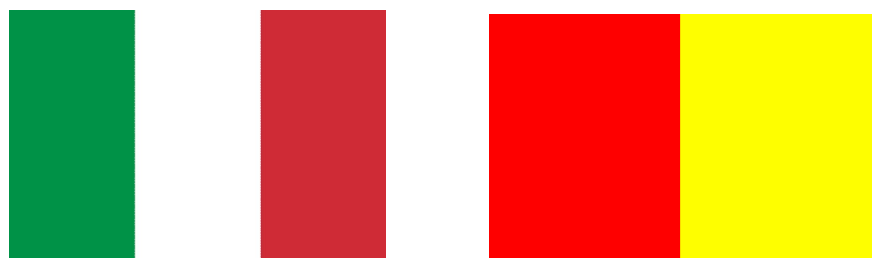

IL SAMMARCHINO – lombardo orientale

VOCABOLARIO italiano-bergamasco

ORTOGRAFICO E ORTOEPICO

(in continua revisione, sviluppo e aggiornamento)

del dialetto cittadino di Bergamo con riferimenti alle parlate locali di provincia,
a quelle lombardo orientali di Brescia, Crema e Cremona, e redatto in doppia grafia:

l'ortografia tradizionale bergamasca (integrata);

l'ortografia della GLOVU (Grafia Lombardo Orientale - Veneta Unitaria).

Societas Cremonensis

A cura di Sergio Gigante
VIII edizione dell'8 giugno 2020

Lettera

M

M

¹**m**_{sfsi/smsi} (léttera/léttera) | m /ème/ [=]
²**m**_{sittvum} (mètro) | m [=]
M_{abvz} | M. [=]
¹**ma**_{cnz} | ma [=]
 BS: ma [=]
²**ma**_{intz} (mah) | →
ma_{sfsi} →(màmma)
macabraménte_{avb} | in manéra
 (→màcabra)* [in manéra
 (→màcabra)]
¹**màcabro**_{ams/sms} (che
 concérne/riguàrda cadàveri, che
 concérne/riguàrda aspètti della
 mòrte) | (chèl) che
 l'riguarda/reàrda/rearda^{3^} i
 cadàer/mórc_{prf}* [(chèl) che'l
 rigyarda/revarda i cadaver/mórti],
 (chèl) che l'riguarda/reàrda/rearda^{3^}
 la mórt_{prf}* [(chèl) che'l
 rigyarda/revarda la mórt], che la fà
 pura_{prf}* [che'la fa pura], di
 mórc_{icge}* [di mórti], de la mórt_{icge}*
 [dela mórt]
²**màcabro**_{ams/sms} (òrrido,
 raccapricciànte) | →
macàcco_{sms} →(macàco)
¹**macàco**_{sms} (nat) | macaco (ita) [=]
²**macàco**_{sms} (uòmo goffaménte brùtto e
 sciòcco) | macaco* (ita) [=]
 BS: sömiòt [sömjòt], galbéder [=],
 martüs [martúx]
macadam_{smsi} (eso), (ita) /macadàm/ |
 ←
macarena_{sfsi} (spa) /macarèna/ (esi) |
 ←
maccherònico_{ams} →(maccherònico)
màcca_{sfs} →(abbondànza), →(dovìzia)
maccabèò_{sms} →(⁴gnòcco)
 +**a**_{sfs} →
maccarèllo_{sms} →(²sgómbro)
maccherónico_{sms} →(maccherónico)
maccherònico_{ams} →(maccherònico)
macché_{intz} | macchè!^o /-cc-/ [=]
¹**maccheronàjo**_{sms} (chi fa/vènde
 maccheróni) | ü/chèl/òm che
 l'fà/vènd i macarù_{prf}* [ü'/chèl/òm
 che'l fa/vènd i macarù], ü/chèl/òm
 di macarù_{prf}* [ü'/chèl/òm di
 macarù], (v)endidùr de macarù_{prf}*
 [vendidùr de macarù]
-a_{sfs} | òna/chèla/dòna/fómna/persuna
 che la fà/vènd i macarù_{prf}*

[òna/chèla/dòna/fómna/persuna
 che'la fa/vènd i macarù],
 òna/chèla/dòna/fómna/persuna di
 macarù_{prf}*
 [òna/chèla/dòna/fómna/persuna di
 macarù], (v)endidura de macarù_{prf}*
 [vendidura de macarù]
²**maccheronàjo**_{sms} (mattarèllo) | →
¹**maccheronàta**_{sfs} (grànde mangiàta di
 maccheróni) | granda
 mangiada/mangiàda^{3^}/maiàda de
 macarù_{prf}* [granda mangàda/majada
 de macarù], macarunada* (ita) [=]
²**maccheronàta**_{sfs} (allégro/allégro
 prànzo tra amici) | aléggher disnà tra
 amìs_{prf}* [aléggher dixnà tra amìx]
³**maccheronàta**_{sfs} (azióne sciòcca,
 erróre grossolàno/madornàle) |
 macarunada* (ita) [=]
¹**maccherónico**_{sms} (ali) (pàsta) | macarù
 [macarù]
 BS: sübiòt [sübjòt], macarù
 [macarù]
 > **maccheróni**_{smp} (ali) (pàsta) |
 macarù [macarù]
²**maccherónico**_{sms} (uòmo sciòcco e
 sénza/sénza particolàri qualità) |
 macarù [macarù]
 BS: sübiòt [sübjòt], macarù
 [macarù]
-a_{sfs} | macaruna [=]
 BS: sübiòta [sübjòta], macarùna
 [macarunà]
maccheronésco_{ams} →(maccherònico)
¹**maccheronicaménte**_{avb} (secóndo lo
 stìle maccherònico) | segónd ol
 stìl(e) macherònico_{prf}* [segónd ol
 stìl(e) macherònico]
²**maccheronicaménte**_{avb} (in mòdo
 rózzo e volgàre) | in manéra
 (→⁵rózza) e volgàr* [in manéra
 (→⁵rózza) e volgàr]
³**maccheronicaménte**_{avb}
 (grossolanaménte) | →
maccherònico_{ams} | macherònico^o (ita)
 [=]
¹**màcchia**_{sfs} (chiàzza, ségno, tràccia) |
 smagia [xmagja], macia [macja]
-cchiètta_{sfs} | smagèta^o [xmagèta <
 xmagjèta], smagetina^o [xmagetina <
 xmagjetina]

-e_{sfp} | smage [xmage < xmagje],
 mace [mace < macje]
- di mùffa_{icst} | smagia/macìa de
 möfa [xmagja/macja de möfa]
- solàre_{icst} | smagia/macìa solàr*
 (ita) [xmagja/macja solàr]
²**màcchia**_{sfs} (boscàglia, sièpe) | →
³**màcchia**_{sfs} (còlpa, dişonóre, peccàto)
 | →
⁴**màcchia**_{sfs} (abbòzzo) | →
macchiàbile_{agtv} | smagiàbel*
 [xmagjabel], che s'pòl smagià_{prf}*
 [che s'pòl xmagjà], che l'pòl (v)èss
 smagiàt_{prf}* [che'l pòl ès xmagjàd <
 che'l pòlvès xmagjàd]
¹**macchiajòlo**_{sms} (chi vive di espedjènti
 e gòde di dùbbja fama) | ü/chèl che
 l'campa/viv de spediènc e l'gh'à
 òna dòbia
 fama/nöminansa/noméa_{prf}* [ü'/chèl
 che'l campa/viv de spedjènti e'l g'à
 òna dòbja fama/nöminansa/noméa]
 +**a**_{sfs} | òna/chèla/persuna che la
 campa/viv de spediènc e l'gh'à òna
 dòbia fama/nöminansa/noméa_{prf}*
 [òna/chèla/persuna che'la campa/viv
 de spedjènti e'l g'à òna dòbja
 fama/nöminansa/noméa]
²**macchiajòlo**_{sms} (imbrattatéle) | →
 +**a**_{sfs} | →
³**macchiajòlo**_{sms} (imbrattacàrte) | →
 +**a**_{sfs} | →
macchiajuòlo_{sms} →(macchiajòlo)
¹**macchiàre**_{vtr}
 (imbrattàre/insudiciàre/sporcàre con
 una o più màcchie) | smagià
 [xmagjà], impatacà [=], macià
 [macà]
 BS: macià [macà]
²**macchiàre**_{vtr} (corrèggere il gùsto di
 bevànda/cìbo) →(aggiungere)
³**macchiàre**_{vtr} (corròmpere
 moralménte) →(³corròmpere)
⁴**macchiàre**_{vtr} (dişonoràre, infamàre,
 infangàre) | →
⁵**macchiàre**_{vtr} (bagnàre/rigàre di
 piànto) | bagnà/rigà de
 löciada/pianzida/caregnada_{prf}*
 [bagnà/rigà de
 löcada/pjanxida/caregnada]
⁶**macchiàre**_{vtr} (²oscuràre, ¹ottenebràre)
 | →

7 macchiàre_{vt} (turbàre profondaménte) | →

8 macchiàre_{vt} (coprire di scritte/ségni) →(impiastràre)

1 macchiàrsi_{vp/vpt} (imbrattàrsi, sporcàrsi) | smagiàs [xmagjàs], impatacàs [=], maciàs [macàs]

2 macchiàrsi_{vp/vpt} (dişonoràrsi, infangàrsi) | →

1 macchiàto_{vppms} (imbrattàto/insudiciàto/sporcàto con una o più macchie) | smagiàt [xmagjäd], impatacàt [impatacäd], maciàt [macäd]
BS: maciàt [macäd]

2 macchiàto_{vppms} (corrétto il gùsto di bevànda/cibo) →(aggiungere)

3 macchiàto_{vppms} (corróto moralménte) →(³corróto), →(¹màrcio)

4 macchiàto_{vppms} (dişonoràto, infamàto, infangàto) | →

5 macchiàto_{vppms} (bagnàto/rigàto di piànto) | bagnàt/rigàt de löciada/pianzida/caregnada_{prf}* [bagnàd/rigàd de löcada/pjanxida/caregnada]

6 macchiàto_{vppms} (²oscuràto, ¹ottenebràto) | →

7 macchiàto_{vppms} (turbàto profondaménte) | →

8 macchiàto_{vppms} (copèrto di scritte/ségni) →(impiastràto)

9 macchiàto_{vppms} (dişonoràto, infangàto) | →

10 macchiàto_{ams} (cospàrso di macchie; ²macchièttàto) | taclét [=], tacolét [=]

11 macchiàto_{ams} (²contaminàto, ¹corróto) | →

12 macchiàto_{ams} (²şminuito, ¹şvilito) | →

13 macchiàto_{ams} (¹dişonoràto, ⁶offéso) | →

1 macchiétta_{sfs} (caricatùra, vignétta) | →
BS: macèta [macetà]

2 macchiétta_{sfs} (piccola figùra accessòria, schizzàta rapidaménte) | macèta [=], macetina [=]

3 macchiétta_{sfs} (persóna con aspètti caratteriàli che sùscitano ilarità e simpatia; personàggio teatràle caratterizzàto da quàlche mania bizzarra o sia implicàto in situazióni divertènti e stràne) | macèta [=], macetina [=]

4 macchiétta_{sfs} (piccola macchia) | smagèta° [xmagèta < xmagjèta], smagetina° [xmagetina < xmagjetina]

macchièttare_{vt} | culurà/sbrofà/sprössà a/de picole/pissène smage/mace_{prf}* [culurà/xbrofà/sprössà a/de

picole/pisène
xmage/xmage/mace/macje]

1 macchièttàto_{ams/vppms} (cospàrso/coloràto a/di picole macchie) | culuràt/sbrofàt/sprössàt a/de picole/pissène smage/mace_{prf}* [culuràd/xbrofàd/sprössàd a/de picole/pisène
xmage/xmage/mace/macje]

2 macchièttàto_{ams} (²maculàto) | →

1 macchièttatùra_{sfs} (il macchièttare) | →

2 macchièttatùra_{sfs} (insième di picole macchie del pélo/mantèllo di un animàle) | complèss di picole/pissène smage/mace del pél/pil/mantèl d'ün animàl_{prf}* [complèss di picole/pisène xmage/xmage/mace/macje del pél/pil/mantèl d'ün animàl], (→colorazióne) a/de picole/pissène smage/mace_{prf}* [(→colorazióne) a/de picole/pisène xmage/xmage/mace/macje]

1 macchièttista_{sttv} (attóre di macchiétte) | atùr de macète/macetine_{prf}* [atùr de macète/macetine], atrice/atris/atura de macète/macetine_{prf}* [atrice/atris/atura de macète/macetine]

2 macchièttista_{sttv} (autóre di macchiétte) | aütùr de macète/macetine_{prf}* [aütùr de macète/macetine], aütura/aüttrice de macète/macetine_{prf}* [aütura/aüttrice de macète/macetine]

3 macchièttista_{sttv} (chi dipinge di macchiétte) →(caricaturista)

1 macchièttistico_{ams} (che si riferisce alla macchiétta) | che l' sa/se riferés a la macèta/macetina_{prf}* [che' l sa/se riferés ala macèta/macetina]

2 macchièttistico_{ams} (che si riferisce al macchièttista) | che l' sa/se riferéss a la (→macchièttista)_{prf}* [che' l sa/se riferés ala (→macchièttista)]

3 macchièttistico_{ams} (che rëcita con la tècnica della macchiétta) | che l' rëcita co la tènica/tènnica de la macèta/macetina_{prf}* [che' l rëcita cola tènica/tènnica dela macèta/macetina]

macchina_{sfs} (tec) (apparàto/congégnò/struménto costituito da un determinàto nùmero di pàrti collegàte tra lóro in rappòrto cinemàtico; apparàto motóre di un imbarcazióne/veicolo; automòbile) | màchina [=]
BS: màchina [màchinà]
CE: màchina [=]
CO: màchina [=]
-cchinétta_{sfs} (tec) | machinèta [=]

-cchinóne_{sms} (tec) | machinù [machinú]

- a vapóre_{lcst} (tec) | màchina a vapùr* (ita) [màchina a vapùr]

- da còrsa_{lcst} (tec) | màchina de còrsa°* (ita) [màchina de còrsa]
BS: màchina de còrsa [màchinà de còrsà]

- da cucìre_{lcst} (tec) | màchina de (→cucìre)* [màchina (→cucìre)]
BS: màchina de cùzer [màchinà de cuxer]

- da guèrra_{lcst} (tec) | màchina de guèrra* (ita) [màchina del gyèra]

- da présa_{lcst} →(cinèpresa)

- da scrìvere_{lcst} (tec) | màchina de scrìv/scrìv* [màchina de scrìv/scrìvì]

- del caffè_{lcst} →(³caffettìera), →(¹macchinétta)

- del gelàto_{lcst} →(gelatièra)

- della verità_{lcst} (tec) | màchina de la erità* (ita) [màchina dela verità]

- del tèmpo_{lcst} | màchina del tép* (ita) [màchina del tép]

- fotogràfica_{lcst} (tec) | màchina fotogràfica° (ita) [=], màchina fotogràfega* [=]

- per macinàre_{lcst} (tec) | pestaröl_{sms} [pestaröl]

- utènsile_{lcst} (tec) | màchina utènsile* (ita) [=]

2 macchina_{sfs} (tec) (macchina da présa) | →

3 macchina_{sfs} (tec) (macchina da guèrra) | →

4 macchina_{sfs} (organizzazióne/struttùra complèssa) | màchina* [=], organisassiù/strütùra complèssa_{prf}* [organixasjú/strütùra complèssa]

5 macchina_{sfs} (tec) (calcolàto, computer, ²elaboràto) | màchina* [=]

6 macchina_{sfs} (intréccio, tràma: di òpera letterària) | →

7 macchina_{sfs} (edificio/fabbricàto imponènte) | grand/imponènt (e)defèsse/fabricàt_{prf}* [grand/imponènt (e)defèse/fabricàt]

8 macchina_{sfs} (¹intrìgo, macchinazióne, ²tessitùra, tràma) | →

9 macchina_{sfs} (persóna che agisce in mòdo automatìco e meccànico quàsì sènza/sènza pensàre) | màchina* [=]

1 macchinàle_{agtv} (che non necessità di èssere controllàto/sorvegliàto) | che l' necessità mia de èss controlàt/sorvegliàt_{prf}* [che' l necessità mià de èss controlàd/sorveglàd]

2 macchinàle_{agtv} (manuàle, ripetitìvo) | →

3 macchinàle_{agtv} (automatìco, inçòncio, istintìvo: di atteggiàméto/gèsto) | →

macchinalménte_{avb} | in manéra mecànega/otomàtega/aütomàtega/aö tomàtega* [=]

macchinaménto_{sms}
→(macchinazióne)

¹**macchinàre**_{vtv} (complottàre, ordire, tramàre) | →
BS: smachinà [xmachinà]

²**macchinàre**_{vtv} (lavoràre con una màccina) | laurà con d'òna màchina_{prf}* [lavrà condöna màchina]

macchinàrijo_{sms} (insième delle màccine) | màchine_{sfp} [=]

¹**macchinàta**_{sfs} (di àuto) | nömer de persune ch'i stà 'n màchina_{prf}* [nömer de persune ch'ì sta 'n màchina]

²**macchinàta**_{sfs} (di lavatrice) | quantità de pagn che s'pöl laà töta insèm(a) in de la lavatrice_{prf}* [cyantità de pagn/pajn che s'pöl lavà töta nsèm(a) indela lavatrice]

¹**macchinàto**_{ams/vppms} (complottàto, ¹ordito, tramàto) | →
BS: smachinàt [xmachinàd]

²**macchinàto**_{ams/vppms} (lavoràto con una màccina) | lauràt con d'òna màchina_{prf}* [lavràd condöna màchina]

macchinatóre_{sms} | ü/chèl/òm che l' (→¹màccina)_{prf}* [ü'/chèl/òm che'l (→¹màccina)]

-trice_{sfs} | öna/chèla/döna/fómna/persuna che la (→¹màccina)_{prf}* [öna/chèla/döna/fómna/persuna che'la (→¹màccina)]

macchinazióne_{sfs} →(complòtto), →(¹intrigo), →(²tessitura), →(tràma)

macchineria_{sfs} | complèss di màchine teatrà_{prf}* [complès di màchine teatrà]

¹**macchinétta**_{sfs} (piccola màccina; macchinétta del caffè) | machinèta (del café) [=]
BS: machinèta (del café) [machinèta (del café)]

- del caffè_{lct} →(³caffettjèra), →(¹macchinétta)
> **a macchinétta**_{lct} | a machinèta* (ita) [=]

²**macchinétta**_{sfs} (per i dènti) →(apparécchio)

³**macchinétta**_{sfs} (per i capèlli) →(rasójo/raşójo elètttrico), →(toşatrice)

¹**macchinina**_{sfs} (piccola màccina) →(macchinétta)

²**macchinina**_{sfs} (²automobilina) | →

¹**macchinisimo**_{sms} (insième dei congègni e degli eleménti meccànici

che fórmano una màccina) →(màccina)

²**macchinisimo**_{sms} (l'ùso delle màccine che ha caratterizzàto lo şviluppo industriale) | machinismo (ita) [machinixmo], machinéseme* [machinéxem]

macchinista_{sttv} (chi è addétto alla manutenzióne e al funzionaménto di una màccina o di un motóre spècie/spècie se di nàve/trèno) | machinista [=], machinèsta [=], mecàneh_{sms} [mecaneg], mecànega_{sfs}* [=]

BS: machinista [machinistà]

+**macchinóne**_{sms} (tec) (grànde/gròssa àuto, SUV) | machinù [machinù]

macchinosità_{sfsi} →(l'èssere macchinóso)

¹**macchinóso**_{ams} (che funzióna in mòdo scarsaménte dinàmico e funziònale) | tröp complicàt e lènt_{prf}* [tröp complicàd e lènt], difissel/dificel e complicàt_{prf}* [difisel/dificel e complicàd]

²**macchinóso**_{ams} (congegnàto in mòdo piü complicàto del necessarijo; che ragionià e si compòrta in mòdo contòrto o scarsaménte lineàre talménte elaboràto da risultàre tröp complicito e difficile da capire) | tröp complicàt_{prf}* [tröp complicàd], difissel/dificel e complicàt_{prf}* [difisel/dificel e complicàd]

³**macchinóso**_{ams} (che ordisce macchinazióni) | che l' (→¹màccina) (→macchinazióni)_{prf}* [che'l (→¹màccina) (→macchinazióni)]

¹**macchióne**_{sms} (zòna copèrta da cespùgli/róvi/arbùsti spontànei) | zòna quarciaada/pièna de boscài/(→róvi) spontànei_{prf}* [xòna cyarçada/pjèna de boscài/(→róvi) spontànei]

²**macchióne**_{sms} (zòna (alberàta) ricca di vegetazióne spontànea) | zòna (pièna de èrbor/piante) réca de vegetassiù spontànea_{prf}* [xòna (pjèna de èrbor/pjante) réca de vegetasjú spontànea]

¹**màcco**_{sms} (minèstra stracòtta) | →

²**màcco**_{sms} (minèstra di fàve) | →

³**màcco**_{sms} (carneficià, stràge) | →

³**màcco**_{sms} (màcca) | →

¹**Macedònja**_{sfs} (geo) | macedònia° (ita) [macedònja]

²**macedònja**_{sfs} (ali) | macedònia° (ita) [macedònja]

³**macedònja**_{sfs} (guazzabùglio, mescolànta) | macedònia° (ita) [macedònja]

macellàbile_{agtv} | macelàbel* [macelabel], massacràbel*

[masacrabel], che s'pöl macelà/massacrà_{prf}* [che s'pöl macelà/masacrà], che l'pöl (v)èss macelàt/masacràt_{prf}* [che'l pöl èss macelàd/masacràd] < che'l pòlvès macelàd/masacràd]

macellabilità_{sfsi} →(l'èssere macellàbile)

¹**macellàjo**_{sms} (chi macèlla bèstje/bèstje, chi vénde càrni) | bechèr [=], maceléro° (ita) [=]
BS: bechèr [=], maceléro (ita) [=]
-a_{sfs} | bechèra* [=], maceléro° (ita) [=]

BS: bechèra* [bechèrà], maceléro* [macelèrà]

²**macellàjo**_{sms} (chirùrgo maldèstro) | maceléro° (ita) [=], (→chirùrgo)

malpràtech/incapasse_{prf}* [(→chirùrgo) malprateg/iñcapase],

(→chirùrgo) mia capasse/bù_{prf}* [(→chirùrgo) mià capase/bu]

-a_{sfs} | maceléro° (ita) [=],

(→chirùrga)

malpràtega/incapasse_{prf}* [(→chirùrga) malpràtega/iñcapase],

(→chirùrga) mia capasse/buna_{prf}* [(→chirùrga) mià capase/buna]

³**macellàjo**_{sms} (càpo militàre che, pur di raggiùngere l'obiettivu, non si cùra della vità dei sùdi soldàti maldèstro; giocatóre/giuocatóre di càlciò intenziònalmente fallóso) | maceléro° (ita) [=]

-a_{sfs} | maceléro° (ita) [=]

¹**macellaménto**_{sms} (macellazióne) | →

²**macellaménto**_{sms} (uccisióne spjètata) | copamét/massamét/sasinio

(→¹crudèle)_{prf}* [copamét/masamét/sasinjo

(→¹crudèle)]

¹**macellàre**_{vtv} (uccidere animàli da allevaménto) | macelà [=], massacrà [masacrà]

BS: copà [=]

²**macellàre**_{vtv} (rovinàre, ¹sciupàre) | →

macellàro_{sms} →(macellàjo)
+**-a**_{sfs} →

¹**macellàto**_{ams/vppms} (uccisò animàli da allevaménto) | macelàt [macelàd], massacràt [masacràd]

BS: copàt [copàd]

²**macellàto**_{ams/vppms} (¹rovinàto, ¹sciupàto) | →

¹**macellatóre**_{sms} (¹macellàjo) | →

-trice_{sfs} | →

²**macellatóre**_{sms} (³macellàjo, massacratóre) | →

-trice_{sfs} | →

macellazióne_{sfs} | macelassiu°* (ita) [macelassjú]

1 macelleria_{sfs} (negòzio in cù si véndono càrni macellàte) | becaréa [becaréa], becheréa [becheréa], maceleria^o (ita) [macelería]
BS: becheria [bechería], maceleria (ita) [macelería]
CE: becherèa [becheréa]
CO: becheria [bechería]

2 macelleria_{sfs} (mestjère di macellàjo) | mestér de bechér [=], maceleria^o (ita) [macelería]

3 macelleria_{sfs} (macèllo, stràge) | →

1 macèllo_{sms} (locàle attrezzàto per l'èsecuziòne delle macellaziòni, mattatóio) | macèl [=]
BS: macèl [=]
CE: macèl [=]
CO: macél [=]
TV: macèl [=]

2 macèllo_{sms} (¹macelleria) | →

3 macèllo_{sms} (macellaziòne) | →

4 macèllo_{sms} (carneficina, eccidiò, massàcro, stràge) | macèl [=]

5 macèllo_{sms} (disàstro) | →

6 macèllo_{sms} (ammàssò confùso di còse/persòne, accòzzàglia) | macèl^o (ita) [=]

macèra_{sfs} →(macèria)

maceràbile_{agtv} | maseràbel [maxerabel], madràbel [madrabel], che s' pòl maserà/madrà_{prf}* [che s' pòl maxerà/madrà], che l' pòl (v)èss maserà/madrà_{prf}* [che l' pòl èss maxerà/madrà] < che l' pòlvès maxerà/madrà]

macerabilità_{sfsi} →(l'èssere maceràbile)

1 maceraménto_{sms} (macraziòne) | →

2 maceraménto_{sms} (affliziòne) | →

1 macerànte_{agtv} (che favorisce la maceraziòne) | che l' faoréss/fauréss la maserassiù_{prf}* [che l' favorés/favurés la maxerasjú]

2 macerànte_{agtv} (mortificànte) | che l' compórta la mortificassiù e pesnate penitèns_{prf}* [che l' compórta la mortificasjú e pexante penitèns]

1 maceràre_{vt} (tenére immèrsa per lùngo tèmpo una sostànza nell' àcqua o in àlto líquido così da fàrle pèrdere consistènza; sottopórre a procèssò di maceraziòne) | maserà [maxerà], madrà [=]
BS: mazà [maxà], maserà [maxerà], marsentà [=]

2 maceràre_{vt} (¹marinàre) | →

3 maceràre_{vt} (far decompórre/putrefàre) | fà (→decompórre)/(→putrefàre)_{prf}* [fà (→decompórre)/(→putrefàre)]

4 maceràre_{vt} (affliggere, angustjàre, tormentàre, sottopórre a sevèra disciplina e penitènza) | biscà [=]

5 maceràre_{vt} (¹percuòtere, ²picchiàre) | →

1 maceràrsi_{vpi} (subìre un procèssò di maceraziòne) | maseràs* [maxeràs]

2 maceràrsi_{vpi} (torturàrsi) | →

3 maceràrsi_{vpi} (sottopórri a sevèra disciplina e penitènza) | biscàs* [=]

1 maceràto_{ams/vppms} (tenùta immèrsa per lùngo tèmpo una sostànza nell' àcqua o in àlto líquido così da fàrle pèrdere consistènza; sottopósto a procèssò di maceraziòne) | maseràt [maxeràt], madràt [madràt]
BS: mazàt [maxàt], maseràt [maxeràt], marsentàt [marsentàt]

2 maceràto_{ams/vppms} (¹marinàto) | →

3 maceràto_{ams/vppms} (fàtto decompórre/putrefàre) | facc (→decompórre)/(→putrefàre)_{prf}* [fadj (→decompórre)/(→putrefàre)]

4 maceràto_{ams/vppms} (afflittò, angustjàto, tormentàto, sottopósto a sevèra disciplina e penitènza) | biscàt [biscàt]

5 maceràto_{ams/vppms} (¹percòssò, ²picchiàto) | →

6 maceràto_{ams/vppms} (subìto un procèssò di maceraziòne) | maseràt* [maxeràt]

7 maceràto_{ams/vppms} (torturàto) | →

maceratòjo_{sms} | màsera_{sfs} [màxera], madrà_{sfs} [=]
BS: mòia [mòja]

1 maceratóre_{sms} (chi è addétto a operaziòni di maceraziòne) | maseradùr^o* (ita) [maxeradúr]
-trice_{sfs} | maseradura* [maxeradura]

2 maceratóre_{sms} (tec) (màccina) | maseradùr^o* (ita) [maxeradúr]

1 maceraziòne_{e_sfs} (il maceràre/si; procediménto tècnico) | maserassiù^o* (ita) [maxerasjú]
BS: màzera [màxerà]

2 maceraziòne_{sfs} (angustjà, torménto) | →

3 maceraziòne_{sfs} (mortificaziòne, penitènza) | →, biscamét* [=]

maceréto_{sms} (lùogo ingómbro di macèrie) | lòch/pòst pié de (→¹macèrie)_{prf}* [lòg/pòst pjé de (→¹macèrie)]

1 macèria_{sfs} (ammàssò di materiàli prodótti dal cròllo o dalla demoliziòne di struttùre edili; rifiùto di inèrti) | macèrie_{sfp}^o (ita) [macérje], calavrinàss/calsinàss, préde/predàm e tòch de quadrèi_{prf}* [calavrinàs/calsinàs, préde/predàm e tòc de cyadrèi]
> macèrie_{sfp} | macèrie_{sfp}^o (ita) [macérje]

2 macèria_{sfs} (¹rovina, rùdere) | →

3 macèria_{sfs} (mùro a sécco bàsso) | mùr a sèch bass_{prf}* [mùr a sèc bas]

4 macèria_{sfs} (condiziòne/stàto di disfaciménto) | condissiù/stat(o) de (→disfaciménto)_{prf}* [condisjú/stat(o) de (→disfaciménto)]

1 macèro_{sms} (¹maceraziòne) | →

2 macèro_{sms} (maceratòio) | →

3 macèro_{sms} (vàsca in cù si imméttono stràcci e càrta stràccia per la fabbricaziòne della càrta) | macèro^o (ita) [=]

4 macèro_{ams} (che ha subìto un procèssò di maceraziòne) | che l' à sùbit ù procèss de macerassiù_{prf}* [che l' v à sùbìd ù procèss de macerasjú]

5 macèro_{ams} (⁴contùso, ¹péstò) | →

6 macèro_{ams} (⁷smùnto, ⁴sparùto) | →

7 macèro_{ams} (²esàusto, ⁵sfiàncàto, ²sfinìto, ²sposàto, mólto stànco, stànchissìmo, ⁶stravòlto, ³stremàto) | →

mach_{stivum} (ted) /mac/ /maç/ | ←

machete_{smsi} (spa) /macéte/ /macète/ (coltèllo) | ←

1 machia_{sfs} (abilità nel dissimulàre) | abilità in del (→dissimulàre)_{prf}* [abilità in del (→dissimulàre)]

2 machia_{sfs} (astùzia) | →

1 machjaveria_{sfs} (àtto/comportaménto machjavèllico) | at/comportamét (→machjavèllico)_{prf}* [at/comportamét (→machjavèllico)], assiù (→machjavèllica)_{prf}* [asjú (→machjavèllica)]

2 machjaveria_{sfs} (ingàno, sotterfùgio) | →

machjavellésco_{ams} →(machjavèllico)

machjavèlli_{smsi} (esi) | machjavèllo^o /-ll-/ (ita) [machjavèlli]

1 machjavèlljàno_{ams} (relativo a Machjavèlli, di Machjavèlli) | de Machjavèlli_{icge}^o /-ll-/ (ita) [de Machjavèlli]

2 machjavèlljàno_{ams/sms} (che/chi ségue/intèrpreta le dottrine di Machjavèlli) | (ù/chèl) che l' va/và dré a i dottrine de Machjavèlli_{prf}* [(ù'/chèl) che l' va dré ai dottrine de Machjavèlli], (ù/chèl) che l' ségüe i dottrine de Machjavèlli_{prf}* [(ù'/chèl) che l' ségüe i dottrine de Machjavèlli]
-a_{afs/sfs} | (òna/chèla/persuna) che la va/và dré a i dottrine de Machjavèlli_{prf}* [(òna/chèla/persuna) che l' va dré ai dottrine de Machjavèlli], (òna/chèla/persuna) che la ségüe i dottrine de Machjavèlli_{prf}* [(òna/chèla/persuna) che l' va dré ai dottrine de Machjavèlli]

machjavèllicaménte_{avb} | con astòssia/maciavèlica/dopièssa/cinis

- mo* [con astòsja/mačavèlica/dopjèsa/cinixmo]
- 1 machjavèllico**_{ams} (machjavèlljàno) | →
- 2 machjavèllico**_{ams} (astùto, ¹scàltro, spregiudicàto) | →, machjavèlico° (ita) [machjavèlico], maciavèlico* [macjavèlico]
- 1 machiòne**_{sms} (persóna scàltra e simulatrìce) | ü (→¹scàltro) e (→¹simulatòre)_{prf}* [ü' (→¹scàltro) e (→¹simulatòre)]
+-a_{sfs} | òna/persuna (→¹scàltra) e (→¹simulatrìce)_{prf}* [òna/persuna (→¹scàltra) e (→¹simulatrìce)]
- 2 machiòne**_{sms} (furbacchiòne, imbrogliòne) | →
+-a_{sfs} | →
- machismo**_{sms} (eso), (ita) /macísmo/ | ← /macísmo/
- macho**_{ams/smsi} (spa) /màcho/ | ←
- macia**_{sfs} | mürér [=], (→mùcchiò) de (→¹macèrie)_{prf}* [(→mùcchiò) de (→¹macèrie)]
- 1 macigno**_{sms} (piètra di gràndi dimensiòni) | marògn [marògn/maròjn]
BS: predù [predù], plòc [=], mèola_{sfs} [mèolà]
- 2 macigno**_{sms} (¹màssso, rùpe) | →
- 3 macigno**_{sms} (discórso/scritto/spettàcolo/etc. mòlto noiòso) | discórs/scrécc/spetàcol/etc. noiùs/nuiùs féss/fiss_{prf}* [discórs/scréc/spetacol/etc. nojúx/nujúx fés/fis]
- macilènte**_{agtv} →(macilènto)
- macilènto**_{ams} →(⁴emaciàto), →(mólto màgro), →(²scàrno), →(⁷şmùnto), →(²spolpàto)
- 1 macilènza**_{sfs} (estrèma magrèzza) | fórtà/fórtà magrèssa_{prf}* [fórtà/fórtà magrèsa]
- 2 macilènza**_{sfs} (deperimènto) | →
- 3 macilènza**_{sfs} (grànde affaticamènto) | grand (→affaticamènto)_{prf}* [grand (→affaticamènto)]
- 1 macina**_{sfs} (tec) (gròssa piètra lavoràta e opportunamènte sagomàta per l'uso nei mulini) | masna [maxna], prèda de mòli/mùli_{prf} [prèda de mòli/mùli]
BS: mazna [maxnà], prèda de muli [prèda de muli]
- 2 macina**_{sfs} (condiziòne opprimènte, affànno assillànte) | gròss pis_{prf}* [gròs pix], condissiu pesanta_{prf}* [condisjú pexanta], afàn/sobatimét (→assillànte)_{prf}* [afàn/sobatimét (→assillànte)]
- macinabile**_{agtv} | masnàbel [maxnabel], che s'pól masnà_{prf}* [che s'pól maxnà], che l'pól (v)èss masnà_{prf}*
- [che'l pól èss maxnàd <> che'l pól vèss maxnàd]
- macinabilità**_{sfsi} →(l'èssere macinàbile)
- macinacaffè**_{smsi} | masnì del café_{prf}* [maxní del café]
BS: maznì del café_{prf} [maxní del café]
- macinacolori**_{sfsi/smsi} (tec) | masna_{sfs} [maxna], prèda de mòli/mùli_{prf} [prèda de mòli/mùli]
- macinànte**_{agtv} (che pòrta l'acqua al mulino) | che l'pòrta l'acqua al mòli/mùli_{prf} [che'l pòrta l'acqua al mòli/mùli]
- macinapèpe**_{smsi} | masnì del pìer/péer_{prf}* [maxní del piver/péver]
- 1 macinàre**_{vt} (frantumàre, şminuzzàre) | masnà [maxnà]
BS: maznà [maxnà]
- 2 macinàre**_{vt} (²percórrere lùnghe distànze sènza sòste) | fà/percór lónghe distanse sènza fermàs_{prf}* [=]
- 3 macinàre**_{vt} (mangiàre avidamènte) | →
- macinàrsi**_{vpi} →(¹consumàrsi), →(¹logoràrsi), →(¹maceràrsi)
- 1 macinàta**_{sfs} (il macinàre, quantità determinàta di materiàle macinàto) | masnada [maxnada]
- 2 macinàta**_{sfs} (⁵macinàto) | →
- 1 macinàto**_{ams/vppms} (frantumàto, şminuzzàto) | masnàt [maxnàd]
BS: maznàt [maxnàd]
- 2 macinàto**_{ams/vppms} (²percóorso lùnghe distànze sènza sòste) | facc/percorìt lónghe distanse sènza fermàs_{prf}* [fadi/percorìd lónghe distanse sènza fermàs]
- 3 macinàto**_{ams/vppms} (mangiàto avidamènte) | →
- 4 macinàto**_{ams/vppms} (¹consumàto, ¹logoràto, ⁶maceràto) | →
- 5 macinàto**_{sms} (càrne tritàta) | →
BS: maznàt [maxnàd]
- 6 macinàto**_{sms} (risultàto della macinaziòne; prodóto della macinaziòne dei cereàli) | molènd* /-t/ [=]
BS: maznàt [maxnàd]
- macinatóio**_{sms} →(frantóio), →(mulino)
- macinatóre**_{ams/sms} | masnòt [=]
-trice_{sfs} | masnòta* [=]
- macinatùra**_{sfs} →(macinaziòne)
- macinaziòne**_{sfs} | masnadùra* [maxnadùra]
- 1 macinìno**_{sms} (macinacaffè) | →
- 2 macinìno**_{sms} (¹bagnaròla, ²carcàssa, ²carrèta, ³catòrcio) | →
BS: maznì [maxní]
- macinìo**_{sms} | masnà per tat tép con insìstènsa_{prf}* [maxnà per tat tép con insìstènsa]
- macinìo**_{sms} (rumóre continuo e monòtono) | (→¹rumóre) continüo/contònio e noiùs/nuiùs_{prf}* [(→¹rumóre) continyò/contónjo e nojúx/nujúx]
- 1 Maciste**_{appm} (personàggio mitològico) | Maciste° (ita) [=]
- 2 maciste**_{sms} (persóna/ùomo mòlto fórte dalla corporatùra robùsta, persóna dotàta di corporatùra mòlto robùsta) | èrcole° (ita) [=], maciste° (ita) [=], sansù [sansú], zigànt [xigànt]
- maciùlla**_{sfs} →(²gràmola), →(gramolatrìce)
- maciullamènto**_{sms} →(il maciullàre)
- 1 maciullàre**_{vt} (separàre la pàrte legnòsa da quèlla fibròsa di determinàti vegetàli) →(gramolàre)
- 2 maciullàre**_{vt} (stritolàre) | →
- maciullàrsi**_{vpt} →(stritolàre)
- 1 maciullàto**_{ams/vppms} (separàto la pàrte legnòsa da quèlla fibròsa di determinàti vegetàli) →(gramolàto)
- 2 maciullàto**_{ams/vppms} →(stritolàto)
- 1 maciullatùra**_{sfs} (il maciullàre) | →
- 2 maciullatùra**_{sfs} (gramolatùra) | →
- maciolla**_{sfs} →(macùla)
- macolàre**_{vt} →(maculàre)
- macolàto**_{ams/vppms} →(maculàto)
- macolo**_{ams} →(battùto), →(percòsso), →(¹péstto)
- macramè**_{smsi} (tes) | macramè° (ita) [=]
- 1 màcro**_{ams/sms} (màgro) | →
- 2 màcro**_{ams/sms} (tec) | macro° (ita) [=]
- macrò**_{sms} (¹bertóne, lenóne, magnàccia) | →
- macrobiòtica**_{sfs} | macrobiòtica° (ita) [=]
- macrobioticamènte**_{avb} | con alimènc/sibi macrobiòtici* [con alimènti/sibi macrobiòtici]
- macrobiòtico**_{ams} | macrobiòtico° (ita) [=], de la macrobiòtica_{icge}* [dela macrobiòtica]
- macrocardia**_{sfs} | svilüpo esageràt del còr_{prf}* [xvilüpo exageràd del còr]
- macrocefalia**_{sfs} | svilüpo esageràt de la crapa_{prf}* [xvilüpo exageràd dela crapa]
- 1 macrocèfalo**_{ams/sms} (che/chi è affetto da macrocefalia) | (ü/chèl) che l'è malàt de (→macrocefalia)_{prf}* [(ü'/chèl) che'l è malàd de (→macrocefalia)], malàt de (→macrocefalia)_{prf}* [malàd de (→macrocefalia)]
-a_{sfs/sfs} | (òna/chèla/persuna) che l'è malada de (→macrocefalia)_{prf}* [(òna/chèla/persuna) che'l'è malada de (→macrocefalia)], malada de (→macrocefalia)_{prf}* [malada de (→macrocefalia)]

- ²macrocefalo**_{ams/sms} (che/chi è scarsamente intelligente) →(ignorante)
-a_{afs/sfs} →
- ³macrocefalo**_{ams/sms} (che/chi è ottuso) →(⁹ottuso)
-a_{afs/sfs} →
- ⁴macrocefalo**_{ams/sms} (che/chi è particolarmente ostinato) →(²capocione)
-a_{afs/sfs} →
- macrochilia**_{sfs} | svilüpo esageràt di làer_{prf}* [xvilüpo exageràt di laver]
macrochiria_{sfs} | svilüpo esageràt di mà_{prf}* [xvilüpo exageràt di ma']
macrocita_{sms} →(macrocito)
macrocito_{sms} | glòbulo rós piö grand del normàl_{prf}* [glòbulo rós pjó grand del normàl]
macrocitòsi_{sfsi} | presènsa de tance glòbuli rós piö grancc del normàl in del sangh_{prf}* /-c/ [prexènsa de tance glòbuli rós pjó grandi del normàl indel sang]
macrocosmo_{sms} (univèrso nel sùo complèss) | univèrso/önivèrso in del sò complèss_{prf}* [ünivèrso/önivèrso indel sò complès]
macrodattilia_{sfs} | svilüpo esageràt di dicc_{prf}* [xvilüpo exageràt di ditj/didj]
macrodontismo_{sms} | svilüpo esageràt di décc_{prf}* [xvilüpo exageràt di déti]
macroeconomìa_{sfs} | macroeconoméa°* (ita) [macroçconoméa]
macroeconómico_{ams} | macroeconòmèch°* (ita) [macroçconòmèg]
macrofotografia_{sfs} | macrofotografia° (ita) [macrofotografìa], macrofotograféa* [macrofotograféa]
macrofotografico_{ams} | de la macrofotografia_{lcege}* [dela macrofotografìa], macrofotografèch* [macrofotografèg]
macroftalmìa_{sfs} | svilüpo esageràt di öcc_{prf}* [xvilüpo exageràt di óg]
macrogènesi_{sfsi} →(gigantismo)
macroglossìa_{sfs} | svilüpo esageràt de la lèngua_{prf}* [xvilüpo exageràt dela lèngya]
macromelia_{sfs} | svilüpo esageràt di bràss/gambe_{prf}* [xvilüpo exageràt di bras/gambe]
macrometeorologia_{sfs} | macrometeorologia° (ita) [macrometeorologìa], macrometeorologéa* [macrometeorologéa]
- macromicète**_{sms} | fóns che s'pöl vèd co la (v)ésta/vista_{prf}* [fóns che s'pöl vèd cola vésta/vista]
macromolécola_{sfs} | macromolécola° (ita) [=]
macromolecolàre_{agtv} | macromolecolàr° (ita) [=]
macroplasia_{sfs} | svilüpo esageràt d'öna part(e) del còrp_{prf}* [xvilüpo exageràt d'öna part(e) del còrp]
macropodìa_{sfs} | svilüpo esageràt di pé/pè_{prf}* [xvilüpo exageràt di pé/pè]
macroprosofia_{sfs} | svilüpo esageràt di lineamécc del vis/mostàss_{prf}* [xvilüpo exageràt di lineaméti del tracc vix/mostàs], svilüpo esageràt di lineamécc de la faccia/fassa_{prf}* [xvilüpo exageràt di lineaméti dela faça/fasa]
macroregiòne_{sfs} | macroregiù°* (ita) [macroregù]
macrorrinìa_{sfs} | svilüpo esageràt del nas_{prf}* [xvilüpo exageràt del nax]
macroscelia_{sfs} →(macroschelia)
macroscelìa_{sfs} | svilüpo esageràt di gambe_{prf}* [xvilüpo exageràt di gambe]
macroscopicamente_{avb} | in manéra (→evidènte) féss/fiss* [in manéra (→evidènte) féss/fiss]
¹macroscòpico_{ams} (visibile a öcchio nùdo) | che s'pöl vèd co la (v)ésta/vista_{prf}* [che s'pöl vèd cola vésta/vista]
²macroscòpico_{ams} (mólto evidènte, enórme/enòrme, madornàle) | (→evidènte) féss/fiss* [(→evidènte) féss/fiss], →
³macroscòpico_{ams} (relativo agli aspètti piü generàli) →(generàle)
macrosişma_{sms} | fórt/fört teremòt_{prf}* [=]
macrosişmo_{sms} →(macrosişma)
macrosistèma_{sms} | macrosistéma°* (ita) [=]
macrosomìa_{sfs} | complessiü söperiura/süperiura al normàl_{prf}* [compleşjü söperjura/süperjura ala normàl]
macrostruttùra_{sfs} | macrostrütùra°* (ita) [macrostrütùra], macrointeleradüra* [macrointeleradüra]
¹màcula_{sfs} (¹màchia) | →
²màcula_{sfs} (cólpa, peccàto) | →
³màcula_{sfs} (¹affrònto, ¹offésa) | →
¹maculàre_{vtr} (ammaccàre, danneggiàre) | →
²maculàre_{agtv} (relativo alle màcchie solàri) | relativ a i smage/mace solàr_{prf}* [relatíiv ai xmage/xmage/mace/macje solàr], di smage/mace solàr_{lcege}* [di xmage/xmage/mace/macje solàr]
- ¹maculàto**_{ams/vppms} (ammaccàto, danneggiàto) | →
²maculàto_{ams} (¹chiàzzàto, ¹⁰macchiàto, screziàto) | →
¹maculatùra_{sfs} (formaziòne di màcchie diffùse, insième di màcchie) | formassiü de smage/mace_{prf}* [formasjú de xmage/xmage/mace/macje], complèss de smage/mace_{prf}* [complès de xmage/xmage/mace/macje]
²maculatùra_{sfs} (contaminaziòne, corruzziòne moràle) | →
maculo_{ams} →(màcolo)
maculósio_{ams} →(¹chiàzzàto), →(screziàto)
macùmba_{sfs} | macumba (ita) [=]
¹madàma_{sfs} (titolo di rigüardo rivòlto a una dònne di àlto ràngo; gentildònna, nobildònna) | madàm° (ita) [=]
²madàma_{sfs} (tenutària di una càsa di tollerànza; signóra un pò' borjósa) | madama° (ita) [=], maîtresse [=], sciòra* [şòra], sciura* [şura]
³madàma_{sfs} (polizia) | madama° (ita) [=]
¹madamigèlla_{sfs} (titolo di rigüardo rivòlto a una dònna giòvane) | madamigèla° (ita) [=]
²madamigèlla_{sfs} (bambìna, signorìna) | →
made_{agtv} (ing) /méid/ | ←
maderizzaziòne_{sfs} | ossidassiü del vi_{prf}* [osidasjú del vi], quando 'l vi a l'va/và 'n aqua_{prf}* [cyand ol vi àl va 'n acya], quando 'l vi a l'deentà/dientà/dientà^{2A} svanit/sbampit/oresàt_{prf}* [cyand ol vi àl deentà/dientà/dientà^{2A} xvaníd/xbampíd/orexàd]
madernàle_{agtv} →(madornàle)
màdja_{sfs} (mòbile casalingo) | panéra [=], panér_{sms} [=], barigna [barìgna], barégn [barégn/baréjn], scrègn [scrègn/scrèjn]
BS: cassa del pa [casà del pa], farenéra [farenérà], farinér [=], mèsa [mèxà], panéra [panérà], cassü de vivànde [casü de vivànde]
VB: barégn [barégn/baréjn]
VG: barigna [barìgna]
-djàlla_{sfs} | panaröl_{sms} [panaról], paneröl_{sms} [paneról]
-djàllo_{sms} →(madièlla)
madido_{ams} →(bagnàto), →(ùmido)
madièlla_{sfs} (piccola màdja) | panaröl_{sms} [panaról], paneröl_{sms} [paneról]
madièllo_{sms} →(madièlla)
¹Madònna_{sfs} (Maria Madre di Geşù; rappresèntaziòne artìstica; chièsa/santuàrio dedicàto alla

Vérgine Maria) | Madóna [=], Mama/Màder del Signùr [Mama/Mader del Signùr], Spusa de spusa de Dio/Dio²/Déo^{prf}* (ita) [spuxa de Diq/Déq]
BS: Madóna [Madónà], Mama/Màder del Signùr [Mamá/Mader del Signùr]
-**nnina**_{sfs} | madonina [=], madunina^o* [=]
²**madònna**_{sfs} (appellativo di corteşia rivòlto a dònne di àlto ràngo) → (¹madàma), →(signóra)
³**madònna**_{sfs} (padróna, signóra) | →
⁴**madònna**_{sfs} (dònna di armoniòsa bellézza) | bèla dóna/fómna/sciòra/sciura^{prf}* [bèla dóna/fómna/şòra/şura]
⁵**madònna**_{sfs} (dònna càsta e virtùosa) | madóna^o* [=]
⁶**madònne**_{sfp} (bestémme) | madóne^o [=]
⁷**madònna**_{intz} (espressiòne di giòja/impazièzza/pàura/stupóre/etc.) | madóna (mé)! [=], madói! [madói!], oh màter! [ó' mater]
madonnàjo_{sms} →(madonnàro)
-**a**_{sfs} | →
¹**madonnàro**_{sms} (artigiano che prodùce immàgini della Madònna) | madonaro^o (ita) [=], ü/chèl/òm/artesà/artisà/artista che l'fà (sò) i madóne^{prf}* [ü'/chèl/òm/artesà/artisà/artista che'l fa (sò) i madóne]
-**a**_{sfs} | madonara^o (ita) [=], òna/chèla/dóna/fómna/artesana/artisana/artista/persuna che la fà (sò) i madóne^{prf}* [óna/chèla/dóna/fómna/artexana/artixana/artista/persuna che'la fà (sò) i madóne]
²**madonnàro**_{sms} (chi dipinge con gessétti sulle stràde immàgini della Madònna o immàgini sàcre) | madonaro^o (ita) [=], ü/chèl/artista/pitùr che l'depèns/depènge i madóne söi strade^{prf}* [ü'/chèl/artista/pitùr che l'depènx/depènge i madóne söi strade]
-**a**_{sfs} | madonara^o (ita) [=], òna/chèla/artista/pitura/persuna che la depèns/depènge i madóne söi strade^{prf}* [óna/chèla/artista/pitura/persuna che la depènx/depènge i madóne söi strade]
¹**madonnina**_{sfs} (immàgine della Madònna; stàtua della Madònna del Duòmo di Milàno; làcrima) | madonina [=], madunina^o* [=]
²**madonnina**_{sfs} (dònna giòvane, innocènte e virtùosa o che si

attéggia a tàle) | madóna 'nculada^{prf}* [madóna 'ñculada]
¹**madóre**_{sms} (sudóre) | →
²**madóre**_{sms} (umidità atmosfèrica) | →
madornàle_{agtv} (gròsso, enórme/enórme: di erróre/spropòsito) | madornàl [=]
¹**madornalità**_{sfsi} (l'èssere madornàle) | →
²**madornalità**_{sfsi} (enormità, grandiosità) | →
madornalménte_{avb} | in manéra madornàl* [=]
madòsca_{intz} →(³càcchjo), →(¹diàmene), →(òrpo)
madras_{smsi} (eso), (ita) /madràs/ (tes) | ← /madràs/
¹**màdre**_{sfs} (dònna che ha partorito un figlio; titolo delle suòre professe o di quèlle che hàno una càrica particulàre; animale fémmina che ha partorito) | mader [mader]
BS: mader [mader]
CE: madre [madre]
CO: maaeder [mæder]
- **di famiglia**_{lcst} | mader de famèa^o* [mader de famèa]
- **lìngua**_{lcst} →(madrelìngua)
- **natura**_{lcst} →(natura)
- **tèrra**_{lcst} →(tèrra)
²**màdre**_{sfs} (dònna che si òccupa amorevolménte di qualcùno; dònna che adòtta un bambino) | mader^o* [mader]
³**Màdre**_{sfs} (¹Madònna) | →
- **Chièsa**_{lcst} | Màder de Dio/Dio²/Déo* [Mader de Diq/Déq]
- **di Dio**_{lcst} | Màder Césa/Glèsia* [Mader Cèxa/Cjèxa/Glèxja]
⁴**màdre**_{sfs} (Chièsa Cattòlica) | →
⁵**màdre**_{sfs} (città, paèse/paèse, pàtria) | →
⁶**màdre**_{sfs} (Róma, Itàlia) | →
⁷**màdre**_{sfs} (tèrra) | →
⁸**màdre**_{sfs} (càuşa, origine) | →
⁹**màdre**_{sfs} (impùlso, stímolo) | →
¹⁰**màdre**_{sfs} (fóрма, ⁴matrice, stàmpo) | →
¹¹**màdre**_{sfs} (⁴depòsito) | →
¹²**màdre**_{sfs} (¹ceppàja) | →
¹³**màdre**_{sfs} (¹matrice) | →
¹⁴**màdre**_{agtv} (principàle) | →
madrefóрма_{sfs} →(fóрма)
¹**madreggiàre**_{vintr} (comportàrsi da màdre) | comportàs de mader^{prf}* [comportàs de mader], fà la màder^{prf}* [fà la mader], comportàs cóme sò mader^{prf}* [comportàs cóme sò mader], comportàs compàgn de sò mader^{prf}* [comportàs compàgn/compàin de sò mader]
²**madreggiàre**_{vintr} (èssere simile alla pròpria màdre) | èss cóme sò

màder_{lcco}* [ès cóme sò mader], èss compàgn de sò mader_{lcco}* [ès compàgn/compàin de sò mader], èss simel a sò mader_{lcco}* [ès simel a sò mader], someà/sòmeà/parì a sò mader^{prf}* [someà/sòmeà/parì a sò mader]
¹**madreggiàto**_{ams/vppms} (comportàto da màdre) | comportàt de mader^{prf}* [comportàt de mader], fàcc la màder^{prf}* [fàdì la mader], comportàt cóme sò mader^{prf}* [comportàt cóme sò mader], comportàt compàgn de sò mader^{prf}* [comportàt compàgn/compàin de sò mader]
²**madreggiàto**_{ams/vppms} (èssere stàto simile alla pròpria màdre) | èss stacc/istacc cóme sò mader_{lcco}* [ès stadi cóme sò mader < èsistàdì cóme sò mader], èss stacc/istacc compàgn de sò mader_{lcco}* [ès stadi compàgn/compàin de sò mader < èsistàdì compàgn/compàin de sò mader], èss stacc/istacc simel a sò mader_{lcco}* [ès stadi simel a sò mader < èsistàdì simel a sò mader], someàt/sòmeàt/parit a sò mader^{prf}* [someàd/sòmeàd/parid a sò mader]
¹**madrelìngua**_{sfs} (lìngua apprésa sin dalla prima infànzia) | dialètt_{sms}* [djalèt], lìngua d'origine^{prf}* [lèngya d'origine], lìngua imparada/parlada in famèa^{prf}* [lèngya imparada/parlada in famèa], madrelingua^o (ita) [madrelìngya], maderlèngua* [maderlèngya] > **madrelìngue**_{sfp} | dialècc_{smp}* [djalètì], lèngue_{sfp}* [lèngye], lèngue d'origine^{prf}* [lèngye d'origine], madrelingue^o (ita) [madrelìngye], maderlèngue* [maderlèngye]
²**madrelìngua**_{sttv} (chi pàra la lìngua apprésa già dalla prima infànzia) | madrelingua^o (ita) [madrelìngya], maderlèngua* [maderlèngya], ü/chèl che l'vé del èstero^{prf}* [ü'/chèl che'l vé del èstero], ü/chèl che l'è mia italià/itaglià^{prf}* [ü'/chèl che'l è mià italjà/itağlà], òna/chèla/persuna che la vé del èstero^{prf}* [óna/chèla/persuna che'la vé del èstero], òna/chèla/persuna che l'è mia italiana/itagliana^{prf}* [óna/chèla/persuna che'l è mià italjana/itağlana]
- **inglése**_{lcst} | madrelingua 'nglès^o (ita) [madrelìngya 'nglèx], ü/chèl che l'vé de l'Inghiltèra^{prf}* [ü'/chèl che'l vé del'Inghiltèra], ü/chèl che l'è nascit in Inghiltèra^{prf}* [ü'/chèl che'l è nasid in Inghiltèra], òna/chèla/persuna che la é de l'Inghiltèra^{prf}* [óna/chèla/persuna che'la vé del'Inghiltèra],

- öna/chèla/persuna che l'è nassida in Inghiltera_{prf}* [öna/chèla/persuna che l'è nasida in Inghiltera]
- madrelingua**_{sfs} (lingua originària) | lèngua de deriassiù/deriassiù²_{prf}* [lèngya de derivasjú], madrelingua^o (ita) [madrelingya], maderlèngua* [maderlèngya]
- madrepàtria**_{sfs} (pàtria originària degli emigràti o di chi vève all'èstero) | madrepàtria^o (ita) [madrepàtrja], maderpàtria* [maderpàtrja], pàtria* [pàtrja]
BS: madrepàtria [madrepàtrja]
> **madrepàtrie**_{sfp} | madrepàtrie^o (ita) [=], maderpàtrie* [maderpàtrje], pàtrie* [pàtrje]
- madrepèrla**_{sfs} (sos) (stràto intèrno della conchiglia di alcùni mollùschi) | maderpèrla [=]
BS: madrepèrla [madrepèrlà], maderpèrla [maderpèrlà]
> **madrepèrle**_{sfp} | maderpèrle [=]
- madrepèrla**_{agtv/smsi} (colóre) | maderpèrla* [=]
- maderperlàcco**_{ams} | de maderpèrla_{lcege}* [=], che l'è còme la maderpèrla_{lcco}* [che l'è còme la maderpèrla], che l'è compàgn de la maderpèrla_{lcco}* [che l'è compàgn/compàjn dela maderpèrla], che l'è simel a la maderpèrla_{lcco}* [che l'è simel ala maderpèrla]
- maderperlàto**_{ams} | che l'gh'è i riflèss e i colùr/culùr de la maderpèrla_{prf}* [che l'g'è i riflèss e i colùr/culùr dela maderpèrla]
- madresélva**_{sfs} → (caprifòglio)
> **madresélve**_{sfp} → (caprifòglio)
> **madrisélve**_{sfp} → (caprifòglio)
- madrevite**_{sfs} | madervida [=]
BS: filièra [filjèrà]
> **madreviti**_{sfp} | madervide [=]
- madrigàle**_{sms} (composiziòne poètica) | madrigale^o (ita) [=]
BS: madrigàl [=]
- madrigàle**_{sms} (fràse gentile/scherzòsa, complimènto) | frase gentìl/zentìl/schersusa_{prf}* [fraxe gentìl/xentìl/schersuxa], →
- madrigalésco**_{ams} (relatìvo al madrigàle) | del madrigale_{lcege}* [=]
- madrigalésco**_{ams} (leziòso, sentimentàle) | →
- madrigalista**_{sttv} (autóre di madrigàli) | aütùr de madrigali_{prf}* [aütùr de madrigali], aütura/aüttrice de madrigali_{prf}* [=]
- madrigalista**_{sttv} (corteggiatóre sdolcinàto) | cortegiadùr dolsòt_{prf}* [cortegadùr dolsòt]
- madrigalístico**_{ams} → (¹madrigalésco)
- madrigna**_{sfs} → (matrìgna)
- madrina**_{sfs} (donna che assiste un battezzàndo/cresimàndo; donna che assiste spiritualmènte una giòvane che sta per fàrsi sùora) | madrina^o (ita) [=], ghidassa [ghidasa], gödassa* [gödasa]
BS: ghidàssa [ghidasà], padrina [padrinà]
- **di battésimo**_{lctst} | comàr [=]
- madrina**_{sfs} (donna che fa da testimòne a un matrimònio) → (testimòne)
- madrina**_{sfs} (donna che presènza a una cerimònia ufficiale; donna che patrocina un'iniziativa benèfica; donna che assiste persòne bisognòse) | madrina^o (ita) [=]
- madrinàggio**_{smsi} (l'èssere madrina) | →
- madrinàggio**_{smsi} (insèmme dei doveri pròpri di madrina) | complèss de doér de la (→madrina)_{prf}* [complèss de dovér dela (→madrina)]
- madrinàggio**_{smsi} (l'atto presenziàre còme madrina a una cerimònia) | presènsa còme (→madrina) a öna serimònia_{prf}* [presènsa còme (→madrina) a öna serimònja]
- madrinàto**_{sms} → (assistènza sociàle)
- màe**_{sfsi} → (màmma)
- maelstrom**_{smsi} (ing) /méljstram/ | ← /mèljstrom/
- maestà**_{sfsi} (imponènza, maestosità) | →
- maestà**_{sfsi} (nobiltà d'aspèto, solennità d'atteggiàmto, maestosità) | nobiltà d'aspèt_{prf}* [=], solenità di manére de fà_{prf}* [=], →
BS: maestà [maestà]
- Maestà/maestà**_{sfsi} (tìtolo reverenziàle attribuito a rè/regìne/imperatòri o a Dio) | Maestà/maestà [=]
- maestà**_{sfsi} (edicola votiva) | →
- maestàtico**_{ams} → (majestàtico)
- maestosamènte**_{avb} (in mòdo maestòso/imponènne/grandìoso) | in manéra maestusa/imponènna/grandiusa* [in manéra maestuxa/imponènna/grandjuxa]
- maestosamènte**_{avb} (con atteggiàmto maestòso) | con manéra de fà maestusa* [con manéra de fà maestuxa]
- maestosamènte**_{avb} (in mòdo austèro e solènne) | in manéra sevèra e solèn(e)* [in manéra sevèra e solèn(e)]
- maestosità**_{sfsi} | maestosità* [maestuxità], maestusetà* [maestuxetà]
- maestòso**_{ams} (grandìoso, imponènne, solènne; nòbile e altèro, gràve e dignitòso) | maestùs [maestùx]
- BS: maestùs [maestùx]
- maestòso**_{avb/sms} (còme indicaziòne di movimènto in mùsica) | maestùs* [maestùx]
- maestràle**_{sms} (vènto) | maestràl^o* (ita) [maestràl], maistràl* (ven) [maistràl], maistro* (ven) [maistro]
BS: maestràl [maestràl]
- maestrànza**_{sfs} | maestransa [maestransa]
BS: maestrànza [maestransà]
- maestrévole**_{agtv} → (⁴magistràle), → (⁵magistràle)
- maestrevolmènte**_{avb} (magistralmènte) | →
- maestrevolmènte**_{avb} (astrutamènte, scaltramènte) | →
- maestria**_{sfs} (singolàre abilità/perizia nello svolgimènto di attività/lavòri) | maestrìsia [maestrixja]
BS: maestrìa [maestrià]
- maestria**_{sfs} (astùzia, scaltrèzza) | →
- maestrino**_{sms} (giòvane maèstro/maèstro) | maestrèl [=], maestrì [maestri]
- maèstro/maèstro**_{sms} (chi conòsce approfonditamènte una disciplina e la insègna; chi eccèlle in àrte/attività/sciènza/sciènza tànto da impòrsi da caposcùola/gùida/riferimènto; insegnànte di scùole elementàre, insegnànte di còrsi) | maèst [=], maèstro (ita) [=], maister [maister]
BS: maèster [=], maèstro [=]
CA: maèster [=]
TV: maèster [=]
- **elementàre**_{lctst} → (¹maèstro/maèstro)
- **d'arte**_{lctst} | maèst/maèstro d'arte* [=]
- **d'ascia**_{lctst} | carpentèr navàl/naàl* [carpentèr navàl]
- **di vita**_{lctst} → (magister vitae)
- **a**_{sfs} | maèstra [=], maistra* [maistra]
BS: maèstra [maestrà]
CA: maèstra [=]
TV: maèstra [=]
- **elementàre**_{lctst} → (¹maèstra/maèstra)
- **d'arte**_{lctst} | maèstra d'arte* [=]
- **d'ascia**_{lctst} | carpentèra navàl/naàl* [carpentèra navàl]
- Maèstro/Maèstro**_{sms} (Gesù Cristo) | →
- maèstro/maèstro**_{sms} (mùsicista di professiòne, diplomàto in un conservatòrio; pittóre/scultóre a càpo di una bottèga/scùola artistica; artigiano/operàio specializzàto) | maèst* [=], maèstro* (ita) [=]
- maèstro/maèstro**_{ams} (che possiède/rivèla una grànde abilità/astùzia/perizia nel fàre

- qualcosa; principale, più importante: di qualcosa | maèst [=], maestro (ita) [=]
BS: maister [majster], màster [=]
- ⁵**maèstro/maèstro**_{ams} (maestràle) | →
- ¹**màffja**_{sfs} (màffja) | →
- ²**màffja**_{sfs} (mišerija) | →
- ¹**màfia**_{sfs} (organizzazióne criminale nata nell'area siciliana, associazióne di stàmpo mafioso, associazióne/grùppo di persóne strettaménte solidali tra lóro che conségono fini/interessi comúni; organizzazióne criminale) | màfia [mafja]
BS: màfia [mafjã]
- ²**màfia**_{sfs} (insolénza) prepoténza | màfia^{o*} [mafja]
- mafjologia**_{sfs} | mafjologia^o (ita) [mafjología], mafjología* [mafjologéa], stóde de la màfia_{prf*} [stóde dela mafja]
- mafjologo**_{sms} | mafjologo^o (ita) [mafjólogo], mafjolegh* /-c/ [mafjoleg], stódiùs/stüdiùs/(e)spèrt de màfia_{prf*} [stódjúx/stüdjúx/(e)spèrt de mafja] -a_{sfs} | mafjologa^o (ita) [mafjóloga], mafjolega* [mafjolega], stódiusa/stüdiusa/(e)spèrta de màfia_{prf*} [stódjuxa/stüdjuxa/(e)spèrta de mafja]
- mafiosamente**_{avb} | in manéra mafiosa* [in manéra mafjuxa]
- ¹**mafiosità**_{sfs} (l'èssere mafioso) | →
- ²**mafiosità**_{sfs} (omertà) | →
- ¹**mafioso**_{ams/sms} (caratteristico/pròprio/tipico della màfia; che/chi è affiljàto alla màfia; che/chi appartìene a associazióni/grùppi di persóne strettaménte solidali tra lóro che conségono fini/interessi comúni; che/chi è affiljàto a una organizzazióne criminale) | mafius^o (ita) [mafjúj]
BS: mafius [mafjúj], camàlo [camalo]
-a_{sfs} | mafiusa* [mafjuxa]
BS: mafiusa [mafjuxã], camàla* [camalã]
- ²**mafioso**_{ams/sms} (che/chi ostènta elegànta e ricercatèzza eccessiva) →(bellimbùsto), →(damerìno)
- màga**_{sfs} (donna che sedùce irresistibilmente con il pròprio fascino) | òna/dòna/fómna che la sedüs (→irresistibilmente) co la sò catamonàcia_{prf*} [òna/dòna/fómna che la sedúj (→irresistibilmente) cola sò catamonàca]
- ¹**magàgna**_{sfs} (difètto, imperfezióne; malformazióne; vizij; còlpa, azióne riprovévole) | magagna [magaġna], zàcola [xàcola]
BS: magàgna [magaġnã]
- ²**magàgna**_{sfs} (acciaccio, malànno) | →
- magagnàre**_{vtr} →(²guastàre)
- magagnàrsi**_{vpi} →(²guastàrsi)
- ¹**magagnàto**_{vppms} (²guastàto) | →
- ²**magagnàto**_{ams} (³ammaccàto, ²guàsto: di alimènto/cibo) | magagnét [magaġnét], tóch [tóc]
- ³**magagnàto**_{ams} (malandàto, pièno di acciacchi: di qualcùno) | →, pié de malàgn_{prf*} [pjé de malàgn]
- ⁴**magagnàto**_{ams} (ferito, pièno di bòtte: di qualcùno) | →, pié de bòtte_{prf*} [pjé de bòtte]
- ⁵**magagnàto**_{ams} (impùro, macchiàto da còlpe: di qualcùno) | →, pié de còlpe_{prf*} [pjé de còlpe]
→(prostitùta)
- maganzése**_{agtv} (traditóre) | →
- magàre**_{vtr} →(¹affascinàre), →(ammaliàre), →(stregàre)
- magàri**_{avb/cngz/intz} | magàre(!) [=]
BS: magàre(!) [=]
- ¹**magatèllo**_{sms} (¹burattino) | →
- ²**magatèllo**_{sms} (girèllo) | →
- magàto**_{ams/vppms} →(¹affascinàto), →(ammaliàto), →(stregàto)
- magazine**_{smsi} (ing) /mæghəsin/ | ← /màgasin/ →(insèrto), →(rivista)
- magazzéno**_{sms} →(magazzino)
- magazzinàggio**_{sms} | magasinagio (ita) [magaxinaġo], magasinàs* [magaxinàs]
- magazzinière**_{sms} (chi custodisce/gestisce un magazzino) | magasinér [magaxinér]
BS: magazinér [magaxinér]
-a_{sfs} | magasinéra* [magaxinéra]
BS: magazinéra [magaxinéra]
- ¹**magazzìno**_{sms} (locàle/luògo di depòsito di mèrci; l'empòrjo) | magasì [magaxí]
BS: magazì [magaxí]
> **grànde magazzìno**_{lcst} →(supermercàto), →(cèntro commerciàle)
- ²**magazzìno**_{sms} (mèrce) | →
- ³**magazzìno**_{sms} (ammàssò, cùmulò, mùcchjo, grànde quantità) | →
- ⁴**magazzìno**_{sms} (grànde magazzìno) | →
- ⁵**magazzìno**_{sms} (magazine) | →
- magènta**_{agtv/smsi} | magènta^o (ita) [=]
- ¹**maggèngo/maggèngo**_{ams} (del mèse di maggìo) | masèngħ /-c/ [maxèngħ], del mis de mas_{prf*} [del mix de Max], masolì* [maxolí], masulì* [maxulí]
BS: mazèngħ /-c/ [maxèngħ], magés [magéx], de magio/mài [de Maġo/Maj]
- ²**maggèngo/maggèngo**_{sms} (èrba/fièno di prìmo tàglio) | masèngħ /-c/ [maxèngħ], magèngħ /-c/ [magèngħ], madürì [madürí], ledùra_{sfs} [ledùra], prim fé_{prf} [=]
- ³**maggèngo/maggèngo**_{sms} (formàggio gràna prodòtto nel periodo estivo) | masèngħ /-c/ [maxèngħ], magèngħ /-c/ [magèngħ]
- maggešàre**_{vtr} | tègn/tegnì ü cap/teré a masèngħ_{prf*} /-c/ [tègn/tèjn/teġní ü' cap/teré a maxèngħ]
- ¹**maggešàto**_{ams/vppms} | tegnì ü cap/teré a masèngħ_{prf*} /-c/ [teġnìd ü' cap/teré a maxèngħ]
- ²**maggešàto**_{sms} (²maggèše) | →
- ¹**maggèše**_{agtv} (maggèngo/maggèngo) | →
- ²**maggèše**_{sms} (pràtica agrìcola) | masèngħ /-c/ [maxèngħ]
- maggiajàlo**_{ams} (maggèngo/maggèngo) | →
- maggiajàlo**_{ams} →(maggiajàlo)
- maggiàtico**_{ams} (maggèngo/maggèngo) | →
- maggìo**_{npcn} (mése) | mas [Max], magìo^o (ita) [Maġo], mix di àsegn_{prf} [mix di axeġn/axeġn]
BS: mai [Maj], magìo [Maġo]
CE: màc /-č/ [Maġ]
CO: màc /-č/ [Maġ]
> **prìmo maggìo**_{lcst} | Primo Magìo^o (ita) [Primo Maġo], Prim/Pròm Mas* [Prim/Pròm Max], Fèsta del Lavóro^o (ita) [=], Fèsta del Laurà* [Fèsta del Lavurà], Fèsta dei lavoratóri^o (ita) [=], Fèsta di operàre/laorécc/lauradùr* [Fèsta di operàre/lavoréti/lavuradúr]
- maggiocióndolo**_{sms} (nat) | ↓
VB: ìghen [ighen]
VI: ìghen [ighen]
- ¹**maggiolìno**_{ams} (maggèngo/maggèngo) | →
- ²**maggiolìno**_{sms} (nat) (insètto coleòttero primaverile/estivo e dannòso alle piànte) | balóres [balórex], bigù [bigú], bòna_{sfs} [=]
BS: pampògna [pampòġnã], pampògnola [pampòġnolã]
VBs: archèta_{sfs} [=]
VSM: bòna_{sfs} [=]
- ³**maggiolìno**_{ams} (automòbile) | magiolino^o (ita) [maġolino]
- maggioràna**_{sfs} (nat) | (èrba) magiurana [(èrba) maġiurana]
BS: mazoràna de mónt [maxoranã de mónt]
- maggiorànta**_{sfs} | magiuransa [maġuransa]
BS: magiorànta [maġoransã], la piò part [la pjó part]
CE: magiurànta [maġuransa]
CO: magiurànta [maġurànta]

- **assolùta**_{lcst} | magiuransa assolùda* (ita) [mağuransa asolùda]
 - **relatìva**_{lcst} | magiuransa relatìva/relatìa* (ita) [mağuransa relatìva]
maggioràre_{vtv} (accrèscere, aumentàre) | →
maggioràta_{sfs} | tetuna^o* [=]
maggioràto_{ams/vppms} (accresciùto, aumentàto) | →
maggioraziòne_{sfs} (accresciménto, auménto) | magiurassìu^o* (ita)(lad) [mağurasjú], →
maggiordòmo_{sms} (chi in una dimòra signorile è a càpo della servitù; maéstro/maèstro di palàzzo) | magiurdòm(o) [mağurdòm(o)]
 BS: sovrintendènt de casa [sovrintendènt de caxà]
¹**maggióre**_{agtv} (più anzjàno/grànde) | magiùr [mağúr]
 BS: magiùr [mağúr]
 CE: magiùr [mağúr]
 CO: magiùur [mağúr]
²**maggióre**_{agtv} (più elevàto/numeròso/intènso/fòrte/gràve e/sèrio/importànte/preminiente/pregève/rilevànte/potènse/influènse; che si distìngue dagli àltri; che sta al di sópra; che ricòpre un gràdo superiòre o il primò gràdo di una scàla geràrchica) | magiùr* [mağúr]
³**maggióre**_{sttv} (il più anzjàno d'età; chi sta al di sópra; figlio primogènito; chi ricòpre un gràdo superiòre o il primò gràdo di una scàla geràrchica; ufficiale delle fòrze armàte, comandànte di battagliòne) | magiùr [mağúr], magiura_{sfs}* [mağura]
⁴**maggióri**_{smp} (genitóri, progenitóri) | →
⁵**maggióri**_{smp} (maggiorènti) | →
maggiorènne_{agtv/sttv} | (ù/chèl/zùen) che l'gh'à la magiura età_{prf}* [(ù'/chèl/xuven) che 'l g'à la mağura età], (òna/chèla/zùena/persuna) che la gh'à la magiura età_{prf}* [(òna/chèla/xùvena/persuna) che 'la g'à la mağura età]
 BS: magiorèn_{ams/sms} [mağorèn], magiorèna_{afs/sfs} [mağorèn]
 CA: magiurène [mağurène]
maggiorènte_{sttv} | mazorènt/mazorènt^{3^} /-z-/ [mazorènt], ü importànt/famùs_{prf}* [ú' importànt/famúx], mazorènta/mazorènta^{3^}* /-z-/ [mazorènta], òna/persuna importànta/famusa_{prf}* [òna/persuna importànta/famuxa]
maggiorìa_{sfs} | condissìu de chi che l'è söperiùr/süperiùr_{prf}* [condisjú de chi che 'l è söperjúr/süperjúr]
¹**maggiorità**_{sfsi} (maggiorìa) | →

²**maggiorità**_{sfsi} (maggiorànza) | →
maggioritariáménte_{avb} | segónd la magiuransa* [segónd la mağuransa]
¹**maggioritàrio**_{ams} (relatìvo alla maggiorànza) | de la magiuransa_{lcge}* [dela mağuransa]
²**maggioritàrio**_{sms} (sistéma maggioritàrio) | (sistéma) magioritariò (ita) [(sistéma) mağoritarjo]
¹**maggioríménte**_{avb} (in mòdo più rilevànte, in misùra maggióre) | in manéra piò gròssa* [in manéra pjó gròsa], in misùra magiùr(a)* [in mixùra mağúr(a)]
²**maggioríménte**_{avb} (più intensaménte, ançóra di più, più saldáménte) | (amò) piò tat/fórt/fórt* [(amò) pjó tat/fórt/fórt], (amò) de piò* [(amò) de pjó]
 BS: amò de piò [amò de pjó]
maggiòstra_{sfs} →(¹fràgola)
màghero_{ams/sms} (màgro) | →
maghétti_{smp} (regàglie) | →
maghétto_{sms} (ventrìglio) | →
¹**magìa**_{sfs} (àrte o sciènza/sciènza occùlta) | magéa [magéa]
 BS: magìa [magía]
²**magìa**_{sfs} (²fattura, incantésimo, sortilègio) | magéa^o* [magéa]
³**magìa**_{sfs} (trùcco illuizionìstico) | magéa^o* [magéa]
⁴**magìa**_{sfs} (ammaliáménte, fascino, ²incànto) | →
¹**magicaménte**_{avb} (con l'applicaziòne e la pràtica dell'àrte màgica, per effètto di magìa) | co la magéa* [cola magéa], per efèt de magéa* [per efèt de magéa], in manéra màgica/màgeca* [=]
²**magicaménte**_{avb} (in mòdo prodigiòso, straordinariáménte) | cóme per magéa* [cóme per magéa]
³**magicaménte**_{avb} (in mòdo suggestìvo e affascinànte) | in manéra sögestiva/sögestìa e che l'incanta/infasna/maga/stréa/strìa* [in manéra sögestiva e che 'l incanta/infaxna/maga/stréa/strìa]
màgico_{ams} | màgico^o (ita) [=], màgech* [màgeg]
 BS: màgic [magic]
 CE: abòlech [abòlec]
Màgio/màgio_{sms/nppm} | ↓
 > **Màgi**_{smp/nppm} (i tré rè Màgi) | (rè) Magi^o (ita) [=], (rè) mage^o* [=]
 BS: Magi [=]
¹**magiòne**_{sfs} (abitaziòne, càsa, dimòra, residènza) | →
²**magiòne**_{sfs} (sède) | →
magiòstra_{sfs} →(maggiòstra)
magiòmo_{sms} (¹magìa, occultìsmo) | →
+magister vitae_{lcst} (lat) /magíster víte/ | ← /magíster víte/

¹**magistèro**_{sms} (funziòne/mansiòne/ufficio di maéstro/maèstro) | funsiù/mansiù/càrica/òfésse de maèst/maèstro_{prf}* [funsjù/mansjú/càrica/òfése de maèst/maèstro]
²**magistèro**_{sms} (attivitá di chi insègna) | atività de chi che l'insègna_{prf}* [atività de chi che 'l insègna]
³**magistèro**_{sms} (incàrico/ufficio di insegnànte) | incàrech/càrica/òfésse de insegnànt_{prf}* [incareg/càrica/òfése de insegnànt]
⁴**magistèro**_{sms} (elevàto/autorévole insegnaménto, magister vitae) | magistér^o (ita) [=], →
⁵**magistèro**_{sms} (particolàre abilità/maestria nel fàre qualcòsa) | →(maestria), →(perizia)
¹**magistràle**_{agtv} (relatìvo al maéstro/maèstro) | de maèst/maèstro_{lcge}* [=]
²**magistràle**_{agtv} (relatìvo all'insegnaménto) | de l'insegnamént/insegnamét_{lcge}* [del insegnamént/insegnamét]
³**magistràle**_{agtv} (rigoròso, sevèro, solènne) | →
⁴**magistràle**_{agtv} (dègno di un maéstro/maèstro; ¹eccellènse, ¹òttimo) | dègn de maèst/maèstro_{lcge}* [dègn/dèjn de maèst/maèstro], →
⁵**magistràle**_{agtv} (compìuto/compito/esequìto con particulàre abilità e maestria) | magistràl* [=], facc/còmpit/esequìt/efetüàt con particulàr abilità e maestrìsia_{prf}* [fadj/còmpíd/exegyíd/efetüàt con particulàr abilità e maęstrixja]
magistràli_{smp} →(scuòla magistràle)
¹**magistràlitá**_{sfsi} (abilità/capacità non comùne, maestria) | abilità/capassità mia cümü_{prf}* [abilità/capassità mią cümü], →
²**magistràlitá**_{sfsi} (aspètto/atteggiáménte gràve, sevèro e solènne) | aspèt sérjo, sevér(o) e solèn(e)_{prf}* [aspèt sérjo, sevér(o) e solèn(e)], manéra de fà sérja, sevéra e solèn(e)_{prf}* [manéra de fà sérja, sevéra e solèn(e)]
magistràlménte_{avb} | in manéra (→magistràle)* [=], con tanta abilità e maestrìsia* [con tanta abilità e maęstrixja]
¹**magistràto**_{sms} (chi è investìto dell'autorità giurisdiziònale ed esèrcita la funziòne di amministràre la giustìzia) | magistràt [magistràd] +-a_{sfs} | magistràt [magistràd], magistràda* [=]
²**magistràto**_{sms} (giùdice) | →

+**-a**_{sfs} | →
magistratuàle_{agtv} | del magistràd_{l_{ce}}^{*}
 [del magistràd], di magistràcc_{l_{ce}}^{*}
 [di magistràdij]
¹**magistratūra**_{sfs} (complessò di òrgani
 statàli che esèrcitano le funzióni
 giurisdizionali, civili, penàli e
 amministrative della giustizia; il
 poté giudiziàrio) | magistratura^o
 (ita) [=], magistradūra^{o*}
 [magistradūra]
 BS: magistradūra [magistradūra]
²**magistratūra**_{sfs} (insième/òrdine dei
 magistràti) | complèss/urden di
 magistràcc^{*} [complèss/urden di
 magistràdij], magistratura^o (ita) [=],
 magistradūra^{o*} [magistradūra]
³**magistratūra**_{sfs} (inçàrico/ufficio di
 magistrato) | càrica/òfesse de
 magistràt^{prf*} [càrica/òfese de
 magistràd]
⁴**magistratūra**_{sfs} (autorità esèrcitata in
 un determinatò àmbito) | uturità
 esercitata in d'ù determinat/cèrt/sèrt
 ram/setùr^{prf*} [utorità exercitata
 indü' determinat/cèrt/sèrt ram/setùr]
¹**màglia**_{sfs} (induménto; caşàcca,
¹divişa) | maglià/maglià^{3^} [mağla]
-gliétta_{sfs} | maglièta^{o*} [mağlèta],
 maglina^{o*} [mağlina]
 BP: gipunì_{sms} [gipuní]
-glióne_{sms} | magliù^{o*} [mağlú]
-azzurra_{l_{cst}} | maglia/maglià^{3^}
 asöra^{*} (ita) [mağla axóra]
-biànca_{l_{cst}} | maglia/maglià^{3^}
 bianca^{*} (ita) [mağla bjanca]
-blu_{l_{cst}} | maglia/maglià^{3^} blu^o (ita)
 [mağla blu], maglia/maglià^{3^} blö^{*}
 [mağla blö]
-giàlla_{l_{cst}} | maglia/maglià^{3^} gialla^o
 /-ll-/ (ita) [mağla ġalla],
 maglia/maglià^{3^} zalda^{*} [mağla
 xalda]
-iridàta_{l_{cst}} | maglia/maglià^{3^}
 iridata^o (ita) [mağla iridata]
-néra_{l_{cst}} | maglia/maglià^{3^} néra^o
 (ita) [mağla néra], maglia/maglià^{3^}
 négra/nigra^{*} [mağla négra/nigra]
-ròsa_{l_{cst}} | maglia/maglià^{3^} ròsa^o
 (ita) [mağla ròxa], maglia/maglià^{3^}
 ròsa^{*} [mağla ròxa]
-vérde_{l_{cst}} | maglia/maglià^{3^} vérde^o
 (ita) [mağla vérde], maglia/maglià^{3^}
 (v)érda^{*} [mağla vérda]
²**màglia**_{sfs} (pünto/intrèccio di tessùto;
 intrèccio di eleménti di fèrro di
 un'armatūra, parte dell'armatūra;
 intrèccio di eleménti di fèrro in una
 réte, segménto tra dūe nòdi di una
 réte; riquàdro formàto dall'intrèccio
 degli eleménti che costituìscono un
 graticcio) | magia [mağa]
 BS: maia [majà]
³**màglia**_{sfs} (anèllo) | →

⁴**màglia**_{sfs} (sèrie di
 evènti/circostànze/situazióni) |
 cadèna/fila/filéna/sequènsa/série de
 (→evènti)/circostanse/sitòassiù/sitüa
 ssü^{prf*}
 [cadèna/fila/filéna/secyènsa/sérje de
 (→evènti)/circostanse/sitqasjú/sityas
 jú]
¹**magliàio**_{sms} (commerciànte di
 maglierie) | comerciànt de
 maglie/màglie^{3^} ^{prf*} [comercànt de
 mağle]
-a_{sfs} | comerciànta de
 maglie/màglie^{3^} ^{prf*} [comercànta de
 mağle]
²**magliàio**_{sms} (chi fàbrica/vènde
 màglie, magliàia) | magliàio^{o*}
 [mağlajo], (ù/chèl/òm) che l'fa òl
 mestér dela magliàia^{prf*}
 [(ù'/chèl/òm) che'l fa òl mestér dela
 mağlaja]
 BS: maér^{*} [=], maiér^{*} [majér]
-a_{sfs} | magliàia^{o*} [mağlaja]
 BS: maéra [maéra], maiéra [majéra]
³**magliàio**_{sms} (lavoratòre/operaio di
 maglificio) |
 operare/laorét/lauradür/(→¹adδέtto)
 d'ù (→maglificio)<sub>prf*
 [operare/lavorét/lavuradür/(→¹adδέt
 to) d'ù' (→maglificio)]
-a_{sfs} |
 operaia/laorènta/lauradura/(→¹adδέt
 ta) d'ù (→maglificio)<sub>prf*
 [operaja/lavorènta/lavuradura/(→¹ad
 détta) d'ù' (→maglificio)]
¹**magliàro**_{sms} (venditòre ambulànte
 dişonèsto) | (→venditòre ambulànte)
 dişonèst^{prf*} [(→venditòre
 ambulànte) dixonèst]
-a_{sfs} | (→venditrice ambulànte)
 dişonèsta^{prf*} [(→venditrice
 ambulànte) dixonèsta]
²**magliàro**_{sms} (fàlso venditòre
 ambulànte) | fals (→venditòre
 ambulànte)<sub>prf* [flas (→venditòre
 ambulànte)]
-a_{sfs} | falsa (→venditrice
 ambulànte)<sub>prf* [falsa (→venditrice
 ambulànte)]
³**magliàro**_{sms} (truffatòre) | →
-a_{sfs} | →
¹**maglieria**_{sfs} (induménti) | maglie<sub>sfp*
 [mağle]
²**maglieria**_{sfs} (fàbrica) |
 laboratòre/fàbrica/indüstrià/stabilim
 ènt di maglie<sub>prf*
 [laboratòre/fàbrica/indüstrja/stabilim
 ènt di mağle], maglièfesse^{*}
 [mağlefése]
³**maglieria**_{sfs} (negòzio) |
 negòsse/bötiga/bütiga di maglie<sub>prf*
 [negòsse/bötiga/bütiga di mağle],
 maglièra^{*} (ita) [mağleréa],
 negòsse/bötiga/bütiga de</sub></sub></sub></sub></sub></sub></sub>

abigliamènt^{prf*} (ita)
 [negòsse/bötiga/bütiga de
 abiğlamènt]
⁴**maglieria**_{sfs} (tècnica) | mestér/laurà
 de la (→magliàia)<sub>prf* [mestér/laurà
 de la (→magliàia)]
maglierista_{sttv} →(magliàio)
-a_{sfs} →
¹**maglièta**_{sfs} (màglia
 leggèra/leggièra/leggièra ed estiva
 con màniche còrte) | maglièta^{o*}
 [mağlèta], maglina^{o*} [mağlina]
 BP: gipunì_{sms} [gipuní]
 BS: maìna [mainà]
²**maglièta**_{sfs} (anèllo) | →
maglificio_{sms} |
 laboratòre/fàbrica/indüstrià/stabilim
 ènt di maglie<sub>prf*
 [laboratòre/fàbrica/indüstrja/stabilim
 ènt di mağle], maglièfesse^{*}
 [mağlefése]
màgljo_{sms} (gròsso e pesànte martèllo
 di légnò/fèrro) | maì del fèr_{prf} [maj
 del fèr]
 BS: maì [maj]
magliò_{sms} (nat) | gogèta_{sfs} [=], ràsol
 [raxol]
maglióne_{sms} (màglia pesànte e
 invernàle) | magliù^{o*} [mağlú]
 BS: maìu [majú]
maglista_{sttv} | maér_{sms} [=], maéra_{sfs} [=]
 BS: maér [=], maéra_{sfs} [=], batidür_{sms}
 [batidúr], batidura^{*} [batidurà]
magliùòlo_{sms} →(magliòlo)
¹**magma**_{sms} (sos) | lava^o (ita) [=], préda
 fiusa<sub>prf* [préda fiuxa]
²**magma**_{sms} (insième cadòtico di
 pensieri/paròle/situazióni/etc.) |
 complèss de
 pensér/paròle/sitòassiù/sitüassiù/etc.
_{prf*} [complèss de
 pensér/paròle/sitqasjú/sityasjú/etc.]
magmaticamènte_{avb} | in manéra
 confùsa e piéna de càos^{*} [in manéra
 confùxa e pjéna de caqs]
¹**magmàtico**_{ams} (del magma, costituito
 da magma) | de la (→magma)_{l_{ce}}^{*}
 [dela (→magma)], costitüt de
 (→magma)^{*} [costitüid de
 (→magma)]
²**magmàtico**_{ams} (cadòtico, ⁵confùso) |
 →
màgna_{sfs} →(zìa/zia)
magnàccia_{sms} | bertù_{sms*} [bertú],
 bertuna_{sfs*} [=]
¹**magnanimamènte**_{avb} (con ànimo
 nòbile e generòso, con benevolèntia
 e comprensióné) | con ànem nòbel e
 generùs^{*} [con anem nòbel e
 generúx], con (→benevolèntia) e
 comprensü^{*} [con (→benevolèntia)
 e comprensjú]
²**magnanimamènte**_{avb} (con coràggio e
 fjerèzza) | con coraggio e</sub></sub></sub>

- (→fjerézza)* [con coraġo e (→fjerézza)]
- ¹magnanimità**_{sfsi} (dispoziżjone a nutrire sentimenti nòbili ed elevati, elevatézza/grandézza d'animo, l'agire in mòdo retto, eșemplare, generoso e liberale) | bontà (e onestà) d'anem_{prf}* [bontà (e onestà) d'anem], magnificènsa* [maġnificènsa], agì in manéra onèsta, generusa, eșemplar e liberal_{vbprf}* [agì in manéra onèsta, generuxa, eșemplar e liberàl]
- ²magnanimità**_{sfsi} (audàcia, coràggio, fjerézza) | →
- ¹magnànimu**_{ams} (che ha un ànimo nòbile, che agisce in mòdo retto, eșemplare, generoso e liberale) | che l'gh'à bontà (e onestà) d'anem_{prf}* [che l'gh'à bontà (e onestà) d'anem], che l'gh'à magnificènsa_{prf}* [che l'gh'à maġnificènsa], che l'agèss in manéra onèsta, generusa, eșemplar e liberàl_{prf}* [che l'agès in manéra onèsta, generuxa, eșemplar e liberàl]
- ²magnànimu**_{ams} (che dimòstra/rivèla magnanimità) | magnifèch [maġnifèg], che l'dimòstra/denòta/manifèsta/mòstra/palésa (→magnanimità)_{prf}* [che l'dimòstra/denòta/manifèsta/mòstra/paléxa (→magnanimità)], che l'fà (v)èd/(v)edì (→magnanimità)_{prf}* [che l'fa vèd/vedì (→magnanimità)]
- ³magnànimu**_{ams} (audàce, coraggiòso, fìero) | →
- ¹magnàno**_{sms} (calderàjo) | →
+**-a**_{sfs} | →
- ²magnàno**_{sms} (fàbbro) | →
BS: maiti [majtí], magnà [maġnà]
+**-a**_{sfs} | →
BS: maitina* [majtinà], magnàna* [maġnanà]
- magnàre**_{vtv} →(mangiàre)
- magnàrsi**_{vpi} →(mangiàrsi)
- ¹magnàte**_{sttv} (capitalista, ²finanzière, tycoon) | →
- ²magnàte**_{sttv} (persóna illùstre/importante) | →
- magnatizjo**_{ams} | di (→magnàti)_{lcege}* [di (→magnàti)], costiitùt de (→magnàti)_{lcege}* [costiitùd de (→magnàti)]
- magnàto**_{ams/vppms} →(mangiàto)
- magnèșia**_{sfs} (sos) | magnèșia [maġnèșja]
- magneșiacu**_{ams} | de magnèșia_{lcege}* [de maġnèșja], che l'conté/contègn° magnèșia_{prf}* [che l'conté/contègn/contèjn maġnèșja]
- magnèșio**_{sms} (sos) | magnèșio° (ita) [maġnèșjo]
- magnète**_{sms} (còrpo magnetizzàto) | calaméta [=]
- ¹magnèticu**_{avb} (in mòdo magnètico, per effètto di una fòrza magnètica) | in manéra magnétega* [in manéra maġnètega], per efèt d'òna fòrsa magnétega* [per efèt d'òna fòrsa maġnètega]
- ²magnèticamènte**_{avb} (in mòdo mòlto intènso) | in manéra fòrta/fòrta fèss/fiss* [in manéra fòrta/fòrta fés/fis]
- ³magnèticamènte**_{avb} (irresistibilmènte) | →
- magnético**_{ams} | magnético° (ita) [maġnético], magnétech* [maġnèteg]
- magnètișmo**_{sms} | magnetismo° (ita) [maġnetixmo], magnetèsem* [maġnetèxem]
- magnètișe**_{sfs} (sos) | magnetite°° (ita)(lad) [=]
- magnètizàbile**_{agtv} | magnetisàbel* [maġnetixabel], che s'pòl magnetisà_{prf}* [che s'pòl maġnetixà], che l'pòl (v)èss magnetixàt_{prf}* [che l'pòl èss magnetisàd <> che l'pòlvès maġnetixàd]
- magnètizàbilità**_{sfsi} →(l'èssere magnetizzàbile)
- magnètizamènto**_{sms} →(magnetizzazióne)
- magnètizàre**_{vtv} | magnetisà [maġnetixà]
- magnètizàrsi**_{vpi} | magnetisàs* [maġnetixàs]
- magnètizàto**_{ams/vppms} | magnetisàt [maġnetixàd]
- magnètizatóre**_{sms} | magnetisadùr* [maġnetixadùr]
- trice**_{sfs} | magnetisadura* [maġnetixadura]
- magnètizazióne**_{sfs} | magnetisassiù°° (ita)(lad) [maġnetixasjù]
- magnetoelètrico**_{ams} | magnetoelètrech°° (ita) [maġnetoelètreg]
- magnetoefònico**_{ams} | del magnetòfono_{lcege}* [maġnetòfono], registràt col magnetòfono_{lcege}* [registràd col maġnetòfono]
- magnetòfono**_{sms} | magnetòfono° (ita) maġnetòfono], magnetòfon* [maġnetòfon]
- magnetomeccànico**_{ams} | magnetomecànech°° (ita) [maġnetomecaneg]
- magnetoterapia**_{sfs} | magnetoterapia° (ita) [maġnetoterapià], magnetoterapéa* [maġnetoterapéa], terapia che la dórva/dóvra/ùsa ol campo magnético_{prf}* [terapià che la dórva/dóvra/ùxa ol campo maġnético], terapia/cùra col campo
- magnético_{prf}* [terapià col campo maġnético]
- magnificàbile**_{agtv} | magnificàbel* [maġnificabel], che s'pòl magnificà_{prf}* [che s'pòl maġnificà], che l'pòl (v)èss magnificàt_{prf}* [che l'pòl èss maġnificàd <> che l'pòlvès maġnificàd], che l'è dègn de èss magnificàt_{prf}* [che l'è dègn/dèjn de èss maġnificàd]
- ¹magnificamènte**_{avb} (con munificènsa, con grànde generosità e liberalità) | con grànda generosità* [con grànda generosità]
- ²magnificamènte**_{avb} (con lùsso e sfàrzo, sontuosamènte) | con lùsso e sfàrso* [con lùso e sfàrso], →
- ³magnificamènte**_{avb} (nel mòdo miġlióre) | in de la manéra miġlura* [indela manéra miġlura], al a mèi* [ala mèi]
- ⁴magnificamènte**_{avb} (ottimamènte, perfettamènte) | →
- ⁵magnificamènte**_{avb} (in mòdo enfàtico e solènne) | in manéra enfàtega e solèn(e)* [=]
- magnificàre**_{vtv} | magnificà [maġnificà]
- magnificàrsi**_{vpi} | magnificàs* [maġnificàs]
- magnificat**_{smsi} (lat) /maġnificat/ | ←
- magnificatò**_{ams/vppms} | magnificat [maġnificàd]
- magnificatóre**_{sms} | magnificadùr* [maġnificadùr]
- trice**_{sfs} | magnificadura* [maġnificadura]
- magnificazióne**_{sfs} (il magnificàre) | magnificassiù* [maġnificasjù]
- magnificènte**_{agtv} | che l'sa/se compórta con magnificènsa_{prf}* [che l'sa/se compórta con maġnificènsa], che l'viv con magnificènsa_{prf}* [che l'viv con maġnificènsa]
- magnificènsa**_{sfs} | magnificènsa [maġnificènsa]
- magnifico**_{ams} | magnifèch [maġnifeg]
- magniloquènte**_{agtv} | solèn(e) e retòreg_{prf}* [solèn(e) e retòreg]
- magniloquèntemènte**_{avb} | in manéra solèn(e) e retòrega* [in manéra solèn(e) e retòrega]
- magniloquènsa**_{sfs} →(l'èssere magniloquènte)
- magnitudìne**_{sfs} | magnitudìne°° (ita) [maġnitùdine]
- magnitùdo**_{sfs} →(intensità)
- ¹màgno**_{ams} (di grànde dimensióne) | de grànda dimensiù_{prf}* [de grànda dimensiù]
- ²màgno**_{ams} (mòlto estèso, mòlto àmpio, 'vasto) | gran/largh fèss/fiss_{prf}* [gran/largh fés/fis], →

- ³**màgno**_{ams} (mólto numerósio: di grùppo) | númerùs fés/fiss_{prf}* [númerùx fés/fis]
- ⁴**màgno**_{ams} (che eccèlle, che si distingue: di qualcùno) | che l'è sòperìur/sìperìur_{prf}* [che'l è sòperjúr/sìperjúr], che l'sa/se distèngu/distèngùess/distèngue/distèngùess_{prf}* [che'l sa/se distèngye/distèngyès/distèngye/distèngyès]
- ⁵**Màgno**_{ams} (tìtolo onorífico) | Magno° (ita) [Mažno]
- ⁶**màgno**_{ams} (fìorènte, potènte, ²ricco: di città/stàto) | →
- magnòlja**_{sfs} (nat) | magnòlia [mağnòlja]
- magnòsa**_{sfs} (berrétto da marinàio) | →
- magnum**_{agt/sfs/smsi} (eso), (ita) /màgnum/ | ←
- ¹**màgo**_{sms} (chi esèrcita la magia e le sciènze/sciènze occùlte; personàggio immaginàrio: nelle fàvole; guaritóre; artista di giòchi/giùochi di magia, illuSIONISTA, prestigiátore; chi dimòstra una particulàre abilità/bravùra in un'arte/attività) | mago [=]
BS: mago [=], striù [striù]
-a_{sfs} | maga [=]
BS: maga [magà], striùna [striunà]
- ²**màgo**_{sms} (persóna di straordinàrio fascino) | ü de straordinària/strasordenària catramonacia_{prf}* [ú' de straordinarja/straxordenarja catramonača]
- a_{sfs} | òna/persuna de straordinària/strasordenària catramonacia_{prf}* [òna/persuna de straordinarja/straxordenarja catramonača]
- ³**màgo**_{sms} (màgio) | →
- ⁴**màgo**_{ams} (màgico) | →
- ¹**magóna**_{sfs} (officìna in cùì si effèttua la primà lavorazióne del mineràle grézzo per ottenère il fèrro) | fùsina [fùxina]
- ²**magóna**_{sfs} (¹ferraménta) | →
- ¹**magóne**_{sms} (ventriglio) | →
- ²**magóne**_{sms} (afflizióne cocènte, gràve preoccupazióne, dispjacére) | magù [magù]
- ¹**màgra**_{sfs} (⁸màgro) | →
- ²**màgra**_{sfs} (condizióne di un còrso d'acqua in un periodo di siccità) | söcia* [söča]
BS: magra [magrà]
- ³**màgra**_{sfs} (carestia, scarsità) | →
- ⁴**màgra**_{sfs} (brùtta figurà) | →
- ¹**magraménte**_{avb} (in mòdo pòvero, in mòdo mòlto modèsto/misèro) | in manéra póera* [in manéra póvera], in manéra modèsta/misera fés/fiss* [in manéra modèsta/mixera fés/fis]
- ²**magraménte**_{avb} (insufficiènteménte/insufficiènteménte) | →
- ¹**magrézza**_{sfs} (l'èssere màgro; condizióne di un organìsmo caratterizzàta da scarsézza di gràssi) | magrèssa [magrèsa]
- ²**magrézza**_{sfs} (aridità, sterilità) | →
- ³**magrézza**_{sfs} (penùria, scarsità) | →
- +**magrissimo**_{ams} | gran màgher_{prf}* [gran' magher], màgher magrènt* [magher magrènt], (stra) de là de màgher_{prf}* [(stra)delà de magher], infina mai màgher_{prf}* [infina mai magher], stramàgher° (ita) [stramagher], spelgàt [spelgàd], màgher impèch/impicàt_{prf}* [magher impèc/impicàd], màgher (sèch) còme ü ciódd_{prf}* /-t/ [magher (sèc) còme ü' cjód], màgher (sèch) compàgn d'ü ciódd_{lcco}* /-t/ [magher (sèc) compàgn/compàin d'ü' cjód], èss (a)dóma/nóma pèl e òss_{prf}* [ès (a)dóma/nóma pèl e òs], tòt pèl e òss_{prf}* [tòt pèl e òs], stèch de pometì_{prf}* [stèch de prometf], sèch còme òna sprèla_{lcco}* [sèc còme òna sprèla], sèch compàgn d'òna sprèla_{lcco}* [sèc compàgn/compàin d'òna sprèla], sèch compàgn d'ü ciódd_{lcco}* /-t/ [sèc compàgn/compàin d'ü' cjód]
BS: màgher empic [magher empíc], magrù [magrù]
> **mòlto màgro**_{lcag} | màgher fés/fiss_{prf}* [magher fés/fis], scarmo [=], scarm* [=]
BS: màgher fés_{prf}* [magher fés]
> **davvéro/pròprio màgro**_{lcag} | delbù/debù/pròpe màgher_{prf}* [delbù/debù/pròpe magher], màgher afàcc* [magher afàtj]
- ¹**màgro**_{ams} (pòco/sénza/sènza gràssio; asciutto, snello: di còrpo) | màgher [magher], sèch [sèc], scarmo [=], scarm* [=]
BS: màgher [magher], scarmolèt [=]
CE: màgre [magre]
CO: màggher [māggher]
- grolino**_{ams} | magrèt [=], magretì [magretf], magretèl [=]
-a_{sfs} | magra [=], sèca [=], scarma [=]
BS: magra [magrà], scarmoléta [scarmolétà]
CE: màgra [magra]
CO: màagra [māgra]
- grolina**_{afis} | magrèta [=], magretina [=], magretèla [=]
> **di màgro**_{lcag/lcav} | de màgher [de magher]
- ²**màgro**_{ams} (¹èssile, sottile) | →
- ³**màgro**_{ams} (pòco fèrtilè/produttivo: di terréno) | pòch fèrtilè/prodüttiv_{prf}* /-f/ [pòc fèrtilè/prodüttív]
- ⁴**màgro**_{ams} (pòco rigoglióso: di pianta) | pòch mòrbe_{prf}* [pòc mòrbe]
- ⁵**màgro**_{ams} (insufficiènte/insufficiènte, pòvero, scàrso) | →
- ⁶**màgro**_{ams} (¹meschino, misèro) | →
- ⁷**màgro**_{ams} (pòco proficuo/vantaggióso) | pòch (→proficuo)_{prf}* [pòc (→proficuo)]
- ⁸**màgro**_{sms} (partè màgra) | màgher [magher]
- magrolino**_{ams} | magrèt [=], magretì [magretf], magretèl [=]
- ¹**magróne**_{sms} (⁸màgro) | →
- ²**magróne**_{sms} (suino giòvane) | (→majàle) zùen_{prf}* [(→majàle) xuyen]
- ³**magróne**_{sms} (sos) | magróne° (ita) [=], magrù* [magrù]
- mah**_{intz} | mah! [ma'!], pòta! [=]
- maharajah**_{smsi} (eso), (ita) /marazà/ /maragà/ | ← /maragà/, maragià° (ita) [maragà]
- maharani**_{sfsi} (eso), (ita) /maqràni/ | ←, dòna/fómna/moér del maharajah_{prf}* [dòna/fómna/moér del maharajah]
- mai**_{avb} | mai [mai]
BS: mai [mai]
- ¹**majàla**_{sfs} (nat) | pòrca [=], porsèla [=], pùrsèla° [=]
- ²**majàla**_{sfs} (dòna volgàre e di fàcili costùmi) | →(²pòrca)
- ¹**majalàta**_{sfs} (²porcàta) | →
- ²**majalàta**_{sfs} (insozzaménto) | →
- ¹**majàle**_{sms} (nat) (ali) | maiale° (ita) [majale], pòrch [pòrc], porsèl [=], pùrsèl [=], cì [ci], ciù [çu], ròì [ròi], sunì [sunf], vèr [=]
BP: cì [ci], ciù [çu]
BS: pòrc [=], porsèl [=], si [=]
VSM: ciù [çu]
+**lino**_{sms} (nat) | porsèlì [porselì]
BP: ciumbì [çumbì]
BS: pùrsilì [pursilf], sinatì [sinatf]
- **non castràto**_{lcst} (vèrro) | vèr [=]
-a_{sfs} (nat) | pòrca [=], porsèla [=], pùrsèla° [=]
- ²**majàle**_{sms} (persóna ingórdà e gràssa) | pacio* [pačo], ü ingùrd e grass_{prf}* [ü' ingùrd e gras]
+a_{sfs} | pacia* [pača], òna/persuna ingurda e grassa_{prf}* [òna/persuna ingurda e grasa]
- ³**majàle**_{sms} (persóna spòrca e ròzza) | ü spòrch/stóss e (→⁵ròzzo)_{prf}* [ü' spòrc/stós e (→⁵ròzzo)]
+a_{sfs} | òna/persuna spòrca/stóssa e (→⁵ròzza)_{prf}* [òna/persuna spòrca/stósa e (→⁵ròzza)]
- ³**majàle**_{sms} (persóna dal comportaménto dissolùto e riprovévole) | ü sfondradù che

l'mèrita biàsım/biàsım e disaprovassı̀_{prf}* [ú' sfondradú che'l mèrita bjaxım/bjaxem e dixaprovassı̀jú] +**-a**_{sfs} | òna/persuna sfondraduna che la mèrita biàsım/biàsım e disaprovassı̀_{prf}* [òna/persuna sfondraduna che'la mèrita bjaxım/bjaxem e dixaprovassı̀jú]

majalescaménte_{avb} | de (→majàle)* [de (→majàle)], in manéra (→oscèna)* [in manéra (→oscèna)]

¹majalésco_{ams} (da majàle) | de (→majàle)_{lcege}* [de (→majàle)]

²majalésco_{ams} (¹oscèno, volgàre) | → +**majalino**_{sms} (nat) | porselì [porselì], porselì° [porselì] BP: ciumbi [čumbì] BS: pursilì [pursilì], sinatì [sinatì] +**-a**_{sfs} (nat) | porselina [=], porselina* [=] BS: pursilina [pursilinà], sinatina [sinatinà]

maidico_{ams} | del (→mais)_{lcege}* [del (→mais)]

maidicolo_{ams} | de la coltúra/coltiassı̀/coltiassı̀² del (→mais)_{prf}* [dela coltúra/coltivasjú del (→mais)]

maidışmo_{sms} →(pellàgra)

majestà_{sfsi} →(maestà)

majestàtico_{ams} | de la maestà_{lcege}* [=]

mail_{sfsi} (ing) /mèjl/ | ← /mèjl/ /mèjl/

mailing_{sfsi} (ing) /mèjliŋ/ | ← /mèjliŋ/ /mèjliŋ/

+**mailing-list**_{sfsi} (ing) /mèjliŋ list/ | ← /mèjliŋ liş/ /mèjliŋ liş/

mailing order_{slcst} (ing) /mèjl òdø(r)/ | ← /mèjl òrder/ /mèjl òrder/

mainàre_{vtr} →(ammainàre)

mainàto_{ams/vppms} →(ammainàto)

mainframe_{smsi} (ing) /mèjnfrejım/ | ← /mèjnfrejım/

mainstream_{smsi} (ing) /mèjınstrım/ | ← /mèjınstrım/

¹màjo_{sms} (cespùglio) | →

²màjo_{sms} (àlbero frondóso) | èrbor pié/réç de frósche/boghècc/foiàm/foér_{prf}* [èrbor pjé/réç de frósche/boghèç/fojàm/foér]

³màjo_{sms} (ràmo fiòrito adornàto con nàstri) | ram fiurìt ornàt/feitàt con di bindèle_{prf}* [ram fjurìd ornàd/feitàd con di bindèle]

majòlica_{sfs} (sos) | maiòlica [majòlica]

¹majolicàjo_{sms} (chi lavóra la majòlica) | maioli* [majolì], maiuli* [majulì], ü/chèl/òm/artesà/artisà che l'laùra la maiòlica_{prf}* [ú'/chèl/òm/artexà/artixà che'l lavura la majòlica] -**a**_{sfs} | maiolina* [majolina], maiulina* [majulina],

òna/chèla/dòna/fómna/artesana/artisana/persuna che la laùra la maiòlica_{prf}* [òna/chèla/dòna/fómna/artexana/artixana/persuna che'la lavura la majòlica]

²majolicàjo_{sms} (chi fàbrica/vénde maiòliche) | maioli* [majolì], maiuli* [majulì], ü/chèl/òm/artesà/artisà che l'fà/(v)ènd i maiòliche_{prf}* [ú'/chèl/òm/artexà/artixà che'l fa/vènd i majòliche], (v)endidür de maiòliche_{prf}* [vendidür de majòliche] BS: maiuli [majulì] -**a**_{sfs} | maiolina* [majolina], maiulina* [majulina], òna/chèla/dòna/fómna/artesana/artisana/persuna che la fà/(v)ènd i maiòliche_{prf}* [òna/chèla/dòna/fómna/artexana/artixana/persuna che'la fa/vènd i majòliche], (v)endidura de maiòliche_{prf}* [vendidura de majòliche] BS: maiulina [majulinà]

majolicàro_{sms} →(majolicàjo) +**-a**_{sfs} →

majonése_{sfs} (ali) | maionése°° (ita)(lad) [majonéxe], maionésa°° (ita)(lad) [majonéxa]

mais_{smsi} (spa), (ita) /majs/ (nat) (ali) | ← /majs/, melgòt [=], melgù [melgù], formentù [formentù] BS: furmintù [furmintù], formentù [formentù] - **bjàncò**_{lctst} (nat) (ali) | ↓ CE: caràgol [caragol], caràgula_{sfs} [=]

maiscoltóre_{sms} | coltiadür/coltùradür de (→mais)_{prf}* [coltivadür/coltùradür de (→mais)] +**-trice**_{sfs} | coltiadura/coltùradura de (→mais)_{prf}* [coltivadura/coltùradura de (→mais)]

maiscoltúra_{sfs} | coltúra/coltiassı̀/coltiassı̀² de (→mais)_{prf}* [coltúra/coltivasjú de (→mais)]

maison_{sfsi} (fra) /mesò~/ | ← /mesòn/

¹maître_{smsi} (fra) /mètř/ (d'hotel) | ← /mètř/, maître d'hotel [=], diretür de sala_{prf}* [diretür de sala]

²maître_{smsi} (fra) /mètř/ (maggiordòmo) | ← /mètř/, magiurdòm(o) [mağurdòm(o)]

maître d'hôtel_{lctst} (fra) /mètř d'otèl/ →(¹maître)

maîtresse_{sfsi} (fra) /metřès/ | ← /metřès/, madama° (ita) [=]

majùscola_{sfs} | maiùscol_{sms} [majùscol]

¹majùscolo_{ams} (di altézza maggióre e fórma divèrsa rispèto al minùscolo: di scrittúra/caràtere tipogràfico;

mólto grànde, evidènte) | maiùscol [majùscol]

²majùscolo_{ams} (ecceziònale, ¹straordinàrio) | →

maizèna_{sfsi} (sos) (ali) | maisèna° (ita) [maixèna], àmed de mais_{prf}* [amed de mais]

majorette_{sfsi} (ing) /mèjgòret/ | ← /mağorèt/

make-up_{smsi} (ing) /mèjcap/ | ← /mejçàp/

mal_{agt/v/avb/sms} →(màle)

màla_{sfs} →(malavita)

malacàrne_{sfs} | ü disonèst e malégn_{prf}* [ü' dixonèst e malégn/maléjn]

malacca_{sfs} (bastóne da passéggio) | →

malaccètto_{ams} →(invìso), →(²şgradìto)

malaccìo_{sms} | malù [malù]

malaccòlto_{ams} | che l'risév ü cativ assèt_{prf}* [che'l risév ü' cativ asèt], che l'à risèit ü cativ assèt_{prf}* [che'l v'à risèid ü' cativ asèt], chi gh'à mia facc buna cèra_{prf}* [chi g' à mià fadì buna cèra]

malacconciaménte_{avb} | in manéra (→¹inadàtta)* [in manéra (→¹inadàtta)]

malaccóncio_{ams} →(¹inadàtto)

malaccortaménte_{avb} | in manéra (→malaccòrta)/(→¹dişavvedùta)* [in manéra (→malaccòrta)/(→¹dişavvedùta)]

malaccortézza_{sfs} →(l'èssere malaccòrto)

malaccòrto_{ams} →(malavvedùto), →(¹sconideràto)

malaccontentézza_{sfs} →(malcontènto), →(scontentézza)

malacreàna_{sfs} →(²inciviltà), →(³inçreàna)

maladattàto_{ams/sms} →(²dişadattàto) -**a**_{sfs/sfs} →

maladétto_{ams/sms/vppms} →(maladétto)

maladire_{vtr} →(maledire)

maladizióne_{sfs} →(maledizióne)

malafàtta_{sfs} →(malefàtta)

malaféde_{sfs} | malaféde°° (ita)(lad) [=] BS: malaféde [=] > **malefédi**_{sfp} | malafédi°° [=] > **in malaféde**_{lccag/lcav} | in malaféde* [=]

malafémmina_{sfs} →(dònna di malaffàre)

malaffàre_{sms} | ↓ > **di malaffàre**_{lccag} | de bróta/catia repötassı̀* [de bróta/cativa repötassı̀] BS: de malafàre [de malafare]

màlaga_{smsi} (nat) (ali) | màlaga° (ita) [=]

¹malagévole_{agt} (non agévole/fàcile) | mia agéol_{lccop}* [mià agévol], mia fàssel/belfà_{lccop} [mià fasel/belfà]

²**malagévole**_{agtv} (scontróso, intrattabile: di qualcúno) | →
³**malagévole**_{avb} (con difficoltà, a stènto, con stènto) | →
malagevolézza_{sfs} →(l'èssere malagévole)
¹**malagevolménte**_{avb} (in módo malagévole) | in manéra (→¹malagévole)* [in manéra (→¹malagévole)]
²**malagevolménte**_{avb} (con scàrsa possibilitá di riuscíta) | con scàrsa possibilitá de reüssida* [con scàrsa possibilitá de reüssida]
¹**malagiàto**_{ams} (²dişagiàto, ridótto all'indigènza: di qualcúno) | ridüsit/redüsit a la miséria/poertà_{prf}* [ridüxíd/redüxíd ala mixérja/povertà]
²**malagiàto**_{ams} (príva di comodità e pòco confortévole: di abitazióne) | sènza comodità e pòch confortéol_{prf}* [sènza comodità e pòc confortévol]
malagiustízia_{sfs} | catía gióstéssia/gióstüssia_{prf}* [cativa ġóstésja/ġióstisja]
¹**malagràzia**_{sfs} (²scompostézza, scorteşia, şgarbatézza) | → > **di malagràzia**_{lcav} →(scorteşeménte), →(şgarbataménte)
²**malagràzia**_{sfs} (goffàggine) | →
malaliŋgua_{sfs} | malalèngua^o* (ita)(lad) [malalèngya] BS: lèngua velenüsa [lèngya velenuxá] > **maleliŋgue**_{sfp} | malelèngue^o* (ita)(lad) [malalèngye]
¹**malaménte**_{avb} (a fatica/malapéna, con sfórzo) | a mal istànt [a malistànt], a mala péna [a malapéna], a fatiga [=], con sfórs* [=] BS: a stènt [=]
²**malaménte**_{avb} (in módo disonèsto, con l'ingànno) | in manéra disonèsta* [in manéra dixonèsta], con (→ingànno)* [con (→ingànno)]
³**malaménte**_{avb} (illicitaménte) | →
⁴**malaménte**_{avb} (in módo şbagliàto/scorrètto) | mal [=], malamét [=], in manéra şbagliada/scorèta* [in manéra xbaġlada/scorèta], in manéra mia giósta* [in manéra mià ġósta]
⁵**malaménte**_{avb} (sènza/sènza cùra/impégno) | mal [=], malamét [=], sènza cùra/impègn* [sènza cùra/impègn/impèjn], co i pé/pè [coi pé/pè]
malañconia_{sfs} →(malañconia)
malandàre_{vintr} | indà/andà in ròina/rüina* [indà/andà in rövina/rüvina], (indà/andà a

feni/fini mal [(indà/andà) a fení/finí mal]
¹**malandàto**_{vppms} | indàcc/andàcc in ròina/rüina_{prf}* [indàdì/andàdì in rövina/rüvina], indàcc/andàcc a fení/fini mal [indàdì/andàdì a fení/finí mal], fenit/finit mal [feníd/finíd mal]
²**malandàto**_{ams} (ridótto in cattíve condizióni, ridótto in pèssime condizióni) | malindàcc [malindàdì], strapassàt* [strapasàd], strepassàt* [strepasàd] BS: malandàt [malandàd]
³**malandàto**_{ams} (andàto a màle: di aliménto/cibo) →(²guàsto)
malandrinàggio_{sms} →(brigantàggio)
malandrinàta_{sfs} | at/assiù de malandrì_{prf}* [at/asjú de malandrí]
malandrinescaménte_{avb} | de malandrì* [de malandrí]
malandrinésco_{ams} | de malandrì_{lcege}* [de malandrí], dègn d'ü malandrì_{prf}* [dègn/dèjn d'ü malandrí]
malandrìno_{ams/sms} | malandrì [malandrí] BS: malandrì [malandrí] -**a**_{sfs/sfs} | malandrìna [=]
¹**malàndro**_{ams} (arrogànte, ribàldo, sfrontàto) | →
²**malàndro**_{ams} (grossolàno, volgàre) | →
³**malàndro**_{sms} (bùllo) | → -**a**_{sfs} | →
malànimo_{sms} →(avversióne), →(ostilità) BS: malànim [malanim] > **di malànimo**_{lcav} →(controvòglia), →(di controvòglia), →(malvolentìeri) BS: de malànim [de malanim]
¹**malànno**_{sms} (acciàcco, malattia) | malàn [=] BS: malàn [=]
²**malànno**_{sms} (inçòmodo, indispozióne) | →
³**malànno**_{sms} (evènto/fatto/situazióne dannóso, guàjo, şevntùra) | (→evènto) danùs* [(→evènto) danux], sitòassiù/sitiüssiù danusa_{prf}* [sitqasjú/sityasjú danuxa], →
³**malànno**_{sfs/sms} (persóna fastidjosa e insopportàbile) | secabale [=], sgiunfabale/s-giunfabale^{1^} [xgjunfabale], secacoiò [secacoiò], tóbèrcol [=], pendesse [pendése], rógna_{sfs} [rógna], ü fastidiùs/fastodiùs e insoportàbel_{prf}* [ü fastidjùx/fastödjùx e insoportabel], òna/persuna fastidiosa/fastodiusa e insoportàbela_{prf}* [òna/persuna fastidjuxa/fastödjuxa e insoportàbela]
malaparòla_{sfs} →(insùlto)

malapéna_{sfsi} | ↓ > **a malapéna**_{lcav} | a mal istànt [a malistànt], a mala péna [a malapéna] BS: a stènt [=]
¹**malapiànta**_{sfs} (ciò che è riprovévole e nocivo) | gramègna^o* [gramègna]
²**malapiànta**_{sfs} (²genia) | →
malàre_{vintr} (ammalàrsi) | →
malàrja_{sfs} | malària (ita) [malarja] BS: malària [malarja]
¹**malàrico**_{ams} (relativo alla malària, provocàto dalla malària) | de la malària_{lcege}* [dela malarja], caösàt/caüsàt/provocàt de la malària_{prf}* [caöxàd/caüxàd/provocàd dela malarja]
²**malàrico**_{ams} (che infestàto dalla malària) | pié de malària_{prf}* [pjé de malarja]
³**malàrico**_{ams} (che/chi è affètto da malària) | (ü/chèl) che l'è malàt de malària_{prf}* [(ü'/chèl) che'l è malàd de malarja], malàt de malària_{prf}* [malàd de malarja] -**a**_{sfs/sfs} | (òna/chèla/persuna) che l'è malada de malària_{prf}* [(òna/chèla/persuna) che'l'è malada de malarja], malada de malària_{prf}* [malada de malarja]
malàrsi_{vpi} →(ammalàrsi)
malasanità_{sfsi} | catía sanità_{prf}* [cativa sanità]
malasòrte_{sfs} →(destìno avvèrso/infàusto), →(şvèntùra)
malassàre_{vtr} (impastàre) | →
malassàto_{ams/vppms} (impastàto) | →
malassatrice_{sfs} →(impastatrice)
malassatùra_{sfs} (il malassàre) | →
malassazióne_{sfs} →(malassatùra)
malaticcio_{ams} | maladi [maladí], malconsàt [malconsàd], malsabadàt [malsabadàd], broadés [broadéx], broàt [broad] BS: maladös [maladós], carèta [carèta]
¹**malàto**_{ams/sms} (che/chi è affètto da malattia) | malàt [malàd] BS: malàt [malàd] - **di ménte**_{lcst} →(¹màtto), →(pàzzo) - **stregàto**_{lcst} | malefissiàt [malefisjàd] -**a**_{sfs/sfs} | malada [=] BS: malàda [maladà]
²**malàto**_{ams} (che ha subìto un'alterazióne patològica: di òrgano/piànta; che attraversa una gràve crìsi: di società/società/stàto) | malàt* [malàd]
³**malàto**_{ams} (ossessiònato, turbàto: di qualcúno) | malàt [malàd]
malatìa_{sfs} | malatèa [malatèa], malatìa^o [malatía] BS: malatia [malatía]

- **mentàle**_{lcst} →¹(pazzia)
 - **professionàle**_{lcst} | malatèa
 professionàl* (ita) [malatèa
 profesoñal]
 + **malattjaccia**_{sfs} (gràve malattia) |
 malatèa grave/gréa/séria_{prf} [malatèa
 grave/gréva/sérja], malatèa de
 riguardo_{prf} [malatèa de rigyardo]
 + **malattjùccia**_{sfs} (brève/liève malattia)
 | malateeta [=]
 + **malauguràre**_{vtr} | ingürà del mal_{prf}
 [ingürà del mal]
malaugurataménte_{avb}
 →(disgraziataménte),
 →(sfortunataménte)
 + ¹**malauguràto**_{ams/vppms} | ingürà del
 mal_{prf} [ingürà del mal]
²**malauguràto**_{ams} (di cattivo
 auspicio/presàgio) | de bröt
 preàiso/preavix_{lcge}* [de bröt
 preavixo/preavix], de (cativ)
 ösörze_{prf}* [de (cativ) öxörxe]
 BS: malangüràt [malangüràd]
³**malauguràto**_{ams} (che si desidera non
 avvènga) | che l'sa/se spéra a
 l'socéde mia_{lcge}* [che'l sa/se spéra
 àl socéde mià]
⁴**malauguràto**_{ams} (che ha avùto èsito
 negativo) →(sfortunàto)
⁵**malauguràto**_{ams} (che è càusa di
 fastidjo/preoccupazióne) | bröt°
 [bröt], cativ° /-f/ [cativ]
malaugürjo_{sms} | bröt
 preàiso/preavix_{prf}* [bröt
 preavixo/preavix], (cativ) ösörze
 [(cativ) öxörxe]
malaugurosaménte_{avb}
 →(malaugurataménte)
¹**malauguróso**_{ams} (²malauguràto,
³malauguràto, ³malauguràto) | →
²**malauguróso**_{ams} (di cattivo augürjo) |
 de bröt preàiso/preavix_{prf}* [de bröt
 preavixo/preavix], de (cativ)
 ösörze_{prf}* [de (cativ) öxörxe]
³**malauguróso**_{ams} (nefàsto) | →
⁴**malauguróso**_{ams} (che pòrta sfortuna) |
 che l'pórta (→sfortuna)/(→sfiga)_{prf}*
 [che'l pórta (→sfortuna)/(→sfiga)]
⁵**malauguróso**_{ams} (che àgura il màle)
 | che l'ingüra 'l mal_{prf} [che'l ingüra
 'l mal]
malavità_{sfs} →(criminalità),
 →(delinquèza)
¹**malavitoso**_{sms} (criminale,
¹delinquènte) | →
 -a_{sfs} →
²**malavitoso**_{ams} (relativo alla malavità)
 | de la (→malavità)_{lcge}* [dela
 (→malavità)]
malavòglia_{sfs} | malaöia [malavöja]
 BS: biligògna [biligògnà], gnàgnera
 [gnàgnerà], malaöia [malavöjà]
 > **malevòglie**_{sfp} | maleöie [malevöje]

> **di malavòglia**_{cav}
 →(controvòglia), →(di
 controvòglia), →(malvolentjèri)
¹**malavvedutaménte**_{avb}
 (incautaménte) | →
²**malavvedutaménte**_{avb} (in mòdo
 mólto superficialé) | in manéra
 süperfiçial/söperfiçial féss/fiss* [in
 manéra süperfiçàl/söperfiçàl féss/fis]
malavvedùto_{ams} | marzòch [marxòc]
malavventuràto_{ams} →(disgraziàto),
 →(infelice), →(sfortunàto)
malavventuróso_{ams}
 →(malavventuràto)
¹**malavvézzo**_{ams} (che ha contràtto
 càttive abitudini, che è stàto educàto
 màle) | che l'gh'à di bröte/catie
 abitudini* [che'l g'à di cative
 abitudini], che l'gh'à öna bröta/catia
 edücassiù_{lcge}* [che'l g'à öna
 bröta/cativa edücaşjù]
²**malavvézzo**_{ams} (capriccioso, viziàto) |
 →
malavviàto_{ams} →(incauto),
 →(malaccòrto), →(⁴sprovvedùto)
malazzàto_{sms} →(malaticcio)
malcapitàto_{ams/sms} →
 -a_{afs/sfs} →
malcautaménte_{avb}
 →(avventataménte),
 →(imprudèteménte)
malcàuto_{ams} →(incauto),
 →(¹sconsideràto)
malcelàto_{ams} →(avvertibile),
 →(vişibile)
¹**malcèrto**_{ams} (esitànte, titubànte, non
 convinto) | →, mià
 convenzit/convinto/persöàs_{prf}* [mià
 convenxid/convinto/persöàx]
²**malcèrto**_{ams} (malsicuro, precàrijo,
¹vacillànte) | →
³**malcèrto**_{ams} (imprecisàto: di
 sensazióne/sentimènto) | →
malcollocàto_{ams} |
 colocàt/metit/pondit/pundit fò/föra
 de ürden_{prf}*
 [colocàd/metid/pondid/pundid
 fò/föra de urden]
¹**malcomméso**_{ams}
 (³sconnéso/sconnéso) | →
²**malcomméso**_{ams} (¹inadàtto,
 incoñgruènte) | →
¹**malcòncio**_{ams} (⁴scalagnàto: di
 qualcùno) | scalagnàt [scalcağnàd],
 malconsàt [malconsàd], malsabadàt
 [malsabadàd], smassöchént
 [xmasöchént]
 BS: malcòns [=], malconsàt
 [malconsàd]
²**malcòncio**_{ams} (in cattivo stàto: di
 qualcòsa) →(²malandàto),
 →(⁴scalagnàto)
malcondòtto_{ams} | dirigìt con scarsa
 capassità e tàtica/(in)dritüra_{prf}*

[dirigìd con scarsa capassità e c
 tàtica/(in)dritüra]
malconsideràto_{ams} →(⁵avventàto),
 →(¹sconsideràto)
malconsigliàto_{ams} →(⁵distràtto),
 →(²sventàto)
malcontènto_{ams/sms} | malcontét [=]
 -a_{afs/sfs} | malcontéta [=]
¹**malcopèrto**_{ams} (pòco vestìto: di
 qualcùno) | póch (v)estit_{prf}* [póc
 vestid]
²**malcopèrto**_{ams} (con il tétto in cattive
 condizióni: di càsa/edificio) | col
 tècc in bröte/catie condissiù_{prf}* [col
 tètj in bröte/cative condisjù]
malcorrispòsto_{ams} | mia corispòst_{prf}*
 [mià corispòst], malpagàt°*
 [malpagàd]
malcostumàto_{ams} →(²incivile),
 →(maleducàto), →(¹zòtico)
malcostùme_{sms} | bröte/catie
 abitudini_{prf}* [bröte/cative abitudini]
malcreànza_{sfs} →(malacreànza)
malcreàto_{ams} →(maleducàto),
 →(screanzàto)
maldentàto_{ams} | co i décc in bröt
 stat(o)/istàt/istato_{prf}* [coi detj in bröt
 stat(o) <> coi detj in brötistat(o)]
maldestraménte_{avb} | in manéra
 impassada/malpràtega* [in manéra
 impasada/malpràtega]
maldestro_{ams} | malpràtech*
 [malprateg]
maldicènte_{agt/v/sttv} →(linguàccia),
 →(¹malignatóre)
maldicènza_{sfs} | maldicènsa [=]
 CA: maldicènsa [=]
maldispòsto_{ams} | maldispòst [=],
 maldespòst [=]
maldistribuito_{ams} | distribüit mal_{prf}*
 [distribüid mal]
maldòcchio_{sms} →(malòcchio)
maldurévole_{ams} →(cadùco),
 →(¹effimero)
màle_{avb/sms/intz} | mal [=]
 BS: mal [=]
 -**laccio**_{sms} | malù [malú]
 BS: malù [malú]
 + **lino**_{sms} | malì [malí], mal de
 negót(a)/nigót(a)/nagót(a)_{prf} [=]
 - **d'arja**_{lcst} | mal d'aria/ària³°* (ita)
 [mal d'arja]
 - **d'auto**_{lcst} | mal d'auto°* (ita) [mal
 d'au]to]
 - **di càpo**_{lcst} →(mal di tèsta)
 - **di dènti**_{lcst} | dolùr/dulùr/mal de
 décc [dolùr/dulùr/mal de detj]
 - **di màre**_{lcst} | mal de mar°* (ita) [=]
 - **di pància**_{lcst} | dolùr/dulùr/mal de
 pansa [dolùr/dulùr/mal de pansa]
 - **di schjèna**_{lcst} | dolùr/dulùr/mal de
 schèna [dolùr/dulùr/mal de schèna]
 BS: schinìte [schinite]

- **di stòmaco**_{lcst} | dolùr/dulùr/mal de stòmec/stomèch [dolùr/dulùr/mal de stòmeg/stomèg]
 - **di tèsta**_{lcst} →(cefalèa), →(emicrània)
 - **fişico**_{lcst} | mal del còrp* [=]
 - **inçuràbile**_{lcst} | bröt mal* [bröt mal
 ▷ brömmal]
 - **moràle**_{lcst} | mal de l'ànem* [mal del anem], mal de cör* [mal de cör]
maledétta_{sfs} →(niènte), →(nulla)
¹**maledettaménte**_{avb} (esagerataménte, ²moltissimo, tröppo) | →
²**maledettaménte**_{avb} (¹intensaménte, a tütta fôrza) | →
+maledettissimo_{ams} | gran maladèt(o)_{prf}* [gran' maladèt(o)], (stra) de là de maladèt(o)_{prf}* [(stra)delà de maladèt(o)], infina mai maladèt(o)_{prf}* [infina maj maladèt(o)], stramaladèt(o)* [=]
⁵**maledétto**_{ams} (eccessivo, enórme/enórme, terribile) | maladèt(o) [=]
¹**maledétto**_{ams/vppms} (invocatò su qualcùno la condàna e il castìgo divinò; colpito con il pròprio castìgo; biasimàto duraménte, imprecàto cóntrato qualcùno) | maledìt [maledíd]
²**maledétto**_{ams/vppms} (rimproveràto) | →
³**maledétto**_{ams/sms} (che/chi è stàto colpito da una maledizìone; che/chi ha subito il giudizìo divinò di condàna, dannàto) | maladèt(o) [=]
 -**a**_{afs/sfs} | maladèta* [=]
³**maledétto**_{ams} (segnàto dalla maledizìone divina; epìteto riferìto a qualcùno/qualcòsa; imprecazìone scherzòsa/sèrja di affétto/insofferènza/òdiò) | maladèt(o) [=]
⁴**maledétto**_{ams} (disgraziàto, funèsto, luttuòso, şventuràto) | maladèt(o) [=]
⁵**maledétto**_{ams} (eccessivo, enórme/enórme, terribile) | maladèt(o) [=]
⁶**maledétto**_{intz} | maladèto! [=], maladègno! [maladègno!], massado! [masado!]
maledicaménte_{avb} | con maldicènsa* [=]
maledicènte_{agtv/sttv} (che imprèca/maledice) | (ü/chèl) che l' (→imprèca)/maledéss_{prf}* [(ü'/chèl) che l' (→imprèca)/maledés], (òna/chèla/persuna) che la (→imprèca)/maledéss_{prf}* [(òna/chèla/persuna) che l'a (→imprèca)/maledés]
¹**malèdico**_{ams/sms} (che/chi è inçlìne alla maldicènsa/calünña) | (ü/chèl) che l'è portàt/propèns a la maldicènsa/calünña_{prf}* [(ü'/chèl)

che l'è portàd/propèns ala maldicènsa/calünja]
 -**a**_{afs/sfs} | (òna/chèla/persuna) che l'è portada/propèns a la maldicènsa/calünña_{prf}* [(òna/chèla/persuna) che l'è portada/propèns ala maldicènsa/calünja]
²**malèdico**_{ams/sms} (persóna inçlìne alla diffamazìone maligna) | (ü/chèl) che l'è portàt/propèns a la difamassiù malégna_{prf}* [(ü'/chèl) che l'è portàd/propèns ala difamasjú malégna]
 -**a**_{afs/sfs} | (òna/chèla/persuna) che l'è portada/propèns a la difamassiù malégna_{prf}* [(òna/chèla/persuna) che l'è portada/propèns ala difamasjú malégna]
maledìre_{vir} | maledì (IIIa) [maledí]
maledìrsi_{vpi} →(rimproveràrsi)
¹**maledizìone**_{sfs} (il maledìre o l'invocàre il castìgo divinò sópra qualcùno; invocazìone di màle/şventùra sópra qualcùno/qualcòsa; imprecazìone, ingiurià; punizìone/castìgo inflitto da Dio) | maledissìu [maledisjú], sentènsa [=]
 > **maledizìoni**_{sfp} | maledissìu [maledisjú], sentènsa [=], sarache [=]
²**maledizìone**_{sfs} (condàna, scomùnica) | →
³**maledizìone**_{sfs} (stàto di disgrazià in cùì càde chi è stàto maledétto) | maledissìu^o* [maledisjú]
⁴**maledizìone**_{sfs} (destìno avvèrso/infausto, sfortùna) | →
⁵**maledizìone**_{sfs} (còsa/persóna che è càusa di rovina/sciagùra) | maledissìu^o* [maledisjú]
⁶**maledizìone**_{sfs} (persóna mólto fastidìosa) | maledissìu^o* [maledisjú], secabale [=], sgiunfabale/s-giunfabale^{1^} [xgiunfabale], secacoiò [secacoiò], töbèrcol_{sms} [=], töbèrcola_{sfs} [=], pendèsse [pendése], rógna [rógna]
⁷**maledizìone**_{intz} (esclamazìone per esprimere dişappùnno/ràbbja/etc.) | maledissìu!^o* [maledisjú!]
maleducamaténte_{avb} | in manéra maledücada* [=]
maleducàto_{ams} | maledücàt [maledücàd], descreansàt [descreansàd], insiil [insivíl], insiél/insiél^{2^} [insivél]
 BS: maledücàt [maledücàd], malcreansàt [malcreansàd], screansàt [screansàd]
maleducazìone_{sfs} | maledücassiù [maledücassjú]

¹**malefàtta**_{sfs} (cattiva azióne) | bröta/catìa assiù_{prf}* [bröta/cativa asjú]
 BS: vilicàda [viljacadá]
 > **malefàtte**_{sfp} | bröte/catie assiù_{prf}* [bröte/cative asjú]
²**malefàtta**_{sfs} (birichinàta, marachèlla) | →
³**malefàtta**_{sfs} (erróre, şbàglio) | →
maleficaménte_{avb} | in manéra (→malèfica)* [in manéra (→malèfica)]
¹**maleficènsa**_{sfs} (il fàre il màle, l'operàre il màle) | fà/còmpi/operà 'l mal_{vbp}_{prf}* [fà/còmpi/operà 'l mal]
²**maleficènsa**_{sfs} (malvagità) | →
+maleficiàto_{ams} (colpito da maleficio) | malefissiat [malefisjàd]
maleficio_{sms} | malefèsse [malefèse], striamét/striamét^{2^} [strjamét/striamét], streamét [streamét]
 BS: striamènt [striamènt]
¹**maleficiòso**_{ams} (¹malèfico, ¹malìgno, ¹malvàgio) | →
²**maleficiòso**_{ams} (¹mordàce) | →
¹**maleficio**_{ams} (¹malìgno, ²pèrfido) | →
²**maleficio**_{ams/sms} (che/chi pràtica la magia operàndo malefici/sortilègi) →(màgo), →(stregóne), →(stregà)
³**maleficio**_{ams} (che esèrcita/sùscita effèti dannòsi/nefasti) | che l' dèsa/esèrcita di efècc danùs/infòsc_{prf}* [che l' dèxda/exèrcita di efètj danùx/infòstj]
³**maleficio**_{ams} (che derivà da malvagità) | che l' deria de malvagità_{prf}* [che l' deriva de malvagità]
⁴**maleficio**_{ams} (che manifèsta malvagità) | che l' denòta/manifèsta/móstra/palésa malvagità_{prf}* [che l' denòta/manifèsta/móstra/paléxa malvagità], che l' fà (v)èd/(v)edì malvagità_{prf}* [che l' fa vèd/vedí malvagità]
⁵**maleficio**_{ams} (che si riferisce alle àrti màgiche, che è caratteristìco/pròprio/tìpico delle àrti màgiche) | che l' sa/se riferéss a la magéa_{prf}* [che l' sa/se riferés ala magéa], che l'è (→caratteristìco) de la magéa_{prf}* [che l' è (→caratteristìco) dela magéa]
malefizio_{sms} →(maleficio)
malefiziòso_{ams} →(maleficiòso)
malençonìa_{sfs} →(malinçonìa)
maleodorànte_{agtv} →(puzzolènte)
maleodoranteménte_{avb} | in manéra (→puzzolènte)* [in manéra (→puzzolènte)]
maleolènte_{agtv} →(maleodorànte)

¹malërba_{sfs} (èrba infestànte, erbàccia) | →
²**malërba**_{sfs} (còsa dannòsa/nociva, eleménto fastidiòso/invadènte) | gramègna^{o*} [gramègna]
malèsio_{sms} →(‘inférmo), →(malaticcio)
¹**malèssere**_{sms} (liève disturbo fisico) →(incomòdo), →(indisposizióne) BS: gnagna [gnaǵnà]
²**malèssere**_{sms} (stàto di disàgio psichico; sensazióne di angòscia) | stà/viv mal_{vbprf*} [=]
³**malèssere**_{sms} (inquietudine, turbaménto) | →
¹**malèstànte**_{agtv/sttv} (indigènte) | →
²**malèstànte**_{agtv/sttv} (maltenùto, ⁵trascuràto) | →
malestrùo_{ams/sms} →(⁴scelleràto) →(²sciaguràto)
malevolènza_{sfs} →
¹**malèvolo**_{ams/sms} (che/chi pròva malevolènza compiacèndosi del màle altrùi) | (ù/chèl) che l’gh’à (→malevolènza)_{prf*} [(ù’/chèl) che l’g’à (→malevolènza)] +**-a**_{sfs/sfs} | (òna/chèla/persuna) che la gh’à (→malevolènza)_{prf*} [(òna/chèla/persuna) che ‘la g’à (→malevolènza)]
²**malèvolo**_{ams} (che nàsce da malevolènza) | che l’nass de la (→malevolènza)_{prf*} [che ‘l nas dela (→malevolènza)]
³**malèvolo**_{ams} (che rivèla malevolènza) | che l’denòta/manifèsta/móstra/paléa (→malevolènza)_{prf*} [che ‘l denòta/manifèsta/móstra/paléa (→malevolènza)], che l’fà (v)èd/(v)edì (→malevolènza)_{prf*} [che ‘l fa vèd/vedì (→malevolènza)]
⁴**malèvolo**_{ams} (che manifèsta avversióne/ostilità) | maldispòst [=], maldespòst [=], che l’denòta/manifèsta/móstra/paléa aersìu_{prf*} [che ‘l denòta/manifèsta/móstra/paléa aversjú], che l’fà (v)èd/(v)edì aersìu_{prf*} [che ‘l fa vèd/vedì aversjú]
¹**malfacènte**_{agtv/sttv} (che/chi còmpie/compisce il màle) | (ù/chèl) che l’fà/còmpeés/comèt ol mal_{prf*} [(ù’/chèl) che ‘l fa/còmpeés/comèt ol mal], (òna/chèla/persuna) che la fà/còmpeés/comèt ol mal_{prf*} [(òna/chèla/persuna) che ‘la fa/còmpeés/comèt ol mal]
²**malfacènte**_{agtv/sttv} (⁴scelleràto) | →
malfamàto_{sms} | malfamàto^{o*} (ita) [malfamàd]
¹**malfàre**_{vt} (fàre/¹còmpiere/compire/esequìre màle) | fà/còmpi/esequì/efetüà

mal/malamét_{prf*} [fà/còmpi/exegyi/efetüà mal/malamét], fà tat per fà_{prf} [=]
²**malfàre**_{vintr} (fàre del màle, ¹còmpiere/compire il màle) | fà del mal_{prf} [=], agì mal [agì mal], còmpi ‘l mal_{prf*} [còmpi ‘l mal]
¹**malfàto**_{vppms} (fàre/compüto/esequüto màle) | facc/còmpi/esequìt/efetüà mal/malamét_{prf*} [fadi/còmpid/exegyi/efetüà mal/malamét], facc tat per fà_{prf*} [fadi tat per fà < fadi tapper fà]
²**malfàto**_{vppms} (fatto del màle, ¹compüto/¹compito il màle) | facc del mal_{prf} [fadi del mal], agìt mal [agìd mal], còmpi ol mal_{prf*} [còmpid ol mal]
³**malfàto**_{ams} (fatto màle, malriuscìto) | malfacc [malfadi], facc mal/malamét_{prf*} [fadi mal/malamét], facc co i pé/pè_{prf} [fadi coi pé/pè] BS: boiàda [bojadà]
⁴**malfàto**_{ams} (²grossolàno, ²ròzzo) | →
⁵**malfàto**_{ams} (defórme) | →
⁶**malfàto**_{sms} (azióne riprovévole) →(¹magàgna)
⁷**malfàto**_{sms} (cólpa) | →
⁸**malfàto**_{sms} (erróre, sbàglio) | →
⁹**malfàto**_{sms} (ali) | ↓ > **malfatti**_{smp} (ali) | malfacc [malfadi]
malfatóre_{sms} | malfatùr [malfatúr], fasamàl [faxamàl] **-trice**_{sfs} | malfatura [=], fasamàl [faxamàl]
¹**malférmo**_{ams} (instàbile, non sàldo, ¹vacillànte: di qualcòsa) | basgòt [baxgòt], mia sald_{lccp*} [mià sald]
²**malférmo**_{ams} (débole, tremànte: di vóce) | →
³**malférmo**_{ams} (insicùro: di ànimo/caràttere) | →
⁴**malférmo**_{ams} (cagionévole: di salùte) | →
⁵**malférmo**_{ams} (²indecìso, irresolùto/irrisolùto: di qualcùno) | →
⁶**malférmo**_{ams} (⁴approssimàto, pòco chjàro) | →, pòch ciàr_{prf*} [póc cjar < pócjar]
¹**malfidàto**_{ams/sms} (che/chi è malfidènte) | (ù/chèl) che l’è malfidét_{prf*} [(ù’/chèl) che ‘l è malfidét] +**-a**_{sfs/sfs} | (òna/chèla/persuna) che l’è malfidéta_{prf*} [(òna/chèla/persuna) che ‘l è malfidéta]
²**malfidàto**_{ams/sms} (che/chi non mèrita fidücia) | (ù/chèl) che l’mèrita mia fidücia_{prf*} [(ù’/chèl) che ‘l mèrita mià fidüca] +**-a**_{sfs/sfs} | (òna/chèla/persuna) che che la mèrita mia fidücia_{prf*}

[(òna/chèla/persuna) che ‘la mèrita mià fidüca]
³**malfidàto**_{ams} (che désta sospètti, che süscita diffidènza) | che l’dèsta/fà sospèt/difidènza_{prf*} [che ‘l dèxda/fa sospèt/difidènza]
⁴**malfidàto**_{ams} (‘infido, sleale) | →
¹**malfidènte**_{agtv} (diffidènte, sospettòso) | malfidét [=]
²**malfidènte**_{agtv} (¹malférmo, ³vacillànte) | →
¹**malfido**_{ams} (³malfidàto) | →
²**malfido**_{ams} (⁴malfidàto) | →
³**malfido**_{ams} (insidiòso) | →
⁴**malfido**_{ams} (avvèrso, ostile: di destìno) | →
malfondàto_{ams} →(²ingiustificàto)
malfomàto_{ams} (imperfètto, ³malfàto) | →
malformazióne_{sfs} | malformassiù^{o*} (ita)(lad) [malformasjú], malfurmassiù^{o*} (ita)(lad) [malfurmasjú]
¹**malfortunàto**_{ams} (sfortunàto) | →
²**malfortunàto**_{ams} (di èsito infelice) | de bròt/catìv èset_{lccg*} [de bròt/catìv èxet]
malfunzionaménto_{sms} | malfunsiunamét^{o*} (ita) [malfunsiunamét], catìv funsiunamét_{prf*} [catìv funsiunamét]
malfüso_{ams} →(³maledétto), →(⁴maledétto), →(⁵maledétto)
màlga_{sfs} | malga [=] BS: malga [malgà], bàita [baità] VdS: manéde [=]
malgàrbo_{sms} →(scortèsia), →(sgarberia), →(sgàrbo), →(villania)
malgàro_{sms} | malghés [malghéx] BS: malghés [malghéx] +**-a**_{sfs} | malghésa* [malghéxa] BS: malghésa* [malghéxà]
malghése_{sttv} →(malgàro)
malgiudicàre_{vt} | giòdicà/giudicà mal* [gòdicà/güdicà mal]
malgiudicàto_{ams/vppms} | giòdicàt/giudicàt mal* [gòdicàd/güdicàd mal]
malgiùnto_{ams} →(disgraziàto), →(malcapitàto)
¹**malgòverno**_{sms} (cattiva amministrazióne della stàto) | malgòverno^{o*} (ita)(lad) [malgòverno]
²**malgòverno**_{sms} (mançanza di cùra per la pròpria persóna) →(trascuratézza)
¹**malgradìto**_{ams} (sgradìto) | →
²**malgradìto**_{ams} (²sottovalutàto) | →
¹**malgràdo**_{avb} (a dispètto di) | →
²**malgràdo**_{avb} (còntro il parére) | cóntra/cuntra ‘l parér_{prf*} [=]
³**malgràdo**_{cnz} (¹nonostànte) | →
- **che**_{lccn} →(nonostànte che)
- **ciò**_{lccn} →(nonostànte ciò)

- **il fatto che**_{lccn} → (nonostante il fatto che)
- ⁴**malgràdo**_{prep} (²nonostante) | →
- ¹**malgraziosaménte**_{avb} (con malagràzja) | con (→malagràzja)* [con (→malagràzja)]
- ²**malgraziosaménte**_{avb} (¹sgarbataménte) | →
- ¹**malgrazióso**_{ams} (prìvo di gràzja) | sènsa gràssia_{cop}* [sènsa grasja]
- ²**malgrazióso**_{ams} (scortése, sgarbàto) | →
- ³**malgrazióso**_{ams} (fastidióso, inopportuno, spiacevole: di comportaménto/idèa/pensièro) | →
- ⁴**malgrazióso**_{ams} (inçlemènte, perturbàto) | →
- ¹**malguardàto**_{ams} (difésio màle) | che difendit mal_{prf}* [difendíd mal]
- ²**malguardàto**_{ams} (malprotètto) | →
- ³**malguardàto**_{ams} (³trascuràto) | →
- malgùsto**_{sms} | catív göst_{prf}* [catív gósta]
- ¹**malia**_{sfs} (maleficio, stregoneria) | →
- ²**malia**_{sfs} (fàscino, seduzione) | →
- ³**malia**_{sfs} (suggestiòne) | →
- ¹**maljàrda/maljàrda**_{sfs} (¹fattucchièra, màga, stréga) | →
- ²**maljàrda/maljàrda**_{sfs} (donna seducènte capàce di esercitàre un fàscino irresistibile) | öna/dòna/fómna (piéna) de catamonacia_{prf}* [öna/dòna/fómna (pjéna) de catamonaça], öna/dòna/fómna che la gh'à tanta catamonacia_{prf}* [öna/dòna/fómna che la gh'à tanta catamonaça]
- ¹**maljàrdo/maljàrdo**_{sms} (màgo, stregóne) | →
- ²**maljàrdo/maljàrdo**_{ams} (che esèrcita un fàscino irresistibile, che inçanta) | che l'esèrcita tanta catramonacia_{prf}* [che'l exèrcita tanta catramonaça], incantadùr* [inçantadúr], che l'incanta/maga/stréa/strìa_{prf}* [che'l inçanta/maga/stréa/strìa]
- malidétto**_{ams} →(²maledétto), →(³maledétto), →(⁴maledétto), →(⁵maledétto)
- malificio**_{sms} →(maleficio)
- ¹**malignaménte**_{avb} (in mòdo maligno, con malvàgia disposiziòne diànimo, con perfidia e pèrvèrsa soddisfaziòne) | in manéra malégna* [in manéra malégna]
- ²**malignaménte**_{avb} (in tònò pungènte e irònico) | in tònò irònech* [in tònò iròneg]
- ¹**malignàre**_{vintr} (dire/pensàre màle di qualcòsa/qualcùno) | malignà [malìgnà], malegnà [malegnà]
- ²**malignàre**_{vr} (denigràre) | →
- ¹**malignàto**_{ams/vppms} (détto/pensàto màle di qualcòsa/qualcùno) |
- malignàt [malìgnàd], malegnàt [malegnàd]
- ²**malignàto**_{ams/vppms} (denigràto) | →
- ¹**malignatóre**_{ams/sms} (che/chi ha l'abitùdine di malignàre) | maldicènt* (ita) [=], (ü/chèl) che l'gh'à l'abitùdine de malignà/malegnà_{prf}* [che'l g'à l'abitùdine de malìgnà/malegnà] +**-trice**_{afs/sfs} | maldicènta* [=], (öna/chèla/persuna) che la gh'à l'abitùdine de malignà/malegnà_{prf}* [(öna/chèla/persuna) che'la g'à l'abitùdine de malìgnà/malegnà]
- ²**malignatóre**_{ams/sms} (calunniatóre) | → +**-trice**_{afs/sfs} | →
- ¹**malignità**_{sfsi} (l'èssere maligno, cattiva disposiziòne d'animo, propensiòne al màle) | malignità (ita) [malìgnità], barunismo (ven) [barunixmo]
- ²**malignità**_{sfsi} (aziòne/discorso/pensièro maligno) | malignità^o* (ita) [malìgnità]
- ³**malignità**_{sfsi} (l'èssere avvèrso, l'èssere sfavorévole) | →
- ⁴**malignità**_{sfsi} (l'èssere impùro, l'èssere nocivo) | →
- ⁵**malignità**_{sfsi} (inçlemènta) | →
- ⁶**malignità**_{sfsi} (demònio) | →
- ¹**maligno**_{ams/sms} (che/chi ha la tendènta a dire/pensàre màle degli àltri, che/chi ha la tendènta a vedére il màle dóve non c'è, che/chi ha la tendènta a volére il màle del pròssimo) | malégn [malégn/maléjn] BS: malégn [malégn] -**a**_{afs/sfs} | malégna [maléjna] BS: malégna [maléjna]
- ²**maligno**_{ams} (che nasce da avversiòne/cattiverja/ostilità, che rivèla avversiòne/cattiverja/ostilità) | malégn* [malégn/maléjn]
- ³**maligno**_{ams} (avvèrso, sfavorévole) | →
- ⁴**maligno**_{ams} (feróce, selvàtico: di animàle) | →
- ⁵**maligno**_{ams} (nocivo) | →
- ⁶**maligno**_{ams} (gràve, inçuràbile) | →
- ⁷**maligno**_{ams} (fastidióso, molèsto) | →
- ⁸**maligno**_{ams} (disgustóso, nauseànte, sgradévole) | →
- ⁹**maligno**_{ams} (straziànte, tormentóso) | →
- ¹⁰**maligno**_{ams} (nefàsto) | →
- ¹¹**maligno**_{ams} (infernàle) | →
- ¹²**maligno**_{ams} (¹infecòndo, stèrile) | →
- ¹³**maligno**_{ams} (¹frédde) | →
- ¹⁴**maligno**_{sms} (diàvolo) | →
- malimpiegàto**_{ams} | dorvát/dovràt/üsàt/impiegàt mal_{prf}* [dorvát/dovràd/üxàd/impjegàd mal]
- malinçonia**_{sfs} | malinçonéa [malinçonéa], malinçunia^o [malinçunià], biligòrnia [biligòrnja], tenebréa [tenebréa], menacùlia [menacùlià], gnechìsia [gnechixja], gnèca [gnèca] BS: malinçunia [malinçunià], baca de lùna [bacà de lúnà], sènter la lùna_{vbpfr} [sènter la lúnà] CA: biligòrnia [biligòrnja], malinçunéa [malinçunéa], pecóndria [pecóndrja], picóndria [picóndrja]
- malinçonicaménte**_{avb} | in manéra (→malinçònica)* [in manéra (→malinçònica)]
- malinçònico**_{ams} | malinçònech [malinçòneg], malinçoniùs [malinçonjúx], ingnorgnét [ingnòrghnét], coid cóme la lùna_{lccn} [cojò cóme la lúna], coid compàgn de la lùna_{lccn} [cojò compàgn/compàjn dela lúna] BS: malinçugnùs [malinçugnúx]
- malinçoniosamménte/malinçoniòsa mménte**_{avb} →(malinçonicaménte)
- malinçonióso/malinçonióso**_{ams} | (→malinçònico) a gràtis* [(→malinçònico) a gràtis], (→malinçònico) in manéra ridicola* [(→malinçònico) in manéra ridicola]
- malinçonóso**_{ams} →(malinçonióso/malinçonióso)
- malinçòrpo**_{avb} | ↓ > **a malinçòrpo**_{lcav} →(malinçuòre)
- malinçuòre**_{avb} →(controvòglia) > **a malinçuòre**_{lcav} →(di controvòglia) BS: a malinçòr [a malinçór], malolentéra [malolentérà]
- malinformàto**_{ams} | mia infurmàt bé_{lccp}* [mià infurmàd bé], infurmàt mal_{prf}* [infurmàd mal]
- +**malhno**_{sms} (piccolo màle) | mali [malí], mal de negót(a)/nigót(a)/nagót(a)_{prf} [=]
- malintenzionataménte**_{avb} | con bròte/catie intensiù* [con bròte/cative intensjú]
- malintenzionàto**_{ams/sms} | malintensiunàt^o* [malintensjunàd], (ü/chèl) animàt de bròte/catie intensiù_{prf}* [(ü'/chèl) animàd de bròte/cative intensjú], (ü/chèl) che l'gh'à bròte/catie intensiù_{prf}* [(ü'/chèl) che'l g'à bròte/cative intensjú] CE: malintensiunàt [malintensjunàd] CO: malintensiunàat [malintensjunàd]
- a**_{afs/sfs} | malintensiunada* [malintensjunada], (öna/chèla/persuna) animada de catie intensiù_{prf}* [(öna/chèla/persuna) animada de catie intensjú], (öna/chèla/persuna)

che la gh' à bröte/catie intensiù_{prf}*
 [(öna/chèla/persuna) che 'la g' à
 bröte/cative intensijú]
 CE: malintensunada
 [malintensjunada]
 CO: malintensunàada
 [malintensjunàda]

malintés_{ams/sms} | malintés° [malintéx],
 malintís* [malintíx]
 CE: malintés [malintéx]
 CO: malintées [malintéx]

malíoso/malíoso_{ams} (pièno di malìa) |
 pié de (→malìa)* [pjé de (→malìa)]

malíoso/malíoso_{ams} (affascinànte) |
 →

maliscènte_{agtv} →(²fràgile),
 →(malaticcio)

maliscèntza_{sfs} →(indisposizióne)

+**malissimo**_{avb} | gran mal_{prf}* [gran'
 mal], (stra) de là de mal_{prf}*
 [(stra)delà de mal], infina mai
 mal_{prf}* [infina mai mal], stramàl°
 (ita) [=], malù* [malú], maléssem
 [malésem], malissem [malisem]
 > **mólto màle**_{lcav} | mal fés/fiss_{prf}*
 [mal fés/fis]
 > **davvéro/pròprio màle**_{lcav} |
 delbù/debù/pròpe mal_{prf}*
 [delbù/debù/pròpe mal], mal afacc*
 [mal afàti]

malizja_{sfs} (volontà di commétere il
 màle approfittàndo della buòna féde
 altrù; inclinazióne abituàle alla
 trasgressióne; disposizióne abituàle
 all'ingàno e alla simulazióne;
 consapevolézza di ciò che vi può
 èssere di malvàgio/peccamióso in
 una situazióne) | malissia [malisja]

malizja_{sfs} (accorgimènto astùto per
 raggiúngere un fine) | malissia°*
 [malisja]

malizja_{sfs} (furbizja) | →

malizja_{sfs} (piccola cattiverìa) |
 picola/pissèna catièria/catièria²_{prf}*
 [picola/pisèna cativérja]

malizja_{sfs} (malvagità, peccàto
 mortàle) | →

malizja_{sfs} (capacità acquisita
 attraverso l'esperiença) →(°segréto)

malizjare_{vintr} (¹malignàre) | →

malizjare_{vintr} (mèttete sull'avvìso, far
 sospettàre) | →, fà sospetà_{prf}* [=]

malizjàto_{ams/vppms} (¹malignàto) | →

malizjàto_{ams/vppms} (mésso sull'avvìso,
 fàtto sospettàre) | →, fàcc sospetà_{prf}*
 [fadì sospetà]

maliziosamènte_{avb} (con malizja) | con
 malissia [con malisja]

maliziosamènte_{avb}
 (ingannevolmènte, perfidamènte) |
 →

maliziosamènte_{avb} (in mòdo
 malizjóso e provocànte) | in manéra
 malissiusa/parùta e provocànte* [in

manéra malisjuxa/parùta e
 provocànte]

malizjóso_{ams/sms} (che/chi agisce e si
 compòrta con malizja) | malissius
 [malisjùx], parüt [parút]
 +-a_{afs/sfs} | malissiusa [malisjuxa],
 parùta [parùta]

malizjóso_{ams/sms} (caratterizzàto da
 malizja; fùrbo e vivàce) | malissius
 [malisjùx], parüt [parút]

malizjóso_{ams/sms} (accòrto, astùto;
 provocànte) | →, malissius°*
 [malisjùx]

malleabile_{agtv} | maleàbel°* (ita)(lad)
 [maleabel]

malleabilità_{sfsi} (l'èssere malleabile,
 facilità a flèttersi e a piègarsi) | →,
 fassilità a (→¹flèttersi) e a
 (do)piegàs_{prf}* [fassilità a
 (→¹flèttersi) e a (do)piegàs]

malleabilità_{sfsi} (arrendevolézza) | →

malleabilmènte_{avb}
 →(arrendevolmènte)

mallegàto_{sms} →(sanguinàccio)

mallèolo_{sms} ↓

BS: nua del pè [nux del pè]

mallevadóre_{sms} | piègio [pjègo]
 -a_{sfs} | piègia* [pjèga]

mallevadoria_{sfs} →(malleverìa)

mallevàre_{vt} | fà sigürtà_{prf} [=], garanti
 (IIa) [garantí], respònd per
 (v)ergü_{prf} [respònd per vergú]

mallevàto_{ams/vppms} | fàcc sigürtà_{prf} [fadì
 sigürtà], garantit [garantíd],
 respondit per (v)ergü_{prf} [respondíd
 per vergú]

mallevatóre_{sms} →(mallevadóre)

-a_{sfs} →

malleverìa_{sfs} | garanséa* [garanséa],
 sigürtà [=]

mallo_{sms} (nat) | gaöm [gaóm], glöm
 [glóm]

mallo_{sms} (riccio di castàgna) | →

mallòppo_{sms} (²fagòtto, ³invòlto) | →

mallòppo_{sms} (⁴bottìno, refurtiva) | →

mallòppo_{sms} (sènso di oppressióne)
 →(¹gravézza)

mallòppo_{sms} (gròsso volùme, tòmo) |
 gròss volòm_{prf}* [gròss volóm], →

malmenàre_{vt} (percuòtere con
 violènza, ridùrre a malpartìto) | dà
 öna bögatada_{prf} [=], refónd /-t/ (IIa)
 [=], sterlòcà [=]

malmenàre_{vt} (maltrattàre) | →

malmenàre_{vt} (rovinàre, ¹sciupàre) |
 →

malmenàre_{vt} (criticàre con severità) |
 →

malmenàre_{vt} (interpretàre in mòdo
 inèshàto/forzàto) | interpretà in
 manéra (→inèshàta)/forsada_{prf}*
 [interpretà in manéra
 (→inèshàta)/forsada]

malmenàre_{vt} (parlàre màle) | →

malmenàre_{vt} (suonàre màle) | →

malmenàrsi_{vi} →(¹picchiàrsi)

malmenàto_{ams/vppms} (percòsso con
 violènza, ridòtto a malpartìto) | dacc
 öna bögatada_{prf} [dadì öna bögatada],
 picàt [picàd], refóndit [refóndíd],
 sterlòcàt [sterlòcàd]

malmenàto_{ams/vppms} (maltrattàto) | →

malmenàto_{ams/vppms} (¹rovinàto,
 ¹sciupàto) | →

malmenàto_{ams/vppms} (criticàto con
 severità) | →

malmenàto_{ams/vppms} (interpretàto in
 mòdo inèshàto/forzàto) | interpretàt
 in manéra (→inèshàta)/forsada_{prf}*
 [interpretàd in manéra
 (→inèshàta)/forsada]

malmenàto_{ams/vppms} (parlàto màle) |
 →

malmenàre_{vt} (suonàto màle) | →

malmenàti_{amp/vppmp} (⁴picchiàti) | →

malmenio_{sms} | continüo/contönio e
 insistent (→¹malmenàre)_{vbprf}*
 [continjö/contönjo e insistent
 (→¹malmenàre)], (→¹malmenàre)
 piö fenit/finit_{vbprf}* [(→¹malmenàre)
 pjö fenid/finid]

malmeritàre_{vintr} (demeritàre) | →

malmeritàre_{vt} (non meritàre) |
 merità mia_{cop}* [merità mià]

malmeritàto_{vppms} (demeritàto) | →

malmeritàto_{vppms} (non meritàto) |
 meritàt mia_{cop}* [meritàd mià]

malmeritàto_{vppms} (non
 guadagnàto/meritàto) | mia
 guadagnàt/meritàt_{cop}* [mià
 gyadağnad/meritàd]

malméso_{ams} (dispòsto sènza/sènza
 cùra) | desponit/disponit/metit sènza
 cùra_{prf} [desponid/disponid/metid
 sènza cùra], desponit/disponit/metit
 mia in ürden_{prf}
 [desponid/disponid/metid mià in
 urden]

malméso_{ams} (²malcòncio,
 ²malandàto, ²malridòtto,
 ⁴scalagnàto) | →

malméso_{ams} (²traşandàto) | →

malméso_{ams} (in cattive condizióni
 económiche) | metit mal* [metid
 mal], in bröte aque_{prf}* [in bröte
 acye], in bröte/catie condissiù_{prf}* [in
 bröte/cative condisjù]

malméso_{ams} (in cattive condizióni di
 salùte) | metit mal* [metid mal], in
 bröte/catie condissiù_{prf}* [in
 bröte/cative condisjù]
 BS: maltrataibé [maltrataibé],
 malcóns [=]

malmişuràto_{ams} (mişuràto in mòdo
 impreciso) | misüràt in manéra
 imprecisa_{prf}* [mixüràd in manéra
 imprecixa]

- ²**malmişuràto**_{ams} (non ponderàto) | mia ponderàt_{icop}* [mià ponderàd]
- ¹**malmostosaménte**_{avb} (in mòdo malmostóso) | in manéra malostusa/malmustusa* [in manéra malostuxa/malmustuxa]
- ²**malmostosaménte**_{avb} (scontrosaménte) | →
- malmostóso**_{ams} | malmostùs^{o*} (mil) [malmostúx], lamustùs^{o*} (mil) [malmustúx]
- ¹**malnàto**_{ams} (nàto sótto cattìvi auspìci) | nassit sóta òna bròta stèla_{prf}* [nasid sóta òna bròta stèla]
- ²**malnàto**_{ams/sms} (incline al màle, ²dannàto, ¹maligno, ¹malvàgio) | (ù/chèl) portàt/propèns a fà 'l mal_{prf}* [(ù'/chèl) portàd/propèns a fà 'l mal], →
BS: malnàt [malnàd]
+**-a**_{afs/sfs} | (òna/chèla/persuna) portada/propènsa a fà 'l mal_{prf}* [(òna/chèla/persuna) portada/propènsa a fà 'l mal], →
BS: malnàda [malnàdá]
- ²**malnàto**_{ams} (che deriva da impùlsi malvàgi) → (³malèfico)
- ⁴**malnàto**_{ams} (dannóso, nocivo) | →
- ⁵**malnàto**_{ams} (⁴maledétto, sciaguràto) | →
- ⁶**malnàto**_{ams} (di ùmili orìgini) | de òmele orìgini_{icge}* [de òmele orìgini]
- ⁷**malnàto**_{ams} (⁵malfàtto, malformàto) | →
- ¹**malnòto**_{ams} (conosciùto in mòdo superficiàle; di cùi si ha scàrsa cognizióne/notìzia) | mia conossit/cognossit bé_{icop}* [mià conosid/cognosid bé]
- ²**malnòto**_{ams} (conosciùto da pòchi) | mia tat conossit/cognossit_{icop}* [mià tat conosid/cognosid]
- ¹**malnutrìto**_{ams} (nutrìto in mòdo incomplèto) | nutrìt mal_{prf}* [nùtrid mal], mia nutrìt bé_{icop}* [mià nùtrid bé]
- ²**malnutrìto**_{ams} (denutrìto) | →
- ¹**màlo**_{ams} (²malnàto) | →
- ²**màlo**_{ams} (diabòlico, infernàle) | →
- ³**màlo**_{ams} (inçapàce, inespèrto) | →
- ⁴**màlo**_{ams} (che deriva da cattivèrja/dìsonestà/malvagità) | che l'deria de catièria/catièria^{2^}/dìsonestà/malvagità à_{prf}* [che'l deriva de cativèrja/dìsonestà/malvagità]
- ⁵**màlo**_{ams} (incline all'ingàno) | portàt/propèns a fà (→ingànni)_{prf}* [(ù'/chèl) portàd/propèns a fà (→ingànni)]
- ⁶**màlo**_{ams} (brùtto, dìsonorévole) | →
- ⁷**màlo**_{ams} (denigratòrio, offensivo, ostile) | →
- ⁸**màlo**_{ams} (fàlso, ²sbagliàto) | →
- ⁹**màlo**_{ams} (infàusto, sfavorévole) | →
- ¹⁰**màlo**_{ams} (infestànte, stèrile: di piànta) | →
- malòcchjo**_{sms} | malòcc [malòg]
BS: malòcc [malòg]
- malonèsto**_{ams} → (dìsonèsto)
- malóra**_{sfs} | malura [=]
> **della malóra**_{icag} → (grànde), → (notévole)
> ¹**in malóra**_{icav} (a rotolóni, ¹in raméngo, in rovìna) | →
> ²**in malóra**_{icav} (in un momèto disgraziàto) | in d'ü momènt disgrassiàt* [indü' momènt dixgrasjàd], in d'ü bròt momènt* [indü' bròt momènt < indü' bròmmomènt]
BS: en malura [en malurà], a piche [=]
+> ³**in malóra**_{icint} (a quel paése/paése!) | in malura!^o [=]
- malordinataménte**_{avb} → (dìsordinataménte)
- malonèsto**_{ams} → (dìsordinàto), → (malorganizzàto)
- ¹**malóre**_{sms} (malèssere fìsico) | mancamét* [mançamét], perdimét* [=], basièta* [baxjèta]
BS: malùr [malúr]
- ²**malóre**_{sms} (malattia, epidemia) | →
- ³**malóre**_{sms} (stàto di turbaménto) | condissù/stat(o) de tórbamènt/tórbamét/tórbamènt/túrba mét_{prf}* [condisjú/stat(o) de tórbamènt/tórbamét/tórbamènt/túrba mét]
- ⁴**malóre**_{sms} (disgràzia, situazióne dolorósa) | →, sitòassiù/sitiúassiù dolurusa/dulurusa_{prf}* [sitqasjú/sityasjú doluruxa/duluruxa]
- malosservàto**_{ams} | mia mantegnìt_{icop}* [mià mantegníd]
- malpagàto**_{ams} | malpagàt^{o*} (ita) [malpagàd], pagàt mal_{prf}* [pagàd mal], mia pagàt bé_{icop}* [mià pagàd bé]
- malpàri**_{agtv} → (³disallineàto) → (disuguàle)
- ¹**malparlànte**_{agtv/sttv} (maldicènte) | →
- ²**malparlànte**_{agtv/sttv} (che/chi parla impropriaménte) | (ù/chèl) che l'parla in manéra mia giòsta/corèta_{prf}* [(ù'/chèl) che'l parla in manéra mià giòsta/corèta]
- malpartìto**_{sms} | ↓
> ¹**a malpartìto**_{icav} (in una situazióne difficile/precària/pericolósa) | in d'òna sitòassiù/sitiúassiù difissela/dificela/precària/pericoluxa_{prf}* [indòna sitqasjú/sityasjú difisela/dificela/precàrja/pericoluxa]
> ²**a malpartìto**_{icav} (in cattive condizióni di salùte) → (⁵malméssio)
- ¹**malpensànte**_{agtv/sttv} (anticonformìsta) | →
- ²**malpensànte**_{agtv/sttv} (¹maligno) | →
- malpensàto**_{ams} | ideàt mal_{prf}* [ideàd mal]
- ¹**malpersuàso**_{ams} (pòco convìnto/persuàso) | pòch convìnto/convenzìt/persòas_{prf}* [pòc convìnto/convenzíd/persòax]
- ²**malpersuàso**_{ams} (¹incèrto) | →
- malpiglio**_{sms} | aspèt del vis/mostàss (→⁶corrucchiàto)_{prf}* [aspèt del vix/mostàs (→⁶corrucchiàto)], aspèt de la facia/fassa (→⁶corrucchiàto)_{prf}* [aspèt dela faça/fasa (→⁶corrucchiàto)]
- malpreparàto**_{ams} | che l'denòta/manifèsta/móstra/palésa scarsa preparassù_{prf}* [che'l denòta/manifèsta/móstra/paléxa scarsa preparasjú], che l'fà (v)èd/(v)edì scarsa preparassù_{prf}* [che'l fa vèd/vedí scarsa preparasjú]
- malprovvistò**_{ams} → (sprovvistò)
- ¹**malridóto**_{ams} (⁴consùnto, frùsto, ¹lógoro) | →
- ²**malridóto**_{ams} (²malméssio) | →
BS: malridót [=]
- malripósto**_{ams} | che l'è concedit/fidàt a òna persuna sbagliada_{prf}* [che'l è concedid/fidàd a òna persuna xbağlada]
- malriuscìto**_{ams} | che l'è (v)egnìt fò/fóra mal_{prf}* [che'l è veğnid fò/fóra mal]
- ¹**malsàno**_{ams} (nocivo alla salùte; che rivéla una salùte malférma; che non gòde di buòna salùte) | malsà [=]
BS: malsà [=], endòt [endót]
- ²**malsàno**_{ams} (immoràle) | →
- ³**malsàno**_{ams} (che è càusa/sintomo di corruziónè) | che l'è càusa/càusa/sintomo de corussù/curussù_{prf}* [che'l è caòxa/caùxa/sintomo de corusjú/curusjú]
- malservìto**_{ams} | servìt mal_{prf}* [servid mal]
- ¹**malsicùro**_{ams} (espòsto/espòsto a pericoli e rischi; che rivéla insicurézza; che appàre titubànte) | malsigùr [malsigùr]
BS: malsicùr [malsicùr]
- ²**malsicùro**_{ams} (¹malférmo) | →
- ³**malsicùro**_{ams} (pòco attendìbile) | pòch dègn de fidúcia/féde_{prf}* [pòc dègn/dèjn de fidúça/féde], mia tat sigùr_{prf}* [mià tat sigùr < mià tassigùr]
- malsoddisfàtto**_{ams} → (insoddisfàtto), → (scontènto)
- malsofferènte**_{agtv} → (insofferènte)
- malstròm**_{sms} → (maelstrom)
- mälstròm**_{sms} → (maelstrom)

- màlta**_{sfs} (sos) | mólta [=]
BS: mólta [móltá]
- **cementízia**_{lcst} (sos) | mólta [=]
- **di ghiàja e calcina**_{lcst} (sos) | (l)àstrec [(l)astrec]
- **gràssa**_{lcst} (sos) | mólta gràssa°
[mólta grasa]
- **màgra**_{lcst} (sos) | mólta magra° [=]
- maltàggio**_{sms} |
trasformassiù/trasfurmassiù in
malt(o)_{prf*}
[trasformasjú/trasfurmasjú in
malt(o)]
- maltagliato**_{sms} (ali) (pàsta) |
maltagliato° (ita) [maltaġlato]
> **maltagliati**_{smp} (ali) (pàsta) |
maltagliati° (ita) [maltaġlati]
- maltalènto**_{sms} → (malànimo),
→(ostilità)
- maltatóre**_{sms} (chi preparà la málta) |
ü/chèl/operare/laorét/lauradùr/mörad
ùr che l'prepara la mólta_{prf*}
[ú'/chèl/operare/lavorét/lavuradùr/m
öradùr che l'prepara la mólta]
+-**tríce**_{sfs} |
öna/chèla/operàia/laorènta/lauradura
/möradura che la prepara la mólta_{prf*}
[öna/chèla/operaja/lavorènta/lavurad
ura/möradura che la prepara la
mólta]
- maltèmpo**_{sms} | bröt/cativ tép_{prf*}
[bröt/cativ tép]
- maltenùto**_{ams} | tegnìt mal_{prf*} [teġnìd
mal]
- malteria**_{sfs} | ripàrt del (→birrificio)
indóe l'órs a l'sa/se trasfurma in
malt(o)_{prf*} [ripàrt del (→birrificio)
indóve 'l órx àl sa/se trasfurma in
malt(o)], ripàrt del (→birrificio)
indóe l'órs a l'deènta/diènta/diènta³À
malt(o)_{prf*} [ripàrt del (→birrificio)
indóve 'l órx àl devènta/divènta
malt(o)]
- málto**_{sms} (sos) (ali) | malto° (ita) [=],
malt* [=]
- maltollerànte**_{agtv} → (insofferènte),
→(intollerànte)
- maltolètto**_{sms} (maltólto) | →
¹maltólto_{ams} (ottenùto/sottràtto
indebitaménte) | robàt [robàd],
otegnìt de sfrós_{prf*} [otegnìd de
sfróx]
- ²maltólto**_{ams} (ciò che è stàto
ottenùto/sottràtto indebitaménte) |
chèl che l'è stacc robàt_{prf*} [chèl
che l'è stadi robàd], chèl che l'è
stacc otegnìt de sfrós_{prf*} [chèl che l'
è stadi otegnìd de sfróx]
- maltrattaménto**_{sms} | maltratamét°*
(ita)(lad) [=]
- ¹maltrattàre**_{vt} (trattàre in máló mòdo;
sottopóre a maltrattaménti) |
maltratà [=], fà (v)èd/(v)edì l'ira de
Dio/Dio²À/Déop_{prf*} [fà vèd/vedí l'ira
de Dio/Déop]
BS: maltratà [=]
- ²maltrattàre**_{vt} (usàre qualcòsa
sénza/sénza la dovùta cùra) |
maltratà [=]
- ³maltrattàre**_{vt} (storpiàre) | →
- ⁴maltrattàre**_{vt}
(esercitàre/praticàre/studiàre máló) |
esercità/praticà/stödià/stüdià mal_{prf*}
[exercità/praticà/stödjà/stüdjà mal]
- ⁵maltrattàre**_{vt} (interpretàre máló) |
interpretà mal_{prf*} [interpretà mal]
- ⁶maltrattàre**_{vt} (criticàre aspraménte) |
→
- ¹maltrattàto**_{ams/vppms} (trattàto in máló
mòdo; sottopósto a maltrattaménti) |
maltratàt [maltratàd], facc
(v)èd/(v)edì l'ira de
Dio/Dio²À/Déop_{prf*} [fadj vèd/vedí
l'ira de Dio/Déop]
BS: maltratàt [maltratàd]
- ²maltrattàto**_{ams/vppms} (usàto qualcòsa
sénza/sénza la dovùta cùra) |
maltratàt [maltratàd]
- ³maltrattàto**_{ams/vppms} (storpiàto) | →
- ⁴maltrattàto**_{ams/vppms}
(esercitàto/praticàto/studiàto máló) |
esercitàt/praticàt/stödiàt/stüdiàt
mal_{prf*}
[exercitàd/praticàd/stödjàd/stüdjàd
mal]
- ⁵maltrattàto**_{ams/vppms} (interpretàto
máló) | interpretàt mal_{prf*}
[interpretàd mal]
- ⁶maltrattàto**_{ams/vppms} (criticàto
aspraménte) | →
- maltrattatóre**_{sms} | maltratadùr*
[maltratadùr]
-**tríce**_{sfs} | maltratadura* [=]
- malucció**_{avb} | impó mal_{prf*} [=], imponì
mal_{prf*} [=]
- ¹malumóre**_{ams} (stàto d'ànimo di
malinçonia/scontentézza/tristézza;
intrattabilità, nervosismo; fòrte
risentiménto, scontentò) | malümùr
[malümùr], mùstria_{sfs} [mustrja]
- **di malumóre**_{lcag} | de malümùr* [de
malümùr]
BS: encarnognàt [ençarognàd]
- ²malumóre**_{sms} (dissapóre,
incomprensióné) | →
- ¹màlva**_{sfs} (nat) | malva [=]
BS: malvèta [malvètà], malvìna
[malvinà]
- ²màlva**_{agtv/smsi} (colóre lilla tendènte al
ròsa) | (colùr/culùr) malva_{prf*}
[(colùr/culùr) malva], (colùr/culùr)
lila tendènt al ròsa_{prf*} [(colùr/culùr)
lila tendènt al ròxa]
- ³màlva**_{stiv} (chi si móstra indifferènte
nei confrónti delle novità politiche) |
ü/chèl indiferènt a i noità
politeghe_{prf*} [ú'/chèl indiferènt ai
novità politeghe], öna/chèla/persuna
indiferènta a i noità politeghe_{prf*}
[öna/chèla/persuna indiferènta ai
novità politeghe]
- ⁴màlva**_{stiv} (⁶indifferènte) | →
- ⁵màlva**_{stiv} (conservatóre, ²moderàto) |
→
- malvaccióne**_{sms} →(¹malvóne)
- ¹malvâceo**_{ams} (relativo alla málva) | de
la malva_{lcge*} [dela malva]
- ²malvâceo**_{ams} (di colóre lilla tendènte
al ròsa) | de colùr/culùr malva_{lcge*}
[de colùr/culùr malva], de
colùr/culùr lila tendènt al ròsa_{lcge*}
[de colùr/culùr lila tendènt al ròxa]
- malvagiáménte**_{avb} | in manéra
malégna* [in manéra maléġna], con
malvagità* [=]
- ¹malvågio**_{ams/sms} (che/chi è maligno) |
malégn [maléġn/maléjn],
(ü/chèl/òm) che l'agéss mal_{prf*}
[(ú'/chèl/òm) che l'agés mal]
BS: malvåze [malvaxe]
-**a**_{afs/sfs} | maléġna [maléġna],
(öna/chèla/dòna/fómna/persuna) che
la agéss mal_{prf*}
[(öna/chèla/dòna/fómna/persuna
che l'agés mal]
BS: malvåse [malvaxe]
- ²malvågio**_{sms} (diàvolo) | →
- ³malvågio**_{ams} (che rivéla malvagità,
pervèrso) →(³malèvolo),
→(²maligno), →(¹pervèrso)
- ⁴malvågio**_{ams} (mólto brütto, ¹pèssimo,
²pèssimo) | →
- ⁵malvågio**_{ams} (cattivo, disprezzàbile) |
→
- ⁶malvågio**_{ams} (³àspro, ¹difficile, ¹düro)
| →
- ⁷malvågio**_{ams} (¹falso, menzognèro) |
→
- ¹malvagità**_{sfsi} (l'èssere malvågio;
inclinazióne al máló; azióne
malvågìa) | malvagità°* (ita) [=]
- ²malvagità**_{sfsi} (scomodità) | →
- malvaròsa**_{sfs} →(¹malvóne)
- malvaşia**_{sfs/smsi} (ali) (nat) | malvasia°
(ita) [malvaxia], malvaséa*
[malvaxéa]
+**malvào**_{ams} | malvì [malvì]
malvavischjo_{sms} →(¹malvóne)
- ¹malvedùto**_{ams} (malgiudicàto) |
giödicàt/giüdicàt mal*
[ġödicàd/ġüdicàd mal], mia
giödicàt/giüdicàt bé_{prf*} [mià
ġödicàd/ġüdicàd bé]
- ²malvedùto**_{ams} (consideràto
negativaménte) | consideràt mal*
[consideràd mal], mia consideràt
bé_{lcop*} [mià consideràd bé]
- malvenùto**_{ams} | riàt/riàt a
spropóset/sprepóset_{prf*} [rivàd a
spropóxet/sprepóxet]

¹**malversàre**_{vt} (usàre illecitaménte danàro/denàro/bèni che si hàno in amministrazìone) | dorvà/dovrà/üsà (→danàro/denàro)/bèni in manéra mia lèceta_{prf}* [dorvà/dovrà/üxà (→danàro/denàro)/bèni in manéra mia lèceta]

²**malversàre**_{vintr} (còmpiere/compire àtti di malversazióne) | fà/còmpi acc/assiù de (→malversazióne)_{prf}* [fà/còmpi atì/asjú de (→malversazióne)]

¹**malversàto**_{ams/vppms} (usàto illecitaménte danàro/denàro/bèni che si hàno in amministrazìone) | dorvát/dovràt/üsàt (→danàro/denàro)/bèni in manéra mia lèceta_{prf}* [dorvát/dovràt/üxàt (→danàro/denàro)/bèni in manéra mia lèceta]

²**malversàto**_{ams/vppms} (¹compìuto/¹compìto àtti di malversazióne) | facc/còmpi acc/assiù de (→malversazióne)_{prf}* [fadì/còmpid atì/asjú de (→malversazióne)]

malversatòre_{sms} | ü/chèl responsàbel de (→malversazióne)_{prf}* [ú'/chèl responsàbel de (→malversazióne)] + **trice**_{sfs} | òna/chèla/persuna responsàbela de (→malversazióne)_{prf}* [òna/chèla/persuna responsàbela de (→malversazióne)]

malversazióne_{sfs} | abüso de potére_{prf}* [abúxo de potére], maiaréa* [majaréa]

malvestìto_{ams} →(vestìto malaménte)

¹**malvézzo**_{sms} (atteggiáméto pòco educàto) | manéra de fà pòch educada_{prf}* [manéra de fà pòc educada]

²**malvézzo**_{sms} (brùtta/cattiva abitudìne) | bròta/catia abitudìne_{prf}* [bròta/cativa abitudìne]

malvissùto_{ams} | che l'è vivit òna (v)éta/(v)ita disonèsta e (→tùrpe)_{prf}* [che'l vè vivid òna véta/vita dixonèsta e (→tùrpe)]

malvisto_{ams} | consideràt con sospèt, difidènsa/malfidènsa e antipatia_{prf}* [consideràd con sospèt, difidènsa/malfidènsa e antipatià]

¹**malvivènte**_{sttv} (chi condüce una vita disonèsta, chi còmpije/compisce azióne delittuóse) | malviènt [malvivènt], malviènt_{sfs}* [malvivènta]

BS: malvivènt [=]

²**malvivènte**_{agtv} (che vùve in mòdo dissolùto e sbandàto) | che l'camp/viv de sfondradù e de sbandàt_{prf}* [che'l campa/viv de sfondradù e de xbandàd]

malvivènta_{sfs} | malviènta* [malvivènta]

¹**malvivo**_{ams} (vìvo a stènto) | viv (→a stènto)_{prf}* [viv (→a stènto)]

²**malvivo**_{ams} (sfinito) | →

malvizzo_{sms} →(sassèllo)

malvolentieri_{avb} | malvontéra [=], malontéra [=]

BS: malolentéra [malolentèrà], de mala òia [de malà vòjà]

¹**malvolére**_{vt} (avére in antipatia) | (v)ìga in òde_{prf}* [vìga in òde]

²**malvolére**_{sms} (ostile disposizióne d'ànimo) →(malànimo)

³**malvolére**_{sms} (indolènza) | →

⁴**malvolére**_{sms} (disposizióne ad operàre il màle, intenzióne malvìgia) →(¹malignità), →(¹malizìa)

¹**malvolùto**_{vppms} (avùto in antipatia) | (v)it/(v)üt in òde_{prf}* [vid/vüt in òde]

²**malvolùto**_{vppms} (detestàto, odjàto) | →

¹**malvóne**_{sms} (nat) | malvù [malvù], malva ròsa_{sfs} [malvaròxa]

²**malvóne**_{ams} (che è di idèe moderàte e conservatrìci) | che l'è de idèe moderade e conservatrìci_{prf}* [che'l è de idèe moderade e conservatrìci]

+ **malware**_{smsi} (ìng) /mälweə(r)/ | ← /mälwer/

maman_{sfsi} (fra) /mamã~/ | ← /mamã/ →(madàma), →(magnàccia)

màmbo_{sms} (esi) | màmbo° (ita) [=]

mamelùcco_{sms} (mammalùcco) | →

mamillàre_{agtv} →(mammillàre)

¹**màmma**_{sfs} (màdre di animàli/persóne; dònna buòna e premurósa vèrso qualcùno) | mama [=]

BS: mama [mamã]

- **mmìna**_{sfs} | mamina [=]

- **mìa**_{intz} | mamampó! [=]

²**màmma**_{sfs} (nutriméto, principìo) | →

³**màmma**_{sfs} (mammèlla) | →

⁴**màmma**_{sfs} (spacciatóre) | →

mammàle_{sms} →(mammifero)

mammalùcco_{sms} (¹gagliòffo, ⁴gnòcco) | mamalöch [mamalóc], mamào [mamàò]

BS: mamalöch [mamalóc]

- **a**_{sfs} | mamalöca°* [mamalöca], mamào* [mamàò]

BS: mamalöca [mamalöcà]

mammamìa_{intz} | mamampó! [=]

¹**mammànna**_{sfs} (levatrìce) | →

²**mammànna**_{sfs} (madàma, maitresse) | →

mammàrìo_{sms} | de la mamèlla_{lce}* [=], de la tèta_{lce}* [dela tèta]

mammasantìssima_{sfs} →(boss)

¹**mammèlla**_{sfs} (pàrte anatòmica di còrpo femminile) | mamèlla [=], tèta [=]

BS: tèta [tètà], titìna [titinà]

- **della mùcca/vàcca**_{lce} | pècc_{sms} [pèç]

BS: pècc_{sms} [pèç]

²**mammèlla**_{sfs} (altùra/collina isòlata e tondeggìante) | mamèlla°* [=], tèta°* [=]

³**mammèlla**_{sfs} (fònte/sorgènte di vita) | →

mammellàre_{agtv} →(mammillàre)

mammellonàto_{ams} →(tondeggìante)

mammellìna_{sfs} | tetì_{sms} [tetì], tetina [=]

mammellóna_{sfs} | tetù_{sms} [tetù], tetuna [=]

¹**mammellóne**_{sms} (rilìevo sporgènte del terréno) →(³gòbba)

²**mammellóne**_{sms} (protuberànza) | →

mammellùcco_{sms} →(mammalùcco)

mammifero_{sms} | mamifero° (ita) [mamífero], mamífer* [mamifer]

BS: mamifer [mamifer]

¹**mammillàre**_{agtv} (mammàrìo) | →

²**mammillàre**_{agtv} (che ha fòrma di mammèlla) | a furma de mamèlla/tèta_{prf}* [=], facc a mamèlla/tèta_{prf}* [fadì a mamèlla/tèta], che l'gh'è la furma d'òna mamèlla/tèta_{prf}* [che'l g'è la furma d'òna mamèlla/tèta], che l'gh'è òna furma rotondada_{prf}* [che'l g'è òna furma rotondada]

mammìna_{sfs} | mamina [=]

¹**mammìsmo**_{sms} (da pàrte di un figlìo vèrso la màdre) | fòrt/fòrt/esageràt atacamènt/atacamét a la mama_{prf}* [fòrt/fòrt/exageràd atacamènt/atacamét ala mama]

²**mammìsmo**_{sms} (da pàrte di una màdre vèrso il figlìo) | comportamét (→iperprotettivo)_{prf}* [comportamét (→iperprotettivo)], comportamét de clòssa_{prf}* [comportamét de clòsa], fòrta/fòrta/esagerada tendènsa a protegì ol (→figlìo)_{prf}* [fòrta/fòrta/exagerada tendènsa a protegì ol (→figlìo)]

mammìsta_{sttv} | ü/chèl/(→¹ragàzzo) che l'è tacàt/tecàt amò tat/féss/fiss a la sò mama_{prf}* [ü'/chèl/(→¹ragàzzo) che'l è tacàd/tecàd amò tat/fés/fis ala sò mama], ü/chèl/(→¹ragàzzo) che l'è tacàt/tecàt infina tròp a la sò mama_{prf}* [ü'/chèl/(→¹ragàzzo) che'l è tacàd/tecàd infina tròp ala sò mama], ü/chèl/züen/òm che l'è tacàt/tecàt amò a la sò mama_{prf}* [ü'/chèl/xüen/òm che'l è tacàd/tecàd amò ala sò mama], òna/chèla/(→¹ragàzza) che l'è tacada/tecada amò tat/féss/fiss a la sò mama_{prf}* [òna/chèla/(→¹ragàzza) che'l è tacada/tecada amò tat/fés/fis ala sò mama], òna/chèla/(→¹ragàzza) che l'è tacada/tecada 'nfina tròp a la sò

mama_{prf}* [óna/chèla/(→¹ragàzza) che 'l'è tacada/tecada 'nfina tròp ala sò mama],
óna/chèla/zùena/dòna/fómna che l'è tacada/tecada amò a la sò mama_{prf}* [óna/chèla/xúvena/dòna/fómna che 'l'è tacda/tecaada amò ala sò mama]

mammografia_{sfs} | mamografia° (ita) [mamografià], mamograféa* [mamograféa]

mammografico_{ams} | mamografico° (ita) [=], momografèch* [mamografeg], de la mamografia_{icge}* [dela mamografià]

¹**mammola**_{sfs} (vjòla mammola) | →

²**mammola**_{sfs} (persóna móltò tímida e modèsta) | ü/chèl tíméd/téméd/temolès fés/fiss e modèst_{prf}* [ü'/chèl tíméd/téméd/temolèx fés/fis e modèst], òna/chèla/persuna tímida/témida/temolèsa fés/fiss e modèsta_{prf}* [óna/chèla/persuna tímida/témida/temolèxa fés/fis e modèsta]

mamboleggiare_{vintr} →(bamboleggiare)

mamboleggiato_{ams/vppms} →(bamboleggiato)

mammóna_{sfs} →(danàro/denàro), →(ricchézza)

¹**mammóna**_{sms} (che/chi è tròppo attaccato alla màmma) | tetù_{sms} [tetú], (ü/chèl) tacàt/tecàt tat/tròp a (la) sò mama_{prf}* [(ü'/chèl) tacàt/tecàt tat/tròp a(la) sò mama] BS: mamù [mamù]

-a_{sfs} | tetuna_{sfs}* [=], (óna/chèla/persuna) tacada/tecada tat/tròp a (la) sò mama_{prf}* [(óna/chèla/persuna) tacada/tecada tat/tròp a(la) sò mama] BS: mamùna [mamunà]

²**mammóna**_{sms} (mammóna) | →

mammonismo_{sms} | culto de la richèssa_{prf}* [culto dela richèsa], avidità sfrenada de (→danàro/denàro)_{prf}* [avidità sfrenada de (→danàro/denàro)]

mammóso_{ams} | che l'gh'á grande mamèle/tète_{prf}* [che 'l g'á grande mamèle/tète]

¹**mammut**_{agtv} (eso), (ita) /mammút/ (di gràndi dimensióni) | de grande dimensió_{prf}* [de grande dimensjú]

²**mammut**_{smsi} (eso), (ita) /mammút/ (nat) | ← /mamút/

+**manàccia**_{sfs} (brùtta/spregévole màno) | magnassa [magnasa] BS: manàssa [manasà], sanfa [sanfà], zanfa [xanfà]

management_{smsi} (ing) /mànìgmənt/ | ← /mènègmənt/ /manàgmənt/ /manàgmənt/

manager_{smsi} (ing) /mànìgə(r)/ | ← /mènəgə(r)/

manageriale_{agtv} | del manager_{icge}* [=], (→caratteristico) del manager_{prf}* [(→caratteristico) del manager]

manàle_{sms} (mèzzo guànto di cuòjo/pèlle dei calzolài/sellài/etc.) | manèta [=]

¹**manàta**_{sfs} (manciàta) | → BS: manàda [manadà]

> **a manàte**_{icav} →(a manciàte)

²**manàta**_{sfs} (pàcca) | → BS: manàda [manadà]

- **sul mùso**_{icst} | müsatù_{sms} [müxatú]

³**manàta**_{sfs} (piccolo grùppo di persóne) | picol/pissèn gròp de persune_{prf}* [picol/pisèn gròp de persune]

manàto_{sms} (trichéco/trichèco) | →

mànca_{sfs} →(mancina)

¹**mançaménto**_{sms} (improvviso malóre che pròvoca la pèrdita dei sènsi; còlpa; difètto, imperfezióne física/moràle) | mancamét [mançamét]

²**mançaménto**_{sms} (mançànza, penùria) | →

³**mançaménto**_{sms} (ammànco) | →

¹**mançante**_{agtv} (che mança, che non c'è ancóra, che non c'è più; che è privo di qualcòsa; che scarséggia di qualcòsa, carènte, pòvero; incompètto, lacunóso, mùtilo: di scrìtto/tèsto) | mancante° (ita) [mançante], mancànt* [mançànt], sènsa* [=]

²**mançante**_{sms} (assènte) | →

¹**mançànza**_{sfs} (il mançàre; il fàtto che qualcòsa/qualcùno in pàrte o completamènte non sia presènte; il venìre méno di una nòrma o a un dovère; difètto di) | mancansa [mançansa]

> **in mançànza di**_{icpr} | in mancansa de* [in mançansa de]

> **per mançànza di**_{icpr} | per mancansa de* [per mançansa de]

²**mançànza**_{sfs} (¹mançaménto, sveniménto) | →

³**mançànza**_{sfs} (³mançaménto) | →

+**mançàrci**_{vcb} | mançàga [mançaga]

¹**mançàre**_{vintr} (non èsserci, non bastàre, non èssere

sufficiènte/sufficiènte; distàre in spàzjo/tèmpo da una mèta; èssere necessàrio alla completèzza di un lavóro, alla conçluzióne di un'azióne o al conseguménto di un fine; diminuire, scomparire all'improvviso: di facultà fìsica; venìre méno, non règgere più;

svenìre; morìre; non venìre più erogàto, non arrivàre più; èssere assènte/lontàno/mòrto; èssere privo di qualcòsa; venìre méno a qualche aspettativa, venìre méno a un impègno o a una proméssa) | mancà [mançà]

BS: mancà [mançà]

- **di paròla**_{lcvb} | mancà de paròla [mançà de paròla]

- **il bersàglio**_{lcvb} | mancà 'l bersài° [mançà 'l bersài]

- **il fiàto**_{lcvb} | mancà 'l fiàt [mançà 'l fjad]

- **la tèra sòtto i pièdi**_{lcvb} | mancà la tèra sóta i pé/pè [mançà la tèra sóta i pé/pè]

- **pòco**_{lcvb} | calà/mancà pòch [calà/mançà póc]

²**mançàre**_{vintr} (commètere una còlpa, commètere un erróre, commètere un'omissióne) →(⁵commètere), →(fàre)

³**mançàre**_{vtr} (fallire, non riuscìre a segnàre pùnto/goal: nello sport) | mancà [mançà]

⁴**mançàre**_{vtr} (lasciàrsi sfuggìre qualcòsa, non cògliere qualcòsa, pèrdere) →(pèrdere)

⁵**mançàre**_{vtr} (omèttère, tralasciàre: in fràsi negatìve) | mancà [mançà]

¹**mançàto**_{ams/vppms} (non èsserci stàto, non èssere bastàto, non èssere stàto sufficiènte/sufficiènte; distàto in spàzjo/tèmpo da una mèta; èssere stàto necessàrio alla completèzza di un lavóro, alla conçluzióne di un'azióne o al conseguménto di un fine; diminuito, scomparìto/scomparso

all'improvviso: di facultà fìsica; venùto méno, non rètto più; svenùto; mòrto; non èssere stàto più erogàto, non arrivàto più; èssere stàto assènte/lontàno/mòrto; èssere stàto privo di qualcòsa; venùto méno a qualche aspettativa, venùto méno a un impègno o a una proméssa) | mancàt [mançàt] BS: mancàt [mançàd]

- **di paròla**_{lcvb} | mancàt de paròla [mançàd de paròla]

- **il bersàglio**_{lcvb} | mancàt ol bersài° [mançàd ol bersài]

- **il fiàto**_{lcvb} | mancàt ol fiàt [mançàd ol fjad]

- **la tèra sòtto i pièdi**_{lcvb} | mancàt la tèra sóta i pé/pè [mançàd la tèra sóta i pé/pè]

- **pòco**_{lcvb} | calàt/mancàt pòch [calàd/mançàd póc]

²**mançàto**_{ams/vppms} (comméssò una còlpa, comméssò un erróre,

commesso un'omissione)
→(⁵commesso), →(fatto)

³**mançato**_{ams/vppms} (fallito, non essere riuscito a segnare punto/goal: nello sport) | mançàt [mançàd]

⁴**mançato**_{ams/vppms} (lasciato sfuggire qualcosa, non còlto qualcòsa, ¹pèrso) →(¹pèrso)

⁵**mançato**_{ams/vppms} (omesso, tralasciato: in fràsi negative) | mançàt [mançàd]

⁶**mançato**_{ams} (che non è stàto portàto a compiménto, che non è andàto a ségno, che non è avvenùto, che non si è verificàto; che ha dişattéso le aspettàtive, non riuscìto; che non ha scèlto l'attivitá per cùì èra portàto: di qualcùno) | mançàt [mançàd]

⁷**mançato**_{ams} (che non ha consegùto risultàti apprezzàbili; fallito: di qualcùno) | mançàt [mançàd], →

mançatóre_{sms} | maiaparòle [majaparòle], ü/chèl che l'manca in d'ün impègn_{prf}* [ú'/chèl che'l mança indün impègn/impèjn], ü/chèl che l'manca in d'óna promèssa_{prf}* [ú'/chèl che'l mança indóna promèssa], ü/chèl che l'manca in (v)ergót(a)_{prf}* [ú'/chèl che'l mança in vergót(a)]

+**trice**_{sfs} | maiaparòle [majaparòle], òna/chèla/persuna che la manca in d'ün impègn_{prf}* [óna/chèla/persuna che'la mança indün impègn/impèjn], òna/chèla/persuna che la manca in d'óna promèssa_{prf}* [óna/chèla/persuna che'la mança indóna promèssa], òna/chèla/persuna che la 'manca in (v)ergót(a)_{prf}* [óna/chèla/persuna che'la mança in vergót(a)]

manche_{sfsi} (fra) /maːš/ | ← /manš/

manchette_{sfsi} (fra) /maːšèt/ | ← /manšèt/

manchévole_{agtv} | manchéol°* (ita) [manchévol]

¹**manchevolézza**_{sfs} (l'èssere manchevole) | →

²**manchevolézza**_{sfs} (difetto, imperfezióne) | →

³**manchevolézza**_{sfs} (àtto irriguardóso e irriverènte) | at che l'manca de riguardo e de rispèt_{prf}* [che'l mança de riguardo e de rispèt]

¹**manchevolménte**_{avb} (in mòdo manchevole) | in manéra (→manchévole)* [in manéra (→manchévole)]

²**manchevolménte**_{avb} (difettosaménte) | →

¹**mancia**_{sfs} (sómma di danàro/denàro dàta in aggiùnta al dovùto a chi ha réso un servìzio; compènso straordinàrio corrispósto dal datóre

di lavóro a dipendènti per mèrito) | mancia [mança], bunamà [=] BS: borida [boridà], bunamà [bunàmà]

²**mancia**_{sfs} (sómma di danàro/denàro usàta per corrómpere) | mancia° [mança]

³**mancia**_{sfs} (dóno, offèrta) | →

manciàta_{sfs} | braca [=], brancada [braçcada], magnada [mağnada], mansada [=]

BS: braca [bracà], brancàda [braçcadà]

- **di spìghe**_{lcst} | spìglés [spìgléx], spìglét [=]

> **a manciàte**_{lcav} →(in abbondànta), →(abbondanteménte), →(in gran quantità)

¹**mancina**_{sfs} (la màno sinistra) →(¹sinistra)

²**mancina**_{sfs} (il làto sinìstro) | la banda (→¹sinistra)* [la banda (→¹sinistra)]

³**mancina**_{sfs} (babórdo) | →

mancinìsmo_{sms} | tendènta a dorvà/dovrà/üsà la (→¹sinìstra)_{prf}* [tendènta a dorvà/dovrà/üxà la (→¹sinìstra)]

¹**mancino**_{ams/sms} (che/chi preşènta mancinişmo, che/chi üşa prevalenteménte la màno sinistra; che/chi giòda/giùdca preferibilménte con il piède sinìstro) | mansì [mansí] BS: mansì [mansí]

- **a**_{afs/sfs} | mansina [=]

BS: mansina [mansinà]

²**mancino**_{ams} (¹sinìstro) | mansì [mansí], sinìster [sinìster] BS: mansì [mansí]

³**mancino**_{ams} (che si tròva sul làto sinìstro) | che l'sa/se tróva a (→¹sinìstra)_{prf}* [che'l sa/se tróva a (→¹sinìstra)]

¹**mànco**_{ams} (che mànta di qualcòsa, imperfétto) | che l'manca de (v)ergót(a)_{prf}* [che'l mança de vergót(a)], →

²**mànco**_{ams} (lacunóso, mùtilo: di scritto/tèsto) →(¹mançànte)

³**mànco**_{ams} (²mancino, ³mancino) | →

⁴**mànco**_{ams} (²malauguróso, ³malauguróso) | →

⁵**mànco**_{avb} (ménno) | →

⁶**mànco**_{avb} (nemménno, neppure) | →

- **màle**_{lcint} | ménno mal [=]

- **mòrto**_{lcint} | gna mórt! [ğna' mórt!]

- **per idèa**_{lcint} | gna per idèa! [ğna' per idèa!]

- **per sógno**_{lcint} | gna per insògn! [ğna' per insògn/insòjn!]

⁷**mànco**_{sms} (mançànta, privazióne, scarsità) | →

⁸**mànco**_{sms} (inadempìnta) | →

mançolista_{sfs} | elèntch di tòch chi manca de la colessiù/racòlta_{prf}* [elèntch di tòch ch'ì mança de la colesjú/racòlta]

mançorrènte_{sms} (corrímàno) | →

mandamentàle_{agtv} | mandamentàl°* (ita) [=], del mandamét_{lcge}* [=]

mandaménto_{sms} | mandamét°* (ita)(lad) [=]

mandànte_{sttv} | mandante° (ita) [=], mandànt* [=], mandanta_{sfs}* [=]

BS: mandànt [=]

mandaràncio_{sms} (nat) | mandaràns* [=]

¹**mandàre**_{vtr} (far andàre qualcùno in un luògo o da qualcùn àltro; lasciàre andàre; far recapitàre qualcòsa a qualcùno; far conóscere a qualcùno, comunicàre a qualcùno; inviàre a qualcùno; indirizzàre, rivòlgerè; far andàre/pervenire qualcòsa in un luògo o in una direzióne; condannàre a una péna; eméttere, eşalàre; far avanzàre/funziònare) | mandà [=]

BS: mandà [=]

CE: mandà [=]

CO: mandàa [mandà]

- **a càrte quarantòtto**_{lcvb} →(mandàre a mónte)

- **a catafàscio**_{lcvb} (far fallìre, mandàre a ròtoli) →(²affondàre), →(¹disfàre), →(frustràre), →(mandàre in malóra)

- **a dère**_{lcvb} | mandà a dì [mandà a dí]

- **a fàrsi benedìre**_{lcvb} →(mandàre al diàvolo)

- **a fàrsi frìggere**_{lcvb} →(mandàre al diàvolo)

- ¹**a fòndo**_{lcvb} (⁴affondàre, ²inabissàre) | →

- ²**a fòndo**_{lcvb} (far fallìre, mandàre a ròtoli) →(²affondàre), →(¹disfàre), →(frustràre), →(mandàre in malóra)

- ¹**al Creatóre**_{lcvb} (far/lasciàre morìre) | fà/lagà/lasà mór [fà/lagà/lasà mór]

- ²**al Creatóre**_{lcvb} (uccidère) | →

- **al diàvolo**_{lcvb} | mandà a fàs benedì [mandà a fàs benedí], mandà (tót) a chèl país [mandà (tót) a chèl paíx], mandà a l'infèrno/infèren [mandà al infèrno/infèren]

- **all'àrja**_{lcvb} (far fallìre, mandàre a ròtoli) →(²affondàre), →(¹disfàre), →(frustràre), →(mandàre in malóra)

- **all'infèrno**_{lcvb} →(mandàre al diàvolo)

- **all'ospedàle**_{lcvb} | mandà a l'ospedàl [mandà al ospedàl]

- **a mónte**_{lcvb} | mandà a mut [=]

- **a picco**_{lcvb} →(mandàre a fòndo)

- **a quel paése/paése**_{lcvb} →(mandàre al diàvolo)

- **a remèngo**_{lcvb} →(mandàre in malóra)
 - **a ròtoli**_{lcvb} (far fallire, mandàre a catafàscio, mandàre a fòndo, mandàre all' ària) →(²affondàre), →(¹disfàre), →(frustràre), →(mandàre in malóra)
 - **avànti**_{lcvb} | mandà
 aànte/inante/inàcc [mandà
 avante/inante/innàtj]
 - **a vuòto**_{lcvb} (rèndere vòno/inùtile)
 →(¹disfàre)
 - **giù**_{lcvb} | mandà zó [mandà xó]
 - **in béstja/béstja**_{lcvb} (far infuriàre)
 →(²indemoniàre), →(⁴indjivolàre)
 - **indjètro**_{lcvb} | mandà 'ndré [=],
 rimandà [=]
 - **in èstasi**_{lcvb} →(entusjasmàre)
 - **in fùmo**_{lcvb} (far fallire, mandàre a catafàscio, mandàre a fòndo, mandàre all' ària) →(²affondàre), →(¹disfàre), →(frustràre), →(mandàre in malóra)
 - **in giro**_{lcvb} | mandà 'n gir(o) [=]
 - **in ónda**_{lcvb} | mandà in ónda [=]
 - **in malóra**_{lcvb} (mandàre al djàvolo) | →
 - **in malóra**_{lcvb} (far fallire, mandàre a fòndo, mandàre all' ària, mandàre a ròtoli) | mandà 'n malura [=], mandà a ramèng/ramèngh /-c/ [mandà a ramèng/ramèng], mandà 'n ròiina/rüina* [mandà 'n rövina/rüvina]
 - **in pèzzi**_{lcvb} (frantumàre) | →
 - **in pèzzi**_{lcvb} (rovinàre) | →
 - **in rovina**_{lcvb} →(mandàre ²in malóra)
 - **un bàcio**_{lcvb} | mandà ü basì [mandà ü' baxí]
 - **via**_{lcvb} | mandà vià [mandà vja], mandà fò/fóra di pé/pè [mandà fò/fóra di pé/pè]
 - **in visibiljo**_{lcvb} →(entusjasmàre)
²mandàre_{vt} (assegnàre) | →
³mandàre_{vt} (innalzàre preghjere)
 →(³innalzàre), →(⁵levàre)
⁴mandàre_{vt} (¹diffòndere, emanàre) | →
⁵mandàre_{vt} (indürre in una determinàta condizjone) |
 indüs/indüsì in d' òna
 determinada/cèrta/sèrta/determinada
 condissü_{prf}* [indüx/indüxì indòna
 determinada/cèrta/sèrta/determinada
 condisjú]
⁶mandàre_{vt} (provocàre un determinàto effètto) |
 caösà/caüsà/provocà ü
 determinàt/cèrt/sèrt efèt_{prf}*
 [caöxà/caüxà/provocà ü'
 determinàt/cèrt/sèrt efèt]
mandarinétto_{sms} (alì) | mandarinétto°
 /-tt-/ (ita) [=], mandarinèt* [=]

¹mandarìno_{sms} (nat) | mandarì
 [mandarì]
 BS: mandarì [mandarì]
²mandarìno_{agtv/smsi} (colóre) |
 (colür/culür) mandarì_{prf}*
 [(colür/culür) mandarì]
mandàrsi_{vpi} | mandàs [=]
 BS: mandàs [=]
 CE: mandàs [=]
 CO: mandàase [mandàse]
¹mandàta_{sfs} (il mandàre, quantità di còse inviàte in una sóla vòlta; grùppo di persóne che si avvicèndano) | mandada* [=],
 tranche* [=]
²mandàta_{sfs} (scàtto del palétto della serratùra) | mandada [=]
mandatàrio_{sms} (chi in bàse a un contràtto di mandàto si òbbliiga a còmpiere/compire un àtto giuridico per cònto di un mandatàrio) |
 mandatare [=]
 -a_{sfs} | mandatària* [mandatarja]
¹mandàto_{ams/vppms} (fàtto andàre qualcùno in un luògo o da qualcùn àltro; lasciàto andàre; fàtto recapitàre qualcòsa a qualcùno; fàtto confàscere a qualcùno, comunicàto a qualcùno; inviàto a qualcùno; indirizzàto, rivòlto; fàtto andàre/pervenire qualcòsa in un luògo o in una direzjone; condannàto a una péna; emèsso, ešalàto; fàtto avanzàre/funzjonàre) |
 mandàt [mandàd]
 BS: mandàt [mandàd]
 CE: mandàt [mandàd]
 CO: mandàat [mandàd]
 - **a càrte quarantòtto**_{lcvb}
 →(mandàto a mόνte)
 - **a catafàscio**_{lcvb} (fàtto fallire, mandàto a ròtoli) →(²affondàto), →(¹disfàtto), →(¹frustràto), →(mandàto in malóra)
 - **a djìre**_{lcvb} | mandàt a djì [mandàd a djì]
 - **a fàrsi benedjìre**_{lcvb} →(mandàto al djàvolo)
 - **a fàrsi friggere**_{lcvb} →(mandàto al djàvolo)
 - **a fòndo**_{lcvb} (⁴affondàto, ²inabissàto) | →
 - **a fòndo**_{lcvb} (fàtto fallire, mandàto a ròtoli) →(²affondàto), →(¹disfàtto), →(¹frustràto), →(mandàto in malóra)
 - **al Creatóre**_{lcvb} (fàtto/lasciàto morire) | facc/lagàt/lasàt mör [fadj/lagàd/lasàd mör]
 - **al Creatóre**_{lcvb} (¹uccisò) | →
 - **al djàvolo**_{lcvb} | mandàt a fàs benedjì [mandàd a fàs benedjì], mandàt (töt) a chèl paìs [mandàd (töt) a chèl

paix], mandàt a l' infèrno/infèren [mandàd al infèrno/infèren]
 - **all' ària**_{lcvb} (fàtto fallire, mandàto a ròtoli) →(²affondàto), →(¹disfàtto), →(¹frustràto), →(mandàto in malóra)
 - **all' infèrno**_{lcvb} →(mandàto al djàvolo)
 - **all' ospedàle**_{lcvb} | mandàt a l' ospedàl [mandàd al ospedàl]
 - **a mόνte**_{lcvb} | mandàt a mut [mandàd a mut]
 - **a picco**_{lcvb} →(mandàto a fòndo)
 - **a quel paése/paése**_{lcvb} →(mandàto al djàvolo)
 - **a remèngo**_{lcvb} →(mandàto in malóra)
 - **a ròtoli**_{lcvb} (fàtto fallire, mandàto a catafàscio, mandàto a fòndo, mandàto all' ària) →(²affondàto), →(¹disfàtto), →(¹frustràto), →(mandàto in malóra)
 - **avànti**_{lcvb} | mandàt
 aànte/inante/inàcc [mandàd
 avante/inante/innàtj]
 - **a vuòto**_{lcvb} (résò vòno/inùtile)
 →(¹disfàtto)
 - **giù**_{lcvb} | mandàt zó [mandàd xó <>
 mandàdxxó]
 - **in béstja/béstja**_{lcvb} (fàtto infuriàre)
 →(²indemoniàto), →(⁴indjivolàto)
 - **indjètro**_{lcvb} | mandàt indré [mandàd indré], rimandàt [rimandàd]
 - **in èstasi**_{lcvb} →(entusjasmàto)
 - **in fùmo**_{lcvb} (fàtto fallire, mandàto a catafàscio, mandàto a fòndo, mandàto all' ària) →(²affondàto), →(¹disfàtto), →(¹frustràto), →(mandàto in malóra)
 - **in giro**_{lcvb} | mandàt in gir(o) [mandàd in gir(o)]
 - **in ónda**_{lcvb} | mandàt in ónda [mandàd in ónda]
 - **in malóra**_{lcvb} (mandàto al djàvolo) | →
 - **in malóra**_{lcvb} (fàtto fallire, mandàto a fòndo, mandàto all' ària, mandàto a ròtoli) | mandàt in malura [mandàd in malura], mandàt a ramèng/ramèngh /-c/ [mandàd a ramèng/ramèng], mandàt in ròiina/rüina* [mandàd in rövina/rüvina]
 - **in pèzzi**_{lcvb} (frantumàto) | →
 - **in pèzzi**_{lcvb} (rovinàto) | →
 - **in rovina**_{lcvb} →(mandàto ²in malóra)
 - **un bàcio**_{lcvb} | mandàt ü basì [mandàd ü' baxí]
 - **via**_{lcvb} | mandàt vià [mandàd vja <>
 mandàdvjà], mandàt fò/fóra di pé/pè [mandàd fò/fóra di pé/pè]
 - **in visibiljo**_{lcvb} →(entusjasmàre)

²**mandàto**_{ams/vppms} (assegnàto) | →

³**mandàto**_{ams/vppms} (innalzàto preghière) → (⁵innalzàto), → (⁵levàto)

⁴**mandàto**_{ams/vppms} (¹diffùso, emanàto) | →

⁵**mandàto**_{ams/vppms} (indóto in una determinàta condizióne) | indüsìt in d'òna determinada/cèrta/sèrta condissiù_{prf}* [indüxíd indöna determinada/cèrta/sèrta condisjú]

⁶**mandàto**_{ams/vppms} (provocatò un determinatò effètto) | caösàt/caüsàt/provocàt ü determinat/cèrt/sèrt efèt_{prf}* [caöxàd/caüxàd/provocàd ü determinat/cèrt/sèrt efèt]

⁷**mandàto**_{ams} (inviàto, spedito) | mandàt [mandäd]
BS: mandàt [mandäd]

⁸**mandàto**_{sms} (órdine di esegüire qualcòsa; incàrico a eserçitäre un'attivitå o a svòlgere una funzióne; il documénto scrìtto che lo attèsta) | mandàt [=]

- **di arrèsto**_{lcst} | mandàt de arèst° (ita) [=]

- **di cattùra**_{lcst} | mandàt de catùra° (ita) [mandàt de catùra], mandàt de fà presunér* [mandàt de fà prexunér]

- **di comparizióne**_{lcst} | mandàt de comparissiù°* (ita) [mandàt de comparisjú], mandàt de comparì* [mandàt de comparí]

- **di pagaménto**_{lcst} | mandàt de pagamét°* (ita) [=]

- **di perquisizióne**_{lcst} | mandàt de perquisissiù°* (ita) [mandàt de Percyxisjú]

- **di riscossióne**_{lcst} | mandàt de scödimét°* (ita) [=]

mandatóre_{ams/sms} | mandandür [mandadür], (ü/chèl) che l'manda_{prf}* [(ü'/chèl) che'l manda]

+ **-trice**_{afs/sfs} | mandadura [=], (òna/chèla/persuna) che la manda_{prf}* [(òna/chèla/persuna) che'la manda]

mandibola_{sfs} | ganassa inferiura_{prf}* [ganasa inferjura]

BS: ganàssa [ganasà], maiadùra [majadurà]

mandibolàre_{vr} | de la ganassa inferiura_{lcege}* [dela ganasa inferjura]

màndola_{sfs} → (màndorla)

mandòla_{sfs} (esi) | mandóla [=]

¹**mandolinàta**_{sfs} (componiménto poètico s'dolcinàto e lezióso) | componimént poétech dolsòt e afetàt_{prf}* [componimént poéteg dolsòt e afetàd]

²**mandolinàta**_{sfs} (affettazióne, leziösàggine) | →

mandolinista_{sttv} | mandolinésta [=], mandulinésta* [=], sonadür/sunadür de mandolì_{prf}* [sonadür/sunadür de mandolì], sonadura/sunadura de mandolì_{prf}* [sonadura/sunadura de mandolì]

mandolino_{sms} (esi) | mandolì [mandolì], mandulì° [mandulì]
BS: mandulì [mandulì], mandóla_{sfs} [=]

màndorla_{sfs} (nat) (ali) | màndola [=]
BS: màndola [màndolà]

TV: armàndula [=]

- **tostàta**_{lcst} (ali) | màndola brüstüida [=]

BS: màndola perlina [màndolà perlinà]

¹**mandorlàto**_{ams} (che contìene màndorle, ricopèrto di màndorle) | mandorlàt°* (ita) [mandorlàd]

²**mandorlàto**_{sms} (ali) | mandorlàt°* (ita) (lad) [=]

³**mandorlàto**_{ams} (a fòrma di màndorla) | a furma de màndola_{prf}* [=], facc a màndola_{prf}* [fadì a màndola], che l'gh'à la furma d'òna màndola_{prf}* [che'l g'à la furma d'òna màndola]

mandorléto_{sms} | cap/teré coltiàt/coltùràt/piantàt/pientàt a piante de màndole_{prf}* [cap/teré coltivàd/coltùràd/pjantàd/pjentàd a pjante de màndole]

mandorlicoltóre_{sms} | coltiàdür/coltùradür de piante de màndole_{prf}* [coltivadür/coltùradür de pjante de màndole]

- **trice**_{sfs} | coltiadura/coltùradura de piante de màndole_{prf}* [coltivadura/coltùradura de pjante de màndole]

mandolicoltùra_{sfs} | coltùra/coltiassiù/coltiassiù² de piante de màndole_{prf}* [coltùra/coltivasjú de pjante de màndole]

mandorlièro_{ams} | di màndole_{lcege}* [di màndole]

màndorlo_{sms} | pianta de màndole_{prf} [pjanta de màndole]

BS: màndola [màndolà]

màndra_{sfs} → (màndria)

mandràgola_{sfs} (nat) | mandràgola [=]
BS: mandràgola [mandragolà]

mandràgora_{sfs} → (mandràgola)

mandrake_{smsi} (ing) /mandrèjç/, (ita) /mandràche/ | ←

mandratùra_{sfs} → (stabbjaturà)

màndria_{sfs} | mandra [=], malga [=]

BS: màndria [mandrjà]

- **di vácche**_{lcst} | bergamina [=], malga [=]

mandriàle/mandriàle_{sttv} (mandriàno/mandriàno) | →

mandriàno/mandriàno_{sms} | malghés [malghéx], bergamì [bergamí]
BS: malghés [malghéx], bergamì [bergamí], mandrià [mandrjà]

- **a**_{sfs} | malghésa* [malghéxa], bergamina* [=]
BS: malghésa* [malghéxa], bergamina* [bergaminà], mandriàna* [mandrjanà]

mandrillésco_{sfs} → (libidinóso), → (lussurióso), → (¹oscèno)

¹**mandrillo**_{sms} (nat) | mandrillo° /-ll-/ (ita) [=]

BS: mandrìl [mandrìl]

²**mandrillo**_{sms} (uòmo dotàto di una fòrte càrica eròtica che condùce un'intensa attività sessuàle) | mandrillo° /-ll-/ (ita) [=]
BS: mandrìl [mandrìl], ciau [cjavù]

mandrìno_{sms} (del tràpano) | mandrìno° (ita) [=], mandrì* [mandrì], pónta/punta del tràpen_{prf}* [pónta/punta del trapen]

mandrìtta_{sfs} → (dèstra)

¹**manducàre**_{vr} (mangiàre) | →

²**manducàre**_{vr} (tormentàre) | →

¹**manducàto**_{vppms} (mangiàto) | →

²**manducàto**_{vppms} (mangiàto) | →

màne_{sfs} → (mattina/o)

¹**maneggévole**_{agtv} (pràtico: di qualcòsa da maneggiàre) | →
BS: manéol [manévol], manegévol [=]

²**maneggévole**_{agtv} (fàcile da guidàre: di imbarcazióne/veìcolo) | fàssel/belfà de guidà_{prf}* [fasel/belfà de gyidà]

³**maneggévole**_{agtv} (²arrendévole, cedévole, condiscendènte, ¹dòcile: di qualcùno) | →

maneggevolézza_{sfs} → (l'èssere maneggévole)

¹**manéggia**_{sfs} (strìscia di terréno comprésa tra dùe sólchi) → (³pòrca)

²**manéggia**_{sfs} (appezzaménto di terréno coltivàto) | porsìù/prosìù cap/teré coltiàt/coltùràt_{prf}* [porsjú/prosjú cap/teré coltivàd/coltùràd]

³**manéggia**_{sfs} (àrea/territòrjo coltivàbile) | àrea/teritòre (→coltivàbile)_{prf}* [àrea/teritòre (→coltivàbile)]

⁴**manéggia**_{sfs} (regióne agricola) | →

¹**maneggiàbile**_{agtv} (che può èssere lavoràto/modellàto/plasmàto) | manesàbel [manexabel], che s'pòl laurà/modelà_{prf}* [che s'pòl lavurà/modelà], che l'pòl (v)èss lauràt/modelàt_{prf}* [che'l pòl ès lavuràd/modelàd < che'l pòlvès lavuràd/modelàd]

²**maneggiàbile**_{agtv} (che può èssere facilménte maneggiàto/manovràto/trasportàto) | manesàbel [manexabel], che s'pòl

facilmènt
manesà/manovrà/trasportà_{prf}* [che s'pól facilmènt
manexà/manovrà/trasportà], che l'pól (v)èss facilmènt
manesàt/manovràt/trasportàt_{prf}* [che'l pól èss facilmènt
manexàd/manovràd/trasportàd <> che'l pól vèss
manexàd/manovràd/trasportàd]
³**maneggiabile**_{agtv} (maneggévole) | →
maneggiabilità_{sfsi} →(l'èssere maneggiabile)
¹**maneggiaménto**_{smsi} (il maneggiàre) | →
²**maneggiaménto**_{smsi} (²intrìgo, ⁵manéggio) | →
¹**maneggiàre**_{vt} (adoperàre/trattàre con le màni; usàre un attrézzo o uno struménto con abilità/competènza) | manesà [manexà]
²**maneggiàre**_{vt} (lavoràre, modellàre) | →
³**maneggiàre**_{vt} (¹conòscere, padroneggiàre) | →
⁴**maneggiàre**_{vt} (amministràre, gestìre, trattàre) | →
⁵**maneggiàre**_{vt} (sottopórre qualcùno alla pròpria influènza) →(asservìre)
⁶**maneggiàre**_{vt} (palpàre, tastàre) | →
¹**maneggiàto**_{ams/vppms} (adoperàto/trattàto con le màni; usàto un attrézzo o uno struménto con abilità/competènza) | manesàt [manexàd]
²**maneggiàto**_{ams/vppms} (lavoràto, modellàto) | →
³**maneggiàto**_{ams/vppms} (¹conosciùto, padroneggiàto) | →
⁴**maneggiàto**_{ams/vppms} (amministràto, gestìto, trattàto) | →
⁵**maneggiàto**_{ams/vppms} (sottopósto qualcùno alla pròpria influènza) →(asservìto)
⁶**maneggiàto**_{ams/vppms} (palpàto, tastàto) | →
¹**maneggiatóre**_{sms} (chi sa usàre un attrézzo o uno struménto con abilità/competènza) | manesadùr* [manexadùr]
-trìce_{sfs} | manesadura* [manexadura]
²**maneggiatóre**_{sms} (chi conòsce bène o padroneggia una àrte/lìngua/sciènza/sciènza/tècnica) →(¹maèstro/maèstro)
-trìce_{sfs} | →
³**maneggiatóre**_{sms} (chi amministra affàri/danàro/denàro/patrimòni con padronànza) | aministradùr/broker/gestùr (e)spèrt_{prf}* [aministradùr/broker/gestùr (e)spèrt]

-trìce_{sfs} | aministradura/broker/gestura (e)spèrta_{prf}* [aministradura/broker/gestura (e)spèrta]
⁴**maneggiatóre**_{sms} (amministratóre) | →
-trìce_{sfs} | →
⁵**maneggiatóre**_{sms} (chi esèrcita influènza/potére su qualcùno asservèndolo/manovràndolo) →(burattinàjo)
-trìce_{sfs} | →
⁶**maneggiatóre**_{sms} (chi organìzza/prepara/ispìra azióni/movimènti rimanèndo nell'òmbra) →(sobillatóre)
-trìce_{sfs} | →
⁷**maneggiatóre**_{sms} (maneggióne) | →
-trìce_{sfs} | →
¹**manéggio**_{sms} (il maneggiàre) | → BS: manès [manèx] CE: manès [manèx], manèc /-č/ [manèĝ] CO: manéc /-č/ [manèĝ]
²**manéggio**_{sms} (amministrazióne, gestióne) | manès [manèx], manègio [manèĝo]
³**manéggio**_{sms} (òttima conosciènza/padronànza di una àrte/tècnica/sciènza/sciènza) →(abilità), →(maestria), →(padronànza)
⁴**manéggio**_{sms} (tràffico condótto con abilità e astùzia) →(furberìa)
⁵**manéggio**_{sms} (affàre/intrìgo pòco chiàro) →(³imbròglio)
⁶**manéggio**_{sms} (insìeme degli esèrcizi con i quài si addèstra un cavàllo; lùdgo dóve si esèguono) | manès* [manèx], manègio* [manèĝo] BS: manès [manèx]
maneggióne_{sms} | manesù [manexú]
-a_{afs/sfs} | manesuna* [manexuna]
manènte_{sms} (mezzàdro) | →
¹**manèra**_{sfs} (manjèra) | →
²**manèra**_{sfs} (mannàja) | →
manére_{vintr} →(rimanére)
manescamènte_{avb} | in manéra ladina de mà* [in manéra ladina de ma']
¹**manéscò**_{ams} (che vìene facilmènte alle màni, prònto a picchiàre) | ladi de mà_{prf} [ladí de ma'] BS: ladi de mà_{prf} [ladí de ma']
²**manéscò**_{ams} (che si ùsa con le màni) | che l'sa/se dórva/dóvra/ùsa co i mà_{prf} [che'l sa/se dórva/dóvra/ùsa coi ma']
¹**manétta**_{sfs} (léva/manòpola di regolazióne) | manèta°* (ita) [=] BS: manèta [manetà]
> **a manétta**_{cav} | a manèta° (ita) [=]
²**manétte**_{sfp} (anèlli di fèrro usàti per ammanettàre qualcùno) | manète [=]

manévole_{agtv} →(maneggévole)
manfanile_{sms} (tec) | manafрил [manafрил], manevрил [manevрил]
¹**manfàno**_{sms} (cocchiùme) | →
²**manfàno**_{sms} (manfanile) | →
³**manfàno**_{sttv} (furbacchióne) | →
manfòrte_{sfsi} →(aiùto), →(sostégno)
¹**manfrìna**_{sfs} (monferrìna) | →
²**manfrìna**_{sfs} (messinscèna insistènza e noiósa; chiàcchjera incoñcludènza) | manfrìna° (ita) [=]
¹**manga**_{smsi} (gia) /mànga/ | ←
²**manga**_{smsi} (spa) /mànga/ | ← →(poncho)
manganàre_{vt} | manghenà [manghenà], dà 'l mànghen_{prf} [dà 'l mànghen]
manganàto_{ams/vppms} | manghenàt [manghenàd], dacc ol mànghen_{prf} [dadj ol mànghen]
manganatóre_{sms} | manghenadùr [manghenadùr]
-trìce_{sfs} | manghenadura* [manghenadura]
manganatùra_{sfs} | manghenadùra* [manghenadùra]
¹**manganèlla**_{sfs} (manganèllo) | →
²**manganèlla**_{sfs} (sedile ribaltàbile) | →
manganèllàre_{vt} | picà col manganel_{prf}* [picà col mànganèl]
manganèllàto_{sfs} | mangnelada* [mangnelada], cólp/culp de manganel_{prf}* [cólp/culp de mànganèl]
manganèllàto_{ams/vppms} | picàt col manganel_{prf}* [picàd col mànganèl]
manganèllatóre_{sms} | mangneladùr* [mangneladùr]
-trìce_{sfs} | mangneladura* [mangneladura]
¹**manganèllo**_{sms} (randèllo, sfflagènza; mòdo di governàre repressivo e violènto) | manganel [manganel] BP: stanghèt [stanghèt] BS: manganel [manganel]
²**manganèllo**_{sms} (tec) (piccolo màngano) | picol/pissèn mànghen_{prf}* [picol/pisèn mànghen]
màngano_{sms} (tec) (gròsso tòrchio usàto per la manganatùra dei tessùti) | mànghen [manghen] BS: mànghen [manghen]
mangeréccio_{ams} →(¹comestibile), →(mangiàbile)
mangerìa_{sfs} | maiarèa [majarèa], mangerèa°* (ita) [mangerèa], mangiarèa* [mangjarèa] BS: maierìa [majerìa]
¹**mangiabambìni**_{smsi} (órco/òrco) | →
²**mangiabambìni**_{smsi} (persóna dai mòdi rùvidi e scortèsi spèssò però bùona e gentile) | ù/chèl con di manére de fà (→scortèsi) e impó maledùcade ma de spèss però buna e

zentil_{prf}* [ú'/chèl con di manére de fà (→scortési) e impó maledücade ma despès però buna e xentíl], òna/chèla/persuna con di manére de fà (→scortési) e impó maledücade ma de spèss però buna e zentil_{prf}* [òna/chèla/persuna con di manére de fà (→scortési) e impó maledücade ma despès però buna e xentíl]

mangiabile_{agtv} | mangiàbel* [manğabel], maiàbel* [majabel], che s'pòl mangià/maià_{prf}* [che s'pòl mangà/majà], che l'pòl (v)èss mangiàt/maiàt_{prf}* [che l'pòl èss mangàd/majàd] < che l'pòlvèss mangàd/majàd]

mangiabótte_{smsi} →(biscia d'acqua)

mangiacàrte_{sfsi/smsi} →(avvocatüccio)

mangiacassétte_{sms} | mangiacasète° (ita) [manğacasète]

mangiacristiàni_{sfsi/smsi} (persóna prepotènte e arrogante) | ü prepotènt e (a)rogànt_{prf}* [ú' prepotènt e (a)rogànt], òna/persuna prepotènta e (a)roganta_{prf}* [òna/persuna prepotènta e (a)roganta]

mangiacristiàni_{sfsi/smsi} (persóna che ostènta feròcia e cattiverìa) | ü che l'mèt in móstra cagnità/crüdeltà e catièria/catièria²_{prf}* [ú' che l'mèt in móstra cagnità/crüdeltà e cativérja], ü che l'fà (v)èd/(v)edì cagnità/crüdeltà e catièria/catièria²_{prf}* [ú' che l'fà vèd/vedí cagnità/crüdeltà e cativérja], òna/persuna che la mènt in móstra cagnità/crüdeltà e catièria/catièria²_{prf}* [òna/persuna che la mènt in móstra cagnità/crüdeltà e cativérja], òna/persuna che la fà (v)èd/(v)edì cagnità/crüdeltà e catièria/catièria²_{prf}* [òna/persuna che la fà vèd/vedí cagnità/crüdeltà e cativérja]

mangiadischi_{sms} | mangiadischi° (ita) [manğadischi], mangiadisch* [manğadisc]

mangiafagióli_{sfsi/smsi} (persóna dai gùsti rózzì) | ü de göscc (→rózzi)_{prf}* [ú' de göstj (→rózzi)], òna/persuna de göscc (→rózzi)_{prf}* [òna/persuna de göstj (→rózzi)]

mangiafagióli_{sfsi/smsi} (gran mangiatóre di fagióli) | maiafasöi° [majafaxöj]

mangiaformìche_{smsi} →(formichière)

mangiafrànco_{sfsi/smsi} →(parassita), →(scroccone)

mangiafuòco_{sfsi/smsi} (giocolière) | mangiafuòco° (ita) [manğafyòco], mangiaföch* [manğafög]

mangiafuòco_{sfsi/smsi} (millantatóre, spaccóne) | →

mangiaguadàgno_{sfsi/smsi} (mangiafrànco) | →

mangiaguadàgno_{sfsi/smsi} (fannullóne, ²scioperató) | →

mangiaguadàgno_{sfsi/smsi} (chi svòlge un lavóro ùmile e mal pagàto) | ü/chèl/operare/laorét/lauradür che l'fà ü laurà òmel e pagàt mal/malamét_{prf}* [ú'/chèl/operare/lavorét/lavuradür che l'fà ü' lavurà òmel e pagàd mal/malamét], òna/chèl/operàia/laorènta/lauradura che la fà ü laurà òmel e pagàt mal/malamét_{prf}* [òna/chèla/operaja/lavorènta/lavuradüra che la fà ü' lavurà òmel e pagàd mal/malamét]

mangiaménto_{sms} (il mangiàre) | maiamét* [majamét]

mangiaménto_{sms} (guadàgno illécito, mangerìa, ruberìa) | →

mangiaménto_{sms} (struggiménto, torménto) | →

mangiamòccoli_{sfsi/smsi}

→(bacchettóne), →(baciapile), →(beghino), →(bigòtto)

-a_{sfs} →

mangiamósche_{smsi}

→(acchiappamósche)

mangianàstri_{smsi} →(mangiacassétte)

mangiapagnòtte_{sfsi/smsi}

→(fannullóne), →(scroccone)

mangiapàne_{sfsi/smsi} | ↓

BS: netacassècc [netacasètj]

> **mangiapàne a tradiménto**_{lcst}

→(fannullóne), →(parassita)

> **mangiapàne a ùfo**_{lcst}

→(fannullóne), →(parassita)

mangiapatàte_{sfsi/smsi} (gran mangiatóre di patàte) | maiapatate° [majapatate]

mangiapatàte_{sfsi/smsi} (tedesco) | →

mangiapatàte_{sfsi/smsi} (buòno a nullà) | →

mangiapére_{smsi} →(cèrvo volànte)

mangiapolènta_{sfsi/smsi} (gran

mangiatóre di polènta) |

maiapolènta° [majapolènta],

polentù_{sms}* [polentú], polentuna_{sfs}* [=]

BS: polentér_{sms} [=], polentéra_{sfs} [polentérà]

mangiapolènta_{sfsi/smsi} (cişalpino,

lombardése, norditaliàno, nordista) |

→, polentù_{sms}* [polentú],

polentuna_{sfs}* [=]

mangiapòpulo_{sfsi/smsi} →(dèspota),

→(tiràno)

mangiaprèti_{sfsi/smsi} | maiaprècc°

[majaprètj]

mangiàre_{vt} (ingerìre alimènti:

spèce/spèce se ci si riferisce agli animàli) | maià [majà]

BS: mangià [manğà], maià [majà], smorfì [xmorfì]

mangiàre_{vt} (ingerìre alimènti, consumàre alimènti/pàsti/vivànde: spèce/spèce se ci si riferisce alle persóne) | mangià [manğà]

BS: mangià [manğà], maià [majà], smorfì [xmorfì]

- **abbondanteménte**_{lcvb} |

mangià/maià (→abbondanteménte)* [manğà/majà (→abbondanteménte)]

BP: ampirutà [=]

- **a bocconi**_{lcvb} | sbocunà [xbocunà]

- **a crepapèlle**_{lcvb} | mangià/maià (→a crepapèlle)_{prf}* [manğà/majà (→a crepapèlle)]

- **alle spàlle altrüi**_{lcvb} | maiocà [majocà]

- **avidaménte**_{lcvb} | slapà [xlapà], mangià/maià (→avidaménte)_{prf}*

[manğà/majà (→avidaménte)],

sbocunà [xbocunà], maiocà

[majocà], maiunà [majunà], pacià

[paçà], spassà [spasà], spassà fò/föra töt° [spasà fò/föra tót]

BS: sloatà [xloatà], slapà [xlapà]

- **con avidità/ingordigia**_{lcvb}

→(mangiàto avidaménte)

- **con feròcia e voracità**_{lcvb}

→(sbranàre)

- **con gli òcchi**_{lcvb} | mangià/maià co i òcc°* (ita) [manğà/majà coi òğ]

- **di gùsto**_{lcvb} | mangià/maià de

göst_{prf}* [manğà/majà de göst]

- **esagerataménte**_{lcvb}

→(stramangiàre)

- **gnòcchi**_{lcvb} | sgnocolà [xğnocolà]

- **in gran quantità**_{lcvb}

→(stramangiàre)

- **la fòglia**_{lcvb} | mangià/maià la fòia

[manğà/majà la fòja]

- **pàne e cipólla**_{lcvb} | mangià/maià

póch e mal [manğà/majà mal e póc e mal], mangià/maià in d'òna quach

manéra [manğà/majà indòna cyac

manéra], mangià/maià cóme

Dio/Dio²/Déo öl [manğà/majà

cóme Dio/Déq vól]

- **tròppo**_{lcvb} →(stramangiàre)

- **vivo**_{lcvb} | mangià/maià viv° /-f/

[manğà/majà viv]

- **voraceménte**_{lcvb} →(scuffiàre)

> **da mangiàre**_{lcag} | de

mangià/maià* [de manğà/majà]

mangiàre_{vt} (consumàre; dissipàre,

sperperàre; intaccàre; pùngere;

rosicchjàre, ¹ródere; sottràrre pèzzi

all'avversàrio: nei giòchi/giùochi) |

mangià [manğà], maià [majà]

mangiàre_{vt} (guadagnàre

illicitaménte, malversàre; aggredire

con minàcce e rimpròveri, trattàre

malaménte; mostràre superiorità,

subissàre; conòscere, sapére) | mangià^{o*} [manğà], maià^{o*} [majà]

⁵**mangiàre**_{sms} (il mangiàre, aliménto/cibo/bevànda, pàsto, regime alimentàre) | mangià [manğà], maià [majà]

¹**mangiarino**_{sms} (cibo delizjóso e squisìto) | sibo/mangià/maià delissìu e squisìt_{prf}^{*} [sibo/manğà/majà delisjúj e scyixíd]

²**mangiarino**_{sms} (manicarétto) | → **mangiaròspi**_{smsi} → (biscia d'acqua)

mangiàrsi_{vpt} | mangiàs [manğàs], maiàs [majàs]

BS: mangiàs [manğàs], maiàs [majà], smorfis [xmorfis]

- **il cuòre**_{lcvb} | mangiàs/maiàs ol còr^{o*} (ita) [manğàs/majàs ol còr], mangiàs/maiàs l'ànima^{o*} (ita) [manğàs/majàs l'ànima]

- **il fégato**_{lcvb} | mangiàs/maiàs ol fidech [manğàs/majàs ol fideg]

- **la lingua**_{lcvb} | mangiàs/maiàs la lèngua^{o*} (ita) [manğàs/majàs la lèngya]

- **l'ànima**_{lcvb} → (mangiàrsi il cuòre)

- **le màni**_{lcvb} | mangiàs/maiàs i mà^{o*} (ita) [manğàs/majàs i ma']

mangiasapóne_{sfsi/smsi}

→ (²meridjonàle), → (terróne)

mangiasòldi_{agt/v/sfsi/smsi} | maiasólcc^{o*} [majasóldi]

BS: maiasólcc [majasóldi]

mangiàta_{sfs} | maiàda [majada], mangiada/mangiàda^{3A*} [manğada], paciada [paçada], impienida [impjenida], spansada [=], ingerada [=]

BS: maiàda [majadà], scorpaciàda [scorpaçada]

+**mangiatina**_{sfs} | pacèt_{sms} [=]

mangiativo_{ams} → (¹comestibile), → (mangiabile)

¹**mangiàto**_{ams/vppms} (ingerìto aliménti: spècie/spècie se ci si riferisce agli animàli) | maiàt [majàd]

BS: mangiàt [manğàd], maiàt [majàd], smorfit [xmorfíd]

²**mangiàto**_{ams/vppms} (ingerìto aliménti, consumàto aliménti/pàsti/vivànde: spècie/spècie se ci si riferisce alle persóne) | mangiàt [manğàd]

BS: mangiàt [manğàd], maiàt [majàd], smorfit [xmorfíd]

- **abbondanteménte**_{lcvb} | mangiàt/maiàt

(→abbondanteménte)* [manğàd/majàd]

(→abbondanteménte)

BP: ampirutàt [ampirutàd]

- **a boccóni**_{lcvb} | sbocunàt [xbocunàd]

- **a crepapèlle**_{lcvb} | mangiàt/maiàt (→a crepapèlle)_{prf}^{*} [manğàd/majàd (→a crepapèlle)]

- **alle spàlle altrui**_{lcvb} | maiocàt [majocàd]

- **avidaménte**_{lcvb} | slapàt [xlapàd], mangiàt/maiàt (→avidaménte)_{prf}^{*} [manğàd/majàd (→avidaménte)], sbocunàt [xbocunàd], maiocàt [majocàd], maiunàt [majunàd], paciàt [paçada], spassàt [spasàd], spassàt fò/fóra tót^o [spasàd fò/fóra tót <> spasàffò tót <> spasàffóra tót] BS: sloatàt [xloatàd], slapàt [xlapàd]

- **con avidità/ingordìgia**_{lcvb} → (mangiàto avidaménte)

- **con feròcia e voracità**_{lcvb} → (sbranàto)

- **con gli òcchi**_{lcvb} | mangiàt/maiàt co i òcc^{o*} (ita) [manğàd/majàd coi òğ]

- **esagerataménte**_{lcvb} → (stramangiàto)

- **gnòcchi**_{lcvb} | sgnocolàt [xgnocolàd]

- **in gran quantità**_{lcvb} → (stramangiàto)

- **la fòglia**_{lcvb} | mangiàt/maiàt la fòia [manğàd/majàd la fòja]

- **pàne e cipòlla**_{lcvb} | mangiàt/maiàt pòch e mal [manğàd/majàd mal e póc e mal], mangiàt/maiàt in d'òna quach manéra [manğàd/majàd indòna cyac manéra], mangiàt/maiàt cóme Dio/Dio^{2A}/Déo òl [manğàd/majàd cóme Diq/Déq vól]

- **tròppo**_{lcvb} → (stramangiàto)

- **vìvo**_{lcvb} | mangiàt/maiàt viv^o /-f/ [manğàd/majàd viv]

- **voraceménte**_{lcvb} → (³scuffiàto)

³**mangiàto**_{ams/vppms} (consumàto; dissipàto, sperperàto; intaccàto; pùnto; rosicchiàto, ¹ròso; sottràtto pèzzi all'avversàrio: nei giòchi/giùdchi) | mangiàt [manğàd], maiàt [majàd]

⁴**mangiàto**_{ams/vppms} (guadagnàto illecitaménte, malversàto; aggredito con minacce e rimpròveri, trattàto malaménte; mostràto superiorità, subissàto; conosciùto, sapùto) | mangiàt^{o*} [manğàd], maiàt^{o*} [majàd]

⁵**mangiàto**_{ams/vppms} (pronunciàto/pronunziàto màle o in mòdo incompilèto; superàto con facilità un avversàrio: nello sport; fallito una gròssa occasiòne: nello sport) | mangiàt^{o*} [manğàd], maiàt^{o*} [majàd]

- **il cuòre**_{lcvb} | mangiàt/maiàt ol còr^{o*} (ita) [manğàd/majàd ol còr], mangiàt/maiàt l'ànima^{o*} (ita) [manğàd/majàd l'ànima]

- **il fégato**_{lcvb} | mangiàt/maiàt ol fidech [manğàd/majàd ol fideg]

- **la lingua**_{lcvb} | mangiàt/maiàt la lèngua^{o*} (ita) [manğàd/majàd la lèngya]

- **l'ànima**_{lcvb} → (mangiàto il cuòre)

- **le màni**_{lcvb} | mangiàt/maiàt i mà^{o*} (ita) [manğàd/majàd i ma']

¹**mangiatóia**_{sfs} (degli animàli nelle stàlle) | maiadura [majadura], trais [traix], treis [treix], trois [troix]

BS: maiadura [majadurà], treis [treix]

VB: gròpia [gròpja]

- **per uccèlli**_{lcvb} → (cassèta del becchime), → (imbeccatóio)

- **per galline**_{lcvb} | ↓ VSs: gabiöl [gabjól]

- **per majàli/pòrci**_{lcvb} → (trògolo/trùdgo)

²**mangiatóia**_{sfs} (távola; condiziòne dalla quàle si ricàvano fàcili/illéciti guadàgni) | maiadura* [majadura]

¹**mangiatóre**_{sms} (chi màngia mólto e con avidità; chi màngia abitualménte un dàto cibo) | maiadùr [majadúr]

- **trice**_{sfs} | maiadura* [majadura]

²**mangiatóre**_{sms} (giocolière) | maiadùr* [majadúr]

- **trice**_{sfs} | maiadura* [majadura]

¹**mangiatòrja**_{sfs} (ròba da mangiàre, pàsto) | ròba de mangià/maià_{prf}^{*} [ròba de manğà/mjà], past [=]

²**mangiatòrja**_{sfs} (guadàgno illécito, mangeria, ruberia) | →

mangiatrice_{sfs} | maiadura* [majadura]

- **di uòmini**_{lcvb} | maiaòmegn* (ita) [majaòmegn/majaòmejn]

mangiatùra_{sfs} → (coccìola),

→ (morsicatùra)

¹**mangiatùtto**_{sfsi/smsi} (mangiatóre) | →

²**mangiatùtto**_{sfsi/smsi} (sciallacquatóre) | →

mangiaùfo_{sttv} → (¹parassità), → (scroccóne)

¹**mangiaùomini**_{sfsi} (mangiatrice di uòmini) | →

²**mangiaùomini**_{sttv} (persóna prepotènte) | ü prepotènt_{prf}^{*} [ü' prepotènt], òna/persuna prepotènta_{prf}^{*} [óna/persuna prepotènta]

³**mangiaùomini**_{sttv} (sbruffóne) | →

mangime_{sms} | maiadura [majadura], mangià_{vst} [majnğ], maià_{vst} [majà], pastùra [pastùra]

BS: mangim [mangím], pastolèt [=]

- **per pòlli**_{lcvb} | ↓

VG: pisolada [pixolada], pizolada /-z/ [=]

- **per uccèlli**_{lcvb} | pastèl [=]

mangimificiò_{sms} | stabilimènt de prodüssiù del (→mangime)_{prf}^{*} [stabilimènt de prodüsijù del (→mangime)]

mangimista_{sttv} | ü/chèl/òm che l'fà/prodüs/vènd i (→mangìmi)_{prf}* [ú'/chèl/òm/vènd che'l fa/prodúx i (→mangìmi)], (v)endidùr de (→mangìmi)_{prf}* [vendidúr de (→mangìmi)], öna/chèla/dòna/fómna/persuna che la fà/prodüs/vènd i (→mangìmi)_{prf}* [öna/chèla/dòna/fómna/persuna che'la fa/prodúx/vènd i (→mangìmi)], (v)endidura de (→mangìmi)_{prf}* [vendidura de (→mangìmi)]

mangimistico_{ams} | di (→mangìmi)_{lcege}* [di (→mangìmi)]

mangiöne_{sms} | bödelù [bödélú], böder [bóder], maiù [majú], lüatù [lüvatú] BS: bödelù [bödélú], lapa [lapá], maiòc [majòc], maiù [majú] -**a**_{sfs} | bödeluna [=], bödera [bódera], maiuna [majuna], lüatuna* [lüvatuna] BS: bödeluna [bödèlunà], lapa [lapá], maiòca [majòcà], maiuna [majunà]

¹mangiucchiàre_{vt} (şbocconcellàre) | →

²mangiucchiàre_{vt} (mordicchiàre, rosicchiàre) | →

mangiucchiàrsi_{vpt} →(mangiucchiàre)

¹mangiucchiàto_{ams/vppms} (şbocconcellàto) | →

²mangiucchiàto_{ams/vppms} (mordicchiàto, rosicchiàto) | →

màngo_{sms} (nat) (ali) | mango° (ita) [manjo], mangh* /-c/ [manj]

mania_{sfs} | mania [maníaj], manéa* [manéaj] BS: mania [maníaj]

¹maniacàle_{agtv} (che si riferisce alla mania, che concèrne/riguarda la mania) | che l'sa/se riferéss a la mania_{prf}* [che'l sa/se riferés ala maníaj], che l'riguarda/reàrda/rearda^{3^} la mania_{prf}* [che'l rigyarda/revarda la maníaj]

²maniacàle_{agtv} (che è caratterístico/pròprio/típico della mania) | che l'è (→caraterístico) de la mania_{lcege}* [che'l è (→caraterístico) dela maníaj]

³maniacàle_{agtv} (affètto da mania) | malàt d'öna mania_{prf}* [malàd d'öna maníaj], malada d'öna mania_{prf}* [malada d'öna maníaj]

⁴maniacàle_{agtv} (ossessivo, şmodàto) | →

¹maniacalménte_{avb} (in mòdo ⁴maniacàle) | in manéra (→⁴maniacàle)* [in manéra (→⁴maniacàle)]

²maniacalménte_{avb} (eccessivaménte) | →

¹maniacò_{ams/sms} (che/chi è affètto da una/più manie) | maniacò° (ita) [maníajo], (ü/chèl) che l'gh'à öna mania_{prf}* [(ü'/chèl) che'l g'è öna maníaj], (ü/chèl) che l'gh'à di manie_{prf}* [(ü'/chèl) che'l g'è di maníej]

-**a**_{afs/sfs} | maniacà° (ita) [maníaja], (öna/chèla/persuna) che la gh'à öna mania_{prf}* [(öna/chèla/persuna) che'la g'è öna maníaj], (öna/chèla/persuna) che la gh'à di manie_{prf}* [(öna/chèla/persuna) che'la g'è di maníej]

²maniacò_{ams/sms} (che/chi móstra una passiöne incontentibile) | maniacò° (ita) [maníajo], (ü/chèl) che l'gh'à öna passiu sfrenada_{prf}* [(ü'/chèl) che'l g'è öna pasjú sfrenada] -**a**_{afs/sfs} | maniacà° (ita) [maníaja], (öna/chèla/persuna) che la gh'à öna passiu sfrenada_{prf}* [(öna/chèla/persuna) che'la g'è öna pasjú sfrenada]

³maniacò_{sms} (maniacò sessuale) | maniacò (sessuàl)_{prf}* (ita) [maníajo (sesuàl)] -**a**_{sfs} | maniacà (sessuàl)_{prf}* (ita) [maníajo (sesuàl)]

⁴maniacò_{ams} (¹maniacàle) | →

¹mànica_{sfs} (di àbito/indumentó/vestito; sopramànica, mèzza mànica; ¹accòlta, bànda/grùppo/insième di persóne pòco raccomandàbili) | mànega [=], manga [manja] BS: mànega [mànega, manéssa [manésaj] > **di mànica larga**_{lcag} | de mànega larga [=] > **di mànica strétta**_{lcag} | de mànega strécia [de mànega strétja] > **¹in màniche di camicia**_{lcst} (sènza/sènza giacca) | sènza (→giacca)* [sènza (→giacca)], in camisa° [in camixa] > **²in màniche di camicia**_{lcst} (sènza/sènza etichette e formalismi) | in (→giacca) e camisa ma sènza croata/croàta^{3^}* [in (→giacca) e camixa ma sènza crovata] > **mèzza mànica**_{lcst} | mèsa mànega°* [mèxa mànega] BS: manegòt [=]

²mànica_{sfs} (ali) (pàsta) | mànica° (ita) [=] > **màniche**_{sfp} (ali) (pàsta) | màniche° (ita) [=] > **in màniche di camicia**_{lcst} | sènza (→giacca)* [sènza (→giacca)] BS: sènza (→giacca)* [sènza (→giacca)], en spalèta [en spalètaj]

manicarétto_{sms} (cibo/piatto particolarmente saporito e

appetitòso) →(²ghiottoneria), →(mangiarino)

¹manicàto_{ams} (⁴consuntò, frùsto, ¹lişo) | →

²manicàto_{ams} (³provvedùto/²provvisto di mànico) | förnit/münit/proést de mànec_{prf}* [förníd/müníd/provést de maneg], col mànec_{prf}* [col maneg]

manicatóre_{sms} →(mangiatóre) +**-trìce**_{sfs} →

maniccia_{sfs} →(manizza)

manicheismo_{sms} | manicheismo° (ita) [manicheixmo], manicheésem* [manichéxem]

¹manichétta_{sfs} (cànnà, tubazíone, tùbo) | →

²manichétta_{sfs} (mèzza mànica) | →

¹manichétto_{sms} (polsino) | →

²manichétto_{sms} (piccolo mànico) | maneghì [maneghí] BS: maneghì [maneghí]

¹manichino_{sms} (fantòccio usàto per provàre/espòrre àbiti/indumentí/vestiti) | manichì [manichí] BS: manighì [manighí], modèl [=]

²manichino_{sms} (¹manichétto) | →

³manichino_{sms} (persóna affettàta nei mòdi e nel vestìre, damerìno, figurìno) | →, ü/chèl afetàt in di manère de fà e in del vestì_{prf}* [ü'/chèl afetàd indi manère de fà e in del vestí], öna/chèla/persuna afetada in di manère de fà e in del vestì_{prf}* [öna/chèla/persuna afetada indi manère de fà e in del vestí]

⁴manichino_{sms} (persóna rígida e impacciàta) →(mànico di scópa)

⁵manichino_{sms} (persóna sènza/sènza personalità che si làscia dominàre facilmente) | ü/chèl sènza personalità che l'sa/se laga/lassa dominà facilment_{prf}* [ü'/chèl sènza personalità che'l sa/se laga/lassa dominà facilment], öna/chèla/persuna sènza personalità che la sa/se laga/lassa dominà facilment_{prf}* [öna/chèla/persuna sènza personalità che'la sa/se laga/lassa dominà facilment]

⁶manichino_{sms} (piccolo mànico) | maneghì [manghí]

¹mànico_{sms} (pàrte di un oggetto facilmente impugnàbile che sèrve per sollevàrlo/trasportàrlo/usàrlo) | mànec [maneg], manòpola [=] BS: mànec [maneg], manissì [manisí] TV: mànec [manec] -**nichétto**_{sms} | maneghì [maneghí] BS: maneghì [maneghí] +**-nicóne**_{sms} | manegù [manegú], maneguna_{sfs} [=] - **del bastóne**_{lcst} | pómol [=]

- **della fàlce**_{lcst} | viamil [vjamíl]
 BS: blamil [blamíl]
 VdS: biamil [bjamíl], blamil [blamíl]
 VS: blamil [blamíl]
 - **della posàta**_{lcst} →(còdolo)
 - **della vànnga**_{lcst} | vanghil [vanghíl]
 - **dell'ombrèllo**_{lcst} | manòpola de l'ombrèla [manòpola del'ombrèla]
 - **di scòpa**_{lcst} | mànech de scùà^{o*} (ita) [maneg de scuva]
²**mànico**_{sms} (impugnatura di àrmi/struménti) | mànech^{o*} [mànég]
³**mànico**_{sms} (persóna particolarmente àbile àlla guida) | mànech^{o*} (ita) [mànég]
¹**manicomjàle**_{agtv} (relativo al manicòmjo) | del manicòmjo_{lcege*} [del manicòmjo]
²**manicomjàle**_{agtv} (insensato, pazzesco, da manicòmjo) | →, de manicòmjo_{lcege*} [de manicòmjo]
manicòmjo_{sms} | manicòmjo (ita) [manicòmjo], manicòme^{o*} [=]
 BS: öspedàl de i macc_{prf} [öspedàl dei matì]
manicomizzàre_{vtv} | recoerà/ricoerà in manicòmjo_{prf*} [recoerà/ricoerà in manicòmjo]
¹**manicomizzàto**_{ams/vppms} | recoerà/ricoerà in manicòmjo_{prf*} [recoerà/ricoerà in manicòmjo]
²**manicomizzàto**_{sms} | ü/chèl che l'è (stacc) recoerà/ricoerà in manicòmjo_{prf*} [ü'/chèl che l'è (stadi) recoerà/ricoerà in manicòmjo]
 -**a**_{sfs} | òna/chèla/persuna che l'è (stacia) recoerà/ricoerà in manicòmjo_{prf*} [òna/chèla/persuna che l'è (stadja) recoerà/ricoerà in manicòmjo]
 +**manicòne**_{sms} (grande/gròsso mànico) | manegù [manegù], maneguna_{sfs} [=]
¹**manicòtto**_{sms} (accessòrjo d'abbigliaménto femminile) | manéssa [manéssa]
²**manicòtto**_{sms} (tec) (giùnto) | manicòtto^o /-tt-/ (ita) [=], manicòt* [=]
 BS: manegòt [=]
manicùre_{sfs/smsi} (fra) /manicùr/ | ← /manicùr/
manjèra_{sfs} | manéra [=], fà_{sms} [=], tèco_{sms} [=]
 BS: manierà [manjéjà], fòsa [fòxà], mòd_{sms} /-t/ [mòd]
 > **alla stéssa manjèra**_{lcav} | a la stéssa manéra/fòsa* < a l'istéssa manéra/fòsa* [ala stéssa manéra/fòxa < a listéssa manéra/fòxa], in de la stéssa manéra/fòsa* < in de l'istéssa manéra/fòsa* [indela stéssa

manéra/fòxa < indelistèsa manéra/fòxa], al stéss mòd* /-t/ < a l'istéss mòd* /-t/ [al stéss mòd < alistéss mòd]

manjèrè_{vtv} →(ammanjèrè)

¹**manjèrataménte**_{avb} (affettataménte) | →

²**manjèrataménte**_{avb} (sénza/sénza originalità) | sénza originalità* [=]

¹**manjèràto**_{ams} (che fónnda la sùà òpera sulla tradizióne e sull'imitazióne: di artìsta) | sénza originalità_{lcep*} [ès sénza originalità]

²**manjèràto**_{ams} (prìvo di naturalézza/spontaneità e dai mòdi ricercàti e leziósi: di persóna) | (→⁷sforzàto) e afetàt/dòlsòt_{prf*} [(→⁷sforzàto) e afetàd/dòlsòt]
 BS: manjèràt [manjèràd]

³**manjèràto**_{ams} (che esprìme o è improntàto a leziósaggine/affettazióne: di atteggiaménto; eccessivaménte artificiósò/ricercàto: di scrittò/stile) →(¹¹ricercàto)

manjère_{sms} →(manjèro)

¹**manjèro**_{sms} (castèllo) | →

²**manjèro**_{sms} (palàzzo signorìle di campàgna) →(vìlla)

manjèrosò_{ams} | zentìl ma in manéra esagerada e (de sburù)/(→¹ipòcrita)_{prf*} [xentìl ma in manéra exagerada e (de xburù)/(→¹ipòcrita)]

¹**manifattóre**_{sms} (chi fa un lavóro manuàle) | ü/chèl che l'fà ü laurà manòàl/manüàl_{prf*} [ü'/chèl che l'fa ü' lavurà manòàl/manüàl]

+**-trìce**_{sfs} | òna/chèla/persuna che la fà ü laurà manòàl/manüàl_{prf*} [òna/chèla/persuna che la fa ü' lavurà manòàl/manüàl]

²**manifattóre**_{sms} (titolàre di un'aziènda manifatturièra) |

titolàr/impresare/impredidùr/padrù/proprietare/proprietare d'òna manifattùra_{prf*} [titolàr/impresare/impredidùr/padrù/proprietare/proprietare d'òna manifattùra]

+**-trìce**_{sfs} | titolàr/impresària/impredidura/padrù/proprietària/proprietària d'òna manifattùra_{prf*} [titolàr/impresària/impredidura/padrù/proprietària/proprietària d'òna manifattùra]

³**manifattóre**_{ams} (manifatturièro) | →

manifattùra_{sfs} | manifattùra [manifattùra]

manifatturàre_{vtv} →(fabbricàre), →(lavoràre)

manifatturàto_{ams/vppms} →(fabbricàto), →(lavoràto)

¹**manifatturière**_{sms} (chi lavóra in una manifattùra) | ü/chèl/operare/laorét/lauradùr/dirigènt/impiegàt che l'laùra in d'òna manifattùra_{prf*} [ü'/chèl/operare/lavorét/lavuradùr/dirigènt/impjegàd che l'laùra indòna manifattùra]

-**a**_{sfs} | òna/chèla/operàia/laorènta/lauradura/dirigènta/impiegada/persuna che la laùra in d'òna manifattùra_{prf*} [òna/chèla/operaja/lavorènta/lavuradura/dirigènta/impjegada/persuna che la lavura indòna manifattùra]

²**manifatturière**_{sms} (²manifattóre) | → -**a**_{sfs} | →

manifatturièro_{ams} | de (la) manifattùra_{lcege*} [de(la) manifattùra]

manifestàbile_{agtv} | manifestàbel* [manifestàbel], che s'pòl manifestà_{prf*} [che s'pòl manifestà], che l'pòl (v)èss manifestàt_{prf*} [che l'pòl èss manifestàd < che l'pòlvèss manifestàd]

manifestaménte_{avb} | in manéra ciara e (→evidènte)* [in manéra cjàra e (→evidènte)]

manifestaménto_{sms} →(il manifestàre)

manifestànte_{agtv/sttv} | manifestànt^{o*} [=], manifestànta_{afs/sfs*} [=]

manifestàre_{vintr/vtr} | manifestà [=]
 BS: manifestà [=]

manifestàrsi_{vpi} | manifestàs* [=]
 BS: manifestàs [=]

manifestàto_{ams/vppms} | manifestàt [manifestàt]
 BS: manifestàt [manifestàt]

manifestatóre_{ams} | che l'denòta/móstra/manifèsta/paléssa_{prf*} [che l'denòta/móstra/manifèsta/paléxa], che l'fà (v)èd/(v)edì_{prf*} [che l'fa vèd/vedì]

manifestazióne_{sfs} | manifestassiù [manifestasjú]

BS: manifestassiù [manifestasjú]

¹**manifestìno**_{sms} (piccolo manifèsto) | picòl/pissèn manifèst_{prf*} [picòl/pisèn manifèst], picòla/pissèna patàfia/patafiada_{prf*} [picòla/pisèna patàfja/patafjada]

²**manifestìno**_{sms} (volantìno) | →

¹**manifèsto**_{ams} (evidènte) | →

²**manifèsto**_{avb} (in mòdo chjàro) | in manéra ciara* [in manéra chjàra]

³**manifèsto**_{sms} (avvìso, poster) | manifèst [=], patàfia [patàfja], patafiada [patàfjada], mùràl [=]
 BS: manifèst [=], cartilù [cartilù]

⁴**manifèsto**_{sms} (progàmma) | →

¹**maniglia**_{sfs} (pàrte di un oggèto facilmente impugnàbile che sèrve per aprìrlo, eleménto di manòvra di

pòrte/infissi) | maniglia° (ita)
[maniġla], pómol° [=], manòpola°
[=], manèta° [=]

BS: manéssa [manésà], manilia
[maniljā], manécia [manécčā]
VdS: crica [=]

²**maniglia**_{sfs} (appòggio,
raccomandazióne) | →

³**maniglia**_{sfs} (ròtolo di gràsso che si
fórma sui fiànchi) | maniglia° (ita)
[maniġla]

maniglióne_{sms} (grande/gròssa
maniglia) | manetù [manetú]

¹**manigòldo**_{sms} (briccóne, furfànte) |
manigòldo [=]

BS: saltadùr de fòs [saltadùr de fòs],
saltafòs [=]

-a_{sfs} | manigòlda* [=]

²**manigòldo**_{sms} (bòia, ²carnefice,
giustizière) | →

-a_{sfs} | →

manilùvjo_{sms} | bagn ai mà_{prf} [baġn ai
ma']

maniméttere_{vr} →(manométtere)

manina_{sfs} (piccola màno) | manina
[=], magnina [magnina], magni_{sms}
[magní]

BS: manina [maninà], sanfina
[sanfinà]

manipolàbile_{agt} | manipolàbel*

[manipolabel], che s'pòl
manipolà_{prf}* [che s'pòl manipolà],
che l'pòl (v)èss manipolà_{prf}* [che'l
pòl ès manipolàd <> che'l pòlvès
manipolàd]

¹**manipolàre**_{vr} (lavoràre qualcòsa
impastàndolo e modellàndolo con le
màni, impastàre; adulteràre,
¹alteràre) | manipolà [=]

²**manipolàre**_{vr}

(rielaboràre/rimaneggiàre
notìzie/informazióni/dàti con
secóndi fini; influenzàre
idèe/preferènze delle persóne per
pròpri fini) | manipolà°* [=]

manipolàrsi_{vpi} →(²combinàrsi),
→(mescolàrsi)

manipolativo_{ams} (che sèrve a
manipolàre, manipolatrìo) | che
l'sèrv a manipolà_{prf}* [che'l sèrv a
manipolà]

¹**manipolàto**_{ams/vppms} (lavoràto
qualcòsa impastàndolo e
modellàndolo con le màni,
impastàto; adulteràto, ¹alteràto) |
manipolàt [manipolàd]

²**manipolàto**_{ams/vppms}

(rielaboràto/rimaneggiàto
notìzie/informazióni/dàti con
secóndi fini; influenzàto
idèe/preferènze delle persóne per
pròpri fini) | manipolàt°*
[manipolàd]

³**manipolàto**_{ams/vppms} (⁴combinàto,
mescolàto) | →

¹**manipolatrìo**_{ams/sms} (che/chi
manipola sostànze) | manipoladùr*
[manipoladùr]

-trìce_{afs/sfs} | manipoladura* [=]

²**manipolatrìo**_{ams/sms} (conspiratrìo) | →

-trìce_{afs/sfs} | →

¹**manipolatrìo**_{ams} (che
concernè/riġuarda una
manipolazióne) | che
l'riġuarda/reàrda/rearda^{3^} òna
manipolassiù_{prf}* [che'l
riġyarda/revarda òna manipolasjú]

²**manipolatrìo**_{ams} (che compòrta una
manipolazióne) | che l'compòrta òna
manipolassiù_{prf}* [che'l compòrta
òna manipolasjú]

³**manipolatrìo**_{ams} (che consiste in
una manipolazióne) | che l'consist in
d'òna manipolassiù_{prf}* [che'l consist
ind'òna manipolasjú]

manipolazióne_{sfs} | manipolassiù°*
(ita)(lad) [manipolasjú]

¹**manipolo**_{sms} (fàscio di pàglia/spighe)
| fass de
pàia/spighe/èrba/ram/etc._{prf}* [fas de
paja/spighe/èrba/ram/etc.]

²**manipolo**_{sms} (grùppo non numeroso
di soldàti) →(²drappèllo)

³**manipolo**_{sms} (grùppo di persóne che
lòttano per un comùne ideàle) | gròp
de persune ch'i lòta per ün ideàl
cümü_{prf}* [gròp de persune ch'ì lòta
per ün ideàl cümü], gròp de persune
ch'i lòta per ü stèss ideàl_{prf}* [gròp
de persune ch'ì lòta per ü' stès
ideàl]

maniscàlco_{sms} | feracaài/fèra-caài^{3^}
[feracavài], mariscàlf [=], marescàlf
[=], marascàl [=], maniscàlch
[maniscàlc], marescàlch [marescàlc]
BS: maniscàlc [=], cürasnèta
[cüràxnètà]

+a_{sfs} | feracaài/fèra-caài^{3^}
[feracavài], mariscalfa* [=],
marescalfa* [=], marascala* [=],
maniscalca* [=], marescalca* [=]
BS: maniscàlca* [maniscalcà],
cürasnèta* [cüràxnètà]

mànitu/manitù_{smsi} | manitù° (ita)
[manitù]

manizza_{sfs} (¹manicòtto) | →

manizza_{sfs} →(mezzoguànto)

manizza_{sfs} (manùbrìo) | →

¹**mànnà**_{sfs} (ali) (sostànza zuccherina
estràtta da alcùne piànte; cibo che
càdde per miràcolo dal cìèlo/cièlo
sugli ebrèi durànte l'èšodo
dall'Egitto) | mana [=], rosada
[roxada]

BS: mana [manà]

²**mànnà**_{sfs} (nutrimènto spirituàle,
gràzja divìna, verità rivelàta) | →

³**mànnà**_{sfs}

(persóna/ogġetto/circostànza
opportùna/vantaggiósa/gradita) |
mana°* [=]
- del cìèlo/cièlo_{1cst} | mana del cèl°*
(ita) [=]

⁴**mànnà**_{sfs} (alimènto/cibo squisìto)
→(²ghìottoneria), →(¹mangiarìno)

⁵**mànnà**_{sfs} (fàscio di spighe) | fass de
spighe_{prf}* [fas de spighe]
mannàggia_{intz} →(accidènti)

¹**mannàja**_{sfs} (gròssa scùre) →(scùre),
→(scùre a dòppio tàglio)

²**mannàja**_{sfs} (piccola scùre) | manéra
[=]

BS: manéra [manérà], manari_{sms}
[manarí]

³**mannàja**_{sfs} (decapitazióne, péna di
mòrte) | →

⁴**mannàja**_{sfs} (làma della ghiagliottina)
→(làma)

⁵**mannàja**_{sfs} (minàccia, perìcolo
incombènte) | →, perìcol iminènt_{prf}*
[perìcol iminènt], perìcol pròssem a
(v)ègn/(v)egni/verificà_{prf}* [perìcol
pròsem a vègn/vèjn/vegni/verificàs]

mannàra_{sfs} →(mannàja)

mannarése_{sms} | (→ròncola) a tàì
dópe* [(→ròncola) a taj dópe]

mannarìno_{sms} →(²coltellàccio)

mannàro_{sms} | ↓

> **lùpo mannàro**_{1cst} →(lùpo
mannàro)

¹**mannèlla**_{sfs} (gomitolo) | →

²**mannèlla**_{sfs} (mannèllo) | →

mannèllo_{ams} | picol/pissèn fass de
pàia/spighe/èrba/ram/etc._{prf}*
[picol/pisèn fas de
paja/spighe/èrba/ram/etc.]

mannerìno_{sms} (nat) (ali) | (carne/càren
de) agnèl (→castràto) e gràss_{prf}*
[(carne/caren de) agnèl (→castràto)
e gràs]

mannéto_{sms} | cap/teré

coltìat/coltùràt/piantàt/pientàt a
fràssen per la prodüssiù de la
mana_{prf}* [cap/teré
coltìvād/coltùràd/pjantàd/pjentàd a
pjante de frasen per la prodüssjú dela
mana],
coltùra/coltiassiù/coltiassiù^{2^}piantag
iù/piantada de fràssen per la
prodüssiù de la mana_{prf}*
[coltùra/coltviasjú/pjantaġú/pjantada
de frasen per la prodüssjú dela mana]

mannite_{sfs} | ↓

BS: manite [manite]

¹**màno**_{sfs} (pàrte anatòmica di
còrpo/bràccio) | mà [ma'], sgrafa
[xgrafa]

BS: mà [ma'], spassèta [spasètà]

-nina_{sfs} | manina [=], magnina
[magnina], magni_{sms} [magní]

BS: manìna [maninà], sanfina [sanfinà]
-nàccia_{sfs} | magnassa [mağnasà]
 BS: manàssa [manasà], sanfa [sanfà], zanfa [xanfà]
-nóna_{sfs} | manuna^{o*} [=]
-dèstra_{lcst} →(¹dèstra)
-sinistra_{lcst} →(¹sinistra)
-a màno_{lcav} →(a màno a màno)
-della giustìzia_{lcst} →(giustìzia)
-di Dio_{lcst} →(Provvidènza)
-d'òpera_{lcst} →(manodòpera)
-¹sànta_{lcst} (nei rimèdi di salùte) | scùà^o [scuva]
-²sànta_{lcst} (in àltre questìoni) | buna mà^o [buna ma']
 > **alla màno**_{lcag} | a la mà [ala ma']
 > **a màni giunte**_{lcav} | co i mà cünsade sò [coi ma' cünsade só]
 > **a màni vùte**_{lcag} | a mà òde^o [a ma' vòde]
 > **a màno**_{lcag/lcav} | a mà [a ma']
 > **a màno a màno**_{lcav} | de manemà/menemà/manimà [demanemà/demenemà/demanimà], demmà /-mm-/ [=], demnà [=]
 BS: a ònsa a ònsa [a ònsà a ònsà], a menemà [=], damenemà [=], demenemà [=], demönömà [=], demanenmà [=], a póc a póc [=]
 CE: manemà [=], manimà [=], manmà [=]
 CO: demaninmàan [demaninmãan]
 > **a màno armata**_{lcag} | a mano armata^o (ita) [=], a mà armada* (ita) [a ma' armada]
 > **a màno libera**_{lcag/lcav} | a mano libera^o (ita) [a mano líbera], a mà libera* (ita) [a ma' líbera]
 > **a portata di màno**_{lcav} | a portata de mà [a portata de ma'], amanit [amaníd]
 BS: (a)manìda [(a)manidà]
 > **con le màni in màno**_{lcav} | co i mà in mà* [coi ma' in ma'], co i mà 'n (→tàsca)* [coi ma' 'n (→tàsca)], sènza fà negót(a)/nigót(a)/nagót(a) [=]
 > **con le màni in tàsca**_{lcav} →(con le màni in màno)
 > **con le màni nel sàcco**_{lcav} →(in fàllo), →(in flagrante)
 > **di sùà màno**_{lcag} | de sò mà [de sò ma']
 > **in màni sicùre**_{lcag/lcav} | al sigür^o [al sigúr], in bune mà^o [in bune ma']
 > **in màno**_{lcag} | in mà [in ma']
 > **màni bucàte**_{lcag} | mà sbüse^o [ma' xbúxe]
 > **màni di bùrro**_{lcst} | mà de mèrda^o [ma' de mèrda]
 > **màni in àlto**_{lcint} | mani in alto!^o (ita) [=]

> **màni nètte**_{lcst} | cossìensa a pòst^o (ita) [cosjènta a pòst]
 > **màni pulite**_{lcst} | mani pulite^o (ita) [=]
 > **man màno**_{lcav} →(a màno a màno)
 > **man sàlva**_{lcst} →(mansàlva)
 > **nelle màni**_{lcst} | in di mà [indi ma']
 > **per màno di**_{lcpr} →(per mèzzo di), →(¹tràmite)
²**màno**_{sfs} (¹imprònta, stìle) | →
³**màno**_{sfs} (calligrafia) | →
⁴**màno**_{sfs} (fàse di partìta, giocàta/giucàta: nel giòco/giùoco delle càrte) | mà [ma']
⁵**màno**_{sfs} (²rappòrto sessuàle) | →
⁶**màno**_{sfs} (donna attraènte e desideràbile che sùscita il desiderìo sessuàle) →(²fica), →(lolita)
⁷**màno**_{sfs} (stràto di colóre/vernice) | mà [ma']
⁸**màno**_{sfs} (quantità di còse che può èssere contenùta in una màno) →(manciàta)
⁹**màno**_{sfs} (òrdine, sèrie) →(linea)
¹⁰**màno**_{sfs} (manicure) | →
¹¹**màno**_{sfs} (squàdra di operài) | squadra de operare_{prf}* [scyadra de operare]
¹²**màno**_{sfs} (potestà) | →
¹³**màno**_{sfs} (²drappèllo, ²manìpolo) | →
¹⁴**màno**_{sfs} (grùppo, schièra) | →
¹**manodòpera**_{sfs} (insìeme degli operài, dei manovàli e degli addètti di lavóri manuàli; il lavóro umàno nel procèssu produttìvo) | mandòpera [=]
²**manodòpera**_{sfs} (lavóro manuàle, lavorazióne) | mandòpera^{o*} [=]
³**manodòpera**_{sfs} (collaborazióne) | →
¹**manomèssu**_{ams/vppms} (danneggiàto forzàndo, scassinàto) | danesàt/danegiàt co la fòrsa_{prf}* [danexàd/danegàd cola fòrsa], → BS: manomitùt [manomitíd]
²**manomèssu**_{ams/vppms} (¹incignàto) | →
³**manomèssu**_{ams/vppms} (²distòrto, ²travisàto) | →
⁴**manomèssu**_{ams} (²incignàto) | →
¹**manòmetro**_{sms} (tec) | manòmetro^o (ita) [=], manòmeter* [=]
¹**manomèttère**_{vr} (danneggiàre forzàndo, scassinàre) | danesà/danegià co la fòrsa_{prf}* [danexà/danegà cola fòrsa], → BS: manomèter [=]
²**manomèttère**_{vr} (incignàre) | →
³**manomèttère**_{vr} (²distòrcere, ²travisàre) | →
manomissióne_{sfs} (il manomèttère, scassinaménto) | →
+manóna_{sfs} (grànde/gròssa màno) | manuna^{o*} [=]
¹**manòpola**_{sfs} (pàrte terminàle di un oggèto facilménte impugnàbile e

rivestìta che sèrve per manovràrlo) | manòpola [=], manèta* [=]
- della fàlce_{lcst} | ↓
 BS: silù [silù], sirù [sirù]
²**manòpola**_{sfs} (¹mànico, ²impugnàtura) | →
³**manòpola**_{sfs} (pomèllo che sèrve per regolàre un dispositìvo) | manòpola^{o*} [=]
⁴**manòpola**_{sfs} (mùffola) | →
¹**manoscrittò**_{ams} (scrittò a màno) | scricc/scritt a mà_{prf}* [scriti/scrivíd a ma']
²**manoscrittò**_{sms} (tèsto scrittò a màno, a màchina o con il computèr) | tèst scricc/scritt a mà_{prf}* [tèst scriti/scrivíd a ma'], tèst batit/scricc/scritt a màchina_{prf}* [tèst batíd/scriti/scrivíd a màchina], tèst batit/scricc/scritt col computèr_{prf}* [tèst batíd/scriti/scrivíd col computèr], tèst datilografàt/digitàt_{prf}* [tèst datilografàd/digitàd]
manòso_{ams} (arrendèvole, dòcile, sottomèssu) | →
manovalànza_{sfs} (la categoria dei manovàli; il lavóro da éssi svòlto; la manodòpera non specializzàta; condizióne/stàto di chi è manovàle) | manoalansa [manovalansa]
manovàle_{sttv} (operàio èdile/edile non specializzàto) | manoàl_{sms} [manovàl], magòt_{sms} [magót], magüt_{sms} [magút], manoàla* [manovala], magòta* [magóta], magüta* [magüta]
 BS: manòàl_{sms} [manövàl], magüt_{sms} [magút], manòàla_{sfs}* [manòvalà], magüta_{sfs}* [magütà]
- dell'edilìzia_{lcst} →(manovàle di muratóre)
- di muratóre_{lcst} | moltù [moltí], moltaröl [moltaról], magòt [magót], magüt [magút]
manovèlla_{sfs} (léva sagomàta) | manòèla^{o*} (ita) [lad] [manovèla]
 BS: manòèla [manovèlà], manèta [manetà]
manòvra_{sfs} (insìeme delle operazióni necessàrie per méttère in funzióne un dispositìvo o una màchina; iniziàtiva condòtta con abilità per raggiùgere un fine; insìeme di azióni vòlte al raggiùgiménto di un fine; azióne tàttica o stratègica) | manòvra [=], manòvra^o [=]
 CO: manòvra [manòvra]
- fiscàle_{lcst} | manòvra fiscàl [=]
manovràbile_{agtv} | manovràbel* [manovràbel], che s' pòl manovrà_{prf}* [che s' pòl manovrà], che l' pòl (v)èss manovràt_{prf}* [che 'l pòl èss manovràd] <> che 'l pòlvèss manovràd

manovrabilità_{sfsi} (l'èssere manovrabìle) | →
manovràre_{vintr/vtr} | manovrà [=]
manovràto_{ams/vppms} | manovràt [manovràd]
manovràtóre_{ams/sms} | manovràdùr^{o*} (ita)(lad) [manovràdùr]
 BS: manovràdùr [manovràdùr], manovràtùr [manovràtùr]
-trìce_{sfs} | manovràdura* [=]
 BS: manovràdùra* [manovràdùrà], manovràtùra* [manovràtùrà]
manovrière_{agt v} →(manovrièro)
¹**manovrièro**_{ams} (maneggévole, manovrabìle) | →
²**manovrièro**_{sms} (manovràtóre) | →
-a_{sfs} | →
manque_{smsi} (fra) /maˈc/ | ← /maŋc/
manrìtta_{sfs} →(mandrìtta)
manrovèscio_{sms} (schjàffo) | roersù [roversù], saatù [savatù]
 BS: manroèrs [=]
mansàlva_{sfs} | ↓
 > ¹**a mansàlva**_{lcav} (con èsito cèrto, a còlpo sicùro) | con èset cèrt(o)/sèrt/sigür* [con èxet cèrt(o)/sèrt/sigür], a còlp/culp sigür* [a còlp/culp sigür], a bòta sigüra* [a bòta sigüra]
 > ²**a mansàlva**_{lcav} (sénza/sénza dånno/pericòlo, in tütta sicurèzza) | sènza dan/pericòl* [sènza dan/pericòl], in tötta sigürèssa* [in tötta sigürèsa]
 > ³**a mansàlva**_{lcav} (comodaménte, facilménte) | →
mansàrda_{sfs} (abitazióne sottotétto) | mansàrda [=]
 BS: mansàrda [mansàrdà]
¹**mansardàto**_{ams} (costruìto a mansàrda) | cöstruìt a mansardà_{prf}* [cöstruìd a mansardà], facc sö a mansardà_{prf}* [fadj sö a mansardà]
²**mansardàto**_{ams} (fornìto di una o più mansàrde) | fornìt/münìt/proést de öna/piö mansardà/e_{prf}* [förnìd/münìd/proévst de öna/pijö mansardà/e], co la mansardà_{prf}* [cola mansardà], co i mansardè_{prf}* [coi mansardè]
mansionàrijo_{sms} (elènco delle mansióni) | elènch di mansiù_{prf}* [elènç di mansjù]
mansjónè_{sfs} | mansiù [mansjù]
 BS: mansiù [mansjù]
 CA: mansiù [mansjù]
¹**mànso**_{ams} (²dòcile, ¹mansuèto, ⁵mìte: di animàle) | →
²**mànso**_{ams} (bonàrijo, ¹mìte, pacàto: di qualcùno/caràttere) | →
¹**mansuefàre**_{vtr} (addomesticàre, rèndere mansuèto: di animàle) | →, fà deentà/dientà/dientà^{2^}

ümà/ümanì_{prf}* [fà diventà/diventà ümà/ümanì]
²**mansuefàre**_{vtr} (calmàre, ¹indocilire, placàre, rabbonire: di qualcùno) | →
³**mansuefàre**_{vtr} (¹incivilire) | →
⁴**mansuefàre**_{vtr} (²incivilire, ²dirozzàre, ¹ingentilire, raffinàre: di qualcùno) | →
¹**mansuefàrsi**_{vpi} (indocilirsi: di animàle) | →
²**mansuefàrsi**_{vpi} (addolcìrsi, calmàrsi, rabbonìrsi: di qualcùno) | →
³**mansuefàrsi**_{vpi} (placàrsi: di sentimènto/passiòne) | →
¹**mansuefàtto**_{ams/vppms} (addomesticàto, réso mansuèto: di animàle) | →, facc deentà/dientà/dientà^{2^}
 ümà/ümanì_{prf}* [fadj diventà/diventà ümà/ümanì]
²**mansuefàtto**_{ams/vppms} (calmàto, ¹indocilìto, placàto, rabbonìto: di qualcùno) | →
³**mansuefàtto**_{ams/vppms} (¹incivilìto) | →
⁴**mansuefàtto**_{ams/vppms} (²incivilìto, ²dirozzàto, ¹ingentilìto, raffinàto: di qualcùno) | →
⁵**mansuefàtto**_{ams/vppms} (³indocilìto: di animàle) | →
⁶**mansuefàtto**_{ams/vppms} (addolcìto: di qualcùno) | →
⁷**mansuefàtto**_{ams/vppms} (placàto: di sentimènto/passiòne) | →
mansuèscere_{vintr} →(addolcìrsi, →(¹indocilirsi)
¹**mansuetaménte**_{avb} (in mòdo mansuèto) | in manéra ümana/ümanina [=]
²**mansuetaménte**_{avb} (docilménte) | →
¹**mansuèto**_{ams} (di animàle) | ümanì [ümanì]
 BS: mansuét [=]
²**mansuèto**_{ams} (di qualcùno/popolazióne) | ümà [=], ümanì [ümanì]
³**mansuèto**_{ams} (di evènto/tèmpo atmosfèrico/meteòrico, di clima/stagióne) | ümanì* [ümanì]
⁴**mansuèto**_{ams} (di pendìo) →(¹³dólce)
mansuetùdine_{sfs} →(l'èssere mansuèto)
mànta_{sfs} (nat) | manta° (ita) [=]
màntaco_{sms} →(màntice)
mantadùra_{sfs} →(mànto), →(vèste)
mantanènte_{avb} →(mantinènte)
mantàrro_{sms} | tabàr de pastùr_{prf}* [tabàr de pastùr]
manteau_{smsi} (fra) /maˈtó | ← /mató/, sopràbet/suertù de dònna/fómna_{prf}* [sopràbet/suertù de dònna/fómna]
mantèca_{sfs} (compòsto/compòsto di sostànze omogènee; impàsto di sostànze gràsse e profumàte per il còrpo) | mantèca [=]
mantecàre_{vtr} | mantecà° (ita) [=]

¹**mantecàto**_{ams/vppms} | mantecà° (ita) [mantecàd]
²**mantecàto**_{sms} (ali) (gelàto mòrbido e cremóso) | (→⁶gelàto) mülzi/mostùs e cremùs_{prf}* [(→⁶gelàto) mülxi/mostùx e cremùx]
¹**mantèlla**_{sfs} (còrto mantèllo femminìle/militàre) | mantelèta [=], mantelina [=]
²**mantèlla**_{sfs} (indumènto di tessùto impermeàbile da indossàre sópra gli àbiti per riparàrsi dalla piöggia) | mantelèta^{o*} [=], mantelina^{o*} [=]
¹**mantellètta**_{sfs} (¹mantèlla) | →
²**mantellètta**_{sfs} (mantèllo ecclesiàstico) | mantelèta^{o*} [=]
mantellétto_{sms} (piccolo mantèllo) | manteli [mantelì]
mantellìna_{sfs} →(mantèlla)
mantellìno_{sms} | manteli [mantelì]
¹**mantèllo**_{sms} (indumènto di tàglio a ruòta e prìvo di màniche da indossàre sópra gli àbiti per riparàrsi dal frèddo o dalla piöggia) | mantèl [=], freröl [freról], robapóe [robapóe]
 BS: mantèl [=], mantèlla_{sfs} [mantèlà], mantillìna_{sfs} [mantillinà]
-llétto_{sms} | manteli [mantelì]
- con màniche | gabà [=], gabanòt [=]
²**mantèllo**_{sms} (pellìccia dei mammìferi; insièmè dei péli/crini dei mammìferi in rappòrto al colóre) | mantèl [=]
³**mantèllo**_{sms} (apparenza, finzióne) | →
⁴**mantèllo**_{sms} (cappòtto, sopràbito) | →
⁵**mantèllo**_{sms} (mànto, néve, brina) | →
⁶**mantèllo**_{sms} (struttùra anatòmica di ricoprímènto) | mantèl^{o*} [=]
⁷**mantèllo**_{sms} (tec) (struttùra di ricoprímènto) | mantèl^{o*} [=]
mantenènte_{avb} →(mantinènte)
¹**mantenére**_{vtr} (fàre in mòdo che qualcòsa duri a lùngo e/o non vènga méno; fàre in mòdo che qualcòsa rimànga in una determinàta condizióne o in bùone condizioni; far restàre/rimanére qualcùno in una determinàta condizióne/situazióne; difèndere, tenére sàldo; adèmpiere, rispèttàre; tenére féde; provvedére al sostentamènto/mantenimènto di qualcùno; far frònte alle spése) | mantègn/mantegnì [mantègn/mantèjn/mantègnì], mantignì° [mantignì]
 BS: mantègner [mantègner]
 CE: mantègn [mantègn]
 CO: mantègner [mantègner]
²**mantenére**_{vtr} (finanziàre, sostenére) | →
mantenèrsi_{vpi/vpt} | mantègnes^{o*} [mantègnes], mantegnìs^{o*}

[manteǵnís], mantignìs^{o*}
 [mantiǵnís]
 BS: mantignís [mantiǵnís]
 CE: mantegnìs [manteǵnís]
 CO: mantegnìse [manteǵnìse]

¹**mantenibile**_{agtv} (che può essere mantenùto) | mantegnìbel^o (ita) [manteǵnìbel], mantegnèbel* [manteǵnèbel], che s'pòl mantègn/mantegnì_{prf}* [che s'pòl mantègn/mantegnì], che l'pòl (v)èss mantegnìt_{prf}* [che l'pòl èss mantegnìd < che l'pòlvèss mantegnìd]

²**mantenibile**_{agtv} (che può essere onoràto/osservàto/rispettato) →(onorabile), →(osservabile), →(rispettabile)

mantenimènto_{sms} | mantegnimét [manteǵnimét]
 CE: mantenimént [=]
 CO: mantenimènt [mantenimènt]

¹**mantenitóre**_{sms} (chi mantìene in èssere, chi garantìse la duràta/continuità di qualcòsa; chi provvède al sostentamènto/mantenimènto di qualcùno) | mantegnìdùr* [manteǵnidùr]
 +-trìce_{sfs} | mantegnìdura [manteǵnidura]

²**mantenitóre**_{sms} (sostenitóre) | → +-trìce_{sfs} | →

¹**mantenùto**_{ams/vppms} (fàtto in mòdo che qualcòsa duri a lùngo e/o non vènga méno; fàtto in mòdo che qualcòsa rimànga in una determinàta condizìone o in bùdne condizìoni; fàtto restàre/rimanère qualcùno in una determinàta condizìone/situazìone; diféso, tenùto sàldo; adempiùto/adempìto, rispettato; tenùto féde; ¹provvedùto/¹provvistò al sostentamènto/mantenimènto di qualcùno; fàtto frònte alle spése) | mantegnìt [manteǵnìd], mantignìt^o [mantiǵnìd]
 BS: mantignìt [mantiǵnìd]
 CE: mantegnìt [manteǵnìd]
 CO: mantegnìt [manteǵnìd]

²**mantenùto**_{ams/vppms} (finanziàto, sostenùto) | →

³**mantenùto**_{sms} (uòmo che vùve alle spalle dell'amànte) | mantenuto^o (ita) [=], mantegnìt* [manteǵnìd]
 BS: mantignìt [mantiǵnìd], leàt [levàd]
 -a_{sfs} (donna che vùve alle spalle dell'amànte) | mantenuta^o (ita) [=], mantegnìda [manteǵnìda]
 BS: mantignìda [mantiǵndà], leàda [levadà]

màntica_{sfs} | arte de (→¹rivelàre) ol futuro_{prf}* [arte de (→¹rivelàre) ol futuro], arte de nònsià/nünsià inàcc tracc ol futuro_{prf}* [arte de nònsjà/nünsjà innàtj traç ol futuro]

¹**màntice**_{sms} (dispositìvo, strumènto) | màntes [mantex], bofèt [=]

²**màntice**_{sms} (pètto, toràce) | →

³**màntice**_{sms} (capote, ²copertùra) | →

⁴**màntice**_{sms} (soffiétto) | →

mànticèllo_{sms} (piccolo màntice) | mantesi [mantexì], sofièt [sofjèt]

màntide_{sfs} (nat) | ↓
 - religiósà_{icst} (nat) | ↓
 BS: saltabèca [saltàbècà]

mantiglia_{sfs} (tradizìonale sciàlle delle dònne spagnòle; mantèlla còrta femminile) | mantìlia [mantilja]

mantinènte_{avb} →(immediatamènte), →(sùbito)

¹**mànto**_{sms} (mantèllo di tessùto pregiàto lùngo fino ai pièdi e indossàto da pàpi/sovràni) | manto (ita) [=], mant* [=]

²**mànto**_{sms} (vèste femminile) →(vèste)

³**mànto**_{sms} (còrpo umàno) | →

⁴**mànto**_{sms} (stràto di copertùra) | manto (ita) [=], mant* [=]
 - stradàle_{icst} | manto stradàl^{o*} (ita) [=]

⁵**mànto**_{sms} (fàlsa aparènta) | falsa aparènta* [=]

⁵**mànto**_{sms} (schérmo/schèrmo) | →

⁶**mànto**_{sms} (²mantèllo) | →

⁷**mànto**_{sms} (⁷mantèllo) | →

mantovàna_{sfs} (tec) | mantovana/mantoàna^o (ita) [mantovana]
 BS: mantoàna [mantovanà]

màntra_{sms} | mantra^o (ita) [=], preghiéra_{sfs}* [preghjéra]

¹**manrugjàre**_{vtr} (sgualcìre, strapazzàre) | →

²**manrugjàre**_{vtr} (brancicàre, maneggiàre sènza/sènza cùra) | →, manesà sènza cùra_{prf}* [manexà sènza cùra]

³**manrugjàre**_{vtr} (svòlgere in màlo mòdo qualcòsa) | (→²svòlgere) mal/malamét (v)ergót(a)_{prf}* [(→²svòlgere) mal/malamét vergót(a)]

¹**manrugjàto**_{ams/vppms} (sgualcìto, strapazzàto) | →

²**manrugjàto**_{ams/vppms} (brancicàto, maneggiàto sènza/sènza cùra) | →, manesàt sènza cùra_{prf}* [manexàd sènza cùra]

³**manrugjàto**_{ams/vppms} (svòlto in màlo mòdo qualcòsa) | (→²svòlto) mal/malamét (v)ergót(a)_{prf}* [(→²svòlto) mal/malamét vergót(a)]

¹**manuàle**_{agtv} (azionàto/fàtto a màno, che richiède l'ùso delle màni, che si

esègue/pràtica con le màni; che richiède l'intervènto attivo di un operatóre) | manòal [=], manuàl^{o*} [=]
 BS: fat a mà_{prf} [fad a ma']

²**manuàle**_{sms} (libro/tèsto tècnico) | manòal [=], manuàl^{o*} [=]
 BS: manuàl [=]
 > **da manuàle**_{icag} | de manòal^{o*} (ita) [=]

³**manuàle**_{sms} (tastjèra dell'òrgano) | tastéra de l'òrghen_{prf}* [tastéra del òrghen]

+**manualétto**_{sms} (piccolo manuàle) | manòalèt^{o*} [mançalèt], manüalèt^{o*} [manjalèt]

manualista_{sttv} | ü/chèl che l'compila/scriv/iscriv manòai_{prf}* [ü'/chèl che l'compila/scriv manòài < ü'/chèl che l'iscriv manòài], òna/chèla/persuna che la compila/scriv manòai_{prf}* [òna/chèla/persuna che l'a compila/scriv manòài]

manualística_{sfs} | complèss de manòai_{prf}* [complèss de manòài]

¹**manualístico**_{ams} (caratterìstico/pròpriò/tipico dei manuàli/manualisti) | di manòai_{icge}* [di manòài], di (→manualisti)_{icge}* [di (→manualisti)], (→caratterìstico) di manòai_{prf}* [(→caratterìstico) di manòài]

²**manualístico**_{ams} (non approfondito) | de manòal_{icge}* [de manòal], mia (→approfondito)_{icop}* [mià (→approfondito)]

³**manualístico**_{ams} (esclusivamènte teòrico) | de manòal_{icge}* [de manòal], (a)dóma/nóma/numa/sulamét teòrech_{prf}* [(a)dóma/nóma/numa/sulamét teòreg]

¹**manualità**_{sfsi} (caràtere/qualità manuàle) | caràter/qualità manòal_{prf}* [caràter/cyalità manòal], manòalità^{o*} (ita)(lad) [mançalità]

²**manualità**_{sfsi} (abilità nell'ùso delle màni) | abilità in del üs(o) di mà_{prf}* [abilità in del dorvà/dovrà/üsà i mà_{prf}* [abilità in del dorvà/dovrà/üxà i mà'], manòalità^{o*} (ita)(lad) [mançalità]

³**manualità**_{sfsi} (lavóro manuàle) | laurà manòal_{prf}* [lavrurà manòal], manòalità^{o*} (ita)(lad) [mançalità]

¹**manualizzàre**_{vtr} (rèndere manuàle) | fà deentà/dientà/dientà^{2^} manòal_{prf}* [fà diventà/diventà manòal]

²**manualizzàre**_{vtr} (ridùrre a manuàle) | ridüs/ridüsi/redüsi a manòal_{prf}* [ridüx/ridüxi/redüxi a manòal]

¹manualizzàto_{ams/vppms} (résò manuàle) | facc deentà/dientà/dientà^{2^} manöàl_{prf}* [fadì diventà/diventà manöàl]

²manualizzàto_{ams/vppms} (ridóto a manuàle) | ridüsìt/redüsìt a manöàl_{prf}* [ridüxìd/redüxìd a manöàl]

¹manualménte_{avb} (col lavóro manuàle) | col laurà manöàl* [col lavurà manöàl], in manéra manöàla* [in manéra manöàla], co i mà* [coi ma'], a mà* [a ma']

²manualménte_{avb} (con la fatica fìsica) | co la fadiga del còrp* [cola fadiga del còrp], co la fadiga di mà* [cola fadiga di ma']

¹manùbrjo_{sms} (pàrte di un congégno che si impùgna per méttete in moviméto e comandàre un meccanìsmo; pàrte della biciclétta) | manùbrjo (ita) [manùbrjo], manüber [manüber]
BS: manùvrio [manuvrjo]

²manùbrjo_{sms} (attrézzo ginnico) | manùbrjo^{o*} (ita) [manùbrjo], manüber^{o*} [manüber]

manucàre_{vt} → (mangiàre)

manucàto_{ams/vppms} → (mangiàto)

manufacturing_{smsi} (ing) /mænjɒfæccəɔrɪŋ/ | ← /manufàttorɪŋg/

¹manufàtto_{ams} (fàtto/lavoràto a màno) | facc/lauràt a mà_{prf}* [fadì/lavuràd a ma']
BS: fat a mà_{prf} [fad a ma']

²manufàtto_{sms} (oggétto lavoràto a màno) | laür/ogèt facc/lauràt a mà_{prf}* [lavúr/ogèt fadì/lavuràd a ma'], còsa/còssa/ròba facia/laurada a mà_{prf}* [còxa/còsa/ròba fadìja/lavurada a ma'], manifatùra* [manifatùra]
BS: ogèt/lauràt a mà_{prf} [ogèt/lavurà fad a ma']

³manufàtto_{sms} (prodóto artigianàle/indüstriàle) | prodòt de la manifatùra_{prf}* [prodòt de la manifatùra], prodòt artigianàl/indüstriàl_{prf}* [prodòt artìganàl/indüstrjál]

manùl_{smsi} (nat) (gàtto selvàtico) | gat salvàdech/saàdech/selvàdech [gat salvadeg/saadeg/selvadeg]

manu militari_{icst} (lat) /mànu militàri/ | ←, co la fòrsa di arme_{prf}* [cola fòrsa di arme]

manumissjòne_{sfs} → (manomissjòne)

manuscritto_{ams/sms} → (manoscritto)

manutenére_{vt} | fà manütsensjù [fà manütsensjù]

¹manutèngolo_{sms} (còmplice, favoreggiatòre, sostenitòre) | → +**-a**_{sfs} | →

²manutèngolo_{sms} (⁶mezzàno, ruffjàno) | → +**-a**_{sfs} | →

manutèntivo_{ams} | de la manütsensjù_{icge}* [dela manütsensjù]

manutentóre_{ams/sms} | manütsentür^{o*} (ita) [manütsentür], (ü/chèl/òm/operare/laorét/lauradür/(→¹addétto)/tènico) de la manütsensjù_{prf}* [(ü'/chèl/òm/operare/lavorét/lavuradür/(→¹addétto)/tènico) dela manütsensjù]

-trìce_{afs/sfs} | manütsentura* [=], (öna/chèla/dòna/fómna/operàia/laorènta/lauradura/(→¹addétta)/tènica) de la manütsensjù_{prf}* [(öna/chèla/dòna/fómna/operaja/laorènta/lavurada/(→¹addétta)/tènica) dela manütsensjù]

+**manutenziònare**_{vt} | fà la manütsensjù_{prf}* [fà la manütsensjù]

+**manutenziònato**_{ams/vppms} | facc la manütsensjù_{prf}* [fadì la manütsensjù]

manutenziòne_{sfs} (manteniméto/conservaziòne di condiçióni di efficiènza/efficiènza/efficiènza, di funzionalità e di buòno stàto; còmplesso delle operaziòni che si dévono esegüire par tàle scòpo) | manütsensjù [manütsensjù]

¹mànza_{sfs} (giovènca) | →

²mànza_{sfs} (dòna procàce) | →

manzétta_{sfs} → (¹mànza)

manzò_{sms} (nat) | mans [manx], manzöl [manxól]
BS: mans [manx]

-a_{sfs} (nat) | manza [manxa], manzèta [manxèta], manzòla [manxóla]
BS: manza [manxà]

manzòlajo_{sms} → (bovàro)

+**-a**_{sfs} →

manzòlaro_{sms} → (bovàro)

+**-a**_{sfs} →

mào_{finsm/smsi} → (mjào)

maomettanésimo_{sms} → (islàmismo)

¹maomettànò_{ams/sms} (relatìvo a Maométto) | de Maomèt_{icge}* [de Maomèt]

²maomettànò_{ams} (relatìvo alla religiòne islàmica/mussulmàna) | de la religiù islàmica/müssülmana_{icge}* [dela religiù ixlàmica/müsülmana]

³maomettànò_{ams/sms} (fautóre/seguàce/sostenitòre di Maométto e della religiòne islàmica/mussulmàna) | ü/chèl che l'va/và dré a Maomèt e a la religiù islàmica/müssülmana_{icge}* [ü'/chèl che l'va dré a Maomèt e ala religiù ixlàmica/müsülmana], ü/chèl che l'ségüe Maomèt e la religiù islàmica/müssülmana_{prf}* [ü'/chèl

che l'ségüe Maomèt e la religiù ixlàmica/müsülmana]

-a_{afs/sfs} | öna/chèla/persuna che la va/và dré a Maomèt e a la religiù islàmica/müssülmana_{icge}* [öna/chèla/persuna che l'va dré a Maomèt e ala religiù ixlàmica/müsülmana], öna/chèla/persuna che la ségüe Maomèt e la religiù islàmica/müssülmana_{prf}* [öna/chèla/persuna che l'ségüe Maomèt e la religiù ixlàmica/müsülmana]

⁴maomettànò_{ams/sms} (islàmico, mussulmàno) | → +**-a**_{afs/sfs} | →

maomettìsmo_{sms} → (islàmismo)

Maométto_{nppm} | Maomèt* [Maomèt]

màpo_{sms} (nat) | mapo^o (ita) [=], incrus tra 'l mandarì e 'l pompèlm_{prf}* [incrus tra 'l mandarì e 'l pompèlm]

¹màppa_{sfs} (càrta geogràfica/topogràfica, pjànta, pjàntina) | mapa [=]

²màppa_{sfs} (prospétto, schèma) | mapa^{o*} [=]

¹mappàle_{agtv} (relatìvo a una màppa catastàle) | de la mapa_{icge}* [dela mapa]

+**²mappàle**_{sms} (catastàle) | mapale^o (ita) [=]

mappalùna_{sfs} | mapa de la lùna_{prf}* [mapa dela lùna], mapamónd de la lùna_{prf}* [mapamónd dela lùna]

mappamóndo_{sms} | mapamónd /-t/ [=]

mappàre_{vt} | fà öna/la mapa_{prf}* [=]

mappàto_{ams/vppms} | facc öna/la mapa_{prf}* [fadì öna/la mapa]

mappatóre_{sms} → (cartògrafo)

+**-trìce**_{sfs} →

mappatùra_{sfs} | preparassjù/dessègn/dissègn d'öna mapa_{prf}* [preparasjù/desègn/desèjn/disègn/disèjn d'öna mapa], preparassjù/dessègn/dissègn d'öna carta geogràfica_{prf}* [preparasjù/desègn/desèjn/disègn/disèjn d'öna carta geogràfica]

maquette_{sfsi} (fra) /machèt/ | ←

maquillage_{smsi} (fra) /machijàž/ | ← /machijàs/

¹marabù_{sms} (nat) | marabù^o (ita) [marabù]

²marabù_{sms} (tessùto di séta gréggia) | tessüt de sida sgrésa_{prf}* [tèsüt de sida xgrèxa]

maraca_{sfsi} (spa) /maràca/ (esi) | ← > **maracas**_{sfp} (spa) /maràcas/ | ← /maràças/

marachèlla_{sfs} | marachèla [=]
BS: marachèla [marachèla]

maragià_{sms} (maharajah) | →, maragià° (ita) [maragà]

maramàglia_{sfs} →(marmàglia)

¹maramaldeggiare_{vintr} (infierire sù deboli) | agì con tròpa dürèsa/rigùr sò i déboi_{prf}* [agì con tròpa dürèsa/rigùr sòi déboi]

²maramaldeggiare_{vintr} (esprimere critiche tròppo sevère) | fà di critiche tròp sevère/düre_{prf}* [fà di critiche tròp sevère/düre], manifestà critiche tròp sevère/düre_{prf}* [manifestà critiche tròp sevère/düre]

¹maramaldeggiato_{vppms} (infierito sù deboli) | agì con tròpa dürèsa/rigùr sò i déboi_{prf}* [agì con tròpa dürèsa/rigùr sòi déboi]

²maramaldeggiato_{vppms} (espresso critiche tròppo sevère) | facc di critiche tròp sevère/düre_{prf}* [fadì di critiche tròp sevère/düre], manifestà critiche tròp sevère/düre_{prf}* [manifestà critiche tròp sevère/düre]

maramàldo_{sms} | ü/chèl sbris e malégn che l'agèss con tròpa dürèsa/rigùr sò i déboi_{prf}* [ü'/chèl xbrìx e malégn/maléjn che'l agès con tròpa dürèsa/rigùr sòi déboi]

+**-a**_{sfs} | òna/chèla/persuna sbrisa e malégn che la agèss con tròpa dürèsa/rigùr sò i déboi_{prf}* [òna/chèla/persuna xbrìxa e malégn che'la agès con tròpa dürèsa/rigùr sòi déboi]

maramào_{intz} | maramào!° (ita) [maramào!]

¹maràme_{sms} (rifùto, scàrto) | →, maròca* [=]

²maràme_{sms} (accozzàglia) | →

maramèò_{intz} | maramèò!° (ita) [maramèò!]

BS: mamào! [mamào!]

maranòne_{sms} (maèstro/maèstro d'ascia dell'Arsenàle di Venèzia) | carpentèr navàl/naàl de l'Arsenàl de Venéssia_{prf}* [carpentèr navàl del Arsenàl de Venésja]

+**-a**_{sfs} | carpentèra navàl/naàl de l'Arsenàl de Venéssia_{prf}* [carpentèra navàl del Arsenàl de Venésja]

maràntico_{ams} | del gràve/grév/sérjo stat(o) de deperimènt_{prf}* [del grave/grév/sérjo stat(o) de deperimènt], caraterisàt d'ü grave/grév/sérjo stat(o) de deperimènt_{prf}* [caraterixàt d'ü grave/grév/sérjo stat(o) de deperimènt]

maràsca_{sfs} (nat) (ali) | marasca [=]

+**marascàta**_{sfs} (ali) | marascada [=]

maraschino_{sms} (ali) | maraschi [maraschi], rosòlio facc xo i

marasche_{prf} [roxòljo fadì coi marasche]

BS: ratafià [ratafjà]

maràsco_{sms} (nat) | pianta de marasche_{prf} [pjanata de marasche]

¹maràšma_{sfs} (gràve stàto de deperimènto) | grave/grév/sérjo stat(o) de deperimènt_{prf}* [grave/grév/sérjo stat(o) de deperimènt]

²maràšma_{sfs} (crìsi profònda, decadènza) | gréa/séria/profònda crisi_{prf}* [gréva/sérja/profònda crìxi], →

³maràšma_{sfs} (bailamme, confusìone) | →

maràšmo_{sms} →(maràšma)

maràsso_{sms} (nat) | serpènt velenùs simel a la épera/vìpera/lìpera_{prf}* [serpènt velenùx simel ala vépera/vìpera/lìpera]

- **palùstre**_{lctst} →(vìpera)

maratóna_{sfs} (esi) | maratóna°* (ita) [=], maratuna°* (ita) [=]

maratonèta_{sttv} | maratónéta° (ita) [=], ü/chèl/atléta/sportív/coridùr che l'cór la maratóna_{prf}* [ü'/chèl/atléta/sportív/coridùr che'l cór la maratóna], òna/chèla/atléta/sportiva/sportia/cori dura/persuna che la cór la maratóna_{prf}* [òna/chèla/atléta/sportiva/coridura/persuna che'la cór la maratóna], atléta/sportív/coridùr de la maratóna_{prf}* [atléta/sportív/coridùr dela maratóna], atléta/sportiva/sportia/coridura de la maratóna_{prf}* [atléta/sportiva/coridura dela maratóna]

maratonina_{sfs} →(mezzamaratóna)

maraviglia_{sfs} →(meraviglia)

maravigliare_{vintr/vtr} →(meravigliare)

maravigliarsi_{vpi} →(meravigliarsi)

maravigliato_{ams/vppms} →(meravigliato)

maraviglioso_{ams/sms} →(meraviglioso)

maràzzo_{sms} →(pantàno), →(³stàgno)

marazzoso_{ams} →(paludoso)

¹marca_{sfs} (ségno/sìmbolo impèrso su un oggèto per indicàrne la proprietà/proviènènza; qualità e spècie/spècie merceològica di un prodòtto; l'imprèsa produttrice quàle risùlta dal ségno commerciale; scontrìno/tèssera/gettòne che sèrve cóme documènto per ritiràre oggèti lasciàti in custòdija) | marca [=]

BS: marca [marcà]

- **da bólo**_{lctst} | marca de ból [=], ból [=]

> **di marca**_{lctst} | de marca [=]

²marca_{sfs} (contrasségno/oggèto che rapprènta/sostituisce un

determinàto oggèto) →(contrasségno), →(gettòne), →(ricevùta), →(etc.)

³marca_{sfs} (caràttère, imprònta) | →

⁴Marca/marca_{sfs} (regiòne stòrica carolingia, entità territoriale di un marchése) | Marca/marca°* (ita) [=]

- **Trevigiana**_{lctst} (geo) | Marca Trevigiana/Trevisana [Marca Trevigiana/Trevixana]

⁵marca_{sfs} (regiòne) | →

³marca_{sfs} (rapprènta, ²ritorsìone, ³ritorsìone) | →

marcamènto_{sms} | marcamét°* (ita) [=]

marcantòño_{sms} | marcantòne [=], marcantòne° [=], ü/chèl che l'è òna montagna de müscoi_{prf}* [ü'/chèl che'l è òna montagna de müscoi] +**-a**_{sfs} | marcantònia* [marcantònja], marcantònia* [marcantònja], òna/chèla/persuna che l'è òna montagna de müscoi_{prf}* [òna/chèla/persuna che'l è montagna de müscoi]

marcapùnto_{sfsi/smsi} →(marcapùnto)

marcapùnto_{sms} (tec) | marcapònce [marcapònti]

¹marcàre_{vtr} (segnàre qualcòsa con un màrchio/pùnto; registràre; accentuàre/sottolineàre qualcòsa in mòdo da rènderlo višibile; determinàre/ripartìre i tèmpi di lavoraziòne) | marcà [=]

BS: marcà [=]

²marcàre_{vtr} (segnàre un pùnto; controllàre strettamènte un avversàrio: nel basket/càlcio/etc.) | marcà [=]

- **a ùomo**_{lctst} | marcà a òm [=]

- **a zòna**_{lctst} | marcà a zòna [marcà a xòna]

- **višita**_{lctst} | marcà višita°* (ita) [marcà víxita]

³marcàre_{vtr} (segnàre i pùnti fàtti a un giòco/giùdco; annotàre, notàre) | marcà (zó) [marcà (xó)]

marcašite_{sfs} | marcheseta [marchexeta]

marcassite_{sfs} →(marcašite)

marcatamènte_{avb} | in manéra marcada* [=]

marcatèmpo_{sms} (tec) | marcatép°* (ita) [=]

¹marcàto_{ams/vppms} (segnàto qualcòsa con un màrchio/pùnto; registràto; sottolineàto qualcòsa in mòdo da rènderlo višibile; determinàto/ripartìto i tèmpi di lavoraziòne) | marcàt [marcàd]

BS: marcàt [marcàd]

²marcàto_{ams/vppms} (segnàto un pùnto; controllàto strettamènte un avversàrio: nel basket/càlcio/etc.) | marcàt [marcàd]

- **a uòmo**_{lcst} | marcàt a òm [marcàd a òm]
 - **a zòna**_{lcst} | marcàt a zòna [marcàd a zòna]
 - **višita**_{lcst} | marcàt višita^{o*} (ita) [marcàd vixita < marcàvvixita]
³**marcàto**_{ams/vppms} (segnàto i pùnti fàtti a un giòco/giùoco; annotàto, notàto) | marcàt (zò) [marcàd (xó)]
⁴**marcàto**_{ams} (segnàto con un màrchjo; accentuàto, rilevàto) | marcàt^{o*} [marcàd]
marcatóre_{sms} | marcadùr^{o*} [marcadúr]
 -**trice**_{sfs} | marcadura^{*} [=]
marcatùra_{sfs} | marcadùra^{o*} [marcadúra]
 - **a uòmo**_{lcst} (esi) | marcadùra a òm [marcadúra a òm]
 - **a zòna**_{lcst} (esi) | marcadùra a zòna [marcadúra a zòna]
¹**marcescènte**_{agtv} (che marcisce) | che l'è dré a (→¹marcìre)_{prf*} [che'l è dré a (→¹marcìre)], che l' (→¹marcìsce)_{prf*} [che'l (→¹marcìsce)]
²**marcescènte**_{agtv} (destinàto a crollàre) | destinàt a crollà_{prf*} [destinàd a crollà]
marcescènza_{sfs} (l'èssere marcescènte) | →
¹**marcescibile**_{agtv} (che può marcìre) | che l' pól (→¹marcìree)_{prf*} [che'l pól (→¹marcìre)], che l' pól indà/andà in decomposissù_{prf*} [che'l pól indà/andà in decomposisjú]
²**marcescibile**_{agtv} (²corrutibile, deperibile) | →
marchešale_{agtv} | del marchés_{lcge*} [del marchéx]
marchešato_{sms} | marchesàt^{o*} [marchexàd]
¹**marchése**_{sms} (nòbile) | marchés [marchéx]
 -**a**_{sfs} | marchésa^{*} [marchéxa], dóna/fómna/moér/(→figlia) del marchés_{prf*} [dóna/fómna/moér/(→figlia) del marchéx]
²**marchése**_{sms} (mèstruo) | →
marchešino_{sms} (gióvane figlio di un marchése) | marchesi^{*} [marchexf]
 -**a**_{sfs} | marchesinà^{*} [marchexina]
marchéttà_{sfs} | marchèta^{o*} [=]
marchettiàra_{sfs} →(¹meretrice), →(prostitùta)
marchettiàro_{sfs} →(prostitùto)
marchétto_{sms} | marchèt [=]
marchjàno_{ams} (enòrme/enòrme, gròsso, madornàle) | →
¹**marchjàre**_{tr} (contrassegnàre con un màrchjo, bollàre) | marcà (zò) [marcà (xó)], bolà [=], contrassegnà con d'ù (→màrchjo)_{prf*} [contrassegnà con d'ù (→màrchjo)]
 BS: mèter el distintiv_{prf} /-f/ [mèter el distintív]
²**marchjàre**_{tr} (segnàre con un màrchjo il bestiàme) | mèt/metì la nòda_{prf*} [mèt/metì la nòda]
³**marchjàre**_{tr} (coprire d'ignominia, coprire di disprezzo) | bolà [=]
¹**marchjàto**_{ams/vppms} (contrassegnàto con un màrchjo, bollàto) | marcàt (zò) [marcàd (xó)], bolàt [bolàd], contrassegnàt con d'ù (→màrchjo)_{prf*} [contrassegnàd con d'ù (→màrchjo)]
 BS: mitìt el distintiv_{prf} /-f/ [mitíd el distintív]
²**marchjàto**_{ams/vppms} (segnàto con un màrchjo il bestiàme) | metìd la nòda_{prf*} [metíd la nòda]
³**marchjàto**_{ams/vppms} (copèrto d'ignominia, copèrto di disprezzo) | bolàt [bolàd]
marchjàtore_{sms} | marcadùr^{*} [marcadúr]
 -**a**_{sfs} | marcadura^{*} [=]
marchjàtùra_{sfs} | marcadùra [marcadúra]
¹**marchingégno**_{sms} (arnése/congègno/struménto alquanto complicàto) | arnés/congègn/(i)stròmènt impó complicàt_{prf*} [arnéx/congègn/congèjn/(i)stròmènt impó complicàd]
 BS: trapèl [=]
²**marchingégno**_{sms} (espediènte àbile e accòrto per còmpiere/compìre/ottenére qualcòsa) →(espediènte)
¹**màrchjo**_{sms} (ségno imprèssu su un oggèto per facilitàrne il riconosciménto; imprónta di un ségno convenzionàle o sigla che viène stampàta con un fèrro rovénte sulla pèlle di alcùni animàli) | nòda [nòda], marca [=]
²**màrchjo**_{sms} (ségno imprèssu su un oggèto per indicàrne alcùne caratteristiche; incišione) | marchio^o (ita) [marchjo], nòda^{*} [nòda], marca^{*} [=]
 - **di fàbrica**_{lcst} | marca [=], màrchjo de fàbrica^o (ita) [marchjo de fàbrica], marca de fàbrica^{*} (ita) [=], brand [=]
 - **di qualità**_{lcst} | màrchjo de qualità^o (ita) [marchjo de cyalità], marca de qualità^{*} (ita) [marca de cyalità]
 - **di orìgine**_{lcst} | marca [=], màrchjo de orìgine^o (ita) [marchjo de orìgine], marca de orìgine^{*} (ita) [marca de orìgine]
 - **registràto**_{lcst} | màrchjo registràto^o (ita) [marchjo registràd], marca registràda^{*} [=]

³**màrchjo**_{sms} (caratterìstica comùne ai mèmbri di una famìglia) | marchio^o (ita) [marchjo], caràter cümü a i (→³mèmbri) d'òna famèa_{prf*} [caràter cümü ai (→³mèmbri) d'òna famèa]

màrchjonàle_{sms} | del marchés_{lcge*} [del marchéx], de la famèa del marchés_{lcge*} [dela famèa del marchéx], del marchesàt_{lcge*} [del marchexàd]

¹**màrcia**_{sfs} (mòdo di camminàre; trasferiménto di trùppe; composižione/gènere mušicàle) | marcia [marča]

- **forzàta**_{lcag} | marcia sforsada [marča sforsada]

- **fùnebre**_{lcst} | marcia fùnebre^o (ita) [marča fùnebre], marcia de mórto^{o*} [marča de mórto]

- **indjètro**_{lcst} (retromàrcia) | →

- **su Róma**_{lcst} | marcia su Róma^o (ita) [marča su Róma]

> **in màrcia**_{lcag} | in marcia [in marča]

²**màrcia**_{sfs} (specialità dell'atletica leggèra/leggjèra; camminàta di una determinàta lunghèzza effettuàta a pàsso sostenùto; cortèo, manifestaziòne; particulàre rappòrto di tràsmišione del càmbjo dei veìcoli, ingranaménto; regìme di funziònamento) | marcia^{o*} [marča]

³**màrcia**_{sfs} (pus) | marsarèa [marsarèa], matèria [matérja], guasta [gyasta], pus_{sms} [=]

BS: marsa de piaga_{prf} [marsà de pjagà]

Marcialònga/marcialònga_{sfs} (esi) | Marcialònga/marcialònga^o (ita) [Marčalònga/marčalònga]

¹**marciàno**_{ams} (relativo alla Bašilica di San Màrco a Venèzia) | de la basilica de San March_{lcge*} [dela baxilica de San' Marc < dela baxilica de Sammàrc], de San March_{lcge*} [de San' Marc < de Sammàrc]

²**marciàno**_{ams} (relativo alla bibliotèca nazionàle di Venèzia) | de la bibliotèca nassionàl de Venèssia_{lcge*} [dela bibliotèca nasjonàl de Venèsja]

³**marciàno**_{ams} (venezjàno) | →

¹**marciapiède**_{sms} (pàrte della stràda destinàta ai pedóni) | marciapé [marčapé], sentér [=], resšol [resól]

²**marciapiède**_{sms} (pràtica della prostituziòne) →(stràda)

³**marciapiède**_{sms} (strùttura rialzàta di staziòni ferroviàrie che fjančeggja i binàri) | marciapé sò i binare de la

stassiù_{prf}* [marčapè söi binare dela stajsú]

marciapièdi_{smsi} →(marciapiède)

marciàrci_{vvb} | marciàga° [marčaga]

¹marciàre_{vintr} (procèdere a pàsso unifòrme e cadenzàto; avanzàre, sfilàre; camminàre con andatùra regolàre e spedita) | marcià [marčà]

²marciàre_{vintr} (partecipàre a una còrsa/gàra di màrcia; procèdere per repàrti militàri vèrso un obietivo) | marcià°* [marčà]

³marciàre_{vintr} (procèdere, viaggiàre/viaggiàre: di veìcolo) | →

⁴marciàre_{vintr} (funziònare: di motóre/meccanìsmo) | →

⁵marciàre_{vintr} (procèdere bène, avére buòn èsito) |
 proced/procèdi/indà/andà bé_{prf}*
 [procèd/procèdi/indà/andà bé],
 (v)iga èset_{prf}* [viga èxet]

marciàta_{sfs} →(³màrcia)

¹marciàto_{vppms} (procèdùto a pàsso unifòrme e cadenzàto; avanzàto, sfilàto; camminàto con andatùra regolàre e spedita) | marciàt [marčäd]

²marciàto_{vppms} (partecipàto a una còrsa/gàra di màrcia; procèdùto per repàrti militàri vèrso un obietivo) | marciàto°* [marčà]

³marciàto_{vppms} (procèdùto, viaggiàto/viaggiàto: di veìcolo) | →

⁴marciàto_{vppms} (funziònato: di motóre/meccanìsmo) | →

⁵marciàto_{vppms} (procèdùto bène, avùto buòn èsito) | procedit/indàcc/andàcc bé_{prf}* [procèdit/indàdì/andàdì bé],
 (v)it/(v)iit èset_{prf}* [vid/vúd èxet]

¹marciàtore_{ams/sms} (che/chi màrcia) | marciadùr* [marčadùr]
 -trìce_{afs/sfs} | marciadura*
 [marčadura]

²marciàtore_{ams/sms} (che/chi pràtica la màrcia) | marciadùr* [marčadùr],
 ü/chèl/atléta/sportív/coridùr che l'fà la marcià_{prf}*
 [ü'/chèl/atléta/sportív/coridùr che'l fa la marčà],
 atléta/sportív/coridùr de la marcià_{prf}*
 [atléta/sportív/coridùr de stile dela marčà]
 -trìce_{afs/sfs} | marciadura*
 [marčadura],
 öna/chèla/atléta/sportiva/sportìa/coridura/persuna che la fà la marcià_{prf}*
 [öna/chèla/atléta/sportiva/coridura/persuna che'la fa la marčà],
 atléta/sportiva/sportìa/coridura de la marcià_{prf}* [atléta/sportiva/coridura dela marčà]

¹màrcido_{ams} (infètto, màrcio, putrefàtto) | →

²màrcido_{ams} (ubriàco fràdicio) | →

marciménto_{sms} →(il marcìre)

¹màrcio_{ams} (in avanzàto stàto di decomposiziòne; ²guàsto; che è suppuràto per infeziòne: di pàrte del còrpo; fràdicio, guàsto per umidità; còrroto moralménte, ²degeneràto) | mars [=]
 BS: tóc [=], smarsit [xmarsíd]

²màrcio_{ams} (¹inzuppàto) | →

³màrcio_{sms} (pàrte màrcia di qualcòsa) | mars [=]

⁴màrcio_{sms} (odóre/sapóre di ciò che è andàto a màle) | odùr/udùr/saùr de mars_{prf}* [odùr/udùr/savùr de mars]

⁵màrcio_{sms} (³màrcia) | →

⁶màrcio_{sms} (corruziòne moràle, degeneraziòne, degradaziòne, depravaziòne, malcostùme) | →

⁷màrcio_{sms} (²ambiguità, scàrsa correttezza/legalità) | →

marciòlho_{sms} | marsöl [marsöl]

¹marciòso_{ams} (che è màrcio) | che l'è mars* [che'l è mars]

²marciòso_{ams} (che contiène pus) | che l'conté/contègn° (→³màrcia)_{prf}* [che'l è conté/contègn/contèin (→³màrcia)]

¹marcìre_{vintr} (diventàre màrcio) | marsì (IIa) [marsí], indà/andà a mal_{prf}* [=], indà/andà 'n malura_{prf}* [=]
 BS: smarsì [xmarsí], deentà mars/tóc_{prf} [deventà mars/tóc]

²marcìre_{vintr} (suppuràre, prodùrre pus) | →, fà (→³màrcia)_{prf}* [fà (→³màrcia)]

³marcìre_{vintr} (¹infradiciàrsi) | →

⁴marcìre_{vintr} (¹degradàrsi intellettualménte/moralménte) | →(instupidìrsi)

⁵marcìre_{vintr} (²infiacchìre) | →

⁶marcìre_{vtr} (far diventàre màrcio) | fà marsì_{prf} [fà marsí], fà indà/andà a mal_{prf}* [=], fà indà/andà 'n malura_{prf}* [=]

marcìta_{sfs} | marsida [=]
 BS: marsida [marsidà]

¹marcìto_{ams/vppms} (diventàto màrcio) | marsit [marsíd], indàcc/andàcc a mal_{prf}* [indàdì/andàdì a mal], indàcc/andàcc in malura_{prf}* [indàdì/andàdì in malura]
 BS: smarsit [xmarsíd], deentà mars/tóc_{prf} [deventàd mars/tóc]

²marcìto_{ams/vppms} (suppuràto, prodóto pus) | →, fàcc (→³màrcia)_{prf}* [fàdì (→³màrcia)]

³marcìto_{ams/vppms} (¹infradiciàto) | →

⁴marcìto_{ams/vppms} (¹degradàto intellettualménte/moralménte) | →(instupidito)

⁵marcìto_{ams/vppms} (²infiacchìto) | →

⁶marcìto_{ams/vppms} (fàtto diventàre màrcio) | fàcc marsì_{prf} [fàdì marsí], fàcc indà/andà a mal_{prf}* [fàdì

indà/andà a mal], fàcc indà/andà 'n malura_{prf}* [fàdì indà/andà 'n malura]

marcìtoja_{sfs} →(marcìta)

¹marcìtojo_{sms} (relativo alla marcìta) | de la marsida_{icgc}* [dela marsida]

²marcìtojo_{sms} (maceratòjo) | →

marcìtura_{sfs} →(il marcìre)

¹marcìume_{sms} (³màrcio, mùffa) | →
 BS: marsöma [marsóm], marserìa_{sfs} [marseriá]

²marcìume_{sms} (insième di còse màrce) | matéria/ròba marsa_{prf}* [matérja/ròba marsa], laùr mars_{prf}* [lavùr mars], marsaréa [marsaréa]
 BS: smarseria [xmarseriá]

³marcìume_{sms} (corruziòne moràle, ⁶màrcio) | →

⁴marcìume_{sms} (persòne corrótte) | persune marse_{prf}* [=], zét marsa_{prf}* [xét marsa]

marcofilia_{sfs} |
 colesionismo/racòlta/stòde de marche de bó_{prf}* [colesjonixmo/racòlta/stòde de marche de bó]

marconista_{sttv} →(radiotelegrafista)

marconiterapia_{sfs} | marconiterapia° (ita) [marconiterapiá], marconiterapéa* [marconiterapéa], marcóni_{smp}° [=]

marcorèlla_{sfs} (mùffa del vìno) | möfa del vì_{prf}* [mófa del ví]

¹Màre/màre_{sms} (insième delle àcque salàte che circòndano le tèrre emèrse; qualsiasi zòna di tàle estensióne di àcque) | Mar/mar [=]
 BS: Mar/mar [=]

- **Adriàtico**_{icst} | (Mar) Adriàtico° (ita) [(Mar) Adriàtico], (Mar) Adriàtech* [(Mar) Adriateg]

- **màgno**_{icst} →(mare magnum)

- **Mediterràneo**_{icst} | (Mar) Mediteràneo° (ita) [(Mar) Mediteraneq]

> **per màre e per tèrra**_{icav} →(ovùnque), →(in ògni luògo)

²màre_{sms} (distésa, vàsta estensióne, grànde spàzjo) | mar°* [=]

³màre_{sms} (abbondanza, grànde quantitá) | mar°* [=]

marèa_{sfs} | maréa°* [maréa]
 BS: marèa [marèa]
 > **àlta marèa**_{icst} | ólta maréa* [ólta maréa], flöss_{sms} [flös]
 > **bàssa marèa**_{icst} | bassa maréa* [basa maréa], reflöss_{sms} [reflös]

¹mareggiàre_{vtr} (èssere agitàto, èssere in burràsca: del màre) | èss agitàt* [ès agitàd], èss in bórasca_{prf}* [ès in bórasca], fà bórasca_{prf}* [=]

²mareggiàre_{vtr} (ondeggiàre) | →

³mareggiàre_{vtr} (¹navigàre, ⁴navigàre, ²solcàre) | →

- mareggiàta**_{sfs} →(burràsca)
- ¹**mareggiàto**_{vppms} (èssere stàto agitàto, èssere stàto in burràsca: del màre) | èss stacc/istàcc agitàto_{prf}* [èss stadj agitàd < èsistàdj agitàd], èss stacc/istàcc in bōrasca_{prf}* [èss stadj in bōrasca < èsistàdj in bōrasca], facc bōrasca_{prf}* [fadj bōrasca]
- ²**mareggiàto**_{vppms} (ondeggiàto) | →
- ³**mareggiàto**_{vppms} (¹navigàto, ⁴navigàto, ²solcàto) | →
- ¹**maréggio**_{sms} (moviménto ondóso del màre) | möimènt/müimènt di ónde del mar_{prf}* [mövimènt/müvimènt di ónde del mar], ondesà del mar_{vbpfr}* [ondexà del mar]
- ²**maréggio**_{sms} (mareggiàta) | →
- ¹**mare magnum**_{icst} (lat) /màre màgnum/ (ocèano) | →
- ²**mare magnum**_{icst} (lat) /màre màgnum/ (grànde quantità) | →
- ³**mare magnum**_{icst} (lat) /màre màgnum/ (ammàssso confùso) →(accozzàglia), →(⁶macèllo)
- maremòto**_{sms} | maremòt°* [=]
- ¹**marèna**_{sfs} (amarèna) | →
- ²**marèna**_{sfs} (coregòne) | →
- ¹**maréngo/marèngo**_{sms} (monéta, stòrica) | marèng /-c/ [marèng], marèngi [marèngi] BS: marèng /-c/ [marèng]
- ²**maréngo/marèngo**_{sms} (danàro/denàro, monéta, sóldo) | →
- mare nostrum**_{icst} (lat) /màre nóstrum/ →(Mare Mediterràneo)
- ¹**maresciàlla**_{sfs} (donna enèrgica e autoritària) →(carabinjèra)
- ²**maresciàlla**_{sfs} (mòglie di un maresciàllo) | dōna/fómna/moér del maresciàl_{prf}* [dōna/fómna/moér del marešàl]
- maresciàllo**_{sms} | maresciàl°* (ita) [marešàl] -a_{sfs} (ufficiàle dell'esèrcito) | maresciàla* [marešàla]
- marétta**_{sfs} | marèta° (ita) [=]
- marezzàre**_{vtr} | macià [macjà]
- marezzàrsi**_{vpi} | maciàs* [macjàs]
- ¹**marezzàto**_{vppms} | maciàt [macjàd]
- ²**marezzàto**_{ams} (con venatùre e ónde di colóre divèrso) | ondesàt [ondexàd]
- ¹**marezzatùra**_{sfs} (il marezzàre) | →
- ²**marezzatùra**_{sfs} (aspèto marezzàto) | aspèt maciàt_{prf}* [aspèt macjàd]
- ¹**marézzo**_{sms} (intréccio sinuóso di línee e venatùre di colóre divèrso da quéllo del fòndo caratterìstico/pròprijo/tìpico del légno/màrmo) | macia [macja]
- ²**marézzo**_{sms} (insjème di striatùre/disègni/motivi di colóre divèrso da quéllo del fòndo) | macia* [macja]
- ³**marézzo**_{sms} (manjèra dell'ombreggiàre dei pittóri) | macia [macja]
- margarina**_{sfs} (ali) | margarina° (ita) [=]
- margarita**_{smsi} (spa) /margàrita/ (ali) | ← /margàrita/
- margàro**_{sms} →(bovàro), →(capràro), →(pastóre), →(vaccàro) +-a_{sfs} →
- ¹**margherità**_{sfs} (nat) (fjóre) | margherita [=], margheréta [=], malgheréta [=], fiùr del gat_{prf} [fjur del gat] -tina_{sfs} (nat) | margheritina [=], margaritina [=], malgaritina [=] -tóna_{sfs} (nat) | margherituna* [=], margarituna* [=], malgarituna* [=]
- ²**margherità**_{sfs} (ali) →(pizza margherita)
- ³**margherità**_{sfs} (margheritina) | →
- margheritina**_{sfs} (nat) (piccola margherita) | margheritina [=], margaritina [=], malgaritina [=], fiùr de prat_{prf} [fjur de prad] BS: margheritina [margheritinà], pensér_{sms} [=]
- margheritóna**_{sfs} (nat) (grànde/gròssa margherita) | margherituna* [=], margarituna* [=], malgarituna* [=]
- ¹**marginàle**_{agtv} (del màrgine; che è situàto al màrgine; che è segnàto sul màrgine) | marginàl°* (ita)(lad) [=], del màrgen_{icge}* [del margen], che l'sa/se tróva al màrgen_{prf}* [che'l sa/se tróva al margen], che l'è segnàt söl màrgen_{prf}* [che'l è segnàd söl margen]
- ²**marginàle**_{agtv} (di secondària importàntza) | marginàl°* (ita)(lad) [=], de secondària importàntza_{icge}* [de secundarja importàntza]
- ³**marginàle**_{agtv} (che è emarginàto dalla società/società) | marginàl°* (ita)(lad) [=], che l'è emarginàt de la società_{prf}* [che'l è emarginàd dela società]
- marginàlja**_{sfs} (osservazióne/nòte scritte ai màrgini) | osservasiù/nòte scritte/scrive a i màrgen_{prf}* [observasiù/nòte scrite/scrivide ai màrgen]
- marginalismo**_{sms} (marginalità) | →
- ¹**marginalizzàre**_{vtr} (²emarginàre) | →
- ²**marginalizzàre**_{vtr} (sottovalutàre qualcùno attribuèndogli un'importàntza secondària) | stimà/valütà (v)ergü de méno del so valùr reàl col atribüi òna secondària importàntza_{prf}* [stimà/valütà vergü de méno del sò valùr reàl col atribüi òna secundarja importàntza]
- ¹**marginalizzàto**_{ams/vppms} (²emarginàto) | →
- ²**marginalizzàto**_{ams/vppms} (sottovalutàto qualcùno attribuèndogli un'importàntza secondària) | stimàt/valütàt (v)ergü de méno del so valùr reàl col atribüi òna secondària importàntza_{prf}* [stimàd/valütàd vergü de méno del sò valùr reàl col atribüi òna secundarja importàntza]
- marginalizzazióne**_{sfs} →(il marginalizzàre)
- ¹**marginalménte**_{avb} (a/in màrgine) | a/in màrgen* [a/in margen]
- ²**marginalménte**_{avb} (secondariaménte) | →
- ³**marginalménte**_{avb} (in mòdo incidentàle) | in manéra incidentàl°* [=]
- ¹**marginàre**_{vtr} (lasciàre un màrgine) | lagà/lassà ü màrgen_{prf}* [lagà/lasà ü' margen]
- ²**marginàre**_{vtr} (dispórre/stabilire un màrgine) | fissà/stabilì ü màrgen_{prf}* [fissà/stabilì ü' margen]
- ¹**marginàto**_{ams/vppms} (lasciàto un màrgine) | lagàt/lassàt ü màrgen_{prf}* [lagàd/lasàd ü' margen]
- ²**marginàto**_{ams/vppms} (dispòsto/stabilito un màrgine) | fissàt/stabilit ü màrgen_{prf}* [fissàd/stabilìd ü' margen]
- ¹**marginatùra**_{sfs} (il marginàre) | →
- ²**marginatùra**_{sfs} (màrgine) | →
- ¹**màrgine**_{sms} (pàrte estrèma di una superficje/superficie, bórdo, ciglio, órlo; spàzjo biànco non occupàto dalla scrittùra ai làti di una pàgina; bórdo biànco di fotografia/francobóllo; quantità di danàro/denàro/spàzjo/tèmpo/etc. che si ha a dispozióne rispèto a un limite prefissàto) | màrgen [margen] - di sicurèzza_{icst} | màrgen de sigürèssa°* (ita) [margen de sigürèsa] > ai màrgini_{icav} | intùren a [inturen a], atùren a [aturen a]
- ²**màrgine**_{sms} (differènza tra ricàvi e cósti) | màrgen* [margen]
- ³**màrgine**_{sms} (àmbito èntro cùì qualcòsa può manifestàrsi) | màrgen* [margen]
- màrgo**_{smsi} →(àrgine), →(spóna)
- ¹**margóne**_{smsi} (¹gòra) | →
- ²**margóne**_{smsi} (svàssso maggióre) | →
- margòtta**_{sfs} | margòta [=]
- margottàre**_{vtr} | margotà [=]
- margottàto**_{ams/vppms} | margotàt [margotàd]
- margòtto**_{smsi} →(margòtta)
- Maria**_{nppf} | Maria \ [Marià], Maréa [Maréa]
- mariàno/mariàno**_{ams} (relatìvo a Maria Madre di Gesù) | marià* [marjà], de Maréa_{icge}* [de Maréa], de la Beada

Vèrgen Maréa_{lcege}* [dela Beada Vèrgen Maréa]
marijuana_{sfsi} (eso), (ita) /marjùana/ (sos) | ← /marjuàna/ /mariyàna/
mariméttere_{vr} →(manométtere)
¹**marina**_{sfs} (tratto còsta di màre; striscia di tèrra che costéggia il màre vedùta pittòrica di un paesàggio di màre; flòtta, insième di imbarcazióni civili/militàri) | marina [=]
 BS: marìna [marinà]
 - **militàre**_{lctst} | marìna (militàr) [=]
²**marina**_{sfs} (piccolo pòrto, porticciòlo) | →
marinàjo_{sms} | marinér [=]
 - **espèrto**_{lctst} | marinér (e)spèrt* [=], òm de mar^o* (ita) [=]
 -**a**_{sfs} | marinéra* [=]
¹**marinàra**_{sfs} (àbito/indumentó/vestìto) | marinàra^o [=]
²**marinàra**_{sfs} (ali) →(pizza alla marinàra)
¹**marinàre**_{vr} (tenére immèrsa una vivànda in sàlsa di a bàse di acéto/vìno/etc.) | marìnà [=]
²**marinàre**_{vr} (²serbàre) | →
³**marinàre**_{vr} (evitàre incombènze/òbblighi) →(evitàre)
 - **la scuòla**_{lcvb} | impicà [=], tacà/tecà via scòla_{prf}* [tacà/tecà vja scòla]
 - **la mèssa**_{lcvb} | tacà/tecà via mèssa_{prf}* [tacà/tecà vja mèsa]
marinàrescaménte_{avb} | segónd i ùs(i) di marinér* [segónd i ùx(i) di marinér]
¹**marinarésco**_{ams} (caratterístico/pròprijo/típico dei marinài) | (→caratterístico) di marinér_{lcege}* [(→caratterístico) di marinér]
²**marinarésco**_{ams} (relativo alla navigazióne) | de la navigassiù/naigassiù_{lcege}* [dela navigasjù]
¹**marinarétto**_{sms} (gióvane marinàjo) | zùen marinér_{prf}* [xúven marinér] +**-a**_{sfs} | zùena marinéra_{prf}* [xúvena marinéra]
²**marinarétto**_{sms} (bambino vestìto alla marinàra) | (→bambino) (v)estìt a la marinàra_{prf}* [(→bambino) vestìd ala marinàra] +**-a**_{sfs} | (→bambina) (v)estìda a la marinàra_{prf}* [(→bambina) vestìda ala marinàra]
¹**marinàro**_{sms} (marinàjo) | →
 -**a**_{sfs} | →
²**marinàro**_{ams} (di màre, relativo al màre) | de mar_{lcege}* [=]
³**marinàro**_{ams} (marinarésco) | → > **alla marinàra**_{ltag} | a la marinàra^o* (ita) [ala marinàra]
marinàta_{sfs} (ali) | marinàda* [=]

¹**marinàto**_{vppms} (tenùto immèrsa una vivànda in sàlsa di a bàse di acéto/vìno/etc.) | marinàt [marinàd]
²**marinàto**_{vppms} (²serbàto) | →
³**marinàto**_{vppms} (evitàto incombènze/òbblighi) →(evitàto)
 - **la scuòla**_{lcvb} | impicàt [impicàd], tacàt/tecàt via scòla_{prf}* [tacàd/tecàd vja scòla]
 - **la mèssa**_{lcvb} | tacàt/tecàt via mèssa_{prf}* [tacàd/tecàd vja mèsa]
⁴**marinàto**_{ams} (fàtto frìggere e mèsso in immersiòne in acéto per èssere conservàto) | marinàt^o* [marinàd]
 BS: marinàt [marinàd]
marinàtura_{sfs} | marinadùra* [marinadùra]
marine_{smsi} (ing) /mərín/ | ← /marín/
marineria_{sfs} →(¹marìna)
marinista_{sttv} (pittóre di marine) | pitùr de marine_{prf}* [pitùr de marine], pitrice/pitriiss/pitura de marine_{prf}* [pitrice/pitris/pitura de marine]
¹**marìno**_{ams} (del/di màre, relativo al màre) | de(l) mar_{lcege}* [=]
²**marìno**_{ams} (che vùve nel màre) | che l'campa/viv indel mar_{prf}* [che'l campa/viv indel mar]
³**marìno**_{ams} (che è situàto sul màre, che si affaccia sul màre, che è vicìno al màre) | che l'sa/se tróa söl mar_{prf}* [che'l sa/se tróa söl mar], che l'è deante/denàcc al mar_{prf}* [che'l è devante/denàtj al mar], che l'è de/in frónt/frunt al mar_{prf}* [che'l è de/in frónt/frunt al mar], che l'è (v)isì/vesì al mar_{prf}* [che'l è vixì/vexì al mar], che l'è in di visinanse/vesinanse del mar_{prf}* [che'l è indi vixinanse/vexinanse del mar]
⁴**marìno**_{ams} (di colóre azzùro intèno che ricòrda quéllo del màre, ¹cerùleo) | de colùr/culùr azòr càrech/fórt/fórt/intèns cóme chèl del mar_{lcco}* [de colùr/culùr axòr càrech/fórt/fórt/intèns cóme chèl del mar], de colùr/culùr azòr càrech/fórt/fórt/intèns compàgn de chèl del mar_{lcco}* [de colùr/culùr axòr càrech/fórt/fórt/intèns compàgn compàgn/compàgn de chèl del mar]
⁵**marìno**_{ams} (relativo alla navigazióne) →(²marinarésco)
marìoleria_{sfs} | malignada [maliǵnada]
¹**marìolescaménte**_{avb} (dişonestaménte) | →
²**marìolescaménte**_{avb} (maliziosaménte) | →
marìolésco_{ams} | de (→marìuòlo)_{lcege}* [de (→marìuòlo)], dègn d'ù (→marìuòlo)_{prf}* [dègn d'ù' (→marìuòlo)]
marìolo_{sms} →(marìuòlo)
 -**a**_{sfs} →

marìologia_{sfs} | mariologìa^o (ita) [marjologìa], mariologéa* [marjologéa], part(e) de la teologéa catòlega relativa/relatìa a Marià/Maréa Màder de Jösös/Gesù Crést/Cristo_{prf}* [part(e) dela teologéa catòlega relativa a Marià/Maréa Jóxös/Gexú Crést/Cristo in crux]
marìològico_{ams} | mariològico^o (ita) [marjològico], mariològech* [marjològeg], de la (→marìologia)_{lcege}* [de la (→marìologia)]
marìologo_{sms} | mariòlogo^o (ita) [marjòlogo], mariòlegch* /-c/ [marjòleg], stòdiùs/stüdiùs/(e)spèrt de (la) (→marìologia)_{prf}* [stòdjùx/stüdjùx/(e)spèrt de(la) (→marìologia)]
 -**a**_{sfs} | mariòloga^o (ita) [marjòloga], mariòlega* [marjòlega], stòdiusa/stüdiusa/(e)spèrta de (la) (→marìologia)_{prf}* [stòdjuxa/stüdjuxa/(e)spèrta de(la) (→marìologia)]
¹**marìonèta**_{sfs} (fantòccio azionàto dall'òlto medjànte dei fili) | marionèta [marjonèta], mariunèta* [marjunèta]
 BS: marionèta [marjonèta]
²**marìonètte**_{sfp} (spettàcolo) | marionète [marjonète], mariunète* [marjunète]
³**marìonètta**_{sfs} (persóna gòffa e impacciàta) →(⁶tòrso)
⁴**marìonètta**_{sfs} (persóna prìva di volontà e di iniziàtiva) | marionèta [marjonèta], mariunèta* [marjunèta]
 BS: marionèta [marjonèta]
marìonettista_{sttv} | bōratinèsta [=], ü/chèl/òm che l'fa balà i bōratì/magatèi_{prf} [ú'/chèl/òm che'l fa balà i bōratì/magatèi], òna/chèla/dòna/fómna/persuna che la fà balà i bōratì/magatèi_{prf} [òna/chèla/dòna/fómna/persuna che'la fa balà i bōratì/magatèi]
¹**marìonettístico**_{ams} (relativo alle marìonètte) | di marionète_{lcege}* [di marjonète]
²**marìonettístico**_{ams} (gòffo, impacciàto: di gèsto/movimènto) | →
³**marìonettístico**_{ams} (leggèro/leggièro/leggièro e superficiàle: di comportamènto) | ligér e süperficiàl_{prf}* [ligér e süperficiàl]
¹**maritàbile**_{agtv} (che si può maritàre, che può prèndere marìto) | maridàbela* [=], che s'pòl maridà_{prf}* [che s'pòl maridà], che la pòl (v)èss maridada_{prf}* [che'la pòl èss maridada < che'la pòlvès

- maridada], che la pöl ciapà marit_{prf}* [che'la pöl cjapà maríd], che la pöl (v)èss dacia in spusa_{prf}* [che'la pöl èss dadja in spuxa < che'la pòlvès dadja in spuxa]
- ¹**maritàbile**_{agtv} (che può èssere accoppiàto/unito) →(accoppiàbile), →(unibile)
- maritàggio**_{sms} (matrimònio) | →
- ¹**maritàle**_{agtv} (del marìto, relativo al marìto) | del marit_{icge}* [del maríd]
- ²**maritàle**_{agtv} (coniugàle, matrimonjàle) | →
- maritalménte**_{avb} | cóme marit e moér* [cóme maríd e moér]
- ¹**maritàre**_{vt} (fàre sposàre, dàre marìto: per una dònna) | maridà [=], colocà [=], fà ciapà/tò òm/marit_{prf}* [fà cjapà/tò òm/maríd]
BS: maridà [=]
- ²**maritàre**_{vt} (unìre in matrimònio) | unì in matrimòne_{prf}* [unì in matrimòne]
- ³**maritàre**_{vt} (prométtere in spòsa/spósa) →(¹impalmàre)
- ¹**maritàrsi**_{vpi} (¹sposàrsi, ²sposàrsi) | →
- ²**maritàrsi**_{vpi} (prèndere marìto: di dònna) | →
- ³**maritàrsi**_{vpi} (prèndere móglie: di uòmo) | →
- ⁴**maritàrsi**_{vpi} (avvinghiàrsi, intrecciàrsi: di piànte) | →
- ¹**maritàto**_{ams/vppms} (fàtto sposàre, dàto marìto: per una dònna) | maridàt [maridàd], colocàt [colocàd], facc ciapà/tò òm/marit_{prf}* [fadì cjapà/tò òm/maríd]
BS: maridàt [maridàd]
- ²**maritàto**_{ams/vppms} (unìto in matrimònio) | unìt in matrimòne_{prf}* [unìd in matrimòne]
- ³**maritàto**_{ams/vppms} (proméssò in spòsa/spósa) →(¹impalmàto)
- ⁴**maritàto**_{ams/vppms} (⁵sposàto) | →
- a**_{afs/vppfs} (⁴sposàta) | →
- ⁵**maritàta**_{afs/vppfs} (présò marìto: di dònna) | →
- ⁶**maritàto**_{ams/vppms} (présò móglie: di uòmo) | →
- ⁷**maritàto**_{ams/vppms} (avvinghiàto, intrecciàto: di piànte) | →
- ¹**marìto**_{sms} (uòmo sposàto) | marit [maríd], òm [=]
- ²**marìto**_{sms} (màschio) | →
- ³**marìto**_{sms} (Pàpa) | →
- ⁴**marìto**_{sms} (scaldìno, scaldalétto) | →
- marittima**_{sfs} (fàscia costièra) →(⁸còsta), →(¹marìna)
- ¹**marittimo**_{ams} (¹marìno) | →
- ²**marittimo**_{ams} (³marìno) | →
- ³**marittimo**_{ams} (che concèrne/riguàrda la navigaziòne) | marìtimo° (ita) [marítimo], marétem* [=], che l'riguarda/reàrda/rearda³ la navigassiù/naigassiù_{prf}* [che'l rigyarda/revarda la navigasjù]
- ⁴**marittimo**_{ams} (che şvòlge un'attività relativa al màre) | marìtimo° (ita) [marítimo], marétem* [=], che l'laùra sòl mar_{prf}* [che'l lavura sòl mar], che l'gh'a a che fà col mar_{prf}* [che'l g'a a che fà col mar]
- ⁵**marittimo**_{sms} (chi şvòlge un'attività nell'àmbito della marìna mercantile) | marìtimo° (ita) [marítimo], marétem* [=], ü/chèl/operare/laorét/lauradùr/(→¹a ddétto) che l'laùra in del setùr navàl/naàl_{prf}* [ü'chèl/operare/lavorét/lavuradùr/(→¹addétto) che'l lavura indel setùr navàl]
+**-a**_{sfs} | marìtima* [marítima], marétema* [=], òna/chèla/operàia/laorènta/lauradura/(→¹addétta)/persuna che la laùra in del setùr navàl/naàl_{prf}* [òna/chèla/operaja/lavorènta/lavuradura/(→¹addétta)/persuna che'la lavura indel setùr navàl]
- marìuolo**_{sms} | mariöl [marjól], lingéra [=], tòch de mànech_{prf} [tòc de maneg]
BS: falabóer [falábóer], bunapèl [bunápèl]
-a_{sfs} | mariöla* [marjöla], lingéra [=], tòch de mànech_{prf} [tòc de maneg]
BS: falabóera* [falábóera], bunapèl* [bunápèl]
- marker**_{smsi} (ing) /mächə(r)/ | ← /màcher/
- market**_{smsi} (ing) /mächit/ | ← /màchet/
- marketer**_{sfsi/smsi} (ing) /mächitə(r)/ | ← /màcheter/, operadùr de marketing_{prf}* [operadùr de marketing]
- marketing**_{smsi} (ing) /mächitiŋ/ | ← /màcheting/
- marketing leader**_{lctst} (ing) /mächitiŋ lidə(r)/ | ← /màcheting líder/
- market maker**_{lctst} (ing) /mächit méjchə(r)/ | ← /màchet mécher/
- ¹**marmàglia**_{sfs} (grùppo di persóne mişeràbili e turbolènte, gentàglia; grùppo di ragàzzi vociànti e indisciplinàti) | marmàia [marmaja], smarmaiada [xmarmajada]
- ²**marmàglia**_{sfs} (ammàssò) | →
- ³**marmàglia**_{sfs} (grànde quantità) | →
- marmagliùme**_{sms} →(marmàglia)
- ¹**marmàre**_{vintr} (restàre/rimanére attònito) | →
- ²**marmàre**_{vintr} (pèrdere la flessibilità/sensibilità) | pèrd/perdí la flessibilità/sensibilità_{prf}* [pèrd/perdí la flessibilità/sensibilità]
- ³**marmàre**_{vintr} (rinfrescàre, refrigeràre) | →
- ¹**marmàto**_{ams/vppms} (restàto/rimàsto attònito) | →
- ²**marmàto**_{ams/vppms} (perdùto/pèrso la flessibilità/sensibilità) | perdít la flessibilità/sensibilità_{prf}* [perdí la flessibilità/sensibilità]
- ³**marmàto**_{ams/vppms} (rinfrescàto, refrigeràto) | →
- ⁴**marmàto**_{ams} (¹gelàto, intirizzìto) | →
- ⁵**marmàto**_{ams} (gèlido, ghiacciàto) | →
- ⁶**marmàto**_{ams} (²pungènte, ²rìgido: di clima/vènto) | →
- ⁷**marmàto**_{ams} (prìvo inçrespatùre: del màre) →(liscio)
- ¹**marmellàta**_{sfs} (ali) | marmelada [=]
- ²**marmellàta**_{sfs} (ammàssò confùso) →(⁶macèllo)
- ³**marmellàta**_{sfs} (vilùppo) | →
- marmétta**_{sfs} | particulàr piastrèla/solì per paimènc/paimécc_{prf} [particulàr pjastrèla/solì per pajmènti/pajmèti]
- ¹**marmifero**_{ams} (che contiène màrmo, ricco di màrmo) | che l'conté/contègn° màrmor_{prf}* [che'l conté/contègn/contèjn marmor], pié/réç de màrmor_{prf}* [pjé/réc de marmor]
- ²**marmifero**_{ams} (che si riferisce all'estrazziòne e al commèrcio di màrmo) | che l'sa/se riferéss a l'estrassiù e al comèrcio del màrmor_{prf}* [che'l sa/se riferés al'estrasiù e al comèrço del marmor], che l'sa/se riferéss a la strassiù e al comèrcio del màrmor_{prf}* [che'l sa/se riferés ala strasiù e al comèrço del marmor]
- marmista**_{sttv} | marmori_{sms} [marmorí], marmurì_{sms} [marmurí], marmorina_{sfs}* [=], marmurina_{sfs}* [=]
BS: marmori_{sms} [marmorí], marmista [marmistà], marmuradùr [marmuradùr], marmorina_{sfs}* [marmorinà], marmuradura [marmuradura]
- ¹**marmìtta**_{sfs} (gròssa e fónda pèntola/pèntola) | marmita [=], marméta [=]
- ²**marmìtta**_{sfs} (tec) | marmita (ita) [=], marméta (ita) [=]
- ¹**marmittòne**_{sms} (sguàttero) | →
- a**_{sfs} | →
- ²**marmittòne**_{sms} (soldàto ingènuo e impacciàto) | militàr/soldàt ingénüo e impassàt_{prf}* [militàr/soldàd ingénüo e impassàd]
+**-a**_{sfs} | militàr/soldada/soldatèssa ingénüa e impassada_{prf}* [militàr/soldada/soldatèssa ingénüa e impassada]
- ¹**màrmo**_{sms} (sos) | màrmor [marmor]
BS: màrmor [marmor]

> ¹**di marmo**_{icag} (fréddo e pàllido) | de marmor* (ita) [de marmor], frècc e smórt* [frèd̥i e xmórt]

> ²**di marmo**_{icag} (indifferènte, insensibile) | de marmor* (ita) [de marmor], →

> ³**di marmo**_{icag} (impietrìto per lo stupóre, attonìto) | de marmor* (ita) [de marmor], →

²**marmo**_{sms} (scultùra, stàtua) | →

³**marmo**_{sms} (tóm̃ba) | →

⁴**marmo**_{sms} (blòcco, làstra) | →

¹**marmòcchio**_{sms} (bambìno) | →

-a_{sfs} | →

²**marmòcchio**_{sms} (bambìno capricciósso e vivàce) →(²diavolétto), →(²diavolino)

-a_{sfs} | →

marmoràre_{itr} →(marmorizzàre)

marmorària_{sfs} | arte del laurà ol marmor_{prf}* [arte del lavurà ol marmor]

marmoràjo_{sms} →(marmìsta)

+a_{sfs} →

marmoràrio_{sms} →(marmìsta)

+a_{sfs} →

¹**marmoràto**_{vppms} (¹marmorizzàto) | →

²**marmoràto**_{ams} (²marmorizzàto, striàto) | →

¹**marmoreaménte**_{avb} (còme scolpìto nel marmo) | còme scolpìt in del marmor_{lcco}* [còme scolpìd indel marmor]

²**marmoreaménte**_{avb} (restàndo immòbile) | col restà (→¹immòbile)* [col restà (→¹immòbile)]

¹**marmòreo**_{ams} (di marmo) | de marmor_{lcege} [de marmor]

²**marmòreo**_{ams} (simile al marmo) | còme 'l marmor_{lcco}* [còme 'l marmor], compàgn del marmor_{lcco}* [compàgn/compàjn del marmor], simel al marmor_{lcco}* [simel al marmor]

³**marmòreo**_{ams} (che presènta le caratteristiche del marmo) | che l'presènta i caràter del marmor_{prf}* [che'l prexènta i caràter del marmor], che l'gh'à i caràter del marmor_{prf}* [che'l g'à i caràter del marmor]

⁴**marmòreo**_{ams} (costruìto/esequìto/fatto di marmo) | cöstruìt/esequìt de marmor_{prf}* [cöstruìd/exegyìd de marmor], facc sö de marmor_{prf}* [fad̥i só de marmor]

¹**marmorino**_{ams} (³marmòreo) | →

²**marmorino**_{sms} (marmìsta) | →

-a_{sfs} | →

marmorizzàre_{itr} (coloràre/dipingere/lavoràre

conferèndo l'apparènta del marmo) | marmorisà [marmorixà]

¹**marmorizzàto**_{vppms} (coloràto/dipinto/lavoràto conferèndo l'apparènta del marmo) | marmorisàt [marmorixàd]

²**marmorizzàto**_{ams} (che ha l'aspètto del marmo; decoràto con striature e venature tipiche del marmo) | marmorisàt [marmorixàd]

³**marmorizzàto**_{ams} (striàto, ²variegàto) | →

marmorizzàtura_{sfs} →(marmorizzazióne)

marmorizzazióne_{sfs} (il marmorizzàre) | →

¹**marmòtta**_{sfs} (nat) (tes) | marmòta [=]

²**marmòtta**_{sfs} (persóna particolarmenté lènta e pigra) | ü lènt e pigher fés/fiss_{prf}* [ü' lènt e pigher fés/fis], öna/persuna lènta e pigra fés/fiss_{prf}* [öna/persuna lènta e pigra fés/fis]

³**marmòtta**_{sfs} (persóna ingènuu, sciòcca, impacciàta e göffa) | ü ingènuo, (→sciòcco), impassàt e malpràtech_{prf}* [ü' ingéñyo, (→sciòcco), impasàd e malprateg], öna/persuna ingéñua, (→sciòcca), impasadat e malpràtega_{prf}* [öna/persuna ingéñya, (→sciòcca), impasada e malpràtega]

⁴**marmòtta**_{sfs} (infreddatura) | →

¹**marmottina**_{sfs} (cùcciolo di marmòtta) | picol/pissèn de marmòta_{prf}* [picol/pisèn de marmòta]

²**marmottina**_{sfs} (bòrsa del commèssso viaggiatóre/viaggiatóre) | bòrsa del comèss viasadùr_{prf}* [bòrsa del comèss vjaxadùr]

màrna_{sfs} (sos) | marna^o* (ita) [=]

marnièra_{sfs} | càa de marna_{prf}* [cava de marna]

marnósso_{ams} | che l'conté/contègn^o marna_{prf}* [che'l conté/contègn/contèjn marna], pié/réch de marna_{prf}* [pjé/réc de marna]

¹**marò**_{sfs/smsi} (marinàjo sèmplice) →(marinàjo)

²**marò**_{sfs/smsi} (marinàjo del Battaglióne San Mårco) | marò^o (ita) [=], marinér del Batagliù San March_{prf}* [marinér del Bataglù San' Marc < marinér del Bataglù Sammàrc], marinéra del Batagliù San March_{prf}* [marinéra del Bataglù San' Marc < marinéra del Bataglù Sammàrc]

maròcca_{sfs} (rifùto, scàrto) | maròca [=]

marocchino_{sms} (abitàntè/caràttèrè/natìvo) | marochì [marochí], maruchì^o [maruchí]

-a_{sfs} | marochina [=], maruchina^o [maruchina]

Maròcco_{sms} (geo) | Maròch* [Maròc]

¹**marògna**_{sfs} (¹avànzso, ²residuo, scòria) | →

²**marògna**_{sfs} (mùcchio di detriti/sàssi) | (→mùcchio) de (→detriti)/sass_{prf}* [(→mùcchio) de (→detriti)/sass]

¹**marósso**_{sms} (²cavallóne) | →

²**marósso**_{sms} (condizióne/situazióne esistenziàle difficile/pericolósa, inq̃uètudine) | condissù/sitòassù/sitüassù difisela/dificela/pericolusa_{prf}* [condisjù/sitq̃asjù/sityasjù diffisela/dificela/pericoluxa]

³**marósso**_{sms} (inq̃uètudine profònda) | inq̃uètudine profònda_{prf}* [inçyjetudine profònda]

marpióne_{sms} (persóna fúrba e scàltra capàce di approfittàre di ògni situazióne volgèndola a pròprio vantàggio) | marpióne^o (ita) [marpióne], marpiù* [marpjù]

-a_{sfs} | marpióna^o (ita) [marpjóna], marpiuna* [marpjuna]

marquise_{sfsi} (fra) /mafchís/ | ← /marchís/

¹**marquissette**_{sfsi} (fra) /mafchisèt/ (tes) | ← /marchisèt/

²**marquissette**_{sfsi} (fra) /mafchisèt/ (marquise) | ← /marchisèt/, marquise [=]

¹**màrra**_{sfs} (mùcchio di sàssi) | →

²**màrra**_{sfs} (tec) (zappa per lavoràre il terréno in superficje/superficie) | redàbol_{sms} [redabol], ligòss_{sms} [ligòs]

³**màrra**_{sfs} (tec) (zappa per rimestàre la calcina) | redàbol_{sms} [redabol] BS: sapa de i möradùr_{prf} [sapà dei möradùr]

¹**marrajuòlo**_{sms} (fàntè addétto a scavàre trincèe/gallerie, fàntè addétto a spinàre il terréno) | fant specialisàt in del scaà i trincèe/galerée_{prf}* [fant speçalixàd indel scavà i trincèe/galerée], fant specialisàt in del spianà ol teré_{prf}* [fant speçalixàd indel spjanà ol teré]

²**marrajuòlo**_{sms} (¹guastatóre) | →

marràna_{sfs} →(canàle d'irrigazióne)

marràncio_{sms} →(¹coltellaccio)

¹**marràno**_{sms} (fellóne, traditóre) | → BS: marà [=]

-a_{sfs} | → BS: maràna* [maraná]

²**marràno**_{sms} (villàno, ¹zòtico) | →

-a_{sfs} | →

marrascùra_{sfs} (scùre a dòppio tàglio) | →

¹**marròn**_{smsi} (nat) (ali) (frùtto del castàgno) | maròn^o (ita) [=], marù [marú], castègna [castègna]

²**marròn**_{agtr/smsi} (marróne) | →

+marroncino_{ams/smsi} →(beige)
BS: marunsi [marunsi]

¹marróne_{ams} (di colóre simile a quéllo del gùscio delle castàgne) | marù^{o*} [marù]
BS: marù [marù]

²marróne_{sms} (varjetà di castàgna più gròssa e saporita di quèlla normàle; castàgna; colóre simile a quéllo del gùscio delle castàgne; testicolo) | marù [marù]

³marróne_{sms} (erróre/sbàglio grossolàno/madornàle) | →

⁴marróne_{sms} (guidajòlo) | →

⁵marróne_{sms} (persóna espèrta che sèrve da guida a un giòvane) →(maèstro/maèstro)
+**a**_{sfs} →

marronéto_{sms} →(castagnéto)

marron glacé_{lcst} (fra) /mafò~glasé/ (ali) | ← /maròn glasé/

¹marronsécco_{sms} (castàgna sbucciàta e seccàta) | →

²marronsécco_{sms} (còsa di nessùna importàza) →(¹bagattèlla, →(²biràcchio)

²marronsécco_{sms} (persóna insignificànte, persóna dappòco e di nessùn valóre, persóna di pòco cònto/valóre, persóna di nessùna/scàrsa importàza) →(¹dappòco), →(¹mezzatàcca), →(²naneròttolo), →(³nàno), →(¹persóna insignificànte), →(⁴séga), →(uòmo dappòco), →(uòmo insignificànte)

marrovèscio_{sms} →(manrovèscio)

marrùca_{sfs} (nat) | ↓
BS: spi del Signùr [spi del Signùr]

marsàla_{smsi} (ali) | marsala^o (ita) [=]

marsalàto_{ams} (liquoróso, tròppo invecchiàto: di vïno) | marsalàt^o (ita) [marsalàd]

marsc'_{intz} (eso) /marš!/ | ←

marsch_{intz} (eso) /marš!/ | ←

marsina_{sfs} (àbito da cerimònja maschìle) | frach [frac], gépa [=], marsina [=], (v)elada [velada]
BS: gaardina [gavardinà], velàda [veladà], marsina [marsinà], frac [=]

marsovìno_{sms} →(marsuino)

marzuino_{sms} →(focèna)

¹maršupjo_{sms} (tàsca estèrna di animàle che custodisce il cùcciolo in gestazìone) | marsùpio^o (ita) [marsupjo]

²maršupjo_{sms} (grùzzolo) | →

³maršupjo_{sms} (borsèllo, tàsca, zainétto) | marsùpio^o (ita) [marsupjo]

martagóne_{sms} (nat) | ↓
BS: zél [xél], giljo de montàgna_{prf} [giljo del montagnà]

¹Màrte_{npcn/nppm} (pianéta; dio grèco, personaggio mitològico) | Marte^o (ita) [=], Mart* [=]

²màrte_{smsi} (martedì) | →

martedì_{smsi} | martedì [=]
BS: martedì [=]
CE: martedì [=]
CO: martedì [=]
- **gràssolo**_{lcst} | martedì grass [martedì gras]

martellaménto_{sms} (il martellàre, sequènzà/sèrje di còlpi ripetùti; sequènzà ininterrottà e inçalzànte, ripetizìone ossessiva; battùto, pulsazìone; torménto implacàbile, assillo; azióne di fuòco d'artiglieria intènsa e insistentè; azióne di giòco/giùoco offensiva intènsa e insistentè) | martellamét^{o*} (ita)(lad) [=]

¹martellànte_{agtv} (che ha ritmo inçalzànte e ossessivo) | martellànt* (ita) [=]

²martellànte_{agtv} (assillànte, insistentè) | →, martellànt* (ita) [=]

¹martellàre_{vttr} (bàttèrte con un martèllo còlpi ripetùti e ritmici; colpìre/percùòtere ripetutaménte e con violènza) | martelà [=]

²martellàre_{vttr} (bàttèrte con ritmo regolàre e monòtono) | martelà^{o*} [=]

³martellàre_{vintr/vtr} (suonàre con fòrza e veemènza) | sunà con fòrsa e veemènza/viemènza/viemènza^{2^}_{prf}* [sunà con fòrsa e veemènza/viemènza]

⁴martellàre_{vttr} (affliggere con insistènza e violènza; perseguitàre, tormentàre) | (→affliggere) con insistènza e violènza_{prf}* [(→affliggere) con insistènza e violènza], →

⁵martellàre_{vttr} (inçalzàre con insistènza; tempestàre) | (→⁵inçalzàre) con insistènza_{prf}* [(→⁵inçalzàre) con insistènza], →

⁶martellàre_{vttr} (ritornàre alla memòrja ossessivaménte) | turnà/(v)ègn/(v)egni amò a la memòrja con ossessiù_{prf}* [turnà/vègn/vèjn/vegní amò ala memòrja con osesjú], turnà/(v)ègn/(v)egni 'n mènt con ossessiù_{prf}* [turnà/vègn/vèjn/vegní 'n mènt con osesjú], turnà/(v)ègn/(v)egni a mét con ossessiù_{prf}* [turnà/vègn/vèjn/vegní a mét con osesjú]

⁷martellàre_{vintr} (bàttèrte/pulsàre violenteménte) | martelà [=]

⁸martellàre_{vintr} (sottopòrre a giudizio divino) | mèt/metì sòta ol giòdèsse divi/diù_{prf}* [mèt/metí sòta ol giòdèsse divi] <> mèssòta ol giòdèsse divi], fà

sùbi ol giòdèsse divi/diù_{prf}* [fà sùbi ol giòdèsse divi], mèt/metì sòta ol giòdèsse de Dio/Dio^{2^}/Déo_{prf}* [mèt/metí sòta ol giòdèsse de Dio/Déq] <> mèssòta ol giòdèsse de Dio/Déq], fà sùbi ol giòdèsse de Dio/Dio^{2^}/Déo_{prf}* [fà sùbi ol giòdèsse de Dio/Déq]

¹martellàta_{sfs} (còlpo di martèllo) | martelada [=]

²martellàta_{sfs} (disgràzia/sventùra imprevìsta) →(batòsta)

¹martellàto_{ams/vppms} (battùto con un martèllo còlpi ripetùti e ritmici; colpìre/percùòtere ripetutaménte e con violènza) | martelàt [martelàd]

²martellàto_{ams/vppms} (battùto con ritmo regolàre e monòtono) | martelàt^{o*} [martelàd]

³martellàto_{ams/vppms} (suonàto con fòrza e veemènza) | sunàt con fòrsa e veemènza/viemènza/viemènza^{2^}_{prf}* [sunàd con fòrsa e veemènza/viemènza]

⁴martellàto_{ams/vppms} (afflittò con insistènza e violènza; ²perseguitàto, tormentàto) | (→afflittò) con insistènza e violènza_{prf}* [(→afflittò) con insistènza e violènza], →

⁵martellàto_{ams/vppms} (inçalzàto con insistènza; tempestàto) | (→⁵inçalzàto) con insistènza_{prf}* [(→⁵inçalzàto) con insistènza], →

⁶martellàto_{ams/vppms} (ritornàto alla memòrja ossessivaménte) | turnàt/(v)egnit amò a la memòrja con ossessiù_{prf}* [turnàd/vegní amò ala memòrja con osesjú], turnàt/(v)egnit in mènt con ossessiù_{prf}* [turnàd/vegní in mènt con osesjú], turnàt/(v)egnit a mét con ossessiù_{prf}* [turnàd/vegní a mét con osesjú]

⁷martellàto_{ams/vppms} (battùto/pulsàto violenteménte) | martelàt [martelàd]

⁸martellàto_{ams/vppms} (sottopòsto a giudizio divino) | metìt sòta ol giòdèsse divi/diù_{prf}* [metíd sòta ol giòdèsse divi] <> metíssòta ol giòdèsse divi], facc sùbi ol giòdèsse divi/diù_{prf}* [fadì sùbi ol giòdèsse divi], metìt sòta ol giòdèsse de Dio/Dio^{2^}/Déo_{prf}* [metíd sòta ol giòdèsse de Dio/Déq] <> metíssòta ol giòdèsse de Dio/Déq], facc sùbi ol giòdèsse de Dio/Dio^{2^}/Déo_{prf}* [fadì sùbi ol giòdèsse de Dio/Déq]

martellatùra_{sfs} | marteladùra* [marteladùra]

martellina_{sfs} (tec) (martèllo con mànico còrto e con ferro a dùe pènne a tàglio trasversàle) | martelina [=]

- **da selciatóre**_{lcst} (tec) | martelina de rissulì [martelina de risulí]
 - **per affilàre la fálce**_{lcst} (tec) | martelina [=]
martellinàre_{vr} | bat/batì co la martelina_{prf}* [bat/batí cola martelina]
martellinàto_{ams/vppms} | batìt co la martelina_{prf}* [batíd cola martelina]
martellinatóre_{sms} | martelinadùr* [martelinadúr]
 +-**trice**_{sfs} | martelinadura* [=]
martellinatùra_{sfs} | martelinadùra* [martelinadúra]
 +**martellino**_{sms} (tec) (piccolo martèllo) | marteli [martelí]
 BS: martelèt [=], martilì [martilí]
martèllo_{sms} | martelà continüo/contönio_{vprf}* [martelà continyö/contónjo], martelà piö fenit/finìt_{vprf}* [martelà pjö fenid/finíd]
¹**martellista**_{sttv} (operàjo addétto all'uso del martèllo pneumatico) | martelista° (ita) [=], martelésta* [=], operare/laorét/lauradùr/(→¹addétto) al martèl pneumatic_{prf}* [operare/lavorét/lavuradùr/(→¹addétto) al martèl pneumatic], operàia/laorènta/lauradura/(→¹addétta) al martèl pneumatic_{prf}* [operaja/lavorènta/lavuradura/(→¹ad détta) al martèl pneumatic]
²**martellista**_{sttv} (atlèta specializzàto nel lancio del martèllo) | martelista° (ita) [=], martelésta* [=], ü/chèl/atléta/sportív che l'lansa/tira/sgiavénta/s-giavènta^{1^} ol martèl_{prf}* [ü'/chèl/atléta/sportív che'l lansa/tira/xgavènta ol martèl], ü/chèl/atléta/sportív che l'fà/pràtica ol lancio del martèl_{prf}* [ü'/chèl/atléta/sportív che'l fa/pràtica ol lanço del martèl], öna/chèla/atléta/sportiva/sportia/pers una che la lansa/tira/sgiavénta/s-giavènta^{1^} ol martèl_{prf}* [öna/chèla/atléta/sportiva/persuna che'la lansa/tira/xgavènta ol martèl], öna/chèla/atléta/sportiva/sportia/pers una che la fà/pràtica ol lancio del martèl_{prf}* [öna/chèla/atléta/sportiva/persuna che'la fa/pràtica ol lanço del martèl], atléta/sportív de lancio del martèl_{prf}* [atléta/sportív de lanço del martèl], atléta/sportiva/sportia de lancio del martèl_{prf}* [atléta/sportiva de lanço del martèl]
¹**martèllo**_{sms} (tec) | martèl [=]
 BS: martelèt [=]
 +-**llino**_{sms} (tec) | marteli [martelí]
 BS: martelèt [=], martilì [martilí]
 +-**llone**_{sms} (tec) | martelù [martelú]

- **da falegnàme**_{lcst} (tec) | martèl de marengù/maringù/legnamér [martèl de marengù/maringù/legnamér]
 - **pneumatico**_{lcst} (tec) | martèl pneumatic_{prf}* (ita) [martèl pneumatic]
²**martèllo**_{sms} (picchiòtto) | →
³**martèllo**_{sms} (attrezzo da lancio dell'atlètica leggèra) | martèl° [=]
⁴**martèllo**_{sms} (ciò che è càusa di ànsia e sofferènza assillànte) →(⁴chìdò)
⁵**martèllo**_{sms} (persóna nojósa e insistentè) →(¹pittima)
⁶**martèllo**_{sms} (uòmo che cortéggia insistentemènte) | martèl° [=], stalker* [=]
 +**martellone**_{sms} (tec) (grànde/gròsso martèllo) | martelù [martelú]
martensite_{sfs} (sos) | martensite° (ita) [=]
martinèlla_{sfs} | martinèla° (ita) [=]
¹**martinèllo**_{sms} (martinétto) | →
²**martinèllo**_{sms} (pivière doràto) | →
martinétto_{sms} (tec) (màchina/attrezzo per sollevàre pési) | martinèt° (ita) [=], créch [créc], crich° [cric]
 BS: béndà [béndà], binda [bindà]
 - **idràulico**_{lcst} (tec) | martinèt idràulico° (ita) [=]
Martini/martini_{smsi} /martíni/ (mar) (ali) | ←
martinicca_{sfs} →(fréno/frèno a ganàsce)
martinitt_{smsi} | martinitt° (mil) [martinít]
¹**martino**_{sms} (martìn pescatóre) | ↓
 > **martìn pescatóre**_{sms} (nat) | becapèss [becapès], piombì [pjombí], piombì [pjumbí]
 BS: becapès [becapès], pia pès [piápès], ciumbì [çumbí], piombì [pjombí]
²**martino**_{sms} (²bécco) | →
³**martino**_{sms} (³bécco, montóne) | →
¹**martiràre**_{vr} (sottopórre a terribili sofferènze fisiche) →(martoriàre), →(torturàre)
²**martiràre**_{vr} (tormentàre con gràvi sofferènze spirituàli) | (→tormentàre) de bröt_{prf}* [(→tormentàre) de bröt]
¹**martiràto**_{ams/vppms} (sottopósto a terribili sofferènze fisiche) →(martoriàto), →(torturàto)
²**martiràto**_{ams/vppms} (tormentàto con gràvi sofferènze spirituàli) | (→tormentàto) de bröt_{prf}* [(→tormentàto) de bröt]
¹**màrtire**_{sms} (chi sopòrta péne e sofferènze fino al sacrificio della vita ànche per féde/ideàli/etc.; chi è costrétto a subire soprùsi) | màrter_{sms} [marter], màrtira_{sfs} [=]
 BS: màrter_{sms} [=], màrtire [=]

²**màrtire**_{sms} (chi rendéva testimoniànza della pròpria féde cristiàna sopportàndo eroicamènte persecuziòni e tortùre fino alla mòrte) | màrter_{sms}* [marter], màrtira_{sfs}* [=]
³**màrtire**_{sms} (chi si dedìca completamènte a un'attività affrontàndo gràndi difficoltà e sacrifici; persóna sofferènza per gràvi dolóri) | màrter_{sms}* [marter], màrtira_{sfs}* [=]
⁴**màrtire**_{sms} (martirjo) | →
martirjo_{sms} | martirjo (ita) [martirjo], martére* [=]
 BS: martirjo (ita) [martirjo]
martirizzamènto_{sms} →(il martirizzàre/si)
martirizzàre_{vr} | martirisà [martirixà]
martirizzàrsi_{vpi} | martirisàs* [martirixàs]
martirizzàto_{ams/vppms} | martirisàt [martirixàd]
martirizzatóre_{sms} | martirisadùr* [martirixadúr]
 +-**trice**_{sfs} | martirisadura* [martirixadura]
martiro_{sms} →(martirjo)
martirologio_{sms} (libro contenènte le vite e le gèsta dei sànti) | liber/léber di sanc_{prf}* [liber/léber di santí]
màrtora_{sfs} (nat) | màrtor_{sms} [martor]
 BS: màrtor_{sms} [martor]
martorjamènto_{sms} →(il martorjàre/si)
martorjàre_{vr} | fà (v)èd/(v)edì l'ira de Dio_{prf} [fà vèd/vedì l'ira de Diq], tirà 'l còl_{prf}* [tirà 'l còl]
 BS: martorià [martorjà]
martorjàrsi_{vpi} →(affliggersi), →(tormentàrsi)
martorjàto_{ams/vppms} | facc (v)èd/(v)edì l'ira de Dio_{prf} [fadì vèd/vedì l'ira de Diq], tiràt ol còl_{prf}* [tiràd ol còl], pié de dolùr/dulùr/soferènse_{prf}* [pjé de dolùr/dulùr/soferènse]
 BS: martoriàt [martorjàd]
martorjo_{sms} →(martirjo)
martorizzàre_{vr} →(martorjàre)
martorizzàto_{ams/vppms} →(martorjàto)
martòro_{sms} →(martirjo)
marùzza_{sfs} (¹chìcciola, ¹lumàca) | →
marxjanamènte_{avb} | segónd i teorée de Marx* [segónd i teorée de Marx]
¹**marxjàno**_{ams} (relativo a Marx, relativo al pensjèro di Marx, relativo alla dottrina di Marx) | marsista° /marşısta/ (ita) [=], marsésta* /marşésta/ [=], de Marx_{lce}* [=], del pensèr de Marx_{lce}* [=], de la dottrina de Marx_{lce}* [dela dottrina de Marx], di teorée de Marx_{lce}* [di teorée de Marx], del marsismo_{lce}* /marşısmo/ [del marsixmo]

²**marxiàno**_{ams} (che ségüe le teorìe di Marx, che si ispira alle teorìe di Marx) | che l'va/và dré a i teorée de Marx_{prf}* [che'l va dré ai teoréç de Marx], che l'va/và dré al marsismo_{prf}* /maršísimo/ [che'l va dré al marsixmo]

³**marxiàno**_{ams/sms} (fautóre/seguàce/sostenitóre del marxìsmo) | marsista° /maršíssta/ (ita) [=], marsésta* /maršésta/ [=], ü/chèl che l'va/và dré a i teorée de Marx_{prf}* [ü'/chèl che'l va dré ai teoréç de Marx], ü/chèl che l'ségüe i teorée de Marx_{prf}* [ü'/chèl che'l ségüe i teoréç de Marx], sostegnìdùr del marsismo_{prf}* /maršísimo/ [sosteğnidùr del marsixmo] -**a**_{afs/sfs} | marsista° /maršíssta/ (ita) [=], marsésta* /maršésta/ [=], òna/chèla/persuna che la va/và dré a i teorée de Marx_{prf}* [òna/chèla/persuna che'la va dré ai teoréç de Marx], òna/chèla/persuna che la ségüe i teorée de Marx_{prf}* [òna/chèla/persuna che'la ségüe i teoréç de Marx], sostegnìdura del marsismo_{prf}* /maršísimo/ [sosteğnidura del marsixmo]

marxišmo_{sms} /marcsísimo/ | marsismo° /maršísimo/ (ita) [marsixmo], marsésem* /maršésem/ [marséxem]

marxišta_{agt/sttv} /marcsísta/ | marsista° /maršíssta/ (ita) [=], marsésta* /maršésta/ [=]

marxišticaménte_{avb} | segónd ol marsismo* /maršísimo/ [segónd ol marsixmo]

marxištico_{ams} →(marxišta)

màrza_{sfs} | ↓
BS: calma [calmá]

marzajòla_{sfs} (alzàvola) | →

marzajòlo_{ams} | marsöl [marsól]

marzamìno_{sms} →(marzemìno)

marzapàne_{sms} (ali) | marzapà°* [marzapà]

¹**marzemìno**_{sms} (ali) | marzemì° (ita) [marxemí]
BS: berzamí [berxamí]

²**marzemìno**_{sms} (nat) | barzamì [barxamí]

¹**marzjàle**_{agtv} (relativo alla guèrra, bèllico, militàre; fièro, enèrgico) | marsjàl [marsjàl]

²**marzjàle**_{agtv} (relativo a Màrte) | de Marte_{lcege}* [=]

marzjàlitá_{sfsi} | manéra de fà marsjàl* [manéra de fà marsjàl]

marzjàlménte_{avb} | in manéra marsjàl* [in manéra marsjàl]

¹**marzjàno**_{ams} (relativo al pianéta Màrte) | del pianét(a) Marte_{lcege}* [del pianét(a) Marte], de Marte_{lcege}* [de Marte], marsjà°* (ita) [marsjà]

²**marzjàno**_{sms} (abitànte di Màrte) | abitànt/abitàdùr/paisà de Marte_{prf}* [abitànt/abitàdùr/paixà de Marte], marsjà°* (ita) [marsjà]

-**a**_{sfs} | abitànt/abitàdura/paisana de Marte_{prf}* [abitànt/abitàdura/pajxana de Marte], marsjana°* (ita) [marsjana]

³**marzjàno**_{sms} (chi appàre stràno e originàle) →(bizzàrro), →(originàle)

-**a**_{sfs} | →

⁴**marzjàno**_{sms} (chi si sènte fuòri luògo; chi si sènte a dišàgio) | ü che l'(i)stà mia a la compagnéa_{prf}* [ü' che'l sta mià ala compagnéa] < ü' che'listà mià ala compagnéa], ü/chèl che l'sa/se sènt a desase in mè(s)o a i óter_{prf}* [ü'/chèl che'l sa/se sènt a dexaxe in mè(s)o ai óter]

-**a**_{sfs} | òna/chèla/persuna che la stà mia a la compagnéa_{prf}* [òna/chèla/persuna che'la sta mià ala compagnéa], òna/chèla/persuna che la sa/se sènt a desase in mè(s)o a i óter_{prf}* [òna/chèla/persuna che'la sa/se sènt a dexaxe in mè(s)o ai óter]

⁵**marzjàno**_{sms} (aljàno, extraterrestre) | marsjà°* (ita) [marsjà]

-**a**_{sfs} | marsjana°* (ita) [marsjana]

¹**màrzio**_{ams} (²marzjàle) | →

²**màrzio**_{ams} (dedicàto a Màrte) | dedicàt a Marte_{prf}* [dedicàt a Marte]

³**màrzio**_{ams} (bellicóso, intrèpido) | →

⁴**màrzio**_{ams} (che ìncita/pungola/spinge alla guèrra) | che l'(i)sbolzuna/pórta a la guèrra_{prf}* [che'l xbolzuna/pórta ala gyèra] < che'lixbolxúna ala gyèra]

marzo_{npcn} | mars [Mars]
BS: mars [Mars]
CE: mars [Mars]
CO: màars [Märs]

marzòlina_{sfs} | formài/furmài frèsch de búfala_{prf}* [formài/furmài frèsc de búfala]

marzòlino_{ams} (marzajòlo) | →

marzòlo_{sms} (nat) (fungo) | ↓
BS: marzaröl [marxaröl]

masanièllo_{sms} →(agitatóre), →(capopòpolo)

màsca_{sfs} (strèga) | →

mascàgno_{sms} →(astùto), →(¹scàlto)

¹**mascàlca**_{sfs} (àrte/mestijère del maniscàlco) | àrte/mestér del (→maniscàlco)_{prf}* [àrte/mestér del (→maniscàlco)]

²**mascàlca**_{sfs} (bottéga del maniscàlco) | bötiga/bütiga de (→maniscàlco)_{prf}* [bötiga/bütiga de (→maniscàlco)]

mascalzonàggine_{sfs} →(cattivèria), →(malvagità), →(mascalzonàta)

mascalzonàta_{sfs} | mascalzunada [=]

mascalzòne_{sms} | mascalzù [mascalzù]
CA: mascalzù [mascalzù]
-**a**_{sfs} | mascalzuna [=]
CA: mascalzuna [=]

¹**mascàra**_{smsi} (rimmel) | →

²**mascàra**_{smsi} (màschera) | →

mascàrpa_{sfs} →(mascchèrpa)

mascarpóne_{sms} (ali) | mascherpù [mascherpù]
BS: mascarpù [mascarpù], fiurìt [fjuríd], puina [puinà]

mascèlla_{sfs} (pàrte anatòmica di còrpo/vižo) | ganassa [ganasa]
BS: ganàssa [ganasà]

mascèllare_{agtv} (relativo alla mascèlla) | de la ganassa_{lcege}* [dela ganasa]

mascèllone_{sms} (persóna con mascèlle pronuciàte) | ü co i ganasse gròsse_{prf}* [ü' coi ganase gròse], ü che l'gh' à i ganasse bèle gròsse_{prf}* [ü' che'l g' à i ganase bèle gròse] +**a**_{sfs} | òna/persuna co i ganasse gròsse_{prf}* [òna/persuna coi ganase gròse], òna/persuna che la gh' à i ganasse bèle gròsse_{prf}* [òna/persuna che'la g' à i ganase bèle gròse]

¹**màschera**_{sfs} (rappresentazióne materiàle di un vólto o di un mùso a scòpo di divertimènto/ornamentàle che può èssere indossàta sul vižo) | màschera [=], bórda [=]
BS: màschera [màscherà]
-**scherìna**_{sfs} | mascherina [=]
-**scheróne**_{sms} | mascherù [mascherù]
BS: mascherù [mascherù]

²**màschera**_{sfs} (personàggio della commèdia dell' àrte; costùme carnevalésc; persóna che lo indossà) | màschera°* [=]

³**màschera**_{sfs} (rappresentazióne di uno stàto d' ànimo o di un sentimènto attraversò l' espressiòne del vólto; il vólto espressivo di un attóre) →(¹fàccia)

⁴**màschera**_{sfs} (màschera di bellézza, màschera da saldatoré, màschera subàcquea, dispositìvo che si àpplica al vižo per protezióne o per àltri scòpi) | màschera* [=]
- **antigàs**_{lcest} (tec) | màschera antigàs°* (ita) [=]
- **a ossigeno**_{lcest} (tec) | màschera de ossigeno°* (ita) [màschera de osìgeno]
- **da saldatoré**_{lcest} (tec) | màschera de saldàdùr/saldatùr°* (ita) [màschera de saldàdùr/saldatùr]
- **da schèrma**_{lcest} | màschera de schèrma°* (ita) [=]
- **di bellézza**_{lcest} | màschera de belèssa°* (ita) [màschera de belèsa]
- **subàcquea**_{lcest} (tec) | màschera de sub°* (ita) [=]

⁵**màschera**_{sfs} (màsca) | →
mascheràjo_{sms} | ü/chèl/òm che l'vènd i màschere/bórde_{prf}* [ü'/chèl/òm che l'vènd i màschere/bórde], (v)endidùr de màschere/bórde_{prf}* [vendidùr de màschere/bórde]
-a_{sfs} | òna/chèla/dòna/fómna/persuna che la (v)ènd i màschere/bórde_{prf}* [òna/chèla/dòna/fómna/persuna che 'la vènd i màschere/bórde], (v)endidura de màschere/bórde_{prf}* [vendidura de màschere/bórde]
mascheraménto_{sms} (il mascheràre/si) | →
mascheràre_{vr} (coprire/nascóndere il vólto con una màschera; travestire con àbiti carnevaléschi; coprire/nascóndere qualcòsa, ¹dissimulàre; coprire/nascóndere uno stàto d'ànimo, ²dissimulàre) | mascherà [=]
 BS: mascherà [=]
¹**mascheràrsi**_{vpt} (coprire il vólto con una màschera) | mascheràs* [=]
 BS: mascheràs [=]
²**mascheràrsi**_{vpi} (mèttersi una màschera; travestìrsi con àbiti carnevaléschi) | mascheràs* [=], mèt/metì/mètes/metìs sò la màschera/bórda_{prf}* [mèt/metì/mètes/metìs sò la màschera/bórda]
³**mascheràrsi**_{vpi} (vestìrsi in manìera eccèntrica o prìva di gùsto) | indà/andà 'n màschera_{prf}* [indà/andà 'n màschera]
⁴**mascheràrsi**_{vpi} (mostràrsi divèrso da còme si è realménte) | mascheràs* [=]
mascheràta_{sfs} (grùppo di persóne in màschera, cortèo/sfilàta di màschere; fèsta in costùme; messinscèna ridicola, buffonàta) | mascherada [=]
mascherataménte_{avb} →(nascostaménte)
¹**mascheràto**_{ams/vppms} (copèrto/nascósto il vólto con una màschera; travestìto con àbiti carnevaléschi; copèrto/nascósto qualcòsa, ¹dissimulàto; copèrto/nascósto uno stàto d'ànimo, ²dissimulàto) | mascheràt [mascheràd]
 BS: mascheràt [mascheràd]
²**mascheràto**_{ams/vppms} (copèrto il vólto con una màschera) | mascheràt* [mascheràd]
³**mascheràto**_{ams/vppms} (mèssu una màschera; travestìto con àbiti carnevaléschi) | mascheràt* [mascheràd], metìt sò la màschera/bórda_{prf}* [metìd sò la màschera/bórda]

⁴**mascheràto**_{ams/vppms} (vestìto in manìera eccèntrica o prìva di gùsto) | indàcc/andàcc in màschera_{prf}* [indàdì/andàdì in màschera]
⁵**mascheràto**_{ams/vppms} (mostràto divèrso da còme si è realménte) | mascheràt* [mascheràd]
⁶**mascheràto**_{ams} (che ha il vólto copèrto da una màschera; che indòssa un costùme carnalésco; celàto/nascósto alla vìa; che nascónde sótto fàlse apparènze le pròprije intenzióni, dissimulàto) | mascheràt* [mascheràd]
mascheratùra_{sfs} (mascheraménto) | →
¹**mascherìna**_{sfs} (piccola màschera; màschera che còpre sólo gli òcchi; pùnta di alcùne calzature; grìglia foràta pósta sópra la parafàngo davànti al radiatóre delle automòbili) | mascherìna [=]
²**mascherìna**_{sfs} (tec) (usàta per non inalàre/respiràre póverì/sostànze) | mascherìna^o* [=]
mascheróne_{sms} | mascherù [mascherú]
 BS: mascherù [mascherú]
maschèpa_{sfs} →(ricòtta)
¹**maschiàccio**_{sms} (ragazzàccio) | →
²**maschiàccio**_{sms} (gióvane/ùdmo robùsto e attraènte) | bèl masciù/mas-ciòt_{prf}* [bèl mascjù/mascjòt], inendrécc* [inendréti], inindrécc* [inindréti]
³**maschiàccio**_{sms} (ragàzza vitale ed esuberànte dai mòdi maschilini) →(²viràgo)
maschiaménte_{avb} →(²maschilménte)
maschiatóre_{sms} →(filettatóre)
-trice_{sfs} →
maschiatrice_{sfs} →(filettatrice)
maschiatùra_{sfs} →(filettatùra)
maschiétta_{sfs} | striulina^o* [striulina/strjulina]
¹**maschiétto**_{sms} (bambìno, bebè, neonàto) | →
²**maschiétto**_{sms} (màschio) | →
³**maschiétto**_{sms} (mastietto) | →
¹**maschiézza**_{sfs} (l'èssere màschjo, virilità) | →
²**maschiézza**_{sfs} (fórza d'ànimo, fermézza) | →
maschìle_{agt/v/sms} | maschìl [maschíl]
maschilìsmo_{sms} | maschilismo^o (ita) [maschilixmo], maschiléseme* [maschiléxem]
maschilista_{agt/v/sttv} | maschilista^o (ita) [=], maschiléstà* [=]
maschilístico_{ams} →(maschilista)
maschilità_{sfsi} →(¹maschiézza)
¹**maschilménte**_{avb} (in mòdo maschìle) | in manéra maschìl* [in manéra maschíl]
²**maschilménte**_{avb} (virilménte) | →
màschio_{ams/sms} | masc [mascj]

BS: mas.cc [mascj]
⁻¹**schjétto**_{sms} (bambìno, bebè, neonàto) | →
⁻²**schjétto**_{sms} (màschio) | →
maschióne_{ams/sms} →(²maschiàccio)
-a_{afs/sfs} →(maschiòtta)
maschiòtto_{ams/sms} | mas-ciù [mascjù], mas-ciòt [mascjòt]
-a_{afs/sfs} | mas-ciuna^o* [mascjuna], mas-ciòta [mascjòta]
maschiòmo_{sms} →(maschilìsmo)
maschista_{agt/v/sttv} →(maschilista)
mascolinaménte_{avb} | in manéra maschìl* [in manéra maschíl], de masc/òm* [de mascj/òm], segónd i manére maschìi* [segónd i manére maschíi], segónd i manére di òm* [=]
mascolinità_{sfsi} →(l'èssere màschjo)
¹**mascolinizzàre**_{vr} (rèndere maschilino) | fà deentà/dientà/dientà²^ maschìl_{prf}* [fà deventà/diventà maschíl]
²**mascolinizzàre**_{vr} (rèndere màschjo/ùdmo) | fà deentà/dientà/dientà²^ masc/òm_{prf}* [fà deventà/diventà mascj/òm]
mascolinizzàrsi_{vpi} | deentà/dientà/dientà²^ maschìl_{prf}* [deventà/diventà maschíl], ciapà ü caràter e di manére de fà maschìl_{prf}* [cjapà ü' caràter e di manére de fà maschíl]
¹**mascolinizzàto**_{ams/vppms} (résu maschilino) | fàc deentà/dientà/dientà²^ maschìl_{prf}* [fadì deventà/diventà maschíl]
²**mascolinizzàto**_{ams/vppms} (résu màschjo/ùdmo) | fàc deentà/dientà/dientà²^ masc/òm_{prf}* [fadì deventà/diventà mascj/òm]
³**mascolinizzàto**_{ams/vppms} (assunto caratteristiche e atteggiamenti maschilini) | deentà/dientà/dientà²^ maschìl_{prf}* [deventà/diventà maschíl], ciapàt ü caràter e di manére de fà maschìl_{prf}* [cjapàt ü' caràter e di manére de fà maschíl]
mascolinizzazióne_{sfs} (il mascolinizzàre/si) | →
¹**mascolino**_{ams} (maschìle) | →
²**mascolino**_{ams} (caratterístico/pròprio/típico del màschjo) | (→caratterístico) del masc_{prf}* [(→caratterístico) del mascj], (→caratterístico) de l'òm_{prf}* [(→caratterístico) del òm]
³**mascolino**_{ams} (pòco femminile) | pòch femnìl_{prf}* [póc femníl]
¹**màscolo**_{ams} (da màschjo, maschìle) | de masc/òm* [de mascj/òm], maschìl [maschíl]
²**màscolo**_{sms} (màschio) | →

mascotte_{sfsi} (fra) /mascòt/ | ← /mašcòt/

màsculo_{sms} →(màscolo)

¹**mašnàda**_{sfs} (compagnia di uòmini armàti al séguito di un signóre; compagnia di persóne prepotènti e dišonèste; grùppo/comitìva di persóne particolarmente vivàci) | banda [=], masnada [maxnada], mànega [=]

²**mašnàda**_{sfs} (accòlta, brigàta, compagnia, schièra) | →

mašnadjère_{sms} →(mašnadjèro) +**-a**_{sfs} →

¹**mašnadjèro**_{sms} (uòmo d'arme di una mašnàda) | masandér* [maxnadér] +**-a**_{sfs} | masandéra* [maxnadéra]

²**mašnadjèro**_{sms} (assassino, brigànte) | → +**-a**_{sfs} | →

màšo_{sms} | maso^o* (ita)(lad) [maxo] - **chjùso**_{lctst} | maso chiuso^o (ita) [maxo chjuxo]

mašochiřmo_{sms} | masochismo^o (ita) [maxochixmo], masochésem* [maxochéxem]

mašochista_{agtv/sttv} | masochista^o (ita) [maxochista], masochésta* [maxochésta]

mašochisticamente_{avb} | de masochista* [de maxochista], con manéra de fà e comportamét de masochista* [con manéra de fà e comportamét de maxochista]

mašochistico_{ams} →(mašochista)

¹**màssa**_{sfs} (quantità di matèrja sòlida o flùida; grandézza fiřica) | massa^o* (ita) [masa], matèria^o* [matèrja] BS: màsa [masà] CE: màsa [masa] CO: màsa [masa]

- **atòmica**_{lctst} | massa atòmica^o (ita) [masa atòmica]

²**màssa**_{sfs} (mùcchio, quantità di còse) →(mùcchio)

³**màssa**_{sfs} (raggruppaménto sociàle accomunàto da eleménti culturàli/politici/etc. in gènere subordinàto al potère) | massa^o* (ita) [masa], zét^o [xét]

⁴**màssa**_{sfs} (maggiórànza) | →

⁵**màssa**_{sfs} (¹fòlla/fòlla, moltitudine di persóne/gènte) | →

⁶**màssa**_{sfs} (bànda/grùppo/insième di persóne pòco raccomandàbili) →(²genìa)

⁷**màssa**_{sfs} (insième degli eleménti che danno luògo a un fenòmeno) | massa^o* (ita) [masa] > **di màssa**_{ltag} | de massa* (ita) [de masa]

> **in màssa**_{lcav} →(in gran nùmero)

⁸**màssa**_{sfs} (impàsto) | →

¹**massacrànte**_{agtv} (che impóne fatiche/sfòrzi intènsi e prolungàti) | massacrante^o* (ita) [massacrante], massacrànte* [massacrànt], che l'te massacrà_{prf}* [che'l te masacra], che l'te bòta a tèra_{prf}* [che'l te bòta a tèra], che l'imponéss di fadighe/sfòrs intèns e prolungàcc_{prf}* [che'l imponés di fadighe/sfòrs intèns e prolungàdi]

²**massacrànte**_{agtv} (estenuànte) | → **massacrantemente**_{avb} | in manéra (→massacrànte)_{prf}* [in manéra (→massacrànte)]

¹**massacràre**_{vt} (uccidere in mòdo brutàle e violènto, uccidere con estrèma feròcia) | massacrà [masacrà], (→uccidere) in manéra bestialassa e violènta_{prf}* [(→uccidere) in manéra bestjalasa e vjolènta], (→uccidere) (→ferocemente)_{prf}* [(→uccidere) (→ferocemente)], (→uccidere) (→¹barbaramènte)_{prf}* [(→uccidere) (→¹barbaramènte)] BS: massacrà [masacrà]

²**massacràre**_{vt} (²picchiàre/percuòtere barbaramènte/duramènte: di qualcùno) | bastunà/picà/(→¹percuòtere) a mórt_{prf}* [bastunà/picà/(→¹percuòtere) a mórt], maserà in di bòte a mórt_{prf} [maxerà indi bòte a mórt]

³**massacràre**_{vt} (ridùrre in pèssime condiçióni, danneggiàre gravemènte: di qualcòsa) →(maltrattàre), →(rovinàre), →(¹sciupàre), →(dišastràre)

⁴**massacràre**_{vt} (ridùrre in pèssime condiçióni fiřiche, logoràre fiřicamènte: di qualcùno) →(²stremàre)

⁵**massacràre**_{vt} (criticàre aspramènte) | →

¹**massacràrsi**_{vpi} (ridùrri in pèssime condiçióni fiřiche, logoràrsi fiřicamènte: di qualcùno) →(stremàrsi)

BS: massacràs [masacràs]

²**massacràrsi**_{vpi} (procuràrsi ferite/leřióni) | rüinàs sö* [rüvinàs sö]

¹**massacràto**_{ams/vppms} (ucciso in mòdo brutàle e violènto, ucciso con estrèma feròcia) | massacràt [masacràd], (→¹ucciso) in manéra bestialassa e violènta_{prf}* [(→¹ucciso) in manéra bestjalasa e vjolènta], (→¹ucciso) (→ferocemente)_{prf}* [(→¹ucciso) (→ferocemente)], (→¹ucciso) (→¹barbaramènte)_{prf}* [(→¹ucciso) (→¹barbaramènte)]

BS: massacràt [masacràd]

²**massacràto**_{ams/vppms}

(²picchiàto/percòsso

barbaramènte/duramènte: di qualcùno) |

bastunàt/picàt/(→¹percòsso) a mórt_{prf}* [

[bastunàd/picàd/(→¹percòsso) a mórt], maseràt in di bòte a mórt_{prf} [maxeràt indi bòte a mórt]

³**massacràto**_{ams/vppms} (ridòtto in pèssime condiçióni, danneggiàto gravemènte: di qualcòsa) →(maltrattàto), →(¹rovinàto), →(¹sciupàto), →(dišastràto)

⁴**massacràto**_{ams/vppms} (ridòtto in pèssime condiçióni fiřiche, logoràto fiřicamènte: di qualcùno) →(²stremàto)

⁵**massacràto**_{ams/vppms} (criticàto aspramènte) | →

⁶**massacràto**_{ams/vppms} (procuràto ferite/leřióni) | rüinàs sö* [rüvinàs sö]

massacratóre_{ams/sms} | massacràdur* [masacràdur]

-**trice**_{afs/sfs} | massacràtura* [masacràtura]

¹**massàcro**_{sms} (carneficina, uccisióne brutàle e violènta) | massacro (ita) [masacro], massàcher* [masacher], strage_{sfs} (ita) [=], mazacara/mazacara³_{sfs} /-z-/ [mazacara], sfarsabatàia_{sfs} [sfarsabatàja]

BS: massàcro (ita) [masacro]

²**massàcro**_{sms} (maltrattaménto) | →

³**massàcro**_{sms} (pèssimo ùso, grave sprèco) | üs(o) scadènte_{prf}* [üx(o) scadènte], gréa strassada_{prf}* [gréva strasada]

⁴**massàcro**_{sms} (giudizio ferocemente negativo) | massacro^o* [masacro]

massaggiagèntive_{smsi} →(dentarùdolo)

massaggiàre_{vt} | massagià [masağà]

massaggiàrsi_{vpt} | massagiàs [masağàs]

massaggiàto_{ams/vppms} | massagiàt [masağàd]

massaggiatóre_{ams/ms} | massagiàdur [masağàdur]

-**trice**_{afs/sfs} | massagiadura* [masağadura]

¹**massaggiatùra**_{sfs} (massaggio) | →

²**massaggiatùra**_{sfs} (bastonatùra) | →

massaggio_{sms} | massagio (ita)

[masağo], massàs* [masàx]

BS: fréga_{sfs} [frégà], frissiù [frisjú]

- **cardiaco**_{lctst} | massagio cardiaco^o (ita) [masağo cardiaco]

¹**massàja**_{sfs} (donna che provvéde alla cùra e al govèrno della càsa) | dònna/fòmna de cà_{prf} [dònna/fòmna de ca]

BS: masséra [maserà]

²**massàja**_{sfs} (mòglie del massàro)
→(mezzàdra)

¹**massàjo**_{sms} (massàro) | →
+**-a**_{sfs} | →

²**massàjo**_{sms} (persóna avvedùta, amministratòre sàggio) | ü
(→avvedùto)_{prf}* [ú* (→avvedùto)],
aministradùr sàe/sapiènt_{prf}*
[aministradùr save/sapjènte]
+**-a**_{sfs} | òna/persuna (→avvedùta)_{prf}*
[òna/persuna (→avvedùta)],
aministratrice/aministradura
sàvia/sapiènta_{prf}*
[aministratrice/aministradura
savja/sapjènta]

¹**massàro**_{sms} (fattóre, mezzàdro) | →
BS: massér [=]

+**-a**_{sfs} | →

BS: masséra [maserà]

²**massàro**_{sms} (custòde) | →
+**-a**_{sfs} | →

massellàre_{vt} | masselà [maselà]

massellàto_{ams/vppms} | masselät
[maseläd]

massellatùra_{sfs} | masseladüra*
[maseladüra]

¹**massello**_{sms} (di laterizjo/pjètra) |
massello° /-ll-/ (ita) [=], massèl*
[masèl]

²**massello**_{sms} (di metallo) | massèl
[masèl]

³**massello**_{sms} (légno massiccio) |
massello° /-ll-/ (ita) [=], massèl*
[masèl]

¹**masseria**_{sfs} (càsa colònica) | cassina
del (→mezzàdro)_{prf}* [casina del
(→mezzàdro)], stal [=]
BS: fatoria [fatorià]

TV: biulcherìa [bjulcherià]

²**masseria**_{sfs} (aziènda agricola) | →

³**masseria**_{sfs} (amministrazióne
parsimoniósa, economia) |
aministrassiù che la té/tègn° a mà_{prf}*
[aministrasjú che 'la té/tègn/tèjn a
ma'], →

masserizja_{sfs} (insième dei mòbili di
un'abitazióne) | laür/ròba de (la)
cà_{prf}* [lavúr/ròba de(la) ca],
mòbei_{smp} [mòbej], mobìlia
[mobilja], tarapatàm [=], talambàr
[=]

BS: ratatüa* [ratatüà]

BP: biolcaréa [bjolcaréaj]

masseur_{smsi} (fra) /masöf/ | ← /maşör/,
massagiadùr [masağadùr]

¹**massicciamènte**_{avb} (in mòdo
massiccio, su grànde scàla, in gràndi
proporzióni) | in manéra
(→massiccìa)* [in manéra
(→massiccìa)*], sö grànda scala*
[só grànda scala], in grande
proporsjiù* [in grande proporsjú]

²**massicciamènte**_{avb} (energicamènte,
risolutamènte) | →

massicciàre_{vt} | förnì d'ü strato de
gèra/pietrisco_{prf}* [förnì d'ü' strato
de gèra/pjetrisco]

massicciàta_{sfs} | strato de
gèra/pietrisco_{prf}* [strato de
gèra/pjetrisco]

massicciàto_{ams/vppms} | förnìt d'ü strato
de gèra/pietrisco_{prf}* [förníd d'ü'
strato de gèra/pjetrisco]

¹**massiccio**_{ams} (che è formàto da
un'única mässa sòlida e compàtta;
sòlido e resistènte, gròsso, ²tózzo) |
masséss [masés]

BS: massés [masés]

²**massiccio**_{ams} (grossolàno, madornàle:
di erróre) | →

³**massiccio**_{ams} (attuàto con fòrza e
compattèzza, che avvjiènte con
grànde partecipazióne e adesióne di
persóne; poderóso) →(gròsso),
→(imponènte)

⁴**massiccio**_{sms} (grùppo di montàgne di
aspèto imponènte) | masséss
[masés]

màssico_{ams} (della mässa, relativo alla
mässa) | de la massa_{l_{cge}}* [dela masa]

massificàre_{vt} | massificà° (ita)
[masificà]

massificàrsi_{vpi} | massificàs° (ita)
[masificàs]

massificàto_{ams/vppms} | massificat° (ita)
[masificat]

massificazióne_{sfs} | massificassiù° (ita)
[masificasjú]

¹**màssima**_{sfs} (fràse brève e
sentenziósa; principiò generale o
condótta pràtica a cùì ci si attjiènte
còme nòrma dell'agire, règola di
condótta) | mässima [màsima]
> **di mässima**_{l_{cag}} (nel complessò) |
→

> ¹**di mässima**_{l_{cav}} (in lènea di
mässima) | →

> **in lènea di mässima**_{l_{cav}}
→(²tendenzialmènte)

²**mässima**_{sfs} (pressióne/temperatùra
mässima) | (pressiù/tempradùra)
mässima_{prf} [(presjú/tempradùra)
màsima]

¹**massimàle**_{agtv/sms} (mässimo) | →

²**massimàle**_{sms} (massimàle di rischjo) |
→

- **di rischjo**_{l_{cav}} | massimàl de ris-
cio/résc/risech°* (ita) [masimàl de
risçò/résç/rixeg]

massimamènte_{avb} | mässime
[màsime], suertöt [suvertót],
imprima* [=], in prima* [=],
imprimamét* [=]

massimàrio_{sms} (raccolta di
mässime/sentènze) | racòlta de
mässime/sentènse_{prf}* [racòlta de
màsime/sentènse]

mässime_{avb} →(massimamènte)

¹**mässimo**_{ams/sms} (che è il piü
grànde/àlto; il piü grànde/àlto,
quantità piü grànde possibìle) |
mässimo (ita) [màsimo], mässem*
[masem]

BS: mässim [masim]

> **al mässimo**_{l_{cav}} | a la piö lóngà [ala
pjö lóngà], al mässimo° (ita) [al
màsimo]

²**mässimo**_{ams} (che è il piü
elevàto/estésò, che ha la maggiór
duràta, che è al sùò piü àlto gràdo,
che ha rilevànza
essenziale/fondamentàle, che è il piü
importànte/famóso) | mässimo°*
(ita) [màsimo], mässem* [masem]

³**mässimo**_{sms} (gràdo/livèllo piü
elevàto, còsa/persóna ritenùta la
miglióre) | mässimo°* (ita)
[màsimo], mässem* [masem]

massivamènte_{avb} | in manéra
gròssa/imponènta* [in manéra
gròssa/imponènta]

¹**massivo**_{ams} (imponènte, ³massiccio) |
→

²**massivo**_{ams} (che si riferisce alla
mässa) | che l'sa/se riferéss a la
massa_{prf}* [che 'l sa/se riferés ala
masa]

¹**mass media**_{l_{cst}} (ing) /mas mídiò/, (ita)
/mas mèdja/ | ← /maş mèdja/

massmediàle_{agtv} →(massmediàtico)

massmediàtico_{ams} | di mass media_{l_{cge}}*
[=]

massmediològia_{sfs} | massmediològia°
(ita) [masmedjologjã],
massmediològea* [masmedjologéa],
stòde di mass media e di problémi
ligàcc a chèi_{prf}* [stòde di mass
media e di problémi ligàdj a chèi]

massmediològico_{ams} | di mass media e
di sò problémi_{prf}* [di mass media e
di sò problémi]

massmediològo_{sms} | massmediològo°
(ita) [masmedjòlogo],
massmediolègh* /-c/
[masmedjòleg],

stödiüs/stüdiüs/(e)spèrt de (la)

(→massmediològia)_{prf}*

[stödjúx/stüdjúx/(e)spèrt de(la)

(→massmediològia)]

-**a**_{sfs} | massmediològo° (ita)

[masmedjòloga], massmediolèga*

[masmedjòlega],

stödiusa/stüdiusa/(e)spèrta de (la)

(→massmediològia)_{prf}*

[stödjúxa/stüdjúxa/(e)spèrta de(la)

(→massmediològia)]

¹**màsso**_{sms} (blòcco, macigno) | blòch

[blòc], plòch [plòc], mass [mas]

BS: curnù [curnù], mas [=]

CE: mäs [mas]

CO: mäs [mas]

²**màsso**_{sms} (oggèto di struttùra pesànte difficile da manovràre) | laùr gròss e pesànt_{prf}* [lavúr gròs e pexànt]

³**màsso**_{sms} (persóna insensìbel che non cède facilménte) | ù insensìbel che l' mòla/mula/céd mia facilmént_{prf}* [ú' insensìbel che'l mòla/mula/céd mià facilmént]

massofìsjoterapìa_{sfs} | terapìa che la dórva/dóvra/ùsa la fisioterapìa/fisio e i massagi_{prf}* [terapìa che'la dórva/dóvra/ùxa la fixjoterapìa/fixjo e i masagi], terapìa/cùra basada sö la fisioterapìa/fisio e sö i massagi_{prf}* [terapìa/cùra baxada söla fixjoterapìa/fixjo e söi masagi]

massofìsjoterapista_{agt/v/sttv} | massofisioterapista^o (ita) [masofixjoterapista], massofisioterapèsta* [masofixjoterapèsta], massagiadùr_{ams/sms}* [masağadúr], massagiadura_{afs/sfs}* [masağadura]

massóne_{sms} | framassù [framasù] -a_{sfs} | framassuna* [framasuna]

massonerìa_{sfs} | framassuneréa* [framasuneréa]

massònico_{ams} | framassònech* [framasòneg]

massóso_{ams} → (sassóso)

massoterapìa_{sfs} | terapìa che la dórva/dóvra/ùsa i massagi_{prf}* [terapìa che'la dórva/dóvra/ùxa i masagi], terapìa/cùra basada sö i massagi_{prf}* [terapìa/cùra baxada söi masagi]

massoteràpico_{ams} | de la terapìa che la dórva/dóvra/ùsa i massagi_{lcege}* [dela terapìa che'la dórva/dóvra/ùxa i masagi], de la terapìa/cùra basada sö i massagi_{lcege}* [dela terapìa/cùra baxada söi masagi]

massoterapista_{agt/v/sttv} | massoterapista^o (ita) [masoterapista], massoterapèsta* [masoterapèsta], massagiadùr_{ams/sms}* [masağadúr], massagiadura_{afs/sfs}* [masağadura]

mastaccóne_{ams} → (robùsto), → (tarchiàto)

mastalgìa_{sfs} | sensassiù dolorusa/dulurusa de tensiù a la mamèla/tèta_{prf}* [sensasjú doloruxa/duluruxa de tensjú ala mamèla/tèta]

mastàlgico_{ams} | de la sensassiù dolorusa/dulurusa de tensiù a la mamèla/tèta_{lcege}* [dela sensasjú doloruxa/duluruxa de tensjú ala mamèla/tèta]

mastectomia_{sfs} | (intervènt/operassiù de) asportassiù de la mamèla/tèta_{prf}* [(intervènt/operasjú de) asportasjú dela mamèla/tèta]

mastèlla_{sfs} → (mastèllo) +**mastellìno**_{sms} (piccolo mastèllo) | soèt [=], soièt [sojèt]

mastèllo_{sms} | söi [sòj], soièt [sojèt], mastèl [=], mastèlla_{sfs} [=] BS: söi [sòj], soiòl [sojól]

master_{smsi} (eso), (ita) /màster/ | ← /màster/

masterizzàre_{vt} | masterisà^o (ita) [masterixà]

masterizzàto_{ams/vppms} | masterisàt^o (ita) [masterixàd]

masterizzatóre_{sms} | masterisadùr^o (ita) [masterixadúr]

masterizzazióne_{sfs} | masterisassiù^o (ita) [masterixasjú]

mastermind_{smsi} (esi) | batàia/bataglia/batàglia^{3^} navàl/naàl_{prf}* [bataja/batàglia navàl]

¹**masticàbile**_{agt} (che si può masticàre) | mastegàbel* [mastegabel], che s'pòl mastegà_{prf}* [che s'pòl mastegà], che l'pòl (v)èss mastegà_{prf}* [che'l pòl èss mastegàd <> che'l pòlvèss mastegàd]

²**masticàbile**_{agt} (²imparàbile) | → **masticacchiàre**_{vt} | mastegà pòch e (→svogliataménte)_{prf}* [mastegà póc e (→svogliataménte)]

masticacchiàto_{ams/vppms} | mastegàt pòch e (→svogliataménte)_{prf}* [mastegàd póc e (→svogliataménte)]

masticaménto_{sms} | mastegamét* [=] ¹**masticàre**_{vt} (trituràre/spezzettàre il cibo con i dènti; schiacciàre qualcòsa tra i dènti per assaporàrta, mordicchjàre; conòscere/parlàre in mòdo approssimativo una lìngua o un dialètto) | mastegà [=] BS: sgagnà sö [xgagnà só]

- **tabàcco**_{lcvb} | cicà [=], mastegà [=] BS: cicà [=]

²**masticàre**_{vt} (borbottàre, pronunciàre/pronunziàre in mòdo pòco chiàro) → (²biascicàre), → (borbottàre)

³**masticàre**_{vt} (rimuginàre, pensàre e ripensàre) | →, pensà e turnà a pensà_{prf}* [=], pensà e pensà amò_{prf}* [=]

¹**masticàto**_{ams/vppms} (trituratò/spezzettatò il cibo con i dènti; schiacciàto qualcòsa tra i dènti per assaporàrta, mordicchjàto; conosciùto/parlàto in mòdo approssimativo una lìngua o un dialètto) | mastegàt [mastegàd] BS: sgagnàt sö [xgagnàd só] - **tabàcco**_{lcvb} | cicàt [cicàd], mastegàt [mastegàd] BS: cicàt [cicàd]

²**masticàto**_{ams/vppms} (borbottàto, pronunciàre/pronunziàre in mòdo

pòco chiàro) → (²biascicàto), → (borbottàto)

³**masticàto**_{ams/vppms} (rimuginàto, pensàto e ripensàto) | →, pensà e turnà a pensà_{prf}* [pensàd e turnàd a pensà], pensà e pensà amò_{prf}* [pensàd e pensàd amò]

masticatóre_{ams/sms} (che/chi màstica) | mastegadùr* [mastegadúr]

- **trìce**_{sfs} | mastegadura* [=]

¹**masticatùra**_{sfs} (il masticàre) | →

²**masticatùra**_{sfs} (avàzo di còsa masticàta) | (→avàzo) de còsa/còssa/ròba mastegada_{prf}* [(→avàzo) de còxa/còsa/ròba mastegada], (→avàzo) de laùr mastegàt_{prf}* [(→avàzo) de lavúr mastegàd]

³**masticatùra**_{sfs} (rimasticatùra) | →

masticazióne_{sfs} | mastegada [=] ¹**màstice**_{sms} (sos) | màstech [mastec] BS: para [parà], màstic [mastic]

²**màstice**_{agt/v/smsi} (grìgio) | →

mastijétto_{sms} | parpài* [=], parpài_{smp} [parpài]

¹**mastino**_{sms} (nat) | masti [mastí]

²**mastino**_{sms} (persóna búrbera) | ù bròsch_{prf}* [ú' bròsc] +-a_{sfs} | òna/persuna bròsca_{prf}* [òna/persuna bròsca]

³**mastino**_{sms} (persóna tenàce) | masti^o* [mastí], ù che l' mòla/mula/céd mia facilmént_{prf}* [ú' che'l mòla/mula/céd mià facilmént], ù che l'té/tègn^o dùr_{prf}* [ú' che'l té/tègn/tèjn dúr]

+a_{sfs} | mastina* [=], òna/persuna che la mòla/mula/céd mia facilmént_{prf}* [òna/persuna che'la mòla/mula/céd mià facilmént], òna/persuna che la té/tègn^o dùr_{prf}* [òna/persuna che'la té/tègn/tèjn dúr]

³**mastino**_{sms} (difensóre tenàce) | masti^o* [mastí]

+a_{sfs} | mastina* [=]

mastìjo_{sms} → (màschjo)

BS: màscol [mascol]

mastìte_{sfs} | mastite^o (ita) [=],

infiamassiù a/de la mamèla/tèta_{prf}* [infjamasjú ala/dela mamèla/tèta]

mastocarcinòma_{sms} | càncer/tùmùr a/de la pèl de la mamèla/tèta_{prf}* [cañcher/tùmùr ala/dela pèl dela mamèla/tèta]

mastodinià_{sfs} → (mastalgìa)

mastodónte_{sms} (persóna corpulènta e massiccia dai movimènti gòffi e sgraziàti) | ù gròss e masséss di (→movimènti) impassàcc/malpràtech e (→sgraziàti)_{prf}* [ú' gròs e masés di (→movimènti) impassàdi/malprateg e (→sgraziàti)]

mastodòntico_{ams} →(enórme/enòrme), →(gigantésco)
mastoflògoşi/mastoflogòşi_{sfsi} →(mastite)
mastografia_{sfs} →(mammografia)
mastopafia_{sfs} | malatèa a/de la mamèla/tèta_{prf}* [malatèa ala/dela mamèla/tèta]
mastoplàstica_{sfs} | mastoplàstica° (ita) [=], plàstica° [=], intervènt/operassiù a i mamèle/tète_{prf}* [intervènt/operasjú ai mamèle/tète]
mastoptòşi_{sfsi} | sbassada di mamèle/tète_{prf}* [xbasada di mamèle/tète]
màstra_{sfs} (grande/gròssa màdja) | granda/gròssa (→màdja)_{prf}* [granda/gròsa (→màdja)]
màstra_{sfs} (bànco, cassóne) | →
¹**màstro**_{sms} (guìda, maèstro/maèstro) | →
 BS: màster [master]
 +-a_{sfs} | →
 BS: mastra* [mastrà]
²**màstro**_{sms} (lavoratòre/operàio artigiano specializzàto) →(maèstro/maèstro)
 +-a_{sfs} | →
³**màstro**_{ams} (principàle) | →
masturbàre_{tr} | menà '1 (→²mèmbro)/(→pène)_{prf}* [menà '1 (→²mèmbro)/(→pène)], fà òna séga_{prf}* [=]
masturbàrsi_{vpi} | menàs ol (→²mèmbro)/(→pène)_{prf}* [menàs ol (→²mèmbro)/(→pène)], fàs/sbaràs/sparàs òna séga_{prf}* [fàs/xbaràs/sparàs òna séga]
masturbàto_{ams/vppms} | menà ol (→²mèmbro)/(→pène)_{prf}* [menà ol (→²mèmbro)/(→pène)], fàcc/sbaràt/sparàt òna séga_{prf}* [fadi/xbaràd/sparàd òna séga]
¹**masturbatòre**_{ams/sms} (che/chi mastùrba àltri) | (ù/chèl) che l'fà i séghe_{prf}* [(ù'/chèl) che l'fà i séghe], (ù/chèl) che l'ména ol (→²mèmbro)/(→pène) di óter_{prf}* [(ù'/chèl) che l'ména ol (→²mèmbro)/(→pène) di óter]
-trice_{afs/sfs} | (òna/chèla/persuna) che la fà i séghe_{prf}* [(òna/chèla/persuna) che l'fà i séghe], (òna/chèla/persuna) che la ména ol (→²mèmbro)/(→pène) di óter_{prf}* [(òna/chèla/persuna) che l'fà i séghe ol (→²mèmbro)/(→pène) di óter]
²**masturbatòre**_{ams/sms} (che/chi si mastùrba) | ù/chèl che l'sa/se fà/sbara/spara i séghe_{prf}* [ù'/chèl che l'sa/se fà/xbara/spara i séghe], ù/chèl che l'sa/se ména ol (→²mèmbro)/(→pène)_{prf}* [ù'/chèl

che l'sa/se ména ol (→²mèmbro)/(→pène)]
-trice_{afs/sfs} | (persuna) che la sa/se fà i séghe_{prf}* [(persuna) che la sa/se fà i séghe], (persuna) che la ména ol (→²mèmbro)/(→pène)_{prf}* [(persuna) che l'fà i séghe ol (→²mèmbro)/(→pène)]
masturbatòrjo_{ams} | di menade/séghe_{cge}* [=]
masturbazióne_{sfs} | menada [=], séga [=], séghe_{sfp} [=]
matador_{smsi} (spa) /mataðór/ | ← /matadòr/
matàllo_{sms} (farinàccio) | →
matamòro_{sms} →(millantatòre), →(smargiàssio), →(spaccóne)
mataràzzo_{sms} →(materàssio)
matàssa_{sfs} (quantità di filato avvòlto con l'àspo; ³imbròglio, ²intrìgo) | matassa [matasa], assa [asa]
 BS: aspa [aspà], assa [asà], matassì_{sms} [matasí], mezàna [mexaná]
- di cotóne_{lcvb} | (mat)assa de cotù/cutù* [(mat)asa de cotù/cutù]
 BP: fisòl_{sms} [fixól]
+matassina_{sfs} | matèl_{sms} [=], filòl_{sms} [filsól]
match_{smsi} (ing) /mäch/ | ← /mèç/
match ball_{lcst} (ing) /mäch bōl/ | ← /mèç bōl/
match point_{lcst} (ing) /mäch pōint/ | ← /mèç pōint/
match winner_{lcst} (ing) /mäch yínə(r)/ | ← /mèç yíner/
matemàtica_{sfs} | matemàtica [=]
¹**matematicamènte**_{avb} (per mèzzo di procedimènti matemàtici) | mediante la matemàtica* [medjante la matemàtica], per mè(s)o de la matemàtica* [per mèx(o) dela matemàtica], co la matemàtica* [cola matemàtica], a traers/treers la matemàtica* [atravèrs/atrevèrs la matemàtica]
²**matematicamènte**_{avb} (sénza/sènza possibiltà di erróre, con assolùta certèzza) | sènza possibiltà de erùr* [sènza possibiltà de erùr], con asolùda certèssa* [con asolùda certèsa]
matemàtico_{ams} | matemàtico° (ita) [=], matemàtech* [matemateg]
matèra_{sfs} →(matèria)
materàssa_{sfs} →(materàssio)
¹**materassabile**_{agtv} (sexy) | →
²**materassabile**_{agtv} (disponibile) | →
materassàjo_{sms} | stremassì [stremasí]
 BS: stremassì [stremasí], garzì [garxí], sgalzì [xgalxí]
-a_{sfs} | stremassina [stremasina]

BS: stremassina [stremasina], garzina [garxina], sgalzina [xgalxina]
¹**materassino**_{sms} (piccolo materàssio) | stremassì [stremasí]
²**materassino**_{sms} (materàssio gonfiabile da spiàggia) | materassì° (ita) [materasí], stremassì* [stremasí]
³**materassino**_{sms} (tappèto) | →
materàssio_{sms} (da lètto) | stramàss [stramàs], stremàss [stremàs]
 BS: stremàss [stremàs]
- a mòlle_{lcst} | stramàss/stremàss a mòlle* [stramàs/stremàs a mòlle]
 BS: elàstic [elastic]
- ortopèdico_{lcst} | stramàss/stremàss ortopèdico° (ita) [stramàs/stremàs ortopèdech* [stramàs/stremàs ortopèdeg]
- pneumàtico_{lcst} →(materassino)
¹**matèrja**_{sfs} (tutto ciò che è físico e corpòreo) | matèria [matérja]
- prima_{lcst} | matèria prima°* (ita) [matérja prima]
²**matèrja**_{sfs} (argomènto; disciplìna oggèto di insegnamènto/stùdio) | matèria°* [matérja]
³**matèrja**_{sfs} (motivo, occasiòne, pretèsto) | →
materjalàccio_{sms} (materjalóne) | → +-a_{sfs} | →
¹**materjale**_{agtv} (che è pròprio della matèria, compòsto/compòsto di matèria) | materjal [materjäl]
²**materjale**_{agtv} (che concèrne/riguarda la concretézza delle còse e che si contrappòne a spirituàle/moràle/intellettuàle; che si fóna sul piàcere dei sènsi; mólto legàto alle còse e al danàro/denàro, pòco spirituàle) | materjal°* [materjäl]
³**materjale**_{agtv} (¹grossolàno, ⁵ròzzo) | materjal [materjäl]
⁴**materjale**_{agtv} (concrèto, ¹effettivo, reale) | →
⁵**materjale**_{sms} (sostànza di particulàri qualità; insièmè di dàti/informaziòni/documènti a ùso di ricerca/stùdio) | materjal°* [materjäl]
⁶**materjale**_{sms} (ciò che sèrve a un determinàto ùso) | materjal [materjäl]
materjalìsmo_{sms} | materialismo° (ita) [materjalixmo], materialésem* [materjaléxem]
materjalista_{agtv/sttv} | materialista° (ita) [materjalista], materialésta* [materjalésta]
¹**materjalisticamènte**_{avb} (secóndo le teorie del materjalìsmo) | segónd i

teorée del materialismo* [segónd i teoréc del materjalixmo]

²**materjalisticaménte**_{avb} (attribuèndo importànza ai bèni/piacéri/vantàggi materjali) | col dà piö importansa ai bèni materiài* [col dà pjö importansa ai bèni materjàj]

¹**materjalistico**_{ams} (relativo al materjalismo, relativo ai materjalisti) | materjalistico° (ita) [materjalístico], materléstech* [materjalésteg], del materialismo_{icge}* [del materjalixmo], di materialisti_{icge}* [di materjalisti]

²**materjalistico**_{ams} (che si ispira all'edonismo/utilitarismo, che perségue in prevalènza bèni/piacéri/vantàggi materjali) | materjalistico° (ita) [materjalístico], materléstech* [materjalésteg], che l'dà piö importansa ai bèni materiài_{prf}* [che'l dà pjö importansa ai bèni materjàj]

¹**materjalità**_{sfsi} (l'èssere¹ materjale) | materjalità° (ita) [materjalità], materialetà* [materjaletà], →

²**materjalità**_{sfsi} (mançansa di spiritualità) | materjalità° (ita) [materjalità], materialetà* [materjaletà], mancansa de spiritüalitä_{prf}* [mançansa de spiritüalitä]

²**materjalità**_{sfsi} (tendènza a perseguire in prevalènza bèni/piacéri/vantàggi materjali) | materjalità° (ita) [materjalità], materialetà* [materjaletà], tendènza a dà piö importansa ai bèni materiài_{prf}* [tendènza a dà pjö importansa ai bèni materjàj], tendènza a 'ndà dré a i móde_{prf}* [tendènza a 'ndà dré ai móde]

⁴**materjalità**_{sfsi} (grettèzza, grossolanità, volgarità) | materjalità° (ita) [materjalità], materialetà* [materjaletà], →

⁵**materjalità**_{sfsi} (bèni materjali) | materjalità° (ita) [materjalità], materialetà* [materjaletà], bèni materiài_{prf}* [bèni materjàj]

⁶**materjalità**_{sfsi} (piacéri materjali) | materjalità° (ita) [materjalità], materialetà* [materjaletà], piassér materiài_{prf}* [piassér materjàj]

¹**materjalizzàre**_{vr} (rèndere reàle/concrèto/materjale) | materialisà°* (ita)(lad) [materjalixà], fà deentà/dientà/dientà^{2^} reàl/concrét/materjal_{prf}* [fà deventà/diventà reàl/concrét/materjàl]

²**materjalizzàre**_{vr} (conferire le proprietà e la natura della matèria) | materialisà°* (ita)(lad) [materjalixà], conferì i caràter de la matèria_{prf}* [conferì i caràter dela matèrja]

¹**materjalizzàrsi**_{vpi} (assumere forma e natura reàle/materjale/corporea) | materialisàs°* (ita)(lad) [materjalixàs], ciapà furma corporàl/materjal_{prf}* [cjapà furma corporàl/materjàl/reàl]

²**materjalizzàrsi**_{vpi} (comparire/presentarsi di colpo e inaspettataménte) | materialisàs°* (ita)(lad) [materjalixàs], comparì/presentàs de colp/culp e (→inaspettataménte)_{prf}* [comparì/prexentàs de colp/culp e (→inaspettataménte)]

³**materjalizzàrsi**_{vpi} (prendere còrpo, concretizzàrsi) | materialisàs°* (ita)(lad) [materjalixàs], ciapà còrp_{prf}* [cjapà còrp], →

⁴**materjalizzàrsi**_{vpi} (trasformarsi in matèria) | materialisàs°* (ita)(lad) [materjalixàs], trasfurmàs in matèria_{prf}* [trasfurmàs in matèrja], →

¹**materjalizzàto**_{ams/vppms} (réso reàle/concrèto/materjale) | materialisàt°* (ita)(lad) [materjalixàd], facc deentà/dientà/dientà^{2^} reàl/concrét/materjal_{prf}* [fadi deventà/diventà reàl/concrét/materjàl]

²**materjalizzàto**_{ams/vppms} (conferito le proprietà e la natura della matèria) | materialisàt°* (ita)(lad) [materjalixàd], conferì i caràter de la matèria_{prf}* [conferì i caràter dela matèrja]

³**materjalizzàto**_{ams/vppms} (assunto forma e natura reàle/materjale/corporea) | materialisàt°* (ita)(lad) [materjalixàd], ciapà furma corporàl/materjal_{prf}* [cjapà furma corporàl/materjàl/reàl]

⁴**materjalizzàto**_{ams/vppms} (comparsò/presentato di colpo e inaspettataménte) | materialisàt°* (ita)(lad) [materjalixàd], comparì/presentàt de colp/culp e (→inaspettataménte)_{prf}* [comparì/prexentàt de colp/culp e (→inaspettataménte)]

⁵**materjalizzàto**_{ams/vppms} (présò còrpo, concretizzàto) | materialisàt°* (ita)(lad) [materjalixàd], ciapà còrp_{prf}* [cjapàd còrp], →

⁶**materjalizzàto**_{ams/vppms} (trasformatò in matèria) | materialisàt°* (ita)(lad)

[materjalixàd], trasfurmàt in matèria_{prf}* [trasfurmàd in matèrja], →

materjalizzazióne_{sfs} | materialisassü°* (ita)(lad) [materjalixassjú]

¹**materjaliménte**_{avb} (in mòdo concrèto) | in manéra concrèta/reàl* [in manéra concrèta/reàl]

²**materjaliménte**_{avb} (obiettivaménte, oggettivaménte) | →

³**materjaliménte**_{avb} (in bàse ai dàti) | in base ai dati* [in baxe ai dati]

⁴**materjaliménte**_{avb} (in mòdo materjale) | in manéra materjal* [in manéra materjàl]

⁵**materjaliménte**_{avb} (sènza/sènza spiritüalitä) | sènza spiritüalitä_{prf}* [sènza spiritüalitä]

materjalóne_{sms} | materjalù [materjalù] -a_{sfs} | materjaluna* [materjaluna]

¹**materjare**_{vr} (creàre/produrre con un determinàto materjale) | creà/fà/prodüs/prodüsì con d'ü determinàt/cèrt/sèrt materjal_{prf}* [creà/fà/prodùx/prodùxì condü' determinàd/cèrt/sèrt materjal]

²**materjare**_{vr} (materjalizzàre) | →

³**materjare**_{vr} (fornire di un determinàto contenùto discòrso/scrìtto/etc.) | fornì d'ü determinàt/cèrt/sèrt argomènt (v)ergó(a)_{prf}* [fornì d'ü' determinàd/cèrt/sèrt argomènt vergó(a)]

¹**materjarsì**_{vpi} (assumere una determinàta consistènza) | ciapà òna determinàda/cèrta/sèrta consistènza_{prf}* [cjapà òna determinàda/cèrta/sèrta consistènza]

²**materjarsì**_{vpi} (diventàre reàle/concrèto) | deentà/dientà/dientà^{2^} reàl/concrét/materjal_{prf}* [deventà/diventà reàl/concrét/materjàl]

³**materjarsì**_{vpi} (assumere un determinàto contenùto discòrso/scrìtto/etc.) | ciapà ü determinàt/cèrt/sèrt argomènt_{prf}* [cjapà ü' determinàd/cèrt/sèrt argomènt]

¹**materjàto**_{vppms} (creàto/prodóto con un determinàto materjale) | creàt/facc/prodüsìt con d'ü determinàt/cèrt/sèrt materjal_{prf}* [creàd/fadi/prodùxìd condü' determinàd/cèrt/sèrt materjal]

²**materjàto**_{vppms} (materjalizzàto) | →

³**materjàto**_{ams} (fornito di un determinàto contenùto discòrso/scrìtto/etc.) | fornìt d'ü determinàt/cèrt/sèrt argomènt (v)ergó(a)_{prf}* [fornìd d'ü'

- determinàd/cèrt/sèrt argomènt vergót(a)]
- 4 materjàto**_{vppms} (assùnto una determinàta consistènza) | ciapàt òna determinàda/cèrta/sèrta consistènza_{prf}* [cjapàd òna determinàda/cèrta/sèrta consistènza]
- 5 materjàto**_{vppms} (diventàto reàle/concrèto) | deentàt/dientàt/dientàt^{2^} reàl/concrèt/materjàl_{prf}* [deventàd/diventàd reàl/concrèt/materjàl]
- 6 materjàto**_{vppms} (assùnto un determinàto contenùto discórso/scritto/etc.) | ciapàt ü determinàt/cèrt/sèrt argomènt_{prf}* [cjapàd ü' determinàd/cèrt/sèrt argomènt]
- 7 materjàto**_{ams} (compòsto/compòsto di una determinàta matèria) | componìt/facc d'òna determinàda matèria_{prf}* [componìd/fadì d'òna determinàda matèrja]
- 8 materjàto**_{ams} (résò/diventàto reàle/concrèto/corpòreo/tangibile) | facc deentà/dientà/dientà^{2^} reàl/concrèt/materjàl/corporàl/(→tan gibile)_{prf}* [fadì deventà/diventà reàl/concrèt/materjàl/corporàl], deentàt/dientàt/dientàt^{2^} reàl/concrèt/materjàl/corporàl/(→tan gibile)_{prf}* [deventàd/diventàd reàl/concrèt/materjàl/corporàl/(→tan gibile)]
- 1 matèrico**_{ams} (relativo alla matèria) | de la matèria_{lcege}* [dela matèrja]
- 2 matèrico**_{ams} (reale, concrèto, tangibile) | →
- maternamènte**_{avb} | de mader/mama* [de mader/mama], co i cüre e l'afassiù d'òna mader/mama* [coi cüre e 'l'afesjù d'òna mader/mama]
- maternismo**_{sms} | manéra de fà de esagerada afessiù (→nei confrónti dei) (→figli)_{prf}* [manéra de fà de esagerada afesjù (→nei confrónti dei) (→figli)]
- 1 maternità**_{sfsi} (l'èssere màdre, la condiziòne di màdre) | maternità [=]
- 2 maternità**_{sfsi} (gravidànta, pàrto) | →
- 3 maternità**_{sfsi} (perìodo anterióre/posterióre al pàrto durànte il quàle la màdre si congèda dal lavóro) | maternità^o* [=]
- 4 maternità**_{sfsi} (repàrto di clinica/ospedàle) | maternità [=]
- 5 maternità**_{sfsi} (rappresentaziòne artìstica della Madónna con Gesù Bambino) | Madóna col Bambì_{prf} [Madóna col Bambì]
- 1 matèrno**_{ams} (relativo alla màdre, della màdre) | de (la) mader/mama_{lcege}* [de(la) mader/mama]
- BS: maternàl [=]
- 2 matèrno**_{ams} (da màdre, affetuóso, sollècìto, tènèro) | de mader/mama_{lcege}* [de mader/mama], →
- 3 matèrno**_{ams} (per pàrte di màdre: di rappòrto di parentèla) | de banda de (la) mader/mama_{lcege}* [de banda de(la) mader/mama], per via de mader/mama_{lcege}* [per vià de mader/mama]
- 4 matèrno**_{ams} (natìvo, pàtrjo) | →
- 1 matètico**_{ams} (relativo alla formaziòne all'apprendimènto) | de la formassiù e de l'apprendimènt_{lcege}* [dela formasiù e del apprendimènt]
- 2 matètico**_{ams} (formativo, educatìvo) | →
- 1 matìta**_{sfs} (strumènto per scrìvere e disegnàre) | matita [=], (l)àpis [(l)apis]
- BS: làpis [lapis]
- CA: làpes [lapes]
- 2 matìta**_{sfs} (strumènto per truccàrsi gli òcchi) | matita^o* [=]
- matitatójo**_{sms} | canèta d'àpis_{prf} [canèta d'àpis]
- màtre**_{sfs} →(màdre)
- màtrja**_{sfs} →(pàtrja), →(tèrra natia)
- matrìarca**_{sfs} (²reggitrice) | →
- 1 matrìcàrja**_{sfs} (²camomilla) | →
- 2 matrìcàrja**_{sfs} (nat) | èrba crèspola/grèspola [=], èrba grèspa [=]
- 1 matrìce**_{sfs} (pàrte di documènto/mòdulo che rimàne all'emittènte) | matrìs/matrìss^{3^} [matrìs]
- BS: mader [mader], matrìs [matrìs]
- 2 matrìce**_{sfs} (⁵fónte) | →
- 3 matrìce**_{sfs} (tabèlla) | matrìce^o (ita) [=], matrìs/matrìss^{3^} [matrìs], tabèlla* [=]
- 4 matrìce**_{sfs} (fórra/stàmpo da cùì si ricàva un oggèto) | matrìs/matrìss^{3^} [matrìs]
- 5 matrìce**_{sfs} (ùtero) | →
- matrìcjàno**_{ams} | ↓
- alla matrìcjàna_{lcag} | a l'amatrìcjàna^o (ita) [al'amatrìcjàna], a la matrìcjàna^o (ita) [ala matrìcjàna]
- 1 matrìcìda**_{agtv} (còntro la pròpria màdre) | cuntra la/sò mader_{prf}* [cuntra la/sò mader]
- 2 matrìcìda**_{sttv} (chi ha uccìso la pròpria màdre) | ü/chèl/òm che l'à (→¹uccìso) la/sò mader_{prf}* [ü'/chèl/òm che'l và (→¹uccìso) la/sò mader], òna/chèla/dòna/fómna/persuna che l'à (→¹uccìso) la/sò mader_{prf}* [òna/chèla/dòna/fómna/persuna che'l'à (→¹uccìso) la/sò mader], (as)sasi/masadúr de la (sò)
- mader_{prf}* [(a)sasi/masadúr de la (sò) mader], (as)sasina/masadura de la (sò) mader_{prf}* [(a)sasina/masadura de la (sò) mader]
- 3 matrìcìda**_{sttv} (chi òpera per la rovìna della pròpria pàtrja) | ü/chèl/òm che l'òpera/trama per la ròina/rüina de la sò pàtria_{prf}* [ü'/chèl/òm che'l òpera/trama per la ròvina/rüvina de la sò patrja], òna/chèla/dòna/fómna/persuna che la òpera/trama per la ròina/rüina de la sò pàtria_{prf}* [òna/chèla/dòna/fómna/persuna che'la òpera/trama per la ròvina/rüvina de la sò patrja]
- 1 matrìcìdjo**_{sms} (uccisiòne della pròpria màdre) | copamèt/massamèt/sasinio de sò mader_{prf}* [copamèt/masamèt/sasinjo de sò mader]
- 2 matrìcìdjo**_{sms} (àtto che arrèca gràvi dànni alla pròpria pàtrja) | at/assiù che l'fà di grév/séri dagn a la pàtria_{prf}* [at/asjù che'l fa di grév/séri dagn a la patrja]
- matrìcola**_{sfs} (registro; studènte del prìmo ànno; atlèta/squàdra esordjènte; noviziò/principiànte di una professiòne) | matrìcola [matrìcola]
- 1 matrìcolàre**_{vtr} (immatricolàre) | →
- 2 matrìcolàre**_{agtv} (relativo a una matrìcola) | de la matrìcola_{lcege}* [dela matrìcola], matrìcolàr* [=]
- 1 matrìcolàto**_{vppms} (immatricolàto) | →
- 2 matrìcolàto**_{ams} (²iscritto) | →
- 3 matrìcolàto**_{ams} (abilìssimo, espertìssimo, patentàto) | matrìcolàt [matrìcolàd]
- matrìcolaziòne**_{sfs} →(immatricolaziòne)
- matrìgna**_{sfs} (secònda móglie di un védovo rispètto ai figli della precedènte; màdre pòco amorévole) | madrègna [madrègna], ghidasca [=]
- BS: madrègna [madrègna]
- 1 matrìgnàle**_{agtv} (caratterìstico/pròprio/tìpico di una matrìgna) | de la madrègna/ghidasca_{prf}* [dela madrègna/ghidasca], (→caratterìstico) d'òna madrègna/ghidasca_{prf}* [(→caratterìstico) d'òna madrègna/ghidasca]
- 2 matrìgnàle**_{agtv} (che si riferìsce a una matrìgna) | che l'sa/se riferèss a òna madrègna/ghidasca_{prf}* [che'l sa/se riferèss a òna madrègna/ghidasca]
- 1 matrìgnescamènte**_{avb} (in mòdo matrìgnèscò) | con d'òna manéra de fà de madrègna/ghidasca* [condòna manéra de fà de

- madréjna/ghidasca], a la manéra d'òna madréjna/ghidasca* [ala manéra d'òna madréjna/ghidasca]
- ³**matrignescaménte**_{avb} (crudelménte, duraménte) | →
- matrignésco**_{ams} | de madréjna/ghidasca_{l_{cge}}* [de madréjna/ghidasca]
- matrilinèare**_{agtv} →(³matèrno)
- matrilineo**_{ams} →(matrilinèare)
- matrimonjàbile**_{agtv} | che l'sa/se tróa in condissü de (→pótersi) spusà_{prf}* [che'l sa/se tróva in condisjú de (→pótersi) spuxà], che l'pól (i)spusàs_{prf}* [che'l pól spuxàs < che'l pólispuxàs]
- ¹**matrimonjàle**_{agtv} (relativo al matrimòno) | matrimonjàl [matrimonjàl]
- ²**matrimonjàle**_{agtv} (a dùe piàzze: di létto/lenzùolo) | matrimonjàl^{o*} [matrimonjàl]
- ³**matrimonjàle**_{agtv} (càmera matrimonjàle) | →
- ¹**matrimonjàlista**_{sttv} (giurista/espèrto di diritto matrimonjàle) | (→giurista)/stòdiùs/stüdiùs/(e)spèrte de derito/dirito matrimonjàl_{prf}* [(→giurista)/stòdjúx/stüdjúx/(e)spèrt de derito/dirito matrimonjàl], (→giurista)/stòdiusa/stüdiusa/(e)spèrta de derito/dirito matrimonjàl_{prf}* [(→giurista)/stòdjuxa/stüdjuxa/(e)spèrta de derito/dirito matrimonjàl]
- ²**matrimonjàlista**_{sttv} (avvocato specializzàto in càuse matrimonjàli) | aocàt specialisàt in càose/càuse matrimonjàl_{prf}* [avocàd speçalixàd in càose/caùxe matrimonjàl], aocada specialisada in càose/càuse matrimonjàl_{prf}* [avocada speçalixada in càose/caùxe matrimonjàl]
- matrimonjàlménte**_{avb} | col vñcol del matrimòne* [col vñcol del matrimòne], segónd i nòrme/abitudini/còstóm/ùsanse/ùs(i) del matrimòne* [segónd i nòrme/abitudini/còstóm/ùxanse/ùx(i) del matrimòne]
- ¹**matrimònio**_{sms} (unióné legàle/religiósa tra dùe persóne; rito e cerimònia con il quàle si cèlebra, nòzze; vita conjügale) | matrimòne [=], sacramènt del söcher_{prf} [sacramènt del söcher]
- **civile**_{l_{cst}} | matrimòne siil/siél/siél^{2^o*} (ita) [matrimòne sivil/sivél]
- **religióso**_{l_{cst}} | matrimòne religiùs^{o*} (ita) [matrimòne religiùx]
- **riparatóre**_{l_{cst}} | matrimòne riparadùr^{o*} (ita) [matrimòne riparadùr], acòrde^o [=]
- ²**matrimònio**_{sms} (associazióné, unióné) | →
- matrìosca**_{sfs} →(matrioska)
- matrioska**_{sfs} (rus) /matrjòscu/, (ita) /matrjòsca/ | ← /matrjòsca/
- matrizzàre**_{vintr} →(²madreggiàre)
- matrizzàto**_{ams/vppms} →(²madreggiàto)
- ¹**matròna**_{sfs} (dòna maritàta, màdre di famiglia specialménte di contégno sostenùto e austèro) | regiura* [reğura], resura* [rexura]
- ²**matròna**_{sfs} (dòna di àlta statùra, flòrida e prosperósa) →(²giunóne)
- ¹**matronàle**_{agtv} (¹flòrido, prosperóso: di còrpo femminile) | →
- ²**matronàle**_{agtv} (¹austèro, dignitóso, maestóso) | →
- ³**matronàle**_{agtv} (da matròna) | de regiura/resura_{l_{cge}}* [de reğura/rexura]
- ¹**matronalménte**_{avb} (con mòdo di fàre che si addice a una matròna) | con d'òna manéra de fà de regiura/resura* [condòna manéra de fà de reğura/rexura], a la manéra d'òna regiura/resura* [ala manéra d'òna reğura/rexura]
- ²**matronalménte**_{avb} (in mòdo autorévole e austèro) | in manéra aùtoréola/aòtoréola e sevéra/dúra* [in manéra aùtorévola/aòtorévola e sevéra/dúra]
- matronè**_{ams} (grùppo di dònne) | gròp de dòne/fómne_{prf}* [gròp de dòne/fómne]
- màtta**_{sfs} (esi) (jolly) | mata [=], jolly [=]
- matcacchióne**_{sms} | matòch [matòc], matocù [matocù], smatürìt [xmatürìd], bestòrlo [bestòrlo]
- **a**_{sfs} | matòca* [matòca], matocuna* [=], smatürìda* [xmatürìda], bestòrta* [bestòrta]
- mattaccinàta**_{sfs} | at/comportamét/gèst (→bizzàro)_{prf}* [at/comportamét/gèst (→bizzàro)], assiù (→bizzàra)_{prf}* [asjú (→bizzàra)], at/assiù de mat/strambo_{prf}* [at/asjú de mat/strambo]
- ¹**mattaccino**_{sms} (buffóne, giullàre) | → +**a**_{sfs} | →
- ²**mattaccino**_{sms} (persóna bizzàra/stravagànte) | mago sabino_{prf} [=], ü (→bizzàro)* [ü' (→bizzàro)]
- +**a**_{sfs} | maga sabina_{prf}* [=], òna/persuna (→bizzàra)* [òna/persuna (→bizzàra)]
- ³**mattaccino**_{sms} (burlóne) | → +**a**_{sfs} | →
- ¹**mattaménte**_{avb} (alla manìera dei mätti) →(pazzaménte)
- ²**mattaménte**_{avb} (sconsideataménte) | →
- ¹**mattàna**_{sfs} (stàto d'ànimo di esàltazióné/eccitazióné che indùce a comportaméti bizzàrri e imprevedibili) | lùna [lùna], morbì [morbì]
- ²**mattàna**_{sfs} (àtto/comportaméto bizzàro/stravagànte) →(mattaccinàta)
- mattànza**_{sfs} (carneficìna, ¹massàcro) | →
- ¹**mattàre**_{vtr} (dàre scàcco mätto) | dà scach mat* [dà scac mat]
- ²**mattàre**_{vtr} (vincere, sconfiggere, superàre) | →
- mattarèllo**_{sms} | resura_{sfs} [rexura], canèla de la pasta_{prf} [canèla dela pasta], mèscola_{sfs} [=], mèstola_{sfs} [=], matarèl [=], tarèl [=], terèl [=]
- BP: canèla_{sfs} [=]
- BS: canèla_{sfs} [=], matarèl [=], cana de i teadèi_{prf} [canà dei teadèi]
- VS: mèscola_{sfs} [=]
- ¹**mattàta**_{sfs} (azióne/comportaméto/affermazión e da mätto) | at/assiù/comportamét/discòrs/parlà/a fermassiù de mat_{prf}* [at/asjú/comportamét/discòrs/parlà/a fermasjú de mat]
- ²**mattàta**_{sfs} (àtto sconsideatò e imprudènte) | at de (→¹sconsideatò) e imprudènt_{prf}* [at (→¹sconsideatò) e imprudènt], assiù (→¹sconsideatà) e imprudènta_{prf}* [assiù (→¹sconsideatà) e imprudènta], at/assiù de (→²sconsideatò) e imprudènt_{prf}* [at/asjú de (→²sconsideatò) e imprudènt]
- ³**mattàta**_{sfs} (àtto/comportaméto bizzàro/stravagànte) →(mattaccinàta)
- ¹**mattàto**_{ams/vppms} (dàto scàcco mätto) | dacc scach mat* [dadì scac mat]
- ²**mattàto**_{ams/vppms} (vìnto, sconfitto, superàto) | →
- mattatójo**_{sms} | macèl [=]
- mattatóre**_{sms} (addétto alla macellazióné) | maceladùr* [maceladùr]
- **trice**_{sfs} | maceladura* [=]
- **trice**_{sfs} | maceladura* [=]
- ²**mattatóre**_{sms} (attóre particolarménte populàre e istriònico; personalità fòrte) | grass de ròst_{prf}* [gras de ròst]
- **trice**_{sfs} | grass de ròst_{prf}* [gras de ròst]
- mattazióné**_{sfs} →(macellazióné)
- mattegiàre**_{vintr} | fà 'l mat_{prf}* [=], comportàs de mat_{prf}* [=]
- mattegiàto**_{vppms} | facc ol mat_{prf}* [fadj ol mat], comportàt de mat_{prf}* [comportàd de mat]
- matterèllo**_{sms} →(mattarèllo)

1 **materia**_{sfs} (mattaccinàta) | →
2 **materia**_{sfs} (l'èssere mào, follia, pazzia, stoltézza) | →
1 **matterugio**_{ams} (bizzàrro, stràmbo stravagànte) | →
2 **matterugio**_{sms} (²mattaccino) | →
 +-a_{sfs} | →
1 **mattézza**_{sfs} (materia) | →
2 **mattézza**_{sfs} (dabbenàggine, scemènza) | →
2 **mattézza**_{sfs} (stramberia, stravagànza) | →
1 **mattina**_{sfs} (mattino) | matina [=]
 TV: matina [=]
2 **mattina**_{sfs} (¹levànte, oriènte) | →
mattinàle_{agt} (¹mattutino) | →
mattinàre_{vtr} | fà òna maitinada_{prf}* [fà òna majtinada]
mattinàta_{sfs} | maitinada [majtinada]
mattinièro_{ams} | bunurìt [bunuríd], mantiniéro° [mantinjéro]
 BS: matutì [matutí], sveliarì [xveljarí], maitì [majtí]
1 **mattino**_{sms} (mattina) | matina [=]
 BS: matina [matinà]
2 **mattino**_{sms} (¹levànte, oriènte) | →
3 **mattino**_{sms} (esòrdio, ¹inizio) | →
1 **màtto**_{ams/sms} (che/chi è più o méno graveménte menomàto nelle facultà intellettuali, malàto di ménte, fòlle, pazzo; che/chi agisce in mòdo sconsideràto, irragionévole e assùrdo; che/chi si compòrta in mòdo temeràrio e spericolàto; che/chi si compòrta in mòdo bizzàro/originàle/stravagànte) | mat [=], malàt al/de có_{prf}* [malàd al/de có], (ü/chèl) fò/fóra de có_{prf}* [(ü'/chèl) fò/fóra de có], tóca_{ams} [tóc]
 BS: mat [=]
 -a_{afs/sfs} | mata [=], malada al/de có_{prf}* [=], (òna/chèla/persuna) fò/fóra de có_{vprf}* [(òna/chèla/persuna) fò/fóra de có], tóca_{afs}* [=]
 BS: mata [matà]
2 **màtto**_{ams} (irragionévole, fòlle) | fò/fóra de có_{prf}* [fò/fóra de có], tóca [tóc]
3 **màtto**_{ams} (possedùto da un sentiménto inténso e violénto, préso da fissazióne, inçentenibile) | mat [=]
 - **da legàre**_{lcag/lcst} | mat de ligà°* (ita) [=]
4 **màtto**_{ams} (mólto inténso, inçentenibile) | càrech/fórt/fòrt/inténs féss/fiss_{prf}* [careg/fórt/fòrt/inténs féss/fiss]
 > **da màtti**_{lcav} →(enormeménte), →(moltíssimo)
5 **màtto**_{ams} (caratterizzàto da variabilità: di evénto/tèmpo atmosfèrico/metedìco, di clima/stagióne) | mat° [=]

6 **màtto**_{ams} (funziònante in mòdo imperfétto: di pàrte del còrpo, di àrto) | mat° [=]
7 **màtto**_{ams} (opàco) | →
8 **màtto**_{ams} (fàlso, che non è quéllo che sémbrà, privo di valóre) | mat [=]
9 **màtto**_{ams/sms} (scàcco mào) | →
mattòide_{agt/vstv} | matòch_{ams/sms} [matòc], matocù_{ams/sms} [matocú], matù_{ams/sms} [matú], (ü/chèl) impó mat_{prf}* [(ü'/chèl) impó mat], matòca_{afs/sfs} [=], matocuna_{afs/sfs} [=], matuna_{afs/sfs} [=], (òna/chèla/persuna) impó mata_{prf}* [(òna/chèla/persuna) impó mata]
 BS: matòs_{ams/sms} [matòs], matù_{ams/sms} [matú], tóc [=], matòsa_{afs/sfs} [matòsà], matuna_{afs/sfs} [=], tóca [tócà]
mattolìna_{sfs} →(tottavilla)
mattonàre_{vtr} →(ammattonàre)
1 **mattonàta**_{sfs} (violénto còlpo infèrto con un mattóne) | violént còlp/culp dacc con d'ü quadrel_{prf}* [vjolént còlp/culp dadì condù' cyadrèl]
2 **mattonàta**_{sfs} (libro/spettàcolo estremaménte noiósa) | liber/léber/spetàcol noiùs/nuiùs e pesànt féss/fiss_{prf}* [liber/léber/spetàcol noiúx/nujúx e pexànt fés/fis]
1 **mattonàto**_{ams/vppms} (¹ammattonàto) | →
2 **mattonàto**_{sms} (²ammattonàto) | →
mattonatùra_{sfs} →(ammattonatùra)
mattoncino_{sms} (piccolo mattóne) | quadrelì* [cyadrelí]
 +**mattoncióné**_{sms} (grànde/gròsso mattóne) | quadrelù [cyadrelú]
1 **mattóne**_{sms} (eleménto/prodóto laterizio) | quadrel [cyadrèl]
 BS: quadrel [cyadrèl]
 CE: quadrel [cyadrèl]
 CO: quadrel [cyadrèl]
2 **mattóne**_{agt/vsmsi} (colóre) | (colùr/culùr) de quadrel_{prf}* [(colùr/culùr) de cyadrèl]
3 **mattóne**_{sms} (còsa/persóna estremaménte noiósa) | còsa/cóssa/ròba/òna/persuna noiusa/nuiusa e pesanta féss/fiss_{prf}* [còxa/còsa/ròba/òna/persuna noiuxa/nujuxa e pexanta fés/fis], ü noiùs/nuiùs e pesànt féss/fiss_{prf}* [ü' noiúx/nujúx e pexànt fés/fis]
4 **mattóne**_{sms} (cìbo difícile e pesànte da digerire, guastastòmaco) | sibo/mangià/maià de difissela/difícela digestiù_{prf}* [sibo/mangà/majà de difísela/difícela digestjú], sibo/mangià/maià difíssel/difícel e pesànt de digeri_{prf}* [sibo/mangà/majà difísel/difícel e

pxànt de digeri], sibo/mangià/maià malfà a digeri_{prf}* [sibo/mangà/majà malfà a digeri]
1 **mattonèlla**_{sfs} (eleménto/prodóto laterizio) | matonèla [=]
 BS: taèla [taèlà], tìga [tìgà]
2 **mattonèlla**_{sfs} (imbottitùra di ciascùna delle spònde di un tàvòlo da biliàrdo) | còla [=]
mattonellificio_{sms} | fàbrica de matonèle_{prf}* [=], matonelefésse* [matonelefése]
mattonièra_{sfs} | matoniéra° (ita) [matonjra], màchina per la fabricassiù/prodiüssiù di quadrelì_{prf}* [màchina per la fabricasjú/prodiúsjú di cyadrèl]
mattonificio_{sms} | fàbrica de quadrelì_{prf}* [fàbrica de cyadrèl], quadrefésse* [cyadrefése]
1 **mattutino**_{sms} (della mattina, del mattino, che si fa alla mattina) | matòti [matòtí], matuti [matütí], de la matina_{lge}* [dela matina]
2 **mattutino**_{sms} (mattinièro) | →
3 **mattutino**_{sms} (la prima pàrte dell'ufficio divino) | matòti [matòtí], matuti [matütí]
4 **mattutino**_{sms} (il suòno delle campàne che annùncia il sórgere del sóle) | matòti* [matòtí], matuti* [matütí]
1 **maturaménte**_{avb} (con riflessióne e ponderazióne) | con riflessiù e con atensiù* [con riflesjú e atensjú]
2 **maturaménte**_{avb} (avvedutaménte) | →
maturàndo_{ams/sms} | (ü/chèl/stòdènt) che l'è dré a ciapà ol diplóma_{prf}* [(ü'/chèl/stòdènt) che l'è dré a cjàpà ol diplóma], (ü/chèl/stòdènt) che l'gh'à de fà l'esàm de diplóma_{prf}* [(ü'/chèl/stòdènt) che l'g'à de fà 'l exàm de diplóma]
 -a_{afs/sfs} | (òna/chèla/stòdènt(a)/stòdentèssa/pe rsuna) che l'è dré a ciapà ol diplóma_{prf}* [(òna/chèla/stòdènt(a)/stòdentèssa/pe rsuna) che l'è dré a cjàpà ol diplóma], (òna/chèla/stòdènt(a)/stòdentèssa/pe rsuna) che la gh'à de fà l'esàm de diplóma_{prf}* [(òna/chèla/stòdènt(a)/stòdentèssa/pe rsuna) che la g'à de fà 'l exàm de diplóma]
1 **maturàre**_{vintr} (diventàre matùro, giùngere a maturazióne: di qualcòsa; créscere da un pùnto di vista psìchico, moràle e intellettùale: di qualcùno; avére determinàti svilùppi, evòlversi/sviluppàrsi in un determinàto mòdo; di

circostanze/evènti/situazióni) |
marüda [=]

BS: madürà [=]

²**maturàre**_{vintr} (diventàre esigibile: di
interèsse finanziàrio) | marüda* [=],
fà 'ndà sö i 'nterèss_{prf}* [fà 'ndà sö i
'nterès]

³**maturàre**_{vintr} (giungere a
suppurazióne: di processò
infiammatòrio) → (suppuràre)

⁴**maturàre**_{vr} (rèndere matüro, far
giungere a maturazióne: di qualcòsa;
far giungere a maturità psichica,
moràle e intellettuale: di qualcùno) |
marüda [=]

⁵**maturàre**_{vintr} (concepìre, ideàre) | →

⁶**maturàre**_{vr} (conferìre il diplòma di
maturità) | dà/conferì 'l diplòma de
maturità/matürità_{prf}* [dà/conferì 'l
diplòma de maturità/matürità]

¹**maturàrsi**_{vpi} (giungere a
maturazióne: di qualcòsa; diventàre
matüro crèscere da un pùnto di vïsta
psichico, moràle e intellettuale: di
qualcùno; avère determinàti
sviluppi, evòlversi/sviluppàrsi in un
determinàto mòdo; di
circostanze/evènti/situazióni) |
marüdàs* [=]

BS: madüràs* [=]

²**maturàrsi**_{vpi} (consequìre il diplòma
di maturità) | ciapà 'l diplòma de
maturità/matürità_{prf}* [cjapà 'l
diplòma de maturità/matürità]

maturatamènte_{avb} | in manéra
ponderada e acòrta* [=]

maturatìvo_{ams} | de la marüdasü_{icge}*
[dela marüdasjú], che l'pòrta a
marüdasü_{prf}* [che 'l pòrta a
marüdasjú], che l'è bù de fà
marüda_{prf}* [che 'l è bu de fà
marüda], che l'pól fà marüda_{prf}*
[che 'l pól fà marüda], che l'è in
grado de fà marüda_{prf}* [che 'l è in
grado de fà marüda]

¹**maturàto**_{ams/vppms} (diventàto matüro,
giùnto a maturazióne: di qualcòsa;
cresciùto da un pùnto di vïsta
psichico, moràle e intellettuale: di
qualcùno; avùto determinàti
sviluppi, evolùto/sviluppàto in un
determinàto mòdo; di
circostanze/evènti/situazióni) |
marüdàt [marüdad]
BS: madüràt [madürad]

²**maturàto**_{ams/vppms} (diventàto esigibile:
di interèsse finanziàrio) | marüdàt*
[marüdad], facc indà/andà sö i
'nterèss_{prf}* [fadì indà/andà sö i
'nterès]

³**maturàto**_{ams/vppms} (giùnto a
suppurazióne: di processò
infiammatòrio) → (suppuràto)

⁴**maturàto**_{ams/vppms} (résò matüro, fatto
giungere a maturazióne: di qualcòsa;
fatto giungere a maturità psichica,
moràle e intellettuale: di qualcùno) |
marüdàt [marüdad]

⁵**maturàto**_{ams/vppms} (concepìto, ideàto) |
→

⁶**maturàto**_{ams/vppms} (conferìto il
diplòma di maturità) | dacc/conferìt
ol diplòma de maturità/matürità_{prf}*
[dadì/conferìd ol diplòma de
maturità/matürità]

⁷**maturàto**_{ams/vppms} (consequìto il
diplòma di maturità) | ciapàt ol
diplòma de maturità/matürità_{prf}*
[cjapàd ol diplòma de
maturità/matürità]

⁸**maturàto**_{ams} (esigibile: di interèsse
finanziàrio) | marüdàt* [marüdad],
che l'ghà sö i 'nterèss_{prf}* [che 'l g'à
sö i 'nterès]

⁹**maturàto**_{ams/sms} (che/chi ha
consequìto il diplòma di maturità) |
(ü/chèl/stödènt) che l'à
ciapàt/otegnìt ol diplòma de
maturità/matürità_{prf}*
[(ü/chèl/stödènt) che 'l và
cjapàd/otegnìd ol diplòma de
maturità/matürità]

-a_{afs/sfs} |
(öna/chèla/stödènt(a)/stödèntèssa/pe
rsuna) che l'à ciapàt/otegnìt ol
diplòma de maturità/matürità_{prf}*
[(öna/chèla/stödènt(a)/stödèntèssa)/p
ersuna) che l'à cjapàd/otegnìd ol
diplòma de maturità/matürità]

¹**maturazióne**_{sfs} (il maturàre; processò
di stagionàtura; processò di
sviluppo) | marüdasü [marüdasjú],
marüdaia [marüdaja], marüdarìa
[marüdarja]

²**maturazióne**_{sfs} (formazióne di un
interèsse finanziàrio) | (v)iga i
'nterèss_{prf}* [viga i 'nterès]

¹**maturità**_{sfsi} (l'èssere matüro;
condizióne di complèto sviluppo;
pièno sviluppo delle qualità/facoltà;
particolàre accentuazióne di una
facoltà/capacità/bravùra; avanzàto
livèllo raggiùnto da un pòpolo;
fàse/periodo della vita umàna;
espletamènto/realizzazióne di
idèa/progètto/etc.) | maturità° (ita)
[=], matürità°* (ita) [=]

²**maturità**_{sfsi} (esàme) | maturità° (ita)
[=], matürità°* (ita) [=], esàm del
diplòma_{prf}* [exàm del diplòma]
- artistica_{icst} | maturità/matürità
artística° (ita) [maturità/matürità
artística], maturità/matürità
artéstega* (ita) [maturità/matürità
artéstega]

- clàssica_{icst} | maturità/matürità
clàssica° (ita) [maturità/matürità

clàssica], maturità/matürità clàssega*
(ita) [maturità/matürità clàssega]

- lingüística_{icst} | maturità/matürità
lingüística° (ita) [maturità/matürità
lingüística], maturità/matürità
lingüistega* (ita) [maturità/matürità
lingüistega]

- magistràle_{icst} | maturità/matürità
magistràle° (ita) [maturità/matürità
magistràle], maturità/matürità
magistràl* (ita) [maturità/matürità
magistràl]

- professionàle_{icst} |
maturità/matürità professionàl°*
(ita) [maturità/matürità profesjonàl]

- scientífica/scientífica_{icst} |
maturità/matürità
scientífica/sientífica°* (ita)
[maturità/matürità
šentífica/sjentífica]

- sessuàle_{icst} | maturità/matürità
sessuàl°* (ita) [maturità/matürità
sesuàl]

- tècnica_{icst} | maturità/matürità
tènica°* (ita) [=]

¹**matüro**_{ams} (che ha raggiùnto il
complèto/pièno sviluppo; che ha
acquiùto le giüste proprietà; adùlto,
assennàto; che denòta maturità) |
marüt [marüd], marüt [marúd],
madür [madúr]

BS: madür [madúr]

TV: marüt [marúd]

²**matüro**_{ams} (ben ponderàti,
approfonditi: di giudizi/opinióni;
che appàre favorévole: di
circostanza/evènto/situazióne) |
marüt* [marüd], marüt* [marúd],
madür* [madúr]

³**matüro**_{ams} (invecchiàto, stagionàto) |
→

⁴**matüro**_{ams} (che ha superàto l'esàme
di maturità) | che l'à süperàt l'esàm
de diplòma/maturità/matürità_{prf}*
[che 'l và süperàd 'l exàm de
diplòma/maturità/matürità], che l'à
ciapàt/otegnìt ol diplòma de
maturità/matürità_{prf}* [che 'l và
cjapàd/otegnìd ol diplòma de
maturità/matürità]

matüša_{sfsi/smsi} → (vecchìo)

matüšalèmmè_{smsi} → (vecchìo)

matutìno_{ams} → (mattutìno)

¹**mausolèo**_{sms} (sepòlcro di ecceziónele
grandiosità; cimiterò monumentàle)
| cimitére/simitére monümentàl_{prf}*
[=], sepòlcro/sepulcro de
ecessionàl/ecesjunàl grandiosità_{prf}*
[sepòlcro/sepulcro de
ecesjunàl/ecesjunàl grandjuxità]

²**mausolèo**_{sms} (edificio di maestòsa
imponènza e di aspètto lugubre) |
edefèsse de maestusa imponènza e
de bròt aspèt_{prf}* [edefése de

maestuxa imponènsa e de bròt aspèt]

³**maușolèo**_{sms} (persóna particolarmente anziana e lènta nei movimènti) | ü (v)ècc e lènt_{prf}* [ú' vèg e lènt], òna/persuna (v)ègia e lènta_{prf}* [òna/persuna vèga e lènta]

mauve_{agt/v/smsi} (fra) /móv/ | ← →²(màlva)

mav_{agt/v/smsi} | asör ciar_{prf}* [axör cjar]

mavòrzio →¹(marziàle), →¹(marziàle)

max_{abvz} | max. [=]

¹**maxi**_{agt} (che ha dimensióni gràndi) | grand* /-t/ [=], massi° (ita) [masi]

²**maxi**_{agt} (maxigònna) | →

maxigònna_{sfs} | (→gònna/gònna) lóng_{prf}* [(→gònna/gònna) lóng]

maximùlta_{sfs} | gròssa mólta/múlta_{prf}* [gròsa mólta/múlta]

maximum_{smsi} (lat) /màcsimum/ | ← /màșșimum/, quantitá/grado de lièl/lièl²^ mässimo_{prf}* [cyantità/grado de livèl mässimo], quantitá mässima_{prf}* [cyantità mässima]

maxinchièsta_{sfs} | massinchièsta° (ita) [masinchièsta], gròssa indàgine_{prf}* [gròsa indàgine]

maxiprocèso_{sms} | massiprocèso° (ita) [masiprocèso], grand/gròss procèss_{prf}* [grand/gròss procès]

maxischèrmo_{sms} | massischèrmo° (ita) [masischèrmo], gran schèrmo_{prf}* [gran' schèrmo], grand ischèrmo_{prf}* [grantischèrmo]

Maya/maya_{agt/v/sfsi/smsi} (eso)(ita) /màja/ (abitante/carattere/nativo; lingua/dialètto) | ←

mayday_{smsi} (ing) /méjdei/ | ← /mejdei/, SOS [=]

mazdàico_{ams/sms} →(zoroastriàno)

mazdaișmo_{sms} →(zoroastrișmo)

mazdeișmo_{sms} →(mazdaișmo)

mazdèo_{ams/sms} →(mazdàico)

mažurca_{sfs} (esi) | masurca [maxurca]

mažurka_{sfs} →(mažurca)

¹**màzza**_{sfs} (tec) (gròsso e pesante martèllo; gròsso bastóne; màzza battènte) | massa [masa] BS: màsa [masà] CE: màsa [masa] CO: màsa [masa]

-zzétta_{sfs} | massèta°* [masèta]

-zzuòla_{sfs} (tec) | massòla [masòla], massòl_{sms} [masól], testù_{sms} [testú]

-zzuòlo_{sms} (tec) (piccola màzza usàto nelle càve per șbozzàre blòcchi di piètra) | spersèl [=], spersèt [=]

- da baseball_{lctst} | massa de basebal°* (ita) [masa de baseball]

- da golf_{lctst} | massa de golf°* (ita) [masa de golf]

- dei calzolài_{lctst} (tec) | stecòt [=]

- da san Giușeppe_{lctst} →(ligùstro), →(oleàndro)

- di tambùro_{lctst} (nat) (fùngo) | fóns de gamba [fónx de gamba], ombbrèl di cap_{sfp} [=], ombrelina_{sfp} [=], poline_{sfp} [=], polinète_{sfp} [=], tóbie_{sfp} [tóbje] BS: columbina [columbinà], massa de tambùr_{prf} [masà de tambùr], ombrilù_{sms} [ombrilú] TV: gamba de pòla/pòla [=]

²**màzza**_{sfs} (randèllo) | →

³**màzza**_{sfs} (bastóne, bastóne da passèggio) | →

⁴**màzza**_{sfs} (màzza da baseball/golf) | →

mazzafiónda_{sfs} →(fíonda)

mazzaçòlla_{sfs} →(gàmbero)

mazzapicchiàre_{vtr} | sbadegià [xbadegà], sbadesà [xbadexà], tröcà [=], bat/batì/picà co la sbadègia/sbadèsa_{prf}* [bat/batì/picà cola xbadèga/xbadèxa], bat/batì/picà col tröch_{prf}* [bat/batì/picà col tróc]

mazzapicchiàto_{ams/vppms} | sbadegiàt [xbadegàd], sbadesàt [xbadexàd], tröcàt [tröcàd], batit/picàt co la sbadègia/sbadèsa_{prf}* [batid/picàd cola xbadèga/xbadèxa], batit/picàt col tröch_{prf}* [batid/picàd col tróc]

¹**mazzapicchiò**_{sms} (mazzeraŋga) | →

²**mazzapicchiò**_{sms} (ali) | polènta facia col lacc_{prf}* [polènta fadja col latì]

mazzaraŋga_{sfs} →(mazzeraŋga)

mazzastànga_{sfs} ↓

> ¹**a mazzastànga**_{cav} (disperatamènte) | →

> ²**a mazzastànga**_{cav} (sènta/sènta trègua/trègua) | sènta trègua/trègua* [sènta trègya/trègya]

¹**mazzàta**_{sfs} (cólpo dàto con una màzza, bastonàta) | massada [masada]

²**mazzàta**_{sfs} (fàtto/evènto dannóso/doloróso) →(batòsta)

mazzeraŋga_{sfs} (tec) (attrèzzo di léngo usàto per costipàre i terrèni e assestàre i selciàti) | sbadègia [xbadèga], sbadèsa [xbadèxa], tröch [tröch] BS: martì_{sms} [martì], tröcs_{sms} [tróc]

+**mazzeraŋgàre**_{vtr} →(mazzapicchiàre)

+**mazzeraŋgàto**_{ams/vppms} →(mazzapicchiàto)

¹**mazzétta**_{sfs} (danàro/denàro, stècca, tangènte) | massèta° (ita) [masèta], stèca [=]

²**mazzétta**_{sfs} (tec) | massèta°* (ita) [masèta]

³**mazzétta**_{sfs} (mazzétto) | →

mazzettijere_{sms} →(spaccapiètre) +**-a**_{sfs} →

mazzétto_{sms} (piccolo màzzo) | massèt [masèt], massètì [masetì], massolì° [masolì], massulì° [masulì] BS: massulì [masulì]

- di fiòri_{lctst} | massèt/masseti/massolì/massulì de fiùr° [masèt/masetì/masolì/masulì de fjur] BS: boché [=]

mazzjàre_{vtr} →(bastonàre), →(percuòtere)

mazzjàto_{ams/vppms} →(bastonàto), →(percòsso)

¹**mazzjère**_{sms} (a càrte) | ü/chèl che l'fà i carte_{prf}* [ú'/chèl che'l fa i carte] **-a**_{sfs} | òna/chèla/persuna che la fà i carte_{prf}* [òna/chèla/persuna che'la fa i carte]

²**mazzjère**_{sms} (di cortèo) | bastunér [=], sbachetér [xbachetér] BS: bastunér [=] **-a**_{sfs} | bastunéra* [=], sbachetéra* [xbachetéra] BS: bastunéra* [bastunerà]

¹**màzzo**_{sms} (complèso di còse raccòlte insième; càrte da giòco/giùoco) | mass [mas] BS: mas [=], massöl [masól] CE: màs [mas] CO: màs [mas] **-zétta**_{sfs} →(mazzétto)

-zzétto_{sms} | massèt [masèt], massètì [masetì]

- di càrte_{lctst} | mass de carte [mas de carte]

- di chiàvi_{lctst} | mass de ciàv° /-f/ [mas de cjav]

- di fiòri_{lctst} | mass de fiùr° [mas de fjur] BS: mas de fiùr [mas de fjur] +**-zzolino**_{sms} →(mazzétto)

²**màzzo**_{sms} (insième di persóne simili) →(gènte), →⁵(màssa)

³**màzzo**_{sms} (cùlo, deretàno, ⁷sedére) | →

mazzòcchio_{sms} (acconciatùra) | cucù [cucú], cocò [=], cucussa_{sfs}° [cucusa]

mazzòla_{sfs} (mazzuòla) | →

¹**mazzolàre**_{vtr} (uccidere di bòtte con una mazzuòla) | (→uccidere) de bòtte con d'òna massòla_{prf}* [(→ucidere) de bòtte condóna masòla]

²**mazzolàre**_{vtr} (²picchiàre/¹percuòtere duramènte qualcùno) →(³maceràre), →(²massacràre)

³**mazzolàre**_{vtr} (far pagàre prèzzi altissimi) | fà pagà l'ira de Dio/Dio²^/Déo_{prf}* [fà pagà l'ira de Dio/Déo]

⁴**mazzolàre**_{vtr} (spennàre) | →

¹**mazzolàta**_{sfs} (cólpo infèrto con la mazzuòla) | cólpl/culp dacc co la

massöla_{prf}* [còlp/culp dadì cola masóla]

²mazzolàta_{sfs} (²mazzàta) | →

¹mazzolàto_{ams/vppms} (ucciso de bôte con una mazzùola) | (→¹ucciso) de bôte con d'òna massöla_{prf}* [(→¹ucciso) de bôte condöna masóla]

²mazzolàto_{ams/vppms} (²picchiàto/¹percòsso duraménte qualcùno) → (⁵maceràto), → (²massacràto)

³mazzolàto_{ams/vppms} (fàtto pagàre prèzzi altìssimi) | facc pagà l'ira de Dio/Diò^{2^}/Déo_{prf}* [fadì pagà l'ira de Diq/Déq]

⁴mazzolàto_{ams/vppms} (spennàto) | →

+mazzolino_{sms} → (mazzétto)

¹mazzóne_{sms} (cèfalo) | →

²mazzóne_{sms} (¹ghìòzzo) | →

¹mazzùola_{sfs} (tec) (piccola màzza) | massöla [masóla], massöl_{sms} [masól], testù_{sms} [testú] BS: massa [masà], massöla [masólà], massèta [masètà]

²mazzùola_{sfs} (bastóne da passéggio) | →

³mazzùola_{sfs} (mazzùolo) | →

mazzùolàre_{vt} → (mazzolàre)

¹mazzùolo_{sms} (tec) (piccola màzza) usàta nelle càve per sbozzàre blòcchi di piètra) | spersèl [=], spersèt [=]

²mazzùolo_{sms} (tec) (martèllo di légno/fèrro usàto per scolpire légno/piètra) | massöl [masól], massöla_{sfs} [masóla] - di légno_{lcst} (tec) | massöla_{sfs} [masóla] VdS: maöl [maól] - di fèrro_{lcst} (tec) | massöl [masól]

¹MB_{acm} (megabyte) | →

²MB_{acm} (MTB) | →

Mbyte_{sttvum} → (megabyte)

mé_{ppE/smsi} | mé [=]

mea culpa_{lcst} (lat) /mèa cúlpa/ | ←

¹meàndrico_{ams} (ricco di cürve) | pié/réch de cürve_{prf}* [pjé/réc de cürve]

²meàndrico_{ams} (tortuóso) | →

¹meàndro_{sms} (ànsa) | →

²meàndri_{smp} (andaménto tortuóso: di percórsso/tracciàto/sentijèro/stràda) | tôte cürve_{prf}* [tôte cürve]

³meàndri_{smp} (pàrte più profóna/segréta/impenetràbile dell'ànimo o della ménte) → (¹²intimo)

¹meàre_{vintr} (filtràre) | →

²meàre_{vintr} (¹permeàre) | →

¹meàto_{sms} (²apertúra, passàggio) | →

²meàto_{sms} (cavità, spàzjo vuòto, ³vuòto) | →

³meàto_{sms} (spàzjo da percórsse) | →

MEC_{acm} /mèc/ | ←, Marcàt Eüropéo/Eöropéo Cümü_{prf}* [Marcàt Eüropéo/Eöropéo Cümú]

Mecca/mecca_{sfs} (luògo importànte, cèntro/cèntro di riferiménto, luògo sàcro per i musulmàni; luògo di felicità/ricchézza) | Mèca/mèca^o* [=]

meccànica_{sfs} | mecànica^o (ita) [=], mecànega^o* [=]

- dei flüidi_{lcst} | mecànica di flüidi^o (ita) [mecànica di flüidi], mecànega di flüidi* [mecànega di flüidi]

- dei sòlidi_{lcst} | mecànica di sòlidi^o (ita) [mecànica di sòlidi], mecànega di sòlidi* [mecànega di sòlidi]

- razionàle_{lcst} | mecànica rassionàl/rassionàl^o (ita) [mecànica rassionàl/rasjonàl], mecànega rassionàl/rassionàl* [mecànega rasjonàl/rasjonàl]

¹meccanicaménte_{avb} (secóndo le léggi della meccànica, secóndo i princìpi della meccànica) | segónd la mecànica/mecànega* [=]

²meccanicaménte_{avb} (per mèzzo di congègn/mecanìsmi/mèzzi meccànici) | mediante congègn/mecanìsmi/mès(i) mecànec* [medjante congègn/congèjn/mecanixmi/mèx(i) mecaneg], per mès(o) de congègn/mecanìsmi/mès(i) mecànec* [per mèx(o) de congègn/congèjn/mecanixmi/mèx(i) mecaneg], co i congègn/mecanìsmi/mès(i) mecànec* [coi congègn/congèjn/mecanixmi/mèx(i) mecaneg], a traèrs/treèrs di congègn/mecanìsmi/mès(i) mecànec* [atravèrs/atrevèrs di congègn/congèjn/mecanixmi/mèx(i) mecaneg]

³meccanicaménte_{avb} (in mòdo meccànico) | in manéra mecànica/mecànega* [=]

⁴meccanicaménte_{avb} (automaticaménte) | →

meccanicità_{sfsi} | caràter de chèl che l'è mecànec/otomàtech/aòtomàtech/aü tomàtech_{prf}* [caràter de chèl che l'è otomateg/aòtomateg/aütomateg]

meccànico_{ams/sms} | mecànec [mecaneg] -a_{afs/sfs} | mecànega* [=]

¹meccanìsmo_{sms} (complèssso di òrgani meccànici; eleménto funzionàle di una màcchina) | mecanismo (ita) [mecanixmo], mecanésem* [mecanèxem] BS: mecanismo (ita) [mecanixmo]

²meccanìsmo_{sms} (il mòdo in cùì funziona un òrgano/eleménto

meccànico; il mòdo in cùì avvijène un processò; il mòdo in cùì funziona un'organizzazióne) | mecanismo* (ita) [mecanixmo], mecanésem* [mecanèxem]

meccanizzàbile_{agtv} | mecanisàbel* [mecanixabel], che s'pòl mecanisà_{prf}* [che s'pól mecanixà], che l'pòl (v)èss mecanisàt_{prf}* [che l'pól èss mecanixàd <> che l'pólvèss mecanixàd]

meccanizzàre_{vt} | mecanisà^o* (ita)(lad) [mecanixà]

meccanizzàto_{ams/vppms} | mecanisàt^o* (ita)(lad) [mecanixàd]

meccanizzazióne_{sfs} | mecanisassiù^o* (ita)(lad) [mecanixasjú]

meccàno_{sms} | mecano^o (ita) [=]

meccanografia_{sfs} | mecanografia^o (ita) [mecanografìa], mecanografèa* [mecanografèa]

meccanograficaménte_{avb} | in manéra mecanografèga* [=], mediante la mecanografia* [medjante la mecanografìa], per mès(o) de la mecanografia* [per mèx(o) dela mecanografìa], co la (mecanografia* [cola mecanografìa], a traèrs/treèrs la mecanografia* [atravèrs/atrevèrs la mecanografìa]

meccanografico_{ams} | mecanogràfico^o (ita) [=], mecanogràfeh* [mecanografeg], de la mecanografia_{lcge}* [dela mecanografìa]

meccanoterapia_{sfs} | mecanoterapia^o (ita) [mecanoterapià], mecanoterapéa* [mecanoterapéa], terapia che la dórva/dóvra/ùsa i mès(i) mecànec_{prf}* [terapià che la dórva/dóvra/ùxa i mèx(i) mecaneg]

meccatrònica_{sfs} | mecatrònica^o (ita) [=], mecatrònega* [=], eletrònica aplicada a la mecànica* [eletrònica aplicada ala mecànica]

meccatrònico_{ams/sms} (relativo alla mecatrònica) | de la mecatrònica_{lcge}* [dela mecatrònica]

mecenàte_{sms} | mecenate^o (ita) [=] -éssa_{sfs} | mecenata* [=]

mecenatésco_{ams} | (→caratteristico) d'ü mecenate_{prf}* [(→caratteristico) d'ü mecenate]

mecenàtico_{ams} → (mecenatésco)

mecenatìsmo_{sms} | mecenatismo (ita) [mecenatixmo], mecenatésem* [mecenatèxem]

mèche_{sfsi} (fra) /mèš/ | ←

¹méco_{sms} (²càpo, padróno) | →

²méco_{prnm} (con mé, in mià compagnia) | con mé [=], insèm(a) a mé* [=]

³méco_{prnm} (dèntro di mé, fra mé e mé) | dét de mé [=]

mecònio_{sms} (òppio) | →

¹**méda**_{sfs} (pàlo di léngo per la segnalazióne della róttà nelle lagùne vènete) | brìcola° [brìcola]

²**méda**_{sfs} (segnàle di riferiménto marìno o di terrafèrma per fini nàutici) →(segnàle)

¹**medàglia**_{sfs} (dischètto di metalò conjàto per premiàre/commemoràre; onorificènza concedùta/concèssa a militàri) | medàia [medaja]
BS: medàia [medajà]

-gliétta_{sfs} | medàina/medàina^{3^} [medaina]

-glione_{sms} | medaiù [medajù], casca 'n pèt_{prf} [=]
BS: medaiù [medajù]

- alla memòria_{lcst} | medàia a la memòria°* (ita) [medaja ala memòria]

- d'argénto_{lcst} | medàia d'arzènt°* (ita) [medaja d'arxènt]

- di brónzo_{lcst} | medàia de bróns°* (ita) [medaja de brónx]

- d'òro_{lcst} | medàia d'ór°* (ita) [medaja d'ór]

²**medàglia**_{sfs} (persóna che ha vinto una medàglia) | ü/chèl che l'à (v)enzit òna medàia_{prf}* [ü'/chèl che'l vè venxid òna medaja], òna/chèla/persuna che l'à (v)enzit òna medàia_{prf}* [òna/chèla/persuna che'l'à venxid òna medaja]

medagliàio_{sms} | ü/chèl/òm che l'fà sö i medàie_{prf}* [ü'/chèl/òm che'l fa sö i medaje], ü/chèl/òm che l'vènd i medàie_{prf}* [ü'/chèl/òm che'l vènd i medaje], (v)endidür de medàie_{prf}* [vendidür de medaje]

+a_{sfs} | òna/chèla/dòna/fómna/persuna che la fà sö i medàie_{prf}* [òna/chèla/dòna/fómna/persuna che'a fa sö i medaje], òna/chèla/dòna/fómna/persuna che la (v)ènd i medàie_{prf}* [òna/chèla/dòna/fómna/persuna che'la vènd i medaje], (v)endidura de medàie_{prf}* [vendidura de medaje]

medagliàre_{vt} | decorà con d'òna medàia_{prf}* [decorà condóna medaja]

medagliàto_{ams/vppms} | decorà con d'òna medàia_{prf}* [decorà condóna medaja]

medaglière_{sms} | medaglér° (ita) [medaglér], medaiér* [medajér]

medagliétta_{sfs} (piccola medàglia) | medaina/medàina^{3^} [medaina]

¹**medaglione**_{sms} (grànde/gròssa medàglia) | medaiù [medajù], casca 'n pèt_{prf} [=]
BS: medaiù [medajù]

²**medaglione**_{sms} (persóna dall'aspètto sevèro e dal portaménto gràve) | ü co l'aspèt sevér(o)/sèrio e dal

portamét grév_{prf}* [ü' col aspèt sevér/sèrio e dal portamét grév]

+a_{sfs} | òna/persuna co l'aspèt sevér(o)/sèrio e dal portamét grév_{prf}* [òna/persuna col aspèt sevér/sèrio e dal portamét grév]

medaglista_{stiv} | medaglista° (ita) [medaglìsta], medaèsta* [medaèsta]

medaglistica_{sfs} | medaglistica° (ita) [medaglìstica], medaìstica° (ita) [medaìstica]

medémo_{adim/pdim} →(medèximo)

medèximo_{adim/pdim} | medém [=], medésem [medéxem]
BS: medésem [medéxem]

medésimo_{adim/pdim} →(medèximo)

media_{smsi} (ing) /mídjə/, (ita) /mèdja/ | ← /médja/

¹**mèdja**_{sfs} (misùra intermèdia, valóre intermèdio) | média [médja]
BS: média [médja]

²**mèdja**_{sfs} (mèdia aritmètica; tàglia mèdja) | média°* [médja]

- inglese_{lcst} | média inglés°* (ita) [médja inglèx]

> **in mèdja**_{cav} | in média°* (ita) [in médja], segónd la média* [segónd la médja]

³**mèdja**_{sfs} (birra mèdja) | →

⁴**mèdja**_{sfs} (condizióne normàle, nòrma, standard) | condissìu normàl_{prf}* [condisjù normàl], →

⁵**mèdja**_{sfs} (scùola mèdja inferióre) | →

medjàle_{agtv} (relatìvo ai mass media) →(massmedjàtico). →(medjàtico)

¹**medjàmente**_{avb} (in mèdja) | →

²**medjàmente**_{avb} (in misùra mèdja) | in misùra média* [in mixùra médja]

medjànico_{ams} (che ešèrcita un inflùsso misterioso e suggestivo) | che l'esèrcita òn'inflùensa misteriosa e sөгestiva/sөгestiva_{prf}* [che'l exèrcita òn'inflùensa misterjuxa e sөгestiva]

medjanismo_{sms} →(medjanità)

medjanità_{sfsi} | complèss di potéri del medium_{prf}* [complèss di potéri del medium]

¹**medjàno**_{ams} (che si tròva nel mèzzo, che è equidistànte) | medià°* (ita) [medjà]
BS: medià [medjà]

²**medjàno**_{sms} (giocatóre/giuocatóre/ruòlo di squadra) | medià°* (ita) [medjà]

+a_{sfs} | mediana* [medjana]

¹**medjànte**_{prep} (per mèzzo, con l'aiùto di) | mediante [medjante]
BS: mediànt [medjànt]

²**medjànte**_{prep} (in conseguènza di, per effetto di, a càusa di) | →

¹**medjàre**_{vt} (ešèguire una mèdja tra valóri numèrici) | calcolà/fà la média_{prf}* [calcolà/fà la médja]

²**medjàre**_{vt} (cercàre di risòlvere con una medjàzióne, trattàre) | sircà de ressolví con d'òna mediassìu_{prf}* [sircà de ressolví condóna medjasjú], →

³**medjàre**_{vintr} (pòrsi cóme medjàtóre) | fà de mediatùr/marossér/mesà_{prf}* [fà de medjatùr/marosér/medjà]

⁴**medjàre**_{vt} (stàre in mèzzo, èssere interpòsto) | stà 'n del mès_{prf}* [stà 'ndel mèx], èss in (del) mès_{prf}* [èss in(del) mèx]

medjàrsi_{vpi} →(attuàrsi), →(manifestàrsi)

medjàtaménte_{avb} →(indirettaménte)

medjàtéca_{sfs} | mediatéca°* (ita) [medjatéca]

¹**medjàtico**_{ams} (relatìvo ai mass media) →(massmedjàtico)

²**medjàtico**_{ams} (prodòtto/indòtto dai mass media) | mediàtico° (ita) [medjàtico], mediàtech* [medjateg], prodüsìt/indüsìt di mass media_{prf}* [prodüxid/indüxid di mass media]

¹**medjàto**_{vppms} (ešèguito una mèdja tra valóri numèrici) | calcolà/facc la média_{prf}* [calcolà/fadì la médja]

²**medjàto**_{vppms} (cercàto di risòlvere con una medjàzióne, trattàto) | sircà de ressolví con d'òna mediassìu_{prf}* [sircà de ressolví condóna medjasjú], →

³**medjàto**_{vppms} (pòsto/pòsto cóme medjàtóre) | facc de mediatùr/marossér/mesà_{prf}* [fadì de medjatùr/marosér/medjà]

⁴**medjàto**_{vppms} (stàto in mèzzo, èssere stàto interpòsto) | stacc in del mès_{prf}* [stadi indel mèx], èss stacc/istacc in (del) mès_{prf}* [èss stadi in(del) mèx] < èsistadi in(del) mèx]

⁵**medjàto**_{vppms} (attuàto, manifestàto) | →

⁶**medjàto**_{ams} (che si verìfica attraverso l'intervènto di àltri eleménti) | caösàt/caüsàt/provocàt de vergót d'óter_{prf}* [caöxàd/caüxàd/provocàd de vergót d'óter] < caöxàd/caüxàd/provocàd de vergódd'óter]

¹**medjàtóre**_{sms} (chi şvòlge òpera di medjàzióne fra più pàrti; chi şvòlge professionnalménte un'attivitá di medjàzióne fra più pàrti nella stipulazióne di contràtti; ²intermedjàrio; intercessóre) | mediatùr [medjatùr], marossér [marosér], mesà [mexà], mesèt [mexèt]
BS: marossér [marosér], messér [mesér], mediatùr [medjatùr]
CE: mediatùr [medjatùr]
CO: mediatuùr [medjatùr]

- trice**_{sfs} | mediatura* [medjatura], marosséra* [maroséra], mesana* [mexana], mesèta* [mexèta]
 BS: marosséra* [marosérà], messéra* [mesérà], mediatura* [medjaturà]
 CE: mediatura* [medjatura]
 CO: mediatura* [medjatura]
- 2mediatóre**_{agtv} (che rapprènta il tràmite fra àmbiti/elementi/situazióni divèrsi) →(¹intermediàrio)
- Mediatrice**_{sfs} →(Madonna)
- mediazióne**_{sfs} (òpera svòlta da un mediatóre; attività professionàle di un mediatóre; il sùo compènso, provvigióne; intercessióne) | mediassù [medjasjú]
 BS: mediassù [medjasjú], bunamà [=]
 CE: mediassù [medjasjú]
 CO: mediasion* [medjasjön]
- médica**_{afs} →(èrba mèdica)
- medicàbile**_{agtv} | medegàbel* [medegabel], che s'pòl medegà_{prf}* [che s'pòl medegà], che l'pòl (v)èss medegà_{prf}* [che l'pòl èss medegà] < che l'pòlvès medegàd]
- medicàjo**_{sms} | cap/teré coltiàt/coltùràt/piantàt/pientàt a èrba mèdica_{prf}* [cap/teré coltívàd/coltùràd/pjantàd/pjentàd a èrba mèdica]
- medicàle**_{agtv} →(⁴mèdico)
- medicalizzàre**_{vt} | fidà a i competènse de la medicina_{prf}* [fidà ai competènse dela medicina]
- medicalizzàto**_{ams/vppms} | fidà a i competènse de la medicina_{prf}* [fidà ai competènse dela medicina]
- medicalizzazióne**_{sfs} →(il medicalizzàre)
- medicalménte**_{avb} | con tratamènt mèdico/sanitare* [=]
- 1medicaménto**_{sms} (sos) | letòare/letòàre^{3^} [letòare], latòare/latòàre^{3^} [latòare], medesina_{sfs} [medexina]
- 2medicaménto**_{sms} (il medicàre) | →
- 3medicaménto**_{sms} (confòrto, rimèdjo, solljèvo, ²viàtico) | medesina_{sfs} [medexina]
- 1medicamentóso**_{ams} (che ha proprietà terapèutiche) →(¹medicinàle) →(²terapèutico)
- 2medicamentóso**_{ams} (esegùito con medicaménti) | facc/còmput/esequìt/efetüàt con di letòare/letòàre^{3^}/latòare/latòàre^{3^}/medesine_{prf}* [fadì/còmpid/exegyíd/efetüàd con di letòare/latòare/medexine]
- 1medicàre**_{vt} (sottopórra a medicazióne) | medegà [=]
- BS: medegà [=]
- 2medicàre**_{vt} (lenìre, dàre confòrto/solljèvo) | →, dà confòrt/solié_{prf}* [dà confòrt/soljévo]
- 3medicàre**_{vt} (corrèggere) | →
- medicàrsi**_{vpi/vpt} | medegàs* [=]
 BS: medegàs* [=]
- medicàstro**_{sms} | medegòt [=]
 -a_{sfs} | medegòta* [=]
- 1medicàto**_{ams/vppms} (sottopósto a medicazióne) | medegàt [medegàd]
 BS: medegàt [medegàd]
- 2medicàto**_{ams/vppms} (lenìto, dàto confòrto/solljèvo) | →, dacc confòrt/solié_{prf}* [dadì confòrt/soljévo]
- 3medicàto**_{ams/vppms} (¹corrètto) | →
- 1medicatóre**_{sms} (chi àpplica medicaménti) | medegadùr [medegadúr], infermér° [=]
 +-trice_{sfs} | medegadura [=], inferméra° [=]
- 2medicatóre**_{sms} (chi lenisce un torménto) →(confortatóre)
 +-trice_{sfs} →
- medicatura**_{sfs} →(medicazióne)
- medicazióne**_{sfs} | medicassù° (ita) [medicasjú], medegassù* [medegasjú]
- 1medicheria**_{sfs} (infermeria) | →
- 2medicheria**_{sfs} (cùra, fàrmaco, ²medicina) | →
- medichéssa**_{sfs} (donna che pretènse di curàre con rimèdi empirici) →(²medicóna)
- 1medicina**_{sfs} (sciènza/sciènza; facoltà universitària) | medicina° (ita) [=]
 - del lavóro_{lctst} | medicina del lavóro° (ita) [=], medicina del laurà* [medicina del lavurà]
 - del sport_{lctst} | medicina del sport/spòrt°* (ita) [=], medicina sportiva/sportia°* (ita) [medicina sportiva]
 - intèrna_{lctst} | medicina intèrna°* (ita) [=]
 - sportiva_{lctst} →(medicina dello sport)
 - veterinària_{lctst} →(veterinària)
- 2medicina**_{sfs} (fàrmaco, preparàto mèdico; confòrto, ³lenitivo) | medesina [medexina], medisina° [medixina]
 BS: midisina [midixinà]
- 1medicinàle**_{agtv} (dotàto di proprietà terapèutiche, giovévole per la salùte) | medesinàl°* (ita)(lad) [medexinàl], de zuamét per la salùte_{prf}* [de xuvamét per la salùte]
- 2medicinàle**_{sms} (che si riferisce alla sciènza/sciènza mèdica e all'èsercizio della medicina) | medesinàl°* (ita)(lad) [medexinàl]
- 3medicinàle**_{sms} (²medicina) | →
- 1mèdico**_{sms} (dottóre in medicina abilitàto professionàle) | mèdech [mèdeg], mèdes [mèdex], dotùr/dutùr/professùr de medicina_{prf}* [dotùr/dutùr/profesùr de medicina]
 BS: mèdec [mèdeg], dutùr [dutùr]
 -dicàstro_{sms} | medegòt [=]
 - chirùrgo_{lctst} | mèdico chirùrgo°* (ita) [mèdico chirùrgo], mèdech/mèdes (→chirùrgo)* [mèdeg/mèdex (→chirùrgo)]
 - curànte_{lctst} →(¹mèdico)
 - della mùtua_{lctst} →(dottóre della mùtua)
 - di bàse_{lctst} →(¹mèdico genèrico)
 - di guàrdja_{lctst} | mèdech/mèdes de guardia/guàrdia^{3^}* [mèdeg/mèdex de gyardja]
 - genèrico_{lctst} →(¹mèdico)
 - incapàce_{lctst} | mèdech/mèdes incapasse* [mèdeg/mèdex iŋcapase], mèdech/mèdes mia capasse/bù* [mèdeg/mèdex mià capase/bu]
 - legàle_{lctst} | mèdech/mèdes legàl* [mèdeg/mèdex legàl]
 - specialista_{lctst} →(specialista)
 - veterinàrio_{lctst} →(veterinàrio)
 -a_{sfs} | mèdega_{sfs}* [=], mèdesa_{sfs}* [mèdexa], doturèssa/duturèssa/profesurèssa de medicina_{prf}* [doturèsa/duturèsa/profesurèsa de medicina]
 BS: mèdega* [mèdegà], duturèssa [dudurèsà]
 - della mùtua_{lctst} →(dottorèssa della mùtua)
 - di guàrdja_{lctst} | mèdega/mèdesa de guardia/guàrdia^{3^}* [mèdega/mèdexa de gyardja]
 -èssa_{sfs} →(medicàstra)
- 2mèdico**_{sms} (chi prèsta le necessàrie cùre per lenire un dolóre/màle fìsico/moràle) | mèdech* [mèdeg], mèdes* [mèdex], dotùr* [dotùr], dutùr* [dotùr]
- 3mèdico**_{sms} (ciò che costituisce un rimèdjo a sofferènze e dolóri) →(³medicaménto)
- 4mèdico**_{ams} (relatìvo alla medicina, relatìvo ai mèdici) | mèdico° (ita) [=], mèdech* [mèdeg], mèdes* [mèdex], de la medicina_{lctst}* [dela medicina], del/di mèdech/mèdes_{lctst}* [del/di mèdeg/mèdex], sanitare [=]
- 5mèdico**_{ams} (che ha potére curatìvo) →(¹medicinàle) →(²terapèutico)
- 1medicóne**_{sms} (bràvo e conosciùto mèdico) | medegù* [medegú], duturù [dudurú]
 +-a_{sfs} | medeguna* [=], duturuna [=]

2 **medicóne**_{sms} (guaritóre, praticóne) | medegòt [=], medegòss [medegòs] TV: medegòss [medegòs] +**-a**_{sfs} | medegòta* [=], medegòssa* [medegòsa] TV: medegòssa* [medegòsa]

mèdje_{sfp} → (scuòla mèdja inferióre)

medjèta_{sfsi} (posizióne intermèdja) | posissìu che l'è 'n (del) mèss_{prf}* [poxisjú che l'è 'n (del) mèx], pòst che l'è 'n (del) mèss_{prf}* [pòst che l'è 'n (del) mèx], posissìu che la sa/se tróa 'n (del) mèss_{prf}* [poxisjú che la sa/se tróa 'n (del) mèx], pòst che l'sa/se tróa 'n (del) mèss_{prf}* [pòst che l'sa/se tróa 'n (del) mèx], posissìu/pòst a mità/meità/metà tra_{prf}* [poxisjú/pòst a mità/meità/metà tra]

medjevàle_{agtv} | medievàl°* (ita)(lad) [medjevàl]

medina_{sfs} (zia) | →

1 **mèdjo**_{ams} (che si tróva al céntrò/céntrò; che è di formàto intermèdjo, che è di capacità intermèdja; che si ottiène calcolàndo/facèndo la mèdja dei valóri) | médio° (ita) [médjo], medià* [medjà]

2 **mèdjo**_{ams} (intermèdjo; centràle) | →

3 **mèdjo**_{ams} (che rièntra nella nòrma, che non si distìngue; che fa pàrte della gènte comùne) | che l'è in de la mèdia/nòrma_{prf}* [che l'è in dela mèdja/nòrma]

4 **mèdjo**_{ams} (²medjòcre, ³medjòcre, modèsto) | →

5 **mèdjo**_{sms} (dito) | mata lónga [mata lónga]

1 **medjòcre**_{agtv} (intermèdjo) | mesà [mexà] BS: medjòcre [medjòcre], issé issé/là [isé isé/là]

2 **medjòcre**_{agtv} (inferióre alla mèdja) | inferiùr a la mèdia_{prf}* [inferjùr ala mèdja], modèst [=]

3 **medjòcre**_{agtv} (che possiède capacità limitàte/scàrse; di scàrso prègio/valóre, di scàrsa qualità) → (¹andànte)

4 **medjòcre**_{sttv} (persóna di limitàte/medjòcri capacità/dòti) | ü ordinare_{prf}* [ü' ordinare], òna/persuna ordinària_{prf}* [òna/persuna ordinarja]

1 **medjocremènte**_{avb} (in mòdo ¹medjòcre) | in manéra (→intermèdja)* [in manéra (→intermèdja)]

2 **medjocremènte**_{avb} (in mòdo ²medjòcre) | in manéra inferiùr/inferiura a la mèdia* [in manéra inferjùr/inferjura ala mèdja]

medjocrità_{sfsi} | mediocrità°* (ita)(lad) [medjocrità], mediocretà* [medjocretà]

medjoevèle_{agtv} → (medjevèle)

Medjoevo/medjoevo_{sms} | Medioévo/medioévo° (ita) [Medjoevo/medjoevo], Età/età de mèss(o)_{prf}* [Età/età de mèss(o)]

medjologìa_{sfs} → (massmedjologìa)

medjologico_{ams} → (massmedjologico)

medjologo_{sms} → (massmedjologo)

-a_{sfs} →

medjometràggio_{sms} | mediometragio° (ita) [medjometragjo], mediometràs* [medjometràs]

medjorjentàle_{agtv} | mediorientàl°* (ita) [medjorjentàl], del Mediorient_{l₁ce}* (ita) [del Medjorjènt]

Mèdjo Oriènte_{l₁cs} (geo) | Mediorient°* (ita) [Medjorjènt]

medjosuperióre_{agtv} | di (scòle mèdie) sòperiore/sùperiore_{l₁ce}* [di (scòle mèdje) sòperjore/sùperjore]

medjotèca_{sfs} → (medjatèca)

meditabile_{agtv} | meditàbel* [meditabel], che s'pòl medità_{prf}* [che s'pòl medità], che l'pòl (v)èss medità_{prf}* [che l'pòl èss medità] < che l'pòlvès meditàd], che l'pòl (v)èss facc ogèt de meditassìu_{prf}* [che l'pòl èss fadì ogèt de meditasjú] < che l'pòlvès fadì ogèt de meditasjú]

meditabòndo_{ams} | penserùs [penserùx]

1 **meditare**_{vt} (esaminàre attentamènte) | medità [=], marüdà [=] BS: medità [=]

2 **meditare**_{vt} (concepìre, ideàre, tramàre) | →

3 **meditare**_{vintr} (¹soffermàrsi) | →

4 **meditare**_{vintr} (riflèttere attentamènte) | medità [=]

meditatamènte_{avb} | dòpo/pós/despò ön'atènta riflèssìu* [dòpo/pós/despò ön'atènta riflèssjú], dòpo/pós/despò (v)ì riflètìt* [dòpo/pós/despò ví riflètìd]

meditativamènte_{avb} | con d'òna manéra de fà meditativa/meditatia* [condòna manéra de fà meditativa]

meditativo_{ams} | meditatìv°* /-f/ (ita)(lad) [meditatív], portàt/propèns per la meditassìu_{prf}* [portàd/propèns per la meditasjú], consacràt/tacàt/tecàt a la meditassìu_{prf}* [consacràd/tacàd/tecàd ala meditasjú]

1 **meditò**_{ams/vppms} (esaminàre attentamènte) | meditàt [meditàd], marüdàt [marüdàd] BS: meditàt [meditàd]

2 **meditò**_{ams/vppms} (concepìto, ideàto, tramàto) | →

3 **meditò**_{ams/vppms} (¹soffermàto) | →

4 **meditò**_{ams/vppms} (¹riflèssò/riflètütò attentamènte) | meditàt [meditàd]

5 **meditò**_{ams} (ponderàto con cùra) | ponderàt con cùra_{prf}* [ponderàd con cùra]

6 **meditò**_{ams} (³premeditò, tramàto) | →

meditatóre_{ams/sms} | meditatùr* [meditadùr] **-trìce**_{afs/sfs} | meditadura* [=]

meditazióne_{sfs} | meditassìu [meditasjú]

1 **Mediterràneo**_{sms} (Màre) | Mediteràneo° (ita) [Mediteraneò]

2 **mediterràneo**_{ams} (del Mar Mediteràneo; abitànte/caràttere/natìvo) | mediteràneo° (ita) [Mediteraneò]

1 **medium**_{sfsi/smsi} (eso), (ita) /mèdjum/ (³sensitìvo) | ← /médjum/

2 **medium**_{smsi} (lat)(ing) /mídjəm/, (ita) /mèdjum/ (media) | ← /médjum/

3 **medium**_{agtv/sfsi} (lat)(ing) /mídjəm/, (ita) /mèdjum/ (¹mèdja) | ← /médjum/

medley_{smsi} (ing) /médli/ | ← /mèdli/

medólla_{sfs} → (midólla)

medólo_{sms} → (midóllo)

medùsa_{sfs} (nat) (invertebràto marìno) | medüsa° (ita) [medüxa] BS: medüsa [meduxà]

1 **medusèo**_{ams} (che ha l'aspèto della medùsa) | che l'sòmèa/somèa/par òna medüsa_{prf}* [che l'sòmèa/somèa/par òna medüxa]

2 **medusèo**_{ams} (ammaliànte, seducènte) | →

3 **medusèo**_{ams} (che rènde attònto per il terróre) | che l'fà (→restàre/rimanére di stùcco) per ol terùr/spaènt_{prf}* [che l'fa (→restàre/rimanére di stùcco) per ol terùr/spavènt], che l'fà (→restàre/rimanére di stùcco) per la pura fórtà/fòrtà/tremènda_{prf}* [che l'fa (→restàre/rimanére di stùcco) per la pura fórtà/fòrtà/tremènda]

medusòide_{agtv} | a furma de medüsa_{prf}* [a furma de medüxa], facc a medüsa_{prf}* [fadì a medüxa], che l'gh' à la furma d'òna medüsa_{prf}* [che l'g' à la furma d'òna medüxa]

meeting_{smsi} (ing) /mìtɪŋ/ | ← /míting/

mefistofelicamènte_{avb} | in manéra (→mefistofèlica)* [in manéra (→mefistofèlica)]

mefistofèlico_{ams} (beffàrdo, cìnico) | →

mefíte_{sfs} (ària fètida e irrespiràbile) | aria/ària³^ (→¹fètida) e (→¹irrespiràbile)* [arja (→¹fètida) e (→¹irrespiràbile)]

1 **mefítico**_{ams} (¹fètido, ¹irrespiràbile) | →

²**mefitico**_{ams} (corròtto moralmente) →(³corròtto), →(¹màrcio)

mèga_{sfs} (megabyte) | méga^{o*} (ita) [=]

megabyte_{smsi} (ing)(ita) /megabàjt/ | ←

¹**megacardia**_{sfs} (abnòrme dilatazióne del cuòre) | esagerada dilatassù del còr_{prf}* [exagerada dilatasjú del còr]

²**megacardià**_{sfs} (sviluppo ipertrofico del cuòre) →(macrocardia)

megaconcèrto_{sms} | megaconsèrt^{o*} (ita) [=]

megacòsmo_{sms} →(macrocòsmo)

megacuòre_{sms} | còr de grandèsa esagerada_{prf}* [còr de grandèsa exagerada]

megadirettóre_{sms} | megadiretùr^o (ita) [megadiretùr], diretùr con grancc potéri_{prf}* [diretùr con grandj potéri]

-trice_{sfs} | megadiretura^o (ita) [=], diretura con grancc potéri_{prf}* [diretura con grandj potéri]

megafonista_{sttv} | megafonista^o (ita) [megafonista], megafonésta* [=]

megàfono_{sms} (tec) | megàfono^o (ita) [=], megàfon* [megafon]

¹**megagalàttico**_{ams} (enòrme/enòrme, grandissimo) | →

²**megagalàttico**_{ams} (importantissimo, ¹straordinàrio) | →

megahertz_{sttvum} (ing)(ita) /megaèrz/ | ←, MHz [=]

megalite_{sms} | megalite^o (ita) [=]

megalitico_{ams} | megalitico^o (ita) [=], megalitech* [megalitec]

megalito_{sms} →(megalite)

megalocardia_{sms} →(megacardia)

megalocefalia_{sfs} →(macrocefalia)

megalocèfalo_{ams/sms} →(macrocefalo)

-a_{sfs/sfs} →

megalòmane_{agtv/sttv} | megalòmane^o (ita) [=], (ù/chèl) che l'gh'à manie de grandèssa_{prf}* [(ù'/chèl) che 'l g' à manie de grandèsa], (òna/chèla/persuna) che la gh'à manie de grandèssa_{prf}* [(òna/chèla/persuna) che 'la g' à manie de grandèsa]

megalomania_{sfs} | megalomania^o (ita) [megalomania], megalomanéa* [megalomanéa], mania de grandèssa_{prf}* [mania de grandèsa]

megalòpoli_{sfs} | megalòpoli^o (ita) [=], granda/gròssa metròpoli_{prf}* [granda/gròsa metròpoli]

¹**megalopsichia**_{sfs} (giùsta consapevolézza del pròprio valóre) | giòst èss cossient del pròprio/pròpio valùr_{prf}* [gòst èss cosjènt fidüca del pròprio/pròpio valùr]

²**megalopsichia**_{sfs} (fidüca esagerata nelle pròprie possibilità) | fidüca esagerada in di pròprie/pròpie possibilità_{prf}* [fidüca exagerada in di pròprie/pròpie possibilità]

megasclerico_{ams} | con d'ü grand/gròss göss_{prf}* [condü' grand/gròss gös]

megastore_{smsi} (ing) /mèghəsto(r)/ | ← /megaštór/, gran magasi_{prf}* [gran' magaxl]

megatrend_{smsi} (ing) /mèghətrend/ | ← /megatrènd/

megàtterà_{sfs} | megàtera^o (ita) [=], baléna* [=]

megavolt_{sttvum} (ing)(ita) /megavòlt/ | ←

megawatt_{sttvum} (ing)(ita) /megayòt/ /magavàt/ | ←

megèra_{sfs} (donna brütta, discinta e şguaiàta; donna di caràttere pèrfido, irascibile e maligno) | arpéa* [arpéa]

mèglio_{agtv/avb/smsi} | mèi [mèi]

BS: mèi [mèi]

CE: mèi [mèi]

CO: mèi [mèi]

> **alla bèll'e mèglio**_{icav} | de gròss* [de gròs], a la mèi^{o*} [ala mèi], a la bèl e mèi^{o*} [ala bèl e mèi], a la carluna^o [ala carluna], in d'òna quach manéra^o [indòna cyac manéra], in d'òne quach manére^o [indòne cyac manére], cóme capita^o [=], a la carluna [ala carluna]

CO: a la bèle mèi [ala bèl e mèi]

> **alla mèglio**_{icag} | a la mèi [ala mèi]

> **al mèglio**_{icag} | al mèi [al mèi]

> **per il mèglio**_{icag} | per ol mèi [per ol mèi]

miglioraménto_{sms} →(miglioraménto)

miglioràre_{vintr/vtr} →(miglioràre)

miglioràto_{ams/vppms} →(miglioràto)

miglióre_{agtv/avb/sttv} →(miglióre)

meiocardia_{sfs} | gròssa diminüssiù/ridüssiù/sbassada del volóm del còr_{prf}* [gròsa diminüsjú/ridüsjú/xbasada del volóm del còr]

¹**méla**_{sfs} (nat) (ali) | póm_{sms} [=]

BS: póm_{sms} [=]

+**-léta**_{sfs} | pomì_{sms} [pomí]

- **campanina**_{lcst} →(campanina)

- **colombina**_{lcst} →(³colombina)

- **cotògna**_{lcst} (nat) (ali) | póm codògn [póm codògn/codòjn]

BS: póm codògn [póm codògn]

- **còtta**_{lcst} (ali) | póm còcc [póm cotj]

BS: macàgna [macagnà]

- **moscatèlla**_{lcst} (nat) | póm moscatèl [=]

- **golden**_{lcst} →(golden)

- **golden delicious**_{lcst} →(golden delicious)

- **granàta**_{lcst} →(melagràna)

- **màrcia**_{lcst} | catív elemènt_{prf}* [catív elemènt]

- **red delicious**_{lcst} →(red delicious)

- **renétta/renétta**_{lcst} →(renétta/renétta)

- **stark**_{lcst} →(stark)

- **stark delicious**_{lcst} →(stark delicious)

> **di méla còtta**_{icag} →(flàccido), →(mòlle)

²**méle**_{sfp} (güancia, ²pomèllo, zìgomo) | →

³**méle**_{sfp} (nàtica) | →

⁴**méle**_{sfp} (bùssa, ¹percòssa) | →

melagràna_{sms} (nat) | póm granàt_{prf} [póm granàd]

BS: póm granàt_{prf} [póm granàd]

> **melagràne**_{sfp} | póm granàcc_{prf} [póm granàdì]

> **melegràne**_{sfp} | póm granàcc_{prf} [póm granàdì]

melagrànata_{sms} →(melagràna)

melagràno_{sms} →(melogràno)

melamina_{sfs} →(melamina)

melaminico_{ams} →(melamminico)

melammìna_{sfs} (sos) | melamina^o (ita) [=]

melamminico_{ams} | che l' derìa de la melamina_{icge}* [che 'l deriva dela malamina]

melampìro_{sms} (nat) | ↓

BS: èrba castegnèra_{prf} [èrbà castegnèrà]

melàmpo_{sms} →(impàla)

melañcolia_{sfs} (maliñconia) | →

melañcòlico_{ams} (maliñcònico) | →

melañconia_{sfs} →(maliñcolia)

melañcònico_{ams} →(melañcòlico)

¹**mélange**_{agtv/smsi} (fra) /melà~ž/ (tes) | ← /melànž/

²**mélange**_{agtv/smsi} (fra) /melà~ž/ (colóri) | ← /melànž/, mes-ciansa* [mescjansa]

³**mélange**_{agtv/smsi} (fra) /melà~ž/ (ali) | ← /melànž/, café/ciocolata/barbaiada co la pana_{prf}* [café/çocolata/barbajada co la pana], café/ciocolata/barbaiada col càò de làcc/caodelàt_{prf}* [café/çocolata/barbajada col cavodelàtj/cavodelàt]

melanina_{sfs} | melanina^o (ita) [=]

melanòma_{sms} | càncer/tümùr a/de la pèl_{prf}* [càncher/tümùr ala/dela pèl]

melanzàna_{sfs} (nat) (ali) | maresà [marexà], maregià [maregà], melansana^o (ita) [=]

BS: marengiàna [marenganà], melansàna (ita) [melansanà]

¹**melàre**_{vtr} (colpire con un làncio di méle) | ciapà a póm (mars)_{prf}* [cjapà a póm (mars)]

²**melàre**_{vtr} (deridere, dileggiàre, ¹schernire) | →

¹**melàrio**_{sms} (alveàre) | →

²**melàrio**_{sms} (caratteristico/pròprio/típico del mièle) | de la mèl_{icge}* [dela mèl],

(→caratteristico) de la **mél**_{prf*}
 [(→caratteristico) dela **mél**]
melàssa_{sfs} (ali) | melassa° (ita)
 [melasa]
 BS: melòt_{sms} [=]
melàss_{sms} →(melàssa)
¹**melàta**_{sfs} (cólpo infèrto scagliàndo
 una méla) | cólp/culp dacc col tirà ù
 póm_{prf*} [cólpc/culp dadì col tirà ù'
 póm]
²**melàta**_{sfs} (sos) (ali) | melata° (ita) [=]
¹**melàto**_{ams/vppms} (colpito con un lancia
 di méle) | ciapàt a póm (mars)_{prf*}
 [cjapàd a póm (mars)]
²**melàto**_{ams/vppms} (¹deriço, dileggiàto,
¹schernito) | →
³**melàto**_{ams} (mielàto) | →
melatonina_{sfs} | melatonina° (ita) [=]
melàzzo_{sms} →(melàss)
mèle_{sms} (mìele) | →
mèlée_{sfsi} (fra) /melé/ | ← →(mischia)
melensàggine_{sfs} | melénda [=]
melensaménte_{avb} | in manéra
 (→melénsa)* [in manéra
 (→melénsa)]
¹**melénso**_{ams} (gòffo, ³tàrdo) | →
²**melénso**_{ams} (attònto, ²basìto) | →
³**melénso**_{ams} (²impersonale, insùlso,
 sciocco, ³scipito) | →
 +**melétta**_{sfs} (piccola méla) | pomì_{sms}
 [pomí]
meléto_{sms} | cap/teré
 coltìat/coltürat/piantat/pientat a
 piante de póm_{prf*} [cap/teré
 coltìvad/coltürad/pjantad/pjentad a
 pjante de póm]
 BS: pomér [=]
meliaca_{sfs} →(albicocca)
¹**mèlica**_{sfs} (mais) | →
²**mèlica**_{sfs} (saggina) | →
³**mèlica**_{sfs} (poesia lirica destinata a
 èssere cantata) | poeséa lirica
 destinada a èss cantada_{prf*} [poexéa
 lirica destinada a èss cantada], poeséa
 lirica per ol cant_{prf*} [poexéa lirica
 per ol cant]
¹**mèlico**_{ams} (relativo al genere della
 mèlica) | de la poeséa lirica
 destinada a èss cantada_{l_{ice}*} [dela
 poexéa lirica destinada a èss
 cantada], de la poeséa lirica per ol
 cant_{l_{ice}*} [dela poexéa lirica per ol
 cant]
²**mèlico**_{ams/sms} (chi/poeta che compóne
 mèliche) | ù/chèl/poéta che
 l'scriv/iscriv i poesée liriche
 destinade a èss cantade_{prf*}
 [ù'/chèl/poéta che l'scriv i poexéa
 liriche destinade a èss cantade <
 ù'/chèl/poéta che l'iscriv i poexéa
 liriche destinade a èss cantade],
 ù/chèl/poéta che l'scriv/iscriv i
 poesée liriche per ol cant_{prf*}
 [ù'/chèl/poéta che l'scriv i poexéa

liriche per ol cant < ù'/chèl/poéta
 che l'iscriv i poexéa liriche per ol
 cant]
 +-**a**_{afs/sfs} | òna/chèla/poetèssa/persuna
 che la scriv i poesée liriche
 destinade a èss cantade_{prf*}
 [òna/chèla/poetèssa/persuna che l'a
 scriv i poexéa liriche destinade a èss
 cantade],
 òna/chèla/poetèssa/persuna che la
 scriv i poesée liriche per ol cant_{prf*}
 [òna/chèla/poetèssa/persuna che l'a
 scriv i poexéa liriche per ol cant]
melicóne_{sms} →(mais)
melifillo_{sms} →(melissa)
meliforo_{ams} →(melifero)
mèliga_{sfs} →(¹mèlica), →(²mèlica)
melina_{sfs} | melina° (ita) [=]
melissa_{sfs} (nat) | èrba limunsina_{prf}
 [èrba limunsina]
 BS: èrba limonsina_{prf} [èrbà
 limonsinà]
melissòfago_{ams} →(apivoro)
¹**melissografia**_{sfs} (descriziòne delle
 àpi) | descriissù di àe_{prf*} [descrijù
 di ave]
²**melissografia**_{sfs} (trattato di
 apicoltura) | tratat sò
 l'aleamènt/aleamét de àe_{prf*} [tratàt
 sòl alevamènt/alevamét de ave]
¹**mèlle**_{ams} (che viène impiegato dalle
 àpi nella produziòne del mìele: di
 nèttere) | che l'vé
 impiegat/dorvat/dovrat/üsàt di àe
 per la prodüssiù de la mél_{prf*} [che l'
 vé impiegat/dorvad/dovrad/üxàd di
 ave per la prodüsijù dela mél]
²**mèlle**_{ams} (che ha le caratteristiche
 del mìele) | che l'gh'à i caràter del
 mél_{prf*} [che l'g'à i caràter dela mél]
mellétta_{sfs} (mélma) | →
mellifago_{ams} | che l'sa/se nùtre/nùtrés
 de mél_{prf*} [che l'sa/se nùtre/nùtrés
 de mél], che l'mangia/màia mél_{prf*}
 [che l'mangà/maja mél], maiadùr de
 mél_{prf*} [majadùr de mél]
¹**melifero**_{ams} (che prodúce il mìele: di
 insétto) | che l'fà/prodüs la mél_{prf*}
 [che l'fa/prodùx la mél]
²**melifero**_{ams} (che prodúce il nèttere:
 di pianta) | che l'fà/prodüs ol
 nèttere_{prf*} [che l'fa/prodùx ol nèttere]
mellificàre_{vir} | fà/prodüs/prodüsì la
 mél_{prf*} [fà/prodùx/prodùxì la mél]
mellificàto_{ams/vppms} | facc/prodüsìt la
 mél_{prf*} [fadi/prodùxìd la mél]
mellificaziòne_{sfs} | prodüssiù de la
 mél_{prf*} [prodüsijù dela mél]
mellifluaménte_{avb} | con d'òna manéra
 de fà/parlà afetada/dolsòta_{prf*}
 [condòna manéra de fà/parlà
 afetada/dolsòta]
mellifluità_{sfsi} | manéra de fà/parlà
 afetada/dolsòta_{prf*} [=]

mellifluo_{ams} | dolsòt [=]
 BS: dolsös [dolsös]
mellito_{ams} (dólce, gradévole,
 melòdico, melodìoso, soàve: di
 suòno) | →
¹**mellonàggine**_{sfs} (ottusità) | →
²**mellonàggine**_{sfs} (idìozia,
 stupidàggine) | →
³**mellonàggine**_{sfs}
 (aziòne/idèa/conversaziòne
 gòffa/sciòcca) |
 assiù/idèa/conversassiù
 impassada/malpràtega/(→sciòcca)_{prf}
 * [asjù/idèa/conversasjù
 impasada/malpràtega/(→sciòcca)]
¹**mélma**_{sfs} (sos) | mèlma [=], bèlma [=]
 BS: mèlma [mèlmà]
²**mélma**_{sfs} (abbruttimènto, corruziòne,
 vizio) | →
³**mélma**_{sfs} (²fèccia) | →
¹**melmosità**_{sfsi} (l'èssere melmòso) | →
²**melmosità**_{sfsi} (fangosità) | →
¹**melmòso**_{ams} (fangòso,
 ricopèrto/spòrco di mèlma) |
 melmùs [melmùx], belmùs [belmùx]
 BS: melmùs [melmùx]
²**melmòso**_{ams} (deprimènto, ⁴squàllido:
 di ambiènte) | →
mélo_{sms} (nat) (àlbero) | pianta de
 póm_{prf} [pjanta de póm]
 BS: pianta de póm_{prf} [pjantà de
 póm]
 - **cotógno**_{l_{est}} (nat) (àlbero) | pianta de
 póm codògn [pjanta de póm
 codògn/codòjn]
 BS: pianta de póm codògn [pjantà
 de póm codògn]
melocotógno_{sms} →(mélo cotógno)
melodia_{sfs} | melodéa [melodéa]
 BS: melodia [melodíà]
melòdica_{sfs} (insième di nòrme sulla
 melodia) | melòdica* [=]
¹**melodicaménte**_{avb} (secóndo le nòrme
 della melodia) | segónd i nòrme de
 la melodéa* [segónd i nòrme dela
 melodéa]
²**melodicaménte**_{avb} (melodiosaménte,
 muşicalménte) | →
melòdico_{ams} | melòdech°* (ita)(lad)
 [melòdeg]
¹**melodiosaménte**_{avb} (in mòdo
 melodìoso) | in manéra melodiusa*
 [in manéra melodjuxa]
²**melodiosaménte**_{avb} (muşicalménte) |
 →
melodiosità_{sfsi} | melodiosità° (ita)
 [melodjoxità], melodiusità° (ita)
 [melodjuxità], melodiosetà*
 [meldojoxetà], melodiusetà*
 [meldojuxetà]
melodìoso_{ams} | melodiùs°* (ita)(lad)
 [melodjùx]
¹**melodista**_{s_{iv}} (chi àma la mùsica
 melòdica) | melodista° (ita) [=],

melodésta* [=], ü/chèl che l'ga/ghe piàs la música melòdega_{prf}* [(ù'/chèl che'l ga/ghe pjax la múxica melòdega), òna/chèla/persuna che la ga/ghe piàs la música melòdega_{prf}* [(òna/chèla/persuna che'l ga/ghe pjax la múxica melòdega]

²**melodista**_{sttv} (cantànte/compositóre di mùsica melòdica) | melodista° (ita) [=], melodésta* [=], cantànt/cantante/composidùr/compositùr de música melòdega_{prf}* [cantànt/cantante/compositùr/compositùr de múxica melòdega], cantanta/cantante/composidura/compositura de música melòdega_{prf}* [cantanta/cantante/compositura/compositura de múxica melòdega]

melodràmma_{sms} | melodrama° (ita) [=], melodràmm* [=], òpera_{sfs} [=], òvra_{sfs} [òvra]
- **giocósio**_{lcsst} →(òpera búffa)
> **da melodràmma**_{lcag} | de melodrama* (ita) [=]

melodrammaticaménte_{avb} | in manéra (→melodrammatica)* [in manéra (→melodrammatica)], con tóno (→melodrammatico)* [con tóno (→melodrammatico)]

melodrammaticità_{sfsi} →(teatralità)

¹**melodrammatico**_{ams} (relatìvo al melodràmma, caratterìstico/pròprio/tìpico del melodràmma) | melodrammatico° (ita) [=], melodramàtech* [melodramateg], de melodrama_{lcge}* (ita) [=], (→caratterìstico) del melodrama_{prf}* [(→caratterìstico) del melodrama]

²**melodrammatico**_{ams} (¹artificiósio, enfático, ³esageràto, teatràle) | melodrammatico° (ita) [=], melodramàtech* [melodramateg], →

³**melodrammatico**_{ams} (caratterizzàto da avveniménti patètics) | melodrammatico° (ita) [=], melodramàtech* [melodramateg], caraterisàt de (→avveniménti) patétech_{prf}* [caraterixàd de (→avveniménti) patétec]

melòfobo_{ams/sms} | (ü/chèl) che l'ga/ghe piàs mia la música_{prf}* [(ù'/chèl) che'l ga/ghe pjax mià la múxica], (ü/chèl) che l'òdia la música_{prf}* [(ù'/chèl) che'l òdja la múxica], (ü/chèl) che l'gh'à in òde la música_{prf}* [(ù'/chèl) che'l g'à in òde la múxica]
- **a**_{afs/sfs} | (òna/chèla/persuna) che la ga/ghe piàs mia la música_{prf}* [(òna/chèla/persuna) che'l ga/ghe pjax mià la múxica], (òna/chèla/persuna) che la òdia la

müsica_{prf}* [(òna/chèla/persuna) che'l a òdja la múxica], (òna/chèla/persuna) che la gh'à in òde la música_{prf}* [(òna/chèla/persuna) che'l a g'à in òde la múxica]

¹**melogranàto**_{sms} (melogràna) | →

²**melogranàto**_{sms} (melogràno) | →

melogràno_{sms} (nat) | póm granàt_{prf} [póm granàd]
BS: pómgranàt [póm granàd]

melòmane_{agtv/sttv} →(musicòmane)

melomanìa_{sfs} →(musicomanìa)

melonàjo_{sms} | cap/teré
coltìat/coltìrèt/piantàt/pientàt a melù_{prf}* [cap/teré
coltìvād/coltìrād/pjantàd/pjentàd a melù]
BS: milunéra [milunérà]

¹**meloncèllo**_{sms} (salvastrèlla) | →

²**meloncèllo**_{sms} (piccolo melóne) | melunsi° [melunsi]

¹**melóne**_{sms} (nat) (ali) | melù [melù]
BS: melù [melù], milù [milù]

²**melóne**_{sms} (persóna gòffa e sciòcca) →(¹gagliòffo), →(mammalùcco)

melos_{smsi} (lat) /mèlos/ | poeséa destinada a èss compagnada de la música_{prf}* [poexéa destinada a èss compagnada dela múxica]

meloterapia_{sfs} →(musicoterapia)

meltdown_{smsi} →(melt-down)

¹**melt-down**_{lcsst} (ing) /méltdaʊn/ (fusióne del nòcciolo) | ← /meldaʊn/, füsü del reatùr* (ita) [fùxjú del reatùr]

²**melt-down**_{lcsst} (ing) /méltdaʊn/ (cròllo finanziaìrio) | ←/meldaʊn/ →(²crac)

melting pot_{lcsst} (ing) /mélting pát/ | ← /mèlting pót/, mes-ciòt_{sms} [mescjòt], mes-ciansa [mescjansa]

melton_{smsi} (ing), (ita) /mèlton/ (¹follóne) | →

membra_{sfp} | còrp_{sms} [=]

membràna_{sfs} (stràto sottile ed elàstico di materiàle/tessùto) | membrana°* (ita)(lad) [=], pelesina* [pelexina], pelisina* [pelixina]

¹**membranàceo**_{ams} (costituìto da una membràna) | costituìt d'òna (→membràna)_{prf}* [costituìd d'òna (→membràna)]
BS: membranùs [membranùx]

²**membranàceo**_{ams} (che ha struttùra, fóрма e consistènza di membràna) | che l'gh'à strütùra, furma e consistènza de (→membràna)_{prf}* [che'l g'à strütùra, furma e consistènza de (→membràna)]

membranifórme_{ams} | che l'gh'à aspèt, furma e caràter de (→membràna)_{prf}* [che'l g'à aspèt, furma e caràter de (→membràna)]

membranósio_{ams} →(membranàceo)

membrànza_{sfs} →(memòria), →(ricòrdo)

membràre_{vtv} →(²evocàre), →(rammentàre)

membràto_{ams/vppms} →(²evocàto), →(rammentàto)

¹**membratùra**_{sfs} (complessso delle mèmbra) →(complessiòne), →(còrpo)

²**membratùra**_{sfs} (struttùra) | →

¹**mèmbro**_{sms} (pène degli animàli) | pissacc [pisàc]

²**mèmbro**_{sms} (pène dell'uòmo) | picio [piçio], pécio [péçio], péncio [péncio], bigol [bigol], mèmbro (ita) [=], laùr [lavùr], picìol [picìol], osèl [oxèl]
- **del bambìno**_{lcsst} | picàì [picàì], picàì [picàì], pimpinèla_{sfs}° [=]
BS: pissì [pissì]

³**mèmbro**_{sttv} (³affiliàto, appartenènte, sòcio) | →, mèmbro* [=]
+ **a**_{sfs} | →

⁴**mèmbro**_{sms} (pàrte) | →

⁵**mèmbro**_{sms} (còrpo, corporatùra, mèmbra) | →

membrùto_{ams} →(robùsto)

¹**memoràbile**_{agtv} (commemoràbile a lùngo) | memoràbel° (ita) [memorabel], che l' sarà comemoràt/regordàt per tat (tép)_{prf}* [che'l sarà comemoràd/regordàd per tat (tép)], dègn de èss regordàt per tat (tép)_{prf}* /-t/ [dègn/dèjn de èss regordàd per tat (tép)], dègn de regordansa/regórdio_{prf}* / [dègn/dèjn de regordansa/regórdio]

²**memoràbile**_{agtv} (indimenticàbile) | →

¹**memorabilia**_{sfs} (lat) /memorabilja/ (evènti/fatti/vicènde dégne di èssere ricordàti) | (→evènti)/facc/vicènde dègn de èss regordàcc_{prf}* [(→evènti)/fatì/vicènde dègn/dèjn de èss regordàdì]

²**memorabilia**_{sfs} (lat) /memorabilja/ (òpere/personàggi divenùti oggèto di cùlto) | òpere/òvre/personagi deentàcc/dientàcc/dientàcc²^ ogèt de culto_{prf}* [òpere/òvre/personagi diventàdì/diventàdì ogèt de culto]

memorabilità_{sfsi} | caràter de chèl che l'gh'à de èss regordàt_{prf}* [caràter de chèl che'l g'à de èss regordàd]

memorabilménte_{avb} | in manéra (→memoràbile)* [in manéra (→memoràbile)]

memoràndo_{ams} →(memoràbile)

memorandum_{smsi} (lat) /memorandum/ | ←, memoriàl [memorjàl]

memoràre_{vtv} →(ricordàre)

¹**memorativo**_{ams} (inerènte alla facoltà menmònica) | che l'sa/se riferéss a la facoltà de regordà_{prf}* [che'l sa/se riferés ala facoltà de regordà], che l'riguarda/reàrda/reàrda³^ la facoltà

de regordà_{prf}* [che'l rigyarda/revarda la facultà de regordà]

²**memorativo**_{ams} (commemorativo) | →

memorato_{ams/vppms} →(ricordato)

¹**mèmore**_{ams} (che consèrva un ricòrdo vivo e duratùro) | che l' regòrda sèmper_{prf}* [che'l regòrda sèmper], che l' sa/se regòrda sèmper_{prf}* [che'l sa/se regòrda sèmper]

²**mèmore**_{ams} (che non diméntica) | che l' desmèntega/dòsmèntega mia_{prf}* [che'l dexmèntega/dòxmèntega mià]

³**mèmore**_{ams} (ricco di memòrie: di luògo) | pié/réché de memòrie_{prf}* [pjé/réc de memòrje]

memorévole_{agtv} →(memorabile)

¹**memòria**_{sfs} (facoltà della ménte di conservàre/ricordàre/ridestàre nozióne ed esperiènze del passàto; idèa/immàgine di còse/fàtti/persóne che rèsta imprèssa nella ménte; ricòrdo che una persóna làscia di sé ai pòsteri; ricòrdo, oggèto che fa ricordàre) | memòria [memòrja] BS: memòria [memòrja]

- **a brève tèrmine**_{icst} | memòria a brève tèrmine° (ita) [memòrja a brève tèrmine], memòria a còrt/cùrt tèrmen* [memòrja a còrt/cùrt tèrmen]

- **a lùngo tèrmine**_{icst} | memòria a lùngo tèrmine° (ita) [memòrja a lùngo tèrmine], memòria a lóng tèrmen* [memòrja a lóng tèrmen]

- **centràle**_{icst} | memòria centràl°* (ita) [memòrja centràl]

- **di lavóro**_{icst} →(memòrja centàle)

- **stòrica**_{icst} | memòria stòrica° (ita) [memòrja stòrica], memòria stòrega* [memòrja stòrega]

> **a memòria**_{cav} | a memòria/mènt/mét/* [a memòrja/mènt/mét]

BS: a mènt [=]

> **alla memòria di**_{icpr} | a la memòria de* [ala memòrja de]

> **in memòria di**_{icpr} | in memòria de* [in memòrja de]

> **per memòria**_{icav} | per memòria* [per memòrja], per mia desmentegà/dòsmèntegà* [per mià dexmentegà/dòxmèntegà]

²**memòria**_{sfs} (fàtto/personàggio che mèrita un ricòrdo imperitùro; òpera autobiogràfica; brève sàggio, resocónto dei lavóri di un congèrso; unità di sistèma informàtico destinàta a ricévere e conservàre dàti; ogni dispositivo in gràdo di memorizzàre istruzióni; mnemònica) | memòria°* [memòrja]

³**memòria**_{sfs} (nòta che sèrve a ricordàre) →(appùnto), →(memorandum), →(nòta)

⁴**memòria**_{sfs} (nùca) | →

memorial_{smsi} (ing) /məmórial/ | ← /memòrjal/

¹**memorjale**_{sms} (libro/raccòlta di memòrie, memorandum, resocónto su evènti/fàtti/vicènde accadùte, resocónto di notizje su determinàti argomènti; promemòria) | memorial [memorjál]

²**memorjale**_{agtv} (che ricòrda, commemorativo) | che l' regòrda_{prf}* [che'l regòrda], →

BS: memoriàl [memorjál]

memorialista_{sttv} | memorialista° (ita) [memorjalista], memorialésta* [memorjalésta], aütùr/scritùr de memoriàl_{prf}* [aütùr/scritùr de memorjài], aütura/aüttrice/scritura/scrittrice de memoriàl_{prf}* [aütura/aüttrice/scritura/scrittrice de memorjài]

memorialistica_{sfs} | memorialística° (ita) [memorjalística]

memorialistico_{ams} | memorialístico° [memorjalístico], memorialéstech* [memorjalésteg], di memorialisti_{icge}* [di memorjalisti], de la memorialistica_{icge}* [de la memorjalística]

memorjoso_{ams} | che l' gh' à buna memòria_{prf}* [che'l g' à buna memòrja]

¹**memorizzàre**_{vtr} (imprimere nella memòria) | memorisà° (ita) [memorixà], imparà a memòria_{prf}* [imparà a memòrja], magasinà vià [magaxinà vja]

²**memorizzàre**_{vtr} (registràre dàti in una memòria informàtica) | memorisà° (ita) [memorixà]

¹**memorizzàto**_{ams/vppms} (imprèso nella memòria) | memorisàto° (ita) [memorixàd], imparàt a memòria_{prf}* [imparàt a memòrja], magasinàt vià [magaxinàd vja]

²**memorizzàto**_{ams/vppms} (registràto dàti in una memòria informàtica) | memorisàto° (ita) [memorixàd]

memorizzatóre_{sms} →(memòria)

memorizzazióne_{sfs} | memorisassiù° (ita) [memorixasjú], magasinà vià_{vbst}* [magaxinà vja]

¹**ména/mèna**_{sfs} (complòtto, ¹intrigo, raggìro, tràma) | →

²**ména/mèna**_{sfs} (il condùrre, il menàre) | →

menabò_{smsi} | menabò° (ita) [=]

menadito_{smsi} | ↓

> **a menadito**_{icav} | a menadicc [a menadít/menadítj]

BS: a menadit/menadicc [a menadít/menadítj]

menage_{smsi} (fra) /menàž/ | ←

menagióne_{sfs} →(menazióne)

menagràmo_{sttv} →(jettatóre)

menàle_{sms} (³càvo, ¹funè) | →

¹**menàre**_{vtr} (condùrre, portàre; perméttete di raggiùngere; agitàre/muòvere rapidamènte) | menà [=]

- **il can per l' aja**_{icvb} | dà d' intènd (a)dóma/nóma de gioedé [dà d' intènd (a)dóma/nóma de gòvedé]

- **il torrónè**_{icvb} →(²scocciàre)

- **in lùngo**_{icvb} →(menàre per le lùnghe)

- **la polènta**_{icvb} →(mestàre la polènta)

- **le màni**_{icvb} | menà i mà° [menà i ma']

- **per il nàso**_{icvb} | menà per ol nas° [menà per ol nax]

- **per le lùnghe**_{icvb} →(⁴rimandàre), →(ritardàre)

²**menàre**_{vtr} (guidàre un veicòlo, portàre) | guidà [gyidà], portà° [=]

³**menàre**_{vtr} (trascinàre, travòlgere) | →

⁴**menàre**_{vtr} (causàre, provocàre) | →

⁵**menàre**_{vtr} (indùrre, portàre) | →

⁶**menàre**_{vtr} (dirigere, guidàre, ¹indirizzàre) | →

⁷**menàre**_{vtr} (¹trascórrere, vìvere) | →

⁸**menàre**_{vtr} (²assestàre) | →

⁹**menàre**_{vtr} (¹malmenàre, ²picchiàre) | →

¹⁰**menàre**_{vtr} (masturbàre) | →

¹¹**menàre**_{vintr} (perméttete di raggiùngere) | menà* [=]

menàrla_{vvb} | menàla [menala]

menàrmela_{vvb} | menàmila [menamila]

menaròla_{sfs} →(tràpano a màno/manovèlla)

menarròsto_{sms} →(girarròsto)

menàrsela_{vvb} | fàla lónga [fala lóngja]

menàrsi_{vpi} | menàs* [=]

menàta_{sfs} | menada°* [=]

menàto_{ams/vppms} | menàt [menàd]

- **il can per l' aja**_{icvb} | dacc d' intènd (a)dóma/nóma de gioedé [dadj d' intènd (a)dóma/nóma de gòvedé]

- **il torrónè**_{icvb} →(²scocciàto)

- **in lùngo**_{icvb} →(menàto per le lùnghe)

- **la polènta**_{icvb} →(mestàto la polènta)

- **le màni**_{icvb} | menàt i mà° [menàd i ma']

- **per il nàso**_{icvb} | menàt per ol nas° [menàd per ol nax]

- **per le lùnghe**_{icvb} →(⁴rimandàto), →(ritardàto)

²**menàto**_{ams/vppms} (guidàto un veicòlo, portàto) | guidàt [gyidàd], portàto° [portàd], purtato° [purtàd]

³**menàto**_{ams/vppms} (trascinàto, travòlto) | →
⁴**menàto**_{ams/vppms} (causàto, provocàto) | →
⁵**menàto**_{ams/vppms} (indòtto, portàto) | →
⁶**menàto**_{ams/vppms} (¹dirètto, guidàto, ¹indirizzàto) | →
⁷**menàto**_{ams/vppms} (¹trascórso, vissùto) | →
⁸**menàto**_{ams/vppms} (²assestàto) | →
⁹**menàto**_{ams/vppms} (¹malmenàto, ²picchiàto) | →
¹⁰**menàto**_{ams/vppms} (masturbàto) | →
¹¹**menàto**_{ams/vppms} (¹perméssso di raggiùngere) | menà* [menàd]
menatójo_{ams/vppms} | menadùr [menadúr], bastù [bastú]
 - della polènta_{lcs} →(¹mestóne)
¹**mènda** (cólpa, difètto, ²erróre) | →
²**mènda** (risarciménto) | →
¹**mendàce**_{agtv} (bugiàrdò, simulatóre) | →
²**mendàce**_{agtv} (¹ambiguo, ingannévole, insincèro) | →
³**mendàce**_{agtv} (non corrispondènte a verità, ¹fàlso) | che l'corispónd mia a la (v)erità/realtà_{prf}* [che'l corispónd mià ala verità/realtà], →
⁴**mendàce**_{agtv} (fallàce, illusòrio) | →
¹**mendaceménte**_{avb} (in mòdo mendàce) | in manéra (→mendàce)* [in manéra (→mendàce)]
²**mendaceménte**_{avb} (falsaménte, ingannevolménte) | →
mendàcia_{sfs} →(mendacità)
mendàcio_{sms} →(bugia), →(cólpa), →(menzógna), →(peccàto)
mendacità_{sfsi} →(l'èssere mendàce)
mendàre_{vt} →(corrèggere), →(emendàre)
mendàrsi_{vpi} →(corrèggersi), →(ravvedérsi)
¹**mendàto**_{ams/vppms} (¹corrètto, emendàto) | →
²**mendàto**_{ams/vppms} (ravvedùto) | →
mendicànte_{agtv/sttv} (accattóne, ¹mendico) | →
¹**mendicàre**_{vt} (chìedere per elemòsina) | spitocà [=], spitucà [=], sircà sö [sircà só]
²**mendicàre**_{vt} (chìedere con insistènza) | spitocà [=], spitucà [=]
³**mendicàre**_{vintr} (chìedere l'elemòsina) | indà/andà a fà baià i cà_{prf} [indà/andà a fà bajà i ca'], indà/andà a sircà sö_{prf}* [indà/andà a sircà só], indà/andà a bàtela_{prf} [indà/andà a bàtela]
¹**mendicàto**_{ams/vppms} (chìesto per elemòsina) | spitocàt [spitocàd], spitucàt [spitucàd], sircàt sö [sircàd só]

²**mendicàto**_{ams/vppms} (chìesto con insistènza) | spitocàt [spitocàd], spitucàt [spitucàd]
³**mendicàto**_{ams/vppms} (chìesto l'elemòsina) | indàcc/andàcc a fà baià i cà_{prf} [indàdì/andàdì a fà bajà i ca'], indàcc/andàcc a sircà sö_{prf}* [indàdì/andàdì a sircà só], indàcc/andàcc a bàtela_{prf} [indàdì/andàdì a bàtela]
mendicicòmjo_{sms} →(ospizio di carità)
¹**mendicità**_{sfsi} (l'èssere mendico) | →
²**mendicità**_{sfsi} (misèria, povertà) | →
³**mendicità**_{sfsi} (insième dei mendicànti) | complèss di (→mendicànti)_{prf}* [complèss di (→mendicànti)]
¹**mendico**_{ams/sms} (che/chi è costrétto a mendicàre per potér vìvere) | mèndech [mèndeg], sircòt_{sms} [=], (ù/chèl) che l'va/và a bàtela_{prf} [(ù'/chèl) che'l va a bàtela]
 BS: poarèt [povarèt], poarì [povarì], pitòc [=], petòc [=]
 -a_{afs/sfs} | mèndegà [=], sicòta* [=], (òna/chèla/persuna) che la va/và a bàtela_{prf} [(òna/chèla/persuna) che'la va a bàtela]
 BS: poarèta [povarètà], poarina [povarìnà], pitòca [pitòcà], petòca [petòcà]
²**mendico**_{ams} (²dissanguatò, mìsero, pòvero) | →
mendóso_{ams} →(difettóso), →(imperfètto), →(lacunóso)
menefreghìsmo_{sms} | menefreghismo° (ita) [menefreghixmo], menefreghésem* [menefreghéxem]
menefreghista_{sttv} | menefreghista° (ita) [menefreghista], menefreghésta* [=]
¹**Meneghino**_{ppm} (màschera di Milàno; personaggio della Commèdia dell'Àrte) | Meneghì [Meneghì]
²**meneghino**_{sms} (figurànte in màschera; immàgine/pupàzzo che lo raffigùra) | meneghì [meneghì]
³**meneghino**_{ams/sms} (¹milanése/milanése) | →
 -a_{afs/sfs} | →
⁴**meneghino**_{sms} (²milanése/milanése) | →
¹**menestrèllo**_{sms} (di còrte) | cantastòrie de còrt(e)_{prf}* [cantastòrje de còrt(e)]
²**menestrèllo**_{sms} (di spettàcoli pùbblici) | cantastòrie* [cantastòrje] +-a_{sfs} | cantastòrie* [cantastòrje]
menhir_{smsi} (eso), (ita) /mènir/ /menír/ | ←, megalite° (ita) [=]
meningi_{sfp} (cervèllo, intelligenza) | →
meningite_{sfs} | meningite° (ita) [=]
 BS: mal de la nóna [mal delà nónà]
menisco_{sms} (pàrte anatòmica di còrpo/ginòcchio) | menisco° (ita) [=]

mènno_{ams} →(¹inètto)
méno_{agtv/avb/prep/sms} | méno [=], manch [manç]
 BS: mén [=], manc [manç]
 CE: méno [=]
 CO: méen [mèn]
 - **màle**_{icnt} | méno mal! [=]
 - **che mài**_{icav} →(mèn che méno)
 - **che niènte**_{icav} →(niènte), →(nùlla)
 > **alla méno péggio**_{icav} →(alla bèll' e mèglio)
 > **a méno che**_{iccn} →(¹fùorché)
 > **a méno di**_{iccn} | fò/föra de° [fò/föra]
 > **in mén che non si dica**_{icav} →(veloceménte), →(velocissimaménte)
 > **in méno di**_{icav} | de méno° [=]
 > **mén che méno**_{icav} →(tànno méno)
 > ¹**méno che**_{icpr} (²fùorché) | →
 > ²**méno che**_{icav} (non tànno) | mia tat* [mià tat]
 > **per lo méno**_{icav} →(perloméno)
 > **più o méno**_{icav} | piò o méno/manch° [pjó o méno/manç]
 > **tànno méno**_{icav} →(neànche)
menomàbile_{agtv} | che s'pòl (→menomàre)_{prf}* [che s'pòl (→menomàre)], che l'pòl (v)èss (→menomàto)_{prf}* [che'l pòl ès (→menomàto)] < che'l pòlvès (→menomàto)]
menomàle_{intz} →(méno màle)
¹**menomaménte**_{avb} (minimaménte) | →
²**menomaménte**_{avb} (per nùlla) | per negót(a)/nigót(a)/nagót(a)* [=]
¹**menomàre**_{vt} (rèndere più piccòlo) →(rimpiccolire)
²**menomàre**_{vt} (far apparìre più piccòlo/eşiguo) | someà/sòmeà/parì/(v)èd/(v)edì piò picol/pissèn féss/fiss_{prf}* [fà someà/sòmeà/parì/vèd/vedì pjó picol/pisèn fés/fis]
³**menomàre**_{vt} (danneggiàre físicaménte) | danesà/danegià in del còrp_{prf}* [danexà/danegà indel còrp]
⁴**menomàre**_{vt} (danneggiàre dal pùnto di vista moràle) | danesà/danegià in del moràl_{prf}* [danexà/danegà indel moràl], danesà/danegià in de l'ànem_{prf}* [danexà/danegà indel anem]
³**menomàre**_{vintr} (diminuire, ¹ridürsi) | →
menomàrsi_{vpi} →(¹scemàre)
¹**menomàto**_{ams/vppms} (résso più piccòlo) →(rimpiccolito)
²**menomàto**_{ams/vppms} (fàtto apparìre più piccòlo/eşiguo) | facc someà/sòmeà/parì/(v)èd/(v)edì piò picol/pissèn féss/fiss_{prf}* [fadì someà/sòmeà/parì/vèd/vedì pjó picol/pisèn fés/fis]

³**menomàto**_{ams/vppms} (danneggiato fisicamente) | danesàt/danegiàt in del còrp_{prf}* [danexàd/daneğàd in del còrp]

⁴**menomàto**_{ams/vppms} (danneggiato dal punto di vista morale) | danesàt/danegiàt in del moràl_{prf}* [danexàd/daneğàd in del moràl], danesàt/danegiàt in de l'anem_{prf}* [danexàd/daneğàd in del anem]

³**menomàto**_{ams/vppms} (diminuito, ⁹ridòtto) | →

⁴**menomàto**_{ams/vppms} (¹scemàto) | →

⁵**menomàto**_{ams/sms} (³handicappàto, invàlido) | menomàt° (ita) [menomàd], segnàt°* [seğnàd] BS: menomàt (ita) [menomàd], segnàt [seğnàd]

TV: acidentàt [acedentàd]

-**a**_{afs/sfs} | menomàda° (ita)

[menomadà], segnàda°* [seğnadà]

BS: menomàda (ita) [menomadà],

segnàda [seğnadà]

TV: acidentada [=]

menomaziòne_{sfs} | menomassiù° (ita) [menomasjú]

mènomo_{sms} → (mìnimo)

menopàusa_{sfs} | menopàusa° (ita)

[menopauça]

¹**mènsa**_{sfs} (tävola a cù ci si sjiède per mangiàre;

organizzaziòne/struttùra/locàle adibiti alla preparaziòne e al consùmo dei pàsti; rëndita spettànte a un véscovo) | mènsa [=]

- **frugàle**_{cst} | mènsa/tàola di poerècc [mènsa/tävola di poverètj]

²**mènsa**_{sfs} (pàsto) | →

¹**mensile**_{agtv} (relativo al mése) | mensil [mensíl], de töcc i mis_{lce} [de tótj i mix], del mis_{lce}* [del mix], de ògne mis_{lce}* [de ògne mix]

TV: mensil [mensíl]

²**mensile**_{agtv} (che dùra un mése) | mensil [mensíl], che l' dura ù mis_{prf}* [che' l' dura ù' mix]

³**mensile**_{agtv} (che si rinnòva/verifica ògni mése) | mensil [mensíl], che l' sa/se rindà/verifica ògne mis_{prf}* [che' l' sa/se rindà/verifica ògne mix], che l' sa/se rindà/verifica töcc i mis_{prf}* [che' l' sa/se rindà/verifica tótj i mix]

⁴**mensile**_{agtv} (che viène pagàto/riscòsso ògni mése) | mensil [mensíl], che l' vé pagàt/scòdit ògne mis_{prf}* [che' l' vé pagàt/scòdid ògne mix], che l' vé pagàt/scòdit töcc i mis_{prf}* [che' l' vé pagàt/scòdid tótj i mix]

⁵**mensile**_{agtv} (che viène pubblicàto ògni mése) | mensil [mensíl], che l' vé pöblichàt ògne mis_{prf}* [che' l' vé pöblichàt ògne mix], che l' vé

pöblichàt töcc i mis_{prf}* [che' l' vé pöblichàt tótj i mix]

⁶**mensile**_{sms} (stipendiò) | mensil* [mensíl], mis° [mix]

mensilità_{sfs} | mensilità° (ita) [=]

mensilémte_{avb} | ògne mis* [ògne mix], al mis* [al mix], mis per mis* [mix per mix]

mènsola_{sfs} (piàno orizzontàle fissàto a paréte; sostégno genèrico) | mènsola [mìxola], mènsola (ita) [=]

BS: galèt_{sms} [=], mezöl_{sms} [mexól], mezöla [mexóla]

+**mensolina**_{sfs} (piccola mènsola) | misolina [mixolina], mensulina° (ita) [=]

¹**mènta**_{sfs} (nat) | mènta [=]

BS: mènta [mèntà]

- **piperità**_{cst} (nat) | ↓

BS: èrba diaulina [èrbà djavulinà]

²**mènta**_{sfs} (sos) (essènza aromàtica; aròma di tàle essènza) | mènta* [=]

mentàle_{agtv} | mentàl°* (ita)(lad) [=]

mentalità_{sfs} | mentalità° (ita) [=], mentaletà* [=]

¹**mentalémte**_{avb} (soltànto con la ménte o col pensjièro, sènza/sènza proferire paròla) | (a)dóma/nóma co la mènt/mét* [(a)dóma/nóma cola mènt/mét], (a)dóma/nóma col pensér* [=], sènza di òna paròla* [sènza dí òna paròla]

²**mentalémte**_{avb} (per quànto concèrne/riguarda la ménte) | per chèl che l' riguarda/reàrda/reàrda^{3^} la mènt/mét_{prf}* [per chèl che' l' rigyarda/rewarda la mènt/mét]

mentàstro_{sms} (nat) | mènta salvàdega/saàdega/selvàdega_{prf} [=]

¹**mènte**_{sfs} (complèss delle facoltà intellettuali e psichiche; sède dell' attività del pensjièro; intelligènza; attenzziòne, pensjièro; memòria; chi organizza e dirige un' imprésa) | mét [=], mènt [=] > **a ménte**_{lca} | a memòria* [a memòrja]

²**mènte**_{sfs} (attitudìne, disposiziòne) | →

³**mènte**_{sfs} (intenzziòne, propòsito, volontà) | →

⁴**mènte**_{sfs} (insième delle disposiziòni moràli) | complèss di disposissiiù moràl_{prf}* [complèss di disposisjú moràj]

⁵**mènte**_{sfs} (insième delle conoscènze/idèe) | complèss di conossènse/idèe_{prf}* [complèss di conossènse/idèe]

⁶**mènte**_{sfs} (persóna intelligènte e genjàle) | ü intelligènt e genjàl_{prf}* [ü' intelligènt e genjàl], òna/persuna intelligènt(a) e genjàl_{prf}* [òna/persuna intelligènt(a) e genjàl]

¹**mentecattàggine**_{sfs} (l' èssere mentecàtto) | →

²**mentecattàggine**_{sfs} (comportamènto/discòrso da mentecàtto) | at/assiù/comportamét/discòrs/parlà de interdèt/imbesüit_{prf}* [at/asjú/comportamét/discòrs/parlà de interdèt/imbexüid]

mentecàtto_{ams/sms} | interdèt°* [=], imbesüit°* [imbexüid]

-**a**_{afs/sfs} | interdèta* [=], imbesüida* [imbexüida]

mentina_{sfs} (ali) | mentì_{sms} [mentí], mentina° (ita) [=]

+**mentino**_{sms} (piccolo ménto) | barbossi [barbosí], barbussi* [barbusí]

¹**mentire**_{vintr} (affermare il falso, negàre il véro) | cöntà/cüntà (sö) di (→ falsità)

(→ fandònje)/(→ menzògne)_{prf}* [cöntà/cüntà (só) di (→ falsità) (→ fandònje)/(→ menzògne)]

²**mentire**_{vintr} (tràrre in ingànto) → (ingannàre)

³**mentire**_{vintr} (mançàre alla paròla dàta) | èss mia de paròla_{prf}* [èss mià de paròla]

⁴**mentire**_{vintr} (¹ fingere, simulàre) | →

¹**mentito**_{vppms} (affermatò il falso, negàto il véro) | cöntàt/cüntàt (sö) di (→ falsità) (→ fandònje)/(→ menzògne)_{prf}* [cöntàd/cüntàd (só) di (→ falsità) (→ fandònje)/(→ menzògne)]

²**mentito**_{vppms} (tràtto in ingànto) → (ingannàto)

³**mentito**_{vppms} (mançàto alla paròla dàta) | èss mia stacc de paròla_{prf}* [èss mià stadj de paròla]

⁴**mentito**_{vppms} (¹ finto, simulàto) | →

⁵**mentito**_{ams} (¹ falso, ⁵ finto, simulàto) | →

¹**mentitóre**_{ams/sms} (che/chi ménte/mentisce) | (ü/chèl) che l' (→ ménte/mentisce)_{prf}* [(ü'/chèl) che' l' (→ ménte/mentisce)]

-**trice**_{afs/sfs} | (òna/chèla/persuna) che la (→ ménte/mentisce)_{prf}* [(òna/chèla/persuna) che' la (→ ménte/mentisce)]

²**mentitóre**_{ams/sms} (bugiàrdo, falso, sleàle) | (ü/chèl) che l' è (→ bugiàrdo)/fals/(→ sleàle)_{prf}* [(ü'/chèl) che' l' è (→ bugiàrdo)/fals/(→ sleàle)]

-**trice**_{afs/sfs} | (òna/chèla/persuna) che l' è (→ bugiàrda)/falsa/(→ sleàle)_{prf}* [(òna/chèla/persuna) che' l' è (→ bugiàrda)/falsa/(→ sleàle)]

³**mentitóre**_{ams} (caratterizzàto da menzògna) → (falso), → (menzognèro)

ménto_{sms} | barbóss [barbós]
 BS: barbós [=]
 -**ntino**_{sms} | barbossì [barbosí],
 barbussi* [barbusí]
 - **agùzzo**_{lct} | baslèta [baxlèta]
 - **lùngo**_{lct} →(¹bàzza), →(bazzóne)
 > **colpo al ménto**_{lct} | ↓
 BS: barbossàda [barbosadà]
 > **dóppio ménto**_{lct} | pètera_{sfs} [=]
mentonjèro_{ams} | del barbóss_{lct}ge* [del
 barbós]
¹**méntore**_{sms} (consiglière fidàto) |
 consigliér/conseér de fidúcia_{prf}*
 [consigliér/conseér de fidúca]
²**méntore**_{sms} (guìda sàggia e patèrna)
 →(¹guìda), →(¹maéstro/maéstro)
³**méntore**_{sms} (compàgno fedéle) |
 compàgn fedél_{prf}*
 [compàgn/compàjn fedél]
mentovàre_{vt} →(menzionàre),
 →(nominàre), →(ricordàre)
¹**mentovàto**_{ams/vppms} (menzionàto,
 nominàto, ricordàto) | →
²**mentovàto**_{ams} (suddétto) | →
¹**méntre**_{cngz} (intànto che) | ↓
 - **che**_{lct} | mèntre (che) [=], intàt che
 [intàt che < intàtché], bèl che [=],
 quan(do) che [cyan'/cyando che], in
 sto de mèx che [in 'stó de mèx che]
 BS: entàt/entànt che [=], fratànt che
 [=]
 CE: antànt che [=], calivjà che
 [calivjà che]
 CO: inntàant che [intànt che]
 > **nel méntre che**_{lct} | quan(do)
 (che) [cyan'/cyando (che)], in del
 momènt che [indel momènt che]
²**méntre**_{cngz} (finché, fintantoché) | →
³**méntre**_{cngz} (in véce) | →
menu_{smsi} (fra) / mənú/, (ita) /menú/ |
 ←
menù_{smsi} →(menu)
menzionàre_{vt} | (fà) regordà_{prf}* [=]
menzionàto_{ams/vppms} | facc regordà_{prf}*
 [fadì regordà], regordàt* [regordàd]
menzióne_{sfs} | mensiù [mensjú]
¹**menzógna**_{sfs} (falsità) | futa [=],
 impiante [impjante]
 BS: bózia [bóxjã], bósgia [bóxgã]
²**menzógna**_{sfs} (abitùdine a mentire) |
 abitùdine a (→mentire)_{prf}*
 [abitùdine a (→mentire)]
¹**menzognèro**_{ams} (bugiàrdo) | che l' dis
 (→menzógne)_{prf}* [che' l' dix
 (→menzógne)], bösiàrd /-t/
 [bóxjãrd], bösiér [bóxjér]
²**menzognèro**_{ams} (che non corrispónde
 a verità, che contiène menzógne) |
 →
³**menzognèro**_{ams} (fàlso, illusòrijo,
 ingannévole) | →
mèo_{sms} (babbèo, miñchióno) | →
 +-a_{sfs} | →

meraménte_{avb} →(essenzialménte),
 →(puraménte), →(semplíceménte)
¹**meraviglia**_{sfs} (sentiménto vívo e
 improvviò di stupóre/sorprésa) |
 marvéa [marvéa], maraéa
 [maravéa], meravéia [meravéja]
 BS: maraéa [maravéa]
 > ¹**a meraviglia**_{lct} (ottimaménte) |
 →
 > ²**a meraviglia**_{lct} (in mòdo da
 meravigliàre) | in manéra de
 maravéia* [in manéra de maravejà]
 > **è una meraviglia!**_{lct} | l'è ü canù!
 [l'è ü' canù!]
²**meraviglia**_{sfs} (còsa/evénto/persóna
 che sùscita stupóre) | marvéa*
 [marvéa], maraéa* [maravéa],
 meravéia* [meravéja]
³**meraviglia**_{sfs} (il provocàre
 meraviglia) | caòsà/causà/provocà
 marvéa/maraéa/meravéia_{vbprf}*
 [caòxà/caùxà/provocà
 marvéa/maravéa/meravéja]
meravigliàre_{vt} | maraveià [maravejà]
meravigliàrsi_{vt} | marveiàs [marvejàs],
 fàs marvéa/maraéa/meravéia_{prf} [fàs
 marvéa/maravéa/meravéja], restà
 [=]
¹**meravigliàto**_{ams/vppms} (destàto
 meraviglia; provocàto un sentiménto
 di meraviglia e stupóre) | maraveiàt
 [maravejàd]
²**meravigliàto**_{ams/vppms} (provàto
 meraviglia; èssere stàto présò da
 meraviglia) | marveiàt [marvejàd],
 facc marvéa/maraéa/meravéia_{prf}
 [fadì marvéa/maravéa/meravéja],
 restàt [restàd]
³**meravigliàto**_{ams} (pièno di meraviglia;
 stupìto) | pié de
 marvéa/maraéa/meravéia_{prf}* [pjé de
 marvéa/maravéa/meravéja], →
 BS: ciarìt [cjarìd], amiràt [amiràd]
⁴**meravigliàto**_{ams} (che rivéla
 meraviglia/stupóre) | che
 l' denòta/manifèsta/móstra/palésa
 marvéa/maraéa/meravéia_{prf}* [che' l'
 denòta/manifèsta/móstra/paléxa
 marvéa/maravéa/meravéja], che l' fà
 (v)èd/(v)edì
 marvéa/maraéa/meravéia_{prf}* [che' l'
 fa vèd/vedí
 marvéa/maravéa/meravéja]
meravigliosaménte_{avb} | in manéra
 meravigliusa* [in manéra
 meraviglusa], in manéra de fà/desdà
 marvéa/maraéa/meravéia_{prf}* [in
 manéra de fà/dexdà
 marvéa/maravéa/meravéja]
¹**meraviglióso**_{ams} (che sùscita
 meraviglia/stupóre; che désta/sùscita
 ammirazióne; magnífico, stupèndo;
 dégno di lòde, ammirévole) |

meravigliùs [meraviǵlùx],
 meravigliùs* [maraviǵlùx]
²**meraviglióso**_{ams} (vivíssimo, mólto
 intèno) | càrech/fórt/fórt/intèns
 féss/fiss_{prf}* [careg/fórt/fórt/intèns
 féss/fis]
³**meraviglióso**_{ams} (spaventóso) | →
⁴**meraviglióso**_{sms} (ciò che sùscita
 meraviglia) | chèl che l' dèda/fà
 marvéa/maraéa/meravéia_{prf}* [che' l'
 dèda/fà marvéa/maravéa/meravéja]
mercadànte_{sttv} →(mercatànte)
¹**mercantàre**_{vintr} (fàre il mercànte,
 ešercitàre il commèrcio) | fà ol
 (laurà/mestér del) mercànt_{prf}* [fà ol
 (lavrà/mestér del) mercànt],
 ešercità la professiù del mercànt_{prf}*
 [ešercità la profesjú del mercànt],
 ešercità ol comèrcio_{prf}* [ešercità ol
 comèrço], ešercità la mercatùra_{prf}*
 [ešercità la mercatúra]
²**mercantàre**_{vt} (contrattàre,
 mercanteggiàre, ¹negozjàre) | →
¹**mercàto**_{ams/vppms} (fàtto il mercànte,
 ešercitàto il commèrcio) | facc ol
 (laurà/mestér del) mercànt_{prf}* [fadì
 ol (lavrà/mestér del) mercànt],
 ešercità la professiù del mercànt_{prf}*
 [ešercità la profesjú del mercànt],
 ešercità ol comèrcio_{prf}* [ešercità ol
 comèrço], ešercità la
 mercatùra_{prf}* [ešercità la
 mercatúra]
²**mercantàto**_{ams/vppms} (contrattàto,
 mercanteggiàto, ¹negozjàto) | →
¹**mercànte**_{sms} (chi ešercita il
 commèrcio) | mercànt [=], mercànt
 [=]
 BS: mercànt [=]
 - **ambulànte**_{lct} →(merciàjo
 ambulànte), →(mercatànte)
 - **da pòco**_{lct} | mercantèl [=]
 - **di cavàlli**_{lct} →(cavallàjo)
 - **di formàggi/làrdi/salùmi**_{lct}
 →(pizzicàgnolo) →(pizzicaròlo)
 - **di gràno**_{lct} →(²granatìno)
 - **di majàli/pòrci**_{lct} →(²porcàjo),
 →(porcàro)
 - **di schiàvi**_{lct} | mercànt/marcàntde
 schiavi* (ita) [mercànt/marcàntde
 schjavi]
 -**éssa**_{sfs} | mercanta* [=], mercanta*
 [=], dòna/fómna/moér del
 mercànt/marcànt_{prf}* [=]
 BS: mercanta* [mercantà]
²**mercànte**_{sms} (chi mira esclusivaménte
 al pròprio tornacónto econòmico) |
 mercànt^o* [=], marcànt^o* [=]
 -**éssa**_{sfs} | mercanta* [=], mercanta*
 [=]
¹**mercanteggiàre**_{vintr} (ešercitàre il
 commèrcio, fàre il commerciànte) |
 fà ol (laurà/mestér del)
 comerciànt_{prf}* [fà ol (lavrà/mestér

del) comerçant], esercità la professiù del comerciànt_{prf}* [esercità la profesjú del comerçant]

2 mercanteggiare_{vtr} (contrattare, trattare) | →

3 mercanteggiare_{vtr} (¹speculàre) | →

4 mercanteggiare_{vtr} (fàre mercàto) →(vèndere)

1 mercanteggiato_{ams/vppms} (esercitò il commèrcio, fatto il comerciànte) | facc ol (laurà/mestér del) comerciànt_{prf}* [fadì ol (lavorà/mestér del) comerçant], esercitò la profesziù del comerciànt_{prf}* [esercitò la profesjú del comerçant]

2 mercanteggiato_{ams/vppms} (contrattato, trattato) | →

3 mercanteggiato_{ams/vppms} (¹speculato) | →

4 mercanteggiato_{ams/vppms} (fatto mercàto) →(vendùto)

mercantésco_{ams} | de mercànt/marcànt_{cge}* [=]

mercantile_{agtv} | mercantìl [mercantìl], mercantile (ita) [=]

mercantilismo_{sms} | mercantilismo° (ita) [mercantilixmo], mercantilésem* [mercantilésem], comportamét/mentalità de mercànt/marcànt_{prf}* [=]

1 mercantilista_{agtv} (mercantilístico) | →

2 mercantilista_{sttv} (fautóre/seguàce/sostenitóre del mercantilismo) | mercantilista° (ita) [=], mercantilésta* [=]

1 mercantilístico_{ams} (relatìvo al mercantilismo, relatìvo ai mercantilisti) | mercantilístico° (ita) [mercantilístico], mercantilístech* [mercantilístec], del mercantilismo_{cge}* [del mercantilixmo], del mercantilista_{cge}* [=]

2 mercantilístico_{ams} (mercantésco, mercantìle) | →

1 mercanzia_{sfs} (manufatto/¹prodóto/mèrce oggèto di compravèndita/scàmbio) | marcanséa [marcanséa]

2 mercanzia_{sfs} (insjème di oggèti di scàrso valóre) →(cianfrusàglia)

1 mercàre_{vintr} (¹mercanteggiare) | →

2 mercàre_{vtr} (fàre oggèto di commèrcio) →(compràre), →(vèndere)

3 mercàre_{vintr} (²procacciàrsi, procuràrsi) | →

4 mercàre_{vtr} (contrassegnàre il bestjàme con un fèro rovènte) →(²marchiàre)

mercatale_{agtv} | de(l) marcànt/marcànt_{cge}* [=]

mercatante_{sttv} | ü/chèl/òm che l'fà i marcàcc/mercàcc_{prf}* [ú'/chèl/òm che'l fa i marcàti/mercàti], òna/chèla/dòna/fòmna/persuna che la fà i marcàcc/mercàcc_{prf}* [òna/chèla/dòna/fòmna/persuna che'la fa i marcàti/mercàti], (v)endidùr del marcànt/marcànt_{prf}* [vendidùr del marcànt/marcànt], (v)endidura del marcànt/marcànt_{prf}* [vendidura del marcànt/marcànt]

1 mercatino_{sms} (piccolo mercàto; mercàto dell'usàto e del'antiquariàto, mercàto delle pùlci) | mercatì°* (ita) [mercati]

2 mercatino_{sms} (bañcarelìsta, venditóre ambulànte) | → +**a**_{sfs} | →

3 mercatino_{ams/sms} (persóna dai mòdi grossolàni/volgàri) | (ü) grossolà/materiàl/zacù_{prf}* [(ú') grossolà/materjàl/xacú] +**a**_{afs/sfs} | (òna/persuna) grossolana/materiala/zacuna_{prf}* [(òna/persuna) grosolana/materjala/xacuna]

mercantística_{sfs} →(marketing)

1 mercàto_{ams/vppms} (¹mercanteggiato) | →

2 mercàto_{ams/vppms} (fatto oggèto di commèrcio) →(compràto), →(vednùto)

3 mercàto_{ams/vppms} (¹procacciato, procurato) | →

4 mercàto_{ams/vppms} (contrassegnato il bestjàme con un fèro rovènte) →(²marchiàto)

5 mercàto_{sms} (attività/luògo di cómpria e di vèndita; commèrcio/tràffico illécito/immoràle, mercimònio) | marcànt [=], mercàto° [=] BS: mercànt [=]

-**tìno**_{sms} | mercatì°* (ita) [mercati] +**-tòne**_{sms} | mercadù [mercadú]

- **Comùne Europèo**_{lctst} →(MEC)

- **dei càmbi**_{lctst} | mercàto dei càmbi° (ita) [=], marcànt/mercànt di cambè* [=]

- **del danàro/denàro**_{lctst} | mercàto del denaro° (ita) [=], marcànt/mercànt del danér* [marcànt/mercànt del danér]

- **del lavòro**_{lctst} | mercàto del lavòro° (ita) [=], marcànt/mercànt del laurà* [marcànt/mercànt del lavorà]

- **delle pùlci**_{lctst} →(¹mercatìno)

- **finanzjàrio**_{lctst} | marcànt/mercànt finansiàre°* (ita) [marcànt/mercànt finansjare]

- **libero**_{lctst} | mercàto libero° (ita) [mercàto líbero], marcànt/mercànt líber* [marcànt/mercànt líber]

- **mobiljàre**_{lctst} | mercàto mobiliàre° (ita) [mercàto mobiljare],

marcànt/mercànt mobiliàr* [marcànt/mercànt mobiljàr]

- **mondjàle**_{lctst} | marcànt/mercànt mondjàl°* (ita) [marcànt/mercànt mondjàl]

- **néro**_{lctst} | mercàto néro° (ita) [=], marcànt/mercànt négher/nigher* [marcànt/mercànt négher/nigher] BS: borsanéra [bórsanéra] > **a buòn mercàto**_{lcav} | a bù marcànt/mercànt [a bu marcànt/mercànt], a bù présse/prése [a bu prése/prése] > **mercàti generàli**_{lctst} | mercàti generàli° (ita) [=], marcàcc/mercàcc generài* [marcàti/mercàti generài]

6 mercàto_{sms} (luògo di confusjone e rumóre; riunijone perìdica di compratòri/venditòri/grossisti; pùnto d'incòntro tra domànda e offeràta; andaménto delle contrattaziòni, complèssò delle attività econòmiche) | marcànt* [=], mercàto°* [=]

+**mercátone**_{sms} (grànde/gròssò mercàto) | mercadù [mercadú]

mercatura_{sfs} | mercatùra [mercatùra]

1 mèrce_{sfs} (bène di scàmbio) | mèrce° (ita) [=], ròba [=], artìcol [artìcol], gèner [=]

2 mèrce_{sfs} (bène, valóre spirituale) | →, valùr spìritual_{prf}* [valùr spìritual]

3 mèrce_{sfs} (facoltà dello spìrito) | facoltà del spèret/spìret_{prf}* [facoltà del spèret/spìret]

1 mercè_{sfsi} (prèmjio, ricompènsa, riconosciménto) | →

2 mercè_{sfsi} (benemerènza, mèrito) | →

3 mercè_{sfsi} (compassiòne, mišericòrdja, pietà) | →

4 mercè_{sfsi} (càso fortunàto, fortuna) | cas(o) →(fortunàto)_{prf}* [cax(o) →(fortunàto)], →

5 mercè_{prep} (per càusa di, per mèrito di) | → - **a**_{cpr} →(per càusa di), →(per effètto di)

6 mercè_{intz} (gràzje) | →

1 mercéde_{sfs} (compènsò, ricompènsa) | mercéde [=], merséde [=]

2 mercéde_{sfs} (mèrito) | →

3 mercéde_{sfs} (mišericòrdja, pietà) | →

4 mercéde_{sfs} (bontà, ¹gràzja) | →

1 mercenarjàmente_{avb} (conspìrito mercenàrio) | con spèret/spìret de mercenare* [con spèret/spìret de mercenare]

2 mercenarjàmente_{avb} (venalménte) | →

1 mercenàrio_{ams/sms} (dipèndente, lavoratóre) | →

2 mercenàrio_{ams/sms} (che/chi esèrcita il mestjère delle àrmi al servìzjo di qualcùno; che/chi agisce/òpera al

sólo fine di guadagno, prezzolàto) | mercenare^{o*} (ita) [=]

³**mercenàrijo**_{ams} (commerciàle) | →

⁴**mercenàrijo**_{ams} (eseguito diètro compenso) |
facc/còmput/esequit/efetüat per i sólcc_{prf*}
[fadì/còmpid/exegyíd/efetüat per i sóldi],
facc/còmput/esequit/efetüat per ü compens(o)_{prf*}
[fadì/còmpid/exegyíd/efetüat per ü compens(o)]

⁵**mercenàrijo**_{ams} (che concède i pròpri favóri sessuali a pagaménto) | de (→prostitùta)_{l_{ce}*} [de (→prostitùta)]

⁶**mercenàrijo**_{ams} (relativo alla prostituziòne) | del mestér di (→prostitùte)_{l_{ce}*} [del mestér di (→prostitùte)]

merceria_{sfs} | merceria^o (ita)
[merceria], merceria* [merceria]

merchandise_{sfs/smsi} (ing)
/mæçəndàisə(r)/ | ← /mæçəndàisər/
merchandising_{smsi} (ing) /mæçəndàisɪŋ/ | ← /mæçəndàisɪn/

merciàjo_{sms} (chi vénde artìcoli di merceria) | massàder [masader], ü/chèl/òm che l'gh'à sö öna merceria_{prf*} [ü'/chèl/òm che l'g'à sö öna merceria]

BS: mercandèl* [=]
VSM: mas-ciadro [masçadro]

- ambulànte_{l_{ce}t} | piglòt [=], masciàder [masader], cràmer* [cramer], refenìstola [refenístola]
BS: mercandèl [=], pegolòt [=], scossaröl [scosaröl], marsàdec [marsadec], palér [=]
VB: marsér [=]

-a_{sfs} | massadra* [masadra], öna/chèla/dòna/fómna/persuna che la gh'à sö öna merceria_{prf*} [öna/chèla/dòna/fómna/persuna che la g'à sö öna merceria]

BS: mercandèla [mercandèlâ]
VSM: mas-ciadra* [masçadra]

- ambulànte_{l_{ce}t} | piglòta* [=], masciàdra* [masadra], cràmer* [cramer], refenìstola* [refenístola]
BS: mercandèla* [mercandèlâ], pegolòta* [pegolòtâ], scossaröla* [scosaróla], marsàdeca* [marsàdecâ], paléra* [palérâ]
VB: marséra* [=]

merciàjòlo_{sms} →(merciàjo)
+**-a**_{sfs} →

merciàro_{sms} →(merciàjo)
+**-a**_{sfs} →

mercimònjo_{sms} | comèrcio disonèst e mia lécet_{prf*} [comèrço dixonèst e miâ lécet]

mercoledì_{smsi} | mercoldé [=], mercordé [=]
BS: mercoldé [=]

CE: merculdé [=], merculedé [=]
CO: merculedé [=]

- delle Céneri_{l_{ce}t} |
Mercoldé/Mercordé di Sènder [Mercoldé/Mercordé di Sènder]

mercorèlla_{sfs} →(marcorèlla)

¹**mercuriàle**_{agtv} (che contiène mercùrijo) | che l'conté/contègn^o mercùrijo_{prf*} [che l'conté/contègn/contèjn mercúrjo], che l'conté/contègn^o arzènt viv_{prf*} /-f/ [che l'conté/contègn/contèjn arxènt viv]

²**mercuriàle**_{sms} (solènne rimpròvero) | →

¹**mercuriàno**_{ams} (relativo al pianéta Mercùrijo) | del pianét(a) Mercùrijo_{l_{ce}*} [del pianét(a) Mercúrjo], de Mercùrijo_{l_{ce}*} [de Mercúrjo]

²**mercuriàno**_{sms} (abitànte di Mercùrijo) | abitànt/abitadùr/paisà de Mercùrijo_{prf*} [abitànt/abitadùr/paixà de Mercúrjo]

-a_{sfs} | abitànt/abitadura/paisana de Mercùrijo_{prf*} [abitànt/abitadura/paixana de Mercúrjo]

mercurifero_{ams} →(¹mercuriàle)

¹**Mercùrijo**_{n_{pc}m/n_{pp}m} (pianéta; dio grèco, personàggio mitològico) | Mercùrijo^o (ita) [Mercúrjo], Mercüre* [Mercüre], Mercöre* [Mercöre]

²**mercùrijo**_{sms} (sos) | mercùrijo [mercúrjo], arzènt viv /-f/ [arxènt viv]
BS: arzènt viv /-f/ [arxènt viv]

mercurocròmo/mercurocrómo_{sms} (sos) | mercùriocròmo^o (ita) [mercúrjocròmò]

¹**mèrda**_{sfs} (sos) | mèrda [=]
BS: mèrda [mèrdâ]

²**mèrda**_{sfs} (persóna spregévole) →(mèrdaccia)

³**mèrda**_{sfs} (còsa di nessùn valóre) →(¹bagattèlla), →(²biracchiò)

⁴**mèrda**_{intz} (per esprimere dišappünto) | mèrda!^o [=]

mèrdaccia_{sfs} (persóna spregévole) | ü (→¹spregévole)_{prf*} [ü' (→¹spregévole)], öna/persuna (→¹spregévole)_{prf*} [öna/persuna (→¹spregévole)], lasarù [laxarù]

mèrdajo_{ams} | löch/pòst pié de mèrda_{prf*} [lög/pòst pjé de mèrda]

+¹**mèrdina**_{sfs} (sos) (piccola mèrda, piccolò escremento) | smerdèl_{sms} [xmerdèl], smerdöl_{sms} [xmerdól]

+²**mèrdina**_{sfs} (sos) (persóna spregévole e insidiòsa) | smerdèl_{sms} [xmerdèl], smerdèla_{sfs*} [xmerdèl], smerdöla_{sfs*} [xmerdöla]

+**mèrdona**_{sfs} (sos) (gròssa mèrda, gròsso escremento) | merduna* [=]

¹**mèrdoso**_{ams} (imbrattàto di escrementi) | pié de mèrda_{prf} [pjé de mèrda], spòrch/stòss de mèrda_{prf*} [spòrc/stòs de mèrda]
BS: cagù [cagù]

²**mèrdoso**_{ams} (ignòbile, spregévole) | →
BS: cagù [cagù]

³**mèrdoso**_{ams} (brütto, scadènte, sgradévole) | →

merènda_{sfs} (ali) | marènda [=], merènda^o [=]
BS: merènda [merèndâ]

-ndina_{sfs} (ali) | marendì_{sms} [marendí], marendina [=]

-ndóne_{sms} (ali) | marendù* [marendú]

merèndare_{tr} | marendà [=]

merèdato_{ams/vppms} | marendàt [marendàt]

merèdina_{sfs} (ali) | marendì_{sms} [marendí], marendina [=]

¹**merèdóne**_{sms} (scansafatìche) | →
+**-a**_{sfs} | →

²**merèdóne**_{sms} (ali) (làuta merènda) | marendù* [marendú]

merengue_{smsi} (spa) /meréŋghe/ | ← /merèŋghe/

¹**merètrice**_{sfs} (prostitùta) | móna [=], slandrùna [xlandruna], lüa [lúva], (v)aca [vaca]
BS: mezàna [mexaná], slandrùna [xlandrunâ]

²**merètrice**_{sfs} (bène illusòrijo) | bé illüsòre_{prf*} [=]

³**merètrice**_{sfs} (invidià) | →

¹**merètricio**_{ams} (da/di merètrice, caratterìstico/pròprio/típico delle merètrici, relativo alle merètrici) | de (→¹merètrice)_{l_{ce}*} [de (→¹merètrice)], (→caratterìstico) di (→¹merètrici)_{l_{ce}*} [(→caratterìstico) di (→¹merètrici)]

²**merètricio**_{sms} (càsa di tollerànza) | →

³**merètricio**_{sms} (prostituziòne) | →

mèrgere_{tr} →(affondàre), →(immèrgere)

mèrja_{sfs} | löch/pòst frèsch e ombregiàt_{prf*} [lög/pòst frèsch e ombregàd]

meridjàna_{sfs} (struménto per determinàre l'óra in bàse alla posiziòne del sóle) | meridiana [meridjana]

¹**meridjàno**_{ams} (relativo al mezzogiórno) | del mesdèl_{l_{ce}*} [del mexdèl]

²**meridjàno**_{ams} (chjàro, luminóso) | →

³**meridjàno**_{sms} (astronòmico/geogràfico) | meridiano^o (ita) [meridjano], meridià* [meridjà]

¹meridjonàle_{agtv} (che è a sud, del sud, che proviènde dal sud, relativò al sud) | meridjonàl [meridjonàl], meridiunàl° [meridjunàl], del sud_{l_{cege}}* [=], de zó [de xó], del meridiù_{l_{cege}} [del meridjù], che l'vé del sud/meridiù_{prf}* [che'l vé del sud/meridjù]

BS: meridjonàl* [meridjonàl], meridiunàl* [meridjunàl]

²meridjonàle_{agtv/sttv} (italjàno del sud) | meridjonàl [meridjonàl], (ü) del sud/meridiù_{l_{cege}}* [(ú') del sud/meridjù], (ü) de zó [(ú') de xó], giargianés_{sms}* [ǵarǵanéx], terù_{sms} [terú], (öna/persuna) del sud/meridiù_{l_{cege}}* [(öna/persuna) del sud/meridjù], (öna/persuna) de zó [(öna/persuna) de xó], giargianésa_{sfs}* [ǵarǵanéxa], teruna_{sfs} [=]

BS: giargianés [ǵarǵanéx], giargianésa [ǵarǵanéxa]

meridjonàlità_{sfs} (l'èssere meridjonàle) | →

¹meridjonalménte_{avb} (vèrsò meridjone, a sud) | vèrsò sud/meridiù* [vèrsò sud/meridjù], a sud/meridiù* [a sud/meridjù]

²meridjonalménte_{avb} (secóndo il caràttere, le usànze e i mòdi típici dei meridjonàli) | segónd ol caràter, i üsanse e i manére particulàr di meridjonài* [segónd ol caràter, i üxanse e i manére particulàr di meridjonài]

¹meridjone_{sms} (l'insjème dei territòri situàti a sud) | meridiù [meridjù]

²meridjone_{sms} (sud geogràfico) | meridiù* [meridjù]

³meridjone_{sms} (Bàssa Itàlja, Itàlja del Sud, Itàlja meridjonàle) | →

meriggjàre_{vintr} |

(→¹riposàre)/(→²riposàre) in d'ü löch/pòst frèsch e ombregiàt a mesdé_{prf}* [(→¹riposàre)/(→²riposàre) indü' lög/pòst frèsch e ombregiàt a mexdé]

meriggjàto_{vppms} |

(→¹riposàto)/(→²riposàto) in d'ü löch/pòst frèsch e ombregiàt a mesdé_{prf}* [(→¹riposàto)/(→²riposàto) indü' lög/pòst frèsch e ombregiàt a mexdé]

¹meriggio_{sms} (mezzogiórno) | →

²meriggio_{sms} (l'ácme, apogèò, àuge, cùlmine) | →

³meriggio_{sms} (mèrjo, ómbra) | →

meringà_{sfs} (ali) | meringa [meringà], spumiglià° [spumiglià]

BS: spumù_{sms} [spumù], spumilia [spumiljà]

meringàta_{sfs} (ali) | meringata° (ita) [meringata]

meringàto_{ams} | facc/guarnit co la meringa_{prf}* [fadì/guarnid cola meringa]

merino(s)_{ams/sms} (eso) /merino(s)/ | ← /merino(s)/, merinos/merinoss^{3^} [merinos]

mèrjo_{sms} | löch/pòst ombregiàt del mesdé_{prf}* [lög/pòst ombregiàt del mexdé]

meritaménte_{avb} →(meritamenté)

meritàre_{vtr} (èssere/pòrsi in condizjone di poter aspiràre a un/una ajùto/concessjone/favóre/ricompens a/etc., dimostràrsi dégno; valére la péna; valére; procuràre, far ottenére; ottenére per pròpri mèriti; acquistàre mèrito) | merità [=]

meritàrsi_{vpi} | meritàs* [=]

¹meritamenté_{avb} (secóndo il mèrito) | segónd ol mèret* [=]

²meritamenté_{avb} (giustamenté) | →

³meritamenté_{avb} (a rajióne) | a rasù/resù* [a raxù/rexù]

¹meritàto_{vppms} (èssere stàto o pòsto/pòsto in condizjone di poter aspiràre a un/una ajùto/concessjone/favóre/ricompens a/etc., dimostràto dégno; vòlso la péna; vòlso; procuràto, fàtto ottenére; ottenùto per pròpri mèriti; acquistàto mèrito) | meritàt [meritàt]

²meritàto_{ams} (ottenùto secóndo il mèrito, giùsto) | meritàt* [meritàt], giöst* [ǵöst]

meritévole_{agtv} | meritéol [meritévol]

¹meritevolménte_{avb} (per giùsti motivi, per fondàte rajióni) | per giösc moti* [per göstj motivi], per fondade rasù/resù* [per fondade raxù/rexù]

²meritevolménte_{avb} (proporzionalménte al mèrito o alla cólpa) | in proporsjù al mèret o a la cólpa/culpa* [in proporsjù al mèret o ala cólpa/culpa]

¹mèrito_{sms} (l'èssere dégno, l'aspiràre a un/una castigo/lòde/riconosciméto/etc., diritò alla ricompensa/stima, acqùisito in bàse alle pròprje capacità o alle òpere compiute; azjone/qualità che costituìsce un giùsto motivo di stima/lòde/riconosciméto/etc.; giùsta ricompensa) | mèret [=]

BS: mèrit [=]

CA: mèret [=]

> **in mèrito**_{l_{cav}} | in mèret* [=]

> **in mèrito a**_{l_{ep}} | in mèret a* [=]

> **per mèrito di**_{l_{ep}} | per mèret de* [=]

²mèrito_{sms} (nòcciole, sostànza) | →

³mèrito_{sms} (l'interèsse, usùra) | →

⁴mèrito_{sms} (mèritato) | →

meritorjaménte_{avb} | in manéra dègna de lóde/ricompensa* [in manéra dègna de lóde/ricompensa]

meritòrjo_{ams} | dègn de lóde/ricompensa_{prf}* [dègn/dèjn de lóde/ricompensa]

¹mèrta_{sfs} (nat) | mèrta [=]

²mèrta_{sfs} (giórno) | ↓

> **i giórni della mèrta**_{ct} | i dé d'la mèrta [i dé d'la mèrta]

¹merlàngo_{sms} (coregóno) | →

²merlàngo_{sms} (merluzzo) | →

merlàno_{sms} →(merlàngo)

¹merlàto_{ams} (coronàto da mèrta: di castèllo/fortézza) | merlàt°* (ita) [merlàd]

²merlàto_{ams} (orlàto di dentèlli/frànge) | →(³dentèllato), →(¹frangiàto)

¹merlatùra_{sfs} (insjème dei mèrta di una muràglia di castèllo/fortézza) | merladùra* [merladùra]

²merlatùra_{sfs} (frastagliatùra) | →

¹merlettàja_{sfs} (artigiana che confezjona merlètti) | öna/chèla/dòna/fómna/artesana/artisana di agramà_{prf}* [öna/chèla/dòna/fómna/artexana/artixana di agramà], öna/chèla/dòna/fómna/artesana/artisana/persuna che la confessiuna/fà/cüs/cus/laùra i agramà_{prf}* [öna/chèla/dòna/fómna/artexana/artixana/persuna che'la confesjuna/fa/cùx/cux/lavura i agramà]

+**o**_{sms} | ü/chèl/òm/artesà/artisà di agramà_{prf}* [ü'/chèl/òm/artexà/artixà di agramà], ü/chèl/òm/artesà/artisà che l'confessiuna/fà/cüs/cus/laùra i agramà_{prf}* [ü'/chèl/òm/artexà/artixà che'l confesjuna/fa/cùx/cux/lavura i agramà]

²merlettàja_{sfs} (dònna che vénde merlètti/pizzi) |

öna/chèla/dòna/fómna/persuna che la (v)ènd agramà/péss_{prf}* [öna/chèla/dòna/fómna/persuna che la vènd agramà/pés], (v)endidura de agramà/péss_{prf}* [vendidura de agramà/pés]

+**o**_{sms} | ü/chèl/òm che l'vènd agramà/péss_{prf}* [ü'/chèl/òm che'l vènd agramà/pés], (v)endidùr de agramà/péss_{prf}* [vendidùr de agramà/pés]

merlettàre_{vtr} | ornà/feità (sö) con di agramà/péss_{prf}* [ornà/feità (sö) con di agramà/pés]

¹merlettàto_{ams/vppms} (ornàto di merlètti/pizzi) | ornàt/feitàt (sö) con di agramà/péss_{prf}* [ornàd/feitàd (sö) con di agramà/pés]

- ²merlettàto**_{ams} (guarnìto di merlètti/pizzi) | guarnìt de agramà/péss_{prf}* [gyarníd de agramà/pés]
- ³merlettàto**_{ams} (vestìto con àbiti ornàti di merlètti) | (v)esùt con d'ù àbet ornàt/feitàt (sò) con di agramà_{prf}* [vestíd condü' abet ornàd/feitàd (sò) con di agramà]
- ⁴merlettàto**_{ams} (che ha il profilo dentellàto/frastagliàto: di edificio) | col profil/profèl (→³dentellàto)/(→²frastagliàto)_{prf}* [col profil/profèl (→³dentellàto)/(→²frastagliàto)]
- ¹merlettatùra**_{sfs} (il merlettàre) | →
- ²merlettatùra**_{sfs} (merlétto) | →
- ¹merlétto**_{sms} (ornaménto a orlo) | agramà* [=]
BS: pissèt [pisèt], pissiti [pisiù], cape_{sfp} [=], capète_{sfp} [=], capitìne_{sfp} [capitìne]
- ²merlétto**_{sms} (tessùto a tràma leggèra/leggièra/leggièra e ràda) | agramà* [=]
- ¹merlino**_{sms} (corticèlla/funicèlla di cànapa) | reforsì [reforsiù]
- ²merlino**_{sms} (piro-piro boscheréccio/culbianco) | →
- ¹mèrlo**_{sms} (nat) | mèrlo [=], mèrel [=], mèrol [=]
BS: mèrlo del bèc zald_{prf} /-t/ [mèrlo del bèc xald], mèrlo de macia/sòca/spenàda_{prf} [mèrlo de macà/sòcà/spenadà]
- **¹acquajòlo**_{csst} (nat) | mèrta aquaròla [mèrta acyaròla]
BS: mèrta caròla [mèrlà], carólà], aquaròl [acyaròl]
- **²acquajòlo**_{csst} (gallinèlla d'acqua) | →
- **a**_{sfs} (nat) | mèrta [=]
- ²mèrlo**_{sms} (persóna ingènua che si làscia ingannàre facilménte) | mèrlo°* [=], mèrel* [=], mèrol* [=], polastròt [=], polàster° [polaster], ü ingénüo che l'sa/se laga/lassa (→ingannàre) facilmént_{prf}* [ü' ingénüo che l'sa/se laga/lassa (→ingannàre) facilmént]
- **a**_{sfs} | mèrta* [=], òna/persuna ingénüa che la sa/se laga/lassa (→ingannàre) facilmént_{prf}* [òna/persuna ingénüa che l'sa/se laga/lassa (→ingannàre) facilmént]
- ³mèrlo**_{sms} (persóna sagàce e astùta che si finge ingènua) | ü (→¹scàltro) e (→astùto) che l'fà finta/parì de èss ingénüo_{prf}* [ü' (→¹scàltro) e (→astùto) che l'fà finta/parì de èss ingénüo], ü (→¹scàltro) e (→astùto) che l'sa/se fà passà per ingénüo_{prf}* [ü' (→¹scàltro) e (→astùto) che l'sa/se fà pasà per ingénüo]
- **a**_{sfs} | òna/persuna (→¹scàltro) e (→astùta) che la fà finta/parì de èss ingénüa_{prf}* [òna/persuna (→¹scàltro) e (→astùta) che l'fà finta/parì de èss ingénüo], òna/persuna (→¹scàltro) e (→astùta) che la sa/se fà passà per ingénüa_{prf}* [òna/persuna (→¹scàltro) e (→astùta) che l'sa/se fà pasà per ingénüo]
- ⁴mèrlo**_{sms} (ripàro in muratùra caratterìstico/pròprijo/tipico di castèlli/fortèzze) | mèrlo° (ita) [=]
BS: somezi [somexì]
- merlot**_{agt/smsi} (fra) /mełlò/ (nat) (ali) | ← /merlòt/
- ¹merlòtto**_{sms} (persóna astùta) | →(astùto)
+ **a**_{sfs} | →
- ²merlòtto**_{sms} (persóna ingènua e sciòcca) | ü ingénüo e (→sciòcco)_{prf}* [ü' ingénüo e (→sciòcco)]
+ **a**_{sfs} | òna/persuna ingénüa e (→sciòcca)_{prf}* [òna/persuna ingénüa e (→sciòcca)]
- ³merlòtto**_{sms} (finto tónto) | finto (→tònto)_{prf}* [finto (→tònto)]
+ **a**_{sfs} | finta (→tònta)_{prf}* [finta (→tònta)]
- ⁴merlòtto**_{sms} (nat) (mèrlo giòvane) | picol/pissèn de mèrlo/mèrel/mèrol_{prf}* [picol/pisèn de mèrlo/mèrel/mèrol]
- ¹merlùzzo**_{sms} (nat) | merlöss [merlòs], bertagnì [bertagnì]
BS: merlùsso (ita) [merlúso]
- **seccàto**_{csst} →(stoccafisso)
- ²merlùzzo**_{sms} (persóna gòffa e impacciàta) | →(òrso)
+ **a**_{sfs} | →
- ³merlùzzo**_{sms} (persóna sciòcca e malaccòrta) | ü (→sciòcco) e (→malaccòrto)_{prf}* [ü' (→sciòcco) e (→malaccòrto)]
+ **a**_{sfs} | òna/persuna (→sciòcca) e (→malaccòrta)_{prf}* [òna/persuna (→sciòcca) e (→malaccòrta)]
- ¹mèro**_{ams} (limpido, pùro) | →
- ²mèro**_{ams} (sfolgorànte, vùvido) | →
- ³mèro**_{ams} (non annacquàto, schiétto/schiétto: di vino) | mia batesàt/daquàti_{cop}* [mià batesàd/dacyàd], mia slongàt xó_{cop}* [mià xlongàd xó]
- ³mèro**_{ams} (sèmplice) | →
- mèrto**_{ams/sms} →(mèrito)
- merzé**_{intz/prep/sfsi} →(mercé)
- merzède**_{sfs} →(mercéde)
- ¹mesàta**_{sfs} (àrco di tèmpo della duràta di un mése) | mesada [mexada], periodo de tép d'ü mis_{prf} [periòdo de tép d'ü' mix]
- ²mesàta**_{sfs} (pàga/stipèndjo di un mése) | mesada [mexada], stipèndjo/paga mensil_{prf}* [stipèndjo/paga mensìl]
mescal_{smsi} (mezcal) | →
- ¹méscere**_{vt} (mescolàre) | →
- ²méscere**_{vt} (versàre da bére) | →(³versàre)
- ³méscere**_{vt} (dàre in abbondànta) | dà in bondansa/bondèssia_{prf}* [dà in bondansa/bondésja]
- ¹méscersi**_{vpi} (mescolàrse, unìrse) | →
- ²méscersi**_{vpt} (versàrse da bére) | fàs fò/föra de biv_{prf} /-f/ [fàs fò/föra de biv]
- ³méscersi**_{vpt} (affrontàrse in combattiménto) | frontàs/fruntàs in combatimènt/combatimènt_{prf}* [=]
- ¹meschinaménte**_{avb} (grettaménte) | →
- ²meschinaménte**_{avb} (maldestraménte) | →
- meschinerìa**_{sfs} →(meschinità)
- ¹meschinità**_{sfsi} (l'èssere meschìno, grettèzza, ¹piccinerìa, ²piccolèzza) | →
- ²meschinità**_{sfsi} (l'èssere inadeguàto/insufficiènte/insufficiènt e) | →
- ³meschinità**_{sfsi} (l'èssere indigènte/misèro) | →
- ⁴meschinità**_{sfsi} (aziòne/discòrso/pensìero da persóna meschìna) | at/assiù/discòrs/pensér de meschì_{prf}* [at/asjù/discòrs/pensér de meschì]
¹meschìno_{ams/sms} (che/chi si tròva in condiziòni di grande avversità/sofferènta; che/chi è in condiziòni disagiàte/misère/pòvere; che/chi è grétto) | meschì [meschì]
- **a**_{afs/sfs} | meschina* [=]
- ²meschìno**_{ams/sms} (che/chi è ridòtto in schiavitù) | →(schìavo)
- **a**_{afs/sfs} | →
- ³meschìno**_{ams} (inadeguàto, insufficiènte/insufficiènte, scàrso) | meschì [meschì]
- ⁴meschìno**_{ams} (che rivéla grettèzza d'ànimo, che rivéla ristrettèzza mentàle) | meschì [meschì], misèr [mixer], picol [picol], pissèn [pisèn], pisèn [pixèn], picèn [=], sbris [xbrix]
- ⁵meschìno**_{ams} (fièvole, fìòco) | →
- meschità**_{sfs} (moschèa) | →
- meschiàcqua**_{sfs} →(²acquamanile)
- mescibile**_{agt} | che s'pòl (→mésere)_{prf}* [che s'pòl (→mésere)]
- mesciròba**_{sfs} →(acquamanile)
- ¹méscita**_{sfs} (il ²méscere) | →
- ²méscita**_{sfs} (bançóne di bar/osterie) | →(bançóne)
- ³méscita**_{sfs} (bar, osterìa) | →
- mescitóre**_{sms} (barista, òste) | →

-trìce_{sfs} | →

¹**mesciùto**_{ams/vppms} (mescolàto) | →

²**mesciùto**_{ams/vppms} (versàto da bére) | →⁽³⁾versàto)

³**mesciùto**_{ams/vppms} (dàto in

abbondànta) | dacc in
bondansa/bondéssia_{prf}* [dadì in
bondansa/bondésja]

⁴**mesciùto**_{ams/vppms} (mescolàto, unità) | →

⁵**mesciùto**_{ams/vppms} (versàto da bére) |
facc fò/föra de biv_{prf} /-f/ [fadì fò/föra
de biv]

⁶**mesciùto**_{ams/vppms} (affrontàto in
combattiménto) | frontàt/fruntàt in
combatimènt/combatimét_{prf}*

[frontàd/fruntàd in
combatimènt/combatimét]

¹**mescola**_{sfs} (³miscéla, ¹miscùglio) |
mèscola° (ita) [=]

²**mescola**_{sfs} (méstola) | →

mescolàbile_{agtv} | mescolàbel*

[mescolabel], che s'pòl mescolà_{prf}*
[che s'pòl mescolà], che l'pòl (v)èss
mescolà_{prf}* [che l'pòl èss mescolàd
◁ che l'pòlvèss mescolàd]

mescolàme_{sms} | (→ammàssò)

desurdenàt/disurdenàt de
còse/cósse/ròbe/làur/ogècc_{prf}*

[(→ammàssò)
dexurdenàd/dixurdenàd de
còxe/cóse/ròbe/lavúr/ogètj]

mescolaménto_{sms} →(mescolànta)

¹**mescolànta**_{sfs} (il mescolàre/si,
l'èssere mescolàto) | mes-ciansa
[mescjansa], misto_{sms} (ita) [=]
BS: messiansina [mesjansinà],
mes.ciòt [mescjòt]

²**mescolànta**_{sfs} (commistjóno) | →

³**mescolànta**_{sfs} (insalàta mista) | →

⁴**mescolànta**_{sfs} (ali) (frittùra di péscè) |
frittùra de pèss_{prf}* [frittùra de pès]

¹**mescolàre**_{vt} (mèttete insième dùe o
più còse/sostànze divèrse in mòdo
da formàre un'unità) | mes-cià
[mescjà], taià [tajà], teà* [=], tarà
[=]

BS: remenà [=], messedà [mesedà],
mes.cià [mescjà]

²**mescolàre**_{vt} (agitàre, rimestàre) |

mes-cià [mescjà], rügà sö [rügà só]
BS: remenà [=], messedà [mesedà],
mes.cià [mescjà]

³**mescolàre**_{vt} (bére alcòlici divèrse in
momènti ravvicinàti) | mes-cià dét
[mescjà dét], mes-cià sö° [mescjà
só]

BS: mes.cià sö [mescjà só]

⁴**mescolàre**_{vt} (accostàre, ¹confòndere)
| →

⁵**mescolàre**_{vt} (¹diòrdinàre) | mes-cià
sö [mescjà só]

¹**mescolàrsi**_{vpi} (fòndersi; confòndersi,
mischjàrsi; trovàrsi) →(¹mischjàrsi)

²**mescolàrsi**_{vpi} (immischjàrsi) | →

¹**mescolàta**_{sfs} (il mescolàre ràpido e
sommàrio; mischjàta, tramestàta) |
sgarügada [xgarügada], mes-ciada*
[mescjada]

BS: messiàda [mesjadà]

²**mescolàta**_{sfs} (¹miscùglio) | →

¹**mescolataménte**_{avb} (insième in mòdo
confùso e diòrdinàto) | insèm(a) in
manéra confùsa e
desurdenada/disurdenada* [insèm(a)
in manéra confùxa e
dexurdenada/dixurdenada]

²**mescolataménte**_{avb} (unitaménte) | →

¹**mescolaménto**_{sms} (mescolàta) | →

²**mescolaménto**_{sms} (¹mescolànta,
¹miscùglio) | →

¹**mescolàto**_{ams/vppms} (mèssò insième
dùe o più còse divèrse in mòdo da
formàre un'unità) | mes-ciàt
[mescjäd], taiàt [tajäd], teàt* [teäd],
taràt [taräd]

BS: remenàt [remenäd], messedàt
[mesedäd], mes.ciàt [mescjäd]

²**mescolàto**_{ams/vppms} (agitàto, rimestàto)
| mes-ciàt [mescjäd], rügàt sö [rügäd
só]

BS: remenàt [remenäd], messedàt
[mesedäd], mes.ciàt [mescjäd]

³**mescolàto**_{ams/vppms} (bevùto alcòlici
divèrse in momènti ravvicinàti) |
mes-ciàt dét [mescjäd dét], mes-ciàt
só° [mescjäd só]

BS: mes.ciàt sö [mescjäd só]

⁴**mescolàto**_{ams/vppms} (accostàto,
¹confùso) | →

⁵**mescolàto**_{ams/vppms} (¹diòrdinàto) |
mes-ciàt sö [mescjäd só ◁
mescjässó]

⁶**mescolàto**_{ams/vppms} (fùso; confùso,
mischjàto; trovàto) | mes-ciàt*
[mescjäd]

⁷**mescolàto**_{ams/vppms} (²immischjàto) | →
mescolatóre_{ams/sms} | mes-ciadür*

[mescjadür]

-trìce_{afs/sfs} | mes-ciadura*

[mescjadura]

mescolatùra_{sfs} | mes-ciadüra*

[mescjadüra]

mescolazjóno_{sfs} (mescolatùra) | →

¹**mescolio**_{sms} (confusjóno, rimescolio) |
→

²**mescolio**_{sms} (il mescolàre a lùngo e
frequenteménte) | (→mescolàre) tat
(tép) e (→frequenteménte)_{vbpri}*
[(→frequenteménte) tat (tép) e
(→mescolàre)]

mescùglio_{sfs} →(miscùglio)

mése_{sms} | mis [mix]

BS: més [mèx]

CE: més [mèx]

CO: mées [mèx]

-marjàno_{lct} | mis de la Madóna°*

[mix dela Madóna], mas* [Max]

mesétto_{sms} | misèt [mixèt]

mesoteliòma_{sms} | mesoteliòma° (ita)
[mexoteljòma]

¹**mèssa**_{sfs} (rito litùrgico religiòso) |
mèssa [mèsa]

BS: mèssa [mèsa]

CE: mèsa [=]

CO: mèsa [=]

-cantàta_{lct} | mèssa cantada° [mèsa
cantada]

-da mòrto_{lct} →(mèssa da requiem)

-da requiem_{lct} | mèssa de mórt
[mèsa de mórt]

-di mezzanòtte_{lct} | mèssa de

mesanòcc° [mèsa de mexanòtj]

-fùebre_{lct} →(mèssa da requiem)

-grànde_{lct} →(mèssa solènne)

-néra_{lct} | mèssa néra° (ita) [mèsa

néra], mèssa négra/nigra* [mèsa
négra/nigra]

-nuzjàle_{lct} | mèssa de spus [mèsa
de spux]

-principàle_{lct} | ↓

BS: mèssa alta [mèsa altà]

-solènne_{lct} | mèssa

alta/granda/redéra° [mèsa de
alta/granda/redéra]

²**mèssa**_{sfs} (composizjóno mušicàle) |
mèssa* [mèsa]

³**mèssa**_{sfs} (il mèttete) | →

-a dimòra_{lct} →(²impiànto)

-a fuòco_{lct} | mèssa a fuòco° (ita)

[mèsa a fyòco], metida a föch*

[metida a fög]

-a màssa_{lct} | mèssa a massa° (ita)

[mèsa a masa], metida a massa*

[metida a masa]

-a tèrra_{lct} | mèssa a tèra° (ita)

[mèsa a tèra], metida a tèra* [=]

-in àtto_{lct} | mèssa in ato° (ita)

[mèsa in ato], metida in at* [metida
in at]

-in màrcia_{lct} →(mèssa in mòto)

-in mòto_{lct} | mèssa in marcia/mòto°

(ita) [mèsa in marça/mòto], metida

in marcia/mòto* [metida in

marça/mòto]

-in ónda_{lct} | mèssa in ónda° (ita)

[mèsa in ónda], metida in ónda* [=]

-in òpera_{lct} | mèssa in òpera° (ita)

[mèsa in òpera], metida in òpera*

[=]

-in òrbita_{lct} | mèssa in òrbita° (ita)

[mèsa in òrbita], metida in òrbita*

[metida in òrbita]

-in piéga_{lct} | mèssa 'n piéga° (ita)

[mèsa 'n pjéga], metida 'n piéga*

[metida 'n pjéga]

-in scèna_{lct} →(messinscèna)

¹**messaggèro**_{sms} (chi pòrta un
messaggio, chi pòrta una notizja) |
messagér* [=], nünsio [nünsjo]

BS: messagér [mesagér]

-a_{sfs} | messagéra* [=]

BS: messagéra [mesagérà]
²**messaggèro**_{ams} (che preannuncia, che si presènta còme indizio/presàgio) | che l'nònsia/nùnsia inàcc tracc_{prf}* [che'l nònsja/nùnsja innàtj trajtj], che l'sa/se presènta còme indésse/preaìso/preavìx_{prf}* [che'l sa/se prexènta còme indése/preavìxo/preavìx]
messaggièro/messaggièro_{ams/sms} →(messaggèro)
messaggio_{sms} | messagio° (ita) [mesažo], mesàs* [mesàx]
 BS: messagio (ita) [mesažo]
messàle_{sms} | messal [mesàl]
 BS: messal [mesàl]
messalina_{sfs} | dòna/fòmna sfondraduna_{prf}* [=], strassèta [strasèta], pelandassa [pelandasa], pelanduna [=], acascia [vacasa], acassa [vacasa], acuna [vacuna], porsèla* [=], pòrca [=], lògia [lòga], ròia [ròja], sóna [=], tròia [tròja]
¹**mèsse**_{sfs} (²mjetitùra, ¹⁹raccòlto) | →
²**mèsse**_{sfs} (grànde quantità) | →
messère/messère_{sstv} (²signóre) | →
 BS: missér [misér]
Messia/messia_{sms} | Messia/messia° (ita) [Mesia/mesia]
 BS: Mesia/messia [Mesia/mesia]
messieurs_{smsi} →(monsieur)
¹**messinscèna**_{sfs} (buffonàta, finziòne, mascheràta) | →
²**messinscèna**_{sfs} (eleménti della scèna teatràle) →(¹scèna)
³**messinscèna**_{sfs} (allestiménto, regìa) | →
messiticcio_{sms} →(¹germòglio), →(¹pollóne)
¹**mèssò**_{ams/vppms} | metit [metíd]
 BS: mitit [mitíd]
 CE: mèss [=], metit [metíd]
 CO: metiit [metíd], mis [mis]
 - **a confrònto**_{lcvb} →(²confrontàto)
 - **a djèta**_{lcvb} | metit a diéta° (ita) [metíd a djéta]
 - **a dimòra**_{lcvb} | metit zó [metíd xó < metíxxó]
 - **a dispoziòne**_{lcvb} | metit a disposissìu°* [metíd a disposisjù]
 - **a fèrro e fuòco**_{lcvb} →(devastàto), →(distrùtto), →(saccheggiàto)
 - **a frùtto**_{lcvb} | facc fròtà [fadj fròtà]
 - **a fuòco**_{lcvb} | metit a fòch (ita) [metíd a fòg]
 - **ai vóti**_{lcvb} | facc òna votassìu°* [fadj òna votasjù]
 - ¹**al bàndo**_{lcvb} (bandìto, esiliàto) | →
 - ²**al bàndo**_{lcvb} (allontanàto, eliminàto) | →
 - ³**al bàndo**_{lcvb} (abolìto, proibìto, vjetàto) | →
 - **al correntè**_{lcvb} | metit al corènt(e) [metíd al corènt(e)]

- **a lètto**_{lcvb} | metit in lècc [metíd in lètj]
 - **alla gògna**_{lcvb} | ↓
 BS: sgognàt [xgoğnàd]
 - **alla pórtà**_{lcvb} | metit a la pórtà [metíd ala pórtà]
 - **alla pròva**_{lcvb} | metit a la próa [metíd ala próva]
 - **alla sbàrra**_{lcvb} | metit a la sbarà° (ita) [metíd ala sbarà]
 - **alle còrde**_{lcvb} | metit a i còrde° (ita) [metíd ai còrde]
 - **alle strétte**_{lcvb} | metit a i stréce° [metíd ai stréce]
 - **all'intèrno**_{lcvb} →(mèssò déntro)
 - **all'òpera**_{lcvb} | metit al l'òpera°* (ita) [metíd al'òpera]
 - **al móndo**_{lcvb} | metit al món /-t/ [metíd al món]
 - **al mùro**_{lcvb} →(fucilàto)
 - **al péggio**_{lcvb} | cambiàt in pès [cambjàd in pèx], metit al pès* [metíd al pèx], metit mal* [metíd mal < metimmal]
 - **al ripàro**_{lcvb} | metit al ripàr [metíd al ripàr]
 - **al tappéto**_{lcvb} | metit al tapéto° (ita) [metíd al tapéto], metit a tèra° [metíd a tèra]
 - **a màssa**_{lcvb} | metit a massa° (ita) [metíd a masa]
 - **a mòrte**_{lcvb} | metit a mórt° (ita) [metíd a mórt]
 - **a nùdo**_{lcvb} →(şvelàto)
 - **a pàrte**_{lcvb} →(²coinvòlto), →(¹divulgàto), →(⁴gridàto)
 - **a pòsto/pòsto**_{lcvb} | metit a pòst [metíd a pòst]
 - **a pùnto**_{lcvb} →(¹regolàto), →(registràto)
 - **a repentàglio**_{lcvb} →(mèssò a rìschjo)
 - **a rischjo**_{lcvb} | metit a ris-cio/résc/risech* (ita) [metíd a risçò/résç/rixeg]
 - **a ségno**_{lcvb} | metit a sègn°* (ita) [metíd a sègn/sèjn]
 - **a soqquàdro**_{lcvb} | bötàt in aria/ària^{3^} (ita) [bötàd in arja], metit sotsura [metíd sotsura < metíd sossura]
 - **a tacére**_{lcvb} | fà fà sito° [=]
 - **a tèrra**_{lcvb} | metit a tèra° (ita) [metíd a tèra]
 - **a verbàle**_{lcvb} | metit a verbàl° (ita) [metíd a verbàl]
 - **bocca**_{lcvb} →(¹intromèssò), →(mèssò il bécco), →(parlàto)
 - **da pàrte**_{lcvb} (accantonàto) | →
 - **da pàrte**_{lcvb} (²conservàto, risparmiàto) | →
 - **da pàrte**_{lcvb} (fàtto da pàrte) | metit/facc in banda° [metíd/fadj in banda]

- **déntro**_{lcvb} | metit détt* [metíd détt]
 - **d'impègno**_{lcvb} | metit d'impègn° [metíd d'impègn/impèjn]
 - **fine**_{lcvb} | facc fenì/fini/terminà [fadj fenì/fini/terminà]
 - **fuòri légge**_{lcvb} →(abolìto), →(proibìto), →(vjetàto)
 - **fuòri ùso**_{lcvb} →(¹guastàto)
 - **giù**_{lcvb} | lagàt/lasàt zó [lagàd/lasàd xó < lagàxxó < lasàxxó], metit zó [metíd xó < metíxxó], pondit/pundit zó [pondíd/pundíd xó < pondixxó < pundixxó]
 - **giudizjo**_{lcvb} | sodàt [sodàd]
 - **i bastóni tra le ruòte**_{lcvb} →(ostacolàto)
 - **i brìvidi**_{lcvb} (¹impaurìto, terrorizzàto) | →
 - **i brìvidi**_{lcvb} (emozionàto) | →
 - **i dènti**_{lcvb} | metit i décc [metíd i déttj]
 - **il bavàglio**_{lcvb} (impedito di parlàre) | tapàt la bóca° [tapàd la bóca], facc fà sito° [fadj fà sito]
 - **il bécco**_{lcvb} | metit ol bèch [metíd ol bèc]
 - **il càrro davànti ai buòi**_{lcvb} | corit°* [corid]
 - **il càso**_{lcvb} | metit ol cas(o) [metíd ol cax(o)], pondit/pundit ol cas(o) [pondíd/pundíd ol cax(o)]
 - **il cuòre in pace**_{lcvb} | metit ol còr in pace/pas° [metíd ol còr in pace/pax]
 - **il formàggio**_{lcvb} | informagiàt [informagàd], infurmagiàt [infurmagàd], metit ol formài/furmài_{prf} [metíd ol formài]
 BP: sfurmagiàt [sfurmagàd]
 BS: enformagiàt [enformajàd]
 - **il frèno/frèno**_{lcvb} | metit ol frèno°* [metíd ol frèno]
 - **il mùso**_{lcvb} | metit sò 'l müs [metíd só 'l múx]
 - **il nàso**_{lcvb} | metit ol nas [metíd ol nax]
 - **il pépe**_{lcvb} →(impepàto)
 - **il tétto**_{lcvb} | tecciàt [teçàd]
 - **in àtto**_{lcvb} | metit in at/pràtica/esecüssiù°* [metíd in at/pràtica/esecüsijù]
 - **in buòna lùce**_{lcvb} | presentàt bé° [prexentàd bé < prexentàbbé], facc fà bèla figùra° [fadj fà bèla figùra]
 - **in càmpo**_{lcvb} | metit in cap° (ita) [metíd in cap]
 - **in càrica**_{lcvb} | metit in càrica° (ita) [metíd in càrica]
 - **in càstigo**_{lcvb} | metit in castìgh /-c/ [metíd in castig]
 - **in cattiva lùce**_{lcvb} | presentàt mal° [prexentàd mal < prexentàmmàl], facc fà bròta figùra° [fadj fà bròta figùra]

- **in chiàro**_{lcvb} | metit in ciàr [metíd in cjar]
 - **incinta**_{lcvb} | metit (→²incinta) [metíd (→²incinta)]
 - **in circolazióne**_{lcvb} | metit in circolassiù/circulassiù/sircolassiù/sir culassiù^{o*} (ita) [metíd in circolasjú/circolasjú/sircolasjú/sircul asjú]
 - **in commercio**_{lcvb} | metit in comèrcio^{o*} (ita) [metíd in comèrço]
 - **in condizióne**_{lcvb} | metit in condissiù^{o*} (ita) [metíd in condisjú]
 - **in cònto**_{lcvb} | metit in cònt^{o*} [metíd in cònt]
 - **in crisi**_{lcvb} | metit in crisi^{o*} (ita) [metíd in crixi]
 - **in cróce**_{lcvb} | metit in crus [metíd in crux]
 - **in difficoltà**_{lcvb} | metit in difficoltà [metíd in difficoltà]
 - **in discussióne**_{lcvb} | metit in discüssiù^{o*} [metíd in discüsjú]
 - **in disòrdine**_{lcvb} | metit in desürden/disürden* [metíd in dexurden/dixurden], bötàt in aria/ària^{3A*} [bötàd in arja]
 - **in dispàrte**_{lcvb} | metit in banda^o [metíd in banda], metit a sparte^o [metíd a sparte]
 - **in dubbìo**_{lcvb} | metit in dōbe [metíd in dōbe]
 - **in evidènza**_{lcvb} →(¹evidenziàto)
 - **in fùga**_{lcvb} | metit in fùga [metíd in fùga]
 - **in funzióne**_{lcvb} | metit in funsiù [metíd in funsjú]
 - **in ginòcchio**_{lcvb} | metit in zenöcc [metíd in xenōg]
 - ¹**in giro**_{lcvb} (mésso in circolazióne) | metit in gir(o) [metíd in gir(o)]
 - ²**in giro**_{lcvb} (diffùso, divulgàto) | metit in gir(o) [metíd in gir(o)]
 - **in guàrdia**_{lcvb} | metit in guardia/guardia^{3A} [metíd in gyardja], metit sö la guàita [metíd söla gyaïta]
 - **in libertà**_{lcvb} | metit in libertà^{o*} (ita) [metíd in libertà]
 - **in lùce**_{lcvb} →(mésso in evidènza)
 - **in mente**_{lcvb} →(mésso in tèsta)
 - **in mèzzo**_{lcvb} | metit in mè(s)o^{o*} (ita) [metíd in mèx(o)]
 - **in móstra**_{lcvb} | metit in móstra^o [metíd in móstra]
 - **in mòto**_{lcvb} | metit in mòto^o [metíd in mòto], facc indà/andà [fadì indà/andà], indàcc/andàcc* [indàdì/andàdì]
 - **in moviménto**_{lcvb} | metit in möimènt/müimènt^{o*} (ita) [metíd in mövimènt/müvimènt]
 - **in ómbra**_{lcvb} | metit in ómbra^{o*} (ita) [metíd in ómbra]

- **in ónda**_{lcvb} | metit in ónda^{o*} (ita) [metíd in ónda]
 - **in òpera**_{lcvb} | metit in òpera^{o*} (ita) [metíd in òpera]
 - **in pàljo**_{lcvb} | metit in pàlio^{o*} (ita) [metíd in paljo]
 - **in pjàzza**_{lcvb} | metit in piassa^o [metíd in pjasa], facc saì a töcc^o [fadì savì a tótì]
 - **in pjàdi**_{lcvb} | metit (→in pjàdi) [metíd (→in pjàdi)]
 - **in pràtica**_{lcvb} →(mésso in àtto)
 - **in preventìvo**_{lcvb} | metit in preentiv^{o*} /-f/ (ita) [metíd in preventív]
 - **in questióne**_{lcvb} →(mésso in discussióne), →(mésso in dubbìo)
 - **in rappòrto**_{lcvb} →(mésso in relazióne)
 - **in relazióne**_{lcvb} | metit in relassiù^{o*} (ita) [metíd in relasjú]
 - **in ridicolo**_{lcvb} →(derìso), →(šbeffeggiàto)
 - **in riljèvo**_{lcvb} →(mésso in evidènza)
 - **in risàlto**_{lcvb} →(mésso in evidènza)
 - **in scèna**_{lcvb} | metit in scèna^{o*} (ita) [metíd in séna]
 - **insièm**_{lcvb} | metit insèm(a) [metíd insèm(a)]
 - **in tàvola**_{lcvb} | metit in tàola [metíd in tàvola], metit zó [metíd xó ◊ metíxxó]
 - **in tèsta**_{lcvb} | metit in del có [metíd indel có]
 - **in vèndita**_{lcvb} | metit in vèndita [metíd in vèndita]
 - **in vista**_{lcvb} →(mésso in lùce)
 - **i puntini sulle i**_{lcvb} →(precisàto), →(puntualizzàto)
 - **l'accento**_{lcvb} →(¹evidenziàto), →(sottolineàto)
 - **la cosciènza/cosciènza a pòsto/pòsto**_{lcvb} | metit la cossiènza a pòst^o [metíd la cosjènsa a pòst], metit la cossiènza in pace/pas^o [metíd la cosjènsa in pace/pax]
 - **la cosciènza/cosciènza in pàce**_{lcvb} →(mésso la cosciènza/cosciènza a pòsto/pòsto)
 - **la firma**_{lcvb} | facc la firma^o [fadì la firma]
 - **la màno sul fuòco**_{lcvb} | metit la mà söl föch [metíd la ma' söl fōg]
 - **la muşerùola**_{lcvb} →(mésso il bavàglio)
 - **l'anèllo**_{lcvb} →(sposàto)
 - **la paràola fine**_{lcvb} →(mésso fine)
 - **la tèsta a pòsto/pòsto**_{lcvb} | metit ol có a pòst^{o*} (ita) [metíd ol có a pòst]
 - **la pulce nell'orècchio**_{lcvb} | →(insinuàto)

- **le àli**_{lcvb} | metit i ale^{o*} (ita) [metíd i ale]
 - **le àli ai pjàdi**_{lcvb} | metit i ale a i pé/pè^{o*} (ita) [metíd i ale ai pé/pè]
 - **le càrte in tàvola**_{lcvb} | metit i carte in tàola^{o*} (ita) [metíd i carte in tàvola]
 - **le còrna**_{lcvb} | metit i córegn^{o*} [metíd i córegn/córejn]
 - **le màni**_{lcvb} | metit i mà^{o*} [metíd i ma']
 - **le màni addòso**_{lcvb} | metit i mà adòss^o [metíd i ma' adòs]
 - **le màni avànti**_{lcvb} →(anticipàto), →(prevenùto)
 - **le màni nei capèlli**_{lcvb} | metit i mà in di caèi/cheèi/chìèi/chìèi^{2A} [metíd i ma' indi cavèi/chevèi/chivèi]
 - **lìngua**_{lcvb} →(mésso bócca)
 - **lo zampìno**_{lcvb} →(²immischiàto), →(¹intromésso)
 - **màno**_{lcvb} | metit mà^{o*} [metíd ma']
 - **màno al portafoglio**_{lcvb} | metit mà al portafò^{o*} [metíd ma' al portafòj]
 - **nei pànni**_{lcvb} | metit in di pag^o [metíd indi pag^o/paj^o]
 - **nelle màni**_{lcvb} | metit in di mà^{o*} [metíd indi ma']
 - **néro su bianco**_{lcvb} | metit néro su bianco^o (ita) [metíd néro su bianco], scricc/scritt zó [scritì/scrivíd xó ◊ scrixxó ◊ scrivíxxó]
 - **pàce**_{lcvb} | metit pace/pas^{o*} [metíd pace/pax]
 - **per iscritto**_{lcvb} | scritt/scricc zó* [scrivíd/scritì xó]
 - **radìci**_{lcvb} | metit i raìs^{o*} [metíd i raíx]
 - **sòtto**_{lcvb} | metit sóta [metíd sóta ◊ metíssóta]
 - **sòtto i pjàdi**_{lcvb} | metit sóta i pé/pè [metíd sóta i pé/pè ◊ metíssóta i pé/pè]
 - **su**_{lcvb} | metit sö [metíd só ◊ metíssó]
 - **su càsa**_{lcvb} | metit sö cà^o [metíd só ca ◊ metíssó ca]
 - **su famìglia**_{lcvb} | facc sö la famèa [fadì sö la famèa], metit sö famèa^o (ita) [metíd sö famèa ◊ metíssó famèa]
 - **sull'altàre**_{lcvb} →(eşaltàto)
 - **sull'avvìso**_{lcvb} | metit sö la guàita [metíd söla gyaïta]
 - **tròppa càrme al fuòco**_{lcvb} | metit tròpa carne/càren al föch^o (ita) [metíd tròpa carne/caren al fōg]
 - **una cróce sopra**_{lcvb} | metit òna crus sura [metíd òna crux sura]
 - **una màno sul cuòre**_{lcvb} | metit òna mà söl cör^o (ita) [metíd òna ma' söl cōr]
 - **una màno sulla cosciènza/cosciènza**_{lcvb} | metit òna

mà söla cossiensa^o (ita) [metíd öna ma' söla cosjënssa]
 - una **piètra sópra**_{lcvb} | metit öna préda sura [metíd öna préda sura]
 - **via**_{lcvb} | metit vià [metíd vja < metívvjà]
²**mésso**_{sms} (funziònariò, impjegàto) | →
 +-a_{sfs} | →
³**mésso**_{sms} (¹cursóre, messaggèro) |
 mësso(o) [mès(o)]
 BS: mès [=], mësso [mèsò]
 CE: mès [=]
 CO: mès [=]
 - **comunàle**_{lcst} | mësso(o) (comunàl)
 [mès(o) (comunàl)], cònsol [=]
 BS: mès/mësso (comunàl)
 [mès/mèsò (comunàl)]
 - **di Diò**_{lcst} →(àngelo)
 - **esattoriàle**_{lcst} | mësso(o)
 esatoriàl/esatoriàl^o* (ita) [mès(o)
 exatorjál/exaturjál]
 +-a_{sfs} | mësso* [mèsà]
 BS: mësso* [mèsà]
 CE: mësso* [=]
 CO: mësso* [=]
 - **comunàle**_{lcst} | mësso comunàl*
 [mèsso comunàl], cònsola* [=]
 - **esattoriàle**_{lcst} | mësso
 esatoriàl/esatoriàl^o* [mèsso
 exatorjál/exaturjál]
⁴**mésso**_{sms} (pietànza, vivànda) | →
mestaménte_{avb} | in manéra mèsta* [=]
¹**mestàre**_{vtr} (agitare mescolàndo) |
 menà [=]
 - **la polènta**_{lcvb} | rødgà /røtgà/ [=],
 røggà /-gg-/ [=], menà/intorcià la
 polènta* [menà/intorçà la polènta]
²**mestàre**_{vintr} (dàrsi da fàre) | →
³**mestàre**_{vintr} (affannàrsi in mòdo
 eccessivo e incoñcludènte) | afanàs
 in manéra esagerada e
 inconcludènt_{prf}* [afanàs in manéra
 esagerada e incoñcludènt]
¹**mestàto**_{ams/vppms} (agitato mescolàndo)
 | menà [menà]
 - **la polènta**_{lcvb} | rødgàt /røtgàt/
 [rødgàd], røggàt /-gg-/ [røggàd],
 menà/intorciàt la polènta*
 [menà/intorçàd la polènta]
²**mestàto**_{ams/vppms} (dàto da fàre) | →
³**mestàto**_{ams/vppms} (affannàto in mòdo
 eccessivo e incoñcludènte) | afanàt
 in manéra esagerada e
 inconcludènt_{prf}* [afanàt in manéra
 esagerada e incoñcludènt]
mestatòio_{sms} →(menatòio)
 - **della polènta**_{lcst} →(¹mestóne)
¹**mestatóre**_{sms} (chi mésta/triméscola) |
 ü/chèl che l'ména_{prf}* [ú'/chèl che'l
 ména]
 -**trice**_{sfs} | öna/chèla/persuna che la
 ména_{prf}* [öna/chèla/persuna che'la
 ména]

²**mestatóre**_{sms} (intrallazzatóre,
 maneggióne) | →
 -**trice**_{sfs} | →
³**mestatóre**_{sms} (agitatóre, fomentatóre,
 sobillatóre) | →
 -**trice**_{sfs} | →
mestjàre_{vtr} →(mistjàre)
mesticànza_{sfs} (insalàta) | →
mesticàre_{vtr} →(amalgamàre),
 →(mischiàre)
mesticàto_{ams/vppms} →(amalgamàto),
 →(mischiàto)
mesticatóre_{sms} (chi preparè/vénde
 colóri/vernici) | ü/chèl/òm di
 colúr/culúr/ernis_{prf}* [ú'/chèl/òm di
 colúr/culúr/vernix], ü/chèl/òm che
 l'gh'à sö ü negòsse di
 colúr/culúr/ernis_{prf}* [ú'/chèl/òm
 che'l g'à sö ü negòsse di
 colúr/culúr/vernix], ü/chèl/òm che
 l'gh'à sö öna bötiga/bütiga di
 colúr/culúr/ernis_{prf}* [ú'/chèl/òm
 che'l g'à sö öna bötiga/bütiga di
 colúr/culúr/vernix]
 +-**trice**_{sfs} |
 öna/chèla/dòna/fómna/persuna di
 colúr/culúr/ernis_{prf}*
 [öna/chèla/dòna/fómna/persuna di
 colúr/culúr/vernix],
 öna/chèla/dòna/fómna/persuna che
 la gh'à sö ü negòsse di
 colúr/culúr/ernis_{prf}*
 [öna/chèla/dòna/fómna/persuna
 che'la g'à sö ü negòsse di
 colúr/culúr/vernix],
 öna/chèla/dòna/fómna/persuna che
 la gh'à sö öna bötiga/bütiga di
 colúr/culúr/ernis_{prf}*
 [öna/chèla/dòna/fómna/persuna
 che'la g'à sö öna bötiga/bütiga di
 colúr/culúr/vernix]
¹**mesticherìa**_{sfs} (²colorificio) | →
²**mesticherìa**_{sfs} (negàzio di ferraménta
 e casalinghi) | negòsse/bötiga/bütiga
 de feraménta e casalinghi_{prf}*
 [negòsse/bötiga/bütiga de feraménta
 e casalinghi], negòsse/bötiga/bütiga
 de feraménta e laùr de cà_{prf}*
 [negòsse/bötiga/bütiga de feraménta
 e lavúr de ca]
¹**mestjerànte**_{stiv} (artigjàno, artista,
 professiònista) | →
²**mestjerànte**_{stiv} (chi svòlge un'attività
 in mòdo mediòcre preoccupàndosi
 esclusivaménte del guadagnò)
 →(²mercenàrio)
 +-**mestjeràccio**_{sms} | mesteràs
 [mesteràs]
¹**mestjère**_{sms} (attività apprèsa con la
 pràtica ed esercitata abitualménte
 per trarne guadagnò; lavóro,
 professiòne; faccènda/lavóro di
 càsa) | mester [=], mistér [=]
 BS: mester [=]

+-**rüccio**_{sms} | mesterölèt [=],
 mesteröl [mesteról]
²**mestjère**_{sms} (occupaziòne non
 direttaménte produtiva, insième di
 incoñbènze/manšióni inerènti
 un'attività, insième di cognizióni
 inerènti un'attività;
 attività/professiòne
 intellettuale/artística svòlta
 sénza/sénza convinziòne e impègno;
 abilità, capacità) | mester* [=],
 mistér* [=]
 BS: mester [=]
³**mestjère**_{sms} (bişógno/bişògno,
 necessità) | →
mestjèri_{smsi} →(mestjère)
mestjèro_{sms} →(mestjère)
 +-**mestjèrüccio**_{sms} (piccolo mestjère) |
 mesterölèt [=], mesteröl [mesteról]
mestizja_{sfs} →(malinconià),
 →(tristèzza)
¹**mèsto**_{ams} (malincoñico, triste) | mèst
 [=]
²**mèsto**_{ams} (³cùpo, ¹lùgubre, tètto) | →
¹**méstola**_{sfs} (méstolo, schiùmaròla) | →
²**méstola**_{sfs} (cazzuòla) | →
³**méstola**_{sfs} (ménto móltò lùngo) |
 barbòss lónghe fèss/fiss_{prf}* [barbòss
 lóng fès/fis]
⁴**méstoli**_{smp} (màni móltò gròsse) | mà
 gròsse fèss/fiss_{prf}* [ma' gròsse
 fès/fis]
mestolàio_{sms} | ü/chèl/òm/artesà/artisà
 che l'fà/(v)ènd i
 casse/cassòle/cassòi/mèstoi_{prf}*
 [ü'/chèl/òm/artexà/artixà che'l
 fa/vènd i case/casòle/casòi/mèstoi],
 (v)endidür de
 casse/cassòle/cassòi/mèstoi_{prf}*
 [vendidür de
 case/casòle/casòi/mèstoi]
 +-a_{sfs} |
 öna/chèla/dòna/fómna/artesana/artisà
 ana/persuna che la fà/(v)ènd i
 casse/cassòle/cassòi/mèstoi_{prf}*
 [öna/chèla/dòna/fómna/artesana/arti
 xana/persuna che'la fa/vènd i
 case/casòle/casòi/mèstoi],
 (v)endidura de
 casse/cassòle/cassòi/mèstoi_{prf}*
 [vendidura de
 case/casòle/casòi/mèstoi]
mestolàme_{sms} | complès de
 casse/cassòle/cassòi/mèstoi e
 arnés/laùr de cùsina_{prf}* [complès de
 case/casòle/casòi/mèstoi arnés/lavúr
 de cùxina]
¹**mestolàta**_{sfs} (quantità che si può
 raccògliere con un mégstolo) |
 cassòlada [casòlada]
²**mestolàta**_{sfs} (còlpo infèrto con un
 mégstolo) | cassòlada* [casòlada],
 còlpo/culp dacc co la
 cassa/cassòla_{prf}* [còlpo/culp dadì cola]

casa/casòla], còlp/culp dacc col
cassöl/mèstol_{prf}* [còlp/culp dadj col
casöl/mèstol]

mestoljèra_{sfs} | pórtà-casse*
[portacase], pórtà-cassóle*
[portacasóle], pórtà-cassöi*
[portacasöi], pórtà-mèstoi*
[portamèstoi]

mestolino_{sms} | cassöli [casöli],
cassölina_{sfs} [casölina], paletina_{sfs} [=]

méstolo_{sms} | cassa_{sfs} [casa], cassöl
[casöl], cassöla_{sfs} [casöla], mèstol
[=], ramaröl [ramaröl]

BS: cassa_{sfs} [casà], manèster [=],

manistrì [manistrì]

- **di légnò**_{lcst} | ↓

VSM: cazoléra /-z-/ [=]

VBs: cupàl [=]

- **foràto**_{lcst} →(schiumaròla)

mestolino_{sms} (gròsso méstolo) |
cassölù* [casölù], cassölna_{sfs}*
[casölna], mestolù* [mestolù]

mestolóna_{sms} (nat) | cassolèt [=],
nedrèla d'la palèta_{prf} [nedrèla dla
palèta]

mestolóna_{sms} (persóna gòffa e
sciòcca) →(¹gagliòffo),
→(mammalùcco), →(pappalàrdo)
+-**a**_{sfs} | →

mestolóna_{sms} (babbèò, tónto) | →
+-**a**_{sfs} | →

mestolóna_{sms} (persóna manésca) | ü
ladì de mà_{prf}* [ú' ladì de ma']
+-**a**_{sfs} | òna/persuna ladina de mà_{prf}*
[òna/persuna ladina de ma']

mestolóna_{sms} (chi ha màni gràndi e
fòrti) | ü/chèl che l'gh'è mà grande e
fòrte/fòrte_{prf}* [ú'/chèl che l'g'è mà
grande e fòrte/fòrte]
+-**a**_{sfs} | òna/chèla/persuna che la gh'è
mà grande e fòrte/fòrte_{prf}*
[òna/chèla/persuna che l'g'è mà
grande e fòrte/fòrte]

mestóna_{sms} (lùngo bastóna usàto per
mescolàre la polènta) | menadür
[menadür], bastù de la polènta_{prf}
[bastù dela polènta], tarèl [=], mes-
ciadür [mescjadür]

BS: triza [trixà], palèta [palètà],
cana de la polènta_{prf} [canà dela
polènta], canèla\ [canèla]
VSs: rosgài [roxgài]

mestóna_{sms} (persóna intrigànte)
→(intrigànte)

+-**a**_{sfs} | →

mestóna_{sms} (mestatóre) | →
+-**a**_{sfs} | →

mestruàle_{agtv} | de la
(→mestruazióne)_{lcege}* [dela
(→mestruazióne)]

mestruàre_{vintr} | (v)iga i
(→mestruazióne)_{prf}* [viga i
(→mestruazióne)]

mestruàto_{vppms} (avùto le
mestruazióne) | (v)it/(v)üt i
(→mestruazióne)_{prf}* [vid/vúd i
(→mestruazióne)]

mestruàto_{ams} (spòrco di sàngue
mestruàto) | spòrch/stòss de sangh di
(→mestruazióne)_{prf}* [spòrc/stós de
sang di (→mestruazióne)]

mestruàta_{afs} (che ha le mestruazióne:
di dòнна) | che la gh'è a i
(→mestruazióne)_{prf}* [che 'la g'è a i
(→mestruazióne)]

mestruazióne_{sfs} →(¹mèstruo)
> **mestruazióne**_{sfp} →(mèstrui)

mèstruo_{sms} (mestruazióne) | régole_{sfp}
[=], mèstrüi_{smp} [mèstrüi], pòrghe_{sfp}
[pòrghe], laür (di dònne/fómne)_{smp}
[lavür (di dònne/fómne)], marchés
[marchéx], ròbe (di dònne/fómne)_{sfp}
[=]

BS: laür de fómne [lavür de
fómne], ròbe de dònne/fómne [=]
> **mèstrui**_{smp} | régole_{sfp} [=], mèstrüi
[mèstrüi], pòrghe_{sfp} [pòrghe], laür
[lavür], marchés_{sms} [marchéx],
ròbe_{sfp} [=]

mèstruo_{ams} (mestruàle) | →

mèstruo_{ams} (¹effimero) | →

mèta_{sfs} (²arrivo, traguàrdo, pùnto di
arrivo; linea di càmpo del rugby o
del footbal americanò) | →, méta°
(ita) [=]

mèta_{sfs} (fine, scòpo) | →

mèta_{sfs} (confine, ¹màrgine) | →

mèta_{sfs} (mèrda, stèrco) | →

mèta_{sfs} (cùmulò, mùcchjo) | →

mèta_{sfsi} (ciascùna delle pàrti uguàli in
cùì si divide un
intéro/intièro/intièro) | mità [=],
meitàt [mejtàt], metà° [=]
> **a metà**_{lcav} | a meitàt/mità* [a
mejtàt/mità], a metà° [=]
> **per metà**_{lcav} →(a metà)

mèta_{sfsi} (persóna a cùì si è unìti;
pùnto che sta nel mézzo) | metà° [=]

metabolicaménte_{avb} (dal pùnto di
vìsta metabòlico) | dal pùnto de
(v)ésta/vìsta (→metabòlico)* [dal
pùnto de vésta/vìsta (→metabòlico)]

metabolicaménte_{avb} (per
metabolìsmo, tràmite un procèssò
metabòlico) | per metabolismo* [per
metabolixmo], mediante ü procèss
metabòlico* [medjante ü' procèss
metabòlico], per mè(s)o d'ü procèss
metabòlico* [per mèx(o) d'ü' procèss
metabòlico], con d'ü procèss
metabòlico* [condü' procèss
metabòlico], a tràers/treèrs ü procèss
metabòlico* [atravèrs/atrevèrs ü'
procèss metabòlico]

metabòlico_{ams} | metabòlico° (ita) [=],
metabòlech* [metabòleg], del

metabolìsmo_{lcege}* (ita)
[metabolixmo]

metabolìsmo_{sms} | metabolismo° (ita)
[metabolixmo], metabolésem*
[metaboléxem]

metabolizzàre_{vintr/vtr} | metabilisà° (ita)
[metabolixà]

metabolizzàto_{ams/vppms} | metabilisàt°
(ita) [metabolixàd]

metabulìa_{sfs} | alterassiù de la
(v)olontà_{prf}* [alterasjú dela volontà]

metàde_{sfs} →(metà)

metadóna_{sms} (sos) | metadóna° (ita)
[=]

metàfora_{sfs} | metàfora (ita) [=]

metaforicaménte_{avb} (per mèzzo di
metàfore) | col parlà in metàfora [=],
mediante di metàfore* [medjante di
di metàfore], per mè(s)o de
metàfore* [per mèx(o) de metàfore],
con di metàfore* [=], a tràers/treèrs
di metàfore* [atravèrs/atrevèrs di
metàfore]

metaforicaménte_{avb} (in sènsò
metafòrico) | in sèns(o)
(→metafòrico)* [in sèns(o)
(→metafòrico)]

metafòrico_{ams} (costituito da
metàfore) | costitùit de metàfore_{prf}*
[costitüid de metàfore]

metafòrico_{ams} (che contìene
metàfore) | che l'conté/contègn° di
metàfore_{prf}* [che l'
conté/contègn/contèjn di metàfore],
che l'gh'è dét di metàfore_{prf}* [che l'
g'è dét di metàfore]

metafòrico_{ams} (¹²figuràto) | →

metàfrajsi_{sfsi} |
tradüssiù/adatamènt/adatamét/comè
nt d'òn'òpera/òvra leteràia_{prf}*
[tradüsjú/adatamènt/adatamét/comè
nt d'òn'òpera/òvra leterarja]

metàfràste_{sttv} | tradütür/comentadür de
òpere/òvre leteràie_{prf}*
[tradütür/comentadür de òpere/òvre
leterarje],

tradütrice/tradütüra/comentatrice/co
mentadura de òpere/òvre leteràie_{prf}*
[tradütrice/tradütüra/comentatrice/co
mentadura de òpere/òvre leterarje]

metagalàssja_{sfs} | complèss di galizie
estèrne al sistéma solàr_{prf}* [complèss
de galizje estèrne al sistéma solàr]

metagalàttico_{ams} | del complèss di
galizie estèrne al sistéma solàr_{lcege}*
[del complèss de galizje estèrne al
sistéma solàr]

metal_{smsi} (ing) /mètl/ | ← /mètal/

metal detector_{lcst} (ing) /mètl
ditéctà(r)/ | ← /mètal detèttor/

metallàro_{sms} | metallaro° /-ll-/ (ita)
[metallaro], metalàr* [=]

-**a**_{sfs} | metallara° /-ll-/ (ita)

[metallara], metalara* [=]

metallescente_{agtv} →(metallizzàto)

1**metallicaménte**_{avb} (con rumóre metallico) | con römùr/rùmùr (→metallico)* [con römùr/rùmùr (→metallico)]

2**metallicaménte**_{avb} (con riflèssi metallici) | con riflèss (→metallici)* [con riflèss (→metallici)]

metallico_{ams} | metallico° /-ll-/ (ita) [=], metàlech* [metaleg], de metàl_{lcege}* [=]

metallifero_{ams} (che contiène metàllo) | che l'conté/contègn° metàl_{prf}* [che'l conté/contègn/contèjn metàl]

metallizzàre_{vtr} | metalisà°* (ita)(lad) [metalixà]

metallizzàto_{ams/vppms} | metalisàt°* (ita)(lad) [metalixàd]

metallizzazióne_{sfs} | metalisassiù°* (ita) [metalixasjú]

1**metàllo**_{sms} (sos) | metàl [=]

2**metàllo**_{sms} (léga metallica) | léga metallica_{prf}* /-ll-/ [=]

3**metàllo**_{sms} (heavy metal, metal) | →

4**metàllo**_{sms} (oggèto/struménto di metàllo) | laùr/ogèt/(i)strömènt de metàl_{prf}* [lavùr/ogèt/(i)strömènt de metàl]

5**metàllo**_{sms} (matàllo) | →

metallochromia_{sfs} →(brunitùra)

metallofagia_{sfs} | malatèa che la pórtà ù a ingerì di metài_{prf}* [malatèa che'la pórtà ù' a ingerì di metài]

metallofobia_{sfs} | pura fórtà/fòrtà de tocà di cóse/cósse/ròbe/laùr/ogècc de metàl_{prf}* [pura fórtà/fòrtà de tocà di cóxe/cóxe/ròbe/lavùr/ogètj de metàl]

metalloide_{sms} →(semimetàllo)

metallurgia_{sfs} | metallurgìa° (ita) [metallurgíaj], metallurgéa* [metallurgéaj]

1**metallùrgico**_{ams} (relatìvo alla metallurgia) | metallùrgico° (ita) [metallùrgico], metallùrgech* [metallùrgeg], de la metallurgìa_{lcege}* [dela metallurgíaj]

2**metallùrgico**_{sms} (chi lavóra nell'indùstria metallùrgica) | metallùrgico° (ita) [metallùrgico], metallùrgech* [metallùrgeg], ü/chèl/operare/laorét/lauradùr/(→¹a ddétto) che l'laùra in de l'indùstria metallùrgica_{prf}* [ü'/chèl/operare/lavorét/lavuradùr/(→¹addétto) che'l lavura indel'indùstria metallùrgica] **-a**_{sfs} | metallùrgica° (ita) [metallùrgica], metallùrgega [metallùrgega], öna/chèla/operàia/laorènta/lauradura/(→¹addétta)/persuna che la laùra in de l'indùstria metallùrgica_{prf}* [öna/chèla/operaja/lavorènta/lavurad

ura/(→¹addétta)/persuna che'la lavura indel'indùstria metallùrgica]

1**metalmecànico**_{ams} (relatìvo all'indùstria e alla produzióne metallùrgica e meccànica) | metalmecànèch [metalmecaneg], de l'indùstria metallùrgica e mecànega_{prf}* [del'indùstria metallùrgica e mecànega]

2**metalmecànico**_{ams/sms} (che/chi lavóra nell'indùstria metallùrgica e meccànica) | metalmecànèch [metalmecaneg], ü/chèl/operare/laorét/lauradùr/(→¹a ddétto) che l'laùra in de l'indùstria metallùrgica e mecànega_{prf}* [ü'/chèl/operare/lavorét/lavuradùr/(→¹addétto) che'l lavura indel'indùstria metallùrgica e mecànega]

-a_{afs/sfs} | metalmecànega* [=], öna/chèla/operàia/laorènta/lauradura/(→¹addétta)/persuna che la laùra in de l'indùstria metallùrgica e mecànega_{prf}* [öna/chèla/operaja/lavorènta/lavurad

ura/(→¹addétta)/persuna che'la lavura indel'indùstria metallùrgica e mecànega]

metamorfizzàre_{vtr} →(tramutàre), →(trasformàre)

metamorfizzàrsi_{vpi} →(trasformàrsi)

metamorfizzàto_{ams/vppms} →(tramutàto), →(trasformàto)

metamorfojàre_{vtr} (mutàre, trasformàre) | →

metamorfojàrsi_{vpi} (assùmere un aspèto divers, trasformàrsi) | ciapà ün aspèt divers/dièrs/dièrs^{2^}_{prf}* [cjapà ün aspèt divers], →

1**metamorfojàto**_{ams/vppms} (mutàto, trasformàto) | →

2**metamorfojàto**_{ams/vppms} (assunto un aspèto divers, trasformàto) | ciapà ün aspèt divers/dièrs/dièrs^{2^}_{prf}* [cjapà ün aspèt divers], →

metamòrfojàs_{sfs} | metamòrfojàs° (ita) [metamòrfojàs]

metànico_{ams} | del metano_{lcege}* [=], che l'conté/contègn° metano_{prf}* [che'l conté/contègn/contèjn metano]

metanèro_{ams} | del metano, de la sò laurassiù, prodüssiù e üs(o)_{lcege}* [del metano, dela sò lavurasjú, prodüsjú e üx(o)]

1**metanifero**_{ams} (che contiène metàno) | che l'conté/contègn° metano_{prf}* [che'l conté/contègn/contèjn metano]

2**metanifero**_{ams} (che produçe metàno) | che l'prodüs metano_{prf}* [che'l conté/contègn/contèjn metano]

3**metanifero**_{ams} (relatìvo all'estrazzióne del metàno) | de l'estrassiù del

metano_{prf}* [del'estrassjú del metano], de la strassiù del metano_{prf}* [dela strassjú del metano]

metanizzàre_{vtr} (dotàre di gas metàno) | metanisà° (ita) [metanixà], förnì de metano_{prf}* [förní de metano], distribüi/mèt/metì/portà 'l metano_{prf}* [distribüi/mèt/metì/portà 'l metano]

metanizzàto_{ams/vppms} (dotàto di gas metàno) | metanisàt° (ita) [metanixàd], förnìt de metano_{prf}* [förníd de metano], distribüit/metit/portat ol metano_{prf}* [distribüid/metid/portad ol metano]

metanizzazióne_{sfs} | metanisassiù°* (ita) [metanixasjú]

metàno_{sms} (sos) | metano (ita) [=], metà* [=], gas° [gax]

metanodótto_{sms} | metanodòt* [=], condòt(a) del (→metàno)_{prf}* [condòt(a) del (→metàno)]

metànoja_{sfs} (radicàle cambiàmento: di qualcùno) | radicàl cambiàmènt/cambiàmét_{prf}* [radicàl cambiàmènt/cambjamét]

metanòlo_{sms} (sos) | metanòlo° (ita) [=]

metapsichica_{sfs} →(parapsicologia)

metapsichico_{ams} →(parapsicòlogico)

metapsichista_{stiv} →(parapsicòlogo)

metempsicòsi_{sfs} →(reincarnazióne)

metèo_{agtv/smsi} | méteo° (ita) [méteoj]

1**metèora**_{sfs} (fenòmeno astronòmico) | metèora° (ita) [metèojra], stèla cadènte_{prf}* (ita) [=]

BS: metèora [metèojrà]

2**metèora**_{sfs} (fenòmeno meteorològico) →(gràndine), →(néve), →(piòggia), →(etc.)

3**metèora**_{sfs} (personàggio famos) | dimenticàto) | metèora° (ita) [metèojra], stèla cadènte_{prf}* (ita) [=] BS: metèora° [metèojrà]

1**metèorico**_{ams} (che concèrne i fenòmeni meteorològici) | metèorech* [metèoreg], che l'riguarda/reàrda/reàrda^{3^} i fenòmeni (→meteorològici)_{prf}* [che'l rigyarda/revarda i fenòmeni (→meteorològici)]

2**metèorico**_{ams} (relatìvo alle metèore) | di metèore_{lcege}* [di metèojre], di stèle cadènti_{lcege}* [=]

meteorisimo_{sms} →(flatulènza), →(lo scoreggiàre)

meteorite_{sms} | meteorite° (ita) [metèojrite], stèla cadènte_{prf}* (ita) [=]

1**meteoritico**_{ams} (relatìvo alle meteoriti) | di meteoriti_{lcege}* [di metèojriti], di stèle cadènti_{lcege}* [=]

2**meteoritico**_{ams} (provocàto dalle meteoriti) | caòsàt/caüsàt/provocàt di meteoriti_{prf}* [caòxàd/caüxàd/provocàd di

meteorit], caòsàt/caüsàt/provocàt di stèle cadènti_{prf}*
[caòxàd/caüxàd/provocàd di stèle cadènti]
meteorizzàre_{vintr} |
caòsà/caüsà/provocà
(→meteoris̄mo)_{prf}*
[caòxà/caüxà/provocà
(→meteoris̄mo)]
meteorizzàto_{ams/vppms} |
caòsàt/caüsàt/provocàt
(→meteoris̄mo)_{prf}*
[caòxàd/caüxàd/provocàd
(→meteoris̄mo)]
meteorologia_{sfs} | méteo_{sms}^o (ita)
[méteq], meteorologia^o (ita)
[meteōrologiã], meteorologéa*
[meteōrologéã], mestér del
bernaca_{prf}* [=], siènsa/stòde del
tép_{prf}* [sjènsa/stòde del tép]
meteorologicaménte_{avb} | dal punto de
(v)ésta/vista (→meteorològico)*
[dal punto de vésta/vista
(→meteorològico)]
meteorològico_{ams} (relatìvo alla
meteorologia) | meteorològico^o (ita)
[meteōrologico], meteorològech*
[meteōrologèg], de la
meteorologia_{icge}* [dela
meteōrologiã], méteo^o* [méteq]
meteorològo_{sms} | bernaca^o (ita) [=],
meteorològo^o (ita) [meteōròlogo],
meteorolègh* /-c/ [meteōrèg],
stòdiùs/stüdiùs/(e)spèrt de (la)
(→meteorologia)_{prf}*
[stòdjúx/stüdjúx/(e)spèrt de (la)
(→meteorologia)],
ü/chèl/stòdiùs/stüdiùs sura 'l tép_{prf}*
[ü'/chèl/stòdjúx/stüdjúx sura 'l tép],
ü/chèl/stòdiùs/stüdiùs che l'è sò söl
tép_{prf}* [ü'/chèl/stòdjúx/stüdjúx che 'l
è sò söl tép], stòdiùs/stüdiùs/(e)spèrt
del tép_{prf}* [stòdjúx/stüdjúx/(e)spèrt
del tép]
-a_{sfs} | bernaca^o (ita) [=],
meteorològa^o (ita) [meteōròloga],
meteorolèga* [meteōrèga],
stòdiusa/stüdiusa/(e)spèrta de (la)
(→meteorologia)_{prf}*
[stòdjuxa/stüdjuxa/(e)spèrta de (la)
(→meteorologia)],
öna/chèla/stòdiusa/stüdiusa sura 'l
tép_{prf}* [öna/chèla/stòdjuxa/stüdjuxa
sura 'l tép],
öna/chèla/stòdiusa/stüdiusa che l'è
sò söl tép_{prf}*
[öna/chèla/stòdjuxa/stüdjuxa che 'l'è
sò söl tép],
stòdiusa/stüdiusa/(e)spèrta del
tép_{prf}* [stòdjuxa/stüdjuxa/(e)spèrta
del tép]
Meteosat/meteosat_{smsi} (ita) /mèteqsat/
| ← /méteqsat/
meter_{smsi} (ing) /míte(r)/ | ← /míter/

meticciaménto_{sms} | incrùs^o* [iŋcrúx]
meticcio_{sms} | bastardi* [bastardí],
incrùs^o* [iŋcrúx]
-a_{sfs} | bastardina* [=], incrùs^o*
[iŋcrúx]
meticolosàggine_{sfs} →(pedanteria)
meticolosaménte_{avb} | con
(→meticolosità)* [con
(→meticolosità)]
¹**meticolosità**_{sfsi} (l'èssere meticoloso) |
→
²**meticolosità**_{sfsi} (puntigliosità,
precišione) | →
³**meticolosità**_{sfsi} (azióne meticolosa) |
assiù meticolusa_{prf}* [ašjú
meticoluxa]
meticoloso_{ams/sms} | meticolus_{ams}
[meticolúx], pítima_{agtv/sttv} [pítima]
metòdica_{sfs} | metòdica^o (ita) [=]
metodicaménte_{avb} | con metodicità*
[=]
¹**metodicità**_{sfsi} (applicazióne puntuàle
di un mètodo) | aplicassiù pontüal
d'ü mètodo_{prf}* [aplicasjú pontüal
d'ü' mètodo]
²**metodicità**_{sfsi} (l'èssere precišo e
costànte) | èss precis e costante_{vprf}*
[èš precíx e costànte]
¹**metòdico**_{ams} (švòlto con precišione e
costànta, sistemàtico; finalizàto e
švòlto con un mètodo particulàre) |
metòdech [metòdeg]
²**metòdico**_{ams/sms} (che/chi è diligènte e
ordinàto) | metòdech [metòdeg]
-a_{afs/sfs} | metòdega* [=]
metodizzàre_{vintr} | fà
deentà/dientà/dientà² regolàr con
d'ü mètodo_{prf}* [fà diventà/diventà
regolàr condü' mètodo]
metodizzàto_{ams/vppms} | facc
deentà/dientà/dientà² regolàr con
d'ü mètodo_{prf}* [fadi diventà/diventà
regolàr condü' mètodo]
¹**mètodo**_{sms} (insième orgànico di
critèri e procedimènti;
sistèma/mèzzo impjegàto per
raggiungere uno scòpo; mòdo di
agire/comportàrsi; vècchia strategia
calcistica) | mètodo (ita) [=], mètod*
/-t/ [=]
- scientífico/scientífico_{icst} | mètodo
scientífico/sientífico^o (ita) [mètodo
šentífico/sjentífico], mètodo
scentifèch* (ita) [mètodo šentifeg]
- scolàstico_{icst} | mètodo scòlàstech^o*
(ita) [mètodo scòlāsteg]
- sperimentàle_{icst} | mètodo
sperimentàl^o* (ita) [mètodo
sperimentàl]
²**mètodo**_{sms} (insième di principi e di
règole di una disciplina; òrdine,
sistemàticità; insième di principi e
tècniche
dell'apprendimènto/insegnamènto;

manuàle; metodologia) | mètodo*
(ita) [=], mètod* /-t/ [=]
metodologia_{sfs} | metodologia^o (ita)
[metodologiã], metodologéa
[metodologéã]
metodologicaménte_{avb} | dal punto de
(v)ésta/vista (→metodològico)* [dal
punto de vésta/vista
(→metodològico)]
metodològico_{ams} | metodològico^o (ita)
[=], metodològech* [metodològeg],
de la metodologia_{icge}* [dela
metodologiã]
¹**metràggio**_{sms} (mišurazióne in mètri)
→(metràtura)
²**metràggio**_{sms} (quantità esprèssa in
mètri) | quantità in méter_{prf}*
[cyantità in méter]
metràtura_{sfs} | metradüra^o* (ita) [lad]
[metradúra], mišüra in méter_{prf}*
[mixüra in méter]
mètrica_{sfs} (insième delle léggi che
règolano la composizióne dei vèrsi e
delle stròfe poètiche; complèso dei
mètri tìpici) | métrica (ita) [=],
métrèga* [=]
metricaménte_{avb} | segónd i régole de
la métrica e i nòrme de la
tènica/tènnica del (→verseggiàre)*
[segónd i régole dela métrica e i
nòrme de la tènica/tènnica del
(→verseggiàre)]
metricista_{sstv} | metricista^o (ita) [=],
metricèsta* [=], stòdiùs/stüdiùs de
métrica_{prf}* [stòdjúx/stüdjúx de
métrica], stòdiusa/stüdiusa de
métrica_{prf}* [stòdjuxa/stüdjuxa de
métrica]
¹**mètrico**_{ams} (relatìvo alla
mišüra/mišurazióne; relatìvo al
mètro poètico e alla métrica) |
métrèch [métrèg]
BS: métric [=]
²**mètrico**_{ams} (che ha cóme bàse il
mètro: di sistèma di mišurazióne;
relatìvo a un concètto di mišüra; di
dimensióni unificàte: di pezzo
meccànico) | métrèch* [métrèg]
metricologia_{sfs} | metricologia^o (ita)
[metricologiã], metricologéa*
[metricologéã], stòde di sistèmi
métrèch e di tèniche/tènniche del
(→verseggiàre)* [stòde di sistèmi
métrèg e di tèniche/tènniche del
(→verseggiàre)]
metricòlogo_{sms} | metricòlogo^o (ita)
[=], metricolègh* /-c/ [metricolèg],
stòdiùs/stüdiùs de
(→metricologia)_{prf}* [stòdjúx/stüdjúx
de (→metricologia)]
-a_{sfs} | metricològa^o (ita) [=],
metricolèga* [=], stòdiusa/stüdiusa
de (→metricologia)_{prf}*

[stödjuxa/stüdjuxa de
(→metricologia)]

1mètro_{sttvum} (unità di mišura) | méter [=]

2mètro_{sms} (struménto di mišura; cànone di giudizjo, critèrio di valutazióne; unità di mišura del vèrso: nella lirica clàssica) | méter [=]
BS: méter [=]

3mètro_{sms} (atteggiaménto, mòdo di comportàrsi) | →

4mètro_{sms} (mišura, règola) | →

5mètro_{sms} (poesìa, vèrso) | →

6mètro_{sms} (schèma mètrico: nella lirica modèrna; struttùra caratteristica di un determinàto tipo di componiménto) | méter* [=]

7mètro_{sfsi} (metrò, métro, metropolitana) | →

metrò_{sms} | metrò° (ita) [=]

metró_{smsi} (fra) /metfó/ | ←, metrò° (ita) [=]

1metrologìa_{sfs} (stüdjio della mišura delle grandèzze fišiche e dell'anàlisi dimensionàle; stüdjio dei sistèmi di mišura) | metrologia° (ita) [metrologiã], metrologéa* [metrologéã], meterlogéa* [meterlogéã]

2metrologìa_{sfs} (metricologia) | →

metrológicaménte_{avb} | dal punto de (v)ésta/vista (→metrológico)* [dal punto de vésta/vista (→metrológico)]

metrológico_{ams} | metrológico° (ita) [=], metrológich* [metrológeg], de la metrologiã_{icge}* (ita) [dela metrologiã]

metrológo_{sms} | metrológo° (ita) [=], metrolég* /-c/ [metrolég], stödiùs/stüdiùs de (→metrologiã)_{prf}* [stödjúx/stüdjúx de (→metrologiã)] -a_{sfs} | metrológo° (ita) [=], metroléga* [=], stödiusa/stüdiusa de (→metrologiã)_{prf}* [stödjuxa/stüdjuxa de (→metrologiã)]

metromania_{sfs} (passiòne eccessiva di compórre/compónere vèrsi) | passiù esagerada de (→verseggiàre)_{prf}* [pasjú exagerada de (→verseggiàre)]

metrònomo_{sms} | metrònomo° (ita) [=], metrònóm* [=]

metrònica_{sfs} →(meccatrònica)

metronòtte_{sttv} | metronòtte° /-tt-/ (ita) [=], guardia/guardia^{3^} de nòcc_{prf}* [gyardja de nòtj]

metropatìa_{sfs} | malatèa a/de l'ùtero_{prf}* [malatèã al/del útero]

metròpoli_{sfs} (città importànte, di vàste proporzióni e densaménte abitata; città che gòde di una cèrta

preminènza in una determinàto àmbito culturàle) | metròpoli°* (ita)(lad) [=]

metropolitàna_{sfs} | metropolitana [=]

1metropolitàno_{ams} (appartenènte/relatìvo a una metròpoli) | metropolità°* (ita)(lad) [=], d'òna metròpoli_{icge}* [=], che l'fà part(e) d'òna metròpoli_{prf}* [che'l fa part(e) d'òna metròpoli], che l'è dét in d'òna metròpoli_{prf}* [che'l è dét indòna metròpoli]

2metropolitàno_{ams/sms} (che/chi àbita/vive in una metròpoli) | metropolità°* (ita)(lad) [=], (ü/chèl/òm) che l'(i)stà de cà in d'òna metròpoli_{prf}* [(ü'/chèl/òm) che'l sta de ca indòna metròpoli ◊ (ü'/chèl/òm) che'listà de ca indòna matròpoli], (ü/chèl/òm) che l'àbita/campa/viv in d'òna metròpoli_{prf}* [(ü'/chèl/òm) che'l àbita/campa/viv indòna metròpoli], (ü/chèl/òm) de la metròpoli_{prf}* [(ü'/chèl/òm) dela metròpoli] -a_{afs/sfs} | metropolitana* [=], (òna/chèla/dòna/fómna/persuna) che la stà de cà in d'òna metròpoli_{prf}* [(òna/chèla/dòna/fómna/persuna) che'la sta de ca indòna metròpoli], (òna/chèla/dòna/fómna/persuna) che la àbita/campa/viv in d'òna metròpoli_{prf}* [(òna/chèla/dòna/fómna/persuna) che'la àbita/campa/viv indòna metròpoli], (òna/chèla/dòna/fómna/persuna) de la metròpoli_{prf}* [(òna/chèla/dòna/fómna/persuna) dela metròpoli]

3metropolitàno_{sms} (vigile urbàno) | → +a_{sfs} | →

metrorragiã_{sfs} | emoragiã* [emoragiã] BS: nà zó [nà xó], emoragiã [emoragiã]

+**mèterci**_{vvb} | mètega/metiga [mètega/metiga]

- **la grinta**_{icvb} | mèt/metì la grinta° [mèt/metí la grinta] BS: engrintàs [=]

- **l'impègno**_{icvb} | mètega/metiga l'impègn° [mèt/metiga 'l impègn/impèjn] BS: engrintàs [=]

mèttère_{vintr/vtr} | mèt/metì [mèt/metí] BS: mèter [=], mitì [mití] CE: mè [mè] CO: méter [=]

- **a confrònto**_{icvb} →(²confrontàre)

- **a dièta**_{icvb} | mèt/metì a dièta° (ita) [mèt/metí a djéta]

- **a dimòra**_{icvb} | mèt/metì zó [mèt/metí xó ◊ mèxxó]

- **a dispozióne**_{icvb} | mèt/metì a dispozióne°* [mèt/metí a dispozióne] j]

- **a ferro e fuòco**_{icvb} →(devastàre), →(distruggere), →(saccheggjàre)

- **a frùtto**_{icvb} | fà fròtà [=]

- **a fuòco**_{icvb} | mèt/metì a fòch (ita) [mèt/metí a fóg]

- **ai vòti**_{icvb} | fà òna votassiù* [fà òna votasjú]

- **1al båndò**_{icvb} (bandìre, ešiliàre) | →

- **2al båndò**_{icvb} (allontanàre, eliminàre) | →

- **3al båndò**_{icvb} (abolìre, proibìre, vjetàre) | →

- **al corrènte**_{icvb} | mèt/metì al corènt(e) [mèt/metí al corènt(e)]

- **a lètto**_{icvb} | mèt/metì in lècc [mèt/metí in lètj]

- **alla gógna**_{icvb} | ↓
BS: sgognà [xgoğnà]

- **alla pòrta**_{icvb} | mèt/metì a la pòrta [mèt/metí ala pòrta]

- **alla pròva**_{icvb} | mèt/metì a la próa [mèt/metí ala próa]

- **alla šbàrra**_{icvb} | mèt/metì a la sbarà° (ita) [mèt/metí ala xbara]

- **alle còrde**_{icvb} | mèt/metì a i còrde° (ita) [mèt/metí ai còrde]

- **alle strétte**_{icvb} | mèt/metì a i stréce° [mèt/metí ai stréce]

- **all'intèrno**_{icvb} →(mèttère déntro)

- **al mónòdo**_{icvb} | mèt/metì al mónòd /-t/ [mèt/metí al mónòd]

- **al mùro**_{icvb} →(fucilàre)

- **al ripàro**_{icvb} | mèt/metì al ripàr [mèt/metí al ripàr]

- **al tappéto**_{icvb} | mèt/metì al tapéto° (ita) [mèt/metí al tapéto], mèt/metì a tèra° [mèt/metí a tèra]

- **a massa**_{icvb} | mèt/metì a massa° (ita) [mèt/metí a masa]

- **a mòrte**_{icvb} | mèt/metì a mórt° (ita) [mèt/metí a mórt]

- **a nùdo**_{icvb} →(švelàre)

- **a pàrte**_{icvb} →(²coinvolgere), →(¹divulgàre), →(⁴gridàre)

- **a pòsto/pòsto**_{icvb} | mèt/metì a pòst [mèt/metí a pòst]

- **a pùnto**_{icvb} →(¹regolàre), →(registràre)

- **a repentànglio**_{icvb} →(mèttère a rìschjo)

- **a rìschjo**_{icvb} | mèt/metì a rìscio/résc/rìsch* (ita) [mèt/metí a rìscò/résc/rixeg]

- **a ségno**_{icvb} | mèt/metì a sègn°* (ita) [mèt/metí a sègn/sèjn]

- **a soqquàdro**_{icvb} | bötà 'n aria/ària^{3^} (ita) [bötà 'n arja], mèt/metì sotsura [mèt/metí sotsura ◊ mèt/metí sossura]

- **a tacére**_{icvb} | fà fà sito° [=]

- **a tèrra**_{lcvb} | mèt/metì a tèra° (ita) [mèt/metí a tèra]

- **a verbàle**_{lcvb} | mèt/metì a verbàl° (ita) [mèt/metí a verbàl]

- **bócca**_{lcvb} →(¹intrométersi), →(mèttère il bécco), →(parlàre)

- ¹**da parte**_{lcvb} (accantonàre) | →

- ²**da parte**_{lcvb} (²conservàre, risparmiàre) | →

- **déntro**_{lcvb} | mèt/metì dét* [mèt/metí dét]

- **fine**_{lcvb} | fà fenì/finì/terminà [fà fenì/finì/terminà]

- **fuòri légge**_{lcvb} →(abolìre), →(proibìre), →(vietàre)

- **fuòri ùso**_{lcvb} →(¹guastàre)

- **giù**_{lcvb} | lagà/lasà/mèt/metì zó [lagà/lasà/mèt/metí xó ◊ mèxxó], pondì/pundì/pónd zó [pondí/pundí/pónd xó]

- **giudizio**_{lcvb} | sodàs [=]

- **i bastóni tra le ruòte**_{lcvb} →(ostacolàre)

- ¹**i brividi**_{lcvb} (¹impaurìre, terrorizzàre) | →

- ²**i brividi**_{lcvb} (emozionàre) | →

- **i dènti**_{lcvb} | mèt/metì i décc [mèt/metí i déti]

- **il bavàglio**_{lcvb} (impedìre di parlàre) | tapà la bóca° [=], fà fà sito° [=]

- **il bécco**_{lcvb} | mèt/metì ol bèch [mèt/metí ol bèc]

- **il càrro davanti ai buòi**_{lcvb} | cór/corì* [cór/corí]

- **il càso**_{lcvb} | mèt/metì ol cas(o) [mèt/metí ol cax(o)], pondì/pundì/pónd ol cas(o) [pondí/pundí/pónd ol cax(o)]

- **il formàggio**_{lcvb} | informagià [informagà], infurmagià [infurmagà], mèt/metì ol formài/furmài_{prf} [mèt/metí ol formài]

BP: sfurmagià [sfurmagà]
BS: enformaià [enformajà]

- **il fréno/frèno**_{lcvb} | mèt/metì ol fréno°* [mèt/metí ol fréno]

- **il mùso**_{lcvb} | mèt/metì sö 'l müs [mèt/metí sö 'l mǔx]

- **il nàso**_{lcvb} | mèt/metì ol nas [mèt/metí ol nax]

- **il pépe**_{lcvb} →(impepàre)

- **il tétto**_{lcvb} | tecia [teçà]

- **in àtto**_{lcvb} | mèt/metì in at/pràtica/eseccüssiù* [mèt/metí in at/pràtica/eseccüsjú]

- **in buòna lùce**_{lcvb} | presentà bé° [prexentà bé], fà fà bèla figüra° [fà fà bèla figüra]

- **in càmpo**_{lcvb} | mèt/metì in cap° (ita) [mèt/metí in cap]

- **in càrica**_{lcvb} | mèt/metì in càrica° (ita) [mèt/metí in càrica]

- **in castìgo**_{lcvb} | mèt/metì in castìgh /-c/ [mèt/metí in castìg]

- **in cattüva lùce**_{lcvb} | presentà mal° [prexentà mal], fà fà bröta figüra° [fà fà bröta figüra]

- **in chjàro**_{lcvb} | mèt/metì in ciàr [mèt/metí in cjar]

- **incìnta**_{lcvb} | mèt/metì (→²incìnta) [mèt/metí (→²incìnta)]

- **in circolaziòne**_{lcvb} | mèt/metì in circolassiù/circulassiù/sircolassiù/sir culassiù°* (ita) [mèt/metí in circolasjú/circulasjú/sircolasjú/sircul asjú]

- **in commèrcio**_{lcvb} | mèt/metì in comèrcio°* (ita) [mèt/metí in comèrçò]

- **in condiziòne**_{lcvb} | mèt/metì in condissü°* (ita) [mèt/metí in condissjú]

- **in cònto**_{lcvb} | mèt/metì in cönt°* [mèt/metí in cönt]

- **in crìsi**_{lcvb} | mèt/metì in crisi°* (ita) [mèt/metí in crixi]

- **in cróce**_{lcvb} | mèt/metì in crus [mèt/metí in crux]

- **in difficoltà**_{lcvb} | mèt/metì in difìcoltà [mèt/metí in difìcoltà]

- **in discussiòne**_{lcvb} | mèt/metì in discussiù°* [mèt/metí in discussjú]

- **in disòrdine**_{lcvb} | mèt/metì in desürden/disürden* [mèt/metí in dexürden/dixürden], böta 'n aria/ària³^* [böta 'n arja]

- **in dispàrte**_{lcvb} | mèt/metì in banda° [mèt/metí in banda], mèt/metì a sparte° [mèt/metí a sparte]

- **in dübbiò**_{lcvb} | mèt/metì in döbe [mèt/metí in döbe]

- **in evidènza**_{lcvb} →(¹evidenziàre)

- **in fùga**_{lcvb} | mèt/metì in fùga [mèt/metí in fùga]

- **in funziòne**_{lcvb} | mèt/metì in funsiù [mèt/metí in funsjú]

- **in ginòcchio**_{lcvb} | mèt/metì in zenöcc [mèt/metí in xenöç]

- ¹**in giro**_{lcvb} (mèttère in circolaziòne) | mèt/metì in gir(o) [mèt/metí in gir(o)]

- ²**in giro**_{lcvb} (diffòndere, divulgàre) | mèt/metì in gir(o) [mèt/metí in gir(o)]

- **in guàrdja**_{lcvb} | mèt/metì in guardia/guàrdia³^ [mèt/metí in gyardja], mèt/metì sö la guàita [mèt/metí söla gyajta]

- **in libertà**_{lcvb} | mèt/metì in libertà°* (ita) [mèt/metí in libertà]

- **in lùce**_{lcvb} →(mèttère in evidènza)

- **in mèzzo**_{lcvb} | mèt/metì in mès(o)°* (ita) [mèt/metí in mèx(o)]

- **in móstra**_{lcvb} | mèt/metì in móstra° [mèt/metí in móstra]

- **in mòto**_{lcvb} | mèt/metì in mòto° [mèt/metí in mòto], fà 'ndà [=]

- **in móstra**_{lcvb} | mèt/metì in móstra° [mèt/metí in móstra]

- **in moviménto**_{lcvb} | mèt/metì in möimènt/müimènt°* (ita) [mèt/metí in mövimènt/müvimènt]

- **in ónda**_{lcvb} | mèt/metì in ónda°* (ita) [mèt/metí in ónda]

- **in òpera**_{lcvb} | mèt/metì in òpera°* (ita) [mèt/metí in òpera]

- **in pàljo**_{lcvb} | mèt/metì in pàlio°* (ita) [mèt/metí in paljo]

- **in piàzza**_{lcvb} | mèt/metì in piassa° [mèt/metí in pjasa], fà saì a töcc° [fà savì a tötì]

- **in pièdi**_{lcvb} | mèt/metì (→in pièdi) [mèt/metí (→in pièdi)]

- **in pràtica**_{lcvb} →(mèttère in àtto)

- **in preventìvo**_{lcvb} | mèt/metì in preentiv°* /-f/ (ita) [mèt/metí in preventív]

- **in questiòne**_{lcvb} →(mèttère in discussiòne), →(mèttère in dübbiò)

- **in rappòrto**_{lcvb} →(mèttère in relaziòne)

- **in relaziòne**_{lcvb} | mèt/metì in relassü°* (ita) [mèt/metí in relasjú]

- **in ridicolo**_{lcvb} →(deridere), →(sbeffeggiàre)

- **in riljevo**_{lcvb} →(mèttère in evidènza)

- **in risàlto**_{lcvb} →(mèttère in evidènza)

- **in scèna**_{lcvb} | mèt/metì in scéna°* (ita) [mèt/metí in šéna]

- **insième**_{lcvb} | mèt/metì insèm(a) [mèt/metí insèm(a)]

- **in tàvola**_{lcvb} | mèt/metì in tàola [mèt/metí in tàvola], mèt/metì zó [mèt/metí xó ◊ mèxxó]

- **in tèsta**_{lcvb} | mèt/metì in del có [mèt/metí indel có]

- **in vèndita**_{lcvb} | mèt/metì in vèndita [mèt/metí in vèndita]

- **i puntìni sulle i**_{lcvb} →(precisàre), →(puntualizzàre)

- **l'accènto**_{lcvb} →(¹evidenziàre), →(sottolineàre)

- **la firma**_{lcvb} | fà la firma° [=]

- **la màno sul fuòco**_{lcvb} | mèt/metì la mà söl föch [mèt/metí la ma' söl fög]

- **la muşeruòla**_{lcvb} →(mèttère il bavàglio)

- **l'anèllo**_{lcvb} →(sposàre)

- **la paràola fine**_{lcvb} →(mèttère fine)

- **la tèsta a pòsto/pòsto**_{lcvb} | mèt/metì ol có a pòst°* (ita) [mèt/metí ol có a pòst]

- **la pulce nell'orècchio**_{lcvb} | →(insinuàre)

- **le àli**_{lcvb} | mèt/metì i ale°* (ita) [mèt/metí i ale]

- **le àli ai pìedi**_{lcvb} | mèt/metì i ale a i pé/pè^{o*} (ita) [mèt/metí i ale ai pé/pè]

- **le càrte in tàvola**_{lcvb} | mèt/metì i càrte in tàola^{o*} (ita) [mèt/metí i càrte in tàvola]

- **le còrna**_{lcvb} | mèt/metì i córegn^{o*} [mèt/metí i córegn/córejn]

- **le màni**_{lcvb} | mèt/metì i mà^{o*} [mèt/metí i ma']

- **le màni addòssò**_{lcvb} | mèt/metì i mà addòss^o [mèt/metí i ma' addòs]

- **le màni avànti**_{lcvb} →(anticipàre), →(prevenire)

- **lìngua**_{lcvb} →(mèttre bócca)

- **lo zampino**_{lcvb} →(immischjàrsi), →(intromèttersi)

- **màno**_{lcvb} | mèt/metì mà^{o*} [mèt/metí ma']

- **màno al portafòglio**_{lcvb} | mèt/metì mà al portafòì^{o*} [mèt/metí ma' al portafòì]

- **nelle màni**_{lcvb} | mèt/metì in di mà^{o*} [mèt/metí indi ma']

- **néro su bianco**_{lcvb} | mèt/metì néro su bianco^o (ita) [mèt/metí néro su bianco], scriv/scriù zó^o [scriv/scriví xó]

- **pàce**_{lcvb} | mèt/metì pace/pas^{o*} [mèt/metí pace/pax]

- **per iscritto**_{lcvb} | scriv/scriù zó^{o*} [scriv/scriví xó]

- **radici**_{lcvb} | mèt/metì i raìs^{o*} [mèt/metí i raìx]

- **sóto**_{lcvb} | mèt/metì sóta [mèt/metí sóta < mèssóta]

- **sóto i pìedi**_{lcvb} | mèt/metì sóta i pé/pè [mèt/metí sóta i pé/pè < mèssóta i pé/pè]

- **su**_{lcvb} | mèt/metì sò [mèt/metí só < mèssó]

- **su càsa**_{lcvb} | mèt/metì sò cà^o [mèt/metí só ca < mèssó ca]

- **su famìglia**_{lcvb} | fà sò la famèa [fà só la famèa], mèt/metì sò famèa^o (ita) [mèt/metí só famèa < mèssó famèa]

- **sull'altàre**_{lcvb} →(esaltàre)

- **sull'avvìso**_{lcvb} | mèt/metì só la guàita [mèt/metí sóla gyaìta]

- **tròppa càrte al fùoco**_{lcvb} | mèt/metì tròppa càrte al fòch^o (ita) [mèt/metí tròppa càrte al fòg]

- **una cróce sópra**_{lcvb} | mèt/metì òna crus sura [mèt/metí òna crux sura]

- **una pìetra sópra**_{lcvb} | mèt/metì òna préda sura [mèt/metí òna préda sura]

- **via**_{lcvb} | mèt/metì vià [mèt/metí vja < mèvvjà]

mèttersi_{vpi/vpt} | mètes/metis [mètes/metís]

BS: mitis [mitís]

CE: mètes [=]

CO: métese [=]

- **a dièta**_{lcvb} | mètes/metis a diéta^o (ita) [mètes/metís a djéta]

- **a dispozióne**_{lcvb} | mètes/metis a dispozióne^{o*} [mètes/metís a dispoziójú]

- **a létto**_{lcvb} | mètes/metis in lècc [mèest/metís in lètj]

- **all'òpera**_{lcvb} | mètes/metis al l'òpera^{o*} (ita) [mètes/metís al'òpera]

- **al péggio**_{lcvb} | cambià in pès [cambjà in pèx], mètes/metis al pès^{*} [mètes/metís al pèx], mètes/metis mal^{*} [mètes/metís mal]

- **al ripàro**_{lcvb} | mètes/metis al ripàr [mètes/metís al ripàr]

- **a pósto/pòsto**_{lcvb} | mètes/metis a pòst [mètes/metís a pòst]

- **da parte**_{lcvb} | mètes/metis/fàs in banda^o [mètes/metís/fàs in banda]

- **d'impègno**_{lcvb} | mètes/metis d'impègn^o [mètes/metís d'impègn/impèjn]

- **il cùore in pace**_{lcvb} | mètes/metis ol còr in pace/pas^o [mètes/metís ol còr in pace/pax]

- **in buòna lùce**_{lcvb} | presentàs bé^o [prexentàs bé], fà bèla figùra^o [fà bèla figùra]

- **in cattiva lùce**_{lcvb} | presentàs mal^o [prexentàs mal], fà bròta figùra^o [fà bròta figùra]

- **in dispàrte**_{lcvb} | mètes/metis in banda^o [mètes/metís in banda], mètes/metis a sparte^o [mètes/metís a sparte]

- **in evidènza**_{lcvb} →(evidenziàrsi)

- **in guàrdia**_{lcvb} | mètes/metis in guardia/guàrdia^{3^} [mètes/metís in gyardja], mètes/metis sò la guàita [mètes/metís sóla gyaìta]

- **in libertà**_{lcvb} | mètes/metis in libertà^{o*} (ita) [mètes/metís in libertà]

- **in lùce**_{lcvb} →(mèttersi in evidènza)

- **in ménte**_{lcvb} →(mèttersi in tèsta)

- **in mèzzo**_{lcvb} | mètes/metis in mè(s)o^{o*} (ita) [mètes/metís in mèx(o)]

- **in móstra**_{lcvb} | mètes/metis in móstra^o [mètes/metís in móstra]

- **in mòto**_{lcvb} | mètes/metis in mòto^o [mètes/metís in mòto], indà/andà [=]

- **in pìazza**_{lcvb} | mètes/metis in piassa^o [mètes/metís in pjasa]

- **in relazióne**_{lcvb} | mètes/metis in relasióne^{o*} (ita) [mètes/metís in relasjù]

- **insieme**_{lcvb} | mètes/metis insèm(a) [mètes/metís insèm(a)]

- **in tèsta**_{lcvb} | mètes/metis in del có [mètes/metís indel có]

- **in vista**_{lcvb} →(mèttersi in lùce)

- **la cosciènza/cosciènza a pósto/pòsto**_{lcvb} | mètes/metis la cosciènza a pòst^o [mètes/metís la cosciènza a pòst], mètes/metis la cosciènza in pace/pas^o [mètes/metís la cosciènza in pace/pax]

- **la cosciènza/cosciènza in pace**_{lcvb} →(mèttersi la cosciènza/cosciènza a pósto/pòsto)

- **le màni nei capèlli**_{lcvb} | mètes/metis i mà in di caèi/chei/chìei/chìei^{2^}^o [mètes/metís i ma' indi cavèi/chevèi/chivèi]

- **nei pànni**_{lcvb} | mètes/metis in di pagno^o [mètes/metís indi pagno/pajno]

- **nelle màni**_{lcvb} | mètes/metis in di mà^{o*} [mètes/metís indi ma']

- **sóto**_{lcvb} | mètes/metis sóta [mètes/metís sóta]

- **una màno sul cùore**_{lcvb} | mètes/metis òna mà sòl còr^o (ita) [mètes/metís òna ma' sòl còr]

- **una màno sulla cosciènza/cosciènza**_{lcvb} | mètes/metis òna mà sóla cosciènza^o (ita) [mètes/metís òna ma' sóla cosciènza]

mettibócca_{sfsi/smsi} | ù/chèl che l'sa/se intromèt sèmper in di discòrs_{prf}^{*} [ù'/chèl che l'sa/se intromèt sèmper indi discòrs], òna/chèla/persuna che la sa/se intromèt sèmper in di discòrs_{prf}^{*} [òna/chèla/persuna che la sa/se intromèt sèmper indi discòrs]

mettimàle_{sfsi/smsi} | ù malégn che l'càosa/càusa/próvoca (→discòrdie) e contràsc_{prf}^{*} [ù' malégn/maléjn che l'caòxa/caùxa/próvoca (→discòrdie) e contràstj], òna/persuna malégn che la càosa/càusa/próvoca (→discòrdie) e contràsc_{prf}^{*} [òna/persuna malégn che la caòxa/caùxa/próvoca (→discòrdie) e contràstj]

mettiscàndali_{sfsi/smsi} | ù che l'créa (→discòrdie), gelosie/gelosée e scàndoi_{prf}^{*} [ù' che l'créa (→discòrdie), geloxiè/geloxée e scàndoi], òna/persuna che la créa (→discòrdie) e scàndoi_{prf}^{*} [òna/persuna che la créa (→discòrdie), geloxiè/geloxée e scàndoi]

mettitóre_{sms} | ù/chèl che l'mèt_{prf}^{*} [ù'/chèl che l'mèt]

- **trìce**_{sfs} | òna/chèla/persuna che la mèt_{prf}^{*} [òna/chèla/persuna che la mèt]

mettìtura_{sfs} →(il mèttre)

meublè_{agt/smsi} (fra) /mœblé/ | ← /möblé/

Mezcal_{smsi} /mezçal/ (mar) (ali) | ← /meççal/

mezerèò_{sms} (nat) | ↓
BS: beladòna_{sfs} [beladòna], fiùr de San Giósep_{prf} [fjùr de San' Gósep]

mèzza_{sfs} (mezz'óra dópo/dòpo un cèrto oràrijo) | mèsa [mèxa]

mezzacalzétta_{sfs} →(mezzaséga)

mezzacartùccia_{sfs} →(mezzaséga)

mezzacòsta_{sfs} | mesacòsta^o* (ita) [mexacòsta]

mezzadrìa_{sfs} | mesadréa* [mexadréa], gestiù d'ü (→podére) de banda del massér_{prf}* [gestiù d'ü' (→podére) de banda del masér]
BS: mezzadrìa [mexadría]

mezzadrìle_{agt} | de la (→mezzadrìa)_{lcege}* [dela (→mezzadrìa)], del (→mezzàdro)_{lcege}* [del (→mezzàdro)]

mezzàdro_{sms} | massér [=], mesàder [mexader], mesànt [mexànt], manènt [=]
BS: massér [masèr], mezzàder [mexader]
-a_{sfs} | masséra [=], mesadra* [mexadra], mesanta* [mexanta], manènta* [=]
BS: masséra* [masèrà], mezzàdra* [mexadrà]

mezzajòlo_{sms} | mesànt [mexànt]
-a_{sfs} | mesanta* [mexanta]

mezzàla_{sfs} (giocatóre/ghiocatóre/ruòlo di squàdra) | mesala^o (ita) [mexala]
> **mezzale**_{sfp} | mesale^o (ita) [mexale]

mezzalàna_{sfs} →(mistolàna)

¹mezzalùna_{sfs} (arnése/attrézzo da cucina) | mesalùna [mexalùna]
BS: mesalùna [mexalúnà]

²mezzalùna_{sfs} (aspétto della lùna prima del primo/secóndo quàrto; aspétto della lùna al primo/secóndo quàrto; emblèma dell'islamìsmo) | mesalùna* [mexalúnà]

³mezzalùna_{sfs} (islamìsmo) | →

⁴mezzalùna_{sfs} (complèssu di pòpoli di religióne islàmica) | complèss di pòpoi/pòpui de religiù islàmica_{prf}* [complèss di pòpoi/pòpui de religiù ixlàmica]

mezzamànica_{sfs} →(mèzza mànica)

mezzamaratóna_{sfs} (esi) | mèsa maratóna/maratuna_{prf}* (ita) [mèxa maratóna/maratuna]

mezzàna_{sfs} (mattóne di mèzza grandézza per pavimentazióni) | mesana [mexana]

¹mezzanaménte_{avb} (mediaménte) | →

²mezzanaménte_{avb} (in misùra intermèdia) | in misùra mesana* [in mixùra mexana]

mezzanìno_{sms} (piàno ammezzàto) | mesani [mexani]
BS: mèsa pià [mèx pja]

¹mezzanità_{sfsi} (l'èssere mezzàno) | →

²mezzanità_{sfsi} (posizióne intermèdia) | posissiù mesana_{prf}* [poxisjú mexana]

¹mezzàno_{ams} (che sta nel mèzzo) | mesà [mexà], che l'(i)stà in del mè(s)o_{prf}* [che'l sta in del mèx(o) che'listà in del mèx(o)]
BS: mezzà [mexà]

²mezzàno_{ams} (¹mèdjo) | →

³mezzàno_{ams} (²mediòcre, ³mediòcre, scàrso) | mesà [mexà]
BS: mezzà [mexà]

⁴mezzàno_{sms} (mezzanìno) | →

⁵mezzàno_{sms} (intermediàrijo, mediàtore) | →
BS: mezzà [mexà]
-a_{sfs} | →
BS: mezzàna [mexanà]

⁶mezzàno_{sms} (chi combina incóntri amorósi) | ü/chèl che l'combina/còmbina incóntri amurùs_{prf}* [ü'/chèl che'l combina/còmbina incóntri amurúx]
-a_{sfs} | òna/chèla/persuna che la combina/còmbina incóntri amurùs_{prf}* [òna/chèla/persuna che'la combina/còmbina incóntri amurúx]

mezzanòtte_{sfs} | mesanòcc [mexanòtj]
BS: mezanòt [mexanòt]
> **mezzenòtti**_{sfp} | mesenòcc [mexenòtj]
BS: mezenòcc [mexenòtj]

mezzapùnta_{sfs} →(mezza pùnta)

mezzaquarésima_{sfs} | mesaquarisma* [mexacyarixma], dé del rasgamènt/rasgamét de la ègia_{prf} [dé del raxgamènt/raxgamét dela vèga], dé del brüsamét de la ègia_{prf} [dé del brüxamét dela vèga]

mezzaséga_{sfs} | mesaséga^o (ita) [mexaséga]

¹mezzatàcca_{sfs} (persóna insignificànte, persóna dappòco e di nessun valóre, persóna di pòco cònto/valóre, persóna di scàrsa importàntza) →(¹dappòco), →(¹mezzatàcca), →(²naneròtolo), →(³nàno), →(¹persóna insignificànte), →(⁴séga), →(uòmo dappòco), →(uòmo insignificànte)

²mezzatàcca_{sfs} (persóna di limitàte/mediòcri capacità/dòti) →(⁴mediòcre), →(mezzaséga)

³mezzatàcca_{sfs} (persóna di bàssa statùra) | →

mezzatùnta_{sms} (tonalità di colóre intermèdjo tra il chiàro e lo scùro) | mesatinta^o (ita) [mexatinta]

mezzèna_{sfs} | meséna^o (ita) [mexéna]

¹mezzèria_{sfs} (pùnto/linea di mèzzo, linea di mezzèria; pùnto centràle dell'asse di una struttùra) | mesaréa [mexaréa], mesadréa [mexadréa]

²mezzèria_{sfs} (mezzadrìa) | →

mezzétta_{sfs} (²bròcca) | →

mezzìna_{sfs} | bròca/bocàl/bocala de ram_{prf}* [=]

mezzìno_{sttvum} | mesì [mexì]

¹mèzzo_{ams} (che costituìsce la metà di un intéro/intièro/intièro; non complèto/intéro/intièro/intièro; che si tròva nel pùnto mèdjo, intermèdjo fra dùe estrémi) | mè(s)o [mèx(o)]
BS: mè(s) [mèx]
CE: mè(s) [mèx]
CO: més [mèx]
VG: mèz\ /-z/ [mèz]
- **mòndo**_{lce} | mè(s)o món^o* /-t/ [mèx(o) món]
- **mòrto**_{lce} | mè(s)o mórt^o* [mèx(o) mórt]
> **in mèzzo** a_{lcp} | in mè(s)o a* [in mèx(o) a]
> **per mèzzo di** a_{lcp} | per mè(s)o de* [per mèx(o) de]

²mèzzo_{ams} (che non è completaménte tàle, che è tàle sólo parziàlménte) | mè(s)o^o* [mèx(o)]

³mèzzo_{sms} (la metà di un intéro/intièro/intièro/tùtto; mòdo/sistèma per raggiùngere un fine; pàrte/pùnto centràle) | mè(s)o [mèx(o)]
CE: mèzo [mèxo]
- **corazzàto**_{lce} (tec) | mè(s)o corassàt^o (ita) [mèx(o) corasàd]
- **da sbàrco**_{lce} (tec) | mè(s)o de sbarco^o (ita) [mèx(o) de xbarco]
- **d'assàlto**_{lce} (tec) | mè(s)o d'assàlt^o* (ita) [mèx(o) d'asàlt]
- **di comunicazióne**_{lce} | mè(s)o de comunicassiù/cümunicassiù^o* (ita) [mèx(o) de comunicasjú/cümunicasjú]
- **di comunicazióne di massa**_{lce} | mè(s)o de comunicassiù/cümunicassiù de massa^o* (ita) [mèx(o) de comunicasjú/cümunicasjú de masa]
- **di diffusióne**_{lce} | mè(s)o de difüsiù^o (ita) [mèx(o) de difüxjú]
- **di produzióne**_{lce} | mè(s)o de prodüssiù* [mèx(o) de prodüssjú]
- **di tràsmisióne**_{lce} | mè(s)o de trasmissiù* [mèx(o) de traxmisjú]
- **di scàmbjo**_{lce} | mè(s)o de scambe^o* (ita) [mèx(o) de scambe]
- **di trasportò**_{lce} | mè(s)o de trasport^o* (ita) [mèx(o) de trasport]
- **di trasportò motorizzàto**_{lce} | mè(s)o de trasport motorisàt^o* (ita) [mèx(o) de trasport motorixàd]
- **guànto**_{lce} →(mezzoguànto)
- **pùbblico**_{lce} | mè(s)o pòblech^o* (ita) [mèx(o) pòbleg]
- **sopràno**_{lce} →(mezzosopràno)
³mèzzo_{sms} (ambiènte, flüido, sostàntza) | mè(s)o* [mèx(o)]

⁴**mèzzo**_{sms} (momento centrale di un periodo di tempo; strumento con cui si compie/compisce una determinata attività; veicolo per il trasporto; capacità, dote) | mè(s)o* [mèx(o)]

⁵**mèzzi**_{smp} (avéri, danàro/denàro, patrimonjo, quattrini) | mè(s)i [mèx(i)]

⁶**mèzzi**_{smp} (capacità, dote) | mè(s)i* [mèx(i)]

⁷**mèzzo**_{avb} (per metà, a metà) | →

¹**mèzzo**_{ams} (troppo maturo, quasi marcio: di frutto) | tòch [tóc]

²**mèzzo**_{ams} (corrotto: di qualcuno) | →

³**mèzzo**_{ams} (bagnato fradicio) | →

mezzobùsto_{sms} | mè(s)o böst_{prf}* [mèx(o) böst]
> **mezzibùsti**_{smp} | mè(s)o bösc* [mèx(o) böstj]

mezzocérchio_{sms} (semicérchio, semicirconferenza) | mè(s)o sércc/sircc* [mèx(o) sérçj/sirçj]

mezzocircolo_{sms} | mes circol* (ita) [mescircol], (→metà) d'ù circol_{prf}* (ita) [(→metà) d'ù' circol]

mezzocontralto_{sms} | mè(s)o contralto_{prf}* (ita) [mèx(o) contralto], mèsa contralta_{prf}* [mèxa contralta]

mezzoguànto_{sms} | mè(s)o guànt_{prf}* (ita) [mèx(o) gyànt]

mezzodi_{sms} →(mezzogiorno)

mezzofondista_{sttv} | mesofondista° (ita) [mexofondista], mè(s)o fondèsta_{prf}* [mèx(o) fondèsta], ü/chèl/atléta/sportiv/coridùr che l'cór i gare/córse de mesofóndo_{prf}* [ú'/chèl/atléta/sportív/coridúr che'l cór i gare/córse de mexofóndo], öna/chèla/atléta/sportiva/sportia/cori dura/persuna che la cór i gare/córse de mesofóndo_{prf}* [öna/chèla/atléta/sportiva/coridura/persuna che'la cór i gare/córse de mexofóndo], atléta/sportiv/coridùr di gare/córse de mesofóndo_{prf}* [atléta/sportív/coridúr di gare/córse de mexofóndo], atléta/sportiva/sportia/coridura di gare/córse de mesofóndo_{prf}* [atléta/sportiva/coridúra di gare/córse de mexofóndo]

mezzofóndo_{sms} | mesofóndo° (ita) [mexofóndo], mè(s)o fónđ* /-t/ [mèx(o) fónđ]

¹**mezzogiorno**_{sms} (dodicésima óra del giòrno; istante del passaggio del sóle allo zenit; il meridione/sud) | mesdé [mexdé]
BS: mesdé [mexdé]
> **mezzogiórni**_{smp} | mesdé [mexdé]

²**mezzogiorno**_{sms} (vènto) | vènt de mesdé_{prf}* [vènt de mexdé]
BS: óra [órà]

³**Mezzogiorno**_{sms} (Italia meridionale, Italia del Sud) | →

mezzolitro_{sms} | mè(s)o liter°* (ita) [mèx(o) liter]

mezzóra_{sfs} | mesura° [mexura], mes'ura° [mex'ura]

mezzosàngue_{sfs/smsi} (meticcio) | →

mezzosoprano_{sttv} | mè(s)o soprà [mèx(o) soprà], mèxa soprana_{sfs}* [mèxa soprana]

mezzuccio_{sms} | espediènt meschì_{prf}* [espedjènt meschí]

mg_{sttvum} →(milligrammo)

MHz_{sttvum} →(megahertz)

¹**mi**_{smsi} (nòta) | mi [=]

²**mi**_{ppc} | ma [=], me /-é/ [=]

¹**miagolaménto**_{sms} (miagolio prolungato e fastidioso) | sgnaulamét prolongat e fastidiùs/fastodiùs_{prf}* [xğnaulamét prolongat e fastidjùx/fastödjùx]

²**miagolaménto**_{sms} (suono lamentoso) | sóno lamentùs_{prf}* [sóno lamentúx]

³**miagolaménto**_{sms} (lagna) | →

¹**miagolare**_{vintr} (emettere/fare il verso del gatto) | sgaulà [xgaulà], sgnaulà [xğnaulà], smiaulà [xmjaulà]
BS: sgaolà [xgaolà], miagolà (ita) [mjagolà]

²**miagolare**_{vintr} (cantare/parlare/recitare con voce stridula/tremolante) | cantà/parlà/recità con vus sgarida_{prf}* [cantà/parlà/recità con vus xgarida], cantà/parlà/recità con vus che la barbèla_{prf}* [cantà/parlà/recità con vus che'la barbèla]

³**miagolare**_{vintr} (lamentarsi, piangere) | →

¹**miagolàta**_{sfs} (il miagolare a lungo) | sgnaulada [xğnaulada]

²**miagolàta**_{sfs} (canto/discorso lamentoso/stridulo) | cant/discórs/etc. lamentùs e sgarid_{prf}* /-t/ [cant/discórs/etc. lamentúx e xgarid]

¹**miagolàto**_{ams/vppms} (emesso/fatto il verso del gatto) | sgaulàt [xgaulàd], sgnaulàt [xğnaulàd], smiaulàt [xmjaulàd]
BS: sgaolàt [xgaolàd], miagolàt (ita) [mjagolàd]

²**miagolàto**_{ams/vppms} (cantato/parlato/recitato con voce stridula/tremolante) | cantàt/parlàt/recitàt con vus sgarida_{prf}* [cantàd/parlàd/recitàd con vus xgarida], cantàt/parlàt/recitàt con vus che la barbèla_{prf}* [cantàd/parlàd/recitàd con vus che'la barbèlava]

³**miagolàto**_{ams/vppms} (lamentarsi, piangere) | →

¹**miagolatore**_{sms} (gatto che miagola molto) | sgnauladùr* (ita) [xğnauladúr], gat che l'sgàula/sgnàula/smiaula fèss/fiss/tat_{prf}* [gat che'l xgaulà/xğnaulà/xmjaulà fès/fis/tat]

²**miagolatore**_{sms} (persona lamentosa e svenevole) | sgnauladùr* (ita) [xğnauladúr], ü lamentùs e afetàt/dolsòt_{prf}* [ú lamentùs e afetàt/dolsòt]
-trìce_{sfs} | sgnauladura* [xğnauladura], öna/persuna lamentusa e afetada/dolsòta_{prf}* [öna/persuna lamentuxa e afetada/dolsòta]

¹**miagolio**_{sms} (verso insistente del gatto) | sgnaulamét [xğnaulamét]

²**miagolio**_{sms} (voce lamentosa/stridula) | vus lamentusa/sgarida_{prf}* [vux lamentuxa/xgarida]

³**miagolio**_{sms} (suono acuto/stridente) | sóno acüt_{prf}* [sóno acút]

miagolo_{sms} →(miagolio)

¹**miagolone**_{sms} (gatto che miagola spesso) | gat che l'sgàula/sgnàula/smiaula de spèss_{prf}* [gat che'l xgaulà/xğnaulà/xmjaulà despès]

²**miagolone**_{sms} (persona lamentosa/piagnucolosa) | ü lamentùs/(→piagnucoloso)_{prf}* [ü lamentùs/(→piagnucoloso)]
-a_{sfs} | öna/persuna lamentusa/(→piagnucolosa)_{prf}* [öna/persuna lamentuxa/(→piagnucolosa)]

mialgia_{sfs} | dolùr/dulùr müscolàr_{prf}* [dolúr/dulúr müscolàr]

miàlgico_{ams} | del dolùr/dulùr müscolàr_{lge}* [del dolúr/dulúr müscolàr]

mjào_{fmsm/smsi} | miào [mjao]

miàsma_{sms} →(fetore), →(pùzza), →(pùzzo)

¹**miàsmàtico**_{ams} (che esàla miàsmi) →(puzzolente)

²**miàsmàtico**_{ams} (causato da miàsmi) | caösàt/caüsàt/provocàt de (→miàsmi)_{prf}* [caöxàd/caüxàd/provocàd de (→miàsmi)]

mjàu_{fmsm/smsi} →(miào)

mjàulare_{vintr} →(miagolare)

MIB_{acrn} ←

¹**mica**_{sfs} (briciola) | →

²**mica**_{sfs} (pezzétto, pezzettino) | →

³**mica**_{avb} (affatto) | mia [mià]
BS: miga [migà], mia [mià]
- màle_{lcav} | mia mal° [mià mal]

¹**micànte**_{agtv} (luminoso, splendente) | →

²**micànte**_{agtv} (che esprime intensa emozione: di sguardo) | che

l'denòta/manifèsta/móstra/palésa
fórta/fórta/inténsa emossiù_{prf}* [che'l
denòta/manifèsta/móstra/paléxa
fórta/fórta/inténsa emosjú], che l'fà
(v)èd/(v)edi fórtà/fórta/inténsa
emossiù_{prf}* [che'l fa vèd/vedí
fórta/fórta/inténsa emosjú]

micca_{sfs} (ali) | méca* [=], mica* [=]

miccia_{sfs} (cordicèlla/cordóne usàta/o
per dàre fuòco a càriche/esplošivi) |
mécia [mécia]
BS: micia [mičà]

- di fuòchi d'artificio_{lcst} | mécia
[mécia], stùpi [stùpí], stòpi [stòpí]

miccino_{sms} →(²briciola)

¹**miccio**_{sms} (àsino, somàro) | →

²**miccio**_{sms} (persóna ignorànte/ottùša)
→(²ignorànte), →(⁰ottùšo)

¹**micco**_{sms} (babbèo, ²fèssò, stùpido) |
→

²**micco**_{sms} (bellimbùsto) | →

micète_{sms} (fùngo) | →

micetologia_{sfs} →(micologia)

Michelàccio/michelàccio_{sms} |
Michelàss/michelàss
[Michelàs/michelàs]

michétta_{sfs} (ali) | méca [=], mica [=],
micheti_{sms} [michetí], michèta^{o*} (ita)
[=]

¹**micidiàle**_{agtv} (che pròvoca la mòrte,
che condùce a mòrte) →(mortàle)

²**micidiàle**_{agtv} (che pròvoca
infelicità/torménti) →(tremèndo)

³**micidiàle**_{agtv} (estremamènte/mólto
dannóso/nocìvo) | (→estremamènte)
danùs_{prf}* [(→estremamènte) danúx],
danùs féss/fiss* [danúx fés/fis], che
l'fà mal féss/fiss_{prf}* [che'l fa mal
fés/fis]

⁴**micidiàle**_{agtv} (insopportàbile,
terribile) | →

⁵**micidiàle**_{agtv} (càustico, sarcàstico) |
→

⁶**micidiàle**_{agtv} (mólto violènto, potènte)
| violènt féss/fiss* [vjolènt fés/fis],
→

⁷**micidiàle**_{sttv} (omicìda) | →

micidjalmènte_{avb} | in manéra
(→micidiàle)* [in manéra
(→micidiàle)]

+**micino**_{sms} (nat) | gatí [gatí], mignì
[miǵní], minì [miní], micì [micí],
mào [mao]

+**a**_{sfs} (nat) | gatina^o [=], mignina*
[miǵnina], minina* [=], micina^o [=]

micio_{sms} (nat) | micio [mičo]
BS: micio [mičo], micì [micí], minì
[miní]

-a_{sfs} (nat) | micia [mičà]
BS: micia [mičà]

micione_{sms} (uòmo dall'atteggiamènto
lànguido e sornjóne) | micione^o (ita)
[micóne]

+**a**_{sfs} (dònna dall'atteggiamènto
lànguido e sornjóne) | micione^o (ita)
[micóna]

micò_{sms} →(micco)

micolino_{sms} →(miccino)

micologia_{sfs} | ram/setùr de la botànica
che l'(i)stòdia i fóns_{prf}* [ram/setùr
dela botànica che'l stòdja i fónx <
ram/setùr dela botànica che'listòdja
i fónx]

micològico_{ams} | del ram/setùr de la
botànica che l'(i)stòdia i fóns_{lcge}*
[del ram/setùr dela botànica che'l
stòdja i fónx < ram/setùr dela
botànica che'listòdja i fónx]

micòlogo_{sms} | stòdiùs/stüdiùs/(e)spèrt
de (→micologia)_{prf}*
[stòdjùx/stüdjùx/(e)spèrt de
(→micologia)]

-a_{sfs} | stòdiusa/stüdiusa/(e)spèrta de
(→micologia)_{prf}*
[stòdjuxa/stüdjuxa/(e)spèrta de
(→micologia)]

¹**micràgna**_{sfs} (mišèrja, povertà) | →

²**micràgna**_{sfs} (avarizja, spilorceria,
taccagneria, tirchjeria) | →

micragnosamènte_{avb} →(avaramènte),
→(spilorciamènte),
→(taccagnosamènte),
→(tirchjamènte)

¹**micragnóso**_{ams/sms} (avàro, tirchjo) | →

+**a**_{afs/sfs} | →

²**micragnóso**_{ams/sms} (pòvero in càna,
sénza/sènza ùna lira) | sènza
sólcc_{lcop}* [sènza sóldj], sènza
gnach/gna ü milésem_{lcop}* [sènza
ǵnac/ǵna' ü' miléxem]

+**a**_{afs/sfs} | →

micro_{smsi} →(microeconomìa)

microbica_{smsi} →(antibattèrico)

micròbico_{ams} | di microbi_{lcge}* [di
mícrobi]

microbiologia_{sfs} |
microbiologìa/microbiologìa^{2^o} (ita)
[microbiològià], microbiologéa^{2^o}*
[microbiològèa], ram/setùr de la
biologìa/biologìa^{2^o} che l'(i)stòdia i
mícrobi_{prf}* [ram/setùr dela biològià
che'l stòdja i microbi < ram/setùr
dela biològià che'listòdja i microbi]

microbiologicamènte_{avb} | segónd la
(→microbiologia)* [segónd la
(→microbiologia)]

microbiològico_{ams} | microbiològico^o
(ita) [microbiològico],
microbiològech* [microbiològeg],
de la (→microbiologia)_{lcge}* [dela
(→microbiologia)]

microbiòlogo_{sms} |
microbiòlogo/microbiòlogo^{2^o} (ita)
[microbiòlogo], microbiòleg* /-c/
[microbiòleg], dotùr/dutùr/professùr
de (la) (→microbiologia)_{prf}*
[dotùr/dutùr/profesùr de(la)

(→microbiologia)],
ü/chèl/dotùr/dutùr sura i microbi_{prf}*
[ü'/chèl/dotùr/dutùr sura la natùra i
mícrobi], ü/chèl/dotùr/dutùr che l'è
sò sò i microbi_{prf}*
[ü'/chèl/dotùr/dutùr che'l è sò sò
mícrobi], dotùr/dutùr/professùr di
mícrobi_{prf}* [dotùr/dutùr/profesùr di
mícrobi]

-a_{sfs} | microbiòloga^o (ita)
[microbiòloga], microbiòloga*
[microbiòloga],
doturèssa/duturèssa/professurèssa de
(la) (→microbiologia)_{prf}*
[doturèsa/duturèsa/profesurèsa
de(la) (→microbiologia)],
òna/chèla/doturèssa/duturèssa sura i
mícrobi_{prf}*
[òna/chèla/doturèsa/duturèsa sura i
mícrobi],
òna/chèla/doturèssa/duturèssa che
l'è sò sò i microbi_{prf}*
[òna/chèla/doturèsa/duturèsa che'l è
sò sò i microbi],
doturèssa/duturèssa/professurèssa di
mícrobi_{prf}*
[doturèsa/duturèsa/profesurèsa di
mícrobi]

¹**microbo/micròbo**_{sms} (nat) | microbo^o
(ita) [mícrobo]

²**microbo/micròbo**_{sms} (persóna di
bàssa statùra, persóna di piccòle
dimensjóni) | →

³**microbo/micròbo**_{sms} (persóna
insignificànte e meschina) |
(→persóna insignificànte) e
meschina_{prf}* [(→persóna
insignificànte) e meschina]

microcalcolatòre_{sms}
→(microcomputer)

microcàmera_{sfs} →(webcam)

microcassétta_{sfs} | microcassèta^{o*} (ita)
[microcasèta], cassetina^o [casetina]

microcefalìa_{sfs} (scàrsa intelligenza) |
scarsa intelligenza_{prf}* [=]

microcèfalo_{ams/sms} (che/chi è
scarsamènte intelligenzè) | (ü/chèl)
che l'è scarsamét intelligenzè_{prf}*
[(ü'/chèl) che'l è scarsamét
intelligenzè]

-a_{sfs} | (òna/chèla/persuna) che l'è
scarsamét intelligenzè_{prf}*
[(òna/chèla/persuna) che'l è
scarsamét intelligenzè]

microchip_{smsi} (ing) /màicrəʃip/ | ←
/microcíp/

microchirurgìa_{sfs} | microchirurgìa^o
(ita) [microchirurgià],
microchirurgéa* [microchirurgéa]

microcircùito_{sms} | microcircùito^{o*}
(ita) [microcircuìto], microcircuìt*
[circuìt]

microcìta_{sms} →(microcìto)

microcitemia_{sfs} | presènsa de tance glòbuli ròss méno granc del normàl in del sangh_{prf}* /-c/ [prexènsa de tance glòbuli ròss méno grandì del normàl in del sang]

microcito_{sms} | glòbulo ròss méno grand del normàl_{prf}* [glòbulo méno grand del normàl]

microclima_{sms} | microclima^o* (ita) [=], clima* [=]

microcòcco_{sms} →(microbo/micròbo)

microcomponente_{sms} | microcomponent^o* (ita) [=]

microcomputer_{smsi} (ing)(ita) /microcompjüter/ | ←

¹**microcòsmo**_{sms} (uòmo) | →

²**microcòsmo**_{sms} (ambiènte, grùppo, luògo: relativaménte alla società/società) | →

³**microcòsmo**_{sms} (compèndio, síntesi) | →

microcriminalità_{sfsi} | microcriminalità^o* (ita) [=], microcriminaletà* [=]

microcristallino_{ams} | microcristalì^o* (ita)(lad) [microcristalí]

microdelinquenza_{sfs} | microdelinquènsa^o* (ita) [microdelinçyènsa]

microeconomia_{sfs} | microeconoméa^o* (ita) [microçconoméa]

microeconómico_{ams} | microeconòmèch^o* (ita) [microçconòmeg]

microelaboratóre_{sms} →(microcomputer)

microelettronica_{sfs} | microelettronica^o (ita) [microçlettronica], microelettronèga^o (ita) [microçlettronèga]

microelettronico_{ams} | microelettronèch^o* (ita) [microçlettronèg]

microfauna_{sfs} | microfaùna^o (ita) [microfaùna]

microfibra_{sfs} (tec) | microfibra^o (ita) [=]

microfiche_{smsi} (eso)(ita) /microfíš/ | ←

microfilm_{smsi} | microfilm^o (ita) [microfílm]

microflora_{sfs} | microflòra^o (ita) [=]

microfònico_{ams} | microfònico^o (ita) [=], microfònèch* [microfònèg], del micròfono_{icge}* [=]

microfonista_{sttv} | microfonista [=], microfonésta* [=]

micròfono_{sms} (tec) | micròfono^o (ita) [=], micròfon* [=]

microfotografia_{sfs} | microfotografia^o (ita) [microfotografíja], microfotograféa* [microfotograféa], microsòmeansa* [=], microsòmeansa* [=]

microgrammo_{sttvum} | microgramo^o (ita) [microgràm], microgràm* [=], mg [=]

microimprenditóre_{sms} | microimpresare^o* (ita) [microimprexare], microimprendidùr^o* (ita) [microimprendidúr]

-trice_{sfs} | microimpresària* [microimprexarja], microimprendidura* [microimprendidura]

microinterruttore_{sms} (tec) | microinterüdùr^o* (ita) [microinterüdúr]

microlettóre_{sms} (tec) | microletùr^o* (ita) [microletúr]

microlingua_{sfs} →(lingua speciàle), →(linguàggio settorjàle)

micrometeorologia_{sfs} | micrometeorologia^o (ita) [micrometeorologíja], micrometeorologéa* [micrometeorologéa]

micròmetro_{sms} (tec) | micròmetro^o (ita) [=], micròmèter* [=]

micromotóre_{sms} (tec) | micromotùr^o* (ita) [micromotúr], micromutùr^o* (ita) [micromutúr]

micron_{sttvum} (eso), (ita) /mícron/ | ←

microónda_{sfs} | microónda^o* (ita) [=]

microónde_{sms} →(fórno a microónde)

microorganìsmo_{sms} →(microorganìsmo)

microporóso_{ams} | micropurùs^o* (ita)(lad) [micropurúx]

microprocessóre_{sms} (tec) | microprocessùr^o* (ita)(lad) [microprocesúr]

micropsichia_{sfs} (mançanza di fidücia nelle pròprie fórze/capacità/possibilità) | mancansa de fidücia in di pròprie/pròprie fórse/capacità/possibilità_{icop}* [mançansa de fidücia in di pròprie/pròprie fórse/capacità/possibilità]

microregistratóre_{sms} (tec) | microregistradùr^o* (ita) [microregistradúr], registratürì^o [registratürí]

microorganìsmo_{sms} | microrganismo^o (ita) [microrganixmo], microrganésem* [microrganéxem]

microsaldatùra_{sfs} | microsaldadüra^o* (ita) [microsaldadúra]

microschèda_{sfs} | microschéda^o* (ita) [=]

microscopicaménte_{avb} (per mèzzo del microscòpio) | mediante ol microscòpio* [medjante ol microscòpio], per mèso del microscòpio* [per mèx(o) del

microscòpio], col microscòpio* [col microscòpio], a traèrs/treèrs ol microscòpio* [atravèrs/atrevèrs ol microscòpio]

¹**microscòpio**_{ams} (relativo al microscòpio, relatico alla microscopia) | microscòpico (ita) [=], microscòpèch* [microscòpèc], del microscòpio_{icge}* [del microscòpio]

²**microscòpico**_{ams} (piccolissimo) | →

microscòpio_{sms} (tec) | microscòpio^o (ita) [microscòpio], microscòpè* [=]

- elettronico_{icst} (tec) | microscòpio eletrònico^o (ita) [microscòpio eletrònico], microscòpè eletrònèch* [microscòpè eletrònèg]

- ottico_{icst} (tec) | microscòpio òtico^o (ita) [microscòpio òtico], microscòpè òtech* [microscòpè òtec]

microscopista_{sttv} | microscopista^o (ita) [=], microscopésta* [=], ü/chèl che l'fà i anàlisi al/col microscòpio_{prf}* [ü/chèl che l'fà i anàlisi al/col microscòpio], òna/chèla/persuna che la fà i anàlisi al/col microscòpio_{prf}* [òna/chèla/persuna che la fà i anàlisi al/col microscòpio]

microsónda_{sfs} (tec) | microsónda^o (ita) [=]

microspia_{sfs} (tec) | microspia^o* (ita) [microspíja], microspéa^o* (ita) [microspéja], radiospia^o* (ita) [radjospíja], radiospéa^o* (ita) [radjospéja]

microstruttura_{sfs} | microstrütüra^o (ita) [microstrütúra], microinteleradüra* [microinteleradúra]

microteléfono_{sms} | microteléfono^o* (ita) [=], microtelèfon* (ita) [=]

microtrauma_{sms} | microtrauma^o (ita) [microtrauma]

¹**midólla**_{sfs} (¹²intimo) | →

²**midólla**_{sfs} (¹midóllo) | →

³**midólla**_{sfs} (mòllica/mollica) | →

⁴**midólla**_{sfs} (pólpa) | →

⁵**midólla**_{sfs} (nùcleo di concètto/dottrina/etc.) →(cuòre)

midollàre_{agtv} (relativo al midóllo) | de la miòla/miòla²_{icge} [dela miòla]

¹**midóllo**_{sms} (sostànza mòlle presènte nei tessùti òssei) | miòla/miòla²_{sfs} [miòla]
BS: miòla [mjòlà]
- spinàle_{icst} (animàle) →(⁵filóne)

²**midóllo**_{sms} (¹²intimo) | →

³**midóllo**_{sms} (pùnto centràle e fondamèntale di discòrso/questiòne/probèma) →(cuòre)

¹**midollóso**_{ams} (ricco di midóllo) | pié/réch de miòla/miòla²_{prf}* [pjé/réc de miòla]

²**midollóso**_{ams} (pièno di midólla) | pié/réché de mòl_{prf}* [pjé/réc de mòl]
³**midollóso**_{ams} (di aspèto e consistènza sìmili a quèlli del midóllo) | de aspèt e consistènza còme chèi de la miòla/miòla²_{lcco}* [de aspèt e consistènza còme chèi dela miòla], de aspèt e consistènza compàgn de chèi de la miòla/miòla²_{lcco}* [de aspèt e consistènza compàgn de chèi dela miòla], de aspèt e consistènza simej a chèi de la miòla/miòla²_{lcco}* [de aspèt e consistènza simej a chèi dela miòla]
midrange_{smsi} (ing) /mídrèinj/ | ← /midrèinj/
mjelàta_{sfs} →²(melàta)
¹**mjelàto**_{ams} (addolcìto/preparàto col mjèle) | indolsìt/indulsìt/preparàt co la mèl_{prf}* [indolsìd/indulsìd/preparàd cola mèl]
²**mjelàto**_{ams} (che ha il sapóre del mjèle) | che l'gh'è '1 saùr de la mèl_{prf}* [che 'l g'è '1 savùr dela mèl]
³**mjelàto**_{ams} (³mjelóso) | →
¹**mjèle**_{sms} (nat) | mèl_{sfs} [=]
 BS: mèl_{sfs} [=]
²**mjèle**_{sms} (sostànza estremaménte dólce) | mèl_{sfs} [=]
³**mjèle**_{sms} (dolcézza. soavità) | →
⁴**mjèle**_{agtv/smsi} (colóre) | (colùr/culùr) bjónd ambràt_{sfs} [(colùr/culùr) bjónd ambràd]
mjelocitòma/mjelocitòma_{sms} | càncer/tùmùr a/de la miòla/miòla²_{prf}* [cajcher/tùmùr ala/dela miòla]
mjelòma/mjelòma_{sms} | càncer/tùmùr malégn a/de la miòla/miòla²_{prf}* [cajcher/tùmùr malégn/maléjn ala/dela miòla]
mjelopatìa/mjelopatìa_{sfs} | malatèa a/de la miòla/miòla²_{prf}* [malatèa ala/dela miòla]
mjelosaménte_{avb} | in manéra dolsòta* [=]
¹**mjelóso**_{ams} (relatìvo al mjèle) | de la mèl_{lcco}* [dela mèl]
²**mjelóso**_{ams} (sìmile al mjèle) | còme la mèl_{lcco}* [=], compàgn de la mèl_{lcco}* [compàgn/compàjn dela mèl], sìmil a la mèl_{lcco}* [sìmil ala mèl]
³**mjelóso**_{ams} (mellifluo, ³mjelàto, sdolcinàto) | dolsòt [=]
⁴**mjelóso**_{ams} (vischióso: di terréno) | →
¹**mjetere**_{vt} (tagliàre i cereàli matùri sul càmpo; esegùire la mjetitùra; falciàre èrba/fièno nei pràti) | segà [=], seghessà [seghesà], méder [=]
 BP: bat [=]
 BS: méder [=]
 VS: regói [regói], segà [=]

²**mjetere**_{vt} (raccògliere in gran quantitá) | (→⁶raccògliere) (→in gran quantitá)_{prf}* [(→⁶raccògliere) (→in gran quantitá)]
 - ¹**vittime**_{lcvb} (provocàre una grande quantitá di decèssi) | caòsà/caüsà/provocà òna (→grande quantitá) de mórcc_{prf}* [caòxà/caüxà/provocà òna (→grande quantitá) de mórtj] (→grande quantitá) de mórtj]
 - ²**vittime**_{lcvb} (affascinàre, conquistàre) | →
³**mjetere**_{vt} (¹consegùire) | →
⁴**mjetere**_{vt} (uccidere, far morìre) | →, fà mór/crepà_{prf}* [fà mór/crepà]
¹**mjetitóre**_{sms} (che/chi esegùe la mjetitùra) | segadùr [segadùr]
 BS: medidùr [medidùr]
 -**trice**_{sfs} | segadura* [=]
 BS: medidùra* [medidùrà]
²**mjetitóre**_{ams} (che mjète) | che l'séga_{prf}* [che 'l séga]
³**mjetitóre**_{ams} (che uccide, che fa morìre) | che l' (→uccide)_{prf}* [che 'l (→uccide)], che l'fà mór/crepà_{prf}* [che 'l fà mór/crepà]
mjetitrebbià_{sfs} →(mjetitrebbiatrice)
mjetitrebbiatrice_{sfs} (tec) (màccina) | mjetitrebbiatrice° /-bb-/ (ita) [mjetitrebbiatrice], màccina per (→¹mjetere) e fà fò/fóra '1 gra/gré/formét_{prf}* [màccina per (→¹mjetere) e fà fò/fóra '1 gra/gré/formét], màccina per (→¹mjetere) e bat ol gra/gré/formét_{prf}* [màccina per (→¹mjetere) e bat ol gra/gré/formét]
mjetitricè_{sfs} (tec) (màccina) | mjetitricè° (ita) [mjetitricè], mjetitricè* [mjetitricè], màccina per (→¹mjetere) '1 gra/gré/formét_{prf}* [màccina per (→¹mjetere) '1 gra/gré/formét], segadura* [=]
 BS: màccina del méder [màccina del méder]
¹**mjetitùra**_{sfs} (¹mèsse) | →
²**mjetitùra**_{sfs} (operazióne di raccòlta dei cereàli matùri sul càmpo) | seganda [=]
 BS: medànda [medandà], medidùra [medidùrà]
³**mjetitùra**_{sfs} (perìodo di tèmpo in cùì si esegùe la raccòlta dei cereàli matùri sul càmpo) | seganda* [=]
¹**mjetùto**_{ams/vppms} (tagliàto i cereàli matùri sul càmpo; esegùito la mjetitùra; falciàto èrba/fièno nei pràti) | segàt [segàd], seghessàt [seghesàd]
 BP: batit [batíd]
 BS: medit [medíd]
 VS: regoìt [regoíð], segàt [segàd]
²**mjetùto**_{ams/vppms} (raccòlto in gran quantitá) | (→⁶raccòlto) (→in gran

quantità)_{prf}* [(→⁶raccòlto) (→in gran quantitá)]
 - ¹**vittime**_{lcvb} (provocàto una grande quantitá di decèssi) | caòstà/caüsàt/provocàt òna (→grande quantitá) de mórcc_{prf}* [caòxàd/caüxàd/provocàd òna (→grande quantitá) de mórtj]
 - ²**vittime**_{lcvb} (affascinàto, conquistàto) | →
³**mjetùto**_{ams/vppms} (¹consegùito) | →
⁴**mjetùto**_{ams/vppms} (¹ucciso, fatto morìre) | →, facc mór/crepà_{prf}* [fadj mór/crepà]
mig_{smsi} (rus) /mig/ (tec) | ←
miga_{avb/sfs} →(mica)
migliàjo_{anms} | miér/miér²_^ [miér]
 BS: mijér/miér [miér]
 CE: miér [=]
 CO: mièer [mièr]
 > **a migliàja**_{lcav} →(in gran nùmero)
migliàre_{agtv/sfs} →(migliàre)
migliarìno_{sms} (nat) (uccèllo di palùde) | spións [spjóns], spionsi de larga_{prf} [spjonsí de larga]
¹**miglio**_{sttvum} (unità di misùra di lunghézza) | méas_{sfs} [méa]
 BS: milio [miljo]
²**miglio**_{sms} (nat) (alì) | mèi [mèi]
 BS: mèi [mèi]
³**miglia**_{sfp} (grande distànza) | grànda distansa_{prf}* [granda distansa]
miglioràbile_{agtv} | miglioràbel°* [miğlurabel], che s'pòl miğliurà_{prf}* [che s'pòl miğlurà], che l'pòl (v)èss miğliurà_{prf}* [che 'l pòl ès miğluràd <> che 'l pòlvès miğluràd]
miglioràmènto_{sms} | miğliuramét [miğluramét]
miglioràre_{vintr/vtr} | miğliurà [miğlurà]
 BS: miliurà [miljurà], nà/stà mèi [nà/stà mèi]
miglioràrsi_{vpi} | miğliuràs* [miğluràs]
 BS: miliuràs* [miljuràs]
miglioratìvo_{ams} | miğliuratìv* /-f/ [miğluratív]
miglioràto_{ams/vppms} | miğliuràt [miğluràd]
 BS: miliuràt [miljuràd], nat/stat mèi [nad/stad mèi]
miglioratóre_{ams/sms} | miğliuradùr* [miğluràd]
 -**trice**_{af/sfs} | miğliuradura* [miğluradura]
migliorazióne_{sfs} →(miglioraménto)
¹**miglióre**_{agtv} (che è più ricco di qualità posìtive; che è pià àbile/capàce/diligènte; che è più adàtto/opportùno; che è superióre per qualità/prègio/valóre; che è più conveniènte; che è più soddisfacènte; che appàre più contènto/distésò/sàno/seréno: di

qualcuno) | migliùr [miǵlúr], miùr [miúr]
 BS: miliùr [miljúr], mèi [mèi]
 CE: migliùr [miǵlúr]
²**miglióre**_{agtv} (maggióre) | →
³**miglióre**_{sttv} | migliùr_{sms}* [miǵlúr],
 miùr_{sms}* [miúr], migliura_{sfs}*
 [miǵlura], miura_{sms}* [miura]
miglioria_{sfs} | miglioria° (ita)
 [miǵloria], migliurá* [miǵlurá]
mignàno_{sms} →(balcón), →(ballatóio)
¹**mignàtta**_{sfs} (sangüisuga) | →
²**mignàtta**_{sfs} (persóna próna a
 sfruttàre le sventùre o il
 bisògno/bisògno altrüi per tràrne
 vantàggio) →(opportunistà)
mignattàio_{sms} | ↓
 BS: mignatér [miǵnatér]
 -a_{sfs} | ↓
 BS: mignatéra [miǵnatéra]
¹**mignattino**_{sms} (nat) | magnani
 [maǵnani], róndena de mar [=]
 BS: sübiutè de mar_{prf} [sübjutí de
 mar]
²**mignattino**_{sms} (cèfalo) | →
mignattóne_{sms} →(mignattino)
mignolo_{sms} | (dit) marmèl [(dit/did)
 marmèl], marmeli [marmelí]
 BS: armili [armilí]
mignon_{agtv} (fra) /miǵnò~/ | ←
 /miǵnòn/
mignonette_{sfsi} (fra) /miǵnonèt/ | ←
mignotta_{sfs} →
migrabóndo_{ams/sms} →(vagabóndo)
migràgna_{sfs} →(micràgna)
migragnóso_{ams/sms} →(micragnóso)
migrànte_{agtv/sttv} (emigrànte) | →
migràre_{vintr} →(emigràre)
migràto_{vppms} →(emigràto)
 -a_{afs/sfs/vppfs} | emigrada [=]
migratóre_{ams/sms} | emigradùr*
 [emigradúr]
 -tríce_{afs/sfs} | emigradura* [=]
migratòrio_{sms} →(emigratòrio)
migrazióne_{sfs} (il migràre, spostaménto
 da un luògo a un àltro di
 pòpoli/persóne/animàli/etc.)
 →(emigrazióne)
mila_{agtv} | méla [=]
milady_{sfsi} (ing) /miléidi/ | ← /milédi/
Milan_{sfsi} (esi) | Milan [Milan]
Milano_{npcm} (geo) | Milà [=]
 BS: Milà(n) [=]
¹**milanése/milanése**_{ams/sms}
 (abitànte/caràttère/natìvo) | milanés
 [milanés], bagia [baǵà], de Milà_{lce}^o
 [=]
 BS: milanés [milanés]
 -a_{afs/sfs} | milanésa [milanésa],
 bagiana* [baǵana], de Milà° [=]
 BS: milanésa [milanésa]
²**milanése/milanése**_{agtv/sms}
 (lìngua/dialètto) | milanés [milanés],
 ambrosià* [ambroxjà]

BS: milanés [milanés]
³**milanése/milanése**_{agtv}
 (cibo/territòrio/usànza/etc.) | milanés
 [milanés]
 BS: milanés [milanés]
³**milanése/milanése**_{sfs} (cotolétta alla
 milanése/milanése) | →
milanesizzàrsi_{vpi} |
 deentà/dientà/dientà^{2^} milanés_{prf}*
 [deventà/diventà milanés]
milanesizzàto_{vppms} |
 deentàt/dientàt/dientàt^{2^} milanés_{prf}*
 [deventàt/diventàt milanés]
milanista_{agtv/sttv} | milanista° (ita) [=],
 milanésa* [=],
 (ü/chèl/zògadùr/tifùs) del Milan_{prf}*
 [(ú'/chèl/xògadùr/tifùx) del Milan],
 (öna/chèla/zògadura/tifusa) del
 Milan_{prf}*
 [(öna/chèla/xògadura/tifuxa) del
 Milan]
¹**miljardàrio**_{ams} (che compòrta la
 vùncita di una cifra superióre al
 miljàrdo) | miliardare* [miljardare]
 BS: miliardàre [miljardare]
²**miljardàrio**_{ams/sms} (che/chi possiède
 ricchézza dell'òrdine dei miljàrdi) |
 miliardare [miljardare]
 BS: miliardàre [miljardare]
 -a_{afs/sfs} | miliardària [miljardarja]
 BS: miliardària [miljardarja]
miljardo_{ancar/sms} | miliard /-t/ [miljard]
miljàre_{sfs} (fèbbre miljàre) | miliara
 [miljara]
milieu_{smsi} (fra) /miljò/ | ←
 →(ambiènte)
¹**miljonàrio**_{ams} (che compòrta la
 vùncita di una cifra superióre al
 miljón) | miliunare* [miljunare]
 BS: miliunàre [miljunare]
²**miljonàrio**_{ams/sms} (che/chi possiède
 ricchézza dell'òrdine dei miljóni) |
 miliunare [miljunare]
 BS: miliunàre [miljunare]
 -a_{afs/sfs} | miliunària [miljunarja]
 BS: miliunària [miljunarja]
miljón_{ancar/sms} | miliù [miljù]
 BS: miliù [miljù]
 > a **milióni**_{lcev} →(in gran quantità)
milítante_{agtv/sttv} | militante° (ita) [=],
 militànt_{ams/sms}* [=], militanta_{afs/sfs}*
 [=]
militànza_{sfs} | militansa° (ita) [=],
 milissia° (ita) [milisja]
¹**militàre**_{vintr} (prestàre servizìo còme
 combattènte; èssere mèmbro attìvo
 di
 grùppo/organizzazióne/partìto/etc.) |
 èss dét [ès dét]
²**militàre**_{vintr} (operare con impégno per
 diffóndere idèe/dottrìne/etc.)
 →(impegnàrsi)
³**militàre**_{vintr} (²avvaloràre, provàre,
 sostenère) | →

⁴**militàre**_{agtv} (relatìvo alle fòrze
 armàte, relatìvo agli esèrciti;
 relatìvo alle milizìe, relatìvo ai
 militàri; attinènte/riservatìo
 all'esèrcito e ai suòi mèmbri,
 riguardànte l'esèrcito) | militàr [=]
⁵**militàre**_{agtv}
 (caratterìstico/pròpriò/tìpico dei
 soldàti) | militàr* [=]
⁶**militàre**_{agtv/sttv} (che/chi prestà servizìo
 nell'esèrcito; graduàto, soldàto) |
 militàr [=], militara_{sfs}* [=]
 BS: militàr [=]
militarescaménte_{avb} | in manéra
 militàr* [=]
¹**militarésco**_{ams}
 (caratterìstico/pròpriò/tìpico dei
 militàri) | di militàr_{lce}* [=],
 (→caratterìstico) di militàr_{prf}*
 [(→caratterìstico) di militàr]
²**militarésco**_{ams}
 (caratterìstico/pròpriò/tìpico delle
 abitudìni o della vùta militàre) | de
 militàr_{lce}* [=], (→caratterìstico) di
 abitudìni e de la (v)éta/(v)ita
 militàr_{prf}* [(→caratterìstico) di
 abitudìni e de la véta/vita militàr]
militarixmo_{sms} | militarismo° (ita)
 [militarixmo], militerésem
 [militaréxem]
militarista_{agtv/sttv} | militarista° (ita) [=],
 militarésa* [=]
militaristicaménte_{avb} | in manéra
 (→militarìstica)* [in manéra
 (→militarìstica)]
militarìstico_{ams} | (→caratterìstico) del
 militarismo_{prf}* [(→caratterìstico)
 del militarixmo], (→caratterìstico)
 di militaristi_{prf}* [(→caratterìstico) di
 militaristi]
militarizzàre_{vtr} | militarisà°* (ita)(lad)
 [militarixà]
 BS: militarizà [militarixà]
militarizzàrsi_{vpi} | militarisàs°*
 (ita)(lad) [militarixàs]
 BS: militarizàs* [militarixàs]
militarizzàto_{ams/vppms} | militarisàt°*
 (ita)(lad) [militarixàd]
 BS: militarizàt [militarixàd]
militarizzazióne_{sfs} | militarisassiù°*
 (ita)(lad) [militarixasjú]
¹**militarménte**_{avb} (da militàre) | de
 militàr* [=]
²**militarménte**_{avb} (secóndo i costùmi e
 i regolaménti militàri) | segónd i
 costóm e i regolamènc milítàr*
 [segónd i costóm e i regolamènti
 militàr]
³**militarménte**_{avb} (con rígida
 disciplìna) | con dùra/sevéra
 disciplìna/dissiplìna_{prf}* [con
 dùra/sevéra disìplìna/disiplìna]

⁴**militarménte**_{avb} (con la fôrza delle àrmi) | co la fôrza di arme* [cola fôrza di arme]

⁵**militarménte**_{avb} (dal pùnto di vista della strategia difensiva militarè) | dal punto de (v)ésta/vista de la strategia militarè* [dal punto de vésta/vista dela strategia militarè]

militassòlto_{ams/sms} | militeassòlto° (ita) [militeassòlto], (ü/chèl) che l'è facc ol servésse/servise militarè_{prf}* [(ü'/chèl) che'l vâ fadî ol servése/servixe militarè], (ü/chèl) che l'è assolvît al servésse/servise militarè_{prf}* [(ü'/chèl) che'l vâ asolvîd al servése/servixe militarè]

¹**militàto**_{vppms} (prestàto servizjo còme combattènte; èssere stàto mèmbro attìvo di grùppo/organizzazióne/partìto/etc.) | èss stacc/istacc dét_{prf}* [èss stadî dét ◊ èsistàdî dét]

²**militàto**_{vppms} (operato con impégno per diffòndere idèe/dottrìne/etc.) →(impegnàto)

³**militàto**_{vppms} (²avvaloràto, provàto, sostenùto) | →

¹**militè**_{sttv} (⁶militàre, soldàto) | →
- **ignòto**_{lcsst} | militè ignòto° (ita) [militè ignòto]

²**militè**_{sttv} (chi appartìene a organizzazióne di pùbblica assistènza) | ü/chèl che l'è dét in (v)ergót(a)_{prf}* [ü'/chèl che'l è dét in vergót(a)], òna/chèla/persuna che l'è dét in (v)ergót(a)_{prf}* [òna/chèla/persuna che'l è dét in vergót(a)]

³**militè**_{sttv} (chi si dèdica a propugnàre ideàli/dottrìne/etc.) | ü/chèl che l'è impegnàt in (v)ergót(a)_{prf}* [ü'/chèl che'l è impegnàd in vergót(a)], òna/chèla/persuna che l'è impegnada in (v)ergót(a)_{prf}* [òna/chèla/persuna che'l è impegnada in vergót(a)]

militèšente_{agt/sms} | militesènt°* (ita) [militèšent], (ü/chèl) che l'è esènt del servésse/servise militarè_{prf}* [(ü'/chèl) che'l è exènt del servése/servixe]

militèšenza_{sfs} | condissù de chi che l'è esènt del servésse/servise militarè_{prf}* [(ü'/chèl) chi che'l è exènt del servése/servixe]

milizja_{sfs} | milissia°* (ita)(lad) [milisja]

BS: milissia [milisja]

milizjàno_{sms} (¹militè) | →

-**a**_{sfs} | →

millànta_{anear} →(mille)

¹**millantàre**_{vtr} (vantàre ešagerataménte) | (v)antà (zó)

(→ešagerataménte)_{prf}* [vantà (xó) (→ešagerataménte)]

BS: milantà [=]

²**millantàre**_{vtr} (vantàre infondataménte) | (v)antà (zó) in manéra (→infondàta)_{prf}* [vantà (xó) in manéra (→infondàta)]

³**millantàre**_{vtr} (ostentàre sfacciataménte) | (→ostentàre) in manéra sfassada/sbéra/desvergognada_{prf}* [(→ostentàre) in manéra sfasada/xbéra/dexvergognada]

⁴**millantàre**_{vtr} (asserìre còse non vére) | (→asserìre) còse/còsse/ròbe mia (v)ére/(v)ire_{prf}* [(→asserìre) còxe/còse/ròbe mià vére/vire]

⁵**millantàre**_{vtr} (rivestìre di eccessiva importànza) | dà tròpa importansa_{prf}* [=]

millantàrsi_{vpi} | lodàs fò/fóra de misùra_{prf}* [lodàs fò/fóra de mixùra], spacàsla /-š-/ [spacàsla]
BS: milantàs [=]

¹**millantàto**_{vppms} (vantàto ešagerataménte) | (v)antàt (zó) (→ešagerataménte)_{prf}* [vantàt (xó) (→ešagerataménte)]
BS: milantàt [milantàd]

²**millantàto**_{vppms} (vantàto infondataménte) | (v)antàt (zó) in manéra (→infondàta)_{prf}* [vantàt (xó) in manéra (→infondàta)]

³**millantàto**_{vppms} (ostentàto sfacciataménte) | (→¹ostentàto) in manéra sfassada/sbéra/desvergognada_{prf}* [(→¹ostentàto) in manéra sfasada/xbéra/dexvergognada]

⁴**millantàto**_{vppms} (asserìto còse non vére) | (→asserìto) còse/còsse/ròbe mia (v)ére/(v)ire_{prf}* [(→asserìto) còxe/còse/ròbe mià vére/vire]

⁵**millantàto**_{vppms} (rivestìto di eccessiva importànza) | dacc tròpa importansa_{prf}* [dadî tròpa importansa]

⁶**millantàto**_{vppms} (lodàto òltre misùra) | lodàt fò/fóra de misùra_{prf}* [lodàt fò/fóra de mixùra]

⁷**millantàto**_{ams} (²ostentàto, vantàto) | →

⁸**millantàto**_{ams} (asserìto/inventàto su bàsi infondàte) | (→asserìto)/inventàt sö basi (→infondàte)_{prf}* [(→asserìto)/inventàt sö basi (→infondàte)]

millantatóre_{sms} (fanfaróne, šmargiàsso) | →

-**trìce**_{sfs} | →

millantatùra_{sfs} →(millanteria)

¹**millanteria**_{sfs} (vanaglòrja sfacciàta ed ešageràta, fanfaronàta, šmargiàsàta,

spacconàta) | sbrofada [xbrofada], spampanada [=]

BS: millanteria /-ll-/ [millanterià]

²**millanteria**_{sfs} (vanteria ingiustificàta ed ešageràta) | anterèa (→ingiustificàta) e ešagerada_{prf}* [vanterèa (→ingiustificàta) e ešagerada]

Mille/mille_{anear/sms} | Méla/méla [=], Méle/méle [=]

BS: Mila/mila [Milà/milá]

CE: Méla/méla [=]

CO: Mìla/mìla [Mila/mila]

- **miglia**_{lcag} | Mille miglia° /-ll-/ (ita) [Mille miğla]

> **a mille**_{lcav} →(a miğliàja)

> **da mille e una nòtte**_{lcag} →(fùòri del comùne), →(meravigliòso)

milleciñquecento_{smsi} | méla-sich-sènt(o)* [méla-sic-sènt(o)], méla e sich-sènt(o)* [méla e sic-sènt(o)], méle-sich-sènt(o)* [méle-sic-sènt(o)], méle e sich-sènt(o)* [méle e sic-sènt(o)]

¹**millecuplo**_{ams/sms} (che è mille vòlte maggióre) | che l'è méla/méle òlte magiùr_{prf}* [che'l è méla/méle vòlte mağùr]

²**millecuplo**_{ams/sms} (notevolménte maggióre) | (→notevolménte) magiùr_{prf}* [(→notevolménte) mağùr]

³**millecuplo**_{ams/sms} (nùmero/quantità/misùra maggióre) | nòmer/quantità/misùra méla/méle òlte magiùr_{prf}* [nòmer/cyantità/mixùra méla/méle vòlte mağùr]

¹**millefjóri**_{agt/smsi} (ali) (liquòre) | méle-fiùr [melefiùr]

²**millefjóri**_{agt/smsi} (ali) (mièle) | méle-fiùr* [melefiùr]

¹**millefòglie**_{sfs} (ali) (dólce) |

millefòglie° /-ll-/ (ita) [millefòggle]

²**millefòglie**_{sfs} (millefòglie) | →

millefòglio_{sms} (nat) | èrba del tàì_{prf} [èrba de tàì]

¹**millenàrjo**_{ams} (che ha mille ànni o più; che ricòrre ògni mille ànni) | de méla/méle agn_{prf}* [de méla/méle ağn/ağn], che l'urna ògne méla/méle agn_{prf}* [che'l urna ògne méla/méle ağn/ağn], che l'(sa/se verífica)/sòcéd ògne méla/méle agn_{prf}* [che'l (sa/se verífica)/sòcéd ògne méla/méle ağn/ağn]

BS: milenàre [milenare]

²**millenàrjo**_{sms} (millèšimo anniversàrjo) | melanare* [=], melenare* [=]

millènne_{agt} →(millenàrjo)

millènno_{sms} | (perìodo de) méla/méle agn_{prf}* [(perìodo de) méla/méle ağn/ağn]

millennium bag_{icst} (ing) /miléniəm bag/ | ← /milénjum bag/

millepèdi_{sms} (nat) | porseli de sant' Antóne [porseli de sant Antóne], boló [=], sènto-pé [sentopé]

BS: milapè [milapè]

¹**millesimale**_{agtv} (che costituìsc la millèxima parte) | che l'è/costituéss la miléxima part(e)_{prf}* [che 'l è/costitués la miléxima part(e)]

²**millesimale**_{agtv} (mìnimo, piccolissimo) | →

millèximo_{anoms/sms} | milésem [milésem]

BS: milésem [milésem]

-a_{anofs/sfs} | miléxima [miléxima]

BS: miléxima [miléxima]

milleùsi_{agtv} → (multiùso)

milligràmmo_{sttvum} | miligramo° (ita) [=], milégram* [=], mg [=]

millimetràre_{tr} | divìd/diùd/dividì/diidi in milimetri_{prf}* [divìd/dividì in milímetri]

millimetràto_{ams/vppms} | dividìt/diidi in milimetri_{prf}* [dividìd in milímetri]

¹**millimètrico**_{ams} (relativo a càcoli/luughèze in millimetri) | de càcoi/longhèsse in milimetri_{prf}* [de calcoj/longhèsse in milímetri]

²**millimètrico**_{ams} (graduàto in millimetri) | graduàt in milimetri_{prf}* [graduàd in milímetri]

³**millimètrico**_{ams} (che compòrta un'estrèma esattèzza e precisióne) | (→²esàtto) e precis fèss/fiss_{prf}* [(→²esàtto) e precìx fés/fis]

⁴**millimètrico**_{ams} (minùscolo) | →

millimetro_{sttvum} | milimetro° (ita) [milímetro], milémeter* [=]

BS: milimetro (ita) [milímetro]

milonga_{sfsi} (spa) /milónja/ (esi) | ←

milord_{smsi} (ing) /milòr/ | ← /milòrd/

¹**milòrdo**_{sms} (milord) | →

²**milòrdo**_{sms} (¹biàcco) | →

milùòg_{sms} → (ambiènte), → (milieu)

milza_{sfs} | mélsa [=], milsa [=]

BS: milsa [milsá]

milzadèlla_{sfs} (nat) | ↓

BS: ciciabèc [cicabèc], ortiga mórtà [ortigá mórtà]

mimabile_{agtv} | che s'pól

(→mimàre)_{prf}* [che s'pól (→mimàre)], che l'pól (v)èss (→mimàto)_{prf}* [che 'l pól èss (→mimàto)] <> che 'l pól vès (→mimàto)]

¹**mimàre**_{tr} (rappresentàre con le gestualità del còrpo) | mimà°* (ita)(lad) [=], fà sègn col còrpo_{prf}* [fà sègn/sèjn col còrpo], fà 'n sègn col còrpo_{prf}* [fà 'n sègn/sèjn col còrpo], fà insègna col còrpo_{prf}* [fà insègna col còrpo]

BS: mimà [=]

²**mimàre**_{tr} (imitàre, scimmjottàre) | →

³**mimàre**_{vintr} (fàre il mìmò) | fà l'atùr che l' (→¹mìma)_{prf}* [fà 'l atùr che 'l (→¹mìma)], fà l'atrice/atriss/atura che la (→¹mìma)_{prf}* [fà 'l atrice/atris/atura che 'la (→¹mìma)]

¹**mimàto**_{ams/vppms} (rappresentàto con le gestualità del còrpo) | mimàto°* (ita)(lad) [mimàd], facc sègn col còrpo_{prf}* [fadì sègn/sèjn col còrpo], facc 'n sègn col còrpo_{prf}* [fadì 'n sègn/sèjn col còrpo], facc insègna col còrpo_{prf}* [fadì insègna col còrpo]

²**mimàto**_{ams/vppms} (imitàto, scimmjottàto) | →

³**mimàto**_{ams/vppms} (fàtto il mìmò) | facc l'atùr che l' (→¹mìma)_{prf}* [fadì 'l atùr che 'l (→¹mìma)], facc l'atrice/atriss/atura che la (→¹mìma)_{prf}* [fadì 'l atrice/atris/atura che 'la (→¹mìma)]

miméscò_{ams} | de atùr che l' (→¹mìma)_{prf}* [de atùr che 'l (→¹mìma)], de atrice/atriss/atura che la (→¹mìma)_{prf}* [de atrice/atris/atura che 'la (→¹mìma)]

mimèsi/mimèsi_{sfsi} (imitazióne) | →

¹**mimètica**_{sfs} (àrte di imitàre) | arte de imità_{prf}* [=]

²**mimètica**_{sfs} (divìsa militàre) | mimética° (ita) [=], divisa/montüra militàr_{prf}* [divixa/montüra militàr]

¹**mimeticamènte**_{avb} (in mòdo imitativo) | in manéra imitativa/imitatìa* [in manéra imitativa]

²**mimeticamènte**_{avb} (in mòdo da rèndere invisìbile) | in manéra de fà deentà/dientà/dientà^{2^} invisìbel_{prf}* [in manéra de fà diventà/diventà invixìbel]

¹**mimético**_{ams} (che concèrne/riguarda l'imitazióne) | che

l'riguarda/reàrda/reàrda^{3^}

l'imitassiù_{prf}* [che 'l rigyarda/revarda l'imitasjú]

²**mimético**_{ams} (che sèrve a mimitizzàre) | che l'sèrv a mimitisà_{prf}* [che 'l sèrv a mimitixà]

³**mimético**_{ams} (mimetizzàto) | →

⁴**mimético**_{ams} (che presènta il fenòmeno del mimetismo) | che l'presènta 'l fenòmeno del mimetismo_{prf}* [che 'l prexènta 'l fenòmeno del mimetixmo]

mimetismo_{sms} | mimetismo° (ita)

[mimetixmo], mimetésem

[mimetésem]

mimetizzàre_{tr} | mimitisà°* (ita)(lad) [mimetixà]

BS: mimitizà [mimetixà]

mimetizzàrsi_{vpi} | mimitisàs°*

(ita)(lad) [mimetixàs]

BS: mimitizàs* [mimetixàs]

¹**mimetizzàto**_{ams/vppms} | mimitisàto°* (ita)(lad) [mimetixàd]

BS: mimitizàt [mimetixàd]

²**mimetizzàto**_{ams/vppms} (imboscàto) | →

mimetizzazióne_{sfs} | mimitisassiù°*

(ita) [mimetixasjú]

¹**mimica**_{sfs} (àrte del mìmò) | arte del

mimo_{prf}* [arte del mimo]

²**mimica**_{sfs} (gestualità) | fà sègn col còrpo_{vbp_{prf}}* [fà sègn/sèjn col còrpo], fà 'n sègn col còrpo_{vbp_{prf}}* [fà 'n sègn/sèjn col còrpo], fà insègna col còrpo_{vbp_{prf}}* [fà insègna col còrpo]

mimicamènte_{avb} | mediante la (→²mimica)* [medjante la (→²mimica)], per mès(o) de la (→²mimica)* [per mèx(o) dela (→²mimica)], co la (→²mimica)* [cola (→²mimica)], a traers/treers la (→²mimica)* [atravèrs/atrevèrs la (→²mimica)]

¹**mimico**_{ams} (relativo al mìmò) | del mimo_{l_{cg}}* [=]

BS: mìmìc [mìmic]

²**mimico**_{ams} (che è caratterìstico/pròprio/tìpico del mìmò) | (→caratterìstico) del mimo_{prf}* [(→caratterìstico) del mimo]

³**mimico**_{ams} (che si adàtta al mìmò) | che l'sa/se adata al mimo_{prf}* [che 'l sa/se adata al mimo]

⁴**mimico**_{ams} (che si esprime per mèzzo di gèsti) | che l'parla co i (→³gèsti)_{prf}* [che 'l parla coi (→³gèsti)], che l'se fà capì co i (→³gèsti)_{prf}* [che 'l se fa capì coi (→³gèsti)], che l'fà sègn col còrpo_{prf}* [che 'l fà sègn/sèjn col còrpo], che l'fà 'n sègn col còrpo_{prf}* [che 'l fà 'n sègn/sèjn col còrpo], che l'fà insègna col còrpo_{prf}* [che 'l fà insègna col còrpo]

mimmo_{sms} → (bimbo)

¹**mìmo**_{sttv} (attóre che intèrpreta un'azióne scènica con la sóla gestualità) | atùr che l' (→¹mìma)_{prf}* [atùr che 'l (→¹mìma)], atrice/atriss/atura che la (→¹mìma)_{prf}* [atrice/atris/atura che 'la (→¹mìma)]

²**mìmo**_{sttv} (attóre privo di dignità e serjetà) | atùr sènsa dignità e serietà_{prf}* [atùr sènsa dignità e serjetà], atrice/atriss/atura sènsa dignità e serietà_{prf}* [atrice/atris/atura sènsa dignità e serjetà]

³**mìmo**_{sttv} (azióne scènica basàta esclusivamènte sulla gestualità/mimica) | mìmò° (ita) [=], mim* [=]

¹**mimodràmma**_{sms} (pantomìma) | →

²**mimodràmma**_{sms} (psicodràmma) | →

mimósa_{sfs} (nat) | mimósa (ita)
[mimóxa], mimusa [mimuxa]
BS: mimùsa [mimuxá]

min._{abvz} | min. [=]

¹**mina**_{sfs} (tec) (ordigno esploşivo) |
mina [=]
BS: mina [minà]

²**mina**_{sfs} (cavità in cù vjène inserito
dell'esploşivo) | mina^{o*} (ita) [=]

³**mina**_{sttvum} (antica unità di mişura di
pésò equivalente
¹pressapòco/pressappòco a mèzzo
chilo) | mina [=]

⁴**mina**_{sfs} (sottilissimo bastoncino di
grafite usàto per scrivere con le
matite portamine) | mina^{o*} (ita) [=]

⁵**mina**_{sfs} (donna di fàcili costumi) | →
minaccévole_{agtv} →(minaccióso)

¹**minaccia**_{sfs} (discórso o fràse che ha
lo scòpo di annunciàre a qualcùno
un castìgo/dànnò/màle allo scòpo di
costrìngere/intimorìre a fàre o non
fàre qualcòsa; indizio che
preannuncia un'eventualità
sfavorévole e indesideràta; perìcolo
incombènte) | minacia [minaça]
BS: minàcia [minaçà]

²**minaccia**_{sfs} (ségno precursoré di una
malattia) | minacia* [minaça]

minacciaménto_{sms} →(il minacciàre)

¹**minacciàre**_{tr} (fàre oggetto di
minaccia allo scòpo di
costrìngere/intimorìre a fàre o non
fàre qualcòsa;
pronunciàre/pronunziàre minacce;
mèttre in perìcolo, compromèttre)
| minacià [minaçà]
BS: minacià [minaçà]
CO: minaciàa [minaçà]
- **con rimpròveri e insolènze**_{lcvb} |
omà [=], omonà [=]
- **tempèsta**_{lcvb} →(rannuvolàrsi)

²**minacciàre**_{tr} (mèttre in perìcolo; far
presagìre un evènto negatìvo o un
perìcolo; mèttre a rìschio;
sovrastàre inçutèndo timóre) |
minacià* [minaçà]

¹**minacciàto**_{ams/vppms} (fàtto oggetto di
minaccia allo scòpo di
costrìngere/intimorìre a fàre o non
fàre qualcòsa;
pronunciàto/pronunziàto minacce;
mèssò in perìcolo, compromèssò) |
minaciàt [minaçàd]
BS: minaciàt [minaçàd]
CO: minaciàat [minaçàd]
- **con rimpròveri e insolènze**_{lcvb} |
omàt [omàd], omonàt [omonàd]
- **tempèsta**_{lcvb} →(rannuvolàto)

²**minacciàto**_{ams/vppms} (mèssò in
perìcolo; fàtto presagìre un evènto
negatìvo o un perìcolo; mèssò a
rìschio; sovrastàto inçutèndo timóre)
| minaciàt* [minaçàd]

minacciatóre_{ams/sms} | minaciadùr*
[minacàdùr]
-**trìce**_{afs/sfs} | minaciadura*
[minacàadura]

minacciosaménte_{avb} | in manéra
(→minacciósa)* [in manéra
(→minacciósa)]

¹**minaccióso**_{ams} (che contìene/esprime
minacce; che costituìsce perìcolo;
che preannuncia un evènto negatìvo;
che per la sùà mòle imponènte
inçómbe/sovràsta) | minaciùs^{o*}
[minacùx], che l'minacia_{prf}* [che'l
minaça], che l'fà pura_{prf}* [che'l fa
pura]
BS: minaciùs [minacùx]

²**minaccióso**_{ams} (³imbronciàto: del
cièlo/cièlo/tèmpo) | minaciùs^{o*}
[minacùx], intrògnét [intrògnét]

minàre_{tr} | minà [=]
BS: minà [=]

minaréto_{sms} | minaréto^o (ita) [=],
minarét* [=]

minàto_{ams/vppms} | minàt [minàd]

minatóre_{sms} (chi lavóra in minjèra) |
minadùr [minadùr]
BS: minadùr [minadùr], minatùr
[minatùr], minör [minör]
VdS: frerì [frerìf]
VSS: frerì [frerìf]
- **di pjetre còti/còti**_{lcst} | ↓
VS: coserèt [coxerètìj]
+**-trìce**_{sfs} | minadura* [=]
BS: minadùra* [minadurà],
minatùra* [minaturà], minöra*
[minörà]

minatòrjo_{ams} →(intimidatòrjo),
→(¹minaccióso)

¹**minçhja**_{sfs} (nulla, njetènte) |
negót(a)/nigót(a)/nagót(a) [=],
casso^o (ita) [caso]

²**minçhja**_{sfs} (càzzo, ²mèmbro, pène) |
→

³**minçhja**_{intz} (³càchjo) | →
minçhjàta_{sfs} →(sciocchèzza),
→(stronzàta), →(stupidàggine)

¹**minçhjonàggine**_{sfs} (dabbenàggine,
stupidità) | →

²**minçhjonàggine**_{sfs} (àtto/discórso da
minçhjóne) | at/assiu de
(→minçhjóne)_{prf}* [at/asjú de
(→minçhjóne)]

minçhjonàre_{tr} →(⁴prèndere in giro)
+**minçhjonàrsi**_{vpi} →(¹prèndersi in
giro)

minçhjonàto_{ams/vppms} →(⁴préso in
giro)

minacciatóre_{sms} →(canzonatóre)
-**trìce**_{sfs} →

minçhjonatòrjo_{ams} | dicc/facc per
(→minçhjonàre)_{prf}* [didì/fadì per
(→minçhjonàre)]

minçhjonatùra_{sfs} →(il minçhjonàre),
→(canzonatùra)

minçhjóne_{sms} | coiò [cojò], cugliù^o
(ita) [cuçlù], póer màrter_{prf} [póver
marter], gasòt [gaxòt], scotafiss
[scotafìs], scotacòch [scotacòc],
sìfol [sìfol], ciucio [çuço], fasölòt
[faxölòt], gnòch [gnòc], balòch
[balòc], balóres [=]
BS: coió [cojó], maia bé a ìghen
[majà bé a vighen], turù [turú],
minciù [minçù], pabiòc [pabjòc],
pirla [pirlà], sübiòt [sübjòt], beleló
[=], tambalér [=], barbài [barbài],
tibidòi [tibidòi], tòto [=], totógn
[totógn], entregolàt [entregolàd],
babiòt [babjòt], baiòc [bajòc],
macàco [macaco], polàc [=], böba
[böbà]

-**a**_{sfs} | coiuna* [cojuna], cuiuna^o
[cujuna], cugliuna^o (ita) [cuçluna],
póera màrtira* [póvera màrtira],
gasòta* [gaxòta], scotafissa*
[scotafisa], scotacòca* [=], sìfolà*
[sìfolà], fasölòta* [faxölòta], gnòca*
[gnòca], balòca [balòca], balóres [=]
BS: coióna* [cojónà], maia bé a
ìghen [majà bé a vighen], turùna*
[turunà], minciùna* [minçunà],
pabiòca* [pabjòcà], pirla* [pirlà],
sübiòta* [sübjòtà], beleló* [=],
tambaléra* [tambalérà], barbài*
[barbài], tibidòi [tibidòi], tòta [tòtà],
totógnà [totógnà], entregolàda
[entregoladà], babiòta [babjòtà],
baiòca [bajòcà], macàca* [macacà],
polàca [polacà], böba [böbà]
> **gran minçhjóne**_{sms} | pampalügo
[pampalügo], pantegòss [pantegòs]

¹**minçhjonèria**_{sfs} (dabbenàggine) | →

²**minçhjonèria**_{sfs} (àtto/paròla da
minçhjóne) | at/assiu/paròla de
(→minçhjóne)* [at/asjú/paròla de
(→minçhjóne)]

³**minçhjonèria**_{sfs} (stupidàggine) | →

⁴**minçhjonèria**_{sfs} (inèzja) | →

mine-detector_{smsi} (ing) /majn
ditéctə(r) / ← /majn detèttor/
cercamine^o (ita) [=], sircamine* [=]

mineràle_{agtv/sms} | mineràl [=]

mineralista_{sttv} | mineralista^o (ita) [=],
mineralésta* [=],
stödiùs/stüdiùs/(e)spèrt de
(→mineralogia)_{prf}*
[stödjúx/stüdjúx/(e)spèrt de
(→mineralogia)],
stödiosa/stüdiusa/(e)spèrta de
(→mineralogia)_{prf}*
[stödjuxa/stüdjuxa/(e)spèrta de
(→mineralogia)]

mineralizzàre_{tr} | mineralisà^{o*}
(ita)(lad) [mineralixà]

mineralizzàrsi_{vpi} | mineralisàs^{o*}
(ita)(lad) [mineralixàs]

mineralizzàto_{ams/vppms} | mineralisàt^{o*}
(ita)(lad) [mineralixàd]

mineralizzazióne_{sfs} | mineralisassü°* (ita)(lad) [mineralixasjú]
mineralogia_{sfs} | mineralogiá° (ita) [mineralogíaj], mineralogéa* [mineralogéaj], siensa/stóde di mineràì_{prf}* [sjènsa/stóde di mineràì]
mineralògico_{ams} | mineralògico° (ita) [=], mineralògech* [mineralògeg], che l'riguarda/reàrda/rearda^{3^} la (→mineralogià)_{prf}* [che'l rigyarda/revarda la (→mineralogià)], che l'riguarda/reàrda/rearda^{3^} i mineràì_{prf}* [che'l rigyarda/revarda i mineràì]
mineralogista_{sttv} →(mineralista)
¹**mineràìjo**_{ams} (relativo alle minière) | di minière_{lcege}* [di minjére], minerare* [=]
²**mineràìjo**_{sms} (chi lavóra intórno alle minière) | medalér [=]
 -a_{sfs} | medaléra* [=]
minèrva_{sfs} (fiammiferi) | minèrva° (ita) [=]
¹**minèstra**_{sfs} (ali) | minèstra [=], badòfia [badòfja], potacì_{sms} [potací], potagì_{sms} [potagí]
 BS: minèstra [minèstrà], brudùsa [bruduxà]
 - di càvoli_{lctst} (ali) | verxada [verxada]
 - di fagiòli_{lctst} (ali) | (→minèstra) de fasöi* [(→minèstra) de faxóì]
 - di farìna e làtte_{lctst} (ali) | borfadèi [borfadèi]
 - di fàve_{lctst} (ali) | (→minèstra) de fàe* [(→minèstra) de fave]
 - di pàne bollitto_{lctst} (ali) | panada [=]
 - di rigovernatùra_{lctst} →(rigovernatùra)
 - pòco saporita_{lctst} (ali) | (→minèstra) mia tat saurida/savrida* [(→minèstra) mià tat savurida/savrida], minestrina* [=]
 - spéssa_{lctst} (ali) | ↓
 BP: paparóta [=]
 - stracòtta_{lctst} (ali) | (→minèstra) strecòtia_{prf}* [(→minèstra) strecòtia]
²**minèstra**_{sfs} (prima portàta càlda di un pàsto; discórso noióso/ripetitivo, situazióne noiósa/ripetitiva) | minèstra°* [=]
minestrèllo_{sms} →(menestrèllo)
minestrìna_{sfs} (ali) | minestrina [=]
minestróne_{sms} (ali) | minestrù [minestrú]
 BS: minestrù [minestrú], menestrù [menestrú]
 - di verdùra, uòvo, bürro e formàggio_{lctst} (ali) | viaröl [viaról]
mingere_{vintr} →(orinàre)

¹**mingherlino**_{ams} (màgro, smìlzo, snèllo) | lischeli [lischelí], sempì [sempí], misengli [mixenglí], miserì [mixerì], smìngolì [xmingól], smìngolì [xmingólí], strassi [strasí], strassöl [strasól]
²**mingherlino**_{ams} (strimizìto) | →
³**mingherlino**_{ams} (insignificànte) | →
¹**mini**_{agtv} (mólto còrto, mólto piccòlo) | mini° (ita) [=]
²**mini**_{sfsi} (minigónna) | →
miniàlloggìo_{sfsi} →(miniappartaménto)
miniappartaménto_{sms} | miniapartamét°* (ita) [=]
¹**miniàre**_{vtv} (dipingere/illustràre con la tècnica della miniatùra) | minià [minjà]
²**miniàre**_{vtv} (dipingere/rappresentàre/scrivere con mólta finézza) | depèns/depenzi*/depengì/rapresentà /scriv/scrì con tanta finèssa_{prf}* [depènx/depenxi*/depengì/rapresentà /scriv/scrìvì con tanta finèsa]
³**miniàre**_{vtv} (imbellettàre) | →
miniàrsi_{vpi} →(imbellettàrsi)
¹**miniàto**_{ams/vppms} (dipìnto/illustràto con la tècnica della miniatùra) | miniàt [minjàd]
²**miniàto**_{ams/vppms} (dipìnto/rappresentàto/scrìtto con mólta finézza) | depécc/rapresentàt/scrìcc/scrìt con tanta finèssa_{prf}* [depéti/rapresentàd/scrìti/scrìvìd con tanta finèsa]
³**miniàto**_{ams/vppms} (imbellettàto) | →
miniàtóre_{sms} (miniaturista) | →
 -trice_{sfs} | →
miniàtùra_{sfs} (àrte/tècnica di ornàre/decoràre/illustràre còdici/libri/pergamène/oggetti con immàgini a colóri vivàci; òpera esegùita con tàle tècnica) | miniadùra [minjadùra]
miniaturista_{sttv} (chi dipinge miniatùre) | miniadùr_{sms} [minjadúr], miniadura_{sfs}* [minjadura]
¹**miniaturistìco**_{ams} (relativo alla tècnica della miniatùra) | de la tècnica/tènica/tènnica de la miniadùra_{lcege}* [dela tècnica/tènica/tènnica dela minjadùra]
²**miniaturistìco**_{ams} (caratterizzàto da scrupolósa finézza e rifinitùra) | caraterisàt de scropolusa finèssa e rifinidùra_{prf}* [caraterixàd de scropoluxa finèsa e rifinidùra]
minibàr_{smsi} | minibàr° (ita) [=]
minibasket_{smsi} (ing)(ita) /minibàschet/ (esi) | ← /minibàschet/
minibus/minibùs_{smsi} | minibus°* (ita) [mínibus]

minicalcolatóre_{sms} →(minicomputer)
minicomputer_{smsi} (ing)(ita) /minicompjüter/ (tec) | ←
minidisco_{sms} | minidisco° (ita) [=], minidìsch* [minidísc]
minielaboratóre_{sms} →(minicomputer)
minjèra_{sfs} | miniéra° (ita) [minjéra], minéra* [=]
 BS: édel [védel], medèl [=]
 - di fèrro_{lctst} | fréra [=]
 VdS: fréra [=], médol_{sms} [=]
 VSs: fréra [=]
minigolf_{smsi} (ing)(ita) /minigòlf/ (esi) | ←
minigónna/minigónna_{sfs} →(gonnellino)
minìma_{sfs} (pressiòne/temperatùra minìma) | (pressiù/tempradùra) minìma_{prf} [(presjú/tempradùra) mínima]
minimàle_{agtv/sms} →(mìnimo)
¹**minimamènte**_{avb} (in misùra minìma, il méno possibile, pochìssimo) | in misùra minìma* [in mixùra mínima], ol méno (→possibile)* [ol méno (→possibile)], →
²**minimamènte**_{avb} (in nessun mòdo, per nùlla) | in nissöna/nigùna manéra* [in nisöna/nigùna manéra], per negót(a)/nigót(a)/nagót(a)* [=]
minimarket_{smsi} (ing)(ita) /minimàrchet/ | ←
minimercàto_{sms} →(minimarket)
¹**minimézza**_{sfs} (l'èssere minìmo) | →
²**minimézza**_{sfs} (piccolézza) | →
³**minimézza**_{sfs} (minìma importàntza/rilevànza) | minìma importansa/rileansa_{prf}* [mínima importansa/rilevansa]
minimissile_{sms} (tec) | minimissile° (ita) [minimífile], minirochèta_{sfs}* [=]
minimizàre_{vtv} | minimisà°* (ita)(lad) [minimixà], fà parì mia importànt_{prf}* [fà parì mià importànt], fà parì còme sa/se l'fóss negót(a)/nigót(a)/nagót(a)_{prf}* [fà parì còme sa/se'l fós negót(a)/nigót(a)/nagót(a) (a)], fà parì de negót(a)/nigót(a)/nagót(a)_{prf}* [fà parì de negót(a)/nigót(a)/nagót(a)]
 BS: minimizà [minimixà]
minimizàto_{ams/vppms} | minimisàt°* (ita)(lad) [minimixàd], fàcc parì mia importànt_{prf}* [fadì parì mià importànt], fàcc parì còme sa/se l'fóss negót(a)/nigót(a)/nagót(a)_{prf}* [fadì parì còme sa/se'l fós negót(a)/nigót(a)/nagót(a)], fàcc parì de negót(a)/nigót(a)/nagót(a)_{prf}* [fadì parì de negót(a)/nigót(a)/nagót(a)]

minimizzazióne_{sfs} | minimisassiu°*
(ita) [minimixasjú]

¹**mínimo**_{ams/sms} (che è il piú piccolo; il piú piccolo) | mínimo (ita) [mínimo], mínem* [minem], piö picol/pissèn_{prf}* [pjö picol/pisèn] > **al mínimo**_{lcav} | al mínimo° (ita) [al mínimo]

²**mínimo**_{ams} (piccolo, trascurabile) | mínimo°* (ita) [mínimo], mínim* [minim]

³**mínimo**_{sms} (regìme di funzionaménto di motóre) | mínimo (ita) [mínimo], mínim* [minim]

minimum_{smsi} (lat) /mínimum/ | ←, quantità/grado de lièl/lièl²[^] mínimo_{prf}* [cyantità/grado de livèl mínimo], quantità mínima_{prf}* [cyantità mínima]

minimum tax_{lcst} (ing) /míniməm täcs/ | ← /mínimum taş/

¹**mínjo**_{sms} (sos) | mínio [minjo]

²**mínjo**_{smsi} (colóre) | mínio* [minjo]

³**mínjo**_{sms} (bellétto) | →

minirifórma_{sfs} | minirifórma° (ita) [=], minirifurma* [=]

minisèrje_{sfs} | minisèrie° (ita) [minisérje]

ministerjåle_{agtv} | ministeriål°* (ita)(lad) [ministerjål]

ministerjo_{sms} →(ministèro)

Ministèro/ministèro_{sms} |

Ministér/ministér [=]

BS: Ministér/ministér [=]

- **dell'Ambjènte**_{lcst} | (Ministér de l') Ambjènte* (ita) [(Ministér del) Ambjènte]

- **degli Affàri Èsteri**_{lcst} | (Ministér di) Èsteri* (ita) [=]

- **degli Intèrni**_{lcst} | (Ministér di) Intèrni* (ita) [=]

- **della Pùbblica Istruziòne**_{lcst} | (Ministér de la Pöblega) Istrüssiù* (ita) [(Ministér dela Pöblega) Istrüsjú]

- **della Sanità**_{lcst} | (Ministér de la) Sanità* (ita) [(Ministér dela) Sanità]

- **del Lavóro e della Previdènza Sociåle**_{lcst} | (Ministér de la) Lavóro/Laurà e de la Previdènza Sociål* (ita) [(Ministér del) Lavóro/Lavurà e dela Previdènza Sociål]

ministra_{sfs} (sacerdotèssa) | →

ministrante_{sttv} |

ü/chèl/læch/sagrestà/segrestà/segrés ta che l'sèrv mèssa_{prf}* [ü'/chèl/laçç/sagrestà/segrestà/segré sta che'l sèrv mèssa],

öna/chèla/læca/sagrestana/segrestan a/segrésta che la sèrv mèssa_{prf}* [öna/chèla/læça/sagrestana/segresta na/segrésta che'la sèrv mèssa]

¹**ministràre**_{vtv} (fornire, procuràre) | →

²**ministràre**_{vtr} (prestàre servìzio, servìre) | prestà servèsse/servise_{prf}* [prestà servèse/servise], →

¹**ministràto**_{ams/vppms} (fornito, procuràto) | →

²**ministràto**_{ams/vppms} (prestàto servìzio, servìto) | prestàt servèsse/servise_{prf}* [prestàt servèse/servise], →

¹**ministrò**_{sms} (chi ricòpre un càriche ufficiåli; chi esèrcita un àlto ufficio; mèmbro del govèrno) | ministro (ita) [=], minister [minister]

BS: minister [minister]

- ¹**di Dio**_{lcst} (sacerdòte) | →

- ²**di Dio**_{lcst} (àngelo, profèta) | →

> **prìmo ministrò**_{lcst} | prim/pröm ministro°* [prim/pröm ministro]

- **a**_{sfs} (ministrèssa) | →

- **èssa**_{sfs} | ministra* (ita) [=],

dòna/fómna/moér del ministro/ministèr*

[dòna/fómna/moér del ministro/ministèr]

BS: ministra [ministrà]

²**ministrò**_{sms} (chi şvòlge un'òpera attìva per la diffusiòne di qualcòsa, chi còmpie/compisce una missiòne) →(³militè), →(missionàrijo)

- **a**_{sfs} →

³**ministrò**_{sms} (chi si fa càricò di còmpiere/compire un'aziòne, chi si fa càricò di portàre a compioménto un progètto) →(esècutóre)

- **a**_{sfs} →

⁴**ministrò**_{sms} (chi cùra l'amministraziòne di qualcòsa) →(amministratóre)

- **a**_{sfs} →

minorànza_{sfs} | minoransa°* (ita)(lad) [=], minuransa°* (ita)(lad) [=]

minoràre_{vtr} (rèndere minóre) | fà deentà/dientà/dientà²[^] minür_{prf}* [fà deventà/diventà minúr]

¹**minoràto**_{vppms} (résò minóre) | fàc deentà/dientà/dientà²[^] minür_{prf}* [fadì deventà/diventà minúr]

²**minoràto**_{ams/sms} (che/chi è léşo/lèşo/menomàto nelle facoltà fişiche/psichiche) | minorato° (ita) [=], minorat°* [minoràd]

- **a**_{afs/sfs} | minorata° (ita) [=], minurada* [=]

³**minoràto**_{ams} (sciòcco, stùpido) | →

¹**minoraziòne**_{sfs} (diminuziòne, riduziòne) | →

²**minoraziòne**_{sfs} (menomaziòne) | →

¹**minóre**_{agtv} (più giòvane/piccolo) | minür [minúr]

BS: minür [minúr]

CE: minür [minúr]

CO: minür* [minúr]

²**minóre**_{agtv} (méno cèlbre/eccellènte/elevàto/famóso/fò rte/gràve/importànte/intènso/numeró

so/perfètto/potènte/rilevànate; che sta al di sòtto; che ricòpre un gràdo inferiøre o l'último gràdo di una scåla geràrchica) | minür* [minúr]

³**minóre**_{sttv} (il piú giòvane; chi sta al di sòtto; figlio ultimogènitò; chi ricòpre un gràdo inferiøre o l'último gràdo di una scåla geràrchica; chi è inferiøre per

gràdo/importànza/valóre) | minür_{sms}* [minúr], minura_{sfs}* [=]

⁴**minóre**_{sttv} (minorènne) | →

⁵**minóre**_{sttv} (fràte minóre francescàno) →(francescàno)

minorènne_{agtv/sttv} | (ü/chèl) che l'gh'à mia la magiura età_{prf}* [(ü'/chèl) che'l g'à mià la magùra età], (öna/chèla/persuna) che la gh'à mia la magiura età_{prf}* [(öna/chèla/persuna) che'la g'à mià la magùra età]

BS: minorèn [=]

minorile_{agtv} | di

(→minorènni)/minür_{lcge}* [di

(→minorènni)/minúr]

¹**minorità**_{sfsi} (condiziòne di minorènne) | minorità [=]

²**minorità**_{sfsi} (condiziòne di inferiørità/subordinaziòne) | condissù de inferiørità_{prf}* [condisjú de inferjurità]

³**minorità**_{sfsi} (minorànza) | →

minoritàrijo_{ams} | minoritare°* (ita)(lad) [=]

minòto_{ams/vppms} →(orinàto)

minuèndo_{sms} | minuèndo° (ita) [=]

¹**minuètto**_{sms} (esi) (antica dånza francèse) | minüèt [=]

²**minuètto**_{sms} (comportaménto affèttàro, lezióso e mólto ricercàto) | comportamét infina mai afetàt e dolsòt_{prf}* [comportamét infina maj afetàd e dolsòt]

¹**minùgia**_{sfs} (budèlla, ¹interiöra) | →

²**minùgia**_{sfs} (còrda di struménto muşicåle fàtta di budèllo d'animåle)

| ↓

BS: còrda del bödèl_{prf} [córdà del bödèl]

minùgio_{sms} →(minùgia)

minuire_{vtr} →(diminuire),

→(minoràre), →(¹ridürre)

minuìto_{ams/vppms} →(diminùito),

→(minoràto), →(¹ridòtto)

minùscola_{sfs} | minùscol_{sms} [minùscol]

- **carolina**_{lcst} →(scrittùra carolina)

¹**minùscolo**_{ams} (di altèzza minóre e fòrma divèrsa rispètto al majùscolo: di scrittùra/caràttèrè tipogråfico; di dimensiòni ridòtte, mólto piccolo; di scàrsa importànza, irrilevànate) | minùscol [minùscol]

²**minùscolo**_{ams} (di corporatùra minùta, di bàssa statùra) →(¹minùto)

minùta_{sfs} (prima stesùra di uno scrìtto, brùtta còpia, ⁵bòzza; lista delle bevande/vivànde) | minùta [minùta]
BS: minùda [minùda]

¹**minutàglia**_{sfs} (insjème de còse piccole, inùtili e di scàrso valóre) | menùdàia [menùdaja]

²**minutàglia**_{sfs} (minuzia) | →

³**minutàglia**_{sfs} (insjème degli appartenènti alle clàssi méno abbjènti) →(popolino)

minutàme_{sms} →(¹minutàglia)

¹**minutaménte**_{avb} (riducèndo in pezzétti, riducèndo in piccòle partì) | col ridùs/ridùsi/redùsi in (→pezzétti)/(→pezzettini)* [col ridùx/ridùxí/redùxí in (→pezzétti)], col ridùs/ridùsi/redùsi in piccòle/pissène parcc* [col ridùx/ridùxí/redùxí in piccòle/pisène partì]

²**minutaménte**_{avb} (con esattézza, nei minimi particulàri, minuziosaménte) | per minüt [per minúd], in di minimi particulàr* [indi minimi particulàr]

minutànte_{agtv/sttv} (che/chi vénde al minùto) →(dettagliànte)

minutàre_{vtr} (redigere la minùta) | minùta [=]

minutàrijo_{sms} | register/regést de documènc/minùte_{prf}* [register/regést de documènti/minùte]

minutàto_{ams/vppms} (redàtto la minùta) | minùtatt [minùtatt]

¹**minuteria**_{sfs} (oggèto di piccòle dimensjóni) | piccòl/pissègn articoi/gèner_{prf}* [piccòl/pisègn/pisègn articoi/gèner], menùdàia* [menùdaja]

²**minuteria**_{sfs} (fàtto/scrìtto/particulàre irrilevante/trascuràbile) | fat(o)/scrécc/particulàr (→²irrilevante)/(→trascuràbile)_{prf}* [fat(o)/scrécc/particulàr (→²irrilevante)/(→trascuràbile)]

³**minuteria**_{sfs} (meticolosità, precisióne) | →

¹**minutézza**_{sfs} (l'èssere ¹minùto) | →

²**minutézza**_{sfs} (minuziosità) | →

minutjèra_{sfs} (lancétta dei secóndi) | lansèta di segónc_{prf}* [lansèta di segóndi]

minutino_{sms} | minüdi [minüdí], menüdi [menüdí]

¹**minùto**_{ams} (minüscolo, piccòlo; che è di corporatùra piccòla ed èsile: di qualcùno) | minüt [minüd], piccòl [piccol], pissèn [pisèn], minüscol [minüscol]
BS: minüdi [minüdí]
> **al minùto**_{lcag} →(al dettàgljo)
> **per minùto**_{lcav} →(²minutaménte)

²**minùto**_{ams} (di pòco cònto, insignificànte) | minüt [minüd]

³**minùto**_{ams} (che è costitùto da particulèlle piccolissime) | che l'è costitùt de corpi/corpeti minüscoi/minücc/(→piccolissimi)_{prf} * [che'l è costitùd de corpi/corpeti minüscoi/minüdi/(→piccolissimi)]

⁴**minùto**_{ams} (indigènte, modèsto) | →

⁵**minùto**_{ams} (curàto, dettagliàto, ²precisò) | →

⁶**minùto**_{ams} (meticoloso, minuzioso: di qualcùno) | minüt [minüd]

⁷**minùto**_{sms} (minuzia, particulàre) | →

⁸**minùto**_{sms} (unità di tèmpo) | minüt [minüd], menüt [menüd]
-fino_{sms} | minüdi [minüdí], menüdi [menüdí]
- di recùpero_{icst} | minüt/menüt de recùpero/ricùpero^o* (ita) [minüd/menüd de recùpero/ricùpero]
- di sospensjone_{icst} | minüt/menüt de sospensjù^o* (ita) [minüd/menüd de sospensjù]
> **a minüti**_{lcav} →(a momènti), →(da un momènto all'àltro)
> ¹**da un minùto all'àltro**_{lcav} (tra pòco, a momènti, da un momènto all'àltro) | →
> ²**da un minùto all'àltro**_{lcav} (all'improvvisò, improvvisaménte) | →

⁹**minùto**_{sms} (àttimo, momènto, momentino) | →

¹**minüzja**_{sfs} (questiòne/particulàre di pòco cònto, inèzja) | minüssia [minüsja], minössia [minösja]
BS: minüssia [minüsja]

²**minüzja**_{sfs} (frammènto/particèlla microscòpica) →(corpicino)

³**minüzja**_{sfs} (cùra, minuziosità, precisióne) | →

¹**minuziosàggine**_{sfs} (minuziosità, pedanteria) | →

²**minuziosàggine**_{sfs} (cavillo, minuzia) | →

minuziosaménte_{avb} | in manéra scropolusa/atènta e precisa* [in manéra scropolusa/atènta e precisa], per minüt [per minüd]

¹**minuziosità**_{sfsi} (attenzióne scropolosa ai minimi particulàri) | atensjù scropolusa a i minimi particulàr_{prf}* [atensjù scropolusa ai minimi particulàr]

²**minuziosità**_{sfsi} (estrèma precisióne) | estrèma precisiù_{prf}* [estrèma precixjú]

³**minuziosità**_{sfsi} (meticolosità) | →

minuzioso_{ams} (che şvòlge ògni còsa con attenzióne alle minüzje, in mòdo scropoloso e precisò; di

qualcùno) | scropolùs e precis_{prf}* [scropolùx e precix]

¹**minuzàglia**_{sfs} (minutàglia) | →

²**minuzàglia**_{sfs} (marmàglia, plebàglia) | →

minuzzo_{sms} →(²briciola), →(²frammènto), →(pezzétto)

¹**minuzzolo**_{sms} (²frammènto, pezzétto, ¹quisquìglia) | →

²**minuzzolo**_{sms} (àttimo) | →

³**minuzzolo**_{sms} (¹minüzja) | →

⁴**minuzzolo**_{sms} (bambino piccòlo) →(bambinèllo), →(bimbo)
+-a_{sfs} →

⁵**minuzzolo**_{sms} (persóna piccòla di statùra) | ü piccol/pissèn_{prf}* [ü' piccol/pisèn]
+-a_{sfs} | òna/persuna piccòla/pissèna_{prf}* [óna/persuna piccòla/pisèna]

mìo_{apost/prmm} | mé [=]
BS: mé [mé]
CE: mé [mé]
CO: mé [mé]
-a_{apost/prmm} | mé [=], méa [méa]
BS: mé [mé]
CE: méa [méa]
CO: mia [mià]
-e_{apost/prmm} | mé [=]
BS: mé [mé]
CE: mé [mé]
CO: mè [mè]
> **mijèi**_{apost/prmm} | mé [=]
BS: mé [mé]
CE: mé [mé]
CO: mé [mé]

miòma_{sms} | càncer/tùmùr al/del tessüt müscolàr_{prf}* [cañcher/tùmùr al/del tesüt müscolàr]

miopatia_{sfs} | malatèa al/del müscol_{prf}* [malatèa al/del müscol]

¹**miòpe**_{agtv} (caratterizzàto da miopia) | miòpe (ita) [miòpe], cört/cürt de ésta_{prf} [cört/cürt de vésta]
BS: cürt de vista [cürt de vistà]

²**miòpe**_{agtv/sttv} (che/chi è affètto da miopia) | miòpe (ita) [miòpe], (ü/chèl) che l'è cört/cürt de ésta_{prf}* [(ü'/chèl) che'l è cört/cürt de vésta], (ü/chèl) che l'gh'à la (v)ésta/vista còrta/cúrta_{prf}* [(ü'/chèl) che'l g'à la vésta/vista còrta/cúrta], (ü/chèl) che l'ga/ghè (v)èd mia (bé) de lontà/luntà_{prf}* [(ü'/chèl) che'l ga/ghè vèd mià (bé) de lontà/luntà], (ü/chèl) che l'è malàt de (→miopia)_{prf}* [(ü'/chèl) che'l è malàt de (→miopia)], malàt de (→miopia)_{prf}* [malàt de (→miopia)], (òna/chèla/persuna) che l'è còrta/cúrta de ésta_{prf}* [(òna/chèla/persuna) che'l è còrta/cúrta de vésta], (òna/chèla/persuna) che la gh'à la

(v)ésta/vista cörta/cürta_{prf}*
 [(öna/chèla/persuna) che'la g' à la vésta/vista cörta/cürta],
 (öna/chèla/persuna) che la ga/ghe (v)èd mia (bé) de lontà/luntà_{prf}*
 [(öna/chèla/persuna) che'la ga/ghe vèd mià (bé) de lontà/luntà],
 (öna/chèla/persuna) che l'è malada de (→miopìa)_{prf}*
 [(öna/chèla/persuna) che'l'è malada de (→miopìa)], malada de (→miopìa)_{prf}* [malada de (→miopìa)]

³**miope**_{agtv/sttv} (che è pòco lungimirante e perspicàce, prìvo di acùme) | miope (ita) [miope], che l'è cört/cürt de ésta_{prf}* [che'l è cört/cürt de vésta], che l'gh' à la (v)ésta/vista cörta/cürta_{prf}* [che'l g' à la vésta/vista cörta/cürta], che l'è póch (→lungimirante) e (→perspicàce)_{prf}* [che'l è póc (→lungimirante) e (→perspicàce)], che l'manca de (→acùme)/(→perspicàcia)_{prf}* [che'l manca de (→acùme)/(→perspicàcia)], che l'è sènsa (→acùme)/(→perspicàcia)_{prf}* [che'l è sènsa (→acùme)/(→perspicàcia)]

miopìa_{sfs} | miopìa° (ita) [miopía], vèdega mia de lontà_{vbr}* [vèdega mià de lontà]

miopòtamo_{sms} →(¹castorìno)

¹**mira**_{sfs} (il miràre; fine, intenzióne, scòpo; mirìno di un'arma) | mira [=]

²**mira**_{sfs} (bersàglio) | →

¹**miràbile**_{agtv} (dégno di ammirazióne) →(ammiràbile)
 BS: miràbil [mirabil]

²**miràbile**_{agtv} (che sùscita stupóre e sorpréa) | che l'dèsda/fà stöpùr/stüpùr e sorpréa_{prf}* [che'l dèxda/fa stöpùr/stüpùr e sorpréa]

³**miràbile**_{agtv} (²inuìtato, sìngolare, stràno) | →

mirabilìa_{sfs} | chèl che l'dèsda/fà amirassiù/(→¹meravìglia)/stöpùr/stü pùr_{prf}* [chèl che'l dèxda/fa amirasjú/(→¹meravìglia)/stöpùr/stüpùr]

mirabilje_{sfp} →(mirabilìa)

¹**mirabilità**_{sfsi} (l'èssere miràbile) | →

²**mirabilità**_{sfsi} (ecceziionalità, sìngolarità, straordinarietà) | →

mirabilménte_{avb} | in manéra de dèxda/fà amirassiù/(→¹meravìglia)/stöpùr/stü pùr_{prf}* [in manéra de dèxda/fa amirasjú/(→¹meravìglia)/stöpùr/stüpùr]

mirabolànte_{agtv} | che l'dèsda/fà (→¹meravìglia) e stöpùr/stüpùr_{prf}*

[che'l dèxda/fa (→¹meravìglia) e stöpùr/stüpùr]

miracolàre_{vt} | guarì/salvà con d'ü miràcol_{prf}* [guarì/salvà condü' miracol]

¹**miracolàto**_{vppms} | guarìt/salvàt con d'ü miràcol_{prf}* [guarìt/salvàt condü' miracol]

²**miracolàto**_{ams/sms} (che/chi ha ottenùto un miràcolo o una gràzia) | miracolàt°* (ita) [miracolàd] -a_{afs/sfs} | miracolada* [=]

¹**miràcolo**_{sms} (evènto/fàtto straordinàrio estràneo alla natura fìsica attribuito a fòrze/ènti soprannaturàli e soprattutto a Dio; fàtto che ha dell'incredìbile, che sùscita stupóre e meraviglia per la sùa inspiegabilità; azióne dagli effètti insperàti, intervènto che ha la capacità di risòlvare situazióni/circostànze difficili/problemàtiche) | miràcol [miracol], meràcol [meracol] BS: miràcol [miracol] CA: miràcol [miracol]

²**miràcolo**_{sms} (òpera/¹¹prodóto di ecceziònale valóre frùtto straordinàrio dell'ingégno umàno; persóna di qualità e caratteristiche straordinàrie) | miràcol* [miracol], meràcol* [meracol]
 > **per miràcolo**_{cav} | per miràcol/meràcolo* [per miracol/meracol]

miracolosaménte_{avb} | per efèt d'ü miràcol/meràcol* [per efèt d'ü' miracol/meracol], in manéra miraculosa* [in manéra miraculuxa]

miracolosità_{sfsi} →(l'èssere miracoloso), →(l'èssere prodigióso), →(l'èssere straordinàrio)

¹**miracoloso**_{ams} (che costituìsce un miràcolo, che è o sèmbra èssere effètto di un miràcolo; che òpera miràcoli, che ha la virtù di ottenére miràcoli da Dio) | miraculùs [miraculúx]

²**miracolùs**_{ams} (che ha dell'incredìbile che sùscita stupóre e meraviglia per la sùa inspiegabilità; che prodùce effètti incredìbili, strabiliànti; che ha capacità/dòti ecceziònali/straordinàrie) | miraculùs* [miraculúx]

³**miracoloso**_{ams} (incline a esageràre/eccèdere nel narràre/riferìre qualcòsa: di qualcùno) | portàt/propèns a esagerà in del cöntà/cüntà (sò) (v)ergót(a)_{prf}* [portàt/propèns a esagerà indel cöntà/cüntà (sò) vergót(a)], portàt/propèns a esagerà

in del riferì (v)ergót(a)_{prf}*
 [portàt/propèns a esagerà indel riferì vergót(a)]

miràggio_{sms} | miragio° (ita) [mirağo], miràs* [miràx]

miràglio_{sms} (spècchjo) | →

mirallégro/mirallégro_{sms} →(congratulazióne), →(felicitazióne), →(rallegraménto)

miràndo_{ams} | dègn de èss amiràt_{prf}* [dègn/dèjn de ès amiràd]

¹**miràre**_{vintr} (dirigere un'arma cóntro un bersàglio; prèndere la mira) | mirà [=], ciapà/tò la mirà_{prf} [cjapà/tò la mira]
 BS: (s)mirà [=]
 - **in àlto**_{lcvb} | (v)ìga i mire ólte [viga i mire vólte], (v)ìga grande ambissiù* [viga grande ambisjú]
 - **lontàno**_{lcst} →(miràre in àlto)

²**miràre**_{vt} (guardàre/osservàre per lo più in mòdo intènso, con atenzióne, con interèsse; contemplàre, rimiràre) | mirà [=]

³**miràre**_{vt} (esaminàre attentaménte) | →

⁴**miràre**_{vintr} (avére cóme fine/obietivo/scòpo, ¹aspiràre, tèndere) | (v)ìga cóme obietv/scòpo_{prf}* [viga cóme objetv/scòpo], →

⁵**miràre**_{vintr} (èssere indirizzàto a un determinàto fine/obietivo/scòpo, servìre a uno scòpo bèn precìso) | èss indirissàt a ü determinàt/cèrt/sèrt obietv/scòpo_{prf}* [ès indirissàd a ü' determinàt/cèrt/sèrt objetv/scòpo], →

⁶**miràre**_{vintr} (meravigliàrsi, stupìrsi) | →

miràrsi_{vpi} →(guardàrsi), →(osservàrsi), →(rimiràrsi)

¹**miràto**_{ams/vppms} (dirètto un'arma cóntro un bersàglio; présò la mira) | miràt [miràd], ciapàt/tólt/tüit la mirà [cjapàd/tóld/tüid la mira]
 BS: (s)miràt [(s)miràd]
 - **in àlto**_{lcvb} | (v)ìt/(v)üt i mire ólte [vid/vúd i mire vólte], (v)ìt/(v)üt grande ambissiù* [vid/vúd grande ambisjú]
 - **lontàno**_{lcst} →(miràto in àlto)

²**miràto**_{ams/vppms} (guardàto/osservàto per lo più in mòdo intènso con atenzióne e interèsse; contemplàto, rimiràto) | miràt [miràd]

³**miràto**_{ams/vppms} (esaminàto attentaménte) | →

⁴**miràto**_{ams/vppms} (avùto cóme fine/obietivo/scòpo, ¹aspiràto, ¹téso) | (v)ìt/(v)üt cóme obietv/scòpo_{prf}* [vid/vúd cóme objetv/scòpo], →

⁵**miràto**_{ams/vppms} (èssere indirizzàto a un determinàto fine/obietivo/scòpo, servìre a uno scòpo bèn precìso) | èss stacc/istàcc indirissàt a ü determinàt/cèrt/sèrt obietiv/scòpo_{prf}* [ès stadj indirissàd a ü determinàt/cèrt/sèrt objetiv/scòpo < èsistàdj indirissàd a ü determinàt/cèrt/sèrt objetiv/scòpo]

⁶**miràto**_{ams/vppms} (meravigliàto, stupìto) | →

⁷**miràto**_{ams/vppms} (guardàto, osservàto, rimiràto) | →

miratóre_{ams/sms} | miradùr* [miradúr], (ü/chèl) che l'mira_{prf}* [(ü'/chèl) che'l mira], (ü/chèl) che l'ciapa/tò la mira_{prf}* [(ü'/chèl) che'l cjapa/tò la mira]

-trice_{afs/sfs} | miradura* [=], (òna/chèla/persuna) che la mira_{prf}* [(òna/chèla/persuna) che'la mira], (òna/chèla/persuna) che la ciapa/tò la mira_{prf}* [(òna/chèla/persuna) che'la cjapa/tò la mira]

¹**miriade**_{sfs} (dìcimìla) | →

²**miriade**_{sfs} (grandissima quantità) | massa* [masa]

¹**mirifico**_{ams} (che sùscita ammirazióne e stupóre) →(mirabolànte)

²**mirifico**_{ams} (eccezióne, meraviglióso, ¹straordinàrio) | →

mirìnge_{sfs} →(tìmpano)

mirìngite_{sfs} | infiamassiù del tìmpano/tìmpen_{prf}* [infjamasjú del tìmpano/tìmpen]

¹**mirino**_{sms} (pàrte del congégno di puntaménto di un'arma) | mirì [mirí] BS: mirì [mirí]

²**mirino**_{sms} (dispositivo di màchine fotogràfiche che sèrve a inquadràre e mèttere a fudco) | mirì* [mirí]

mirmecòfago_{ams} | che l'sa/se nùtre/nùtrés de förmighe_{prf}* [che'l sa/se nùtre/nùtrés de förmighe], che l'mangia/màia förmighe_{prf}* [che'l mang'a/maja förmighe], maiadùr de förmighe_{prf}* [majadùr de förmighe]

miro_{ams} →(mirifico)

mirra (sos) | mira° (ita) [=]

mirteo_{ams} (di mìrto) | de martèl_{lcege}* [=]

mirteo_{ams} (di colóre scùro simile a quéllo della bàcca del mìrto) | de colùr/culùr scùr cóme chèl di borli/birimbaghe del martèl_{lcco}* [de colùr/culùr scùr cóme chèl di borli/birimbaghe del martèl], de colùr/culùr scùr compàgn de chèl di borli/birimbaghe del martèl_{lcco}* [de colùr/culùr scùr compàgn/compàjn de chèl di borli/birimbaghe del martèl], de colùr/culùr scùr simel a chèl di borli/birimbaghe del martèl_{lcco}* [de colùr/culùr scùr simel

a chèl di borli/birimbaghe del martèl]

mirtéto_{sms} | boscaia/sés(a) de martèl_{prf}* [boscaja/sés(a) de martèl]

mirillo_{sms} (nat) (ali) | zödegn [xódegn/xódejn], zösegn [xóxegn/xóxejn], ghislù [ghixlù], seresöl [serexól] BS: бага [bagà], flesù [flexù], frisù [frixù], orgiöi [orgó'i] VdS: ghislù [ghixlù] VBs: ghislù [ghixlù]

mírto_{sms} (nat) | martèl [=]

mişandria_{sfs} | aversiù fórtà/fórtà per i òm/masc_{prf}* [aversjú fórtà/fórtà per i òm/mascj]

mişantropia_{sfs} | misantropia° (ita) [mixantropià], misantropéa° (ita) [mixantropéa]

¹**mişantropicaménte**_{avb} (scontrosaménte) | →

²**mişantropicaménte**_{avb} (con atteggiaménto da mişantropo) | con d'òna manéra de fà de mişantropo* [condòna manéra de fà de mixantropo]

mişantropico_{ams} | de mişantropo_{lcege}* [de mixantropo], mişantropico° (ita) [mixantropico], mişantropèch* [mixantropèg]

mişantropo_{ams/sms} | mişantropo° (ita) [mixantropo], mişantrop* [mixantrop]

-a_{afs/sfs} | mişantropa* [mixantropa]

¹**mişcèa**_{sfs} (còse/oggètti di nessun valóre) →(¹bagattèlla), →(²biràcchio)

²**mişcèa**_{sfs} (còsa da nullà, còsa di pòco cònto) →(¹minùzia), →(¹mişèria), →(¹quisquìglia)

³**mişcèa**_{sfs} (piccola sòmma di danàro/denàro; quantità irrilevante di danàro/denàro) | picola/pissèna sóma de (→danàro/denàro)_{prf}* [picola/pisèna sóma de (→danàro/denàro)], quantità (→¹irrilevante) de (→danàro/denàro)_{prf}* [cyantità (→¹irrilevante) de (→danàro/denàro)]

¹**mişcèla**_{sfs} (sos) (di benzina e òlio; di due o più sostànze diverse) | mişcèla° (ita) [mişéla], mes-ciansa* [mescjansa]

- pòvera_{lcest} (sos) | mişcèla póera° (ita) [póvera mişéla], mes-ciansa póera* [mescjansa póvera]

- ricca_{lcest} (sos) | mişcèla réca° (ita) [póvera réca], mes-ciansa réca* [mescjansa réca]

²**mişcèla**_{sfs} (di caffè) | mişcèla° (ita) [mişéla], mes-ciansa* [mescjansa]

³**mişcèla**_{sfs} (miscùglio di eleméti eterogènei) →(¹miscùglio)

+miscelàbile_{agtv} | mes-ciàbel* [mescjabel], che s'pòl mes-cià 'nsèm(a)_{prf}* [che s'pòl mescjà 'nsèm(a)], che l'pòl (v)èss mes-ciàt insèm(a)_{prf}* [che'l pòl ès mescjàd insèm(a)] < che'l pòlvès mescjàd insèm(a)]

miscelàre_{tr} | mes-cià [mescjà] BS: messìa [mesjà]

miscelàrsi_{vpi} | mes-ciàs [mescjàs] BS: messiàs* [mesjàs]

miscelàto_{ams/vppms} | mes-ciàt [mescjàd] BS: messiàt [mesjàd]

miscelatóre_{ams/sms} | misceladùr° (ita) [mişeladúr], mes-ciadùr [mescjadúr]

-trice_{afs/sfs} | miscelatrice° (ita) [mişelatrice], mes-ciadura* [mescjadura]

miscelatùra_{sfs} | mes-ciadùra* [mescjadùra]

miscelazióne_{sfs} →(miscelatùra)

¹**miscellànea**_{sfs} (antologia, collezióne, raccòlta) | →

²**miscellànea**_{sfs} (¹miscùglio) | →

³**miscellànea**_{sfs} (medley) | →

¹**miscellàneo**_{ams} (compòsto/compòsto, misto, vário) | →

²**miscellàneo**_{ams} (antològico) | →

¹**mişchia**_{sfs} (zuffa viólènta, confùsa e tumultuósa di più persóne) | sgarügada [xgarügada], batibói_{sms} [batibói], més-cia [mescja]

²**mişchia**_{sfs} (discussióne vivàce, animósa e polèmica tra grùppi/persóne) | sgarügada* [xgarügada], batibói_{sms}* [batibói], més-cia* [mescja]

³**mişchia**_{sfs} (nello sport) | mişchia° (ita) [mişchia], més-cia* [mescja]

mişchiaménto_{sms} | sgarügada_{sfs}* [xgarügada], mes-ciada_{sfs}* [mescjada]

¹**mişchiàre**_{vtr} (¹mescolàre, mèttere insième dùe o più còse/sostànze diverse in mòdo da formàre un'unità) | mes-cià/rügà sö [mescjà/rügà só]

²**mişchiàre**_{vtr} (⁴mescolàre, accostàre) | →

³**mişchiàre**_{vtr} (¹disòrdinàre, ⁵mescolàre, ¹scompigliàre, ³sconvòlgere) | →

¹**mişchiàrsi**_{vpi} (confòndersi, introdùrsi, mescolàrsi) | mes-ciàs* [mescjàs]

²**mişchiàrsi**_{vpi} (immischjàrsi, impicciàrsi, intromètersi) | →

mişchiàta_{sfs} | sgarügada [xgarügada], mes-ciada [mescjada]

¹**mişchiàto**_{ams/vppms} (¹mescolàto, méso insième dùe o più còse/sostànze diverse in mòdo da formàre un'unità) | mes-ciàt/rügàt sö [mescjàd/rügàd só]

²mischiàto_{ams/vppms} (⁴mescolàto, accostàto) | →
³**mischiàto**_{ams/vppms} (¹disordinàto, ⁵mescolàto, ¹scompigliàto, ³sconvòlto) | →
⁴**mischiàto**_{ams/vppms} (confùso, introdòtto, mescolàto) | mes-ciàt* [mescjàd]
⁵**mischiàto**_{ams/vppms} (immischiàto, impicciàto, intromésso) | →
¹**mischiatùra**_{sfs} (mischiàménto) | →
²**mischiatùra**_{sfs} (missàggio) | →
¹**mischjo**_{ams} (mischiàto) | →
²**mischjo**_{ams} (screziàto, ²variegàto) | →
³**mischjo**_{ams} (brizzolàto) | →
⁴**mischjo**_{sms} (¹mescolànza, ¹miscùglio) | →
⁵**mischjo**_{sms} (¹màrmo screziàto di colóri divèrsi) | màrmo sprössàt de colùr/culùr/divèrs/dièrs/dièrs²_{prf}* [marmor sprössàd de colùr/culùr divèrs]
miscibile_{agtv} | mes-ciàbel* [mescjabel], che s'pòl mes-cià_{prf}* [che s'pòl mescjà], che l'pòl (v)èss mes-ciàt_{prf}* [che l'pòl èss mescjàd < che l'pòlvèss mescjàd]
miscibilità_{sfsi} →(¹èssere miscibile)
misconoscere_{tr} →(³ignoràre)
misconosciménto_{sms} →(il misconoscere)
misconosciùto_{ams/vppms} →(³ignoràto)
¹**miscredènte**_{agtv/sttv} (che/chi non ha un crèdo religiòso, irreligiòso) | ü/chèl/òm che l'crèd mia_{prf}* [ü'/chèl/òm che l'crèd mià], ü/chèl/òm sènsa féde_{prf}* [ü'/chèl/òm sènsa féde], barzamì [barxamí], berzamì [berxamí], bersamì [bersamí], òna/chèla/dòna/fómna/persuna che la crèd mia_{prf}* [òna/chèla/dòna/fómna/persuna che l'crèd mià], òna/dòna/fómna/persuna sènsa féde_{prf}* [òna/chèla/dòna/fómna/persuna sènsa féde], barzamina* [barxamina], berzamina* [berxamina], bersamina* [=], có stórt_{prf} [=], spéret/spiret fórt/fórt_{prf} [spéret/spiret fórt/fórt]
²**miscredènte**_{agtv/sttv} (che/chi móstra inçredulità e diffidènza vèrso affermazióni ed opinióni altrù) | ü/chèl/òm che l'crèd a nissü/nigü_{prf}* [ü'/chèl/òm che l'crèd a nissü/nigü], òna/chèla/dòna/fómna/persuna che la crèd a nissü/nigü_{prf}* [òna/chèla/dòna/fómna/persuna che l'crèd a nissü/nigü]
miscredènza_{sfs} →(l'èssere miscredènte)

miscrédere_{tr} | crèd/credì mia* [crèd/credì mià]
miscredùto_{vppms} | mia credit* [mià credíd]
¹**miscùglio**_{sms} (mescolànza confùsa e disordinàta di eleménti eterogènei; commistióne disordinàta) | mes-ciòt [mescjòt], mes-ciòss [mescjòs], mes-ciossada_{sfs} [mescjosada], misto (ita) [=]
 BS: menös [menös]
²**miscùglio**_{sms} (insième di persóne di estrazióne/ràzze divèrse; accostaménto/commistióne confùsa/disordinàta di concètti/pensjèri/sentiménti/etc.) | mes-ciòt* [mescjòt], mes-ciòss* [mescjòs], mes-ciossada_{sfs}* [mescjosada]
³**miscùglio**_{sms} (¹miscèla) | →
mise_{sfsi} (fra) /miš/ | ← /miš/ /miš/
¹**mišeràbile**_{agtv/sttv} (che si tròva in una condizióne di estrèma indigènza e povertà, che/chi è prìvo dell'essenziàle per vìvere dignitosamènte; bišognòso, mišero, pòvero) →(¹meschìno), →(mišero), →(pòvero), →(poveràccio)
²**mišeràbile**_{agtv} (che denòta estrèma povertà/dešolazióne; che sùscita estrèma pietà e compassiòne) | mišeràbel [mixerabel], che l'fà pietà e compassiù_{prf}* [che l'fa pjetà e compasjú]
³**mišeràbile**_{agtv/sttv} (indégno, spregévole, vile; che/chi rivèla bassèzza d'animo o grettèzza) | mišeràbel_{ams/sms}* [mixerabel], mišer_{ams/sms}* [mixer], sbris_{ams/sms}* [xbrix], mišeràbela_{afs/sfs}* [mixeràbela], mišera_{afs/sfs}* [míxera], sbrisa_{afs/sfs}* [xbrixa]
 BS: masachér [maxachér], masachéra [maxachérah]
⁴**mišeràbile**_{agtv} (di pòco cònto, di scàrso valóre) →(⁵mišero)
mišerabilità_{sfsi} | mišerabilità [=], mišerabiletà* [mixerabiletà]
¹**mišerabilmènte**_{avb} (in mòdo mišeràbile) | in manéra mišeràbela* [in manéra mixeràbela]
²**mišerabilmènte**_{avb} (¹mišeramènte, poveramènte) | →
³**mišerabilmènte**_{avb} (¹empiamènte, spregèvolmènte) | →
¹**mišeramènte**_{avb} (in condizióne di estrèma indigènza/povertà) | in condissiù de estrèma (→¹indigènza/povertà* [in condisjú de estrèma (→¹indigènza)/povertà])
²**mišeramènte**_{avb} (in mòdo da suscitàre compassiòne/pietà) | in d'òna manéra mišeràbela* [indòna

manéra mixeràbela], in d'òna manéra che la fà pietà e compassiù* [indòna manéra che l'fa pjetà e compasjú]
³**mišeramènte**_{avb} (¹meschinamènte, spregèvolmènte) | →
⁴**mišeramènte**_{avb} (futilmènte, vanamènte) | →
⁵**mišeramènte**_{avb} (disgraziatamènte, infelicismènte) | →
mišeràndo_{ams} →(²mišeràbile)
miserere_{smsi} (lat) /miserère/ | ← /miserère/
mišerévole_{agtv} →(²mišeràbile)
mišerevolmènte_{avb} →(²mišeramènte)
¹**mišèria**_{sfs} (condizióne di grànde povertà, condizióne di estrèma indigènza; condizióne di estrèma infelicità e profòdo avvilménto) | miséria [mixérja], bolèta [=]
 BS: miséria [mixérja]
 TV: miséria [mixérja]
 > **in mišèria**_{lcag/lcav} | in miséria/bolèta* [in mixérja/bolèta]
²**mišèria**_{sfs} (bassèzza, grettèzza, povertà) | →
³**mišèria**_{sfs} (còsa da nùlla, còsa di pòco cònto, inèzia, ¹minùzia, ²miscèa, ¹quisquìglia) | miséria^{o*} [mixérja], →
⁴**mišèria**_{sfs} (sómma di danàro/denàro ešigua/trascuràbile, ³miscèa) | miséria^{o*} [mixérja], →
⁵**mišèria**_{sfs} (òpera prìva di valóre) | còsa/còssa/ròba che la val negót(a)/nigót(a)/nagót(a)_{prf}* [còxa/còsa/ròba che l'val negót(a)/nigót(a)/nagót(a)], laùr che l'val negót(a)/nigót(a)/nagót(a)_{prf}* [lavùr che l'val negót(a)/nigót(a)/nagót(a)], còsa/còssa/ròba che la val òna pitaca/pistaca_{prf}* [còxa/còsa/ròba che l'val òna pitaca/pistaca], laùr che l'val òna pitaca/pistaca_{prf}* [lavùr che l'val òna pitaca/pistaca]
⁶**mišèria**_{sfs} (nat) | miséria [mixérja]
mišericòrde_{agtv} →(compassiònevole), →(mišericordiòso)
¹**mišericòrdja**_{sfs} (sentiménto di pietà e compassiòne) | mišericòrdia [mixericòrdja]
²**mišericòrdja**_{sfs} (autoambulànza) | →
mišericordiòsamènte_{avb} | in manéra mišericordiùsa [in manéra mixericordjuxa]
mišericordiòso_{ams} | mišericordiùs [mixericordjúx]
 BS: mišericordiùs [mixericordjúx]
¹**mišero**_{ams/sms} (afflitto da dolóri/sventùre, infelice, sciaguràto; che si tròva in precàrije condizióne econòmiche, che vive nell'indigènza) | mišer [mixer]

- BS: mîser [mixer]
-a_{afs/sfs} | mîsera [mîxera]
 BS: mîsera [mîxerá]
- ²**mîsero_{ams}** (⁴desolàto, ¹squàllido: di luògo) | mîser* [mixer]
³**mîsero_{ams}** (¹èssile, ¹gràcile, ¹mingherlino, stentàto) | →
⁴**mîsero_{ams}** (irrisòrjo, scàrso) | mîser [mixer]
⁵**mîsero_{ams}** (di pòco cònto, di scàrso valóre) → (³insignificànte), → (²irrisòrjo)
⁶**mîsero_{ams}** (⁴meschino. spregévole) | mîser [mixer], meschì [meschí]
⁷**mîsero_{ams}** (avàro, taccàgno) | →
-a_{afs} | →
- misfatto_{sms}** → (crimîne), → (delitto), → (nefandézza), → (scelleratézza)
 BS: misfàt [=]
- mişofobia_{sfs}** | pura fòrta de (→sporçàrsi) i mà_{prf}* [pura fòrta de (→sporçàrsi) i ma']
- mişofobo_{ams/sms}** | (ü/chèl) che l'gh'à òna pura fòrta de (→sporçàrsi) i m_{prf}* [(ü'/chèl) che'l g'ha òna pura fòrta de (→sporçàrsi) i ma']
-a_{afs/sfs} | (òna/chèla/persuna) che la gh'à òna pura fòrta de (→sporçàrsi) i m_{prf}* [(òna/chèla/persuna) che'la g'ha òna pura fòrta de (→sporçàrsi) i ma']
- mişogamìa_{sfs}** | aversiù al matrimòne_{prf}* [aversjú al matrimòne], aversiù per ol matrimòne_{prf}* [aversjú per ol matrimòne]
- mişoginìa_{sfs}** | fòrta/fòrta aversiù vèrs i dònne/fómne_{prf}* [fòrta/fòrta aversjú vèrs i dònne/fómne], fòrta/fòrta aversiù in di confróncc di dònne/fómne_{prf}* [fòrta/fòrta aversjú indi confrónnti di dònne/fómne]
- mişoginìsmo_{sms}** → (mişoginìa)
¹**mişogino_{ams}** (relatìvo alla mişoginìa) | de la (→mişoginìa)_{lcege}* [dela (→mişoginìa)]
²**mişogino_{ams}** (caratterizzàto da mişoginìa) | caraterisàt de (→mişoginìa)_{lcege}* [caraterixàd de (→mişoginìa)]
³**mişogino_{ams/sms}** (che/chi pròva aversjòne nei confrónnti dele dònne) | (ü/chèl) che l'gh'à òna fòrta/fòrta aversiù vèrs i dònne/fómne_{prf}* [(ü'/chèl) che'l g'ha òna fòrta/fòrta aversjú vèrs i dònne/fómne], (ü/chèl) che l'gh'à òna fòrta/fòrta aversiù in di confróncc di dònne/fómne_{prf}* [(ü'/chèl) che'l g'ha òna fòrta/fòrta aversjú indi confrónnti di dònne/fómne]
- mişologia_{sfs}** | aversiù/sfidùcia vèrs i resunamènc/ragiunamènc lògici_{prf}* [aversjú/sfidùca vèrs i
- rexunamènti/rağunamènti lògici], aversiù/sfidùcia in di confróncc di resunamènc/ragiunamènc lògici_{prf}* [aversjú/sfidùca indi confrónnti di rexunamènti/rağunamènti lògici]
mişoneismò_{sms} | aversiù vèrs i noità/inovassiù/inoasiù_{prf}* [aversjú vèrs i novità/inovasjú], aversiù indi confrónnti di noità/inovassiù/inoasiù_{prf}* [aversjú indi confrónnti di novità/inovasjú]
¹**mişoneista_{agt}** (contràrjo alle novità) | contrare a ògne noità_{prf}* [contrare a ògne novità], contrare a tòte i noità_{prf}* [contrare a tòte i novità]
²**mişoneista_{agt/v/asttv}** (fautóre/seguàce/sostenitóre del mişoneismò) | (ü/chèl) che l'gh'à (→mişoneismò)_{prf}* [(ü'/chèl) che'l g'ha (→mişoneismò)], (òna/chèla/persuna) che la gh'à (→mişoneismò)_{prf}* [(òna/chèla/persuna) che'la g'ha (→mişoneismò)]
¹**mişoneistico_{ams}** (relatìvo al mişoneismò) | de l'aversiù vèrs i noità/inovassiù/inoasiù_{lcege}* [dela aversjú vèrs i novità/inovasjú], de l'aversiù indi confrónnti di noità/inovassiù/inoasiù_{lcege}* [dela aversjú indi confrónnti di novità/inovasjú]
²**mişoneistico_{ams}** (relatìvo ai mişoneisti) | de chèi/chi ch'i gh'à aversiù vèrs i noità/inovassiù/inoasiù_{lcege}* [de chèi/chí ch'ì g'ha aversjú vèrs i novità/inovasjú], de chèi/chi ch'i gh'à aversiù in di confróncc di noità/inovassiù/inoasiù_{lcege}* [de chèi/chí ch'ì g'ha aversjú indi confrónnti di novità/inovasjú]
miss_{sfsi} (ing) /mis/ | ← /miş/
missàggio_{sms} → (mixage)
missàre_{vt} | missà° (ita) [misà], fà 'l (→mixage)_{prf}* [fà 'l (→mixage)]
missàto_{ams/vppms} | missàto° (ita) [misàd], facc ol (→mixage)_{prf}* [fadì ol (→mixage)]
missile_{sms} (tec) | missile° (ita) [mísile], rochèta_{sfs}* [=]
 BS: missile (ita) [mísile]
- telecomandàto_{lct} (tec) | missile telecomandàto° (ita) [mísile telecomandàd]
missilistica_{sfs} | missilistica° (ita) [misilística], missiléstega* [misiléstega]
missilistico_{ams} | missilistico° (ita) [misilístico], missiléstech* [misilésteg], di missili_{lcege}* [di mísili]
¹**missionàrjo_{sms}** (religiòso inviàto a diffòndere la féde e a fare òpere
- assistenzjàli e sociàli; appartenènte a una congregaziòne religiòsa che şvòlge attività assistenzjàli e di apostolàto) | missionare [misjunare]
 BS: missionàre [misjonare]
-a_{sfs} | missionària* [misjunarja]
 BS: missionària [misjonàrja]
²**missionàrjo_{sms}** (chi si dèdica con dediziòne alla diffuziòne di un ideàle nòbile) | missionare* [misjunare]
-a_{sfs} | missionària* [misjunarja]
³**missionàrjo_{ams}** (relatìvo ai missionàri e alle missiòni; caratterizzàto da dediziòne totàle a un ideàle nòbile) | missionare* [misjunare]
¹**missiòne_{sfs}** (l'inviàre o l'èssere inviàto prèssò qualcùno per assòlvere un còmpito o şvòlgere un incàrico; il còmpito o l'incàrico stéssò; l'insième delle persòne che lo şvòlgono) | missiù [misjú]
 BS: ↓missiù [misjú]
²**missiòne_{sfs}** (invio di missionàri per diffòndere il messàggio religiòso; òpera di diffuziòne/predicaziòne religiòsa; la sède dei missionàri; l'insième dei missionàri) | missiù [misjú]
³**missiòne_{sfs}** (spediziòne di carattere scientìfico/scientífico e di ricèrca) | missiù°* [misjú]
⁴**missiòne_{sfs}** (còmpito şvòlto con spirito di sacrificio e totàle dediziòne) | missiù* [misjú]
missiva_{sfs} (²lèttera/lèttera) | →
¹**mistagògo_{sms}** (magister vitae) | →
+a_{sfs} | →
²**mistagògo_{sms}** (mistificatóre) | →
+a_{sfs} | →
mister_{smsi} (ing) /místə(r)/ | ← /míster/
misterico_{ams} (¹enigmàtico, ¹oscùro) | →
¹**misteriosamènte_{avb}** (in mòdo misteriòso) | in manéra misteriosa* [in manéra misterjuxa]
²**misteriosamènte_{avb}** (inspiegabilmènte) | →
³**misteriosamènte_{avb}** (in mòdo enigmàtico/oscùro) | in manéra mia ciara* [in manéra mià cjará]
misteriosità_{sfsi} → (l'èssere misteriòso)
¹**misteriòso_{ams}** (che non si riesce a spiegàre, di cù non si conòscòno le càuse, la natùra o le orìgini; pòco chjàro, ¹oscùro; che avvìene in segrèto, che avvìene di nascòsto) | misteriùs [misterjúx]
 BS: misteriùs [misterjúx]
²**misteriòso_{ams}** (che si compòrta in mòdo indecifrabìle: di qualcùno; che non si conòsce: di qualcùno) | misteriùs [misterjúx]

³misterjoso_{ams} (che eșercita un cèrto fascino, ⁵tenebróso: di qualcùno) | misterjùs* [misterjùx], →

misterjosòfico_{ams} →(misterico)

¹mistèro_{sms} (fatto/fenòmeno che non si rièscia a spjegàre e di cù non si conòsceno le càuse, la natùra o le orìgini; verità di féde) | mistér(e) [=], mistéro (ita) [=]
BS: mistéro [=]

- **del roșàrio**_{lcst} | mistér(e)/mistéro del rosare* [mistér(e) del roxare]

- **gaudjoso**_{lcst} | mistéro gaudióso° (ita) [mistéro gaudjoxo]

- **doloroso**_{lcst} | mistér(e)/mistéro dolorùs/dulurùs* [mistér(e) dolorùs/dulurùx]

- **glorjoso**_{lcst} | mistér(e)/mistéro gloriùs* [mistér(e) glorjùx]

- **luminoso**_{lcst} | mistér(e)/mistéro löminùs/lüminùs* [mistér(e) löminùx/lüminùx]

²mistèro_{sms} (carattere incomprensibile e oscùro di scrìtti/dottrine/etc.; atteggiamentó di chi non vuòl far trapelàre le pròpriè intenzióni; persóna impenetràbile) | mistér(e)* [=], mistéro* (ita) [=]

³mistèro_{sms} (persóna impenetràbile che, per il carattere e riservato e sfuggènte, sùscita interèsse e fascino) | mistér(e)* [=], mistéro* (ita) [=]

mistjàre_{vtv} →(mischjàre)

mistjàrsi_{vpi} →(mischjàrsi)

mistjàto_{ams/vppms} →(mischjàto)

mística_{sfs} (dottrina, sciènta/sciènta teològica; produzióne letterària) | mística°* (ita)(lad) [mística]
BS: mística [mística]

misticamènte_{avb} | in manéra mística* [in manéra mística]

misticànza_{sfs} →(mesticànza)

misticheggiànte_{agtv} (incline al misticismo) | portat/propèns per ol misticismo_{prf}* [portat/propèns per ol misticismo]

misticismo_{sms} | misticismo° (ita) [nmisticismo], misticésem* [misticésem]

misticità_{sfsi} (l'èssere místico) | →

místico_{ams/sms} | místico° (ita) [místico], mitech* [misteg], méstech* [mésteg]

- **a**_{afs/sfs} | mística° (ita) [mística], mitega* [místega], métega* [=]

misticànte_{agtv} (che indùce in erróre/ingànto) | che l'indüs in erùr/(→¹ingànto)_{prf}* [che'l indüx in erùr/(→¹ingànto)]

¹misticàre_{vtv} (¹alteràre, falsificàre) | →

²misticàre_{vtv} (¹ingàntàre, raggiràre) | →

¹misticàto_{ams/vppms} (¹alteràto, falsificàto) | →

²misticàto_{ams/vppms} (¹ingàntato, raggirato) | →

¹misticatóre_{ams/sms} (ingannatóre, raggiratóre) | →

- **trice**_{afs/sfs} →

²misticatóre_{ams} →(misticatòrio)

misticatorjamènte_{avb} | in manéra (→misticatòria)* [in manéra (→misticatòria)]

misticatòrio_{ams} | che l'tènd a (→²misticàre)_{prf}* [che'l tènd a (→²misticàre)]

misticazióne_{sfs} (il misticàre) | →

¹mistilingue_{agtv} (caratterizzàto dall'ùso di più lingue) | caraterisat de l'üs(o) de piö lingue dièrse/dièrse²_{prf}* [caraterixad del üx(o) de pjö lèngve dièrse]

²mistilingue_{agtv} (che parla lingue dièrse) | che l'parla lingue dièrse/dièrse²_{prf}* [che'l parla lèngve dièrse]

mistióne_{sms} →(¹fusióne), →(¹mescolànza), →(¹miscuglio)

¹misto_{ams} (mescolàto, miscelàto; costituìto da eleménti di gènere/natùra dièrse) | misto (ita) [=]

²misto_{ams} (che si verifìca congiuntamènte, che è strettamènte connésso/connésso: di sensazióne/sentimènto) | insèm(a)* [=]

³misto_{ams} (formàto da persóne di condizióne/etnia/ràzza/ideologia/sès so/etc. dièrse: di grùppo; compòsto/compòsto da abilità/pròve dièrse: di gara sportiva) | misto°* (ita) [=]

⁴misto_{sms} (¹mescolànza, ¹miscuglio) | misto (ita) [=]

mistolàna_{sfs} | mesalà [mexalà]

mistral_{smsi} (eso) /mistràl/ (vènto) | ← /mistràl/

¹mistùra_{sfs} (¹mescolànza, ¹miscuglio) | mistùra [mistùra], mestùra [mestùra]
BS: mistùra [mistùrà]

²mistùra_{sfs} (miscèla dișgustósa e șgradévole) →(²intrùglio)

³mistùra_{sfs} (²mescolànza, ²miscuglio) | →

⁴mistùra_{sfs} (¹miscèla) | →

¹misturàre_{vtv} (¹mescolàre) | →

²misturàre_{vtv} (adulteràre) | →

¹misturàto_{ams/vppms} (¹mescolàto) | →

²misturàto_{ams/vppms} (adulteràto) | →

¹mișùra_{sfs} (il nùmero che esprìme il rappòrto tra una grandèzza e un'altra a èssa omogènea assùnta còme unità di riferimènto; l'insjème delle dimensióni) | mișùra [mixùra]

CE: mișùra [mixùra], müzùra [müxùra]
CO: mișùra [mixùra]
> **su mișùra**_{lcag} | sò mișùra°* (ita) [sò mixùra]

²mișùra_{sfs} (tàglia: di àbito/indumentó/vestitò; àtto del mișuràre, mișurazióne; mòdo/critèrio con cù si effettuano le mișurazióni) | mișùra°* [mixùra]

³mișùra_{sfs} (quantità, proporzióne) | mișùra [mixùra]

⁴mișùra_{sfs} (critèrio di valutazióne, pùnto di riferimènto, tèrmine di paragóne) | →

⁵mișùra_{sfs} (sènso di equilibriò/moderazióne) | mișùra [mixùra]

⁶mișùra_{sfs} (provvedimènto présó dòpo/dòpo attènta valutazióne, decișióne présa in bàse a precisi criteri di prudènza) | mișùra [mixùra]

mișuràbile_{agtv} (che può èssere mișuratò) | mișuràbel* [mixurabel], che s'pòl mișurà_{prf}* [che s'pòl mixùrà], che l'pòl (v)èss mișurà_{prf}* [che'l pòl èss mixùràd <> che'l pòlvès mixùràd]

¹mișurabilità_{sfsi} (l'èssere mișuràbile) | →

²mișurabilità_{sfsi} (caratteristìca di ciòà che è mișuràbile) | caràter de chèl che l'è (→mișuràbile)_{prf}* [caràter de chèl che'l è (→mișuràbile)]

¹mișuràre_{vtv} (calcolàre la mișùra, rilevàre le dimensióni, prèndere le mișùre; giudicàre, stimàre, valutàre) | mișurà [mixùrà], ciapà/tò i mișùre_{prf} [cjapà/tò i mixùre]
BS: mișurà [mixùrà]

²mișuràre_{vtv} (mantenére èntro un precișo limite, contenére) | mișurà* [mixùrà], moderà [=]

³mișuràre_{vtv} (indossàre per provàre la tàglia) | mișurà* [mixùrà]

⁴mișuràre_{vintr} (avére una dàta mișùra) | mișurà [mixùrà]

¹mișuràrsi_{vpi} (fàre a gàra, affrontàrsi, cimentàrsi, ³compètère) | fà a gara [=], →

²mișuràrsi_{vpi} (²contenérsi, limitàrsi) | →

¹mișuratamènte_{avb} (moderatamènte) | →

²mișuratamènte_{avb} (in mòdo mișuratò) | in manéra mișurada* [=]

¹mișuratézza_{sfs} (l'èssere mișuratò) | →

²mișuratézza_{sfs} (moderazióne, pacatézza) | →

¹mișuratò_{ams/vppms} (calcolàto la mișùra, rilevato le dimensióni, présó le mișùre; giudicàto, stimàto, valutàto)

| misüràt [mixüràd], ciapàt/tólt/tùit i misüre [cjapàd/tóld/tüid i mixüre], →

BS: misüràt [mixüràd]

²**mişuràto**_{ams/vppms} (mantenùto èntro un precişo limite, contenùto) | misüràt* [mixüràd], moderàt [moderàd]

³**mişuràto**_{ams/vppms} (indossàto per provàre la tàglia) | misüràt* [mixüràd]

⁴**mişuràto**_{ams/vppms} (avùto una dàta mişura) | misüràt [mixüràd]

⁵**mişuràto**_{ams/vppms} (fàtto a gara, affrontàto, cimentàto) | facc gara [fadì a gara], →

⁶**mişuràto**_{ams/vppms} (⁴contenùto, limitàto) | →

⁷**mişuràto**_{ams} (contenùto èntro cèrti limiti: di qualcòsa) | misüràt* [mixüràd]

⁸**mişuràto**_{ams} (equilibràto, ⁴moderàto, pacàto, ponderàto: di qualcùno) | →

⁹**mişuràto**_{ams} (⁸contenùto, ⁴moderàto, ⁷temperàto: di atteggiamentó/comportamentó/temperamentó) | misüràt* [mixüràd]

mişuràto_{sms} | misüràdur [mixüràdur] +**-trice**_{sfs} | misüradura* [mixüradura]

mişuràtura_{sfs} →(mişurazióne)

mişurazióne_{sfs} | misüra* [mixüra], misürassiù* (ita) [mixürasjú]

mişurino_{sms} | misürì [mixürì]

- del làtte_{cst} | ↓

BP: pruì [pruvì]

VSs: medurì [medurì]

¹**mìte**_{agt/v/sttv} (che/chi è di ìndole/caràttere benèvolo, ¹paziènte, indulgènte) | (ü/chèl) che l'è bù_{prf}* [(ü'/chèl) che'l è bu], òna/persuna che l'è buna_{prf}* [óna/persuna che'l'è buna]

²**mìte**_{agt v} (clemènte, indulgènte) | →

³**mìte**_{agt v} (che rivéla dolcèzza/moderazióne) →(¹pacífico)

⁴**mìte**_{agt v} (⁴contenùto, limitàto) | →

⁵**mìte**_{agt v} (²dòcile, ¹mansuèto: di animàle) | →

⁶**mìte**_{agt v} (¹⁰dólce, ³mansuèto, temperàto: di evènto/tèmpo atmosfèrico/meteòrico, di clima/stagióne) | →, mite° (ita) [=]

mitemènte_{avb} | in manéra (→mìte)* [in manéra (→mìte)], con bontà/clemènsa/indölgènsa* [=]

mitèna_{sfs} (mezzo guànto) | →

¹**mitézza**_{sfs} (benevolènsa, clemènsa, indulgènsa) | →

²**mitézza**_{sfs} (docilità, mansuetùdine: di animàle) | →

³**mitézza**_{sfs} (⁵dolcèzza: di evènto/tèmpo atmosfèrico/meteòrico, di clima/stagióne) | →

¹**miticamènte**_{avb} (in mòdo mítico) | in manéra mítica* [in manéra mítica]

²**miticamènte**_{avb} (secóndo la mitologia) | segónd la mitología* [segónd la mitología]

miticità_{sfsi} →(l'èssere mítico)

miticizzàre_{vtr} →(mitizzàre)

miticizzàto_{ams/vppms} →(mitizzàto)

miticizzazióne_{sfs} →(mitizzazióne)

¹**mítico**_{ams} (relatìvo al míto, relatìvo alla mitologia; ¹leggèndario) | mítico° (ita) [mítico], legèndare [=]

²**mítico**_{ams} (eccezióne, ¹straordinàrio) | →

³**mítico**_{ams} (irreàle, irrealizzàbile, ²utopìstico) | →

mitigàbile_{agt v} | che s'pöl (→mitigàre)_{prf}* [che s'pöl (→mitigàre)], che l'pöl (v)èss (→mitigàto)_{prf}* [che'l pöl èss (→mitigàto)] < che'l pölvès (→mitigàto)]

¹**mitigàre**_{vtr} (alleviàre, lenire, rèndere più mìte, rèndere méno acùto/intènsio; attenuàre, limitàre, moderàre, ridürre, temperàre) | mitigà [=], indolsì (IIIa) [indolsì], indulsì (IIIa) [indulsì], moderà [=], smorsà* [xmorsà], temprà [=], trempà [=]

²**mitigàre**_{vtr} (attenuàre/ridürre péna/punizióne/etc.) | indolsì (IIIa) [indolsì], indulsì (IIIa) [indulsì]

mitigàrsi_{vpi} | mitigàs [=], indolsìs [indolsìs], indulsìs [indulsìs], smorsàs* [xmorsàs]

mitigatìvo_{ams} | mitigatìv* /-f/ [mitigatìv]

¹**mitigàto**_{ams/vppms} (alleviàto, lenìto, réso più mìte, réso méno acùto/intènsio; attenuàto, limitàto, moderàto, ridóto, temperàto) | mitigàt [mitigàd], indolsìt [indolsìd], indulsìt [indulsìd], moderàt [moderàd], smorsàt* [xmorsàd], tempràt [tempràd], trempàt [trempàd]

²**mitigàto**_{ams/vppms} (attenuàto/ridóto péna/punizióne/etc.) | indolsìt [indolsìd], indulsìt [indulsìd]

mitigatóre_{ams/sms} | mitigadür* [mitigadür] +**-trice**_{afs/sfs} | mitigadura* [=]

mitigazióne_{sfs} | mitigassü* [mitigasjú]

mitilicoltóre_{sms} | coltiadür/coltiuradür de òstreghe nigre_{prf}* [coltiadür/coltiuradür de òstreghe nigre] +**-trice**_{sfs} | coltiadura/coltiuradura de òstreghe nigre_{prf}* [coltiadura/coltiuradura de òstreghe nigre]

mitilicoltùra_{sfs} | coltùra/coltiassiù/coltiassiù² de òstreghe nigre_{prf}* [coltùra/coltiassjú de òstreghe nigre]

mìtilo_{sms} →(còzza)

¹**mitizzàre**_{vtr} (trasformàre in míto, rèndere mítico) | trasfurmà in míto_{prf}* [=], fà deentà/dientà/dientà²^ mítico_{prf}* [fà deventà/diventà mítico]

²**mitizzàre**_{vtr} (celebràre, esaltàre) | →

³**mitizzàre**_{vintr} (creàre míto) | creà di míto_{prf}* [=]

¹**mitizzàto**_{ams/vppms} (trasfurmàto in míto, réso mítico) | trasfurmàt in míto_{prf}* [trasfurmàd in míto], facc deentà/dientà/dientà²^ mítico_{prf}* [fadì deventà/diventà mítico]

²**mitizzàto**_{ams/vppms} (celebràto, esaltàto) | →

³**mitizzàto**_{ams/vppms} (creàto míto) | creàt di míto_{prf}* [creàd di míto]

mitizzazióne_{sfs} →(il mitizzàre)

mìto_{sms} | míto° (ita) [=], mit* [=]

mitologia_{sfs} | mitología° (ita) [mitología], mitologéa* [mitologéa]

¹**mitologicamènte**_{avb} (in mòdo mitológico) | in manéra (→mitològica)* [in manéra (→mitològica)]

²**mitologicamènte**_{avb} (secóndo la mitologia) | segónd la mitología* [segónd la mitología]

¹**mitològico**_{ams} (relatìvo alla mitologia) | mitològico° (ita) [=], mitològech* [mitològeg], de la mitologia_{lce}* [dela mitología]

²**mitològico**_{ams} (che concèrne/riguarda lo stùdio dei míto) | mitològico° (ita) [=], mitològech* [mitològeg], che l'riguarda/reàrda/reàrda³^ ol stòde di míto_{prf}* [che'l rigyarda/revarda ol stòde di míto]

³**mitològico**_{ams} (che ha cóme soggèto uno o più míto) | mitològico° (ita) [=], mitològech* [mitològeg], che l'gh'è cóme sogèt ü/piö míto_{prf}* [che'l g'è cóme sogèt ü'/piö míto]

⁴**mitològico**_{ams} (che ha caràttere fantàstico, ¹leggèndario, ¹mítico) | mitològico° (ita) [=], mitològech* [mitològeg], che l'gh'è caràter fantàstech_{prf}* [che'l g'è caràter fantàsteg], →

mitològista_{sttv} →(mitòlogo)

mitòlogo_{sms} | mitòlogo° (ita) [=], mitòlegh* /-c/ [mitòleg], stödiùs/stüdiùs/(e)spèrt de (la) mitologia_{prf}* [stödjúx/stüdjúx/(e)spèrt de(la) mitología]

+**-a**_{sfs} | mitòloga° (ita) [=], mitòlega* [=], stödiusa/stüdiusa/(e)spèrta de (la) mitologia_{prf}*

- [stödjuxa/stüdüjuxa/(e)spèrta de(la) mitologìa]
- mitòmane**_{agtv/sttv} | mitòmane° (ita) [=]
- mitomanìa**_{sfs} | mitomanìa° (ita) [mitomanìa], mitomanéa* [mitomanéa]
- 1 mitra**_{smsi} (àrma) | mitra° (ita) [=], mitràia_{sfs}° [mitraja]
- 2 mitra**_{sfs} (copricàpo vescovile) →(mìtria)
- 3 mitra**_{sfs} (autorità/dignità vescovile) →(°episcopàto)
- 4 mitra**_{sfs} (sacerdòte) | →
- 1 mitràglia**_{sfs} (insième di pallòttele, schégge, rottàmi di fèrro con cù si caricàvano àrmi da fùdco o cannóni) | mitràia [mitraja] > **a mitràglia**_{icav} →(a ràffica)
- 2 mitràglia**_{sfs} (mitragliatrice) | →
- 3 mitràglia**_{sfs} (°gragnòla, °ràffica) | →
- 4 mitràglia**_{sfs} (sfilza di paròle, discòrso incessànte e molèsto) | filsa/félsa de pròle_{prf}* [=], discòrs che l'cèssa/desmèt mia e moèst_{prf}* [discòrs che'l cèssa/dexmèt miq e moèst]
- 5 mitràglia**_{sfs} (spiccioli) | →
- 6 mitràglia**_{sfs} (°bréccia, ghìaia) | →
- mitragliaménto**_{sms} | mitraiada_{sfs}* [mitrajada]
- 1 mitragliàre**_{vt} (colpire con ràffiche di mitragliatrice o con tiri a mitràglia) | mitraià [mitrajà]
- 2 mitragliàre**_{vt} (incaalzàre con un sussegùirsi di domànde) | mitraià* [mitrajà], tempestà* [=], tempestà* [=]
- mitragliàta**_{sfs} | mitraiada* [mitrajada]
- 1 mitragliàto**_{ams/vppms} (colpito con ràffiche di mitragliatrice o con tiri a mitràglia) | mitraiàt [mitrajàd]
- 2 mitragliàto**_{ams/vppms} (incaalzàto con un sussegùirsi di domànde) | mitraiàt* [mitrajàd], tempestàt* [tempestàd], tempestàt* [tempestàd]
- 1 mitragliatóre**_{sms} (mitragliatrìce) | →
- 2 mitragliatóre**_{sms} (mitraglière) | → +-trìce_{sfs} | →
- mitragliatrìce**_{sfs} | mitràia°* [mitraja]
- mitraglière**_{sms} | mitraglièr* [mitraglér] -a_{sfs} | mitragliéra* [mitragléra]
- mitragliétta**_{sfs} | mitra° [=]
- 1 mitràrsi**_{vp} (pórsi sul càpo la mitra/mitrja) | mètes/metis (sö) la mitra/mitria_{prf}* [mètes/metís (sö) la mitra/mitrja], mètes/metis söl có la mitra/mitria_{prf}* [mètes/metís söl có la mitra/mitrja]
- 2 mitràrsi**_{vp} (vanagloriàrsi, vantàrsi) | →
- 1 mitràto**_{vppms} (pósto/pòsto sul càpo la mitra/mitrja) | metit (sö) la mitra/mitria_{prf}* [metíd (sö) la mitra/mitrja], metit söl có la
- mitra/mitria_{prf}* [metíd söl có la mitra/mitrja]
- 2 mitràto**_{vppms} (vanagloriàto, vantàto) | →
- 3 mitràto**_{ams} (che pòrta la mitra/mitrja) | che l'gh'à sö la mitra/mitria_{prf}* [che'l g'g' a sö la mitra/mitrja], che l'pórta la mitra/mitria_{prf}* [che'l pórta la mitra/mitrja]
- 4 mitràto**_{ams} (che ha dirètto di portàre la mitra/mitrja) | che l'gh'à ol derito/dirito de portà la mitra/mitria_{prf}* [che'l g'g' a ol derito/dirito de portà la mitra/mitrja]
- mitrja**_{sfs} | mitra° (ita) [=], mitria° (ita) [mitrja]
- mitteleuropèo**_{ams/sms} | miteleüropéo* (ita) [miteleüropéō], miteleöropéo* (ita) [miteleöropéō] -a_{af/sfs} | miteleüropéa* (ita) [miteleüropéa], miteleöropéa* (ita) [miteleöropéa]
- mittèna**_{sfs} →(mitèna)
- mittènte**_{sttv} (speditóre) | →
- mix**_{smsi} (ing) /mics/ | ← /miş/
- mixage**_{smsi} (ing) /micsàž/ | ← /mişàş/, missagio° (ita) [misağō], missàs* [misàx]
- 1 mixàre**_{vt} (missàre) | →
- 2 mixàre**_{vt} (°mescolàre, misclàre) | →
- 1 mixàto**_{ams/vppms} (missàto) | →
- 2 mixàto**_{ams/vppms} (°mescolàto, misclàto) | →
- mixer**_{smsi} (ing) /micsə(r)/ | ← /micsər/ /micsər/
- mixeràggio**_{sms} →(missàggio)
- mixing**_{smsi} (ing) /micsiŋ/ | ← /micsiŋg/ /micsiŋg/ →(missàggio)
- mnemonicaménte**_{avb} →(a memòria)
- mnemònico**_{ams} | de la memòria_{icge}* [dela memòrja]
- mnèşico**_{ams} | de la memòria_{icge}* [dela memòrja]
- mnèşico**_{ams} →(mnèşico)
- mò**_{avb} →(adèssò)
- mo'**_{smsi} (manierà, mòdo) | → > **a mo' di**_{icpr} | a mò de [=], a la manéra de [ala manéra de], cóme [=]
- mobbing**_{smsi} (ing) /màbiŋ/ | ← /mòbiŋg/
- mobiglia**_{sfs} →(mobilia)
- mobiglière**_{sfs} →(mobilière)
- mobigliàto**_{ams/vppms} →(mobiliàto)
- mobigliatùra**_{sfs} →(mobiliatùra)
- mobiglio**_{sms} →(mobiliō)
- 1 mòbile**_{agtv} (che non è fisso, che può èssere mòsso/spostàto) | mòbel [=], che s'pòl möv/spostà_{prf}* [che s'pòl möv/spostà], che l'pòl (v)èss möit/spostà_{prf}* [che'l pól ès mövíd/spostàd] < che'l pólvs mövíd/spostàd]
- 2 mòbile**_{agtv} (che è dotàto di mobilità; che non ha la dovùta stabilità) | mòbile° (ita) [=], mòbel* [=], che l'sa/se möv/spostà_{prf}* [che'l sa/se möv/spostà]
- 3 mòbile**_{agtv} (°irrequièto, mutàbile, mutévole: di sguàrdo/vólto) | →
- 4 mòbile**_{agtv} (°incostànte, instàbile: di caràttère/ìndole) | →
- 5 mòbile**_{sms} (oggettò di arredaménto) | mòbel [=] > **mòbili**_{smp} | mòbei [mòbej]
- +**6 mòbile**_{smsi} (ing) /mòfəbajl/ | ← /mòbajl/ →(°cellulàre)
- mobilia**_{sfs} | mobilia [mobilja], mòbei_{smp} [mòbej]
- 1 mobiliàre**_{vt} (ammobigliàre) | →
- 2 mobiliàre**_{vt} (colmàre, riempire/riempiere) | →
- 3 mobiliàre**_{agtv} (relativo ai bèni mòbili) | mobiliàr°* (ita) [mobiljār]
- 1 mobiliàto**_{ams/vppms} (ammobigliàto) | →
- 2 mobiliàto**_{ams/vppms} (colmàto, riempito/riempiùto) | →
- 1 mobiliatùra**_{sfs} (l'ammobigliàre) | →
- 2 mobiliatùra**_{sfs} (mobilia) | →
- mobilière**_{sms} | mobiliér [mobiljér] BS: mobilér [=] -a_{sfs} | mobiliéra* [mobiljéra] BS: mobiléra* [mobilérà]
- 1 mobilificio**_{sms} (fàbrica di mòbili) | laboratòre/fàbrica/indùstria/stabilim ènt di mòbei_{prf}* [laboratòre/fàbrica/indùstria/stabilim ènt di mòbej], mobelefèsse* [mobelefése]
- 2 mobilificio**_{sms} (negòzio di mòbili) | negòsse/bötiga/bütiga di mòbei_{prf}* [negòsse/bötiga/bütiga di mòbej], mobelefèsse* [mobelefése]
- mobiliō**_{sms} →(arredaménto), →(arrèdo), →(mobilia)
- 1 mobilità**_{sfsi} (natùra e proprietà di ciò che è mòbile) | natùra e proprietà/proprietà de chèl che l'è mòbel_{prf}* [natùra e proprietà/proprietà de chèl che'l è mòbel], mobilità°* (ita)(lad) [=], mobeletà* [=]
- 2 mobilità**_{sfsi} (possibilità di spostàrsi, possibilità di èssere spostàto) | possibilità de spostà_{prf}* [possibilità de spostàs], possibilità de èss (i)spostà_{prf}* [possibilità de ès spostàd] < possibilità de èsispostàd], mobilità°* (ita)(lad) [=], mobeletà* [=]
- 3 mobilità**_{sfsi} (capacità di un àrto/òrgano di muòversi) | capassità d'òna part(e) del còrp de mòes/möis_{prf}* [capassità d'òna part(e) del còrp de möves/mövís], capassità d'ùn òrghen de mòes/möis_{prf}* [capassità d'ùn

òrghen de móves/mövís), mobilità^{o*} (ita)(lad) [=], mobeletà* [=]

⁴**mobilità**_{sfsi} (facilità concù pòssonu cambiàre espressiòne i lineaménti del vólto) → (espressività)

⁵**mobilità**_{sfsi} (prontezza e vivacità di intuiziòne) | prontessa e spéret/spiret de intüissiù_{prf*} [prontesa e spéret/spiret de intüisjù]

⁶**mobilità**_{sfsi} (capacità di adattaménto) | capassità de adatomént_{prf*} [capacità de adatomént]

⁷**mobilità**_{sfsi} (inçostanza, volubilità) | →

⁸**mobilità**_{sfsi} (complèssu di procedùre per la tutèla dell'occupaziòne: nel lavóro) | mobilità^{o*} (ita)(lad) [=], mobeletà* [=]

⁹**mobilità**_{sfsi} (traspòrti, tràffico) | →, mobilità^{o*} (ita)(lad) [=], mobeletà* [=]

mobilitàre_{vr} | mobilità^{o*} (ita)(lad) [=]

mobilitàrsi_{vpi} | mobilità^{o*} (ita)(lad) [=]

mobilitàto_{ams/vppms} | mobilità^{o*} (ita)(lad) [mobilitàd]

mobilitaziòne_{sfs} | mobilitassiù (ita) [mobilitasjù]

mobilizàre_{vr} (mobilitàre) | →

mobilizàto_{ams/vppms} (mobilitàto) | →

mobilizaziòne_{sfs} (mobilitaziòne) | →

¹**mobilménte**_{avb} (con mobilità) | con mobilità* [=]

²**mobilménte**_{avb} (mutevolménte) | →

mòca_{sfsi/smsi} → (moka)

mocassino_{sms} | ↓
BS: mocassì [mocasì]

moccicàglia_{sfs} → (móccio)

¹**moccicàre**_{vintr} (lasciàre colàre il móccio) | lassà/lagà 'ndà zó ol (→²móccio)_{prf*} [lassà/lagà 'ndà zó ol (→²móccio)]

²**moccicàre**_{vintr} (piagnucolàre) | →

¹**moccicàto**_{ams/vppms} (lasciàto colàre il móccio) | lassàt/lagàt indà zó ol (→²móccio)_{prf*} [lassàd/lagàd indà zó ol (→²móccio)]

²**moccicàto**_{ams/vppms} (piagnucolàto) | →

¹**moccichìno**_{sms} (fazzolétto) | →

²**moccichìno**_{sms} (moccioso) | →
+**-a**_{sfs} | →

¹**moccicóne**_{sms} (uòmo trasantàto e sùdicio) | ü trasantàt e (→sùdicio)_{prf*} [ú' traxandàd e (→sùdicio)]

²**moccicóne**_{sms} (persóna sciòcca e ignorànte) | ü (→sciòcco) e ignorànt_{prf*} [ú' (→sciòcco) e ignorànt]

+**-a**_{sfs} | òna/persuna (→sciòcca) e ignorànta_{prf*} [òna/persuna (→sciòcca) e ignorànta]

¹**moccioso**_{ams} (spòrco di móccio) | spòrch/stóss de (→²móccio)_{prf*} [spòrc/stós de (→²móccio)]

²**moccioso**_{ams} (che ha il nàso pièno di móccio) | che l'gh'à 'l nas pié de (→²móccio)_{prf*} [che'l g'à 'l nax pjé de (→²móccio)]
BS: ciccia mosségn [ciçà mosègn], macagnù [macagnù]

³**moccioso**_{ams} (sciòcco, stólto) | →

¹**móccio**_{sms} (candéla, ¹móccolo/mòccolo) | →

²**móccio**_{sms} (mùco che còla dal nàso) | mócol [=], mochèt [=], macàcc [macàç], macarù [macarù], candeli del nas [candelì del nax], nas^o [nax]
BP: narécc [naréç], sirù [sirù], móccio [móço], mosségn [mosègn], macàgn [macàgn]
+**-ccolìno**_{sms} | mocheti [mochetì]

¹**moccioso**_{ams} (moccioso) | →

²**moccioso**_{sms} (bambino piccòlo) | → (bambinèllo), → (bimbo)
BS: macarì [macarì]
-a_{sfs} →
BS: macarìna* [macarìnà]

³**moccioso**_{sms} (ragàzzo/giòvane inespèrto e immatùro che si dà àrje da adùlto) | s-cèt baldansùs_{prf*} [scèt/scjèt baldansùx], sbarbadèl [xbarbadèl], macarù [macarù], tetù^o [tetù]
-a_{sfs} | s-cèta baldansusa_{prf*} [scèta/scjèta baldansuxa], macaruna* [=], tetuna* [=]

⁴**moccioso**_{sms} (adùlto che si compòrta da bambino) | ü/chèl/züen/òm che l'sa/se compòrta de (→bambino)_{prf*} [ú'/chèl/xuven/òm che'l sa/se compòrta de (→bambino)]
-a_{sfs} | òna/chèla/zùena/dòna/fómna che la sa/se compòrta de (→bambina)_{prf*} [òna/chèla/xúvena/dòna/fómna che'la sa/se compòrta de (→bambina)]

+**moccolìno**_{sms} (piccòlo móccio) | mocheti [mochetì]

¹**móccolo/mòccolo**_{sms} (moccicóne di candéla) | mócol [=], mochèt [=]
BS: mòcol [=]

²**móccolo/mòccolo**_{sms} (²móccio) | →

³**móccolo/mòccolo**_{sms} (bestémija, imprecaziòne) | mócol [=], mochèt [=]
BS: mòcol [=]

moccolóne_{sms} (ragazzino che si attéggia a persóna matùra) | → (³moccioso)
+**-a**_{sfs} | →

mòco_{sms} (mùco) | →

¹**mòda**_{sfs} (tendèza generale che caratterizza il mòdo di vivère/comportàrsi/vestìrsi/etc.,

usànta più o méno passaggèra) | móda [=]
BS: móda [mòdà]
CE: móda [=]
CO: mòda [mòda]
TV: móda [=]
> **alla mòda**_{icag/lcav} | a la móda [ala móda], strafigo^o (ita) [=]
> **di mòda**_{icag} | de móda [=]

²**mòda**_{sfs} (commèrcio/indùstria dell'abbigliaménto) | móda^{o*} [=]

¹**modajòlo**_{ams} (di mòda) | →

²**modajòlo**_{ams/sms} (che/chi ségüe la mòda) | (ü/chèl) che l'ga/ghè va/và dré a i móde_{prf*} [(ú'/chèl) che'l va dré ai móde], (ü/chèl) che l'ségüe i móde_{prf*} [(ú'/chèl) che'l ségüe i móde]
-a_{afs/sfs} | (òna/chèla/persuna) che la ga/ghè va/và dré a i móde_{prf*} [(òna/chèla/persuna) che'la va dré ai móde], (òna/chèla/persuna) che la ségüe i móde_{prf*} [(òna/chèla/persuna) che'la ségüe i móde]

modalità_{sfsi} (manierà/mòdo di agìre/operàre; istruzióni) | modalitá^{o*} (ita)(lad) [=]

mòdano_{sms} (piccòlo règolo di légno usàto nella tessitùra delle réti da péscà) | modèl [=]
BS: modèl [=]

modellabile_{agtv} | modelàbel* [modelabel], che s'pòl modelà (facilmént)_{prf*} [che s'pól modelà (facilmént)], che l'pòl (v)èss modelàt (facilmént)_{prf*} [che'l pól ès modelàd (facilmént)] <> che'l pòlvès modelàd (facilmént)]

¹**modellaménto**_{sms} (il modellàre/si) | →

²**modellaménto**_{sms} (adattaménto) | →

¹**modellàre**_{vr} (lavoràre un materiàle per dàrgli una fóрма volùta; plašmàre una fóрма; conferìre una línea) | modelà [=], dà furma_{prf*} [=]
BS: modelà [=]
CE: mudelà [=]
CO: mudelàa [mudelà]

²**modellàre**_{vr} (far risaltàre, méttère in riljèvo) | → (evidenziàre)

³**modellàre**_{vr} (adeguàre; formàre, educàre) | →

¹**modellàrsi**_{vpi} (adeguàrsi, conformàrsi) | →

²**modellàrsi**_{vpi} (modificàrsi, trasformàrsi) | modelàs* [=], ciapà furma_{prf*} [cjapà furma]
BS: modelàs* [=]
CE: mudelàs [mudelàs]
CO: mudelàase [mudelàse]

¹**modellàto**_{ams/vppms} (lavoràto un materiàle per dàrgli una fóрма volùta; plašmàto una fóрма;

conferìto una línea) | modelàt [modelàd], dacc furma_{prf}* [dadì furma]
 BS: modelàt [modelàd]
 CE: mudelàt [mudelàd]
 CO: mudelàat [mudelàd]

²**modellàto**_{ams/vppms} (far risaltàre, méttère in rilìèvo) → (¹evidenziàre)

³**modellàto**_{ams/vppms} (¹adeguàto; formàto, educàto) | →

⁴**modellàto**_{ams/vppms} (²adeguàto, conformàto) | →

⁵**modellàto**_{ams/vppms} (modificàto, trasformàto) | modelàt* [modelàd], ciapàt furma_{prf}* [cjapàd furma]
 BS: modelàt* [modelàd]

modellatóre_{sms} (chi modèlla/plàšma òpere) | caafurme [cavafurme]
 -**trice**_{sfs} | caafurme* [cavafurme]

¹**modellatùra**_{sfs} (operazióne àtta a dàre una fóрма volùta a un materiàle) | modeladùra* [modeladùra]

²**modellatùra**_{sfs} (complessióne) | →

modellazióne_{sfs} → (modellatùra)

modellìno_{sms} | modelì [modelí]

modellìšmo_{sms} | modelìšmo° (ita) modelixmo, modelésem* [modeléxem]

modellìsta_{stiv} | modelìsta° (ita) [=], modelésta* [=]

¹**modèllo**_{sms} (oggèto reale che viène propòsto per èssere copiàto/imitàto/ritratto/riprodòtto) | modèl [=], dima [=], méder [=]
 BS: modèl [=], déma [démà]
 -**llìno**_{sms} | modelì [modelí]
 - **matemàtico**_{lcst} | modèl matemàtico* (ita) [=]
 - **matemàtico**_{lcst} | modèl matemàtico* (ita) [=]
 - **730**_{lcst} → (settecentotrènta)
 - **740**_{lcst} → (settecentoquarànta)
 - **UNICO**_{lcst} → (UNICO)

²**modèllo**_{sms} (giòvane/ùomo di bell'aspèto che pòsa per pittóri/scultóri/fotògrafi/etc.) | modèl°* [=]
 BS: modèl [=], indossatùr* [indosatùr]
 -**a**_{sfs} | modèla [=]
 BS: modèla [modèlà], indossatrice [indosatrice]

³**modèllo**_{sms} (persóna/còsa ritenùta ešemplàre e dégna di èssere imitàta) | modèl [=]
 BS: modèl [=]

⁴**modèllo**_{sms} (protòtipo industriàle, oggèto prodòtto in sèrie che ripruduce un protòtipo; fóрма usàta per ricavàre lo stàmpo di fušióne; càpo d'abbigliaménto confeziònato in uno o pòchi ešemplàri su diségno

originàle; ripruduzióne in scàla ridòtta di un oggèto) | modèl°* [=]

⁵**modèllo**_{sms} (fòglio di càrta che ripruduce le linee di un àbito o di sùe sìnole pàrti e che sèrve da guida per il tàglio del tessùto; abbòzzo di materiàle plàstico che precède la realizzazióne dell'òpera) | modèl [=]

modem_{smsi} (ing) /mèpdem/ | ← /mòdem/

moderàbile_{agtv} | moderàbel* [moderabel], che s'pòl moderà_{prf}* [che s'pòl moderà], che l'pòl (v)èss moderàt_{prf}* [che l'pòl èss moderàd < che l'pòlvèss moderàd]

moderaménto_{sms} → (il moderàre/si)

¹**moderàre**_{vtv} (contenére/ridurre èntro giùsti limiti, ²mišuràre, tenére a fréno/frèno) | moderà [=]

²**moderàre**_{vtv} (corrèggere/educàre temperàndo/mitigàndo) | moderà* [=]

moderàrsi_{vpi} | moderàs* [=], stà 'n di limiti_{prf} [stà 'ndi límiti]

¹**moderataménte**_{avb} (in mòdo moderàto, con moderazióne) | in manéra moderada* [=], con moderassù* [con moderasjú]

²**moderataménte**_{avb} (pòco) | →

moderatézza_{sfs} | èss/mostràs moderàt_{vbp}* [èss/mostràs moderàd], (v)iga moderassù_{vbp}* [viga moderasjú]

moderàtivo_{ams} | che l'sèrv a moderà_{prf}* [che l'sèrv a moderà]

¹**moderàto**_{ams/vppms} (contenùto/ridòtto èntro giùsti limiti, ²mišuràto) | moderàt [moderàd]

²**moderàto**_{ams/vppms} (corrètto/educàto temperàndo/mitigàndo, tenùto a fréno/frèno) | moderàt* [moderàd]

³**moderàto**_{ams/vppms} (contenùto, frenàto) | moderàt* [moderàd], stacc in di limiti_{prf} [stadì indi límiti]

⁴**moderàto**_{ams} (non eccessìvo, contenùto, ridòtto, limitàto, contenùto èntro cèrti límiti: di azióne/atteggiaménto/comportamént o/etc.; ⁹mišuràto) | moderàt°* [moderàd]

⁵**moderàto**_{ams} (ispiràto a princìpi di moderazióne: di azióne/atteggiaménto/comportamént o/etc.) | moderàt°* [moderàd]

⁶**moderàto**_{ams/sms} (che/chi sta in una pozióne di cèntro/cèntro lontàno da ògni estremìšmo) | moderàt°* [moderàd]
 -**a**_{afs/sfs} | moderada* [=]

⁷**moderàto**_{avb/sms} (còme indicazióne di moviménto in mùšica) | moderàt°* [moderàd]

moderatóre_{sms} | moderadùr°* (ita)(lad) [moderadùr]
 -**trice**_{sfs} | moderadura* [=]

moderazióne_{sfs} | moderassù [moderassjú]

¹**modernaménte**_{avb} (in mòdo modèrno) | in manéra modèrna* [=]

²**modernaménte**_{avb} (recenteménte, ultimaménte) | →

modern dance_{lcst} (ing) /máðən dāns/ | ← /mòdern dènš/ → (danza modèrna)

modernìšmo_{sms} | modernìšmo° (ita) [modernixmo], modernésem* [modernéxem]

+**modernìšsimo**_{ams} | gran modèrno_{prf}* [gran' modèrno], (stra) de là de modèrno_{prf}* [(stra)delà de modèrno], infina mai modèrno_{prf}* [infina mai modèrno], stramodèrno° (ita) [=]
 > **mólto modèrno**_{lcag} | modèrno féss/fiss_{prf}* [modèrno fés/fis]
 > **davvéro/pròprio modèrno**_{lcag} | delbù/debù/pròpe modèrno_{prf}* [delbù/debù/pròpe modèrno], modèro afàcc* [modèro afatì]

modernìsta_{agtv/stiv} | modernìsta° (ita) [=], modernésta* [=]

¹**modernìstico**_{ams} (relatìvo al modernìšmo, relatìvo ai modernìsti) | modernìstico° (ita) [modernístico], modernéstech* [modernésteg], del modernìšmo_{lcge}* [del modernixmo], di modernìsti_{lcge}* [=]

²**modernìstico**_{ams} (che corrispónde o è adeguàto alle tendènze della modernità) | modernìstico° (ita) [modernístico], modernéstech* [modernésteg], che l'corispónd a i tendènse de la modernità_{prf}* [che l'corispónd ai tendènse dela modernità], che l'è adatàt/confurma a i tendènse de la modernità_{prf}* [che l'è adatàt/confurma ai tendènse dela modernità]

modernità_{sfsi} | modernità° (ita) [modernità], modernetà* [=]

modernizzàre_{vtv} | modernisà [modernixà]

modernizzàrsi_{vpi} | modernisàs [modernixàs]

modernizzàto_{ams/vppms} | modernisàt [modernixàd]

modernizzazióne_{sfs} | modernissasù°* (ita)(lad) [modernixasjú]

¹**modèrno**_{ams} (che si riferìsche al tèmpo prešente o a un período recènte; che è caratterìstico/pròprio/típico del tèmpo prešente) | modèrno (ita) [=], modèren* [=]

²**modèrno**_{ams} (che si compòrta in mòdo confacènte con la mentalità dei tèmpi a cùì appartìene, che è di

mentalità apèrta e favorévole alle innovazióne: di qualcùno; che è pròprio del tèmpo cù appartìene: di azióne/attegiaménto/comportamént o/etc.; relativo al periodo stòrico comprés tra la scopèrta dell'Amèrica e il congèssò di Vjènna | modèrno^{o*} (ita) [=], modèren* [=]

³modèrno^{sms} (tùtto ciò che esprìme i gùsti e le tendènze dell'età modèrna) | modèrno (ita) [=], modèren* [=]

modern style_{lcst} (ing) /mãdøn stajl/ | ← /mòdern stajl/

¹modèstaménte_{avb} (con modèstja e umiltà) | con modèstja e ùmiltà* [con modèstja e ùmiltà]

²modèstaménte_{avb} (in mòdo sèmplice, sènza/sènza sfàrzo, sènza/sènza lùsso) | in manéra sèmples* [in manéra sèmples], sènza sfàrso/lùsso* [sènza sfàrso/lùso]

³modèstaménte_{avb} (in mòdo sòbrjo e dignitoso) | in manéra pacada e dignitusa* [in manéra pacada e dignituxa]

⁴modèstaménte_{avb} (còme incìso per ostentàre una falsa modèstja) | modèstamént° (ita) [=]

¹modèstja_{sfs} (disposizióne d'ànimo di chi non nùtre presunzióne/presunzióne; contégno, pudóre, riservatèzza; mediocrità, scarsità) | modèstja [modèstja]

²modèstja_{sfs} (moderazióne, sobrietà) | →

¹modèsto_{ams} (che non ostènta i pròpri mèriti, che è lontàno da ògni fóрма di vanità/presunzióne/presunzióne: di qualcùno; di ùmili condizióne: di qualcùno; di scàrsa importànza e valóre, mediòcre, che non eccèlle: di qualcòsa) | modèst [=] BS: modèst [=]

²modèsto_{ams} (lontàno da vanità/presunzióne/presunzióne: di azióne/attegiaménto/comportamént o/etc.; prìvo di lùsso/sfàrzo; contenùto èntro limiti ragionévoli, moderàto, mòdico; esìguo, limitàto) | modèst^{o*} [=]

modicaménte_{avb} | in manéra (→mòdica)* [in manéra (→mòdica)], mia esusa* [mia exuxa]

modicità_{sfsi} →(esìguità), →(moderatèzza)

mòdico_{ams} →(esìguo), →(²modèsto)

modifica_{sfs} | modifìca^{o*} [modifìca]

modificàbile_{agtv} | modificàbel* [modificàbel], che s'pòl modifìcà_{prf}* [che s'pòl modifìcà], che l'pòl

(v)èss modifìcà_{prf}* [che'l pòl èss modifìcàd < che'l pòlvès modifìcàd]

modificabilità_{sfsi} | possibilità de èss modifìcà_{prf}* [possibilità de èss modifìcàd]

modificànte_{agtv} | che l'modifìca_{prf}* [che'l modifìca]

modificàre_{vtr} | modifìcà [=]

modificàrsi_{vpi} | modifìcàs* [=]

modificatìvo_{ams} | modifìcativ* /-f/ [modifìcatív]

¹modifìcàto_{ams/vppms} | modifìcàt [modifìcàd]

²modifìcàto_{ams} (di motóre/¹¹prodóttò) | modifìcàt^{o*} [modifìcàd]

modifìcatóre_{ams/sms} (che/chi appòrta o è àtto ad appòrtàre modifìche) | modifìcadùr* [modifìcadúr]

-trìce_{sfs} | modifìcadura* [=]

modifìcazióne_{sfs} | modifìcassiù^{o*} (ita)(lad) [modifìcasiù]

¹modìsta_{sttv} (dòna/ùòmo che confezióna/vénde cappèlli/copricàpi femminili) | modìsta [=], modèsta [=], scöfìera_{sfs} [scöfjéra], scöfìer_{sms}* [scöfjér]

BS: scöfìera_{sfs} [scöfjéra], scöfìer_{sms}* [scöfjér]

²modìsta_{sttv} (²modaiòlo) | →

¹modìsteria_{sfs} (laboratòrio di modìsta) | laboratòre de modìsta/modèsta/scöfìera/scöfìer_{prf}* [laboratòre de modìsta/modèsta/scöfjéra/scöfjér], modèsteréa* [modèsteréa]

²modìsteria_{sfs} (negòzio di modìsta) | negòsse/bötiga/bütiga de modìsta/modèsta/scöfìera/scöfìer_{prf}* [negòsse/bötiga/bütiga de modìsta/modèsta/scöfjéra/scöfjér], modèsteréa* [modèsteréa]

³modìsteria_{sfs} (àrte/mestjère di modìsta) | arte/mestér de modìsta/modèsta/scöfìera/scöfìer_{prf}* [arte/mestér de modìsta/modèsta/scöfjéra/scöfjér], modèsteréa* [modèsteréa]

¹mòdo_{sms} (maniéra di èssere/fàre/trattàre; maniéra in cù si svòlge qualcòsa; comportaménto; abitudìne, costùme, gùsto; mètodo/mèzzo per raggiùngere un determinàto fine/scòpo) | mòd /-t/ [mód], fòsa_{sfs} [fòxa], rassa_{sfs} [rasa], manéra_{sfs} [=], tèco [=] BS: fòsa_{sfs} [fòxa], mòd /-t/ [mód], maniéra_{sfs} [manjéraj] VS: fòsa_{sfs} [fòxa]

- di agìre_{lcst} | manéra de agì^o [manéra de agí]

- di camminàre_{lcst} | manéra de caminà^o [manéra de caminà]

- di comportàrsi_{lcst} | manéra de comportàs^o [manéra de comportàs]

- di dìre_{lcst} | manéra de dì^o [manéra de dí]

- di esprìmersi_{lcst} | manéra de discór/discorì/parlà^o [manéra de discór/discorì/parlà]

- di disegnáre_{lcst} | manéra de disegná/dessegnà^o [manéra de disegná/desegnà]

- di èssere_{lcst} | manéra de fà^o [=]

- di fàre_{lcst} | manéra de fà^o [=]

- di governàre_{lcst} | manéra de goernà^o [manéra de governà]

- di guardàre_{lcst} | manéra de (v)ardà^o [manéra de vardà]

- di parlàre_{lcst} | manéra de parlà^o [=]

- di pensàre_{lcst} | manéra de pensà^o [=]

- di procedere_{lcst} | manéra de procedì/procedé^o /-t/ [manéra de procedì/procedé]

- di proferìre_{lcst} | manéra de proferì* [manéra de proferí]

- di pronunziàre/pronunziàre_{lcst} | manéra de pronunzià* [manéra de pronunçà]

- di scrìvere_{lcst} | manéra de scrìv/scrivì^o /-f/ [manéra de scrìv/scrivì]

- di vedére_{lcst} →(opiniónè), →(pùnto di vùsta)

- di vùvere_{lcst} | manéra de viv^o /-f/ [manéra de viv]

> **a ògni mòdo**_{lcav} | tat e tat [=], a ògne manéra/mòd/fòsa* [a ògne manéra/mòd/fòxa]

BS: a chè mòd /-t/ [a che mód], a chè fòsa [a che fòxà], a ògne mòd /-t/ [a ògne mód], a ògne fòsa [a ògne fòxà]

CE: a ògne/ògni mót* [a ògne/ògni mód]

CO: a ògni móot* [a ògni mòd], óbia [óbja]

> **allo stèssò mòdo**_{lcav} | a la stèssa manéra/fòsa* < a l'istèssa manéra/fòsa* [ala stèsa manéra/fòxa < a l'istèssa manéra/fòxa], in de la stèssa manéra/fòsa* < in de l'istèssa manéra/fòsa* [indela stèsa manéra/fòxa < indelistèsa manéra/fòxa] < al stèss mòd* /-t/ < a l'istèss mòd* /-t/ [al stès mód < alistès mód]

> **allo stèssò mòdo di**_{lcpr} | a la stèssa manéra/fòsa de* < a l'istèssa manéra/fòsa de* [ala stèsa manéra/fòxa de < alistèsa manéra/fòxa de], in de la stèssa manéra/fòsa de* < in de l'istèssa manéra/fòsa de* [indela stèsa manéra/fòxa de < indelistèsa manéra/fòxa], al stèss mòd de* < a l'istèss mòd de* [al stès mód de < alistès mód de]

> **al mòdo di**_{lcp} | a la manéra de [ala manéra de]

> **che mòdo di fàre**_{lcint} | che ràssa de tratà! [che rasa de tratà!], che mané! [=]

> **di mòdo che/da/di**_{lccn} | in manéra de [=]

> **¹in màlo mòdo**_{lcav} (⁴malaménte, ⁵malaménte, maldestraménte) | →

> **²in màlo mòdo**_{lcav} (scorteséménte) | →

> **in mòdo anàlogo**_{lcav} →(allo stésso mòdo)

> **in mòdo che/da/di**_{lccn} | in manéra de [=]

> **in nessùn mòdo**_{lcav} | in nissöna/nigüna manéra/fösa [in nisöna/nigüna manéra/föxa]

> **in ògni mòdo**_{lcav} | in ògne fòsa/manéra/mòd* /-t/ [in ògne fòxa/manéra/mód], a ògne cóst* [a ògne cóst]

> **in quàlche mòdo**_{lcav} | a quach fòsa [a cyac fòxa], in d'òna quach manéra [indöna cyac manéra]

> **in quèl mòdo**_{lcav} | in chèla fòsa [in chèla fòxa], in chèla manéra [=]

> **in un mòdo o nell'altro**_{lcp} | o de rif o de raf [=], o de sgrif o de sgraf [o de xgrif o de xgraf]

> **nello stésso mòdo**_{lcav} →(allo stésso mòdo)

> **nello stésso mòdo di**_{lcp} →(allo stésso mòdo di)

> **non c'è mòdo**_{lcav} | no gh'è redènsio [no gh'è redènsjo]

BS: no gh'è redènsio [no gh'è redènsjo]

> **per mòdo di dire**_{lcav} | tat per di [tat per dí < tapper dí]

²**mòdo**_{sms} (fórma, modalitá, tipo; giòsto limite) | mòd* /-t/ [mód], fòsa* [fòxa], manéra_{sfs}* [=]

³**mòdo**_{sms} (opportunità, possibilitá) | →

+**modula/MODULA**_{smsi} (ita) /mòdula/ | ←

modulàbile_{agtv} (che si può modulàre) | modulàbel* [modulabel], che s'pòl modulà_{prf}* [che s'pòl modulà], che l'pòl (v)èss modulà_{prf}* [che'l pòl èss modulàd < che'l pòlvèss modulàd]

modulànte_{agtv} (che créa modulazjónè) | che l'créa modulassiu_{prf}* [che'l créa modulassjú]

¹**modulàre**_{tr} (prodùrre un'emissjónè sonòra o pronuciàre/pronuziàre paròle regolàndo l'intensità e il tímbro della vóce o del suòno) | modulà [=]

²**modulàre**_{tr} (costruìre/regolàre secóndo uno schèma flessibile e suscettibile di modificazjóni) | modulà* [=]

³**modulàre**_{agtv} | modulàr* [=]

modulàrjo_{sms} | blòch de mòduli_{prf}* [blòch de mòduli]

modularità_{sfsi} | modularità° (ita) [=], modulàretà* [=]

¹**modulàto**_{ams/vppms} (prodóto un'emissjónè sonòra o pronuciàto/pronuziàto paròle regolàndo l'intensità e il tímbro della vóce o del suòno) | modulàt [modulàd]

²**modulàto**_{ams/vppms} (costruìto/regolàto secóndo uno schèma flessibile e suscettibile di modificazjóni) | modulàt* [modulàd]

modulàto_{ams/sms} (che/chi mòdula la vóce) | modulàdùr°* (ita)(lad) [modulàdùr]

-**trìce**_{afs/sfs} | modulàdura* [=]

modulazjónè_{sfs} | modulàssiù°* (ita)(lad) [modulassjú]

- **di frequènzà**_{lctst} →(FM)

modulística_{sfs} (insième di mòduli predisposti per un dàto ùso) →(modulàrjo)

¹**mòdulo**_{sms} (fòglio, ⁵stampàto) | mòdulo° (ita) [=], mòdul* [=], stampàt [=]

BS: mòdol [=]

- **abitativo**_{lctst} | mòdulo abitativo° (ita) [=], casèta° [caxèta]

- **di versamènto**_{lctst} | mòdulo de versamènto° (ita) [=]

²**mòdulo**_{sms} (modèllo, schèma di paragóne/riferimènto) | mòdulo° (ita) [=], mòdul* [=], modèl [=]

³**mòdulo**_{sms} (strategia calcìstica; mòdulo didàttico; pàrte di veìcolo spazjàle, pàrte di velivòlo, stàdjo; pàrte di apparecchiàtura; elemènto/fòrma/misùra/riferimènto architettònico) | mòdulo° (ita) [=], mòdul* [=]

modus operandi_{lctst} (lat) /mòdus operàndi/ | ← /mòduş operàndi/

modus vivendi_{lctst} (lat) /mòdus vivèndi/ | ← /mòduş vivèndi/

moèna_{sfs} →(murèna)

+**mòffola**_{sfs} | mòfola° (ita) [=]

¹**mòghano**_{sms} (sos) (légno) | mòghen [=]

BS: mòghen [=]

²**mòghano**_{agtv/smsi} (colóre) | mòghen* [=]

mòggio_{sttvum} (unità di misùra di capacità per matèrie sòlide; recipiènte di tàle capacità) | mòss [mòs], móss [mós]

mògio_{ams} | móch* [móc]

BS: mógio [mógo]

moglicida_{sms} →(uxoricida)

mòglie_{sfs} | dòna [=], moér [=], fómna [=]

BS: dòna [dònà], moér [=], fómna [fómna], spusa [spuxà]

CE: dóna [=], muér [=]

CO: dóna [=], muéer [muèr], müjéer [müjèr]

moglièra_{sfs} →(mòglie)

mogliètina_{sfs} | dòna/fómna/moér zùena e grassiusa_{prf}* [dòna/fómna/moér xúvena e grasjuxa]

mohair_{smsi} (fra) /moèf/ (tes) | ← /moèr/ /moàjr/

moìna_{sfs} | mognina [moğnina], moìna [moina], gèst afetiùs_{prf}* [gèst afetiúx], gèst d'afessiù/afèt_{prf}* [gèst d'afesjú/afèt]

BS: menóna [menónà], mignóna [mignonà]

VdS: spròch_{smp} [spròc]

moire_{sfsi} (fra) /myaf/ (tes) | ← /myar/

moiré_{agtv/smsi} (fra) /myafé/ (tes) | ← /myaré/

mòjito_{smsi} (eso), (ita) /moíto/ (ali) | ←

¹**moka**_{sfsi/smsi} (eso), (ita) /mòca/ (ali) (qualità di caffè, bevànda ottenùta da tàle qualità) | ←

²**moka**_{sfsi/smsi} (eso), (ita) /mòca/ (caffè espresso) | ← →

³**moka**_{sfsi/smsi} (eso), (ita) /mòca/ (macchinèta a pressjónè per fàre il caffè espresso) | →

mòla_{sfs} (tec) (utensile/utensile) | mòla° (ita) [=], ròda* [ròda]

¹**molàre**_{tr} (lavoràre con la molatrìce, levigàre) | molà [=], mulà [=]

²**molàre**_{agtv} (relatìvo alla mòla, relatìvo alla màcina da mulino) | de la mòla_{lcege}* [dela mòla], de la masna_{lcege}* [dela maxna], de la préda de möli/müli_{lcege}* [dela préda de mölí/mülí]

³**molàre**_{agtv} (relatìvo ai dènti molàri) | di ganassài_{lcege}* [di ganasài], di molà_{lcege}* [=]

⁴**molàre**_{sms} (dènte) | ganassàl [ganasàl], molàr° (ita) [=]

BS: ganassàl [ganasàl], ganassà_{sfs} [ganasà]

molàto_{ams/vppms} (lavoràto con la molatrìce, levigàto) | molàt [molàd], mulàt [mulàd]

¹**molatóre**_{ams} (che sèrve a molàre) | che l'sèrv a molà/mulà_{prf}* [che'l sèrv a molà/mulà]

²**molatóre**_{ams/sms} (chi è addètto alla molàtura) | moladùr* [moladùr]

-**trìce**_{sfs} | moladura* [=]

molatrìce_{sfs} (tec) (màchina) | molatrìce° (ita) [=], molatriss* [molatrís], màchina per molà/mulà_{prf}* [=]

molàtura_{sfs} | moladùra* [moladùra]

¹**molàzza**_{sfs} (tec) (màchina impastatrìce) | molassa° (ita) [molasa]

²**molàzza**_{sfs} (màcina) | →

mólcere_{vtr} →(delizjàre), →(dilettàre), →(lusingàre)
¹**mòle**_{sfs} (màssa di gròsse dimensióni) | massa de gròsse dimensiù_{sfs}* [masa de gròse dimensiù], massa de grandèssa desmsürada/desfurmada_{sfs}* [masa grandèssa dexmexürada/desfurmada]
²**mòle**_{sfs} (corporatùra massiccia/robùsta) | corporatùra massèssa/robòsta_{prf}* [corporatùra masèsa/robòsta]
³**mòle**_{sfs} (costruziòne/edificio imponènte/grandiòso) | coströssiù/edefèsse imponènt/grandiùs_{prf}* [coströssjù/edefèsse imponènt/grandjùx]
⁴**mòle**_{sfs} (ammàssso, mùcchio, ¹volùme) | →
⁵**mòle**_{sfs} (quantità ingènte, ingènte entità) →(grànde quantità)
⁶**mòle**_{sfs} (importànza, dimensióne) | →
molècola_{sfs} | molécola° (ita) [=]
molecolàre_{agtv} | molecolàr°* (ita)(lad) [=]
molènda_{sfs} | stopèl [=], molidüra [molidüra]
molestamènte_{avb} | in manéra fastidiusa/fastödïusa/moèsta* [in manéra fastidjuxa/fastödjuxa/moèsta], in manéra de dà/fà molèstia* [in manéra de dà/fà molèstja]
molestaménto_{sms} →(il molestàre). →(l'èssere molestàto)
molestàre_{vtr} | moestà [moestà], fà di desprépe_{prf} [fà di desprépe]
molestàto_{ams/vppms} | moestàt [moestàd], facc di desprépe_{prf} [fadì di desprépe]
molestatóre_{sms} | moestadür* [moestadür]
-trice_{sfs} | moestadura* [moestadura]
molèstja_{sfs} | molèstia° (ita) [molèstja], moèstie* [moèstje], stöfamét_{sms} [=]
- sessuale_{icst} | molèstia sessüal° (ita) [molèstja sesüal]
molèsto_{ams} | moèst [=]
molètta_{sfsi/smsi} (arrotino) | →
molinàjo_{sms} →(mulinàro)
+a_{sfs} →
molinàro_{sms} →(mulinàro)
+a_{sfs} →
molinèllo_{sms} →(mulinèllo)
molino_{sms} →(mulino)
molitòrjo_{ams} | de la molidüra/molidüra_{icge}* [dela molidüra/molidüra]
molitùra_{sfs} | molidüra* [molidüra], molidüra* [molidüra]
¹**mòlla**_{sfs} (tec) | mòla [=], mòia [mòja]
- del camino_{icst} | moèta [=]
BS: mòia [mòjà]

- per il fuòco_{icst} →(mòlla del camìno)
²**mòlla**_{sfs} (motivazióne, stímolo) | mòla°* [=], mòia* [mòja]
³**mòlle**_{sfp} (mòlla del camìno) | →
mollaccióne_{sms} | ü pigher, indolènt/impiglét/züf e fiàch_{prf}* [ú' pigher, indolènt/impiglét/xüv e fjac], lizòch /-z-/ [lizòc], lizocù /-z-/ [lizocù]
-a_{sfs} | òna/persuna pigra, indolènta/impigléta/züa e fiaca_{prf}* [òna/persuna pigra, indolènta/impigléta/xüva e fjac], lizòca /-z-/ [=], lizocuna /-z-/ [=]
mollàme_{sms} (quantità/màssa di sostànze mòlli) | molàm [=]
¹**mollàre**_{vtr} (allentàre, lasciàre andàre) | molà [=], mulà [=], lagà [=], lassà [lasà]
BS: (s)molà [(x)molà]
²**mollàre**_{vtr} (abbandonàre, pñantàre) | →
³**mollàre**_{vtr} (¹asestàre, dàre) | →
⁴**mollàre**_{vintr} (³cèdere, desistere) | →
⁵**mollàre**_{vintr} (smèttre) | →
⁶**mollàre**_{vtr} (⁴ammollàre) | →
⁷**mollàre**_{vintr} (²mollàrsi) | →
¹**mollàrsi**_{ipi} (lasciàrsi) | →
²**mollàrsi**_{ipi} (ammollàrsi) | →
¹**mollàto**_{ams/vppms} (allentàto, lasciàto andàre) | molàt [molàd], mulàt [mulàd], lagàt [lagàd], lassàt [lasàd]
BS: (s)molàt [(x)molàd]
²**mollàto**_{ams/vppms} (abbandonàto, pñantàto) | →
³**mollàto**_{ams/vppms} (¹asestàto, ¹dàto) | →
⁴**mollàto**_{ams/vppms} (³cedùto, desistito) | →
⁵**mollàto**_{ams/vppms} (smèssso) | →
⁶**mollàto**_{ams/vppms} (⁴ammollàto) | →
⁷**mollàto**_{ams/vppms} (⁴lasciàto) | →
⁸**mollàto**_{ams/vppms} (⁵ammollàto) | →
¹**mòlle**_{agtv} (che cède al tàtto, ¹mòrbido, ¹sóffice/sóffice; intrìso, zùppo; débole, fiàcco) | mòl_{ams} [=], mòla_{afs} [=], basòt [baxòt], mùlzi [mùlxí]
BS: mòl [=]
²**mòlle**_{agtv} (⁷dólce, ³mìte) | →
³**mòlle**_{agtv} (¹flessuóso, sinuóso) | →
⁴**mòlle**_{agtv} (elàstico, ¹⁶sciòlto: di moviménto del còrpo) | →
⁵**mòlle**_{agtv} (rilassàto) | →
⁶**mòlle**_{sms} (ciò che è mòrbido/sóffice/sóffice) | chèl che l'è mùlzi/mostùs/süsüp_{prf}* [chèl che l'è mùlxí/mostùx/süsüpíx]
⁷**mòlle**_{sms} (terrèno bagnàto/ùmido) | teré bagnàt/méss/ömed_{prf}* /-t/ [teré bagnàd/més/ömed]
mollèca_{sfs} (nat) (ali) | molèca° (ita)(ven) [=], gàmbar de mar in del momènt/periodo/tép de la mùda_{prf}*

[gàmbar de mar in del momènt/periodo/tép de la mùda]
mollècca_{sfs} →(mollèca)
molleggiaménto_{sms} →(il molleggiàre/si)
molleggiàre_{vintr/vtr} | molegià°* (ita) [molegà], molesà* (ita) [molexà]
molleggiàrsi_{vpi} | molegiàs°* (ita) [molegàs], molesàs* (ita) [molexàs]
¹**molleggiàto**_{vppms} | molegiàt°* (ita) [molegàd], molesàt* (ita) [molexàd]
²**molleggiàto**_{ams} (fornìto di moléggio; elàstico, ¹⁶sciòlto) | molegiàt°* (ita) [molegàd], molesàt* (ita) [molexàd]
¹**mollemènte**_{avb} (con mollèzza) | con (→mollèzza)* [con (→mollèzza)]
²**mollemènte**_{avb} (con rilassatèzza) | con (→rilassatèzza)* [con (→rilassatèzza)]
mollètta_{sfs} (piccolo arnese a mòlla usàto per fermàre la biancheria stésa o per appuntàre i capèlli; piccola làmina metallica piegàta a U per prèndere qualcòsa) | molèta [=], moletina [=]
BS: molèta [molètà]
mollettòne_{sms} | pan mùlzi/mostùs e fèlpàt_{prf}* [pan mùlxí/mostùx e fèlpàd]
¹**mollèzza**_{sfs} (l'èssere mòlle) | →
²**mollèzza**_{sfs} (mançanza di fòrza moràle, debolèzza, fiacchèzza) | mancansa de fòrsa moràl_{icop}* [mançansa de fòrsa moràl], →
³**mollèzza**_{sfs} (comodità, lùsso) | →
⁴**mollèzza**_{sfs} (delicatèzza) | →
¹**mòllica/mollica**_{sfs} (ali) (pàrte intèrna mòrbida e sóffice/sóffice del pàne) | mòl_{sms} [=]
BS: mòl_{sms} [=], miòla del pa_{prf} [mjòlà del pa]
²**mòllica/mollica**_{sfs} (ali) (brìciola) | →
¹**molliccio**_{ams} (che è un pò' mòlle) | slìqued /-t/ [xlicyed], moés [moéx]
BS: moés [=]
²**molliccio**_{ams} (flàccido, flòscio) | →
³**molliccio**_{ams} (prìvo di caràttere, prìvo di fòrza moràl) | sènsa caràter_{prf}* [sènsa caràter], sènsa fòrsa moràl_{prf}* [=]
⁴**molliccio**_{sms} (còsa mòlle) | còsa/còssa/ròba mòla_{prf}* [còxa/còsa/ròba mòla], laür mòl_{prf}* [lavür mòl]
⁵**molliccio**_{sms} (terrèno fangóso intrìso d'acqua) | teré (→fangóso) (→²intrìso) d'acqua_{prf}* [teré (→fangóso) (→²intrìso) d'acya]
mollicùme_{sms} →(brìciola)
¹**mollificàre**_{vtr} (rèndere mòlle) →(¹ammollìre)
²**mollificàre**_{vtr} (addolcìre, placàre) | →
mollificàrsi_{vpi} →(¹ammollìrsi)
mollificatìvo_{ams} →(emollìente)

¹mollificàto_{ams/vppms} (résò mòlle) →(¹ammollito)

²mollificàto_{ams/vppms} (addolcìto, placàto) | →

³mollificàto_{ams/vppms} (³ammollito) | →

mollificazióne_{sfs} →(il mollificàre/si)

mollizìa_{sfs} →(mollézza)

mollizje_{sfp} →(mollizja)

¹mòllo_{ams} (³bagnàto, ²intrìso) | → > **a mòllo**_{icag} | a mòì [a mòì]

²mòllo_{ams} (²allentàto) | →

¹mollùme_{sms} (mollàme) | →

²mollùme_{sms} (umidità del terréno causàta dalla piöggia) | ömidità del teré caösa/caüsada de l'aqua_{prf}* [ömidità del teré caöxada/caüxada del'acya], ömed del teré caösàt/caüsàt de l'aqua_{prf}* [ömed del teré caöxàd/caüxàd del'acya]

molluschicoltóre_{sms} | ü/chèl/òm che l'gh'à sö ün aleamènt/aleamét de animài col göss_{prf}* [ü'/chèl/òm che 'l g' 'à sö ün alevamènt/alevamét de animài col gös]

+**-trìce**_{sfs} | öna/chèla/dòna/fómna/persuna che la gh'à sö ün aleamènt/aleamét de animài col göss_{prf}* [öna/chèla/dòna/fómna/persuna che 'la g' 'à sö ün alevamènt/alevamét de animài col gös]

molluschicoltùra_{sfs} | aleamènt/aleamét de animài col göss_{prf}* [alevamènt/alevamét de animài col gös]

¹mollùsco_{sms} (nat) (ali) | animài col göss_{prf}* [animài col gös]
BS: molùsco (ita) [molusco]

²mollùsco_{sms} (persóna débole, prìva di caràttere e di volontà) →(³pécora)

mòlo_{sms} (òpera portuale) →(banchina)

molòsso_{sms} (persóna che difènde accanitaménte le pròprie idèe) | ü che l' difènd (→accanitaménte) i pròprie/pròpie/sò idée_{prf}* [ü' che 'l difènd (→accanitaménte) i pròprje/pròpje/sò idée]
+**-a**_{sfs} | öna/persuna che la difènd (→accanitaménte) i pròprie/pròpie/sò idée_{prf}* [öna/persuna che 'la difènd (→accanitaménte) i pròprje/pròpje/sò idée]

molotov_{sfsi} (rus) /mòlotof/ /mòlotov/ | ← /mòlotof/

¹moltéplíce_{ams} (che si compóne di divèrse pàrti/stràti/elementi) | che l'è costitùit/facc/furmàt de divèrse/dièrse/dièrse^{2^} parcc_{prf}* [che 'l è costitùid/fadì/furmàd de divèrse partì], che l'è costitùit/facc/furmàt de divèrse/dièrse/dièrse^{2^} strati/elementi_{prf}* [che 'l è

costitùid/fadì/furmàd de divèrse strati/elementi]

²moltéplíce_{ams} (che si presènta di con una pluralità di aspètti/èsiti/mòdi divèrsi) | che l' sa/se presènta con d' òna diversità/diersità/diersità^{2^} de aspècc/èsec/möcc divèrse/dièrse/dièrse^{2^} _{prf}* [che 'l sa/se prexènta condöna diversità de aspètti/èxeti/mòdi divèrse]

³moltéplíce_{ams} (multifórme) | →

⁴moltéplíce_{ams} (numeróso) | →

¹molteplíceménte_{avb} (in mólti mòdi) | in tante manére* [=], in tance möd* /-t/ [in tance möd]

²molteplíceménte_{avb} (multiformeménte) | →

molteplícità_{sfsi} →(l'èssere moltéplíce)

molteplícità_{sms} →(fàngo), →(mòta)

molteplícóle_{agtv} →(multicolóre)

molteplíforme_{agtv} →(multifórme)

molteplíngue_{agtv} →(multilingue)

molteplíloquèza_{sfs} →(multiloquèza)

molteplíloquìo_{sms} →(multilòquìo)

molteplípara_{agtv/sfs} →(multìpara)

¹molteplíca_{sfs} (²moltiplicazióne) | moltiplica [moltiplica], moltiplicassiù* (ita) [moltiplicasiù]

²molteplíca_{sfs} (rappòrto: nelle biciclétte) | moltiplica* (ita) [moltiplica], rapòrt° [=]

molteplícàbile_{agtv} | moltiplicàbel [moltiplicabel], che s' pöl moltiplicà_{prf}* [che s' pöl moltiplicà], che l' pöl (v)èss moltiplicàt_{prf}* [che 'l pöl èss moltiplicàd < che 'l pölvès moltiplicàd]

molteplícabilità_{sfsi} →(l'èssere moltiplicàbile)

molteplícaménto_{sms} →(moltiplicazióne)

molteplícàndo_{sms} (il primò dei dùe fattóri della moltiplicazióne) | moltiplicàndo° (ita) [=], moltiplicànd* /-t/ [=]

¹molteplícàre_{vt} (rèndere mólte vòlte maggióre, accrésce grandeménte; sottopórre all'operazióne di moltiplicazióne; eseguirè la moltiplicazióne) | moltiplicà [=]
BS: moltiplicà [=]

²molteplícàre_{vt} (incrementàre) | →

³molteplícàre_{vt} (¹rifàre, ripètere mólte vòlte) | →, ripét/ripetì tante ólte_{prf}* [ripét/ripetì tante vòlte]

¹molteplícàrsi_{vpi} (aumentàre, diventàre più numeróso; incrementàrsi) | moltiplicàs* [=]
BS: moltiplicàs [=]

²molteplícàrsi_{vpi} (créscere di número riprodúcendosi) | moltiplicàs* [=], regnàs [regnàs]

molteplícàtaménte_{avb} | in manéra tat magiura* [in manéra tat magùra]

molteplícàtivò_{ams} | molteplícàtiv* /-f/ [molteplícàtiv]

¹molteplícàto_{ams/vppms} (résò mólte vòlte maggióre, accrésciùto grandeménte; sottopósto all'operazióne di moltiplicazióne; esegùito la moltiplicazióne) | molteplícàt [molteplícàd]
BS: molteplícàt [molteplícàd]

²molteplícàto_{ams/vppms} (inçrementàto) | →

³molteplícàto_{ams/vppms} (¹rifàtto, ripètuto mólte vòlte) | →, ripetìt tante ólte_{prf}* [ripetìd tante vòlte]

⁴molteplícàto_{ams/vppms} (aumentàto, diventàto più numeróso; inçrementàto) | molteplícàt* [molteplícàd]

⁵molteplícàto_{ams/vppms} (cresciùto di número riprodúcendosi) | molteplícàt* [molteplícàd], regnàt [regnàd]

¹molteplícàtóre_{sms} (che moltiplica) | molteplícàdùr* [molteplícàdùr]

²molteplícàtóre_{sms} (tec) (dispositivo) | molteplícàdùr [molteplícàdùr]

³molteplícàtóre_{sms} (il secóndo dei dùe fattóri della moltiplicazióne) | molteplícàdùr [molteplícàdùr]

¹molteplícàzióne_{sfs} (il moltiplicàre/si) | →

²molteplícàzióne_{sfs} (operazióne matemàtica) →(¹moltiplica)

molteplíce_{agtv} →(moltéplíce)

molteplícità_{sfsi} →(molteplícità)

molteplísonànte_{agtv} →(multisonànte)

+**¹molteplíssimo**_{aims/pims} (¹mólto) | →

+**²molteplíssimo**_{avb} (²mólto) | féss féss [fés fés], físs físs* [fis fis], infina mai* [infina mai], (stra) de là de* [(stra)delà de]
BS: enfina mài [enfina mai]
CO: bèen sisée [bèn sisè]

¹molteplítdine_{sfs} (gran número di persóne, ¹fólta/fólta) →(¹molteplítdine di persóne/gènte)

- **confùsa di persóne/gènte**_{icst} | smarmaiada de zét [xarmarmajada de xét]

- **di animài**_{icst} | ròss(a)/rossada de animài* [ròs(a)/rosada de animài]

- **di còse**_{icst} →(¹catèrva)

- **di persóne/gènte**_{icst} | ròss(a)/rossada de zét [ròs(a)/rosada de xét], massa [masa], fròta [=], flòta [=], fòla [=], möcia [mòča], tròssa [tròsa], pienu_{sms} [pjenú], gatibólda [=], móndo/piéna de zét [mónno/pjéna de xét], esèrcet* [exèrcet], pòpol [=], pòpùl [=], regimènt [=]
BS: molteplítdin [molteplítdin], legiù [lejú], massa [masà], möcia [mòča]

²**moltitudìne**_{sfs} (moltitudìne di còse) | →
³**moltitudìne**_{sfs} (grànde quantitá) | →
moltivago_{agrv} →(moltivago)
¹**mólto**_{aims/pims} (tánto) | tant [=], tat [=], tantèl [=], tantelèt [=], de vendì/vènd^o* /-t/ [de vendí/vènd]
 BS: tant fés [=]
 -**a**_{aims/pifs/sfs} | tanta [=], tantèla [=]
 BS: tanta fés [tantà fés]
 -**i**_{aimp/pimp/smp} | tance [=], tantèi [tantèi], tancèi [tancèi]
 BS: tance fés [tantì fés]
 -**e**_{aifp/pifp/sfp} | tante [=], tantèle [=]
 BS: tante fés [=]
²**mólto**_{avb} (grandeménte, intensaménte: dópo/dòpo un vèrbo) | féss [fés], fiss [fis], de bröt^o* [de bröt], tat [=], infina mai [infina mai]
 CE: cumè [=], an gràn [an gran]
 CO: prään [prän], tàant [tänt], sisée [sisè], fìs [fis]
 > **di mólto**_{icav} | de tat [=]
³**mólto**_{avb} (frequenteménte, ⁷spéssu) | →
⁴**mólto**_{aims} (eccessivo, tròppo) | →
⁵**mólto**_{sms} (grànde quantitá) | →
 +**Moment**_{smsi} /mòment/ (mar) (sos) | ←
momentaccio_{sms} | bröt momènt_{prf}* [=], momènt mia bèl_{prf}* [momènt mià bèl]
momentaneaménte_{avb} | al momènt* [=], per ol momènt* [=], per adèss* [per adès]
momentàneo_{ams} (che ha brève duràta, che dūra un moménto) | che l' dūra póch_{prf}* [che l' dūra póc], che l' dūra ü momènt_{prf}* [che l' dūra ü momènt]
 +**momentino**_{sms} | momentì [momentí]
¹**moménto**_{sms} (brevíssimo spàzio di tèmpo, àttimo, istànte; periodo di tèmpo; circostàntza, situazióne, istànte opportùno) | momènt [=]
 BS: momènt [=]
 CE: mumént [=]
 CO: mumènt [mumènt]
 - **crítico**_{icst} | momènt crítech* [momènt criteg]
 - **cruciàle**_{icst} →(moménto crítico)
 > **al moménto**_{icav} →(attualménte)
 > **al moménto di**_{icpr} | al momènt de^o [=]
 > **al moménto opportùno**_{icav} | al momènt giöst^o [al momènt göst], quand a l' sarà 'l tép^o [cyand àl sarà 'l tép]
 > ¹**a momènti**_{icav} (da un moménto all' àlto, tra pòco) | a momènt [a momènti], adèss-adèss [adès-adès], (s)quase [(s)cyaxe], debòt [=], sènsa preais(o)* [sènsa preàvix/preàvixo]
 > ²**a momènti**_{icav} (per un pélo) | →

BS: omènti [=]
 > ¹**dal moménto che**_{iccn} (da quàndo) | de quando che^o* [de cyando che], de quan che* [de cyan che]
 > ²**dal moménto che**_{iccn} (²dacché, dàto che, poiché) | →
 > **da quel moménto**_{icav} | de chèl momènt lé [=]
 > **da quésto moménto**_{icav} | de chèst momènt ché [=], ura [=]
 > ¹**da un moménto all' àlto**_{icav} →(¹a momènti)
 > ²**da un moménto all' àlto**_{icav} →(all' improvišo, improvišaménte)
 > **di moménto in moménto**_{icav} →(da un moménto all' àlto)
 > **in quel moménto**_{icav} | in chèl momènt [=]
 CE: intelmétre [=]
 > **in quést moménto**_{icav} | in chèst momènt [=]
 > **in un moménto**_{icav} →(veloceménte)
 > **in un primò moménto**_{icav} →(in un primò tèmpo)
 > **in un primò tèmpo**_{icav} →(dapprima, →(inizialménte)
 > **per il moménto**_{icav} →(momentaneaménte)
 > **sul moménto**_{icav} →(immediataménte), →(sùbito)
²**moménto**_{sms} (importàntza, rilèvo) | →
³**moménto**_{sms} (effètto, efficàcia) | →
¹**mómmo**_{sms} (il bére) | →
²**mómmo**_{sms} (ciò che si béve) | chèl che s' biv_{prf}* [=]
³**mómmo**_{sms} (alcòlico, vïno) | →
¹**móna**_{sfs} (¹fìca) | móna^o* (ven) [=]
²**móna**_{smsi} (sciòcco, stùpido) | →
mònaca_{sfs} (scaldalètto) | →
¹**monacàle**_{agrv} (relativo ai mònaci, relativo alle mònache) | di mònèch/mònèghe_{icge}* [di mònèg/mònèghe]
²**monacàle**_{agrv} (relativo alla condizióne monàstica) | de la condissü monàstega_{icge}* [dela condissü monàstega], relativ a la condissü monàstega_{icge}* [relatíu ala condissü monàstega]
³**monacàle**_{agrv} (austèro, sevèro: di comportaménto, di stìle di vita) | →
monacalménte_{avb} | de mònèch/mònèga_{icge}* [de mònèg/mònèga]
monacàndo_{sms} | ü/chèl che l' sa/se prepara a deentà/dientà/dientà^{2A} mònèch_{prf}* [ü'/chèl che l' sa/se prepara a diventà/diventà mònèg]
 -**a**_{sfs} | óna/chèla/persuna che la sa/se prepara a deentà/dientà/dientà^{2A} mònèga_{prf}* [óna/chèla/persuna che l' a sa/se prepara a diventà/diventà mònèga]

monacàre_{vtv} | mandà a fà 'l mònèch_{prf}* [mandà a fà 'l mònèg], mandà a fà la mònèga_{prf}* [mandà a fà la mònèga]
monacàrsi_{vpi} | fàs mònèch/mònèga_{prf}* [fàs mònèg/mònèga], indà/andà mònèch/mònèga_{prf}* [indà/andà mònèg/mònèga]
¹**monacàto**_{ams/vppms} (avviàre alla vïta monàstica) | mandà a fà 'l mònèch_{prf}* [mandà a fà 'l mònèg], mandà a fà la mònèga_{prf}* [mandà a fà la mònèga]
²**monacàto**_{ams/vppms} (fàtto mònaco) | facc mònèch_{prf}* [fadì mònèg], indàcc/andàcc mònèch_{prf}* [indadì/andadì mònèg]
 -**a**_{afs/vppfs} | facia mònèga_{prf}* [fadja mònèga], indacia/andacia mònèga_{prf}* [indadja/andadja mònèga]
³**monacàto**_{sms} (condizióne/stàto di mònaco) | condissü/stat(o) de mònèch/mònèga_{prf}* [condissü/stat(o) de mònèg/mònèga]
⁴**monacàto**_{sms} (insième di mònaci/mònache) | complèss di mònèch/mònèghe_{prf}* [complèss di mònèg/mònèghe]
monacazióne_{sfs} (il monacàre/si) | →
¹**monachèlla**_{sfs} (¹monachina) | →
²**monachèlla**_{sfs} (²monachina) | →
³**monachèlla**_{sfs} (³monachina) | →
⁴**monachèlla**_{sfs} (culbiànco) | →
monachésimo_{sms} | monachésimo^o (ita) [monachéximo], monachésem* [monachéxem]
¹**monachétto**_{sms} (piccolo mònaco) | moneghì* [moneghí]
²**monachétto**_{sms} (²monachina) | →
³**monachétto**_{sms} (gàncio) | →
¹**monachìna**_{sfs} (donna tímida e modèsta o che ostènta di èsserlo) | dóna/fómna/persuna tímida/témèda/temolèsa e modèsta_{prf}* [dóna/fómna/persuna tímida/témèda/temolèxa e modèsta]
²**monachìna**_{sfs} (favilla) | →
³**monachìna**_{sfs} (piccola mònaca) | moneghina [=]
⁴**monachìna**_{sfs} (avocétta, basettino, piro-piro boscheréccio/culbiànco) | →
¹**monachìno**_{sms} (piccolo mònaco) | moneghì* [moneghí]
²**monachìno**_{sms} (ciuffolòtto) | →
monachìsimo_{sms} →(monachésimo)
mònaco_{sms} | mònèch* [mònèg], frà [fra']
 -**nachétto**_{sms} | moneghì* [moneghí]
 -**nachìno**_{sms} | moneghì* [moneghí]
 -**a**_{sfs} | mònèga [=], spusa de Jösös/Gesü/Crést/Cristo_{prf}* (ita) [spuxa de Jöxös/Gexü/Crést/Cristo]

- BS: mònega [mònegà], sorèla [sorèlà]
-nachélla_{sfs} | moneghina [=]
-nachina_{sfs} | moneghina [=]
-della capriàta_{lcest} (tec) | omi de la caviada [omí dela cavrjada]
¹**monàrca**_{sttv} (rè, sovràno) | →
²**monàrca**_{sttv} (chi òccupa un pòsto/pòsto di preminènza, chi eșercita un'egemonia incontrastàta su qualcùno) →(dittatòre)
monarcàto_{sms} →(monarchìa)
monarchésco_{ams} →(monàrchico)
monarchìa_{sfs} | monarchìa° (ita) [monarchià], monarchéa* [monarchéa]
monarchicaménte_{avb} | con regime monàrchech* [con regime monarcheg]
monàrchico_{ams/sms} | monàrchico° (ita) [=], monàrchech* [monarcheg]
-a_{afs/sfs} | monàrchica° (ita) [=], monàrchega* [=]
monasteriàle_{agtv} | d'ü monastér_{lcege}* [d'ü' monastér], d'òna comünità monàstega_{lcege}* [=]
monastèrjo_{sms} →(monastèro)
monastèro_{sms} | monastér°* (ita)(lad) [=]
 BS: monastér [=]
monasticaménte_{avb} | in d'òna manéra monàstega* [indòna manéra monàstega], con spéret/spiret monàstech* [con spéret/spiret monasteg]
monàstico_{ams/sms} | monàstech* [monasteg]
monàtto_{sms} | netessì [netesí] +-**a**_{sfs} | netessina* [netesina]
moncherino_{sms} (bràccio mutilàto della màno) | mocòt [=], mòch [mòc]
monchézza_{sfs} →(l'èssere mónco)
mónco_{ams} | mócc [mòc]
¹**móncone**_{sms} (pàrte residua di una struttùra anatòmica dópo/dòpo un'amputazióne) | mocòt* [=], mòch* [mòc], mócc* [mòc]
 BS: muncù [muñcú]
-del fùsto della piànta del granoturco dópo/dòpo la mjetitùra_{lcest} | ↓
 BP: sgariù [xgarjú]
²**móncone**_{sms} (ciò che rèsta di un oggetto deterioràto/spezzàto) →(mozzicóne)
³**móncone**_{sms} (attività/òpera incompìuta) | atività/òpera/òvra (→incompìuta)_{prf}* [attività/òpera/òvra (→incompìuta)]
¹**mónda**_{sfs} (il mondàre) | →
²**mónda**_{sfs} (mondatùra) | →
mondàbile_{agtv} | bondàbel* [bondabel], mondàbel* [mondabel], che s'pòl bondà/mondà_{prf}* [che s'pòl bondà/mondà], che l'pòl (v)èss bondàt/mondàt_{prf}* [che'l pòl èss bondàd/mondàd <> che'l pòlvèss bondàd/mondàd]
mondàna_{sfs} (l'emertrice, prostitùta) | →
mondanaménte_{avb} | in manéra (→mondàna)* [in manéra (→mondàna)]
mondaneggiàre_{vtr} | fà (v)éta/(v)ita mondana_{prf}* [fà véta/vita mondana]
mondaneggiàto_{vppms} | facc (v)éta/(v)ita mondana_{prf}* [fadì véta/vita mondana]
mondanità_{sfsi} | mondanità° (ita) [=], mondanetà* [=]
mondanizzàre_{vtr} | fà deentà/dientà/dientà²^ mondano_{prf} [fà diventà/diventà mondano]
mondanizzàrsi_{vpi} | deentà/dientà/dientà²^ mondano_{prf} [diventà/diventà mondano]
¹**mondanizzàto**_{vppms} (résò mondàno) | facc deentà/dientà/dientà²^ mondano_{prf} [fadì diventà/diventà mondano]
²**mondanizzàto**_{vppms} (diventàto mondàno) | deentàt/dientàt/dientàt²^ mondano_{prf} [deventàt/diventàt mondano]
mondanizzazióne_{sfs} (il mondanizzàre/si) | →
¹**mondàno**_{ams} (relatìvo al móndo, l'terréno) | mondano° (ita) [=], mondà* [=], del món_{lcege}* /-t/ [=], de la (v)éta/(v)ita mondana_{lcege}* [dela véta/vita mondana]
²**mondàno**_{ams} (relatìvo al mòdo di vivere della società/società elegànte) | mondano° (ita) [=], mondà* [=]
³**mondàno**_{ams} (che condùce una vita brillànte e spensjeràta, salottjèro) | mondano° (ita) [=], mondà* [=], che l'sa/se dà a la bèla (v)éta/(v)ita_{prf}* [che'l sa/se da ala bèla véta/vita], che l'fà la bèla (v)éta/(v)ita_{prf}* [che'l fa la bèla véta/vita]
mondàre_{vtr} | mondà [=], bondà [=]
mondariso_{sfsi/smsi} →(mondina)
mondàrsi_{vpi} | mondàs* [=], bondàs* [=]
mondàto_{ams/vppms} | mondàt [mondàd], bondàt [bondàd]
mondatóre_{sms} | mondadùr* [mondadúr], bondadùr* [bondadúr]
-trìce_{sfs} | mondadura* [=], bondadura* [=]
mondatùra_{sfs} (il mondàre; pulitùra) | mondadùra [mondadúra], mondài_{sms} [mondài]
¹**mondézza**_{sfs} (l'èssere móndo, pulizià) | →
²**mondézza**_{sfs} (aspèto pulito e curàto) | aspèt (→⁷pulito) e cüràt_{prf}* [aspèt (→⁷pulito) e cüràd]
³**mondézza**_{sfs} (purézza spirituàle) | pürèssa spiritüäl_{prf}* [pürèssa spiritüäl]
⁴**mondézza**_{sfs} (l'immondizià, ²spazzatùra) | →
¹**mondezzàjo**_{sms} (immondezzàjo) | →
²**mondezzàjo**_{sms} (netturbìno, spazzino) | →
 +-**a**_{sfs} | →
mondezzàro_{sms} →(²mondezzàjo)
 +-**a**_{sfs} | →
mondjàle_{agtv} | mondjàl°* (ita)(lad) [mondjàl]
mondjàlizzàre_{vtr} →(globalizzàre)
mondjàlizzàrsi_{vpi} →(globalizzàrsi)
mondjàlizzàto_{ams/vppms} →(globalizzàto)
mondjàlizzazióne_{sfs} →(globalizzazióne)
mondjàlménte_{avb} | in tót ol món²* /-t/ [in tót ol món²], a lièl/lièl²^ mondjàl* [a livèl mondjàl]
¹**mondiglia**_{sfs} (residuo della mondatùra) | ressiduo/residuo de la mondadùra_{prf}* [residyo/residyò dela mondadùra], ressiduo/residuo del mondài_{prf}* [residyo/rixidyò del mondài]
²**mondiglia**_{sfs} (rifjùto, scòrja) | →
¹**mondina**_{sfs} (castàgna șbucciàta e lessàta/seccàta) | →
²**mondina**_{sfs} (mondariso) | mondina [=], mundina [=]
 BS: mondina [mondinà], mundina [mundinà]
 +-**o**_{sms} | ü/chèl che l'fà la mondina/mundina_{prf}* [ü'/chèl che'l fa la mondina/mundina]
¹**móndo**_{sms} (univèrso; glòbo terrèstre, còrpo celèste; régno dell'aldilà; umanità; ambiènate, cèto sociàle, società/società; categoria/insième di persóne; àmbito, àrea, settóre; sfèra di pensjèri/principi/sentimènti; grànde quantità) | món² /-t/ [=]
 CE: mùnt [mund]
 CO: móont [mònd]
 - **bòja**_{cint} →(mondo càne)
 - **càne**_{cint} | diàol/diàol²^ can! [djavol can!]
 > **al món²**_{cav} | al món² /-t/ [=]
²**món²**_{ams} (lindo, ordinàto, ⁷pulito, ⁴tèrso) | →
³**món²**_{ams} (chiàro, limpido) | →
⁴**món²**_{ams} (pùro) | →
⁵**món²**_{ams} (mondàto della bùccia: di frùtto) | mondàt* [mondàd]
mondovisióne_{sfs} | mondovisiù* [mondovixjú], mondovisiù* [mondovixjú]

mondovisione_{sfs} | mondovisión^o (ita) [mondovixjone], mondovisiù* [mondovixjú]

monelleria_{sfs} | monada [=]

monèlla_{sfs} (sgualdrina) | →

monèllo_{sms} (bambino/ragazzo vivace, impertinente e irrequieto; ragazzo di strada chiassoso e indisciplinato) | balotì [balotí], monèl [=], baraba [=], barabì [barabí], (→bambino) pestifer* [(→bambino) pestifer], pissamantèl [pissamantèl] BS: barabì [barabí]

-a_{sfs} | balotina* [=], monèla* [=], baraba* [=], barabina* [=], (→bambina) pestifera*

[(→bambina) pestífera], pissamantèla* [pissamantèla] BS: barabina* [barabina]

¹monéta_{sfs} (sòllo, spiccioli; mèzzo di pagaménto) | monéda [=]

-tina_{sfs} | monedina^o* [=]

-cartacea_{lctst} →(banconòte), →(cambiàli), →(tùtoli di crédito), →(etc.)

-corrènte_{lctst} | monéda corènt(e)* (ita) [=]

-di nessùn valóre_{lctst} →(monéta falsa)

-di scàrso valóre_{lctst} | monéda de scars valùr [monéda de scars valúr], pitaca [=], pistaca^o [=]

-fàlsa_{lctst} | ciànfer [çanfer], flàber [flaber], monéda mata/falsa [=]

²monéta_{sfs} (valùta) | →

³monéta_{sfs} (danàro/denàro, ricchézza) | →

¹monetabile_{agtv} (che si può monetare) | che s'pól (→monetare)_{prf}* [che s'pól (→monetare)], che l'pól (v)èss (→monetato)_{prf}* [che'l pól ès (→monetato) <> che'l pól vès (→monetato)]

²monetabile_{agtv} (che si può valùtare in danàro/denàro) | che s'pól valùta in (→danàro/denàro)_{prf}* [che s'pól valùta in (→danàro/denàro)], che l'pól (v)èss valùtat in (→danàro/denàro)_{prf}* [che'l pól ès valùtat in (→danàro/denàro) <> che'l pól vès valùtat in (→danàro/denàro)]

monetale_{agtv} | di monéde_{lctst}* [=]

¹monetare_{vtr} (ridùrre/trasformàre in monéta) | monetisà^o* (ita)(lad) [monetixà], ridüs/ridüsi/redüsi/trasfurmà in monéda_{prf}* [ridúx/ridúxi/redúxi/trasfurmà in monéda]

²monetare_{vtr} (¹conjàre) | →

monetarjo_{ams} (relativo alla monéta) | monetàrio^o (ita) [monetarjo],

monetare* [=], de la monéda_{lctst}* [dela monéda]

¹monetato_{ams/vppms} (ridóttò/trasfurmàto in monéta) | monetisà^o* (ita)(lad) [monetixà],

ridüsìt/redüsìt/trasfurmàt in monéda_{prf}*

[ridüxid/redüxid/trasfurmàd in monéda]

²monetato_{ams/vppms} (¹conjàto) | →

³monetato_{ams} (che ha valóre di monéta) | che l'gh'è valùr de monéda_{prf}* [che'l g'è valùr de monéda]

monetazióne_{sfs} (il monetàre) | →

monetière_{sms} (falsificatóre di monéte) | falsare/falsificadùr de monéde_{prf}* [falsare/falsificadùr de monéde]

+**-a**_{sfs} | falsària/falsificadura de monéde_{prf}* [falsarja/falsificadura de monéde]

monetina_{sfs} | monedina^o* [=]

monetizzabile_{agtv} | che s'pól

(→monetizzàre)_{prf}* [che s'pól (→monetizzàre)], che l'pól (v)èss

(→monetizzàto)_{prf}* [che'l pól ès (→monetizzàto) <> che'l pól vès (→monetizzàto)]

¹monetizzàre_{vtr} (¹monetàre) | →

²monetizzàre_{vtr} (riconvertire in danàro/denàro, tradùrre in tèrmini di danàro/denàro; valùtare qualcòsa nel sùo equivalente in danàro/denàro) | monetisà^o* (ita)(lad) [monetixà], valùta (v)ergót(a) in (→danàro/denàro)_{prf}* [valùta (v)ergót(a) in (→danàro/denàro)]

³monetizzàre_{vtr} (cercàre di tràrre un guadàgno econòmico da una situazióne) | monetisà^o* (ita)(lad) [monetixà], sircà de (v)iga ü guadàgn/profét/pró_{prf}* [sircà de viga ü' guadàgn/gyadàjn/profét/pró]

¹monetizzàto_{ams/vppms} (¹monetato) | →

²monetizzàto_{ams/vppms} (riconvertìto in danàro/denàro, tradùrre in tèrmini di danàro/denàro; valùtare qualcòsa nel sùo equivalente in danàro/denàro) | monetisà^o* (ita)(lad) [monetixà], valùtat (v)ergót(a) in (→danàro/denàro)_{prf}* [valùtat (v)ergót(a) in (→danàro/denàro)]

³monetizzàto_{ams/vppms} (cercàto di tràrre un guadàgno econòmico da una situazióne) | monetisà^o* (ita)(lad) [monetixà], sircà de (v)iga ü guadàgn/profét/pró_{prf}* [sircà de viga ü' guadàgn/gyadàjn/profét/pró]

monetizzazióne_{sfs} | monetisassü^o* (ita) [monetixasjú]

money manager_{lctst} (ing) /màni mánigà(r)/ | ← /mòni mènager/

monferrina_{sfs} (esi) (bàllo) | monfrina [=]

mongolfièra_{sfs} | mongolfiéra^o (ita) [mongolfjéra], mongolféra* [mongolféra]

mongolismo_{sms} →(sindrome di Down)

mòngolo_{ams/sms} (deficiènte/deficiènte, idiòta, stùpido) | mòngol^o (ita) [móngol]

-a_{sfs/sfs} | mòngola^o (ita) [móngola]

¹mòngolòide_{agtv/sttv} (mòngolo) | →

²mòngolòide_{agtv/sttv} (che/chi è affètto dalla sindrome di Down) | mòngol^o (ita) [móngol], andicapà^o* (ita) [andicapàd], endicapà^o* (ita)

[endicapàd], (ü/chèl) che l'gh'è la sindrome di Down_{prf}* /daun/ (ita)

[(ü'/chèl) che'l g'è la sindrome di Down], mòngola^o (ita) [móngola], andicapada^o* (ita) [=], endicapada* (ita) [=], (óna/chèla/persuna) che la gh'è la sindrome di Down_{prf}* /daun/ (ita) [(óna/chèla/persuna) che'la g'è la sindrome di Down]

mongoloidismo_{sms} →(sindrome di Down)

mongòmeri_{smsi} →(montgomery)

monile_{sms} →(collàna), →(gioièllo)

monistèrjo_{sms} →(monastèro)

mònito_{sms} →(àspro/dùro/sevèro rimpròvero)

monitor_{smsi} (ing) /manitə(r)/ | ← /mònitor/

monitoraggio_{sms} | monitoragio^o (ita) [monitoràgo], monitoràs*

[monitoràx], contròl* [=]

monitoràre_{vtr} | monitorà^o (ita) [=], controlà* [=]

monitoràto_{ams/vppms} | monitorat^o (ita) [monitoràd], controlat* [controlàd]

¹monitóre_{sms} (¹ammonitóre) | →

-trice_{sfs} | →

²monitóre_{sms} (educatóre) | →

-trice_{sfs} | →

²monitóre_{sms} (monitor) | →

monitòrjo_{ams} (²ammonitóre) | →

monitorizzàre_{vtr} (controllàre con monitor, effettuàre un monitoraggio) →(monitoràre)

monitorizzàto_{ams/vppms} (controllàto con monitor, effettuàto un monitoraggio) →(monitoràto)

¹monizióne_{sfs} (ammonizióne) | →

²monizióne_{sfs} (invìto alla preghjèra) | invìt a la preghjèra_{prf}* [invíd ala preghjéra]

monnézza_{sfs} →(⁴mondézza)

¹mòno_{ams} (monofònico) | mòno^o (ita) [=]

²mòno_{smsi} (monosci) | →

monoàlbero_{ams} | monoàlbero^o (ita) [=], monoàlber* [monoàlber]

monoàsse_{agtv} | monoàs^o* (ita) [monoàs]

monoatòmico_{ams} | monoatòmico° (ita) [monoatòmico], monoatòmico* [monoatòmico]

monauràle_{agtv} (monofònico) | →

monobiettivo_{ams} | monobietiv°* /-f/ (ita) [monobietiv]

monoblòcco_{ams/sms} (formato da un sólo bocco) | monoblòch°* (ita) [monoblòc], furmàt d'ü blòch sul/sól/(a)dóma/nóma_{prf}* [furmàd d'ü' blòc sùl/sól/(a)dóma/nóma], furmàt (a)dóma/nóma d'ü blòch_{prf}* [furmàd (a)dóma/nóma d'ü' blòc]

monocàmera_{sms} →(monolocàle)

monocellulàre_{agtv} →(unicellulàre)

monocilindrico_{ams} | monocilindrico° (ita) [monocilíndrico], a (a)dóma/nóma ü cilinder/silinder_{prf}* [a (a)dóma/nóma ü' cilinder/silinder], a ü cilinder/silinder sul/sól_{prf}* [a (a)dóma/nóma ü' cilinder/silinder sùl/sól]

monoclino_{ams} (ermafrodito) | →

monòcolo_{ams} (che véde da un òcchio sólo) | che l'véd (a)dóma/nóma d'ün òcc_{prf}* [che'l véd (a)dóma/nóma d'ün òg]

monòcolo_{ams} (che ha sólo un òcchio) | che l'gh'à (a)dóma/nóma ün òcc_{prf}* [che'l g'à (a)dóma/nóma ün òg]

monòcolo_{sms} (cannocchiàle, lènte) | monòcolo° (ita) [=], monòcol* [=], ògialì [ògali] BS: lenòcc [lenócc]

monocolóre_{agtv} | monocolùr°* (ita) [monocolúr], monocolùr°* (ita) [monocolúr], de (a)dóma/nóma ü colùr/culùr* [de (a)dóma/nóma ü' colúr/culúr]

monocomponènte_{agtv} | monocomponènt°* (ita) [=], d'ü sul/sól componènt/element_{prf}* [d'ü sùl/sól componènt/element], de (a)dóma/nóma ü componènt/element_{prf}* [de (a)dóma/nóma ü' componènt/element]

monocòrde_{agtv} (prìvo di varietà di tònò) | sènsa varietà de tònò_{icop}* [sènsa varjetà de tònò]

monocòrde_{agtv} (monòtono, unifórme) | →

monocòrde_{agtv} (non originàle, conformìsta: di artìsta) | mia originàl_{icop}* [mia originàl], →

monocràtico_{ams} (caratterìstico/pròprio/tìpico di un govèrno, caratterìstico/pròprio/tìpico di un regime dispòtico) | (→caratterìstico) d'ü govèrno_{prf}* [(→caratterìstico) d'ü' govèrno], (→caratterìstico) d'ü regime

(di)spòtech_{prf}* [(→caratterìstico) d'ü' regime (di)spòteg]

monocrazia_{sfs} | monocrazia° (ita) [monocrasia], monocrasia* [monocrasia]

monocristallino_{ams} | monocristallì°* (ita) [monocristalf]

monocristallo_{sms} (sos) | monocristall°* (ita) [=]

monocromaticità_{sfsi} →(l'èssere monocromatico)

monocromatico_{ams} | monocromatico° (ita) [=], monocromatic* [monocromateg]

monocromàto_{ams/sms} →(monòcromo/monocròmo)

monòcromo/monocròmo_{ams} (di un sólo colóre) | d'ü colùr/culùr sul/sól/(a)dóma/nóma_{icge}* [d'ü' colúr/culúr sùl/sól/(a)dóma/nóma], de (a)dóma/nóma ü colùr/culùr_{icge}* [de (a)dóma/nóma ü' colúr/culúr]

monocultùra_{sfs} | monocultùra°* (ita) [monocultúra]

monodia_{sfs} (esi) | cant a òna sula/sóla vus_{prf}* [cant a òna sula/sóla vux]

monòdico_{ams} (→caratterìstico) del cant a òna sula/sóla vus_{prf}* [(→caratterìstico) del cant a òna sula/sóla vux], che l'gh'à 'l caràter del cant a òna sula/sóla vus_{prf}* [che'l g'à 'l caràter òdel cant a òna sula/sóla vux]

monodisco_{agtv} | monodisco° (ita) [=], monodisch* [monodisc]

monodòse_{agtv} | monodòse°* (ita) [monodòxe]

monoèlica_{agtv} | monoèlica°* (ita) [=]

monofagia_{sfs} (abitùdine a consumàre i pàsti in solitùdine) | abitùdine a mangià/majà in solitùdine_{prf}* [abitùdine a mangà/majà in solitùdine], abitùdine a mangià/majà de sul/sól_{prf}* [abitùdine a mangà/majà de sùl/sól]

monofamiliàre_{agtv} →(unifamiliàre)

monofàse_{agtv} | monofàse° (ita) [monofaxe]

monòfito_{ams} | coltiàt/coltùràt condóna sula/sóla sórt(a)/sòrt/spéce de piante_{prf}* [coltivàd/coltùràd condóna sula/sóla sórt(a)/sòrt/spéce de pjante]

monofobia_{sfs} | pura fórtà de la solitùdine_{prf}* [pura fórtà dela solitùdine], pura fórtà de stà de sul/sól_{prf}* [pura fórtà de stà de sùl/sól]

monofònico_{ams} →(l'mòno)

monoftalmia_{sfs} | mancansa congénita d'ün òcc_{prf}* [mançansa congénita d'ün òg]

monoftàlmo_{ams} | che l'presènta la mancansa congénita d'ün òcc_{prf}*

[che'l prexènta la mançansa congénita d'ün òg]

monogamia_{sfs} (uniòne coniugàle tra un sólo òmo e una sólo dòna) | ünìu matrimonial tra ün òm e òna dòna/fómna_{prf}* [ünjú matrimonjàl tra ün òm e òna dòna/fómna]

monogamia_{sfs} (condiziòne di chi ha contràtto un sólo matrimonìo) | condissiù de chi che l'è stacc (i)spusàt (a)dóma/nóma òna ólta_{prf}* [condisjú de chi che'l è stadì spuxàd (a)dóma/nóma òna vólta <> condisjú de chi che'l è stacispuxàd (a)dóma/nóma òna vólta], condissiù de chi che l'è stacc (i)spusàt òna ólta sula/sóla_{prf}* [condisjú de chi che'l è stadì spuxàd òna vólta sula/sóla <> condisjú de chi che'l è stacispuxàd òna vólta sula/sóla]

monògamo_{ams} (in cùì si pràtica la monogamia: di società/società o di grùppo sociàle) | indòe sa/se pràtica la (→monogamia)_{prf}* [indòve sa/se pràtica la (→monogamia)]

monògamo_{ams} (che ha contràtto il matrimonìo una sóla vólta) | che l'è stacc (i)spusàt (a)dóma/nóma òna ólta_{prf}* [che'l è stadì spuxàd (a)dóma/nóma òna vólta <> che'l è stacispuxàd (a)dóma/nóma òna vólta], che l'è stacc (i)spusàt òna ólta sula/sóla_{prf}* [che'l è stadì spuxàd òna vólta sula/sóla <> che'l è stacispuxàd òna vólta sula/sóla]

monògamo_{ams/sms} (che/chi pràtica la monogamia: di qualcùno) | (ü/chèl) che l'pràtica la (→monogamia)_{prf}* [(ü'/chèl) che'l pràtica la (→monogamia)]

-a_{afs/sfs} | (òna/chèla/persuna) che la pràtica la (→monogamia)_{prf}* [(òna/chèla/persuna) che'la pràtica la (→monogamia)]

monogènese_{sfsi/smsi} (origìne ùnica, discendènta da un'ùnica fórtà) | monogènese°* (ita) [monogènexi], origìne ònega/ùnega_{prf}* [origìne ònega/ùnega], dissendènta d'òn'ònega/ùnega furma_{prf}* [disendènta d'òn'ònega/ùnega furma]

monogeneticamènte_{avb} | per (→monogènese)* [per (→monogènese)]

monogenético_{ams} | de la (→monogènese)* [dela (→monogènese)], caraterisàt de (→monogènese)* [caraterixàd de (→monogènese)]

monoglòttico_{ams} (appartenènte una sóla lingua: di fenòmeno) | che l'fà part(e) d'òna sula/sóla lèngua_{prf}* [che'l fa part(e) d'òna sula/sóla

lèngya], che l'sa/se tróa
(a)dóma/nóma in d'óna (sula/sóla)
lèngua_{prf}* [che'l sa/se tróva
(a)dóma/nóma indóna (sula/sóla)
lèngya]

²**monoglòttico**_{ams} (redatto in una sóla
lìngua: di documénto/tèsto) |
scricc/scritt (a)dóma/nóma in d'óna
lèngua_{prf}* [scriti/scrivid
(a)dóma/nóma indóna lèngya],
scricc/scritt in d'óna sula/sóla
lèngua_{prf}* [scriti/scrivid indóna
sula/sóla lèngya]

³**monoglòttico**_{ams} (che conósce/pàrta
una sóla lìngua: di popolazióne) |
che l'conòss/cognòss/parla
(a)dóma/nóma òna lèngua_{prf}* [che'l
conòss/cognòss/parla (a)dóma/nóma
òna lèngya], che
l'conòss/cognòss/parla òna sula/sóla
lèngua_{prf}* [che'l
conòss/cognòss/parla òna sula/sóla
lèngya]

monografia_{sfs} | monografia° (ita)
[monografià], monograféa*
[monograféa]

monograficáménte_{avb} | in base a
critéri (→monogràfici)* [in baxe a
critéri (→monogràfici)]

monogràfico_{ams} | monogràfico° (ita)
[=], monogràfèch* [monografeg], de
la monografià_{lcege}* [dela monografià]

monoiçismo_{sms} (ermafroditismo) | →
monòico_{ams} (ermafroditò) | →
monokini_{smsi} →(topless)

monolìngue_{agtv} →(²monoglòttico),
→(³monoglòttico)

monolìngüismo_{sms} →(l'èssere
monolìngue)

monolite_{sms} →(monòlito/monolito)

¹**monolítico**_{ams} (formàto da un sólo
blòcco di piètra) | furnàt d'ù sul/sól
blòch de préda_{prf}* [furnàt d'ù
súl/sól blòch de préda]

²**monolítico**_{ams} (coerènte e férmò: di
qualcùno, ³inflexibile) | coerènt e
fìrem/fèrem/férmò in di sò idée_{prf}*
[coerènt e fìrem/fèrem/férmò indi sò
idéè], →

monolitiçimo_{sms} →(²inflexibilità)

¹**monòlito/monolito**_{sms} (bòlcco di
piètra di gròsse dimenzióne) | blòch
de préda de gròsse dimenziù_{prf}*
[blòch de préda de gròsse dimensjú]

²**monòlito/monolito**_{sms} (persóna dal
caràttere férmò e imperturbàbile) | ü
col caràttere fìrem/fèrem/férmò e
(→¹imperturbàbile)_{prf}* [ü' col
caràttere fìrem/fèrem/férmò e
(→¹imperturbàbile)]
+**-a**_{sfs} | òna/persuna col caràttere
fìrem/fèrem/férmò e
(→¹imperturbàbile)_{prf}* [òna/persuna

col caràttere fìrem/fèrem/férmò e
(→¹imperturbàbile)]

monolocàle_{sms} | monolocàl° (ita) [=]
monologàre_{vintr} | parlà de sul/sól_{prf}*
[parlà de sül/sól], recità ü
monòlogo_{prf}* [recità ü' monòlogo]

monologàto_{vppms} | parlàt de sul/sól_{prf}*
[parlàt de sül/sól], recitàt ü
monòlogo_{prf}* [recitàt ü' monòlogo]

monòlogo_{sms} | monòlogo° (ita) [=],
monòleg^h* /-c/ [monòleg]

monomandatàrijo_{ams/sms} |
monomandatare° (ita) [=]

monòmane_{agtv/sttv} →(monomaniaco)

monomania_{sfs} (fissa, fissazióne) | →
monomaniaçale_{agtv} | de la
(→monomania)_{lcege}* [dela
(→monomania)]

monomaniaco_{ams} (monomaniaçale) |
→

monomèro_{sms} | ü sènsa òna gamba_{prf}*
[ü' sènsa òna gamba]
+**-a**_{sfs} | òna/persuna sènsa òna
gamba_{prf}* [òna/persuna sènsa òna
gamba]

monòmjo_{sms} monòmjo° (ita)
[monòmjo], monòme* [=]

monomotòre_{agtv/sms} | monomotùr° (ita)
[monomotùr], monomotùr° (ita)
[monomotùr], ((→velivolo)) a/con
(a)dóma/nóma ü motùr/mutùr_{prf}*
[((→velivolo)) a/con (a)dóma/nóma
ü' motùr/mutùr], ((→velivolo)) a ü
motùr/mutùr sul/sól_{prf}*
[((→velivolo)) a (a)dóma/nóma ü'
motùr/mutùr sül/sól]

monobipàla_{agtv} | monopala°* (ita) [=]

monoparentàle_{agtv} | con
(a)dóma/nóma ü genitùr_{prf}* [con
(a)dóma/nóma ü' genitùr], con d'ü
genitùr sul/sól_{prf}* [condü' genitùr
sül/sól]

monopartitico_{ams} | monopartitico°
(ita) [monpartitico], monopartitech*
[monpartiteg], con (a)dóma/nóma
ü partit_{prf}* [con (a)dóma/nóma ü'
partit], con d'ü partit sul/sól_{prf}*
[condü' partit sül/sól]

monopartitiçimo_{sms} | monopartitiçimo°
(ita) [monpartetiçimo],
monopartetiçem*
[monopartetiçem], sistéma politech
fondàt (a)dóma/nóma sò 'n d'ü
partit_{prf}* [sistéma politech fondàt
(a)dóma/nóma söndü' partit],
sistéma politech basàt/fondàt sò 'n
d'ü partit sul/sól_{prf}* [sistéma politech
baxàt/fondàt söndü' partit sul/sól]

monopàttino_{sms} | monopàtino° (ita)
[=], monopàten* [monopaten]

¹**monopèzzo**_{smsi} (costùme
intéro/intiéro/intièro) | →

²**monopèzzo**_{smsi} (monokini) | →

monopiàtto_{sms} | piàt ònech/ünech_{prf}*
[pjat òneg/üneg]

monoplàno_{sms} | monoplano° (ita) [=]

monopolàre_{agtv} →(unipolàre)

monòpoli_{sms} (esi) | monòpoli° (ita)
[=[=]]

monopòljo_{sms} | monopòlio (ita)
[monopòljo], monopòle* [=]

monopolista_{sttv} | monopolista° (ita)
[=], monopolésta* [=]

monopolisticáménte_{avb} | in regime de
monopòlio* [in regime de
monopòljo]

monopolístico_{ams} | monopolístico*
[monopolístico], monopoléstech*
[monopolésteg], del monopòlio_{lcege}*
[del monopòljo], che l'òpera in
condissiù de monopòlio_{prf}* [che'l
òpera in condisjú de monopòljo]

monopolizzàre_{vtv} | monopolisà°*
(ita)(lad) [monopolixà]

monopolizzàto_{ams/vppms} |
monopolisàt°* (ita)(lad)
[monopolixàd]

monopolizzatòre_{ams/sms} |
monopolisadür°* (ita)
[monopolixadür]

-trice_{afs/sfs} | monopolisadura*
[monopolixadura]

monopolizzazióne_{sfs} |
monopolisassiù° (ita)
[monopolixasjú]

monoporzióne_{sfs} | monoporsü°* (ita)
[monoporsjú]

monorazióne_{sfs} →(monoporzióne)

monoreattòre_{agtv/sms} | monoreatür°*
(ita) [monoreatür], ((→velivolo))
a/con (a)dóma/nóma ü reatür_{prf}*
[((→velivolo)) a/con (a)dóma/nóma
ü' reatür], ((→velivolo)) a/con
(a)dóma/nóma ü reatür_{prf}*
[((→velivolo)) a/con (a)dóma/nóma
ü' reatür], ((→velivolo)) a ü reatür
sul/sól_{prf}* [((→velivolo)) a
(a)dóma/nóma ü' reatür sül/sól]

monorèddito_{agtv} | monorèdito° (ita)
[=], che l'gh'à (a)dóma/nóma ü
(→rèddito)_{prf}* [che'l g'à
(a)dóma/nóma ü' (→rèddito)], con
d'ü (→rèddito) sul/sól_{prf}* [condü'
(→rèddito) sül/sól]

monosci_{smsi} | monosci° (ita) [monoš]

monosessuale_{agtv} →(unisessuale)

monosillàbico_{ams} (monosillabo) | →
monosillabo_{ams/sms} | monosillabo°*
(ita) [monosillabo]

monoski_{sms} →(monosci)

monostàdio_{ams} | monostàdio° (ita)
[monostadjo], monostade* [=]

¹**monòstico**_{ams} (formàto da un sólo
vèrso) | furnàt de (a)dóma/nóma ü
vèrs_{prf}* [furnàt de (a)dóma/nóma
ü' vèrs], furnàt d'ü vèrs sul/sól_{prf}*
[furnàt d'ü' vèrs sül/sól]

²monòstico_{sms} (componimènto formàto da un sólo vèro) | componimènt furnàt de (a)dóma/nóma ü vèrs_{prf}* [componimènt furnàd de (a)dóma/nóma ü vèrs], componimènt furnàt d'ü vèrs sul/sól_{prf}* [componimènt furnàd d'ü vèrs sùl/sól]

monostròfico_{ams} | costitùit de (a)dóma/nóma òna stròfa_{prf}* [costitùid de (a)dóma/nóma òna atròfa], costitùit d'òna stròfa sula/sóla_{prf}* [costitùid d'òna stròfa sula/sóla]

monoteïsmo_{sms} | monoteïsmo° (ita) [monoteïxmo], monoteïsem* [monoteïxem], dotrina che la aférma l'esistènsa de (a)dóma/nóma ü Dio/Dìo²/Déo_{prf}* [dotrina che la aférma l'esistènsa de (a)dóma/nóma ü' Diq/Déq], dotrina che la aférma l'esistènsa d'ü' Dio/Dìo²/Déo sul/sól_{prf}* [dotrina che la aférma l'esistènsa d'ü' Diq/Déq sùl/sól]

monoteïsta_{agt/sttv} | monoteïsta° (ita) [=], monoteïsta* [=]

monoteïstico_{ams} | monoteïstico° (ita) [monoteïstico], monoteïstech* [monoteïsteg], di monoteïsti_{lcege}* [=], del monoteïsmo_{lcege}* [del monoteïxmo]

¹monotemàtico_{ams} (che tràtta di un sólo argomènto) | che l'trata (a)dóma/nóma d'ün argomènt_{prf}* [che l'trata (a)dóma/nóma d'ün argomènt], che l'trata d'ün argomènt sul/sól_{prf}* [che l'trata d'ün argomènt sùl/sól]

²monotemàtico_{ams} (basàta su un sólo tèma: di composizióne musicàle) | basada (a)dóma/nóma sò 'n d'ü téma_{prf}* [baxada (a)dóma/nóma söndü' téma], basada sò 'n d'ü téma sul/sól_{prf}* [baxada söndü' téma sùl/sól]

monotonìa_{sfs} | monotonìa° (ita) [monotoníã], monotonéa* [monotonéã]

monotonaménte_{avb} | in manéra monòtona* [=], con monotonìa* [con monotoníã]

monotonìa_{sfs} | monotonìa° (ita) [monotoníã], monotonéa* [monotonéã]

monòtono_{ams} | monòtono° (ita) [=], monòton* [=], noiùs* [nojúx], nuiùs* [nujúx], gris [grix], sèmp(er) (i)stèss e noiùs/nuiùs_{prf}* [sèmp(er) stès e nojúx/nujúx <> sèmp(er)stès e nojúx/nujúx] BS: monòton [=]

monouso_{ams} | monouso(o)* (ita) [monouso(o)]

monovolùme_{agt/sfs/smsi} | monovolùme° (ita) [=]

monsieur_{smsi} (fra) /mɔsjó/ | ← /mesjó/

monsignoràto_{sms} | grado e utoritá de bonsegnór/monsigrùr/monsigrùr_{prf}* [grado e utoritá de bonsegnór/monsigrùr/monsigrùr]

monsigróre_{sms} (titolo onorífico) | bonsegnór [bonsegnór], monsigrùr [monsigrùr], monsigrùr [monsigrùr] BS: monsignór [monsigrùr]

monsigrù_{smsi} →(monsù)

monsóne_{sms} (vènto) | monsóne° (ita) [=], monsù* [monsù]

monsònico_{ams} | monsònico° (ita) [=], monsònech* [monsòneg], di monsóni_{lcege}* [=]

¹monstre_{agt} (fra) /mɔstf/ (ecceziónele, ¹straordinàrio) | →

²monstre_{agt} (fra) /mɔstf/ (grossissìmo) | →

¹monstrum_{agt} (lat) /mɔnstrum/ (evènto, fenòmeno ecceziónele) | ← /mɔnstrum/, fenòmeno ecceziónele/ceziónele_{prf}* [fenòmeno ecceziónele/ceziónele]

²monstrum_{agt} (lat) /mɔnstrum/ (persóna che rivéla dòti fuòri del comùne) | ← /mɔnstrum/, ü che l'manifesta/móstra/paléxa di dòti (→¹straordinàrie)_{prf}* [ü' che l'manifesta/móstra/paléxa di dòti (→¹straordinàrie)], ü che l'fà (v)èd/(v)edi di dòti (→¹straordinàrie)_{prf}* [che l'fa vèd/vedí di dòti (→¹straordinàrie)], òna/persuna che la manifeste/móstra/paléxa di dòti (→¹straordinàrie)_{prf}* [òna/persuna che la manifeste/móstra/paléxa di dòti (→¹straordinàrie)], òna/persuna che la fa (v)èd/(v)edi di dòti (→¹straordinàrie)_{prf}* [òna/persuna che la fa vèd/vedí di dòti (→¹straordinàrie)]

monsù_{smsi} →(²signóre)

¹móna_{sfs} (accoppiamènto) | móna [=]

²móna_{sfs} (luògo dóve avvienè l'accoppiamènto) | móna* [=]

³móna_{sfs} (mòdo di cavalcàre/montàre) | manéra de montà/caalcà_{prf}* [manéra de montà/cavalcà]

⁴móna_{sfs} (fantino) | →

montacàrichi_{smsi} | (→ascensóre) per i càrech_{prf}* [(→ascensóre) per i careg]

montacàrico_{sms} →(montacàrichi)

montàggio_{sms} | montagio° (ita) [montàgo], montàs* [montàx]

montagista_{sttv} | montagista° (ita) [=], montagèsta* [=]

¹montàgna_{sfs} (rilievò della superficje/supeficie terrèstre, mόνte;

regiòne/zòna montuósa; grànde quantitá) | montagna [montàgna] BS: montàgna [montàgná], muntàgna [muntàgná] CE: muntàgna [muntàgna] CO: muntàgna [muntàgna] +**-gnétta**_{sfs} | montagnèta [montàgnèta], montagnina [montàgnina] +**-gnòla**_{sfs} →(montagnétta) +**-gnóna**_{sfs} | montagnù_{sms} [montàgnù] - **di mùscoli**_{lce} →(marcantònio) > **montàgne rùsse**_{lce} (esi) | montagne rösse [montàgne röse]

²montàgna_{sfs} (persóna di corporatùra massiccia) | montagna°* [montàgna]

montagnàrdo_{ams/sms} (²montanàro) | → +**-a**_{afs/sfs} | →

+**montagnétta**_{sfs} (piccola montàgna, còlle) | montagnèta [montàgnèta], montagnina [montàgnina]

¹montagnìno_{ams} (montànno) | →

²montagnìno_{ams/sms} (²montanàro) | → +**-a**_{afs/sfs} | →

³montagnìno_{sms} (cutrèttole) | →

⁴montagnìno_{sms} (pèppola) | →

¹montagnòla_{sfs} (montagnétta) | →

²montagnòla_{sfs} (monticèllo di tèra) | montisèl de tèra_{prf}* [montixèl de tèra]

³montagnòla_{sfs} (²mucchiétto) | →

¹montagnòlo_{ams} (montànno) | →

²montagnòlo_{ams/sms} (²montanàro) | → +**-a**_{afs/sfs} | →

+**montagnóna**_{sfs} (grànde/gròssa montàgna) | montagnù_{sms} [montàgnù]

¹montagnóso_{ams} (ricco di mónti) | pié/réch de muc_{prf}* [pjé/réc de mutj]

²montagnóso_{ams} (montuóso) | →

¹montanàro_{ams} (caratterístico/pròprio/típico di chi vùve in montàgna) | (→caratterístico) de chi che l'campà/viv in montagna_{prf}* [(→caratterístico) de chi che l'campà/viv in montàgna], de (la) montagna_{lcege} [de(la) montàgna], de montagnér_{lcege}* [de montàgnér] > **alla montanàra**_{lce} | a la montagnéra_{prf} [ala montàgnéra], cóme i montagnér_{lce} [cóme i montàgnér], compàgn di montagnér_{lce}* [compàgn/compàgn di montàgnér]

²montanàro_{ams/sms} (abitante/carattere/nativo della montàgna, che/chì àbita/vùve in montàgna) | montagnér [montàgnér], (ü/chèl/òm) che l'(i)stà de cà in montagna_{prf}* [(ü'/chèl/òm) che l' sta de ca in montàgna <> (ü'/chèl/òm)

che 'listà de ca in montagna], (ü/chèl/òm) che l'campa/viv in montagna_{prf}* [(ü'/chèl/òm) che 'l'campa/viv in montagna], (ü/chèl/òm) de montagna_{prf} [(ü'/chèl/òm) de montagna], marà [=]

BS: montagnì [montaǵní]

- fòrte e robùsto_{lcst} | bir [=]

-a_{afs/sfs} | montagnéra* [montaǵnéra], (òna/chèla/dòna/fómna/persuna) che la stà de cà in montagna_{prf}* [(òna/chèla/dòna/fómna/persuna) che 'la sta de ca in montagna], (òna/chèla/dòna/fómna/persuna) che la campa/viv in montagna_{prf}* [(òna/chèla/dòna/fómna/persuna) che 'la campa/viv in montagna], (òna/chèla/dòna/fómna/persuna) de montagna_{prf}* [(òna/chèla/dòna/fómna/persuna) de montagna], marana* [=]

BS: montagnina [montaǵninà]

- fòrte e robùsta_{lcst} | bira* [=]

³**montanàro**_{ams/sms} (persóna pòco raffinàta) | montagnér^{o*} [montagnér], òm de montagna_{prf}* [òm de montagna], marà* [=]

-a_{afs/sfs} | dòna/fómna/persuna de montagna_{prf}* [dòna/fómna/persuna de montagna], marana* [=]

¹**montanèllo**_{sms} (fanèllo) | →

²**montanèllo**_{sms} (stjaccino) | →

³**montanèllo**_{sms} (pèppola) | →

¹**montanìnno**_{ams} (¹montanàro) | →

²**montanìnno**_{ams/sms} (²montanàro) | →

+**-a**_{afs/sfs} | →

montàno_{ams} | de (la) montagna_{lcge}* [de(la) montagna]

montànte_{sms} (tec) (eleménto verticàle rìgido di sostégno) | montante^o (ita) [=]

¹**montànte**_{sms} (pàlo della pòrta di càlcio) →(pàlo)

²**montànte**_{sms} (sómma del capitàle iniziàle e dell'interésse maturàto) | montante^o (ita) [=], totàl* [=]

³**montànte**_{sms} (sómma di danàro/denàro, ³ammontàre) | montante^o (ita) [=], sòma de (→danàro/denàro)_{prf}* [sòma de (→danàro/denàro)], →

montapànna_{sms} | montapana^o (ita) [=]

¹**montàre**_{vintr} (andàre su, salire, elevàrsi; gonfiàrsi; aumentàre, crèscere; iniziàre un tùrno di lavóro) | montà [=]

- di guàrdja/sentinèlla/servìzio_{lcvb} | montà de guardia/guàrdia^{3^}/sentinèla/santinèla/servésse/servise* [montà de gyardja/sentinèla/santinèla/servése/servixe]

- in servìzio_{lcvb} | montà in servésse/servise* [montà in servésse/servixe]

²**montàre**_{vttr} (cavalcàre) | →

³**montàre**_{vintr} (salire a bórdo, salire in gròppa) | saltà sö* [saltà só]

- in sèlla_{lcvb} | saltà/indà/andà sö ('n cròpa/gròpa)* [saltà/indà/andà só 'n cròpa/gròpa], montà 'n sèlla_{prf}* [montà 'n sèla], saltà a caàl [saltà a cavàl]

⁴**montàre**_{vttr} (andàre in su, salire) | indà/andà sö [indà/andà só]

- le scàle_{lcvb} | indà/andà sö sö i scàle* [indà/andà só söi scàle]

- su una ròccia, su un monuménto, su qualcòsa_{lcvb} | indà/andà 'n pé/pè a (→) [indà/andà 'n pé/pè a (→) < indà/andà 'mpé/'mpè a (→)]

⁵**montàre**_{vintr} (inçollerìrsi, infuriàrsi) →(montàre in còllera)

- in còllera_{lcvb} | montà [=], (v)ègn/(v)egnì vérd /-t/ [vègn/vèin/vegnì vérd], indà/andà fò/fóra d'la gràssia de Dio/Dio^{2^}/Déo_{prf} [indà/andà fò/fóra dla grasja de Diø/Déø], indà/andà 'n còlera_{prf} [=], saltà 'n di öcc [saltà 'ndi öǵ]

- la ràbbia_{lcvb} →(montàre in còllera)

- su tütte le fùrje_{lcvb} | dà in di ròte [dà indi ròte]

⁶**montàre**_{vintr} (arrabbjàrsi, insuperbìrsi) | →

- in càttedra_{lcvb} →(²pontificàre)

- la tèsta_{lcvb} →(eşaltàre), →(¹insuperbìre)

⁷**montàre**_{vintr} (avére importàza, ¹importàre) | →

⁸**montàre**_{vttr} (fecondàre con la mómta, coprire: di animàli) | montà [=]

⁹**montàre**_{vttr} (¹frullàre, şbàttère; enfatizzàre fàtto/notizja; eşaltàre/sobillàre qualcùno; compòrre/compónere una struttùra mettèndo insième i vàri pèzzi, assemblàre; inserìre in un suppòrto; eşegùire le operaziòni di montàggio cinematogràfico; allestire méttère in scèna) | montà^{o*} [=]

montàrsi_{pi} →(montàrsi la tèsta)

- la tèsta_{lcvb} →(eşaltàrsi), →(insuperbìrsi)

montascàle_{smsi} (tec) | montascale^o (ita) [=]

montàşio_{sms} (ali) | montasio^o (ita) [montaxjo]

montàta_{sfs} | montada [=]

- lättea_{lcst} | montada [=]

¹**montàto**_{ams/vppms} (andàto su, salito, elevàto; gonfiàto; aumentàto, cresciùto; iniziàto un tùrno di lavóro) | montàt [montàd]

- di guàrdja/sentinèlla/servìzio_{lcvb} | montà de guardia/guàrdia^{3^}/sentinèla/santinèla/servésse/servise* [montàd de gyardja/sentinèla/santinèla/servése/servixe]

- in servìzio_{lcvb} | montàt in servésse/servise* [montàd in servésse/servixe]

²**montàto**_{ams/vppms} (cavalcàto) | →

³**montàto**_{ams/vppms} (salito a bórdo, salito in gròppa) | saltàt sö* [saltàt só]

- in sèlla_{lcvb} | saltàt/indàcc/andàcc sö ('n cròpa/gròpa)* [saltàd/indàdij/andàdij só 'n cròpa/gròpa], montàt in sèlla_{prf}* [montàd in sèla], saltàt a caàl [saltàd a cavàl]

⁴**montàto**_{ams/vppms} (andàto in su, salito) | indàcc/andàcc [indàdij/andàdij]

- le scàle_{lcvb} | indàcc/andàcc sö sö i scàle* [indàdij/andàdij só söi scàle]

- su una ròccia, su un monuménto, su qualcòsa_{lcvb} | indàcc/andàcc (→in pìedi) a (→) [indàdij/andàdij 'n pé/pè a (→) < indàdij/andàdij 'mpé/'mpè a (→)]

⁵**montàto**_{ams/vppms} (inçollerìto, infuriàto) →(montàto in còllera)

- in còllera_{lcvb} | montàt [montàd], (v)egnìt vérd /-t/ [vegnìd vérd], indàcc/andàcc fò/fóra d'la gràssia de Dio [indàdij/andàdij fò/fóra dla grasja de Diø], indàcc/andàcc in còlera_{prf} [indàdij/andàdij in còlera], saltàt in di öcc [saltà indi öǵ]

- la ràbbia_{lcvb} →(montàto in còllera)

- su tütte le fùrje_{lcvb} | dacc in di ròte [dadij indi ròte]

⁶**montàto**_{ams/vppms} (⁴arrabbjàto, ²insuperbìto) | →

- in càttedra_{lcvb} →(²pontificàto)

- la tèsta_{lcvb} →(eşaltàto), →(¹insuperbìto), →(²insuperbìto)

⁷**montàto**_{ams/vppms} (avùto importàza, ¹importàto) | →

⁸**montàto**_{ams/vppms} (fecondàto con la mómta, copèrto: di animàli) | montàt [montàd]

⁹**montàto**_{ams/vppms} (¹frullàto, şbattùto; enfatizzàto fàtto/notizja; eşaltàto/sobillàto qualcùno; compòsto/compòsto una struttùra mettèndo insième i vàri pèzzi, assemblàto; inserìto in un suppòrto; eşegùito le operaziòni di montàggio cinematogràfico; allestito méssò in scèna) | montà^{o*} [=]

¹⁰**montàto**_{ams/vppms} →(montàto la tèsta)

¹¹**montàto**_{ams/sms} (che/chi è pièno di sé e si dà àrje eccessive) | montàt [montàd]

-a_{afs/sfs} | montada [=]

montatòjo_{sms} (⁴predèlla) | →
montatòre_{sms} (operàjo addétto alle operazióni di montàggio) |
 montadúr* [montadúr]
 +-tríce_{sfs} | montadura* [=]
montatúra_{sfs} (il montàre/si; struttura di tiène unìte le pàrti di qualcòsa; esagerazióne/gonfiatúra di evnto/fatto) | montadúra [montadúra]
¹**mónte**_{sms} (rilìevo isòlato della superficje/supecficie terrèstre) | mut [=]
 BS: mónt [=], mu [=]
 CE: mùnt [munt]
 CO: móont [mònt]
 -**nticèllo**_{sms} | montisèl [montixèl], montasèl [montaxèl], montiseli [montixelí]
 - **dei pégni**_{lcst} →(mónte di pietà)
 - **di pietà**_{lcst} | mónte di pietà° (ita) [mónte di pietà]
 - **prèmi**_{lcst} →(montepremi)
 > **a mónte**_{lcav} | a mut* [=]
 BS: a mónt [=]
²**mónte**_{sms} (màssso) | →
³**mónte**_{sms} (grànde quantità, mùcchjo) | →
montepremi_{smsi} | montepremi° (ita) [=]
montepulciàno_{sms} (nat) (ali) |
 montepulciano° [montepulčano]
montgomery_{smsi} (ing), (ita) /moŋgòmeri/ | ←
monticàre_{vintr} | cargà 'l mut_{prf} [=], indà/andà sö al alp/mut_{prf}* [indà/andà sö al alp/mut]
monticàto_{vppms} | cargàt ol mut_{prf} [cargàd ol mut], indàcc/andàcc sö al alp/mut_{prf}* [indàdj/andàdj sö al alp/mut]
monticazióne_{sfs} | cargada al mut_{prf}* [=], indà/andà sö al alp/mut_{vbprf}* [indà/andà sö al alp/mut]
¹**monticèllo**_{sms} (piccolo mónte) |
 montisèl [montixèl], montasèl [montaxèl], montiseli [montixelí]
²**monticèllo**_{sms} (²accùmulò, mùcchjo) | →
¹**montóne**_{sms} (nat) (ali) (tes) | bar [=], bessòt [besòt], bòss [bòs]
 BS: besòt [bexòt], bòs [=], baro [=], muntú [muntú]
 VB: bar [=], biss [bis]
 VdS: biss [bis]
 VI: biss [bis]
 VSM: biss [bis]
²**montóne**_{sms} (ammàssso, mùcchjo, grànde quantità) | →
³**montóne**_{sms} (uòmo sessualménte mólto attivo) | rasgù°* [raxgù]
montonino_{ams} | de (→montóne)_{lcge}* [de (→montóne)], che l'gh'è del (→montóne)_{prf}* [che'l g'è del

(→montóne)], che l'regórda 'l (→montóne)_{prf}* [che'l regórda 'l (→montóne)]
¹**montuosità**_{sfsi} (l'èssere montuóso) | →
²**montuosità**_{sfsi} (aspèto/condizióne di una zòna montuósa) |
 aspèt/condissù d'òna zòna de montagna_{prf}* [aspèt/condisjù d'òna xòna de montagna]
¹**montuóso**_{ams} (caratterizzàto dalla presènza di mónti, costituito da mónti) | montiv* /-f-/ [montív], caraterisàt de la presènza de mucc_{prf}* [caraterixàd dela prexènza de mutj], costitùit de mucc_{prf}* [costitùid de mutj], de montagna_{lcge}* [de montagna]
²**montuóso**_{ams} (che ha fóрма di mónte) | montiv* /-f-/ [montív], a furma de mut_{prf}* [=], facc a mut_{prf}* [fadj a mut], che l'gh'è la furma d'ü mut_{prf}* [che'l g'è la furma d'ü mut]
³**montuóso**_{ams} (¹accidentàto) | →
¹**montúra**_{sfs} (divisa, unifórme) |
 montúra [montúra]
²**montúra**_{sfs} (cavalcatúra) | →
monturàto_{ams} | che l'gh'è sö òna montúra_{prf}* [che'l g'è sö òna montúra], che l'pórta òna montúra_{prf}* [che'l pórta òna montúra]
monumentàle_{agtv} | monümentàl [=]
¹**monumentalità**_{sfsi} (l'èssere monumentàle) | →
²**monumentalità**_{sfsi} (grandiosità, imponènza) | →
monumentàre_{vtr} | onorà con d'ü monüment/monümet_{prf}* [onorà condù' monüment/monümet]
monumentàto_{ams/vppms} | onoràt con d'ü monüment/monümet_{prf}* [onoràd condù' monüment/monümet]
monuménto_{sms} | monüment [=], monümet [=], munüment* [=], munümet* [=]
 CE: monüment [=]
 CO: munumènt [munumènt]
mood_{smsi} (ing) /mùd/ | ← /mud/
mood style_{lcst} (ing) /mùd stajl/ (esi) | ← /mud ştajl/
moog_{smsi} (ing) /mùg/ →(sintetizzatóre)
moon boot_{smsi} (ing), (ita) /mun but/ | ← →(doposcì)
 +**mop**_{smsi} (ing) /màp/ | ← /mòp/
moplen_{smsi} (eso) /mòplen/ /moplèn/ (sos) | ←
moquettàto_{ams} (fra)(ita) /mochettàto/ |
 co la moquette_{prf}* [cola moquette], quarciàt de moquette_{prf}* [cyarçàd de moquette]
moquette_{sfsi} (fra) /mochèt/ | ←
moquettista_{stvt} (fra)(ita) /mochettista/ | ← /mochetışta/ /mochetęřta/,

ü/chèl/òm/operare/laorét/lauradùr/(→¹addétto) che l'mèt zó la moquette_{prf}*
 [ü'/chèl/òm/operare/lavorét/lavuradùr/(→¹addétto) che'l mèt xó la moquette <>
 ü'/chèl/òm/operare/lavorét/lavuradùr/(→¹addétto) che'l mèxxó la moquette],
 òna/chèla/dòna/fómna/operàia/laorènta/lauradura/(→¹addétta) che la mèt zó la moquette_{prf}*
 [òna/chèla/dòna/fómna/operaja/lavorènta/lavuradura/(→¹addétta) che'la mèt xó la moquette <>
 òna/chèla/dòna/fómna/operaja/lavorènta/lavuradura/(→¹addétta) che'la mèxxó la moquette]
¹**mòra**_{sfs} (nat) (ali) | mura [=]
²**mòra**_{sfs} (mòrra) | →
³**mòra**_{sfs} (ritàrdo ingiustificàto nell'adempiménto di un'obligazióne dal quàle può derivàre l'òbliggo del risarciménto del dàno; sómma di danàro/denàro dovùta per il ritàrdo suddétto, mùlta) | móra° [=]
⁴**mòra**_{sfs} (cùmulò, mùcchjo) | →
morajòlo_{ams} (nericcio) | →
¹**moràle**_{agtv} (che concèrne/rigùarda l'agìre e il comportaménto umàno relativaménte all'ètica; confórme ai valóri e ai princìpi ritenùti giùsti e onèsti; che si compòrta e agisce con onestà e rettitùdine e che ispira la pròpria condóttà a princìpi di correttezza e giustizja: di qualcùno) |
 moràl [=]
 BS: moràl [=]
 CE: muràl [=]
 CO: muràal [muràl]
²**moràle**_{agtv} (che concèrne l'ànimo, la cosciènza/cosciènza, la sfèra spirituàle) | moràl* [=]
³**moràle**_{sfs} (dottrina filòsofica/religiósa che definisce le nórme dell'agìre umàno; insegnaménto/ammaestraménto pràtico che si ricàva da esperiènza/evénto/fàvola/raccónto) |
 moràl [=]
 - **della fàvola**_{lcst} | moràl de la fàvola° [moràl dela fàvola]
 - **della vicènda**_{lcst} →(moràle della fàvola)
 - **professionàle**_{lcst} →(ètica professionàle)
⁴**moràle**_{sfs} (insième di nórme e precètti che règolano il comportaménto umàno) | moràl* [=]
⁵**moràle**_{sms} (stàto d'ànimo, condizióne psicòlogica, umóre) | moràl [=]
¹**moraleggiànte**_{agtv} (che contìene argoménti moràli) | che

- l'conté/contègn° argomènc
 moràì_{prf}* [che'l
 conté/contègn/contèjn argomèntj
 moràì]
- ²**moraleggiante**_{agtv} (che si propóne
 fini moràli/moralistici) | che l'gh'à
 di scópi moràì_{prf}* [che'l g'à di scópi
 moràì]
- moraleggiare**_{vt} | fà 'l moralista_{prf}*
 [=], fà la moràl a i óter_{prf}* [fà la
 moràl ai óter]
- moraleggiato**_{vppms} | facc ol
 moralista_{prf}* [fadj ol moralista], facc
 la moràl a i óter_{prf}* [fadj la moràl ai
 óter]
- moralismo**_{sms} | moralismo° (ita)
 [moralixmo], moralésem*
 [moraléxem]
- ¹**moralista**_{agtv} (moralistico) |
 moralista° (ita) [=], moralésta* [=]
- ²**moralista**_{agtv/sttv} (che/chi tènde a
 giudicàre da un pùnto di vùsta
 moràle, che/chi si atteggià a rìgido
 intransigènte difensóre della
 moralità) | moralista° (ita) [=],
 moralésta* [=], (ù/chèl) che l'ga/ghe
 té/tègn° a la moralità_{prf}* [(ù'/chèl)
 che'l ga/ghe té/tègn/tèjn ala
 moralità], òna/chèla/persuna che la
 ga/ghe té/tègn° a la moralità_{prf}*
 [òna/chèla/persuna che'la ga/ghe
 té/tègn/tèjn ala moralità]
- ³**moralista**_{agtv/sttv} (che/chi tràtta
 questióni/tèmi moràli) | moralista°
 (ita) [=], moralésta* [=], (ù/chèl)
 che l'trata quistiù/témi moràì_{prf}*
 [(ù'/chèl) che'l tratta cyistjù/témi
 moràì], òna/chèla/persuna che la
 tratta quistiù/témi moràì_{prf}*
 [òna/chèla/persuna che'la tratta
 cyistjù/témi moràì]
- moralisticaménte**_{avb} | in manéra
 (→moralística)* [in manéra
 (→moralística)]
- moralistico**_{ams} | moralistico*
 [moralístico], moraléstech*
 [moralésteg], del moralismo_{lcege}* [del
 moralixmo], di (→moralisti)_{lcege}* [di
 (→moralisti)]
- moralità**_{sfsi} | moràl [=], moralità° (ita)
 [=], moraletà* [=]
- moralizzàbile**_{agtv} | che s'pöl
 (→moralizzàre)_{prf}* [che s'pöl
 (→moralizzàre)], che l'pöl (v)èss
 (→moralizzàto)_{prf}* [che'l pöl ès
 (→moralizzàto)] < che'l pölvès
 (→moralizzàto)]
- ¹**moralizzàre**_{vt} (rèndere confórme ai
 valóri moràli) | fà
 deentà/dientà/dientà^{2^} confurma a i
 valúr moràì_{prf}* [fà diventà/diventà
 confurma ai valúr moràì]
 BS: moralizà [moralixà]
- ²**moralizzàre**_{vt} (moraleggiàre) | →
- moralizzàrsi**_{vpi} |
 deentà/dientà/dientà^{2^} confurma a i
 valúr moràì_{prf}* [deventà/diventà
 confurma ai valúr moràì]
 BS: moralizàs* [moralixàs]
- ¹**moralizzàto**_{ams/vppms} (résò confórme
 ai valóri moràli) | facc
 deentà/dientà/dientà^{2^} confurma a i
 valúr moràì_{prf}* [fadj diventà/diventà
 confurma ai valúr moràì]
 BS: moralizàt [moralixàd]
- ²**moralizzàto**_{ams/vppms} (moraleggiàto) |
 →
- ³**moralizzàto**_{ams/vppms} (diventàto
 confórme ai valóri moràli) |
 deentàt/dientàt/dientàt^{2^} confurma a
 i valúr moràì_{prf}* [deventàt/diventàt
 confurma ai valúr moràì]
 BS: moralizàt* [moralixàd]
- moralizzatóre**_{ams/sms} | moralisadùr*
 [moralixadúr]
 -tríce_{afs/sfs} | moralisadura*
 [moralixadura]
- moralizzazióne**_{sfs} | moralisassìù°*
 (ita)(lad) [moralixasjù]
- ¹**moraliménte**_{avb} (con moralità,
 secónda la moràle, dal pùnto di vùsta
 moràle) | con moralità* [=], segónd
 la moràl* [=], dal pùnto de
 (v)ésta/vista (de la) moràl* [dal
 pùnto de vésta/vista (dela) moràl]
- ²**moraliménte**_{avb} (quànto al moràle) |
 de moràl* [=], in del moràl* [indel
 moràl]
- moratò**_{ams} →(brunàstro)
- ¹**moratòria**_{sfs} (provvediménto
 straordinàrio di sospensióne della
 scadènzà di obbligazióne) | móra [=]
 BS: moratòria [moratòrja]
- ²**moratòria**_{sfs} (sospensióne a tèmpo
 indeterminàto di attività che siano
 oggèto di controversia politica) |
 moratòria° (ita) [moratòrja], móra*
 [=]
- moratòrio**_{ams} | de la móra_{lcege}* [dela
 móra]
- ¹**morbidadiménte**_{avb} (in mòdo mòrbido
 e delicàto) | in manéra (→mòrbida)
 e delicada* [in manéra (→mòrbida)
 e delicada]
- ²**morbidadiménte**_{avb} (con abbandóno) |
 con abandù* [con abandù]
- ³**morbidadiménte**_{avb} (con rilassatèzza)
 →(³molleménte)
- morbidèllo**_{sms} →(valerianèlla)
- ¹**morbidèzza**_{sfs} (l'èssere mòrbido,
 l'èssere sóffice/sòffice) | →
- ²**morbidèzza**_{sfs} (dolcèzza, docilità,
 malleabilità) | →
- morbidiccio**_{ams} | impó
 mülzi/mostùs_{prf}* [impó
 mülxi/mostúx]
- ¹**mòrbido**_{ams} (sóffice/sòffice;
 confortévole, còmodo; che ha
 consistènza mòlle, malleàbile) |
 mülzi [mülxi], mostùs [mostúx],
 mustùs* [mustúx]
 BS: mulzi [mulxi], mòrbid /-t/ [=]
- ²**mòrbido**_{ams} (tènero) | →
- ³**mòrbido**_{ams} (delicàto,
 leggèro/leggièro/leggièro: di
 linea/profilo) | →
- ⁴**mòrbido**_{ams} (⁵dólce, sinuóso: di
 gèsto/moviménto) | →
- ⁵**mòrbido**_{ams} (arrendévole, ⁹dólce,
⁵dòcile: di caràttère/comportaménto)
 | →
- ⁶**mòrbido**_{ams} (condiscendènte,
 tollerànte: di
 atteggiaménto/condótta) | →
- ⁷**mòrbido**_{ams} (⁵effeminàto, mòlle) | →
- ⁸**mòrbido**_{sms} (còsa mòrbida e
 sóffice/sòffice) | chèl che l'è
 mülzi/mostùs e süspis_{prf}* [chèl che'l
 è mülxi/mostúx e süspix]
- morbidóne**_{sms} | ü pigher e mia
 costante_{prf}* [ü' pigher e mià
 costante]
- a_{sfs}** | òna/persuna pigra e mia
 costante_{prf}* [òna/persuna pigra e mià
 costante]
- morbigeno**_{ams} →(patògeno)
- morbiglióne**_{sms} | ↓
 BS: gazùl [gaxùl]
- morbillo**_{sms} | morbillo° /-ll-/ (ita) [=],
 fèrsa [=]
 BS: eröla_{sfs} [veróla]
- dei bovini**_{lctst} | ↓
 BS: morbèt [=]
- morbilóso**_{ams} | del morbillo° /-ll-/ (ita)
 [=]
- morbino**_{sms} | morbì [morbì]
- morbinoso**_{ams} →(allégro/allégro),
 →(eufòrico), →(vivàce)
- ¹**mòrbo**_{sms} (affezióne, malattia) |
 mòrbo° (ita) [=], malatèa* [malatèa]
- di Alzheimer**_{lctst} | mòrbo di
 Alzheimer°* (ita) [=]
- di Down**_{lctst} →(sìndrome di Down)
- di Parkinson**_{lctst} | mòrbo di
 Parkinson°* (ita) [=]
- ²**mòrbo**_{sms} (màle moràle, vizio) |
 mòrbo° (ita) [=], (v)éssè* [vése]
- ³**mòrbo**_{sms} (atteggiaménto
 culturàle/ideològico/religióso
 portatóre di un inflùsso negatìvo) |
 mòrbo° (ita) [=]
- ¹**morbosaménte**_{avb} (in mòdo morbóso)
 | in manéra (→morbósa)* [in
 manéra (→morbósa)]
- ²**morbosaménte**_{avb} (ossessivaménte) |
 →
- morbosità**_{sfsi} (condizióne di ciò che è
 morbóso) | condissù de chèl che l'è
 (→morbóso)_{prf}* [condisjù de chèl
 che'l è (→morbóso)]
- ¹**morbóso**_{ams} (che ha caràttère di
 mòrbo, che concèrne/riguarda un

mòrbo) | che l'gh' à caràter de mòrbo_{prf}* [che' l g' à caràter de mòrbo], che l'riguarda/reàrda/rearda^{3^} ü mòrbo_{prf}* [che' l rigyarda/revarda ü' mòrbo]

²**morbóso**_{ams} (caratterizzàto da intensità eccessiva; che vùve i pròpri sentimentí in mòdo ossessivo) →(⁴manjacàle), →(ossessivo)

mòrchja_{sfs} (sos) (¹fèccia, ³fèccia) | → BS: mogolòt [=], morcolòt [=]

mordàcchia_{sfs} (muşeruòla) | →

¹**mordàce**_{agt} (che esèrcita una crítica càustica/pungènte/sferzànte: di qualcùno; che esprime ironia/sarcàsmo/schérno: di qualcòsa) | picante* [=], mordènt* [=], salàt* [salàd], cativ e ofensiv_{prf}* /-f/ [catív e ofensív], che l'denòta/manifèsta/móstra/palésa ironia/(→sarcàsmo)/(→schérno)_{prf}* [che' l denòta/manifèsta/móstra/paléxa ironià/(→sarcàsmo)/(→schérno)], che l' fà (v)èd/(v)edi ironià/(→sarcàsmo)/(→schérno)_{prf}* [che' l fa vèd/vedi ironià/(→sarcàsmo)/(→schérno)]

²**mordàce**_{agt} (che mòrde, prònto a mòrdere) | che l' pia/sganaza_{prf}* /-z-/ [che' l piva/xganaza], prònt a pià/sganazà_{prf}* /-z-/ [prònt a pivà/xganazà]

³**mordàce**_{agt} (che strìnge con fòrza) | che l' (i)strèns con fòrsa_{prf}* [che' l strènx con fòrsa < che' listrènx con fòrsa]

⁴**mordàce**_{agt} (che corròde/intàcca) | che l' (i)smaia/intaca_{prf}* [che' l xmaja/intaca < che' lixmaja]

mordaceménte_{avb} | con tóno (→irònico)/(→sarcàstico)* [con tóno (→irònico)/(→sarcàstico)], con d' òna manéra de fà (→irònica)/(→sarcàstica)* [condòna manéra de fà (→irònica)/(→sarcàstica)]

¹**mordacità**_{sfsi} (l'èssere ¹mordàce) | →

²**mordacità**_{sfsi} (maldicènzà) | →

¹**mordènte**_{agt} (che pròvoca una sensazióne di frèddo pungènte; che crítica con asprézza: di qualcùno) | mordènt [=]

²**mordènte**_{sms} (capacità di catturàre l'attenzióne, capacità di far présa) | mordènt [=]

³**mordènte**_{sms} (combattività, grìnta, spìrito agonìstico) | mordènt(e)^o* [=]

⁴**mordènte**_{sms} (sos) | mordènt [=]

¹**mordenzànte**_{agt} (che sèrve a fissàre i colorànti) | che l' sèrv a fissà i

colorànc_{prf}* [che' l sèrv a fissà i colorànti]

²**mordenzànte**_{sms} (⁴mordènte) | →

mordenzàre_{vt} | tratà con d' ü mordènt_{prf}* [tratà condü' mordènt]

mordenzàto_{ams/vppms} | tratà con d' ü mordènt_{prf}* [tratà condü' mordènt]

mordenzàtura_{sfs} (trattaméto con un mordènte) | tratamènt con d' ü mordènt* [tratamènt condü' mordènt]

¹**mòrdere**_{vt} (afferràre e strìngere con i dènti; azzannàre/azzannàre, morsicàre: di animàli) | pià [pivà], sganazà /-z-/ [xganazà], murdì (IIIa) [murdí]

BS: pià [pivà], sgagnà [xgağnà]

²**mòrdere**_{vt} (³pùngere, pizzicàre, ferìre: di insètti) | pià [pivà]

³**mòrdere**_{vt} (mangiàre voraceménte) | →

⁴**mòrdere**_{vt} (¹intaccàre, fàre présa) | →, fà présa_{prf}* [fà préxa]

⁵**mòrdere**_{vt} (bloccàre, trattenére) | →

⁶**mòrdere**_{vt} (criticàre aspraménte, rimproveràre) | →

⁷**mòrdere**_{vt} (³intaccàre) | →

⁸**mòrdere**_{vt} (dàre una sensazióne pungènte) →(¹pùngere), →(²pùngere)

⁹**mòrdere**_{vt} (angustiàre) | →

¹**mòrdersi**_{vpt} (morsicàrsi una pàrte del pròprio còrpo) | piàs [pivàs], sganazàs /-z-/ [xganazàs], sgagnàs* [xgağnàs], murdìs* [murdí] BS: piàs [pivàs], sgagnàs [xgağnàs]

- **la lìnghua**_{lcvb} →(mangiàrsi la lìnghua)

- **le dita**_{lcvb} →(mòrdersi le màni)

- **le làbbra**_{lcvb} →(mòrdersi la lìnghua)

- **le màni**_{lcvb} →(mangiàrsi le màni)

- **le ùnghje**_{lcvb} →(mòrdersi le màni)

²**mòrdersi**_{vpi} (azzannàrsi/azzannàrsii/morsicàrsi l' ùno con l' àlto, scambiàrsi mòrsi) | piàs/murdìs/sgagnàs/sganazàs (l' ü con l' óter) /-z-/ [pivàs/murdìs/xgağnàs/xganazàs (' l ü' con ' l óter)], dàs di (→¹²mòrsi) (l' ü con l' óter)_{prf}* [dàs di (→¹²mòrsi) (' l ü' con ' l óter)]

mordicàre_{vt} →(mordicchiàre)

mordicàto_{ams/vppms} →(mordicchiàto)

¹**mordicchiàre**_{vt} (mòrdere leggerménte ma con mòrsi frequènti) | (→mòrdersi) ü tantí/falí de continüo/contònio_{prf}* [(→mòrdersi) ü' tantí/falí de continüo/contònio], (→¹continuàre) a (→mòrdersi) ü tantí/falí_{prf}* [(→¹continuàre) a (→mòrdersi) ü' tantí/falí]

²**mordicchiàre**_{vt} (mangiàre a piccolí mòrsi) | rösià [ròxjà], rosgà [roxgà],

rösgìa/rös-già^{1^} [ròxgà], mangià/maià a picole/pissène sgagnade_{prf}* [manğà/majà a picole/pisène xgağnade], mangià/maià a picoi/pissègn piü_{prf}* [manğà/majà a picoi/pisègn/pisèjn piü]

³**mordicchiàre**_{vt} (criticàre lieveménte, ¹punzecchiàre) | →

mordicchiàrsi_{vpi/vpt} | rösiàs* [ròxjàs], rosgàs* [roxgàs], rösgiàs/rös-giàs^{1^}* [ròxgàs], (→mòrdersi) ü tantí/falí de continüo/contònio_{prf}* [(→mòrdersi) ü' tantí/falí de continüo/contònio], (→¹continuàre) a (→mòrdersi) ü tantí/falí_{prf}* [(→¹continuàre) a (→mòrdersi) ü' tantí/falí], dàs di picole/pissène sgagnade (de continüo/contònio)_{prf}* [dàs di picole/pisène xgağnade (de continüo/contònio)], dàs di picoi/pissègn piü (de continüo/contònio)_{prf}* [dàs di picoi/pisègn/pisèjn piü (de continüo/contònio)]

¹**mordicchiàto**_{ams/vppms} (mòrso leggerménte ma con mòrsi frequènti) | (→¹mòrso) ü tantí/falí de continüo/contònio_{prf}* [(→¹mòrso) ü' tantí/falí de continüo/contònio], (→¹continuàto) a (→mòrdersi) ü tantí/falí_{prf}* [(→¹continuàto) a (→mòrdersi) ü' tantí/falí]

²**mordicchiàto**_{ams/vppms} (mangiàto a piccolí mòrsi) | rösiàt [ròxjäd], rosgàt [roxgäd], rösgiàt/rös-giàt^{1^}* [ròxgäd], mangiàt/maiàt a picole/pissène sgagnade_{prf}* [manğàd/majàd a picole/pisène xgağnade], mangiàt/maiàt a picoi/pissègn piü_{prf}* [manğàd/majàd a picoi/pisègn/pisèjn piü]

³**mordicchiàto**_{ams/vppms} (criticàto lieveménte, ¹punzecchiàto) | →

⁴**mordicchiàto**_{ams/vppms} (dàto dei piccolí mòrsi (continüi)) | rösiàt* [ròxjäd], rosgàt* [roxgäd], rösgiàt/rös-giàt^{1^}* [ròxgäd], dacc di picole/pissène sgagnade (de continüo/contònio)_{prf}* [dadì di picole/pisène xgağnade (de continüo/contònio)], dacc di picoi/pissègn piü (de continüo/contònio)_{prf}* [dadì di picoi/pisègn/pisèjn piü (de continüo/contònio)]

mordigallina_{sfs} (centònchjo) | →

mordiméto_{sms} →(critica àspra/pungènte/sarcàstica, →(rimprovero))

¹**morditóre**_{sms} (che/chi mòrde) | (ü/chèl) che l' (→¹mòrde)_{prf}* [(ü'/chèl) che' l (→¹mòrde)]

+**-trice**_{sfs} | (òna/chèla/persuna) che la (→¹mòrde)_{prf}* [(òna/chèla/persuna) che 'la (→¹mòrde)]

²**morditóre**_{sms} (che/chi crítica aspraménte, mottegiatóre) | →, mordènt [=]

+**-trice**_{sfs} | →, mordènta* [=]

moréccio_{sms} →(⁴porcìno)

morèlla_{sfs} (¹lìvido) | →

morellìno_{smsi} (ali) | morellino° /-ll-/ (ita) [=]

¹**morèllo**_{ams} (di colóre scùro tendènte al néro) | (de colùr/culùr) scüir tendènt al négher/nìgher_{prf}* [(de colùr/culùr) scüir tendènt al négher/nìgher], (de colùr/culùr) scüir che l'tira al négher/nìgher_{prf}* [(de colùr/culùr) scüir che 'l tira al négher/nìgher]

²**morèllo**_{ams/sms} (di colóre scùro tendènte al néro: di mantèllo di cavàllo; cavàllo con tàle mantèllo) | morèllo° /-ll-/ (ita) [=], (caàl) de colùr/culùr (i)scüir tendènt al négher/nìgher_{prf}* [(cavàl) de colùr/culùr scüir tendènt al négher/nìgher <> (cavàl) de colúriscür/culúriscür tendènt al négher/nìgher], (caàl) de colùr/culùr (i)scüir che l'tira al négher/nìgher_{prf}* [(cavàl) de colùr/culùr scüir che 'l tira al négher/nìgher <> (cavàl) de colúriscür/culúriscür che 'l tira al négher/nìgher]

²**morèllo**_{sms} (¹lìvido) | →

more maiorum_{lcav} (lat) /mòre majòrum/ | ←, a la manéra de la zét d'òna ólta_{prf}* [ala manéra dela xét d'òna vóltag]

morèna_{sfs} | moréna* [=], moréne_{sfp} [=]

¹**morènico**_{ams} (caratterístico/pròprio/típico di una morèna) | (→caratterístico) d'òna moréna_{prf}* [(→caratterístico) d'òna moréna]

²**morènico**_{ams} (costituìto da materiàle proveniènt da una morèna) | costitüit de materiàl che l'ria/vé d'òna moréna_{prf}* [costitüid de materjäl che 'l riva/vé d'òna moréna]

¹**morènte**_{agtv/sttv} (che/chi sta per morire, moribóndo) | moribónd_{ams/sms} /-t/ [=], (ü/chèl/malàt) che l'è dré a mör_{prf}* [(ü'/chèl/malàd) che 'l è dré a mör], (ü/chèl/malàt) che l'è in pònt de mórt_{prf} [(ü'/chèl/malàd) che 'l è in pònt de mórt], moribónda_{afs/sfs} [=], (òna/chèla/malada/persuna) che l'è dré a mör_{prf}* [(òna/chèla/malada/persuna) che 'l'è dré a mör], (òna/chèla/malada/persuna) che l'è

in pònt de mórt_{prf} [(òna/chèla/malada/persuna) che 'l'è in pònt de mórt]

²**morènte**_{agtv} (che si spègne lentaménte, che si affievolisce) | che l'è dré a smorsàs (→lentaménte)_{prf}* [che 'l è dré a xmorsàs (→lentaménte)], che l'sa/se smórsa_{prf}* [che 'l sa/se xmórsa]

³**morènte**_{agtv} (che vòlge al tèrmine/tramónto, che sta per finìre) | che l'è al tramónt_{prf}* [che 'l è al tramónt], che l'è dré a fenì/finì_{prf}* [che 'l è dré a fenì/finì]

⁴**morènte**_{agtv} (che è in decadènza, che è destinàto a estingüersi/èsaürirsi) | che l'è in decadènza_{prf}* [che 'l è in decadènza], che l'è destinàt a (→estingüersi)/esaurìrs_{prf}* [che 'l è destinàt a (→estingüersi)/esaurìrs]

more solito_{lcst} (lat) /mòre sòlito/ | ← /mòre sòlito/, cóme al sólet [=]

¹**morètta**_{sfs} (baùtta) | →

²**morètta**_{sfs} (nat) (selvática) | anedrì col zöf_{prf} [anedrì col xóf]
BS: capelòt_{sms} [=], muritùna [muritunà]
- **codóna**_{lcst} (nat) | ↓
BS: morèta cuùna [morèta cuunà]
- **grìgia**_{lcst} (nat) | moretù_{sms} [moretù]
BS: biancòt_{sms} [bjaŋcòt], nedrèta [nedrètà], nigrèt_{sms} [=]
- **tabaccàta**_{lcst} (nat) | morèta [=], moretù_{sms} [moretù]
BS: muritù_{sms} [muritù], mascherù_{sms} [mascherù]

¹**morettina**_{sfs} (ragàzza con capèlli e òcchi néri; bambìna/ragàzza di pèlle néra) | moretina°* (ita) [=]

²**morettina**_{sfs} (mascherina néra) | mascherina négra/nìgra_{prf}* [=]

morettino_{ams/sms} | moretì°* [moretì]

¹**morétto**_{ams} (che ha un colóre tendènte al brùno scùro) | moracì [moracì], morèt [=], moraciòt [moraçòt], (de colùr/culùr) tendènt al brü scüir_{prf}* [(de colùr/culùr) tendènt al brü scüir], (de colùr/culùr) che l'tira al brü_{prf}* [(de colùr/culùr) che 'l tira al brü]

²**morétto**_{ams} (che ha un colóre tendènte al néro) →(¹morèllo)

³**morétto**_{sms} (gióvane/ragàzzo con capèlli, òcchi e carnagióne scùra; gióvane/ragàzzo di pèlle néra; ragàzzo) | moracì [moracì], morèt [=], moretì°* [moretì]
+**-a**_{sfs} | moracina* [=], morèta* [=], moretina°* [=]

morfina_{sfs} (sos) | morfina° (ita) [=]

morfìnismo_{sms} | intossicassiù de morfina_{prf}* [intosciasjú de morfina]

morfinòmane_{sttv} | (→tossicodipendènte) de morfina_{prf}* [(→tossicodipendènte) de morfina]

morfinomania_{sttv} | dipendènza de la morfina_{prf}* [dipendènza dela morfina]

morfològia_{sfs} | morfologia° (ita) [morfologìa], morfologéa* [morfologéa]

morìa_{sfs} | morìa° (ita) [morìa], moréa* [moréa]

¹**moribóndo**_{ams/sms} (¹morènte) | moribónd /-t/ [=], (ü/chèl) che l'è in pònt de mórt_{prf} [(ü'/chèl) che 'l è in pònt de mórt]
BS: moribónd /-t/ [=]
-**a**_{afs/sfs} | moribónda [=], (òna/chèla/persuna) che l'è in pònt de mórt_{prf} [(òna/chèla/persuna) che 'l'è in pònt de mórt]
BS: moribónda [moribónda]

²**moribóndo**_{ams} (caratterístico/pròprio/típico di chi sta per morire) | (→caratterístico) de chi che l'è (→¹morènte)/(→¹moribóndo)_{prf}* [(→caratterístico) de chi che 'l è (→¹morènte)/(→¹moribóndo)]

³**moribóndo**_{ams} (²morènte, ³morènte, ⁴morènte) | →

⁴**moribóndo**_{ams} (che sta per appassire) | che l'è dré a (→appassire)_{prf}* [che 'l è dré a (→appassire)]

⁵**moribóndo**_{ams} (che sta per decadére/èsaürirsi) | che l'è dré a decadì/esaurìrs_{prf}* [che 'l è dré a decadì/exaurìrs]

morìente_{agtv/sttv} →(morènte)

morigerataménte_{avb} | con moderassiù* [con moderasjú], con stil(e) de (v)éta/(v)ita pacàt e onèst_{prf}* [con stil(e) de (v)éta/(v)ita pacàt e onèst]

morigeratèzza_{sfs} | stil(e) de (v)éta/(v)ita pacàt e onèst_{prf}* [stil(e) de (v)éta/(v)ita pacàt e onèst]

morigeràto_{ams/sms} (ü/chèl) che l'gh'à ü tenür de (v)éta/(v)ita pacàt, esemplàr e (→irreprensibile)_{prf}* [(ü'/chèl) che 'l g'à ü' tenür de véta/vita pacàd, esemplàr e (→irreprensibile)]

-**a**_{afs/sfs} | (òna/chèla/persuna) che la g'à ü tenür de (v)éta/(v)ita pacàt, esemplàr e (→irreprensibile)_{prf}* [(òna/chèla/persuna) che 'la g'à ü' tenür de véta/vita pacàd, esemplàr e (→irreprensibile)]

morigiàna_{sfs} →(canapìglia), →(fischìóne), →(moriglióne)

+**morimo**_{sms} (nat) | folèt [=], tridapàia [tridapaja]

morìóne_{sms} (élmo d'armatùra militare) | moriù [morjú]

¹morire_{vintr} (cessàre di vìvere, decèdere, perìre, pèrdere la vìa) | mör (IIa) [mör], crepà [=], indà/andà al Creatür_{prf} [indà/andà al Creatür], stincà [stìncà], pèrd/perdì la (v)éta/(v)ita_{prf}* [pèrd/perdí la (v)éta/(v)ita], tirà i öltem/ültem_{prf}* [tirà i öltem/ültem], tirà fò/föra i spagh di archècc_{prf} [tirà fò/föra i spag di archètì], (s)gulà/(v)ulà/volà in Paradìs_{prf}* [(x)gulà/vulà/volà in Paradìx]
BS: mörer [mörer], crepà [=], nà 'ndóe j-è piö tancc_{prf} [nà indóve ì è pjó tantì], tirà 'l sgarlèt_{prf} [tirà 'l xgarlèt], presentàs a Dio_{prf} [prexentàs a Diò], tirà j-öltem_{prf} [tirà i öltem]
CE: mör [=]
CO: móorer [môrer]

²morire_{vintr} (immolàre la vìa per qualcòsa; èssere pesanteménte tormentàto da qualcòsa; èssere travagliàto da sensazióni insopportàbili, provàre un'emozióne intènsa; non potérne più, non resistere; subìre un procèssò di decadènzà e di disfacimènto lènto e irreversibile; cessàre, cadére, esaurìrssi; provàre sconfòrto; affjevolìrssi lentaménte, attenuàrssi a pòco a pòco; estìngueri/spègneri/spègneri a pòco a pòco; vòlgere al tèrmine, avér fine, tramontàre; non manifestàrssi/realizzàrssi; finìre) | mör (IIa) [mör], crepà [=]
- **dalla vòglia**_{cvb} | mör de la òia^{o*} (ita) [mör dela vòja]
- **djètro**_{cvb} | mör dré^{o*} (ita) [mör dré]
> **¹da morire**_{cag} (mólto intènso) | càrech/fórt/fòrt/intèns fèss/fiss* [careg/fórt/fòrt/intèns fés/fis]
> **²da morire**_{lcav} (moltissimo) | →

³morire_{vintr} (avér tèrmine) → (finìre)
⁴morire_{vintr} (sfociàre) | →
⁵morire_{vintr} (non proseguìre) → (fermàrssi)
⁶morire_{vtr} (uccidèdere) | →
¹morirsi_{vpi} (¹morìre) | →
²morirsi_{vpi} (finìre) | →
¹morituro_{ams/sms} (moribóndo, mortàle) | →
+ **-a**_{afs/sfs} | →
²morituro_{ams} (che vòlge al tèrmine: di periodo/stagióne/civiltà/istituzióne) | che l'è dré a fenì/finì_{prf}* [che 'l è dré a fenì/finì]
morlàcco_{ams/sms} (che/chi è sèmplice, rózzo ma coraggióso e leàle) | (ü/chèl) che l'è sèmples, (→⁵rózzo) ma coragiùs e leàl_{prf}* [(ü'/chèl)

che 'l è sèmples, (→⁵rózzo) ma coragiùs e leàl]
+ **-a**_{afs/sfs} | (öna/chèla/persuna) che l'è sèmples, (→⁵rózza) ma coragiùs e leàl/leala_{prf}* [(öna/chèla/persuna) che 'l'è sèmples, (→⁵rózza) ma coragiùs e leàl/leala]
mormóne_{agt/v/sttv} | mormóne^o (ita) [=]
mormónico_{ams} | di mormóni_{icge}* [=]
mòrmora_{sfs} (nat) (ali) | mórmora^o (ita) [=]
¹mormoracchiàre_{vtr} (mormoràre a vóce bàssa e con insistènza) | murmurà con insistènza_{prf}* [murmurà con insistènza]
²mormoracchiàre_{vintr} (¹sparlàre) | →
¹mormoracchiàto_{ams/vppms} (mormoràto a vóce bàssa e con insistènza) | murmuràt con insistènza_{prf}* [murmuràd con insistènza]
²mormoracchiàto_{ams/vppms} (¹sparlàto) | →
¹mormoraménto_{sms} (il mormoràre) | →
²mormoraménto_{sms} (mormorìo) | →
³mormoraménto_{sms} (diceria, mormorazióne, chiacchiera maligna) | →, ciàcera/ciàcola malègna_{prf}* [çàcera/çàcola malègna]
¹mormoràre_{vintr} (prodùrre ripetutaménte un rumóre sommèssò e gradèvole: di piànte/ruscèllo/vènto/etc.) | murmurà [=]
²mormoràre_{vintr} (fàre un vèrso pòco rumoróso e piacèvole: di animàli) | murmurà* [=]
³mormoràre_{vintr} (parlàre a bàssa vóce, parlàre sommèssaménte) | murmurà [=]
⁴mormoràre_{vintr} (esprimere disapprovazióne/malcontènto sènza/sènza rivòlgersi direttaménte all'interessàto; sparlàre, fàre pettegolézzi; dire a vóce bàssa) | murmurà* [=]
¹mormoràto_{ams/vppms} (prodóto ripetutaménte un rumóre sommèssò e gradèvole: di piànte/ruscèllo/vènto/etc.) | murmuràt [murmuràd]
²mormoràto_{ams/vppms} (fàtto un vèrso pòco rumoróso e piacèvole: di animàli) | murmuràt* [murmuràd]
³mormoràto_{ams/vppms} (parlàto a bàssa vóce, parlàto sommèssaménte) | murmuràt [murmuràd]
⁴mormoràto_{ams/vppms} (esprèssò disapprovazióne/malcontènto sènza/sènza rivòlgersi direttaménte all'interessàto; sparlàto, fàtto pettegolézzi; dètto a vóce bàssa) | murmuràt* [murmuràd]

mormoratóre_{sms} | murmuradùr* [murmuradúr]
- **a**_{sfs} | murmuradura* [=]
mormorazióne_{sfs} | murmurassiù [murmurasjú]
¹mormoreggiàre_{vintr} (¹mormoràre) | →
²mormoreggiàre_{vintr} (⁴mormoràre, brontolàre, mugugnàre) | →
¹mormoreggiàto_{ams/vppms} (¹mormoràto) | →
²mormoreggiàto_{ams/vppms} (⁴mormoràto, brontolàto, mugugnàto) | →
mormorìo_{sms} | róm [=]
¹mormoro_{sms} (mórmora) | →
²mormoro_{sms} (fragolino, pagèllo fragolino) | →
¹mòro_{ams/sms} (che/chi ha carnagióne e capèlli scùri, négro: di qualcùno) | móro [=]
BS: moraciòt [moraçòt], moraciù [moraçú]
- **a**_{afs/sfs} | móra [=]
BS: moraciòta [moraçòtà], moraciùna [moraçunà]
²mòro_{ams} (che ha mantèllo/pélo scùro: di animàle; néro, ¹scùro) | móro [=]
moróne_{sms} (gèlso) | →
morosità_{sfsi} (condizióne di chi è in stàto di mòra) | condissiù de chi che l'è in de móra_{prf}* [condisjú de chi che 'l è in de móra]
¹moróso_{ams/sms} (che/chi si tròva in stàto di mòra) | (ü/chèl) che l'è in móra_{prf}* [(ü'/chèl) che 'l è in móra], morùs [morúx], murùs [murúx]
- **a**_{sfs} | (öna/chèla/persuna) che l'è in móra_{prf}* [(öna/chèla/persuna) che 'l'è in móra], morusa* [moruxa], murusa* [muruxa]
²moróso_{sms} (findanzàto, ⁵innamoràto) | morùs [morúx], murùs [murúx]
BS: murùs [murúx]
- **a**_{sfs} | morusa [moruxa], murusa [muruxa]
BS: murùsa [muruxá]
mòrra_{sfs} (esi) | mura [=]
BS: mura [murá]
¹mòrsa_{sfs} (tec) | smòrsa [xmòrsa]
BS: smòrsa [xmòrsá]
- **rsétto**_{sms} (tec) | morsèt^o [=], smorsèt [xmorsèt]
²mòrsa_{sfs} (mordàcchia) | →
³mòrsa_{sfs} (³gòla) | →
⁴mòrsa_{sfs} (condizióne di estrèmo disàgìo) | condissiù de fórt/fòrt desase_{prf}* [condisjú de fórt/fòrt dexaxe]
⁵mòrsa_{sfs} (strétta violènta delle màni o delle dìa) | fórtà/fórtà strécìa_{prf}* [fórtà/fórtà strétija]
⁶mòrsa_{sfs} (⁴addentellàto) | →
morse_{agt/v/smsi} (eso), (ita) /mòrs/ | ← /mòrs/

morseccchiàre_{vt} →(morsicchiàre)
morseccchiàtura_{sfs} →(morsicchiàtura)
morseggiàre_{vt} →(morsicàre)
morseggiàto_{ams/vppms} →(morsicàto)
morsello_{sms} (boccòne, piccolo mòrso) | →, picola/pissèna sgagnada_{prf}* [pìcola/pisèna xgaǵnada], picol/pissèn più_{prf}* [picol/pisèn piú]
morsettjèra_{sfs} (morsétto da falegnàme) | →
¹**morsétto**_{sms} (tec) (piccola mòrsa) | morsèt° [=], smorsèt [xmorsèt] - **da falegnàme**_{lcst} (tec) | strençiùr [strençúr] BS: strènza [strènxà]
²**morsétto**_{sms} (tec) (dispositivo a vite di suppòrto per un oggèto) | morsèt° [=]
morsicàre_{vt} →(¹mòrdere), →(²mòrdere)
morsicàrsi_{vpi/vpt} →(mòrdersi)
¹**morsicàto**_{ams/vppms} (¹mòrso, ²mòrso) | →
²**morsicàto**_{ams/vppms} (¹⁰mòrso) | →
³**morsicàti**_{amp/vppmp} (¹¹mòrsi) | →
morsicàtura_{sfs} | piàda [pivada], piadura [pivadura], sègn d'òna piada/piadura_{prf} [sèǵn/sèjn d'òna pivada/pivadura]
morsicchiàre_{vt} →(mordicchiàre)
morsicchiàrsi_{vpi} →(mordicchiàrsi)
morsicchiàto_{ams/vppms} →(mordicchiàto)
¹**morsicchiàtura**_{sfs} (il mordicchiàre/si) | →
²**morsicchiàtura**_{sfs} (sègno lasciàto da un piccolo mòrso) | piàdina°* [pivadina]
¹**mòrso**_{ams/vppms} (afferràto e strétto con i dènti; azzannàto/azzannàto, morsicàto: di animàli) | piàt [pivàd], sganazàt [xganazàd], sgagnàt /-z-/ [xgaǵnàd], murdit [murdíd] BS: piàt [pivàd], sgagnàt [xgaǵnàd] - **la lìnghua**_{lcvb} →(mangiàto la lìnghua) - **le dàta**_{lcvb} →(mòrso le màni) - **le làbbra**_{lcvb} →(mòrso la lìnghua) - **le màni**_{lcvb} →(mangiàto le màni) - **le ùnghie**_{lcvb} →(mòrso le màni)
²**mòrso**_{ams/vppms} (³pùnto, pizzicàto, ferito: di insètti) | piàt [pivàd]
³**mòrso**_{ams/vppms} (mangiàto voraceménte) | →
⁴**mòrso**_{ams/vppms} (¹intaccàto, fàtto présa) | →, facc présa_{prf}* [fadì préxa]
⁵**mòrso**_{ams/vppms} (bloccàto, trattenùto) | →
⁶**mòrso**_{ams/vppms} (criticàto aspraménte, rimproveràto) | →
⁷**mòrso**_{ams/vppms} (³intaccàto) | →
⁸**mòrso**_{ams/vppms} (dàto una sensaziòne pungènte) →(¹pùnto), →(²pùnto)
⁹**mòrso**_{ams/vppms} (angustjàto) | →

¹⁰**mòrso**_{ams/vppms} (morsicàto una pàrte del pròprio còrpo) | piàt [pivàd], sganazàt [xganazàd], sgagnàt /-z-/ [xgaǵnàd], murdit [murdíd]
¹¹**mòrsi**_{amp/vppmp} (azzannàti/azzannàti/morsicàti l'ùno con l'àlto, scambiàti mòrsi) | piàcc/murdicc/sgagnàcc/sganazàcc (l'ù con l'òter) /-z-/ [pivàdì/murdídì/xgaǵnàdì/xganazàdì ('l'ù' con 'l'òter)], dacc di (→¹²mòrsi) (l'ù con l'òter)_{prf}* [dadì di (→¹²mòrsi) ('l'ù' con 'l'òter)]
¹²**mòrso**_{sms} (il mòrdere/si, àtto del morsicàre) | sgagnada_{sfs} [xgaǵnada], più [piú] BS: piàda_{sfs} [pivadà], più [piú]
¹³**mòrso**_{sms} (puntura di un insèto) →(mòrsicatura)
¹⁴**mòrso**_{sms} (pàrte di cibo che si può staccàre mordèndo una sóla vòlta) | sgagnada°* [xgaǵnada] BS: bucunàda_{sfs} [bucunadà], sgagnù [xgaǵnú]
¹⁵**mòrso**_{sms} (sensaziòne fìsica di dolóre) →(¹fitta)
¹⁶**mòrso**_{sms} (angòscia, inqùietudine, tormento) | →
¹⁷**mòrso**_{sms} (paròla/fràse pungènte e malévola) | paròla/espresùu/fràse mordènta e (→malévola)_{prf}* [paròla/espresjú/fraxe mordènta e (→malévola)], tèrmen mordènt e (→malévolo)_{prf}* [tèrmen mordènt e (→malévolo)]
¹⁸**mòrso**_{sms} (aziòne corrosìva) | assiù corosiva/corosìa_{prf}* [asjú coroxiva]
¹⁹**mòrso**_{sms} (sapóre ²àcre/piccànte) | saùr (→¹pungènte)* [savùr (→¹pungènte)]
²⁰**mòrso**_{sms} (pàrte dei finimènti dei cavàlli) | mòrs [=]
²¹**mòrso**_{sms} (gràffio) | →
mòrta_{sfs} (stàsi) | →
mortadèlla_{sfs} (ali) | mortadèla [=], bològna° [bològna]
¹**mortàjo**_{sms} (recipiènte) | moltér [=], pila_{sfs} [=] BS: mortér [=] - **in légno**_{lcst} | ↓ BS: pestaròl [pestaról]
²**mortàjo**_{sms} (pèzzo d'artiglierìa) | moltér [=] BS: mortài [mortài]
¹**mortàle**_{agt} (che è destinàto a morire; che può causàre la mòrte; caratterìstico/pròprio/tipico della mòrte) | mortàl [=] BS: mortàl [=] CE: murtàl [=] CO: murtàal [murtàl]
²**mortàle**_{agt} (acèrrimo) | →
³**mortàle**_{agt} (umàno) | →

⁴**mortàle**_{agt} (mólto gràve) | (→gràve) féss/fiss_{prf}* [(→gràve) féss/fis]
⁵**mortàle**_{agt} (implacàbile, violènto, che può avère tèrmine sólo con la mòrte; che terminerà con la mòrte, accanito, àspro) | mortàl* [=]
⁶**mortàle**_{agt} (profòndo, insostenibile) | →
⁷**mortàle**_{sms} (èssere umàno, còrpo) | →
mortalétto_{sms} →(mortaréto)
mortalità_{sfs} | mortalità° (ita) [=], mortaletà* [=]
¹**mortalmente**_{avb} (in mòdo da causàre la mòrte) | in manéra mortàl* [=], in manéra de caòsa/caùsa/provocà/dà la mórt* [in manéra de caòxà/caùxà/provocà/dà la mórt]
²**mortalmente**_{avb} (in mòdo estremaménte oltraggiòso) | in manéra che l'ofènd féss/fiss* [in manéra che l'ofènd féss/fis]
³**mortalmente**_{avb} (mólto graveménte) | (→¹graveménte) féss/fiss* [(→¹graveménte) féss/fis]
⁴**mortalmente**_{avb} (in mòdo insopportàbile) | in manéra che (→insopportàbile)* [in manéra che (→insopportàbile)]
⁵**mortalmente**_{avb} (accanitaménte) | →
⁶**mortalmente**_{avb} (con aversióne implacàbile) | con aversùu (→implacàbile)_{prf}* [con aversjú (→implacàbile)]
mortaréto_{sms} (cartòccio cilindrico pièno di pólvore pìrica che si fa esplòdere) | moltér [=]
mortaro_{sms} →(mortàjo)
¹**mòrte**_{sfs} (cessaziòne della vita; cessaziòne, decadimènto, fine, rovìna, tèrmine; il mòdo più gustòso in cùi gli alimènti pòssono èssere cucinàti) | mórt [=], ripòso etèrno_{prf}° (ita) [ripòxo etèrno] - **dell'ànima**_{lcst} →(dannaziòne etèrna) - **etèrna**_{lcst} →(dannaziòne etèrna) - **improvvisa**_{lcst} | mórt improisa/improisa^{3^} [mórt improvixa] - **naturàle**_{lcst} | mórt natòràl* (ita) [=] - **nella cùlla**_{lcst} | mórt in cùna* (ita) [mórt in cùna] - **secca**_{lcst} | rapresentassiù de chèla de la ranza* [raprextentasjú de chèla dela ranxa] > **a mòrte**_{lcav} | a mórt°* [=] > **con la mòrte nel cùore**_{lcav} | co la mórt adòss* [cola mórt adòs] > **con la mòrte nell'ànima**_{lcav} →(con la mòrte nel cùore) > **in pùnto di mòrte**_{lcav} | con d'ù pé(pè 'n da fòpa [condù] pé/pè 'nda fòpa), (v)isi/vesi a la mórt° [vixí/vexí ala mórt]

²**mòrte**_{sfs} (péna capitale; stàto di grànde angòscia e afflizióne) | mórt^{o*} [=]

¹**mortèlla**_{sfs} (nat) (arbùsto) | martèl_{sms} [=]

²**mortèlla**_{sfs} (bòsso) | →

³**mortèlla**_{sfs} (mìrto) | →

morticcio_{ams} | sflògn e (→¹avvizzìto)_{prf*} [sflògn/sflòjn e (→¹avvizzìto)]

morticino_{sms} (bambino mòrto) | mortì [mortí], murtì^o [murtí], (→bambino) mórt_{prf*} [(→bambino) mórt] -**a**_{sfs} | mortina* [=], murtina* [=], (→bambina) mórt_{prf*} [(→bambina) mórt]

mortiferamente_{avb} | in manéra (→mortifera)* [in manéra (→mortifera)]

¹**mortifero**_{ams} (che è càusa di mòrte) | che l'è càosa/càusa de mórt_{prf*} [che' l'è caòxa/caùxa de mórt]

²**mortifero**_{ams} (che è prejàgio di mòrte) | che l'è preàiso/preavìx de mórt_{prf*} [che' l'è preàvixo/preavìx de mórt]

³**mortifero**_{ams} (letàle, mortàle) | →

mortificànte_{agtv} | mortificànt* [=], che l' mortifica/avilés/ümìlia_{prf*} [che' l' mortifica/avilés/ümìlja], che l' fà borlà zó i brass_{prf*} [che' l' fa borlà xó i bras]

¹**mortificare**_{vt} (reprimere lo stímolo dei sènsi con penitènze corporàli/spirituàli; offèndere una persóna nell' orgòglio/orgòglio e nell' amór pròprio suscitàndo in lèi imbaràzzo/vergògna/vergògna) | mortificà [=]

²**mortificare**_{vt} (¹svilire) | →

mortificarsi_{vpi} | mortificàs* [=]

¹**mortificàto**_{ams/vppms} (represso lo stímolo dei sènsi con penitènze corporàli/spirituàli; offèso una persóna nell' orgòglio/orgòglio e nell' amór pròprio suscitàndo in lèi imbaràzzo/vergògna/vergògna) | mortificàt [mortificàt]

²**mortificàto**_{ams/vppms} (¹svilito) | →

³**mortificàto**_{ams} (che móstra dispjacére e vergògna/vergògna) | móch [móc] BS: móc [=], piàt [pivàd]

mortificatóre_{ams/sms} | mortificadùr* [mortificadúr] -**a**_{afs/sfs} | mortificadura* [=]

mortificazióne_{sfs} | mortificassiù [mortificasjú]

¹**mortina**_{sfs} (mìrto) | →

²**mortina**_{sfs} (¹pervìncia) | →

¹**mòrto**_{vppms} (cessàto di vìvere, decedùto, perito, perdùto/pèrso la vita) | mórt [=], crepàt [crepàd], indàcc/andàcc al Creatùr_{prf} [indàdj/andàdj al Creatúr], stincàt

[stincàd], perdìt la (v)éta/(v)ita_{prf*} [perdíd la (v)éta/(v)ita], tiràt i öltem/ültem_{prf*} [tiràd i öltem/ültem], öltem fò/fóra i spagh di archècc_{prf} [tiràd fò/fóra i spag di archètì < tiràffò/tiràffóra i spag di archètì], (s)gulàt/(v)ulàt/volàt in Paradìs_{prf*} [(x)gulàd/vulàd/volàd in Paradíx] BS: mórt [=], crepàt [crepàd], nàt 'ndóe j-è piò tanc_{prf} [nad indóve j è pjó tantì], tiràt ol sgarlèt_{prf} [tiràd ol xgarlèt], presentàt a Dio_{prf} [prexentàd a Diò], tiràt j-öltem_{prf} [tiràd i öltem] CE: mòrt [=] CO: móort [mòrt]

²**mòrto**_{vppms} (immolàto la vita per qualcòsa; èssere stàto pesanteménte tormentàto da qualcòsa; èssere stàto travagliàto da sensazióni insopportàbili, provàto un'emozióne intènsa; non avérne potùto più, non resistito; subito un processò di decadènza e di disfaciméto lènto e irreversibile; cessàto, cadùto, esaurito; provàto sconfòrto; affievolito lentaménte, attenuàto a pòco a pòco; estinto/spénto/spénto a pòco a pòco; vòlto al tèrmine, avér avùto fine, tramontàto; non manifestàto/realizzàto; finito) | mórt [=], crepàt [crepàd] - **dalla vòglia**_{lvb} | mórt de la òia^{o*} (ita) [mórt dela vòja] - **djetto**_{lvb} | mórt dré^{o*} (ita) [mórt dré]

³**mòrto**_{vppms} (avùto tèrmine) →(finito)

⁴**mòrto**_{vppms} (sfociàto) | →

⁵**mòrto**_{vppms} (non proseguìto) →(fermàto)

⁶**mòrto**_{vppms} (¹ucciso) | →

⁷**mòrto**_{ams/sms} (che/chi è prìvo di vita, che/chi è giùnto al tèrmine della pròpria vita, che ha cessàto di vìvere, ²defùnto) | mórt [=], (ü) sènsa (v)ita/(v)éta_{l_{cop}*} [(ú') sènsa (v)ita/(v)éta] BS: mórt [=], copàt [copàd] -**a**_{afs/sfs} | mórt_a [=], (òna/persuna) sènsa (v)ita/(v)éta_{l_{cop}*} [(òna/persuna) sènsa (v)ita/(v)éta] BS: mórt_a [mórtà], copàda [copadà] - **vivènte**_{lcst} | mórt (→in pièdi)_{prf*} [=] > **Mòrti**_{sm} | Mórcc^o [Mórtì]

⁸**mòrto**_{ams} (che è giùnto al tèrmine della vita, che ha cessàto le sùe funzióni vitàli: di animàle/piànta/qualcùno; che non funzióna più: di qualcòsa) | mórt [=], indàcc [indàdj], andàcc [andàdj], sènsa (v)ita/(v)éta_{l_{cop}*} [sènsa (v)ita/(v)éta]

⁹**mòrto**_{ams} (che ha perdùto/pèrso la sensibilità/mobilità/funziionalità, intorpidito: di àrto/pàrte del còrpo; ⁶prostràto, sfinito; profondaménte angosciàto/turbàto; prìvo di vita, pòco movimentàto: di cèntro/cèntro abitàto) | mórt^{o*} [=]

¹⁰**mòrto**_{ams} (immòbile, stagnànte) | →

¹¹**mòrto**_{ams} (interaménte trascòrso: di perìodo di tèmpo) | del töt passàt_{prf*} [deltöt pasàd]

¹²**mòrto**_{sms} (¹grùzzolo, teşòro nascòsto) | →, tesór scondit/scus/intambàt_{prf*} [texór scondíd/scux/intambàd]

¹**mortòrio**_{sms} (funeràle; manifestazióne, fèsta, spèttacolo prìvo di allegria/vivacità; ambìente prìvo di attrattive/risòrse) | mortòre [=], mortòrio [mortòrjo] BS: mortóre [=]

²**mortòrio**_{sms} (sàcra rappresentazióne della passióne e mòrte di Gesù Crìsto) | Passiù del Signùr_{prf*} [Pasjú del Signúr]

mortòro_{sms} →(mortòrio)

mortuàrio_{sms} | di mórcc_{l_{ce}*} [di mórtì], che l'riguarda/reàrda/reàrda^{3^} i mórcc_{prf*} [che' l' rigyarda/revarda i mórtì]

morvidèzza_{sfs} →(morbidezza)

mòrvido_{ams/sms} →(mòrbido)

mojàcàto_{ams} (adórno di mojàici, esegùto con la tècnica del mojàico) | mojàcàt^{o*} (ita) [moxajàd], (→adórno) de mojàici_{prf*} [(→adórno) de moxajì], facc/còmpit/eseguit/efetüàt co la tènica/tènnica di mojàici_{prf*} [fadì/còmpíd/exegyíd/efetüàd cola tènica/tènnica di moxajì]

mojàicista_{sttv} (artìsta/artigiàno che esegue lavóri di mojàico) | ü/chèl/òm/artìsta/artesà/artisà di mojàici_{prf*} [ü'/chèl/òm/artìsta/artexà/artixà di moxajì], ü/chèl/òm/artìsta/artesà/artisà che l' fà i mojàici_{prf*} [ü'/chèl/òm/artìsta/artexà/artixà che' l' fa i moxajì], òna/chèla/dòna/fómna/artìsta/artesan a/artisana di mojàici_{prf*} [òna/chèla/dòna/fómna/artìsta/artexa na/artixana di moxajì], òna/chèla/dòna/fómna/artìsta/artesan a/artisana/persuna che la fà i mojàici_{prf*} [òna/chèla/dòna/fómna/artìsta/artexa na/artixana/persuna che' la fa i moxajì]

¹**mojàico**_{sms} (tècnica di decorazióne a tèssere accostàte per la composizióne/creazióne di

- rappresentazióne figuratíve) | mosàico (ita) [moxajco]
- ²**mosàico**_{sms} (per àlte accezióne) | mosàico° (ita) [moxajco]
- ³**mosàico**_{ams} (relativo a Mosè) | de Mosè_{icge}* [de Moxè]
- ¹**mósca**_{sfs} (nat) | móscà [=]
-schina_{sfs} (nat) | moschina°* [=],
moschina°* [=], moschì_{sms}°*
[moschí], muschì_{sms}°* [muschí]
- tse-tsè_{lcst} (nat) | móscà zessè* /-šš-/
[mósca xexxè]
- ²**mósca**_{sfs} (¹ésca) | móscà [=]
- ³**mósca**_{sfs} (pizzétto, ³pizzo) | móscà [=]
- ⁴**mósca**_{sfs} (nèò artificiale) | néò artificiale_{prf}* [néò artificiale]
- ⁵**mósca**_{sfs} (macchiétta di péli scùri) | smagèta/smagetina de péi/pii scür_{prf}*
[xmagèta/xmagjèta/xmagetina/xmagjetina de péi/pii scür]
- moscacièca/moscacièca**_{sfsi} (esi) | orbisöl_{sms} [orbixól], ormisì_{sms} [ormixí]
BS: orbizì_{sms} [orbixí], ormizì_{sms} [ormixí]
- moscàdo**_{ams} →(moscàto)
- ¹**moscàjo**_{sms} (gran nùmero di mósche) | gran nòmer de mósche_{prf}* [gran nòmer de mósche], tante mósche_{prf}* [=]
- ²**moscàjo**_{sms} (fòlla/fòlla brulicante/formicolante) →(¹fòlla/fòlla), →(moltitudine confùsa di persóne/gènte)
- ³**moscàjo**_{sms} (ambiènte pièno di mósche) | ambiènt/löch/pòst pié de mósche_{prf}* [ambjènt/lóg/pòst pjé de mósche]
- moscajòla**_{sfs} (mòbile formàto da un'intelajatura di léugno ricopèrta da una réte per preservàre le vivànde da insètti e àltri animàli) | moscaròla [moscaròla]
- moscajùola**_{sfs} →(moscajòla)
- ¹**moscardino**_{sms} (nat) (roditóre consumatóre di nocciòle) | nisciöli [nišöli], nissöli [nisöli]
- ²**moscardino**_{sms} (persóna che dèdica una cùra esageràta alla pròpria persóna) →(bellimbùsto), →(damerino), →(elegantóne)
+**a**_{sfs} | →
- ³**moscardino**_{sms} (nat) (mollùsco) | moscardino° (ita) [=], moscardì [moscardí]
- ¹**moscàrdo**_{sms} (sparvièro) | →
- ²**moscàrdo**_{sms} (¹pigliamósche) | →
- ³**moscàrdo**_{sms} (fàlco cùculo) | →
- ¹**moscatèllo**_{ams} (che ha aròma/profùmo di moscàto) | moscatèl [=]
- ²**moscatèllo**_{sms} (nat) (ali) (vitigno e vïno) | moscatèl [=]
- ¹**moscàto**_{ams} (¹moscatèllo) | →
- ²**moscàto**_{ams} (cospàro di piccòle macchie scùre: di mantèllo di animale/cavàllo) | quarciat de piccòle/pissène smage/mace scùre_{prf}* [cyarcèto] de piccòle/pisène xmagè/xmagje/mace/macje scùre]
- ³**moscàto**_{sms} (nat) (ali) (vitigno e vïno) | moscàt [=]
- ¹**moscerino**_{sms} (nat) | müssì [müsí], müssì [musí], moschì [moschí], muschì [muschí]
BS: missolì [misolí], moschì [moschí], muschì [muschí]
- ²**moscerino**_{sms} (persóna minùta e mingherlina) | ü minüscol/minüt e (→mingherlino)_{prf}* [ü minüscol/minüd e (→mingherlino)]
+**a**_{sfs} | öna/persuna minüscola/minüda e (→mingherlina)_{prf}* [öna/persuna minüscola/minüda e (→mingherlina)]
- ²**moscerino**_{sms} (persóna insignificànte, persóna dappòco e di nessùn valóre, persóna di pòco cònto/valóre, persóna di nessùna/scàrsa importàntza) →(¹dappòco), →(¹mezzatàcca), →(²naneròtolo), →(³nàno), →(¹persóna insignificànte), →(⁴séga), →(uòmo dappòco), →(uòmo insignificànte)
+**a**_{sfs} →
- moscézza**_{sfs} →(l'èssere móscio)
- moschèa**_{sfs} | moschéa° (ita) [moschéa]
- moscherino**_{sms} →(moscerino)
- ¹**moschéta**_{sfs} (¹mósca) | →
- ²**moschéta**_{sfs} (³mósca) | →
- ³**moschéta**_{sfs} (¹dàrdo) | →
- ¹**moschettiàre**_{vr} (fucilàre) | →
- ²**moschettiàre**_{vr} (colpire/uccidere con un còlpo di moschéto) | ciapà/(→uccidere) con d'ü còlp/culp de moschè_{prf}* [cjapà/(→uccidere) condü còlp/culp de moschèt]
- moschettiàta**_{sfs} | moschetada* [=], còlp/culp de moschè_{prf}* [=]
- ¹**moschettiàto**_{ams/vppms} (fucilàto) | →
- ²**moschettiàto**_{ams/vppms} (colpìto/uccisò con un còlpo di moschéto) | ciapà/(→uccisò) con d'ü còlp/culp de moschè_{prf}* [cjapà/(→uccisò) condü còlp/culp de moschèt]
- ³**moschettiàto**_{ams} (²moscàto) | →
- moschettiàtura**_{sfs} →(l'èssere ³moschettiàto)
- ¹**moschettiària**_{sfs} (pattùglia/repàrto di soldàti armàt di moschéto) | patòglia/ripàrt de soldàcc armàcc de moschè_{prf}* [patòglia/ripàrt de soldàdì armàdì de moschèt]
- ²**moschettiària**_{sfs} (scàrica di moschettiàte) | scàrica/scàrega de moschetade_{prf}* [=], scàrica/scàrega de còlp/culp de moschè_{prf}* [=]
- moschettiàra**_{sfs} | ↓
> **alla moschettiàra**_{icag} | a la moschetèra°* (ita) [ala moschetèra]
- ¹**moschettiàre**_{sms} (soldàto armàto di moschéto) | moschetér* [=], soldàt col moschè_{prf}* [soldàt col moschèt]
+**a**_{sfs} | moschetèra* [=], soldada/soldatèssa col moschè_{prf}* [soldada/soldatèssa col moschèt]
- ²**moschettiàre**_{sms} (giòvane gentilùmo che facéva pàrte della compagnia degli archibugièri/archibugièri a guàrdia del rè di Frància; ciascùno dei tré famòsi spadaccìni cinematogràfici/letteràri alla còrte del rè di Frància) | moschetér* [=]
+**a**_{sfs} | moschetèra* [=]
- ¹**moschéto**_{sms} (àrma da fùòco portàtile a càna còrta, leggèra/leggèra/leggèra e maneggèvole) | moschèt [=]
- ²**moschéto**_{sms} (sparvièro) | →
- moschettiòne**_{sms} (tec) | moschetù° (ita) [moschetù]
BS: moschitù [moschitù]
- moschicida**_{agt/sttv} | (sostansa) che l'sèrv a (→uccidere) i mósche_{prf}* [(sostansa) che l'sèrv a (→uccidere) i mósche]
- moschjèra**_{sfs} →(moscajòla)
- ¹**moschìna**_{sfs} (nat) (piccòla ¹mósca) | moschina°* [=], moschina°* [=], moschì_{sms}°* [moschí], muschì_{sms}°* [muschí]
- ²**moschìna**_{sfs} (³mósca) | →
- moschìno**_{sfs} (¹moschìna) | →
- mosciaménte**_{avb} | in manéra flògna/flòssa* [in manéra flògna/flòsa]
- mosciarèlla**_{sfs} →(castàgna sbucciàta e seccàta)
- ¹**moscìno**_{sms} (trifòglia) | →
- ²**moscìno**_{sms} (moscerino) | →
- ¹**móscio**_{ams} (prìvo di compattèzza e di turgidèzza) | flògn [flògn/flòjn], flòss [flòss]
BS: més [=]
- ²**móscio**_{ams} (che mànca di fòrza moràle o di temperaméto) | sènsa caràter_{icop}* [sènsa caràter], che l'mànca de caràter_{icop}* [che l'mànca de caràter]
- ³**móscio**_{ams} (fiàcco e avvillito) | fiàch e avilit_{prf}* [fjac e avilíd]
- mosciòne**_{sms} (castàgna sbucciàta e seccàta) | →
- ¹**moscòne**_{sms} (nat) | muscù [muscú]
BS: muscù [muscú]
- ²**moscòne**_{sms} (corteggiatóre insistentè e importùno) | cortegiadùr/curtegiadùr insistentè e (→¹importùno)_{prf}* [cortegadùr/curtegiadùr insistentè e (→¹importùno)]

³**moscóne**_{sms} (imbarcazióne) | muscù [muscú]
mosquito_{smsi} (spa) /moschító/ | ← /moşchító/
¹**mòssa**_{sfs} (il muòvere/si, àtto, gèsto) | müèsta [müvèsta]
 BS: mòsa [mòsà]
 CE: muida [muvida]
 CO: mòsa [=]
 - nel **giòco/giùoco della dàma degli scacchi**_{lctst} | menada [=]
 - **tattica**_{lctst} | mòssa tàtica^o (ita) [mòsa tàtica]
²**mòssa**_{sfs} (brùsco movimènto dei fiànchi delle ballerìne; azióne finalizzàta a ottenére un risultàto) | müèsta* [müvèsta]
³**mòssa**_{sfs} (impùlso, ispirazióne, motivazióne) | →
⁴**mòssa**_{sfs} (scàrica di diarrèa) →(diarrèa)
mossière_{sms} →(starter)
 +-a_{sfs} →(starter)
¹**mòsso**_{vppms} (mèssu in mòto/movimènto qualcòsa; spostàto qualcòsa; indòtto qualcùno a provàre un sentimènto o uno stàto d'ànimo; spinto, stimolàto) | möit [mövíd], desmoestàt [dexmoestàd]
 BS: möit [mövíd]
 CE: muít [muvid]
 CO: muviit [muvíd]
²**mòsso**_{vppms} (dàto avvìo a un'azióne; suscitàto emozión/sentimènto/reazióne; dissuàso, ¹distòlto) | möit* [mövíd], desmoestàt* [dexmoestàd]
³**mòsso**_{vppms} (formulàto, ¹rivòlto) | →
⁴**mòsso**_{vppms} (commòsso) | →
⁵**mòsso**_{vppms} (¹avanzàto, ¹dirètto, ¹vòlto) | →
⁶**mòsso**_{vppms} (partito) | →
⁷**mòsso**_{vppms} (¹derivàto) | →
⁸**mòsso**_{vppms} (provenùto) | →
⁹**mòsso**_{vppms} (germogliàto) | →
¹⁰**mòsso**_{vppms} (¹compìuto/¹compìto gèsto/mòssa; deciòso ad agìre; intervenìre dàndosi da fàre adoperàndosi) | möit* [mövíd], desmoestàt* [dexmoestàd]
¹¹**mòsso**_{vppms} (avviàto, ¹dirètto) | →
¹²**mòsso**_{vppms} (desistìto, recedùto) | →
¹³**mòsso**_{vppms} (affrettàto, şbrìgàto) | →
¹⁴**mòsso**_{vppms} (ribellàto, ³sollevàto) | →
¹⁵**mòsso**_{ams} (che è in mòto/movimènto) | möit* [mövíd], moest* [movèst], che l'è in möimènt/müimènt_{prf}* [che'l è in mövimènt/müvimènt]
¹⁶**mòsso**_{ams} (aràto, dissodàto) | →
¹⁷**mòsso**_{ams} (di capigliatùra) | mòss* [mòs]
¹⁸**mòsso**_{ams} (vivàce e animàto) | (→¹vivàce) e animàt_{prf}* [(→¹vivàce) e animàd]

¹⁹**mòsso**_{ams} (³animàto, ⁶fèrvido, ²movimèntato) | →
²⁰**mòsso**_{ams} (che è sfuocàto per il movimènto: di fotografia/riprèsa) | mòss* [mòs]
¹**mostaccìno**_{sms} (ali) | bisciòla_{sfs}* [bişóla]
²**mostaccìno**_{sms} (nat) | basetì [baxetì], canarì russo [canarì ruso], canaröl [canaröl], mostacì [mostacì], paissòla di barbìs [paìsòla di barbìx], üngherés [üngheréx]
¹**mostacciò**_{sms} (fàccia, viòso, ²vòlto) | mostàss [mostàs]
²**mostacciò**_{sms} (mustàcchìo) | →
mostàrda_{sfs} (ali) (sàlsa a bàse di sènape caratterìstica/pròpria/tìpica di Cremóna) | mostarda [=], mustarda* [=]
 BS: mostàrda [mostardà], consèrva [consèrvà]
 TV: mustarda [=]
mostimetro_{sms} →(glucòmetro)
mósto_{sms} (ali) (succo di spremitùra dell'ùva) | móst [=]
mostóso_{ams} | mostùs* [mostúx], mustùs* [mustúx]
¹**móstra**_{sfs} (esposizióne, sède dell'esposizióne) | móstra [=]
 - **mercàto**_{lctst} | móstra marcàt/mercàto* (ita) [=]
 > **in móstra**_{lcav} | in móstra [=]
²**móstra**_{sfs} (vetrìna) | →
³**móstra**_{sfs} (campìonàrijo) | →
⁴**móstra**_{sfs} (mostrìna) | →
⁵**móstra**_{sfs} (quadrànte dell'orològio, orològio) | →
mostràbel_{agtv} | mostràbel* [mostràbel], che s'pòl mostrà_{prf}* [che s'pòl mostrà], che l'pòl (v)èss mostràt_{prf}* [che'l pòl èss mostràd < che'l pòlvèss mostràd]
¹**mostràre**_{vt} (far vedére, sottopórre alla vìa o all'attenzióne altrù; additàre, indicàre; dimostràre, insegnàre, spiegàre; lasciàr vedére, palesàre, dàre pròva; lasciàr crédere, fingere, simulàre) | mostrà [=], fà (v)edi/(v)èd /-t/ [fà vedí/vèd]
 BS: mostrà [=], fà éder [fà véder]
 - **le pàrti intìme**_{lcvb} | mossà [mosà]
 - **i dènti**_{lcvb} | mostrà i décc [mostrà i déti], fà (v)èd/(v)edi i décc_{prf}* [fà vedí/vedí deti]
 - **il viòso**_{lcvb} | mostràs [mostràs], fàs (v)edi/(v)èd /-t/ [fàs vedí/vèd]
 - **il vòlto**_{lcvb} →(mostràre il viòso)
 - **i pùgni**_{lcvb} | mostrà i pögn^o [mostrà i pögn], fà (v)èd/(v)edi i pögn* [fà vedí/vedí i pögn]
 - **la lùna nel pózzo**_{lcvb} →(illùdere), →(ingannàre)

- **le ünghie**_{lcvb} | mostràs agressìv/catìv* /-f/ [mostràs agressìv/catìv]
²**mostràre**_{vt} (rivelàre) | →
³**mostràre**_{vintr} (sembràre) | →
mostràrsi_{vpi} | mostràs* [=], fàs (v)edi/(v)èd /-t/ [fàs vedí/vèd]
 BS: mostràs [=], fàs éder_{prf} [fàs véder]
¹**mostràto**_{ams/vppms} (fàtto vedére, sottopósto alla vìa o all'attenzióne altrù; additàto, indicàto; dimostràto, insegnàto, spiegàto; lasciàto vedére, palesàto, dàto pròva; lasciàto crédere, finto, simulàto) | mostràt [mostràd], fàcc (v)edi/(v)èd /-t/ [fadí vedí/vèd]
 BS: mostràt [mostràd], fat éder_{prf} [fad véder]
 - **le pàrti intìme**_{lcvb} | mossàt [mossàd]
 - **i dènti**_{lcvb} | mostràt i décc [mostràd i deti], fàcc (v)èd/(v)edi i décc_{prf}* [fadí vedí/vedí deti]
 - **il viòso**_{lcvb} | mostràt [mostràd], fàcc (v)edi/(v)èd /-t/ [fadí vedí/vèd]
 - **il vòlto**_{lcvb} →(mostràre il viòso)
 - **i pùgni**_{lcvb} | mostràt i pögn^o [mostràt i pögn], fàcc (v)èd/(v)edi i pögn* [fadí vedí/vedí i pögn]
 - **la lùna nel pózzo**_{lcvb} →(¹illùso), →(ingannàto)
 - **le ünghie**_{lcvb} | mostràt agressìv/catìv* /-f/ [mostràd agressìv/catìv]
²**mostràto**_{ams/vppms} (rivelàto) | →
³**mostràto**_{ams/vppms} (sembràto) | →
mostratóre_{sms} | mostradür* [mostradür]
 +-trice_{sfs} | mostradura* [=]
mostriciàtolo_{sms} | móstro^o (ita) [=], móster* [=]
mostrìna_{sfs} | mostrìna^o (ita) [=], distintív /-f/ [distintív]
mostrìno_{sms} (piccola vetrìna) | picòla/pissèna (v)edrina* [picòla/pisèna vedrina], edrinèta^o* [vedrinèta]
¹**móstro**_{sms} (creatùra leggendarìa; persóna brutta/defórme/repellènte; persóna pervèrsa e crudèle che si compìace a ¹compìere/compìre il màle; persóna che agisce con estrèma malvagità; chi è responsàbile di crimìni seriàli) | móstro (ita) [=], móster* [=]
 CA: móstro (ita) [mansjú]
²**móstro**_{sms} (persóna che si distìngue per ecceziònali qualità) | móstro^o (ita) [=], móster* [=]
³**móstro**_{sms} (esemplàre straordinàrijo) | esemplàr (→¹straordinàrijo)_{prf}* [exemplàr (→¹straordinàrijo)]
móstro_{ams/vppms} →(mostràto)

¹**mostruosaménte**_{avb} (in mòdo mostruoso) | in manéra mostruusa_{prf}* [in manéra mostruuxa], in manéra bröta e spaentusa_{prf}* [in manéra bröta e spaventuxa]

²**mostruosaménte**_{avb} (in fòrma di móstro) | in furma de móstro* [=]

³**mostruosaménte**_{avb} (eccezionalménte) | →

¹**mostruosità**_{sfsi} (l'èssere mostruoso) | →

²**mostruosità**_{sfsi} (èssere mostruoso) →(¹móstro)

³**mostruosità**_{sfsi} (estrèma crudeltà e perversiòne) | estrèma cagnità e depravassiù_{prf}* [estrèma caǵnità e depravasjú]

⁴**mostruosità**_{sfsi} (àtto crudèle ed efferato) | at caì/crudél e (→efferato)_{prf}* [at caì/crudél e (→efferato)]

¹**mostruoso**_{ams} (relativo a un móstro) | mostruüs^o* (ita)(lad) [mostruúx], d'ü móstro_{lcege}* [d'ü' móstro]

²**mostruoso**_{ams} (di estrèma bruttézza) | mostruüs^o* (ita)(lad) [mostruúx], bröt e spaentüs_{prf}* [bröt e spaventúx]

³**mostruoso**_{ams} (crudèle e moralménte riprovévole) | mostruüs^o* (ita)(lad) [mostruúx], caì/crudél che l'mèrita biàsìmbiàsèm e disaprovassiù_{prf}* [caì/crudél che'l mèrita bjaxim/bjaxem e dixaprovasjú]

⁴**mostruoso**_{ams} (di dimensiòni superiòri al normàle, ecceziònale, straordinàrio) | mostruüs^o* (ita)(lad) [mostruúx], →

mòta_{sfs} | paciüch tachés_{prf}* [pačüg tachéx]

motel_{smsi} (ing), (ita) /motèl/ | ←

motivabile_{agtv} | motiàbel* [motivabel], che s'pöl motià_{prf}* [che s'pöl motivà], che l'pöl (v)èss motià_{prf}* [che'l pöl èss motivàd < che'l pölvèss motivàd]

¹**motivàre**_{tr} (spiegàre con giustificaziòne/motivaziòne) | motià [motivà]

²**motivàre**_{tr} (causàre) | →

³**motivàre**_{tr} (incentivàre qualcùno a ¹còmpiere/compire determinàte aziòni fornèndo gli stímoli adàtti) | motià^o* [motivà]

motivàrsi_{vpi} | motiàs* [motivàs], interessàs [interesàs], passiuàn [pasjunàs], troà ü motio de interess_{prf}* [trovà ü' motivo de interes]

¹**motivato**_{ams/vppms} (spiegàto con giustificaziòne/motivaziòne) | motiàt [motivàd]

²**motivato**_{ams/vppms} (causàto) | →

³**motivato**_{ams/vppms} (incentivato qualcùno a ¹còmpiere/compire determinàte aziòni fornèndo gli stímoli adàtti) | motiàt^o* [motivàd]

⁴**motivato**_{ams/vppms} (interessato, appassionato, trovato un motivo di interesse) | motiàt* [motivàd], interessat [interesad], passiuàn [pasjunad], troat ü motio de interess_{prf}* [trovad ü' motivo de interes]

⁵**motivato**_{ams} (giustificato/spiegato da valide ragioni; corredato da una valida motivazione) | motiàt^o* [motivàd]

⁶**motivato**_{ams} (incentivato) | motiàt^o* [motivàd]

motivaziòne_{sfs} | motivassiù/motiassiù^o* (ita) [motivassjú]

motivétto_{sms} →(mušichétta)

motívico_{ams} | d'öna müsicallcege* [d'öna múxica]

¹**motivo**_{sms} (ciò che spinge ad agire in un determinato mòdo o a ¹còmpiere/compire una determinata aziòne) | motio (ita) [motivo], motív* /-f/ [motív]

- **conduttore**_{lcest} →(leitmotiv)

- **ispiratore**_{lcest} | motio ispiradür* [motivo ispiradúr], pensér* [=] > **a motivo di**_{lcp} | a motio de* [a motivo de] > **per nessun motivo**_{lcp} | per nissü/nigü motio* [per nisü/nigü motivo], gna per schèrs [ǵna' per schèrs] > **per quel/quèsto motivo**_{lcp} | per chèl/chèst motio* [per chèl/chèst motivo]

²**motivo**_{sms} (melodia di un bràno müsicale, ària müsicale) →(²bràno), →(müsica), →(tèma)

³**motivo**_{sms} (elemento decorativo/ornamentale/pittorico ripetuto) →(²diségno)

¹**mòto**_{sfsi} (tec) (motociclétta) | móto (ita) [=]

²**mòto**_{sms} (spostaménto di un còrpo da una posiziòne a un'altra; il muòversi, àtto del camminàre/córrere, moviménto; sommòssa/tumùlto popolàre) | móto (ita) [=], möimènt* [mövimènt], müimènt* [müvimènt], möimét* [mövimét], müimét* [müvimét]

- **ondoso**_{lcest} | móto ondüs^o* (ita) [ónda ondúx]

³**mòto**_{sms} (àtto, gèsto, movènza) | →

⁴**mòto**_{sms} (dell'ànimo) →(sentiménto)

⁵**mòto**_{vppms} (mòsso) | →

motoaratóre_{sms} (trattorista) | →

- **trice**_{sfs} | →

motobàrca_{sfs} (tec) | barca per la pèsca_{prf}* [=], barca a motùr/mutùr_{prf}* [barca a motùr/mutùr], vaporèt^o [=], vapurèt^o [=]

motocarrista_{sttv} | conducènt d'ü motocàr_{prf}* [conducènt d'ü' motocàr], conducènt d'un ape_{prf}* [conducènt d'un ape], ü/chèl che l'guida 'l motocàr_{prf}* [ü'/chèl che'l gyida 'l motocàr], ü/chèl che l'guida l'ape_{prf}* [ü'/chèl che'l gyida 'l ape], ü/chèl col motocàr_{prf}* [ü'/chèl col motocàr], ü/chèl co l'ape_{prf}* [ü'/chèl col ape], öna/chèla/persuna che la guida 'l motocàr_{prf}* [öna/chèla/persuna che'la gyida 'l motocàr], öna/chèla/persuna che la guida l'ape_{prf}* [öna/chèla/persuna che'la gyida 'l ape], öna/chèla/persuna col motocàr_{prf}* [öna/chèla/persuna col motocàr], öna/chèla/persuna co l'ape_{prf}* [öna/chèla/persuna col ape]

motocàrro_{sms} (tec) | ape^o (ita) [=], motocàr* [=]

motocarrozétta_{sfs} (moto-sidecar) | →

motociclétta_{sfs} (tec) | móto (ita) [=]

motociclismo_{sms} | motociclismo^o (ita) [motociclixmo], motociclésem* [motocicléxem]

¹**motociclista**_{sttv} (chi guida una motociclétta) | motociclista^o (ita) [=], motociclésta* [=], conducènt d'öna móto_{prf}* [conducènt d'öna móto], conducènt d'ü motorì/muturì/scooter_{prf}* [conducènt d'ü' motorì/muturì/scooter], ü/chèl che l'guida la móto_{prf}* [ü'/chèl che'l gyida la móto], ü/chèl che l'guida 'l motorì/muturì/scooter_{prf}* [ü'/chèl che'l gyida 'l motorì/muturì/scooter], ü/chèl co la móto_{prf}* [ü'/chèl cola móto], ü/chèl col motorì/muturì/scooter_{prf}* [ü'/chèl col motorì/muturì/scooter], öna/chèla/persuna che la guida la móto_{prf}* [öna/chèla/persuna che'la gyida la móto], öna/chèla/persuna che la guida 'l motorì/muturì/scooter_{prf}* [öna/chèla/persuna che'la gyida 'l motorì/muturì/scooter], öna/chèla/persuna co la móto_{prf}* [öna/chèla/persuna cola móto], öna/chèla/persuna col motorì/muturì/scooter_{prf}* [öna/chèla/persuna col motorì/muturì/scooter]

²**motociclista**_{sttv} (che ùsa una motociclétta) | motociclista^o (ita) [=], motociclésta* [=], che l'dórva/dóvra/ùsa la móto_{prf}* [che'l dórva/dóvra/ùxa la móto], che

l'dórva/dóvra/úsa ol
 motorì/muturì_{prf}* [che'1
 dórva/dóvra/úxa ol motorì/muturì]
motociclistico_{ams} | motociclistico° (ita)
 [motociclistico], motocicléstech*
 [motociclésteg], del
 motociclismo_{lcege}* [del
 motociclixmo], di motociclisti_{lcege}*
 [=], de la móto_{lcege}* [dela móto]
motociclo_{sms} (tec) | motociclo° (ita)
 [=], móto* [=]
motocompressóre_{sms} (tec) |
 compressùr°* (ita)(lad) [compresúr],
 motocompressùr°* (ita)
 [motocompresúr]
motocross_{smsi} (ing)(ita) /motocròs/
 (esi) | ← /motocròs/
motocrossista_{sfs} | motocrossista° (ita)
 [motocrossista], motocrossésta*
 [motocrosésta], ü/chèl che
 l'fà/pràtica ol motocross_{prf}* [ú'/chèl
 che'1 fa/pràtica ol motocross],
 òna/chèla/persuna che la fà/pràtica
 ol motocross_{prf}* [óna/chèla/persuna
 che'la fa/pràtica ol motocross]
motòdromo_{sms} | motòdromo° (ita) [=]
motoèlica_{agtv} (tec) | motoèlica°* (ita)
 [=]
motofalciatrice_{sfs} (tec) |
 motofalciatrice° (ita)
 [motofalçatrice], motofalciatriss*
 [motofalçatris], màchina a
 motùr/mutùr per ranzà_{prf}* [màchina
 a motùr/mutùr per ranxà]
motofurgóne_{sms} (tec) | fùrgù [fùrgù]
motogeneratóre_{sms} (tec) |
 motogeneradùr°* (ita)
 [motogeneradúr]
motoleggèra_{sfs} →(motociclo)
motomèzzo_{sfs} →(mèzzo di raspòrto
 motorizzàto)
motonàuta_{sttv} | condücènt d'ü
 motoscàf_{prf}* [conducènt d'ü'
 motoscàf], condücènt d'òna
 imbarcassiù a motùr/mutùr_{prf}*
 [conducènt d'òna imbarcassiù a
 motùr/mutùr], ü/chèl che l'guida '1
 motoscàf_{prf}* [ú'/chèl che'1 gyida '1
 motoscàf], ü/chèl che l'guida òna
 imbarcassiù a motùr/mutùr_{prf}*
 [ú'/chèl che'1 gyida òna imbarcasjú
 a motùr/mutùr], òna/chèla/persuna
 che la guida '1 motoscàf_{prf}*
 [óna/chèla/persuna che'la gyida '1
 motoscàf], òna/chèla/persuna che la
 guida òna imbarcassiù a
 motùr/mutùr_{prf}* [óna/chèla/persuna
 che'la gyida òna imbarcasjú a
 motùr/mutùr]
motonàutica_{sfs} | motonàutica° (ita)
 [motonàutica], motonàotega* [=],
 motonàütega* [=]
motonàutico_{ams} | motonàutico° (ita)
 [motonàutico], motonàötech*

[motonaötèg], motonàütech*
 [motonaüteg]
motonàve_{sfs} (tec) | motonàv* /-f/ [=],
 barca/nav a motùr/mutùr_{prf}*
 [barca/nav a motùr/mutùr], vaporèt°
 [=], vapurèt° [=]
motopescheréccio_{sms} (tec) | barca (a
 motùr/mutùr) per la pèsca_{prf}* [barca
 (a motùr/mutùr) per la pèsca]
motopómpa_{sfs} (tec) | motopómpa°*
 (ita) [=]
motopròprio_{sms} →(motopròprio)
motopropulsóre_{ams} (azionàto da un
 motóre) | möit/(→azionàto) d'ü
 motùr/mutùr_{prf}*
 [mövid/(→azionàto) d'ü'
 motùr/mutùr]
motoradùno_{sms} | motoraduno°* (ita)
 [=], (→radùno) de motociclisti_{prf}*
 [(→radùno) de motociclisti]
motorcaravan_{smsi} (eso), (ita)
 /motorcàravan/ (tec) | ← →(camper)
¹**motóre**_{ams} (che
 detèrmina/imprime/trašmette il
 mòto) | motùr* [motùr], mutùr*
 [mutùr]
²**motóre**_{sms} (tec) (màchina) | motùr
 [motùr], mutùr [mutùr]
 - **a reazióne**_{lctst} (tec) | motùr/mutùr a
 reassiù* (ita) [motùr/mutùr a reasjú]
 - **a scòppio**_{lctst} (tec) | motùr/mutùr a
 scòppio° /-pp-/ (ita) [motùr/mutùr a
 scòppjo]
 - **a vapóre**_{lctst} (tec) | motùr/mutùr a
 vapùr* [motùr/mutùr a vapùr]
 - **Diesel**_{lctst} (tec) | motùr/mutùr
 Diesel°* /dísel/ (ita) [motùr/mutùr
 Diesel], Diesel /dísel/ (ita) [=]
 - **di ricérca**_{lctst} | motùr/mutùr de
 ricérca/rissérca°* (ita) [motùr/mutùr
 de ricérca/risérca]
 - **elètrico**_{lctst} (tec) | motùr/mutùr
 elèttech* (ita) [motùr/mutùr elètreg]
 > **a motóre**_{lcag} | a motùr/mutùr_{prf}* [a
 motùr/mutùr]
³**motóre**_{sms} (ciò che favorisce/pròvoca
 qualcòsa, ciò che dà impùlso allo
 švilùppo; veìcolo a motóre) | motùr*
 [motùr], mutùr* [mutùr]
motorétta_{sfs} →(motorscooter)
motorhome_{smsi} (ing) /mèptəhrəpm/
 (tec) | ← /motoróm/ →(camper)
motorìno_{sms} (tec) | motorì [motorí],
 muturì [muturì]
 BS: muturì [muturì]
motòrio_{ams} | motòrio° (ita) [motòrjo],
 motòre* [=]
motorìsmo_{sms} | motorismo° (ita)
 [motorixmo], motorésem*
 [motoréxem]
motorìsta_{sttv} | muturista [=],
 moturésta* [=], muturésta* [=]

motorìstica_{sfs} | motorìstica° (ita)
 [motorìstica], moturéstega* [=],
 muturéstega* [=]
motorìstico_{ams} | motorìstico° (ita)
 [motorìstico], moturéstech*
 [moturésteg], moturéstech*
 [moturésteg], di motùr/mutùr_{lcege}* [di
 motùr/mutùr]
motorizzàre_{vtr} | motorisà°* (ita)(lad)
 [motorixà], motorisà°* (ita)(lad)
 [moturixà], muturisà°* (ita)(lad)
 [motorixà]
motorizzàrsi_{vpi} | motorisàs°* (ita)(lad)
 [motorixàs], muturisàs°* (ita)(lad)
 [moturixàs], muturisàs°* (ita)(lad)
 [muturixàs]
motorizzàto_{ams/vppms} | motorisàt°*
 (ita)(lad) [motorixàd], muturisàt°*
 (ita)(lad) [moturixàd], muturisàt°*
 (ita)(lad) [muturixàd]
motorizzazióne_{sfs} | motorisassiù°*
 (ita)(lad) [motorixasjú],
 muturisassiù°* (ita)(lad)
 [moturixasjú], muturisassiù°*
 (ita)(lad) [muturixasjú]
motorscooter_{smsi} →(scooter)
motoryacht_{smsi} →(yacht)
motoscáfista_{sttv} | motoscáfista° (ita)
 [=], motoscáfista* [=], condücènt
 d'ü motoscàf_{prf}* [conducènt d'ü'
 motoscàf], ü/chèl che l'guida '1
 motoscàf_{prf}* [ú'/chèl che'1 gyida '1
 motoscàf], ü/chèl col motoscàf_{prf}*
 [ú'/chèl col motoscàf],
 òna/chèla/persuna che la guida '1
 motoscàf_{prf}* [óna/chèla/persuna
 che'la gyida '1 motoscàf],
 òna/chèla/persuna col motoscàf_{prf}*
 [óna/chèla/persuna col motoscàf]
motoscàfo_{sms} (tec) | motoscàfo° (ita)
 [=], motoscàf* [=]
motoscuter_{smsi} →(scooter)
motoséga_{sfs} (tec) | motoséga° (ita) [=],
 motoranza* [motoranxa]
moto-sidecar_{smsi} →(sidecar)
motošlitta_{sfs} | motoslita* [motoxlita]
motóso_{ams} →(fanğoso)
mototurìsmo_{sms} | mototurìsmo° (ita)
 [mototùrixmo], mototùrésem*
 [mototùréxem]
mototurìsta_{sttv} | mototurìsta°* (ita)
 [=], mototùrésta* [=]
mototurìstico_{ams} | mototurìstico° (ita)
 [mototurìstico], mototùréstech*
 [mototùrésteg], del mototurìsmo_{lcege}*
 [del mototùrixmo], di
 mototùristi_{lcege}* [=]
motovedétta_{sfs} (tec) | motoedèta°*
 (ita) [motovedèta]
motoveìcolo_{sms} →(motociclétta),
 →(motorìno), →(scooter), →(etc.)
motovettùra_{sfs} (tec) | motovettùra°*
 (ita) [motovettùra]

motozàppa_{sfs} (tec) | motosapa° (ita) [=]

¹**motrice**_{sfs} (tec) (màccina, sistèma, veìcolo) | motrice° (ita) [=], motrìss* [motrís]

²**motrice**_{sfs} (locomotìva) | →

motrìglia_{sfs} →(fanghìglia)

motrìglio_{sms} →(fanghìglia)

¹**mòtta**_{sms} (fràna) | →

²**mòtta**_{sms} (isòlòtto) | →

motteggévole_{agtv} | de bù spéret_{lcege}* [de bù spéret], portàt/propèns per i battùde_{prf}* [portàd/propèns per i battùde]

¹**motteggiàre**_{vintr} (esprimersi con battùte facète e scherzòse) | di dré di (→²mottéggi)_{prf}* [dí dré di (→²mottéggi)], dà di cassade_{prf} [dà di casade]

VdS: calmunà [=]

²**motteggiàre**_{vtv} (⁴prèndere in gìro) | →

¹**motteggiàto**_{ams/vppms} | dicc dré di (→²mottéggi)_{prf}* [dìdì dré di (→²mottéggi)], dacc di cassade_{prf} [dadì di casade]

VdS: calmunàt [calmunàd]

²**motteggiàto**_{ams/vppms} (⁴préso in gìro) | →

motteggiatóre_{ams/sms} | ragotadùr [ragotadúr], sviligadùr [xviligadúr], (ù/chèl) che l'tò/tira 'n gir(o)_{prf}* [(ù'/chèl) che'l tò'/tira 'n gir(o)], (ù/chèl) che l'tò/ciapa per ol còl/cùl_{prf}* [(ù'/chèl) che'l tò'/cjapa per ol còl/cùl], (ù/chèl) che l'coiòna_{prf}* [(ù'/chèl) che'l coiòna] -**trice**_{afs/sfs} | ragotadura* [=], sviligadura* [xviligadura], (òna/chèla/persuna) che la tò/tira 'n gir(o)_{prf}* [(òna/chèla/persuna) che'la tò'/tira 'n gir(o)], (òna/chèla/persuna) che la tò/ciapa per ol còl/cùl_{prf}* [(òna/chèla/persuna) che'la tò'/cjapa per ol còl/cùl], (òna/chèla/persuna) che la coiòna_{prf}* [(òna/chèla/persuna) che'la coiòna]

¹**mottéggio**_{sms} (il motteggiàre) | →

²**mottéggio**_{sms} (³battùta argùta e spiritòsa) | →

³**mottéggio**_{sms} (³battùta pungènte/irònica/sarcàstica) | →

mòtto_{sms} (détto scherzòso/pungènte; fràse brève e sentenziòsa) | mòt [=]

- **argùto e spiritòso**_{lcest} →(²mottéggio), →(mòtto)

- **pungènte/irònico/sarcàstico**_{lcest} | →(³mottéggio)

motupròprio_{sms} | ↓

> **di motupròprio**_{lceav} | de pròpria/pròpia inissiativa/inissiatìa° [de pròprja/pròpja inisjativa]

Mou/mou_{smsi} /mu/ /mou/ (mar) (ali) | ←

mountain bike_{sfsi} (ing) /màpntin baic/ (tec) | ← /múntan baic/ /múntam baic/

mouse_{smsi} (ing) /maʊs/ (tec) | ← /maʊs/

mousse_{sfsi} (fra) /mus/ (ali) | ← /muʒ/

movènte_{sms} | movènte° (ita) [=], movènt* [=]

movènza_{sfs} (andaturà, atteggiaménto, portaménto) | →

mòvere_{vintr/vtr} →(muòvere)

movibile_{agtv} | mòébel* [mòvébel], che s'pòl mòv/mò_{prf}* [che s'pòl mòv/mòví], che l'pòl (v)èss mòit_{prf}* [che'l pòl èss mòvíd < che'l pòlvèss mòvíd]

movida_{sfsi} (spa) /mobída/ | ← /movida/

movie_{smsi} (ing) /múvi/ | ← /múvi/, film [=]

movimentàre_{vtv} | mòimentà°* (ita)(lad) [mòvimentà]

movimentàrsi_{vpi} (⁴animàrsi) | mòimentàs°* (ita)(lad) [mòvimentàs], →

¹**movimentàto**_{ams/vppms} (sotopósto a un vivàce e varìo moviménto di operaziòni/investiménti; spostàto con mèzzi meccànici) | mòimentàt°* (ita)(lad) [mòvimentàd]

²**movimentàto**_{ams/vppms} (³animàto) | mòimentàt°* (ita)(lad) [mòvimentàd]

²**movimentàto**_{ams} (ricco di animaziòne/moviménto) | mòimentàt°* (ita)(lad) [mòvimentàd], pié/réch de animassiù/mòimènt/müimènt_{prf}* [pjé/réc de animasjù/mòviment/müvimènt]

¹**moviménto**_{sms} (spostaménto di un còrpo; il muòversi, àtto/gèsto del còrpo o di una sùa pàrte; tèndenza, corrènte artistica/ideològica/polìrica/etc.; gràdo divelocitàprescritto per l'èsecuziòne di un bràno musicàle) | mòimènt [mòviment], müimènt [müvimènt], mòimét* [mòvimét], müimét* [müvimét]

BS: moimènt [movimènt]

CE: muimènt [muvimènt]

CO: muvimènt [muvimènt]

- **a rotaziòne**_{lcest} →(moviménto circolàre)

+ - **Cinque Stèlle**_{lcest} | moviménto cinque stèlle° (ita) [moviménto cinjeye stèlle], mòimènt/müimènt sich istèlle* [mòviment/müvimènt sichistèlle], Grillo° [=]

+ - **5 Stèlle**_{lcest} →(Moviménto Cinque Stèlle)

- **circolàre**_{lcest} | mòimènt/müimènt circolàr/rotante/rotatòrio/rotatìv* /-f/

[mòviment/müvimènt circolàr/rotante/rotatòrjo/rotatìv], mòimènt/müimènt a rotassiù* [mòviment/müvimènt a rotasjù], tórta [=]

- **di liberaziòne**_{lcest} | mòimènt/müimènt de liberassiù* (ita) [mòviment/müvimènt de liberasjù]

- **operàjo**_{lcest} | mòimènt/müimènt operare* (ita) [mòviment/müvimènt operare]

- **rotatìvo**_{lcest} →(moviménto circolàre)

- **rotatòrjo**_{lcest} →(moviménto circolàre)

- **studentéscò**_{lcest} | mòimènt/müimènt studentéscò° (ita)

[mòviment/müvimènt studentéscò]

- **traslatòrjo**_{lcest} | mòimènt/müimènt traslatòrio°* (ita)

[mòviment/müvimènt traxlatòrjo]

²**moviménto**_{sms} (attivitá fisica, mòto; affollaménto di persòne, intensità di tràffico, trambùsto; spostaménto collettivo di persòne; effètto dinàmico di un'òpera; procèso/fenòmeno di rilevanza politico-sociàle) | mòimènt* [mòviment], müimènt* [müvimènt], mòimét* [mòvimét], müimét* [müvimét]

³**moviménto**_{sms} (²mòto, sommòssa, tumùlto) | móto [=]

⁴**moviménto**_{sms} (mòto dell'animo) →(⁴mòto)

moviòla_{sfs} | moviòla° (ita) [movjòla]

¹**moziòne**_{sfs} (moviménto) | →

²**moziòne**_{sfs} (propòsta, richièsta) | →

mòzza_{sfs} →(mozzicòne)

mozzafjàto_{agtv} | mossafiàt° (ita) [mosafjàd]

mozzamènte_{avb} | in manéra móca/mòcia e incompléta* [in manéra móca/mòcia e inqcompléta]

mozzaménto_{sms} →(il mozzàre)

mozzaorécchi_{smsi} →(mozzorécchi)

mozzàre_{vtr} | mòcà [=], (s)mocià [(x)moçà]

BS: stongìa [stonjà]

¹**mozzarèlla**_{sfs} (ali) | mossarèla° (ita) [mosarèla]

²**mozzarèlla**_{sfs} (persóna débole, fiàcca e prìva di vigóre fisico/moràle) ü débol, fiàch e sènsa vigùr/viùr_{prf}* [ú' débol, fjac e sènsa vigùr/viùr], òna/persuna débola, fiaca e sènsa vigùr/viùr_{prf}* [òna/persuna débola, fjaca e sènsa vigùr/viùr]

mozzàrsi_{vpi/vpt} | mòcàs [=], (s)mociàs [(x)moçàs], saltà vià_{prf} [saltà vja]

BS: stongiàs* [stonjàs]

¹mozzàto_{ams/vppms} (tagliàto di nétto, reciço, tronçàto) | möcàt [mòcàd], (s)mociàt [(x)moçàd]
BS: stongiàt [stongàd]

²mozzàto_{ams/vppms} (¹spezzàto) | möcàt [mòcàd], (s)mociàt [(x)moçàd], saltàt vià_{prf} [saltàd vja]

mozzatóre_{ams} | (s)mociadùr* [(x)moçadùr]
+**-trice**_{sfs} | (s)mociadura* [(x)moçadura]

mozzatùra_{sfs} | (s)mociadüra* [(x)moçadüra]

mozzétta_{sfs} | mossèta [=]

mozzicóne_{sms} (ciò che rèsta/rimàne di una còsa bruciàta/consumàta/mozzàta) | mocì [mocí], mucì [mucí], spontù [spontú], spuntù° [spuntú], stongiù [stongù], stungiù° [stungù], mocòt* [=], mòch* [mòc], mócc* [mòç]
BS: mucicù [mucicù], sucù [sucù], stungiù [stungù]
- **di ràmo d'álbero**_{lcst} | ↓
BS: stungiù [stungù]
- **di sigaro**_{lcst} | mocì [mocí], mucì [mucí]
BS: bàgol [bagol], sigàla [sigalà]

mòzzo_{sms} (tec) | móss° (ita) [mós]
BS: có de la ròda [có delà ródà]

¹mózzo_{sms} (garzóno) | →
+**²mózzo**_{sms} (mòzzo) | →

¹mòzzo_{ams} (che mànca di una pàrte, trónco, mùtilo; mozzàto, reciço, tronçàto) | móch [mòc]
BS: mós [=]

²mòzzo_{ams} (incomplèto, mónco) | →

³mòzzo_{ams} (şmozzicàto, stentàto) | →

mozzorécchi_{smsi} (avvocàto incapàce e dişonèsto) | aocàt incapasse e dionèst_{prf}* [avocàd iŋcapase e dixonèst], aocàt mia capasse/bù e dionèst_{prf}* [avocàd miã capase/bu e dixonèst], aocada incapasse e dionèsta_{prf}* [avocada iŋcapase e dixonèsta], aocada mia capasse/buna e dionèsta_{prf}* [avocada miã capase/buna e dixonèsta]

MP3_{acm} /emmepitrè/ | ← /emepitrè/
MP4_{acm} /emepicyàttrò/ | ← /emepicyàtro/ /emepicyàter/
MTB_{acm} →(mountain bike)

¹mùcca_{sfs} (nat) | (v)aca [vacà], bobóna [=], manza [manxa]
BS: aca [vacà]

²mùcca_{sfs} (dòna corpulènta e apàtica) | dònna/fómna gròssa e (→¹apàtica)_{prf}* [dònna/fómna gròsa e (→¹apàtica)]

¹mucchiétto_{sms} (¹grùzzolo) | →

²mucchiétto_{sms} (piccolo mùcchio) | möcèl [=], möcèli [mòcèl], montunsi [montunsi], muntunsi° [muntunsi], montunsel [=]

¹mùcchio_{sms} (quantità di còse ammassàte, riunide dişordinatamènte, cùmulò; grànde quantità) | möcc [mòç], gròm [gróm], pila_{sfs} [=], montù [montú], muntù° [muntú], blèsta_{sfs} [=]
BP: péгна_{sfs} [péгна]
BS: möcc [mòç], möcia_{sfs} [mòçà], möcèl [=], muntù [muntú], borài [borài], ciòp [çòp], squàcc [scyaç], mèda_{sfs} [médà]
CE: müciàda_{sfs} [müçada]
CO: amàs [=]
VG: sdüch [xdúc]
- **di carbóne**_{lcst} | (→mùcchio) de carbù_{prf}* [(→mùcchio) de carbú]
- **di càvoli**_{lcst} →(²cavolàja)
- **di concìme/letàme**_{lcst} | méda_{sfs} [=], mida_{sfs} [=], blèsta_{sfs} [=]
VdS: blèsta_{sfs} [=]
- **di còse radunàte in un luògo**_{lcst} | grüs [grúx]
- **di covóni**_{lcst} →(²bàrco), →(¹bìca)
- **di detriti/sàssi**_{lcst} →(²marògna)
- **di fièno**_{lcst} | rènga_{sfs} [rènga]
- **di macèrie/rottàmi**_{lcst} →(sfasciùme)
- **di oggètti**_{lcst} →(²bìca)
- **di pàli**_{lcst} →(²palàja)
- **di sàssi**_{lcst} | (→mùcchio) de sass_{prf}* [(→mùcchio) de sas]
VSM: caravina_{sfs} [=]
- **dişordinàto di oggètti**_{lcst} →(²fastèllo)
> **a mùcchi**_{lcav} →(in gran nùmero), →(in gran quantità)

²mùcchio_{sms} (pastinàca) | →

mùcco_{sms} (mùco) | →

muccòsa_{sfs} →(mucòsa)

¹mùcido_{ams} (che ha odóre/sapóre di mùffa) | che l'gh'à odùr/udùr/saur de mòfa_{prf}* [che'l g'à odùr/udùr/savùr de mòfa], che l'sènt/sà de mòfa_{prf}* [che'l sènt/sa de mòfa], che l'fà roàtech_{prf}* [che'l fa roateg]

²mùcido_{ams} (²ammuffito, stantio) | →

mucilàggine_{sfs} →(mucillàgine)

mucilàggine_{sfs} →(mucillàgine)

mucillàggine_{sfs} →(mucillàgine)

mucillàggine_{sfs} (nat) | mucilàggine° (ita) [=]

¹muciparo_{ams} (³mucòso) | →

²muciparo_{ams} (che prodùce mucillàgine) | che l'fà/prodüs mucilàggine_{prf}* [che'l fa/prodùx mucilàggine]

mùco_{sms} (²móccio) | macàcc [macàç], macarù [macarú], macàgn [macàgn], margài [margài], candelì del nas_{prf} [candelì del nax], smargài [xmargài], smargaiòt [xmargajòt]
BP: narécc [narèç], sirù [sirù]

mucòsa_{sfs} | mucòsa° (ita) [mucòxa]

¹mucòso_{ams} (del mùco, simile al mùco) | del (→mùco)_{lccge}* [del (→mùco)], cóme 'l (→mùco)_{lcco}* [cóme 'l (→mùco)], compàgn del (→mùco)_{lcco}* [compàgn/compàjn del (→mùco)], simel al (→mùco)_{lcco}* [simel al (→mùco)]

²mucòso_{ams} (costituito da mùco) | costitùit de (→mùco)_{prf}* [costitüid de (→mùco)]

³mucòso_{ams} (che secèrne mùco) | che l'fà/prodüs/rilassa (→mùco)_{prf}* [che'l fa/prodùx/rilasa (→mùco)]

⁴mucòso_{ams} (della mucòsa) | de la mucòsa_{lccge}* [dela mucòxa]

mucronàto_{ams} (che tèrmina a pùnta: di àrma/attrézzo) | che l'fenéss/finéss/tèrmina a póna/punta_{prf}* [che'l fenés/finés/tèrmina a póna/punta]

mucróne_{sms} (pùnta) | →

¹mùda_{sfs} (mùta delle pénne; ambiente frésco e scùro dóve si tèngono gli uccèlli in cattività durànte la chiùsa che in gènere coincide con la mùta) | mùda [mùda]
BS: mùda [mùdà]

²mùda_{sfs} (prigióne) | →

³mùda_{sfs} (⁶mùta) | →

mudàre_{vt} | mudà i pène_{prf}* [=]

mudàto_{vppms} | mudàt i pène_{prf}* [mudàd i pène]

muesli_{smsi} →(müsli)

muezzin_{smsi} (tur) /mýezzín/ | ← /myeşín/

muezzìno_{sms} →(muezzin)

¹mùffa_{sfs} (nat) | möfa [mòfà]
BS: möfa [mòfà], talarìna de möfa_{prf} [talarinà de mòfà]

²mùffa_{sfs} (alterìgia, bòrja) | →

³mùffa_{sfs} (caràtere di inattualità/inadeguatèzza) | möfa°* [mòfa]

muffàre_{vintr} →(muffire)

muffàto_{ams/vppms} →(muffito)

mùffido_{ams} →(¹muffòso)

muffire_{vintr} →(ammuffire)

muffirsi_{vpi} →(ammuffirsi)

muffito_{ams/vppms} →(¹ammuffito)

mùffo_{ams} →(¹ammuffito)

¹mùffola_{sfs} (guànto) | mùffola° (ita) [mùfola]

²mùffola_{sfs} (tec) (fórno) | mùffola° (ita) [mùfola]

¹muffosità_{sfsi} (l'èssere muffòso) | →

²muffosità_{sfsi} (alterìgia, bòrja) | →

¹muffòso_{ams} (pièno/ricopèrto di mùffa) | möfiét [=], pié de möfa_{prf}* [pjé de mòfa], (tòt) quarciàt de möfa_{prf}* [(tòt) cyarçàd de mòfa]

²muffòso_{ams} (stantio, vècchio) | →

³muffòso_{ams} (altezzòso, borjòso) | →

mugghiaménto_{sms} | mügiamét* [mügamét]

- ¹mughjàre**_{vintr} (muggìre in mòdo prolungàto) | mügià [müğà]
- ²mughjàre**_{vintr} (urlàre per il dolóre) | ürlà per ol dolùr/dulùr_{prf}* [ürlà per ol dolùr/dulùr]
- ³mughjàre**_{vintr} (rumoreggiàre cupaménte) | (→rumoreggiàre) in manéra infòsta_{prf}* [(→rumoreggiàre) in manéra infòsta]
- ¹mughjiàto**_{ppms} (muggìto in mòdo prolungàto) | mügiàt [müğàd]
- ²mughjiàto**_{vppms} (urlàto per il dolóre) | ürlàt per ol dolùr/dulùr_{prf}* [ürlàd per ol dolùr/dulùr]
- ³mughjiàto**_{vppms} (rumoreggiàto cupaménte) | (→rumoreggiàto) in manéra infòsta_{prf}* [(→rumoreggiàto) in manéra infòsta]
- ¹mùgghjo**_{sms} (⁴muggìto) | →
- ²mùgghjo**_{sms} (²mùcchio) | →
- mùggine**_{sms} →(branzìno), →(cèfalo), →(spigola)
- ¹mùggire**_{vintr} (eméttre muggìti) | mügià [müğà]
BS: bledà [=], mügià [müğà]
- ²mùggire**_{vintr} (urlàre per il dolóre, urlàre per la rabbìa) | ürlà per ol dolùr/dulùr_{prf}* [ürlà per ol dolùr/dulùr], ürlà per la ràbia_{prf}* [ürlà per la rabja]
- ³mùggire**_{vintr} (rumoreggiàre) | →
- ¹mùggito**_{vppms} (eméssu muggìti) | mügiàt [müğàd]
BS: bledàt [bledàd], mügiàt [müğàd]
- ²mùggito**_{vppms} (urlàto per il dolóre, urlàto per la rabbìa) | ürlàt per ol dolùr/dulùr_{prf}* [ürlàd per ol dolùr/dulùr], ürlàt per la ràbia_{prf}* [ürlàd per la rabja]
- ³mùggito**_{vppms} (rumoreggiàto) | →
- ⁴mùggito**_{sms} (vèrso dei bovini) | mügiamét [mügamét], vèrs del bò/bò_{prf}* [vèrs del bò/bó]
BS: vèrs del bò_{prf} [=]
- ⁵mùggito**_{sms} (rumóre sórdo del màre/vènto/etc.) | (→¹rumóre) surd del mar/vènt/etc._{prf}* [(→¹rumóre) surd del mar/vènt/etc.]
- mughétto**_{sms} (nat) (fjóre) | zélio [xéljo], lélia_{sfs} [lélja], moneghina_{sfs} [=]
BS: lèlo [=], lélío de mónt_{prf} [léljo de mónt], müghèt [=]
- mugiolàre**_{vintr/vtr} →(mugolàre)
- mugiolàto**_{ams/vppms} →(mugolàto)
- mugliàre**_{vintr} →(mughjàre)
- mugliàto**_{vppms} →(mughjiàto)
- mùglio**_{sms} →(mùgghjo)
- mugnàja**_{sfs} (²mignattino) | →
- ¹mugnàjo**_{sms} (gestóre/proprietàrio di un mulino; chi è addétto alla macinazióne) | mölinér [=], mülinér* [=]
BS: molenér [=], molinér [=], mulinér [=]
-a_{sfs} | mölinéra* [=], mülinéra* [=]
BS: molenéra* [molenérà], molinéra* [molinérà], mulinéra* [mulinérà]
- ²mugnàjo**_{sms} (gabbjàno, garzétta) | →
- mùgnere**_{vtr} →(mùngere)
- mùgo**_{sms} (nat) | möf [móf]
BS: (pi) mög /-c/ [(pi) mög], (pi) mög /-c/ [=], (pi) muf [=]
- mugolaménto**_{sms} →(mugolio)
- ¹mugolàre**_{vintr} (eméttre suòni lamentósi e prolungàti: di animàle) | fà/rilassà di vèrs lamentùs e prolungàcc_{prf}* [fà/rilassà di vèrs lamentùx e prolungàdij]
- ²mugolàre**_{vintr} (prodùre un suòno indistìnto: di qualcùno) →(⁴gemere)
- ³mugolàre**_{vtr} (borbottàre, ³mormoràre) | →
- ¹mugolàto**_{ams/vppms} (eméssu suòni lamentósi e prolungàti: di animàle) | fàcc/rilassàt di vèrs lamentùs e prolungàcc_{prf}* [fàdij/rilassàt di vèrs lamentùx e prolungàdij]
- ²mugolàto**_{ams/vppms} (prodóto un suòno indistìnto: di qualcùno) →(⁴gemùto)
- ³mugolàto**_{ams/vppms} (borbottàto, ³mormoràto) | →
- mugolio**_{sms} (suòno lamentóso e prolungàto: di animàle) | vèrs lamentùs e prolungàt_{prf}* [vèrs lamentùx e prolungàd]
- mugolóna**_{sms} (brontolóna) | →
+a_{sfs} | →
- mugugnàre**_{vtr} →(borbottàre), →(¹brontolàre)
BS: mogognà [mogoğnà], mongognà [moŋgoğnà], mügià [müğà]
- mugugnàto**_{vppms} →(borbottàto), →(¹brontolàto)
BS: mogognàt [mogoğnàd], mongognàt [moŋgoğnàd], mügiàt [müğàd]
- mugugno**_{sms} →(brontolaménto), →(borbottaménto)
BS: mogògna_{sfs} [mogoğnà]
- mujaheddin**_{smsi} (ara) /müğəhəðín/ | ← /muğəəddín/
- mujahedin**_{smsi} →(mujaheddin)
- mujahiddin**_{smsi} →(mujaheddin)
- mùla**_{sfs} (nat) (fémmina del mùlo) | mùla [múla], möla* [móla]
- ¹mulàcchia**_{sfs} (tàccola) | →
- ²mulàcchia**_{sfs} (cornàcchia grìgia) | →
- ¹mulàggine**_{sfs} (caparbjetà, ostinazióne) | →
- ²mulàggine**_{sfs} (azióne di persóna testàrda) | at/assiù de gnòcù/socòt/testardo/testàrd_{prf}* /-t/ [at/asjú de gnòcù/socòt/testardo/testàrd]
- ¹mulàre**_{agtv} (di mùlo) →(¹mulattjèro)
- ²mulàre**_{agtv} (trainàto da mùli) | tiràt dré di möi/müi_{lce}* [tiràd dré di möi/múj]
- mulattjèra**_{sfs} (stràda) | (strada) mülatéra [=]
- mulattjère**_{sms} | mülatér [=], mölatér [=]
-a_{sfs} | mülatéra* [=], mölatéra* [=]
- ¹mulattjèro**_{ams} (di mùlo) | de möl/müi_{lce}* [de mól/múl]
- ²mulattjèro**_{ams} (che concèrne/riguarda i mùli) | che l'riguarda/reàrda/rearda³ i möi/müi_{prf}* [che'l rigyarda/revarda i möi/múj]
- mulàtto**_{ams/sms} | (ü/chèl) che l'è nassit d'ün òm négher/nigher e d'òna dònna/fómna bianca_{prf}* [(ü'/chèl) che'l è nassid d'ün òm négher/nigher e d'òna dònna/fómna bjanca], (ü/chèl) che l'è nassit d'ün òm biànch e d'òna dònna/fómna négra/nigra_{prf}* [(ü'/chèl) che'l è nassid d'ün òm bjanç e d'òna dònna/fómna négra/nigra], (ü) mès(o) per sórta_{prf}* [(ü') mèx(o) per sórta]
-a_{afs/sfs} | (òna/chèla/persuna) che l'è nassida d'ün òm négher/nigher e d'òna dònna/fómna bianca_{prf}* [(òna/chèla/persuna) che'l è nasida d'ün òm négher/nigher e d'òna dònna/fómna bjanca], (òna/chèla/persuna) che l'è nassida d'ün òm biànch e d'òna dònna/fómna négra/nigra_{prf}* [(òna/chèla/persuna) che'l è nasida d'ün òm bjanç e d'òna dònna/fómna négra/nigra], (òna/persuna) mès(o) per sórta_{prf}* [(òna/persuna) mèx(o) per sórta]
- mùlcere**_{vtr} →(mólcere)
- mùlcire**_{vtr} →(mólcere)
- mulènda**_{sfs} →(molènda)
- mulésco**_{ams} →(¹mulattjèro)
- ¹mulétto**_{sms} (tec) | mülèt° (ita) [=]
- ²mulétto**_{sms} (cèfalo) | →
- ³mulétto**_{sms} (piccolo mùlo) | mülèt [=]
- muliebre/muljèbre**_{agtv} →(donnèsco)
- ¹muljèbrità**_{sfsi} (l'èssere muliebre/muljèbre) | →
- ²muljèbrità**_{sfsi} (femminilità) | →
- ³muljèbrità**_{sfsi} (gràzia muliebre/muljèbre) | gràssia de dònna/fómna/femnl_{prf}* [grasja de dònna/fómna/femnl]
- mulinàjo**_{sms} →(mulinàro)
- +a_{sfs} →
- ¹mulinàre**_{vtr} (far giràre/roteàre) | fà girà/pirlà_{prf}* [=]
- ²mulinàre**_{vtr} (architettàre, macchinàre) | →

³**mulinàre**_{vintr} (roteàre vorticosaménte) | fà girà/pirlà con móto (→³vorticóso)_{prf}* [fà girà/pirlà con móto (→³vorticóso)]

²**mulinàto**_{ams/vppms} (architettàto, macchinàto) | →

¹**mulinàro**_{sms} (mugnàio) | →
+**-a**_{sfs} | →

²**mulinàro**_{sms} (operàio addétto alla macinazióne delle olive) | operare/laorét/lauradùr/(→¹addétto) a la masnadùra di òlie/ùlie_{prf}* [operare/lavorét/lavuradùr/(→¹addétto) ala maxnadùra di òlive/ùlive]
+**-a**_{sfs} |
operàia/laorènta/lauradura/(→¹addétta) a la masnadùra di òlie/ùlie_{prf}* [operaja/lavorènta/lavuradura/(→¹addétta) ala maxnadùra di òlive/ùlive]

³**mulinàro**_{sms} (gestóre/padróne di un franóio di olìve) | gestùr/gerènt/padrù d'ù tórcc/tórcol de l'òle_{prf}* [gestùr/gerènt/padrù d'ù tórcc/tórcol del òle]
+**-a**_{sfs} | gestura/gerènta/padruna d'ù tórcc/tórcol de l'òle_{prf}* [gestura/gerènta/padruna d'ù tórcc/tórcol del òle]

²**mulinàto**_{ams/vppms} (architettàto, macchinàto) | →

³**mulinàto**_{ams/vppms} (roteàto vorticosaménte) | fàc girà/pirlà con móto (→³vorticóso)_{prf}* [fadì girà/pirlà con móto (→³vorticóso)]

¹**mulinèllo**_{sms} (vòrtice formàto dall'acqua o dal vènto) →(¹vòrtice)
BS: giràndola_{sfs} [giràndolà], molinèl [=]
TV: mülinèl [=]
VSM: redusa_{sfs} [reduxa]
- profòndo_{lctst} | ↓
VI: góì [gój]

²**mulinèllo**_{sms} (tec) (ventilatóre a èlica collocàto in appòsiti vànì di finèstre/pòrte) | mölinèl [=], mülinèl* [=], fümü [fümü]

³**mulinèllo**_{sms} (tec) (dispositìvo che si àpplica alla càna da péscà costituìto da una bobina attórno alla quàle si avvòlge la lènza) | mölinèl [=], mülinèl* [=]

⁴**mulinèllo**_{sms} (tec) (apparcéchio/congégnò costituìto da un'èlica che ruòta attórno a un pèrno) | sglatrì_{sms} [xglatrì], mölinèl [=], mülinèl* [=]

⁵**mulinèllo**_{sms} (¹giràndola) | →

¹**mulino**_{sms} (edificio in cùì vèngono macinàti i cereàli) | möli [mölí], müli [müli]
- ad àcqua_{lctst} | möli/müli a aqua* [mölí/müli a acya]
- a vènto_{lctst} | möli/müli a vènt* [mölí/müli a vènt]

²**mulino**_{sms} (tec) (macchina che effèttua la macinazióne dei cereàli) | möli* [mölí], müli* [müli]

³**mulino**_{sms} (⁴mulinèllo) | →

mulàghera_{sfs} (àfaca) | →

mullah_{smsi} (tur) /mollà/ | ← /mulà/
müller thurgau_{smsi} (ted) /mùler turgau/ (ali) | ← /mùler turgau/

¹**mùlo**_{sms} (nat) | möl [möl], mül [mül]
BS: mül [mül]
-a_{sfs} (nat) | müla [múla], möla* [móla]
BS: müla [múla]
-létto_{sms} (nat) | mülèt [=]

²**mùlo**_{sms} (persóna ottùsa e ostinàta) | möl* [möl], mül* [mül]

³**mùlo**_{sms} (bastàrdo, figlìo illegittìmo) | →

⁴**mùlo**_{sms} (ragàzzo) | →
+**-a**_{sfs} | →

⁵**mùlo**_{sms} (monèllo) | →
+**-a**_{sfs} | →

¹**mùlta**_{sfs} (ammènda, péna pecuniària, sanzìone) | mölta [mólta], mülta [múlta]
BS: mülta [múltà]

²**mùlta**_{sfs} (péna, punizióne) | →

multàre_{vt} | möltà [=], mültà [=]

multàto_{ams/vppms} | möltàt [möltàd], mültàt [mültàd]

multicellulàre_{agtv} →(pluricellulàre)

multicèntro_{ams} →(policèntro)

multicolóre_{agtv} | indivisét [indivixét], de piò/vàrii colùr/culùr_{lctge}* [de pjó/varij àcolùr/culùr], polìcromo^o (ita) [polìcromo], policromàtico^o (ita) [=], policromàtech* [policromateg]

multicomponènte_{agtv} | mülticomponènt^{o*} (ita) [=]

multiculturàle_{agtv} | mülticültüràl^{o*} (ita) [=]

multiculturalìsmo_{sms} | mülticulturalìsmo^{o*} (ita) [mülticulturalixmo], mülticültüràlésem* [mülticültüràléxem]

multidisciplinarijèta_{agtv} →(pluridisciplinarijèta)

multidisciplinarijèta_{sfsi} →(pluridisciplinarijèta)

¹**multiètnico**_{ams} (che concèrne/riguàrda più etnie) | mültiènnico^o /-nn-/ (ita) [=], che l'riguarda/reàrda/rearda^{3^} tance/piò pòpoi/pòpüi_{prf}* [che'l rigyarda/revarda tance/pijó pòpoi/pòpüj], che l'riguarda/reàrda/rearda^{3^} tante/piò rasse_{prf}* [che'l rigyarda/revarda tante/pijó rase]

²**multiètnico**_{ams} (che è formàto da più etnie) | mültiènnico^o /-nn-/ (ita) [=], che l'è furmàt de tance/piò

pòpoi/pòpüi_{prf}* [che'l è furmàd de tance/pijó pòpoi/pòpüj], che l'è furmàt de tante/piò rasse_{prf}* [che'l è furmàd de tante/pijó rase]

multifido_{ams} (divisò in più partì) | dividit/diidit in piò parcc_{prf}* [dividíd in pjó partj]

¹**multifórme**_{agtv} (che ha diverse caratterìstiche/fórme, che ha diversì aspètti) | che l'gh'à diverse/dièrse/dièrse^{2^} furme_{prf}* [che'l g'à diverse furme], che l'gh'à divers/dièrs/dièrs^{2^} aspècc/caràter_{prf}* [che'l g'à divers aspèti/carater]

²**multifórme**_{agtv} (che può assùmere diverse caratterìstiche/fórme, che può assùmere diversì aspètti) | che l'pòl ciapà diverse/dièrse/dièrse^{2^} furme_{prf}* [che'l pól cjapà diverse furme], che l'pòl ciapà divers/dièrs/dièrs^{2^} aspècc/caràter_{prf}* [che'l pól cjapà divers aspèti/carater]

³**multifórme**_{agtv} (che si manifesta con èsiti/fini/scòpi vàri) | che l'sa/se manifesta in manéra variàbel_{prf}* [che'l sa/se manifesta in manéra varjabel]

⁴**multifórme**_{agtv} (eclètico, ⁴fecòndo, polièdrico, versàtile) | →

⁵**multifórme**_{agtv} (che è in gràdo di assùmere fòrme e aspètti diversì) | che l'è bù de ciapà furme e aspècc divers/dièrs/dièrs^{2^}_{prf}* [che'l è bu de cjapà furme e aspèti divers], che l'pòl ciapà furme e aspècc divers/dièrs/dièrs^{2^}_{prf}* [che'l pól cjapà furme e aspèti divers], che l'è in grado de ciapà furme e aspècc divers/dièrs/dièrs^{2^}_{prf}* [che'l è in grado de cjapà furme e aspèti divers]

multiformità_{sfsi} →(l'èssere multifórme)

multifunziònale_{agtv} | mültifunsiunàl^{o*} (ita) [mültifunsiunàl], mültifunsiù^{o*} (ita) [mültifunsiù], che l'pòl viga piò funsiù in del stèss tép/momènt_{prf}* <> che l'pòl viga piò funsiù in de l'istèss tép/momènt_{prf}* [che'l pól viga pjó funsiù indel stèss tép/momènt <> che'l pól viga pjó funsiù indelstèss tép/momènt]

multifunziionalità_{sfsi} →(l'èssere multifunziònale)

multifunzióne_{agtv} →(multifunziònale)

multigrade_{agtv/smsi} (ing) /mältigrejd/ (sos) | ← /multigréjd/

¹**multilateràle**_{agtv} (che concèrne più làti) | mültilateràl^{o*} (ita) [=], che l'riguarda/reàrda/rearda^{3^} piò lati_{prf}* [che'l rigyarda/revarda pjó lati]

²**multilateràle**_{agtv} (in cù intervèngono più di d'è partì) | mültilateràl°* (ita) [=], indòe i intervè piö de dò parc_{prf}* [indòve 'i intervè pjö de dò partì]

³**multilateràle**_{agtv} (che concèrne/riguàrda più partì) | mültilateràl°* (ita) [=], che l'riguarda/reàrda/rearda^{3^} piö parc_{prf}* [che'l rigyarda/revarda pjö partì]

multilateralità_{sfsi} (l'èssere multilateràle) | →

multilatero_{ams} (ricco di v'ari aspètti) | réch de divèrs/dièrs/dièrs^{2^} aspècc_{prf}* [réc de divèrs aspèttì]

¹**multilingue**_{agtv} (plurilingue) | →

²**multilingue**_{agtv} (con mólte lingue) | con tante/piö lèngue_{prf}* [con tante/pjö lèngye]

multilinguismo_{sms} (capacità di parlàre più di una lingua) | mültilinguismo° (ita) [mültilingyixmo], mültilenguésem* [mültilèngyèxem], plürlinguismo° (ita) [plürlèngyixmo], plürlenguésem* [plürlèngyèxem], capassità de parlà piö lèngue_{prf}* [capassità de parlà a pjö lèngye]

multilinguistico_{ams} | mültilinguistico° (ita) [mültilingyístico], mütilenguéstech* [mültilèngyésteg], componìt/costitùit/furmàt de paròle de lèngue divèrse/dièrse/dièrse^{2^} prf* [componíd/costitúid/furmàd de paròle de lèngye divèrse]

multiloquènza_{sfs} | parlà in manéra inötela/inütela/ignötela e fastidiusa/fastödiosa_{vbrpf}* [parlà in manéra inötela/inütela/ignötela e fastidjuxa/fastödjuxa]

multiloquìo_{sms} →(multiloquènza)

multiloquo_{ams} | (→loquàce) féss/fiss_{prf}* [(→loquàce) fés/fis]

¹**multilüstre**_{agtv} (che düra da parécchi ànni) | che l' düra de tance agn_{prf}* [che'l düra de tance agn/ajñ]

²**multilüstre**_{agtv} (che ha moltissimi ànni) | che l' gh' à tance agn_{prf}* [che'l g' à tance agn/ajñ]

multimedia_{agtv/smsi} (ing) /maltimídià/ | ← /multimédja/

multimedjale_{agtv} | mültimediale°* (ita) [mültimedjale], mültimedial°* (ita) [mültimedjàl]

multimetro_{sms} →(tester)

multimiliardàrjo_{ams/sms} | mültimiliardare°* (ita) [mültimiljardare], plürimiliardare°* (ita) [plürimiljardare] -a_{afs/sfs} | mültimiliardària [mültimiljardarja], plürimiliardària [plürimiljardarja]

multimiliònàrjo_{ams/sms} | mültimiliunare°* (ita) [mültimiljunare], plürimiliunare°* (ita) [plürimiljunare] -a_{afs/sfs} | mültimiliunària°* (ita) [mültimiljunarja], plürimiliunària°* (ita) [plürimiljunarja]

multimodàle_{agtv} | multimodale° (ita) [=], mültimodàl* [=], che l' sa/se fà/configüra/eségue/efètüa in divèrs/dièrs/dièrs^{2^} möcc_{prf}* [che'l sa/se fa/configüra/exégue/efètüa in divèrs mödj], che l' sa/se fà/configüra/eségue/efètüa in divèrse/dièrse/dièrse^{2^} manére/föse_{prf}* [che'l sa/se fa/configüra/exégue/efètüa in divèrse manére/föse]

¹**multinazionàle**_{agtv} (relatìvo a più nazióni) →(plurinazionàle)

²**multinazionàle**_{agtv} (che òpera a livèllo internazionàle: di imprésa) | mültinassionàl°* (ita) [mültinasjonàl], mültinassiunàl° (ita) [mültinasjunàl]

³**multinazionàle**_{sfs} (imprésa che òpera a livèllo internazionàle) | mültinassionàl°* (ita) [mültinasjonàl], mültinassiunàl° (ita) [mültinasjunàl]

multinomàto_{ams} →(famóso)

multipara_{agtv/sfs} →(plurìpara)

multipartitùismo_{sms} →(pluripartitùismo)

multiplano_{ams/sms} | mültipiano°* (ita) [mültipjano], mültipjà* [mültipjà], costitùit/furmàt de piö pià_{prf}* [costitúid/furmàd de pjö pja]

+**multipla**_{sfs} (tec) →(présa mültipla)
multiplex_{smsi} (ing) /mältiplecs/ (multisàla) | →

¹**mültiplo**_{ams/sms} (formàto da più partì, costitùto da più elemènti) | mültiplo°* (ita)(lad) [mültiplo], furmàt de piö parcc_{prf}* [furmàd de pjö partì], costitùit de piö elemènc_{prf}* [costitúid de pjö elemèntì]

²**mültiplo**_{ams} (di nùmero intéro/intièro/intièro) | mültiplo°* (ita)(lad) [mültiplo]

multipolàre_{agtv} (che ha più pòli) | mültipolàr°* (ita) [=], che l' gh' à tance/piö pòli_{prf}* [che'l g' à tance/pjö pòli]

mültipòlo_{agtv/smsi} | mültipólo°* (ita) [mültipólo]

multiprocessóre_{sms} (tec) | mültiprocessùr°* (ita) [mültiprocésùr]

multiprogrammaziónè_{sfs} | mültiprogramassü° (ita) [mültiprogramasjú]

multiproprietà_{sfsi} | mültiproprietà°* (ita) [mültiproprietà], mültiproprietà°* (ita) [mültiproprietà]
multirazziàle_{agtv} →(multièttnico)
multirùolo_{agtv} | multirùolo° (ita) [multiryòlo], mültirùl°* (ita) [=]
multisàla_{agtv/sfs/smsi} | mültisala°* (ita) [=]

multisecolàre_{agtv} →(plurisecolàre)
multisettorjàle_{agtv} →(plurisettorjàle)
multisonànte_{agtv} →(fragoróso), →(rumoróso)

multistadijo_{agtv/smsi} →(pluristadijo)
multistràto_{sms} (tec) | multistrato° (ita) [=], mültistrat* [=]

multitasking_{smsi} (ing) /mältitäschiñ/ | ← /mültitäschiñ/ →(multiprogrammaziónè)

multiùsi_{agtv} →(multiùso)

multiùso_{agtv} | multiuso° (ita) [multiuxo], mültiüs(o)* [mültiúx(o)], plüriüs(o)* [plüriúx(o)]

multiutènza_{sfs} | mültiütènza°* (ita) [=]

¹**multivago**_{ams} (che v'aga per mólti luòghi, vagabóndo) | che l' gira/và per tance löch/pòsc_{prf}* [che'l gira/va per tance lög/pòstì], →

²**multivago**_{ams} (mutévole, v'arjo) | →
multivideo_{agtv/smsi} (tec) | mültivideo°* (ita) [mültivideò]

multivisióne_{sfs} | mültivisiù°* (ita) [mültivixjú]

multivolo_{agtv} | che l' vól/desìdera tante cóse/cósse/ròbe_{prf}* [che'l vól/dexìdera tante cóxe/cóse/ròbe]

multizonàle_{agtv} | mültisonàl°* (ita) [mültixonàl], che l' comprend tante/piö zòne_{prf}* [che'l comprend tante/pjö xòne], che l' ciapa dét tante/piö zòne_{prf}* [che'l cjapa dét tante/pjö xòne]

¹**mümmja**_{sfs} (cadàvere essiccàto/imbalsamàto) | mömia [mómja], pantegòss_{sms} [pantegòs] BS: mömia [mómja]

²**mümmja**_{sfs} (persóna retrògrada e antiquàta) | mömia [mómja]

³**mümmja**_{sfs} (persóna dall' aspètto rinsecchìto; persóna tacitùrna e asociàle) | mömia* [mómja]

⁴**mümmja**_{sfs} (persóna mascheràta) | ü mascheràt_{prf}* [ú' mascheràd], òna/persuna mascherada_{prf}* [óna/persuna mascherada]

mummificàre_{vt} | mömificà°* (ita)(lad) [=]

mummificàrsi_{vpi} | mömificàs°* (ita)(lad) [=]

mummificàto_{ams/vppms} | mömificàt°* (ita)(lad) [mömificàd]

mummificaziónè_{sfs} | mömificassü°* (ita)(lad) [mömificasjú]

mùngere_{vt} | mól/s/molzì [mólx/molxí], muls/mulzi [mulx/mulxí]
 BS: mónzer [mónxer], (s)múnzer [(x)munxer]
 VG: musggià [mužgà]
¹**mungitójó**_{sms} (locàle) | stala* [=]
²**mungitójó**_{sms} (recipiente) | tassiner* [tassinér]
mungitóre_{ams/sms} | monzidùr [monxidúr], (ù/chèl) che l'móls/muls [(ù'/chèl) che'l mólx/mulx]
 BS: smolzidùr [xmolxidúr]
-trice_{afs/sfs} | monzidura* [monxidura], (óna/chèla/persuna) che la móls/muls [(óna/chèla/persuna) che'la mólx/mulx]
 BS: smolzidùra* [xmolxidurà]
mungitrice_{sfs} (tec) (màchina) | mungitrice° (ita) [=], mungitriss* [mungitrís], màchina per móls/molzi/muls/mulzi_{prf}* [màchina per mólx/molxí/mulx/mulxí]
mungitùra_{sfs} | monzidùra* [monxidùra], munzidùra* [munxidùra]
¹**municipàle**_{atgv} (relativo all'amministrasióne comunàle) | municipàl* [=], del cümü_{icge}* [del cümü], cümünàl [=]
 BS: municipàl [=]
²**municipàle**_{atgv} (campanilistico, proviciàle) | →
municipalésco_{ams} →(campanilistico)
municipalìsmo_{sms} (campanilìsmo) | →
municipalista_{atgv} (municipalístico) | →
municipalístico_{ams} | che l'riguarda/reàrda/rearda³ ol (→municipalìsmo)_{prf}* [che'l rigyarda/revarda ol (→municipalìsmo)]
¹**municipalità**_{sfsi} (l'èssere municipàle) | →
²**municipalità**_{sfsi} (insième delle autorità del municipio) | complèss di utoritá del municipio_{prf}* [complèss di utoritá del municipio]
³**municipalità**_{sfsi} (insième dei cittadini di un comùne) | complèss di sitadì d'ù cümü_{prf}* [complèss di sitadì d'ù cümü]
municipalizzàre_{vt} | municipalisà°* (ita)(lad) [municipalixà]
municipalizzàto_{ams/vppms} | municipalisat°* (ita)(lad) [municipalixad]
municipalizzazióne_{sfs} | municipalisassiù°* (ita)(lad) [municipalixasjú]
¹**municipalménte**_{avb} (a livèllo municipàle) | a lièl/lièl² municipàl/cümünàl* [a livèl

municipàl/cümünàl], a lièl/lièl² de cümü* [a livèl de cümü]
²**municipalménte**_{avb} (in séde municipàle) | in de la séde del municipio/cümü* [indela séde del municipio/cümü], in municipio/cümü* [in municipio/cümü]
municipìo_{sms} (amministrasióne comunàle, uffici/sède dell'amministrasióne comunàle) | municipio (ita) [municipjo], münessépe* [münesépe], cümü [cümü]
munificaménte_{avb} | in manéra (→munifica)* [in manéra (→munifica)]
munificènte_{atgv} →(munifico)
munificenteménte_{avb} →(munificaménte)
¹**munificènzà**_{sfs} (l'èssere munifico) | →
²**munificènzà**_{sfs} (azióne munifica, dóno fatto con generosità) | at (→munifico)_{prf}* [at (→munifico)], assiù (→munifica)_{prf}* [asjú (→munifica)], dóno facc con generosità_{prf}* [dóno fadì con generoxità]
munifico_{ams} →(generóso), →(liberàle)
munire_{vt} | münì (IIIa) [müní]
 BS: munì [müní], monésser [monéser], munésser [munéser]
munìrsi_{vpi} | münìs* [münís]
 BS: munìs [münís], monìs [monís]
¹**munìto**_{vppms} | münìt [müníd]
 BS: munìt [münít], monìt [moníd]
²**munìto**_{ams} (fortificàto, dotàto, corredàto, ³provvedùto/²provvìsto) | münìt* [müníd]
muniziónàre_{vt} | förnì de incargadüre/münissìù_{prf}* [förnì de iñcargadüre/münisjú]
muniziónàto_{ams/vppms} | förnìt de incargadüre/münissìù_{prf}* [förnìt de iñcargadüre/münisjú]
¹**munizióné**_{sfs} (bómba/càrica/projètile per àrma da fudòco) | incargadüra [iñcargadüra], münissìù° (ita) [münisjú]
²**munizióné**_{sfs} (fortificazióne) | →
mùno_{sms} →(prèmiò), →(regàlo)
mùnto_{ams/vppms} | molzìt [molxíd], mulzìt [mulxíd]
 BS: monzìt [monxíd], (s)munzìt [(x)munxíd], mulzìt_{ams} [mulxíd]
 VG: musggiat [mužgàd]
¹**muòvere**_{vt} (mèttre in mòto/movimènto qualcòsa; spostàre qualcòsa; indurre qualcùno a provàre un sentimènto o uno stàto d'animo; spingere, stimolàre) | möi/möv /-f/ [mövì/möv], desmoestà [dexmoestà]

BS: möer [móver]
 CE: móf [móv]
 CO: móover [móver]
²**muòvere**_{vt} (dàre avvìo a un'azióne; suscitàre emozióné/sentimènto/reazióne; dissuadére, ¹distògliere) | möi/möv* /-f/ [mövì/möv], desmoestà* [dexmoestà]
³**muòvere**_{vt} (¹formulàre, ¹rivòlgere) | →
⁴**muòvere**_{vt} (commuòvere) | →
⁵**muòvere**_{vintr} (¹avanzàre, dirìgersi, ¹vòlgersi) | →
⁶**muòvere**_{vintr} (partìre) | →
⁷**muòvere**_{vintr} (¹derivàre) | →
⁸**muòvere**_{vintr} (provenìre) | →
⁹**muòvere**_{vintr} (germogliàre) | →
¹**muòversi**_{vpi} (mèttersi in mòto/movimènto; spostàrsi) | möes/möis [móves/mövís], desmoestàs [dexmoestàs]
 BS: mövis [mövís]
 CE: móes [móves]
 CO: móoves [móvese]
²**muòversi**_{vpi} (¹còmpiere/compìre gèsto/mòssa; decidèrsi ad agìre; intervenìre dàndosi da fàre adoperàndosi) | möes/möis* [móves/mövís], desmoestàs* [dexmoestàs]
³**muòversi**_{vpi} (avviàrsi, dirìgersi) | →
⁴**muòversi**_{vpi} (desistère, recèdere) | →
⁵**muòversi**_{vpi} (affrettàrsi, sbrìgàrsi) | →
⁶**muòversi**_{vpi} (ribellàrsi, ²sollevàrsi) | →
⁷**muòversi**_{vpi} (commuòversi) | →
+mùra_{sfp} (fortificazióne) | müre [müre]
 BS: terài_{sms} [terài]
 CE: müre [müre]
 CO: müüra [müra]
- di Città Àlta_{cst} | müre de sitaólta [müre de sitaólta]
muràglia_{sfs} (mùro estèrno àlto e robùsto) | müràia [müraja], müràia [müraja]
 BS: müràia [mürajà], müràs_{sms} [=]
 CE: müràia [müraja]
 CO: müràja [müraja]
muraglione_{sms} (gròssa/grànde muràglia) | müraiù [mürajù]
murajòla_{sfs} (picchìo muratóre/murajòlo) | →
¹**murajòla**_{sfs} (parietària) | →
²**murajòla**_{sfs} (murajòlo) | →
murajòlo_{sms} (picchìo muratóre/murajòlo) | →
¹**muràle**_{atgv} (da/di mùro; relativò a i mùri) | müràl [=]
²**muràle**_{sms} (eseguita su mùro/paréte: si pittùra; murales) | müràl [=]
murales_{smp} (spa) /muràles/ | ← /muràles/, müràl [=]

muralista_{sms} | muralista° (ita) [=], müralésta* [=], aütür de murales_{prf}* [aütür de murales], aütura/aüttrice de murales_{prf}* [=]

muramento_{sms} → (il muràre/si)

1 muràre_{tr} (chìudere un'apertùra costruèndo un mürò; fissàre/ìncassàre qualcòsa in un mürò; nascòndere qualcòsa in un locàle/vàno chjudèndo l'apertùra con un mürò) | mürà [=], stopà sö [stopà sö]
BS: enmurà [=]

2 muràre_{tr} (riñchìudere qualcùno in una cèlla/stànza chjudèndo l'apertùra con un mürò; relegàre, riñchìudere, segregàre) | mürà* [=]

3 muràre_{tr} (circondàre di mürà) | sircondà/sircundà de müre_{prf}* [sircondà/sircundà de müre]

1 muràrjo_{ams} (delle mürà) | di müre_{icge}* [di müre]

2 muràrjo_{ams} (che si riferisce alla muratùra, che si riferisce alle òpere di muratùra) | che l'sa/se riferéss a i òpere/òvre de müradüra_{prf}* [che'l sa/se riferés ai òpere/òvre de müradüra], che l'riguarda/reàrda/rearda^{3^} i òpere/òvre de müradüra_{prf}* [che'l rigyarda/revarda i òpere/òvre de müradüra]

muràrsi_{vpi} | müràs* [=], seràs de dét* [=]
BS: enmuràs* [=]

muràta_{sfs} (suòra di clauşùra) | →

1 muràto_{ams/vppms} (chìuso un'apertùra costruèndo un mürò; fissàto/ìncassàto qualcòsa in un mürò; nascòsto qualcòsa in un locàle/vàno chjudèndo l'apertùra con un mürò) | müràt [müràd], stopàt sö [stopàd sö < stopàssó]
BS: enmuràt [enmüràd]

2 muràto_{ams/vppms} (riñchìuso qualcùno in una cèlla/stànza chjudèndo l'apertùra con un mürò; relegàto, segregàto) | müràt* [müràd]

3 muràto_{ams/vppms} (circondàto di mürà) | sircondàt/sircundàt de müre_{prf}* [sircondàd/sircundàd de müre]

4 muràto_{ams/vppms} (riñchìuso qualcùno in una cèlla/stànza chjudèndo l'apertùra con un mürò; relegàto, riñchìuso, segregàto) | müràt* [müràd], seràt de dét* [seràd de dét]

5 muràto_{ams} (diféso da una cèrchja di mürà, diféso da òpere di fortificazióne) | difendìt d'òna sérca/cinta de müre_{prf}* [difendíd d'òna sérca/cinta de müre], difendìt de òpere/òvre de fortificassiù_{prf}* [difendíd de òpere/òvre de fortificasjú], müràt* [müràd]

1 muratóre_{sms} (lavoratóre èdile/edile) | möradür [möradúr], moltí [moltí], moltaról [moltaról]

BS: möradür [möradür]
+**-trice**_{sfs} | möradura* [=], moltina* [=], moltaröla* [moltaróla]
BS: möradüra* [möradurà]

2 muratóre_{sms} (picchjo muratóre/murajólo) | →

1 muratòrjo_{ams} (che concèrne/riguarda i muratóri) | che l'riguarda/reàrda/rearda^{3^} i möradür/moltí/moltaröi_{prf}* [che'l rigyarda/revarda i möradür/moltí/moltarói]

2 muratòrjo_{ams} (²muràrjo) | →

3 muratòrjo_{ams} (caratterístico/pròprio/típico della massoneria) | (→caratterístico) de la framassuneréa_{prf}* [(→caratterístico) de la framasuneréa]

muratùra_{sfs} | müradüra* [müradüra]
> **in muratùra**_{icag} | in müradüra* [in müradüra]

+**muràzzi**_{smp} | mürassi°* (ven) [mürasi]

muréna_{sfs} (nat) | muréna° (ita) [=]
BS: moréna [morénà]

murétto_{sms} | müradèl [=]
BS: müradèl [=], mürilì [mürilí]

mürja_{sfs} → (salamòja)

1 muriccio_{sms} (divisòrjo) | →

2 muriccio_{sms} (muricciòlo) | →

muricciolàjo_{sms} | ü/chèl/òm che l'vènd i liber üsàcc sö i

mürècc/bancarèle/bancherèle/banch ècc_{prf}* [ü'/chèl/òm che'l vènd i liber üsàdì söi

mürètj/bancarèle/bancherèle/banchèt j], ü/chèl/òm che l'vènd i léber/liber de segónda mà sö i

mürècc/bancarèle/bancherèle/banch ècc_{prf}* [ü'/chèl/òm che'l vènd i léber/liber de segónda mà söi

mürètj/bancarèle/bancherèle/banchèt j], (v)endidür de léber/liber üsàcc sö i

mürècc/bancarèle/bancherèle/banch ècc_{prf}* [vendidür de léber/liber üsàdì söi

mürètj/bancarèle/bancherèle/banchèt j], (v)endidür de léber/liber de segónda mà sö i

mürècc/bancarèle/bancherèle/banch ècc_{prf}* [vendidür de léber/liber de segónda mà söi

mürètj/bancarèle/bancherèle/banchèt j]

+**-a**_{sfs} | òna/chèla/dòna/fómna/persuna che la (v)ènd i léber/liber üsàcc sö i mürècc/bancarèle/bancherèle/banch ècc_{prf}* [òna/chèla/dòna/fómna/persuna

che'la vènd i léber/liber üsàdì söi mürètj/bancarèle/bancherèle/banchèt j], òna/chèla/dòna/fómna/persuna che la vènd i léber/liber de segónda mà sö i

mürècc/bancarèle/bancherèle/banch ècc_{prf}*

[òna/chèla/dòna/fómna/persuna che'la vènd i léber/liber de segónda

ma' söi mürètj/bancarèle/bancherèle/banchèt j], (v)endidura de liber üsàcc sö i

mürècc/bancarèle/bancherèle/banch ècc_{prf}* [vendidura de léber/liber

üsàdì söi mürètj/bancarèle/bancherèle/banchèt j], (v)endidura de léber/liber de

segónda mà sö i mürècc/bancarèle/bancherèle/banch

ècc_{prf}* [vendidura de léber/liber de segónda mà söi

mürètj/bancarèle/bancherèle/banchèt j]

muricciòlo_{sms} (murétto) | →

muricciòlo_{sms} → (muricciòlo)

1 murino_{ams} (relativo ai tòpi) | di racc/sòrghe/sòrech/sòrech_{icge}* [di

ratj/sòrghe/sòreg/sòreg]

2 murino_{ams} (che ha somigliànza con i tòpi) | che l'ga/ghe sòmèa/somèa a i

racc/sòrghe/sòrech/sòrech_{icge}* [che'l ga/ghe sòmèa/somèa ai

ratj/sòrghe/sòreg/sòreg]

mürmure_{sms} → (mormorìo)

1 mürò_{sms} (struttùra edilizja in

mattóni/piètre connéssi/connéssi in gènere con ceménto e calcina;

barrièra, impediménto, ostàcolo) | mür [mür]

BS: mür [mür]

CE: mür [mür]

CO: müür [mür]

-rétto_{sms} | müradèl [=]

BS: müradèl [=], mürilì [mürilí]

-ricciòlo_{sms} → (murétto)

- addentellàto_{lct} | mür a scaiù [mür a scajú]

- a sécco_{lct} | mür a sèch [mür a sèc]
BS: müréra_{sfs} [mürérà], mürüa_{sfs} [mürüà], müràca_{sfs} [müracà]

- del pjànto_{lct} | mür del pjànto° (ita) [mür del pjantò]

- di Berlino_{lct} | mür de Berlino° (ita) [mür de Berlino]

- di cìnta_{lct} | mür de cìnta [mür de cìnta]

- di gómma_{lct} | mür de góma°* (ita) [mür de góma]

- di mattóni_{lct} | mür de còcc/quadrèi [mür de còtj/cyadrèi]

- di pjètra_{lct} | mür de plòch [mür de plòc]

- di sàssi_{lct} | mür de bòce [mür de bòce]

- **di sostégno**_{lcst} | mür de sostègn* (ita) [mür de sostègn/sostèjn], barbacà [=]
 - **maèstro**_{lcst} | mür maèst [mür maèst]
 - **diviòrjo**_{lcst} →²tramèzzo)
 - **perimetràle**_{lcst} | mür perimetràl° (ita) [mür perimetràl], mür estèrni de la cà* [mür estèrni dela ca]
 - **portànte**_{lcst} →(mùro di sostégno)
²**mùro**_{sms} (mùra, rùdere monumentàle) →(mùra)
³**mùro**_{sms} (complèssu dei mùri di un edificio, insième delle struttùre muràrie di un edificio) | mür* [mür]
murrina_{sfs} (oggèto artistico della tradiziòne vetrària di Muràno) | murina° (ita) [=]
¹**mùsa**_{sfs} (dèe ispiratrìci delle àrti/sciènze/sciènze) | musa° (ita) [musa]
 - **ispiratrìce**_{lcst} | musa ispiratrice° (ita) [musa ispiratrice]
²**mùsa**_{sfs} (ispiraziòne, poesià) | musa° (ita) [musa], →
³**mùsa**_{sfs} (poèta) | →
⁴**mùsa**_{sfs} (dònna/fònte ispiratrìce) →(mùsa ispiratrìce)
 +**muàccio**_{sms} (brùtto e grànde mùso) | müsàtù [müxatù]
muàicista_{sttv} →(moàicista)
¹**muàico**_{ams} (che si riferisce alle mùse) | che l' sa/se riferéss a i muse_{prf}* [che l' sa/se riferés ai muxe]
²**muàico**_{ams} (della poesià, poètico) | de la poesià_{lcge}* [dela poexéa], →
³**muàico**_{sms} (moàico) | →
muàràgno_{sms} →(toporàgno)
¹**muàre**_{vintr} (stàre a guardàre con meraviglia/curiosità) | stà a vardà con marvéa/maraéa/meravéa e cùriusità/corìusità_{prf}* [stà a vardà con marvéa/maravéa/meravéa cürjuxità/corjuxità]
²**muàre**_{vintr} (levàre il mùso: di animàle) | alsà l' müs_{prf}* [alsà l' mûx]
muàròla_{sfs} →(muşerùla)
¹**muàta**_{sfs} (còlpo dàto con il mùso) | còlp/culp dacc col müs_{prf}* [còlp/culp dadì col mûx]
²**muàta**_{sfs} (còlpo ricevùto battèndo il mùso) | còlp/cul sòl müs_{prf}* [còlp/culp sòl mûx]
³**muàta**_{sfs} (smòrfia di disgùsto/disprèzzo) | smòrfia/sguersègn de desgòst/disgòst/(de)sprèsse_{prf}* [xmòrfja/xgyersègn/xgyersèjn de dexgòst/dixgòst/(de)sprése]
¹**muàto**_{ams/vppms} (stàto a guardàre con meraviglia/curiosità) | stacc a vardà con marvéa/maraéa/meravéa e cùriusità/corìusità_{prf}* [stadì a vardà

con marvéa/maravéa/meravéa cürjuxità/corjuxità]
²**muàto**_{ams/vppms} (levàto il mùso: di animàle) | alsàt ol müs_{prf}* [alsà ol mûx]
muschiàto_{ams} | che l' conté/contègn° (→mùschjo)_{prf}* [che l' conté/contègn/contèjn (→mùschjo)], profòmàt/pròfòmàt de (→mùschjo)_{prf}* [profòmàt/pròfòmàt de (→mùschjo)]
¹**mùschjo**_{sms} (nat) | möfa_{sfs} [mófa], mösc [móš], mösc [móš], ranì [ranì], ranina_{sfs} [=], tèpa_{sfs} [=], tépa_{sfs} [=]
 BS: èrba tèpa_{prf} [èrbà tèpà], mös.cc [móš], ranina_{sfs} [raninà]
²**mùschjo**_{agtv/smsi} (colóre) | (colùr/culùr) (→mùschjo)_{prf}* [(colùr/culùr) (→mùschjo)]
¹**muschiòso**_{ams} (copèrto di mùschjo) | quarciàt de (→mùschjo)_{prf}* [cyarçàd de (→mùschjo)]
²**muschiòso**_{ams} (che ha l' odóre del mùschjo) | che l' sènt/perfòma de (→mùschjo)_{prf}* [che l' sènt/perfòma de (→mùschjo)]
mùso_{sms} (mùschjo) | →
muscolàre_{agtv} (che è relativu ai mùscoli, pròprio dei mùscoli) | muscolàr°* (ita) [=], di müscoi_{lcge}* [di müscoj], (→caratterìstico) di müscoi_{prf}* [(→caratterìstico) di müscoj]
muscolarmènte_{avb} | dal punto de (v)ésta/vista müscolàr* [dal punto de vésta/vista müscolàr]
muscolatùra_{sfs} | (complèss di müscoi)_{prf}* [(complèss di müscoj)]
¹**mùscolo**_{sms} (pàrte anatòmica di còrpo) | müscol [müscol]
²**mùscolo**_{sms} (fòrza espressiva/fiùca, vigóre) | müscol* [müscol]
¹**muscolosità**_{sfsi} (l' èssere muscolòso) | →
²**muscolosità**_{sfsi} (muscolatùra) | →
¹**muscolòso**_{ams} (che ha mùscoli fòrti, ben şviluppàti e in rilievò) | müsculùs [müsculùx]
²**muscolòso**_{ams} (che esprìme energia e vigóre) | che l' denòta/móstra/manifèsta/palésa energia e vigùr/viùr_{prf}* [che l' denòta/móstra/manifèsta/paléxa vigùr/viùr], che l' fà (v)èd/(v)edi vigùr/viùr_{prf}* [che l' fa vèd/vedì vigùr/viùr]
muscolùto_{ams} →(muscolòso)
muscòso_{ams} →(¹muschiòso)
muşèale_{agtv} | müseàl* [müxeàl], di müséi_{lcge}* [di müxéj]
muşificàre_{vtr} | colocà/mèt/metì/pondì/pundì/pónd/sistemà in d'ù muséio/müséio_{prf}*

[colocà/mèt/metì/pondì/pundì/pónd/sistemà indü' muxéio/müxéio]
muşificàto_{ams/vppms} | colocàt/metit/pondit/pundit/sistemàt in d'ù muséio/müséio_{prf}* [colocàd/metíd/pondíd/pundíd/sistemàd indü' muxéio/müxéio]
muşificaziòne_{sfs} →(il muşificàre)
muşèio_{sms} | muséio°* (ita) [muxéio], müséio°* (ita) [müxéio]
 - **archeològico**_{lcst} | muséio/müséio archeològico° (ita) [muxéio/müxéio archeològico]
 - **di sciènze/sciènze naturàli**_{lcst} | muséio/müséio de siènse natòràli°* (ita) [muxéio/müxéio de sjènse natòràj]
 - **stòrico**_{lcst} | muséio/müséio stòrech* (ita) [muxéio/müxéio stòreg] > **da muşèio**_{lcag} | de muséio/müséio° (ita) [de muxéio/müxéio]
muşeròla_{sfs} →(muşerùla)
muşerùla_{sfs} | müsàròl_{sms} [müxaról], müsàròla [müxaróla]
 BS: müsàròla [müxaróla]
 - **per bovini**_{lcst} | ↓
 BS: gabiöl_{sms} [gabjól]
 VS: gabiöl_{sms} [gabjól]
muşétta_{sfs} (musette) | →
musette_{sfs} (fra) /muşèt/ (esi) | ← /muşèt/
¹**muşétto**_{sms} (piccolo mùso) | müsì [müxì], müsàtù [müxatù]
 BS: müsìli [müxilì]
²**muşétto**_{sms} (vişo graziòso, simpàtico e vivàce) | vis/mostàs grassiùs, simpàtech e (→²vivàce)_{prf}* [vix/mostàs grasjúx, simpateg e (→²vivàce)]
³**muşétto**_{sms} (cotèchino) | →
¹**mùsica**_{sfs} (àrte/attività muşicàle; insième delle òpere muşicàli; sistèma di trascriziòne dei sùdri; fògljo che ripòrta tàle trascriziòne; componimènto/eşecuziòne muşicàle; rumóre/suòno gradèvole/sgradèvole; litigio rumoròso, scenàta; situaziòne ripetitiva e monòtona) | müsica [müxica]
 CA: müsica [müxica]
 - **şichétta**_{sfs} | müsichèta°* [müxichèta]
 - **clàssica**_{lcst} | müsica clàssega* (ita) [müxica clàsega]
 - **di fòndo**_{lcst} | müsica de fònd* /-t/ (ita) [müxica de fònd]
 - **elettrònica**_{lcst} | müsica eletrònega* (ita) [müxica eletrònega]
 - **folk**_{lcst} | (müsica) folk* (ita) [(müxica) folk], folk music [=]
 - **jazz**_{lcst} | (müsica) jazz* (ita) [(müxica) jazz]

- **leggèra/leggièra/leggièra**_{lcst} |
müsica ligéra* (ita) [múxica ligéra]
- **litùrgica**_{lcst} | müsica de césa/glésia
[múxica de céxa/cjéxa/gléxja]
- **pop**_{lcst} | (müsica) pop [(múxica)
pop], pop music [=]
- **popolàre**_{lcst} →(müsica folk)
- **rock**_{lcst} | (müsica) rock* (ita)
[(múxica) rock]
²**mùsica**_{sfs} (bànda, fanfàra, orchèstra) |
→
mušicàbile_{agtv} | mušicàbel*
[müxicabel], che s'pòl mèt/metì in
müsica_{prf}* [che s'pòl mèt/metì in
müsica], che l'pòl (v)èss metìt in
müsica_{prf}* [che'l pòl ès metìd in
müsica] ◊ che'l pòlvès metìd in
müsica]
mušicabilità_{sfsi} | qualità/possibilità de
èss metìt in müsica_{prf}*
[cyalità/posibilità de ès metìd in
múxica]
musical_{smsi} (ing) /mjúsiçl/ | ←
/mjúsiçol/
mušicàle_{atgv} | mušicàl°* (ita)(lad)
[müxicàl], de la müsica_{lcge}* [dela
múxica], di (→mušicìsti)_{lcge}* [di
(→mušicìsti)]
mušicalità_{sfsi} | mušicalità° (ita)
[müxicalità], mušicaletà*
[müxicaletà]
¹**mušicalménte**_{avb} (armoniosaménte) |
→
²**mušicalménte**_{avb} (in mòdo mušicàle)
| in manéra mušicàl* [in manéra
müxicàl]
³**mušicalménte**_{avb} (in conformità alle
règole e léggi della müsica) |
confurma a i règole e a i lègi de la
müsica* [confurma ai règole e ai
lègi dela müsica]
⁴**mušicalménte**_{avb} (dal pùntpo di vista
mušicàle) | dal punto de (v)ésta/vista
mušicàl* [dal punto de vésta/vista
müxicàl]
¹**mušicànte**_{agtv} (che suòna uno
struménto mušicàle) | che suna ü
strömènt mušicàl_{prf}* [che'l suna ü'
strömènt müxicàl], che suna ün
iströmènt mušicàl_{prf}* [che'l suna ün
iströmènt müxicàl]
²**mušicànte**_{stiv} (suonatóre) | mušicànt
[müxicànt], mušicanta_{sfs}
[müxicanta]
mušicàre_{vtv} | mèt/metì in müsica_{prf}*
[mèt/metì in müxica]
mušicassétta_{sfs} | cassétta° (ita) [casétta]
mušicàto_{ams/vppms} | metìt in müsica_{prf}*
[metìd in müxica]
music-hall_{smsi} (ing) /mjúsiçhòl/ | ←
/mjúsiçòl/
mušichétta_{sfs} | müsiçhétta°*
[müxichétta]

mušichjère_{sms} →(compošitóre),
→(mušicista)
mušicista_{stiv} | müsech_{sms} [múxeg],
mösech_{sms} [móxeg], müsicànt
[müxicànt], müsega_{sfs}* [múxega],
mösega_{sfs}* [móxega], müsicanta_{sfs}
[müxicanta]
¹**mùsico**_{ams} (mušicàle) | →
²**mùsico**_{ams} (dotàto di un cànto dólce e
melodjóso: di uccèllo) | che l'gh'à ü
cant dóls/duls e melodjüs_{prf}* [che'l
g'è ü' cant dóls/duls e melodjúx]
³**mùsico**_{ams/sms} (cantànte, compošitóre,
mušicista, suonatóre) | →
-**a**_{afs/sfs} | →
mušicòfilo_{ams/sms} | (ü/chèl) che
l'ga/ghe piàs féss/fiss/tat la
müsica_{prf}* [(ü'/chèl) che'l ga/ghe
pjax fés/fis/tat la müxica], (ü/chèl)
che l'è passionàt féss/fiss/tat de
müsica_{prf}* [(ü'/chèl) che'l è
pasjunàt fés/fis/tat de müxica]
+**-a**_{afs/sfs} | (òna/chèla/persuna) che la
ga/ghe piàs féss/fiss/tat la müsica_{prf}*
[(òna/chèla/persuna) che'la ga/ghe
pjax fés/fis/tat la müxica],
(òna/chèla/persuna) che l'è
passionada féss/fiss/tat de müsica_{prf}*
[(òna/chèla/persuna) che'l'è
pasjunada fés/fis/tat de müxica]
mušicògrafo_{sms} | ü/chèl che
l'scriv/iscriv sö argomènc de
müsica_{prf}* [ü'/chèl che'l scriv sö
argomènti de müxica] ◊ ü'/chèl
che'liscriv sö argomènti de müxica]
-**a**_{sfs} | òna/chèla/persuna che la scriv
sö argomènc de müsica_{prf}*
[òna/chèla/persuna che'la scriv sö
argomènti de müxica]
mušicologia_{sfs} | müsicologia° (ita)
[müxicología], müsicologéa*
[müxicologéa], stòde de la
müsica_{prf}* [stòde dela müxica]
mušicòlògde la (→mušicologia)_{lcge}*
[dela (→mušicologia)], di
(→mušicologia)_{lcge}* [dela
(→mušicologia)]
mušicòlogo_{sms} | mušicòlogo° (ita)
[müxicòlogo], müsicòleg^h* /-c/
[müxicòleg], stòdiùs/stüdiùs/(e)spèrt
de (la) (→mušicologia)_{prf}*
[stòdjúx/stüdjúx/(e)spèrt de(la)
(→mušicologia)],
stòdiùs/stüdiùs/(e)spèrt de
müsica_{prf}* [stòdjúx/stüdjúx/(e)spèrt
de müxica]
-**a**_{sfs} | mušicòloga° (ita)
[müxicòloga], müsicòlega*
[müxicòlega],
stòdiusa/stüdiusa/(e)spèrta de (la)
(→mušicologia)_{prf}*
[stòdjuxa/stüdjuxa/(e)spèrta de(la)
(→mušicologia)],
stòdiusa/stüdiusa/(e)spèrta de

müsica_{prf}*
[stòdjuxa/stüdjuxa/(e)spèrta de
müxica]
mušicòmàne_{agtv/stiv} |
passiunàt/infolarmàt/sfidegàt de
müsica_{prf}*
[pasjunàd/infolarmàd/sfidegàd de
müxica],
passiunada/infolarmada/sfidegada
de müsica_{prf}*
[pasjunada/infolarmada/sfidegada
de müxica]
mušicomanià_{sfs} | passiù
esagerada/fanàtega/sfrenada per la
müsica_{prf}* [pasjú
exagerada/fanàtega/sfrenada per la
müxica]
mušicoteràpia_{sfs} | musicoterapia° (ita)
[müxicoterapià], müsicoterapéa*
[müxicoterapéa], terapia che la
dórva/dóvra/üsa la müsica_{prf}*
[terapià che'la dórva/dóvra/üxa la
müxica], terapia/cüra basada sö la
müsica_{prf}* [terapià/cüra baxada söla
müxica], terapia/cüra de/co la
müsica_{prf}* [terapià/cüra dela/cola
müxica]
mušino_{sms} →(mušétto)
¹**mušivo**_{ams} (relatìvo all'arte e alla
tènica del mošàico) | de l'arte e de
la tènica/tènnica del mošàico_{lcge}*
[del'arte e dela tènica/tènnica del
moxajço], facc a mošàico_{prf}* [fadj a
moxajço]
²**mušivo**_{ams} (ešegüito a mošàico) |
facc/còmpit/ešegüit/efetüat a
mošàico_{prf}*
[fadj/còmpid/exegyíd/efetüad a
moxajço]
müsi_{smsi} (ted) /müšli/ (ali) | ← /müšli/
mùšo_{sms} | müs [múx]
BS: müs [múx], maiü [majú]
-**šaccio**_{sms} | müsatü [müxatú]
-**šétto**_{sms} | müsi [müxí], müsati
[müxatí]
BS: müsili [müxilí]
-**šino**_{sms} →(mušétto)
-**šone**_{sms} | müsü* [müxú]
BS: müsätü [müxatú], müsü [müxú]
- **a mùšo**_{lcst} | müs a müs [múx a
múx]
- **contro mùšo**_{lcst} →(mùšo a mùšo)
- **lùngo**_{lcst} (bròncio) | →
> **a mùšo dùro**_{lcst} | con decišü°*
[con decixjú], in manéra decisa°*
[in manéra decixa]
> **sul mùšo**_{lcst} | söl müs [söl múx]
¹**mušóne**_{sms} (grànde/gròsso mùšo) |
müsü* [müxú]
BS: müsätü [müxatú], müsü [müxú]
²**mušóne**_{ams/sms} (che/chi è di caràttère
chjùso, pòco espansivo, scostànte) |
müsü [müxú]
BS: müsätü [müxatú], müsü [müxú]

-a_{afs/sfs} | müsuna [müxuna]
BS: müsätüna* [müxatunà], müsüna [müxunà]

¹muşoneria_{sfs} (l'èssere mußóne) | →

²muşoneria_{sfs} (atteggiamentó di chi è di malumóre, pòco socièvole/socièvole e scontróso) | manéra de fà de chi che l'è de malümür, póch socéol e sontrüs/scuntrüs_{prf}* [manéra de fà de chi che l'è de malümür, póc socévol e sontrúx/scuntrúx]

¹mussànte_{agtv} (frizzànte/frizzànte, spumeggiànte: del vïno) | →

²mussànte_{agtv} (²brillànte, pièno di vïta ed energia: di qualcùno) | brilànt, pié de (v)éta/(v)ita e energia_{prf}* [brilànt, pjé de véta/vita e energia]

¹mussàre_{vintr} (frizzàre/frizzàre, spumeggiàre: del vïno) | →

²mussàre_{vintr} (abbandonàrsi a schérzi e effuşıóni amoróse) | lagàs/lassàs indà/andà a schèrs e (→³effuşıóni)_{prf}* [lagàs/lassàs indà/andà a schèrs e (→³effuşıóni)]

³mussàre_{vt} (dàre eşageràto riljèvo, evidenziàre in mòdo eşageràto, gonfiàre: di qualcòsa) | dà tròp evidènsa/rilév/rissàlt_{prf}* [dà tròp evidènsa/rilév/risàlt], mèt/meti tròp in evidènsa/rilév/rissàlt_{prf}* [mèt/meti tròp in evidènsa/rilév/risàlt], (→¹evidenziàre) in manéra esagerada* [(→¹evidenziàre) in manéra exagerada], →

¹mussàto_{ams/vppms} (frizzàto/frizzàto, spumeggiàto: del vïno) | →

²mussàto_{ams/vppms} (abbandonàto a schérzi e effuşıóni amoróse) | lagàt/lassàt indà/andà a schèrs e (→³effuşıóni)_{prf}* [lagàt/lassàt indà/andà a schèrs e (→³effuşıóni)]

³mussàto_{ams/vppms} (dàto eşageràto riljèvo, evidenziàre in mòdo eşageràto, gonfiàre: di qualcòsa) | dacc tròp evidènsa/rilév/rissàlt_{prf}* [dadj tròp evidènsa/rilév/risàlt], metit tròp in evidènsa/rilév/rissàlt_{prf}* [metid tròp in evidènsa/rilév/risàlt], (→¹evidenziàto) in manéra esagerada* [(→¹evidenziàto) in manéra exagerada], →

⁴mussàto_{sms} (moscerino, zanzàra) | →

müssola_{sfs} (tes) | ↓
BS: mussolina [musolinà], nissolina [nisolinà]

¹mussolinjàno_{ams} (relatìvo a Mussolini) | de Mussolini_{icge}* [de Musolini]

²mussolinjàno_{ams} (relatìvo all'ideologia e alla politica del fascismo) | de l'ideologia e de la politica del fascismo_{icge}*

[del'ideologìa e dela política del faşismo]

³mussolinjàno_{ams} (autoritàrio, dittatoriàle) | →

⁴mussolinjàno_{ams/sms} (fautóre/seguàce/sostenitóre di Mussolini, fascista) | ü/chèl/politech che l'indàa/andàa dré a Mussolini_{prf}* [ü'/chèl/politech che l'indava/andava dré a Musolini], sostegnidür de Mussolini_{prf}* [sostegnidür de Musolini], →

-a_{afs/sfs} | òna/chèla/politega/persuna che la 'ndàa dré a Mussolini_{prf}* [òna/chèla/politega/persuna che la 'ndava dré a Musolini], sostegnidura de Mussolini_{prf}* [sostegnidura de Musolini], →

mussulmàno_{ams/sms} →(musulmàno)

-a_{afs/sfs} | →

must_{smsi} (ing) /mast/ | ← /maş/

mustacchìno_{sms} (başettino) | →

mustacchjo_{sms} (bàffo fólto e di notévole lunghézza) | barbisù [barbixù]
BS: mostàcc [mostàc]

Mustàccio_{sms} →(mustàcchjo)

mustang_{smsi} (ing) /màstæj/ (nat) | ← /màstang/

mustjàto_{ams} →(muschjàto)

musulmanéşimo_{sms} →(işlamişmo)

musulmàno_{ams/sms} | müsülmà° (ita) [müsülmà]

-a_{afs/sfs} | müsülmana° (ita) [müsülmana]

¹müta_{sfs} (avvicendaménto, càmbio; il mutàre) | müda [müda]

²müta_{sfs} (càmbio del rivestiménto cutàneo: negli animàli) | müda* [müda]

³müta_{sfs} (tec) (tüta subàcquea) | müta° (ita) [=]

⁴müta_{sfs} (grüppo di soldàti che si avvicèndano in bàse a türne di guàrdia prestabiliti; insième di càni usàti nella càccia, insième di cani/cavàlli usàti nel tràino) | müta° (ita) [=]

⁵müta_{sfs} (insième di oggètti necessari per un càmbio o una sostituziòne) | cambe° [=]

⁶müta_{sfs} (dàzio, dogàna) | →

¹mutàbile_{agtv} (che può mutàre, che può èssere mutàto, che è sottògetto a cambiaménti) | müdàbel* [müdabel], che s'pöl müdà_{prf}* [che s'pöl müdà], che l'pöl (v)èss müdàt_{prf}* [che l'pöl ès müdàt < che l'pólvès müdàt], che l'è sottògetto a cambiamént/cambiamét_{prf}* [che l'è sottògetto a cambjamènt/cambiamét]

²mutàbile_{agtv} (inçostànte, mutévole) | müdàbel* [müdabel], →

¹mutabilità_{sfsi} (l'èssere mutàbile) | →

²mutabilità_{sfsi} (caratteristica di ciò che è sottògetto a cambiaménti) | caràter de chèl che l'è sottògetto a cambiamènc/cambiamécc_{prf}* [caràter de chèl che l'è sottògetto a cambjamèntj/cambiamétj]

³mutabilità_{sfsi} (volubilità) | →

⁴mutabilità_{sfsi} (mançansa di fermézza) | mancansa de fermèssa* [mançansa de fermèsa]

mutàbile_{avb} | in manéra (→mutàbile)/(→inçostànte)* [in manéra (→mutàbile)/(→inçostànte)]

mutàgeno_{sms} | che l'càösa/càüsa/próvoca mütaşşü_{prf}* [che l'caöxa/caüxa/próvoca mütaşjü]

¹mutaménte_{avb} (silenziosaménte) | →

²mutaménte_{avb} (di nascósto) | →

mutaménto_{sms} (il mutàre/si, cambiaménto, modificaziòne, variazziòne) | müda_{sfs}* [müda], →

mutaménto_{sms} (il mutàre/si) | müda_{sfs}* [müda]

mutànda_{sfs} | mödanda* [=]
BS: mödànda [mödandà]
> **mutànde_{sfp}** | mödande [=]
BS: mödànde [mödande]

mutandina_{sfs} | mödandina* [=]
BS: mödandina [mödandinà]
> **mutandine_{sfp}** | mödandine [=]
BS: mödandine [mödandine]

mutandóne_{sms} | mödandü* [mödandú]
> **mutandóni_{smp}** | mödandü* [mödandú]

mutànte_{sttv} (transessuale) | →

¹mutàre_{vt} (sostituire qualcòsa con un'altra diversà/simile, cambiàre, modificàre; trasformàre, rëndere diversò: di qualcùno) | müdà [=]
BS: müdà* [=]
CE: müdà [=]
CO: müdàa [müdä]

- **bandjèra_{icvb}** →(mutàre colóre)

- **caşacca_{icvb}** →(mutàre colóre)

- **colóre_{icvb}** | cambià bandèra/colür/culür_{prf}* [cambjà bandèra/colür/culür]

²mutàre_{vt} (spostàre, trasferire) | →

³mutàre_{vintr} (diventàre diversò: di qualcùno) | müdà [=]

⁴mutàre_{vintr} (alternàrsi, trascórrere) | cambià* [cambjà]

¹mutàrsi_{vpi} (cambiàrsi) | müdàs [=]
BS: müdàs* [=]
CE: müdàs [=]
CO: müdàase [müdäse]

²mutàrsi_{vpi} (muòversi, spostàrsi) | →

³mutàrsi_{vpi} (subire un mutaménto, trasformàrsi) | sübi òna müda_{prf}* [sübi òna müda]

mutàtis mutàndis_{icst} (lat) /mutàtis mutàndis/ | ← /mutàtiş mutàndiş/

¹mutàto_{ams/vppms} (sostituìto qualcòsa con un'àltra diversa/simile, cambiàto, modificàto; trasformàto, réso divèrso: di qualcùno) | müdàt [müdüd] | müdüd
 BS: müdàt* [müdüd]
 CE: müdàt [müdüd]
 CO: müdàat [müdüd]
 - **bandjèra**_{1cvb} →(mutàto colóre)
 - **caşàcca**_{1cvb} →(mutàto colóre)
 - **colóre**_{1cvb} | cambiàt
 bandéra/colùr/culúr_{prf}* [cambjàd bandéra/colùr/culúr]
²**mutàto**_{ams/vppms} (spostàto, trasferìto) | →
³**mutàto**_{ams/vppms} (diventàto divèrso: di qualcùno) | müdàt [müdüd]
⁴**mutàto**_{ams/vppms} (alternàto, trascórso) | cambiàt^o* [cambjàd]
⁵**mutàto**_{ams/vppms} (cambiàto) | müdàt [müdüd]
⁶**mutàto**_{ams/vppms} (mòsso, spostàto) | →
⁷**mutàto**_{ams/vppms} (subìto un mutaménto, trasformàrsi) | sübit òna müda_{prf}* [sübíd òna müda]
mutatìvo_{ams} | müdatìv* /-f/ [müdatív]
mutatòre_{ams/sms} (che/chi pròvoca mutazióni/trasformazióni) | müdadür* [müdadür]
 - **trice**_{afs/sfs} | müdadura* [=]
mutatùra_{sfs} (cambiò, ⁵mùta) | →
mutaziònale_{agtv} | d'òna müdassiù genética_{1cge}* [d'òna müdasjú genética]
mutazióne_{sfs} | müdassiù^o* (ita) [müdasjú], müda* [müda]
mutévole_{agtv} | müdéol* [müdévol], variàbel [varjabel], ligér cóme òna fòia d'àlbera_{prf} [ligér cóme òna fòja d'àlbera]
mutevolézza_{sfs} →(l'èssere mutévole)
mutevolménte_{avb} | in manéra (→mutévole) e (→inçostànte)* [in manéra (→mutévole) e (→inçostànte)], in manéra variàbela* [in manéra varjàbela]
¹**mutézza**_{sfs} (l'èssere mùto) | →
²**mutézza**_{sfs} (mutişmo) | →
³**mutézza**_{sfs} (il non potér/volér parlàre) | mia (→potére)/(→volére) parlà_{vbpri}* [mià (→potére)/(→volére) parlà]
mutilaménto_{sms} →(mutilazióne)
mutilàre_{vt} | mütilà^o* (ita)(lad) [=]
mutilàrsi_{vpi} | mütilàs^o* (ita)(lad) [=]
¹**mutilàto**_{ams/vppms} | mütilàt^o* (ita) [mütilàd]
²**mutilàto**_{sms} (chi ha perdùto/pèrso una pàrte del còrpo) | mütilàt (ita) [mütilàd], ü/chèl che l'è sènsa òna/ü_{prf}* [ü'/chèl che'l è sènsa òna/ü'], ü/chèl che l'ga/ghe manca òna/ü_{prf}* [ü'/chèl che'l ga/ghe mança òna/ü']

-**a**_{afs/sfs/vppfs} | mütilada (ita) [=], òna/chèla/persuna che l'è sènsa òna/ü_{prf}* [òna/chèla/persuna che'l è sènsa òna/ü'], òna/chèla/persuna che la ga/ghe manca òna/ü_{prf}* [òna/chèla/persuna che'l ga/ghe mança òna/ü']
mutilatòre_{ams/sms} | mütiladür* [mütiladür]
 - **trice**_{afs/sfs} | mütiladura* [=]
mutilazióne_{sfs} | mütilassiù^o* (ita) [mütilasjú]
¹**mütilo**_{ams} (¹mutilàto) | →
²**mütilo**_{ams} (¹mançànte, ¹privàto) | →
muting_{smsi} (ing) /mjütin/ | ← /mjütinç/
mutişmo_{sms} | mutismo^o (ita) [mutixmo], mütésem* [mütéxem]
¹**mùto**_{ams/sms} (che/chi è inçapàce di articolàre i suòni in paròle perchèaffètto da mutişmo o sordomùto) | möt [mött], (ü/chèl) che l'è mia bù/capasse de parlà_{prf}* [(ü'/chèl) che'l è mià bu/capase de parlà], (ü/chèl) che l'ga/ghe rìa mia a parlà_{prf}* [(ü'/chèl) che'l ga/ghe riva mià cabu de parlà]
 BS: möt [mött]
 -**a**_{afs/sfs} | möta [móta], (òna/chèla/persuna) che l'è mia buna/capasse de parlà_{prf}* [(òna/chèla/persuna) che'l è mià buna/capase de parlà], (òna/chèla/persuna) che la ga/ghe rìa mia a parlà_{prf}* [(òna/chèla/persuna) che'l ga/ghe riva mià cabu de parlà]
 BS: möta [móta]
²**mùto**_{ams} (che rimàne silenziòso e non pàrta: di qualcùno; silenziòso: di suòno) | möt [mött]
 BS: móc [=]
³**mùto**_{ams} (che non süscita alcùna sensazióne, che non ispira sentimentì) | che l'dèda mia nissòna/nigùna sensassiù_{prf}* [che'l dèda mià nisóna/nigùna sensasjú], che l'ispira mia di sentimentècc/sentimècc_{prf}* [che'l ispira mià di sentimentj/sentimèti]
⁴**mùto**_{ams} (che non tròva espressiòne nelle paròle, che non rièce a manifestàrsi) | che l'tròa mia espressiù_{prf}* [che'l trova mià espresjú], che l'gh'à mia espressiù_{prf}* [che'l g'à mià espresjú], che l'gh'à rìa mia a manifestàs/mostràs/palesàs_{prf}* [che'l g'à riva mià a manifestàs/mostràs/palexàs]
⁵**mùto**_{sms} (cinema mùto) | →
mutolézza_{sfs} →(mutişmo)
mütolo_{ams/sms} (¹mùto) | →
 +**a**_{afs/sfs} | →
¹**mùtrja**_{sfs} (²muşonerìa) | →

²**mùtrja**_{sfs} (bróncio, malumóre) | →
³**mùtrja**_{sfs} (sfronatézza, fàccia tòsta) | →
mutrióne_{ams/sms} (muşóne) | →
 +**a**_{afs/sfs} | →
mütua_{sfs} | mütüa^o (ita) [mütüa/mütüa]
¹**mutuàbile**_{agtv} (che può èssere rimborsàto/sostenùto dal servizìo sanitàrio nazionàle) | mutuàbel* [mutuabel], che s'pòl (→³mutuàre)_{prf}* [che s'pòl (→³mutuàre)], che l'pòl (v)èss (→³mutuàto)_{prf}* [che'l pòl ès (→³mutuàto) <> che'l pòlvès (→³mutuàto)]
²**mutuàbile**_{agtv} (¹prescrivibile) | →
³**mutuàbile**_{agtv} (che può èssere dàto/préso in prèstito a título di mùtuo) | mutuàbel* [mutuabel], che s'pòl (→²mutuàre)_{prf}* [che s'pòl (→²mutuàre)], che l'pòl (v)èss (→²mutuàto)_{prf}* [che'l pòl ès (→²mutuàto) <> che'l pòlvès (→²mutuàto)]
⁴**mutuàbile**_{agtv} (derivàbile, desumibile/deşumibile) | →
mutuàle_{agtv} →(¹mùtuo), →(reciproco)
mutualişmo_{sms} (mutualità) | →
¹**mutualisticaménte**_{avb} (in mòdo mutualístico) | in manéra mutualística^o (ita) [in manéra mutyalística]
²**mutualisticaménte**_{avb} (dal pùnto di vùsta mutualístico) | dal pùnto de (v)ésta/vista mutualístico* [dal pùnto de vésta/vista mutyalístico]
¹**mutualístico**_{ams} (fondàto sul principiò della mutualità) | mutualístico^o (ita) [mutyalístico], mütüaléstech* [mütüalésteg], basàt/fondàt sòl prensépe de la mutualità_{prf}* [baxàd/fondàd sòl prensépe dela mutyalità]
²**mutualístico**_{ams} (relatìvo alla mùtua) | mutualístico^o (ita) [mutyalístico], mütüaléstech* [mütüalésteg], de la mütüa_{prf}* [dela mütüa]
mutualità_{sfsi} | mutualità^o (ita) [mutyalità], mütüaletà* [mütüaletà]
mutuaménte_{avb} →(mutuaménte)
¹**mutuaménte**_{avb} (in mòdo reciproco) | l'ü con l'óter_{prf}* [l'ü' con l'óter]
²**mutuaménte**_{avb} (scambièvolménte) | →
mutuànte_{agtv/sttv} (che/chi concède un mùtuo) | (ü/chèl/banchèr) che l'conced ü mütüo_{prf}* [(ü'/chèl/banchér) che'l conced ü' mütüo/mütüo], (òna/chèla/banca/persuna) che la conced ü mütüo_{prf}* [(òna/chèla/banca/persuna) che'l conced ü' mütüo/mütüo]

- ¹**mutuàre**_{vtr} (prendere/ricavàre da àltri) | tò/ricaà di óter_{prf}* [tò/ricavà di óter]
- ²**mutuàre**_{vtr} (dàre/ricévere una sómma di danàro/denàro a título di mùtuo, dàre/ricévere un bène a título di mùtuo) | dà/rissei/rissév òna sóma de (→danàro/denàro) a títol de mùtüo_{prf}* [dà/riseví/risév òna sóma de (→danàro/denàro) a títol de mùtüo/mütjö], dà/rissei/rissév ü béne a títol de mùtüo_{prf}* [dà/riseví/risév ü' béne a títol de mùtüo/mütjö]
- ³**mutuàre**_{vtr} (assistere dal pùnto di vïsta mutualístico) | assistì dal punto de (v)ésta/vista mutualístico_{prf}* [asistí dal punto de vésta/vista mutyalístico]
- mutuatàrjo**_{ams/sms} | (ü/chèl) che l'risév ü mùtüo_{prf}* [(ü'/chèl) che'l risév ü' mùtüo/mütjö], (òna/chèla/persuna) che la concéd ü mùtüo_{prf}* [(òna/chèla/persuna) che'la concéd ü' mùtüo/mütjö] +**-a**_{afs/sfs} | (òna/chèla/persuna) che la rissév ü mùtüo_{prf}* [(òna/chèla/persuna) che'la risév ü' mùtüo/mütjö]
- ¹**mutuàto**_{ams/vppms} (présò/ricavàto da àltri) | tólt/tüit/ricaàt di óter_{prf}* [tóld/tüíd/ricavàd di óter]
- ²**mutuàto**_{ams/vppms} (dàto/ricevùto una sómma di danàro/denàro a título di mùtuo, dàto/ricevùto un bène a título di mùtuo) | dacc/risseit òna sóma de (→danàro/denàro) a títol de mùtüo_{prf}* [dadj/risevíd òna sóma de (→danàro/denàro) a títol de mùtüo/mütjö], dacc/risseit ü béne a títol de mùtüo_{prf}* [dadj/risevíd ü' béne a títol de mùtüo/mütjö]
- ³**mutuàto**_{vppms} (assistìto dal pùnto di vïsta mutualístico) | assistìt dal punto de (v)ésta/vista mutualístico_{prf}* [asistíd dal punto de vésta/vista mutyalístico]
- ⁴**mutuàto**_{ams/sms} (che/chi usufriisce dell'assistènza mutualística) | (ü/chèl) che l'è assistit de la mùtua_{prf}* [(ü'/chèl) che'l è asistíd dela mütÿa], assistit* [asistíd], mùtüàt°* (ita) [mütüäd] **-a**_{afs/sfs} | (òna/chèla/persuna) che l'è assistida de la mùtua_{prf}* [(òna/chèla/persuna) che'l'è asistida dela mütÿa], assistida* [asistíd], mùtüada°* (ita) [mütüada]
- ⁵**mutuàto**_{ams} (¹derivàto, desùnto/desùnto) | →
- ¹**mùtuo**_{ams} (che interèssa dùè pàrti/persóne con effètto recìproco) | che l'interèssa dò parcc/persune con efèt che l' val per l'òna e l'ótra_{prf}*

[che'l interèssa dò partì/persuna con efèt che'l val per l'òna e l'ótra], che l'interèssa dò parcc/persune con efèt per tóte dò_{prf}* [che'l interèssa dò partì/persuna con efèt per tóte dò]

²**mùtuo**_{sms} (prèstito a lùngo tèrmine; contràtto econòmico) | mùtüo (ita) [mütüo/mütjö]

mutuus dissensus_{lctst} (lat) /mútuus dissensus/ | ← /mútuus dişensuş/

mystery_{smsi} (ing) /místæri/ | ← /míşteri/
